

اسناد معاہدات و وجانبہ ایران باسایر دول

جلد پنجم

واحد شتر اسناد

چکلو کی
جمہوری چین (تائیوان)
جمہوری خلق چین

اسناد معاہدات
تائیوان
جمہوری چین
جمہوری خلق چین

دفتر مطالعات سیاسی و بین الاقوامی

تذکره نویسندگان و مؤلفان
کتابخانه

۵

پهلوی
(۲)

۳

۴

۵

اسناد / ۲۱

تاکنون منتشر شده است:

راهنما و مشخصات معاهدات دو جانبه ایران با سایر دول - واحد نشر اسناد

گزیده اسناد مرزی ایران و عراق - واحد نشر اسناد

گزیده اسناد خلیج فارس - واحد نشر اسناد

(جلد اول و دوم)

گزیده اسناد ایران و عثمانی - واحد نشر اسناد

(جلد اول و دوم و سوم و چهارم و پنجم و ششم)

اسناد معاهدات دو جانبه ایران با سایر دول - واحد نشر اسناد

(جلد اول و دوم و سوم و چهارم)

تهیضت مشروطه ایران - واحد نشر اسناد

لرد کرزن در خلیج فارس - واحد نشر اسناد

اسنادی از هجوم انگلیس و روس به ایران - (از ۱۲۸۷ تا ۱۲۹۱ ه. ق.) - محمد ترکمان

روابط خارجی ایران در دوره اول مشروطه - علی اکبر ولایتی

مخاطبین در وصیتنامه سیاسی - الهی حضرت امام خمینی (ره)

فهرست اسناد قدیمی وزارت امور خارجه (دوران قاجاریه) - واحد نشر اسناد

مؤسسه چاپ و انتشارات

وزارت امور خارجه

دفتر مرکزی و فروشگاه شماره ۱) صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۲۷۲۴

نمایشگاه و فروشگاه مرکزی: صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۲۵۴

بها: ۶۰۰۰ ریال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت امور خارجه
شولکر اعظم وزارت بدوینج و سرپرست

اسناد معاهدات دوجانبه ایران با سایر دول

جلد پنجم
شامل معاهدات ایران با :

تایلند، ترکیه، تونس، چکسلواکی، جمهوری چین (تایوان)
جمهوری خلق چین

در دوران پهلوی

واحد نشر اسناد

دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی

تهران، ۱۳۷۱

اسناد معاهدات دوجانبه ایران با سایر دول (جلد پنجم)

واحد نشر اسناد

چاپ اول: ۱۳۷۱

تعداد: ۲۰۰۰ جلد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه

دفتر مرکزی و فروشگاه شماره ۱: تهران، خیابان شهید باهنر،

خیابان شهید آقایی، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۴۷۴۶

تلفن: ۴۵۷۱۰۱۰-۱۴

نمایشگاه و فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان آیت الله طالقانی،

بعد از تقاطع بهار، شماره ۵۱۷، صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۶۳۵۳

تلفن: ۷۶۸۵۸۲

تمامی حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

فهرست موضوعی اسناد	٨
پیشگفتار	نوزده
مقدمه	یست و یک
متن اسناد	١
نمونه اسناد	٧٢١

فهرست موضوعی اسناد

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ و محل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
تایلند (۲۸)				
۱. عهدنامه مودت	فارسی، تایلندی و	۱۳ بهمن ۱۳۴۵ (۲ فوریه)	منوچهر مرزبان،	
	انگلیسی	(۱۹۶۷) بانکوک	تانات کومان	۱
۲. موافقتنامه بازرگانی	انگلیسی	۲۱ آبان ۱۳۴۸ (۱۲ نوامبر)	هوشنگ انصاری،	
		(۱۹۶۹) تهران	پوت ساراسین	۴
۳. موافقتنامه فرهنگی	فارسی، تایلندی و	۲۰ شهریور ۱۳۵۵ (۱۱ سپتامبر)	عباسعلی خلعتیری،	
	انگلیسی	(۱۹۷۶) تهران	پی‌چای راتا‌کول	۶
۴. یادداشت تفاهم اولین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و فنی	انگلیسی	۷ تیر ۱۳۵۷ (۲۸ ژوئن)	احمدعلی احمدی، تام پون واتو	۹

ترکیه (۲۹)				
۱. عهدنامه ودادیه و تأمینیه با ضمانت	فارسی، ترکی و فرانسه	اول اردیبهشت ۱۳۰۵ (۲۲ آوریل) (۱۹۲۶) تهران	میرزا محمدعلی خان فروغی و میرزا داودخان مفتاح، ممدوح شوکت بیک	
۲. موافقتنامه سرحدی		این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.		۳۲
۳. موافقتنامه خط سرحدی		این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.		۳۳
۴. معاهده حکمیت و تسویه اختلافات قضایی با ضمایم	فرانسه	۲ بهمن ۱۳۱۰ (۲۳ ژانویه)	محمدعلی خان فروغی، دکتر توفیق رشدی بیک	۳۴
۵. عهدنامه امنیت و بی‌طرفی و همکاری اقتصادی	فرانسه	۱۴ آبان ۱۳۱۱ (۵ نوامبر) (۱۹۳۲) آنکارا	محمد علی فروغی، دکتر توفیق رشدی بیک	۴۰
۶. عهدنامه مودت	فرانسه	۱۴ آبان ۱۳۱۱ (۵ نوامبر) (۱۹۳۲) آنکارا	محمدعلی فروغی، دکتر توفیق رشدی بیک	۴۳
۷. کنوانسیون مربوط به امنیت ورفع اختلافات سرحدی با ضمایم	فرانسه	۲۳ اسفند ۱۳۱۵ (۱۴ مارس) (۱۹۳۷) تهران	عنایت‌الله سمیعی، جمال حسن‌تورای و کمال کپرولو	۴۵
۸. موافقتنامه تنظیم طرز عمل گمرکات	فرانسه	۲۳ اسفند ۱۳۱۵ (۱۴ مارس) (۱۹۳۷) تهران	عنایت‌الله سمیعی و محمود بدر، جمال	

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ و محل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
۹. عهدنامه های استرداد مقصرین و تعاون قضایی	فرانسه	۲۳ اسفند ۱۳۱۵ (۱۴ مارس ۱۹۳۷) تهران	حسنوتارای و کمال کپرولو عنایت الله سمیعی و دکتر احمد متین دفتری، جمال حسنوتارای و کمال کپرولو	۵۶
۱۰. موافقتنامه اقامت	فرانسه	۲۳ اسفند ۱۳۱۵ (۱۴ مارس ۱۹۳۷) تهران	حسنوتارای و کمال کپرولو عنایت الله سمیعی، جمال حسنوتارای و کمال کپرولو	۶۰
۱۱. عهدنامه بازگانی و دریانوردی با ضمایم	فرانسه	۲۳ اسفند ۱۳۱۵ (۱۴ مارس ۱۹۳۷) تهران	حسنوتارای و کمال کپرولو عنایت الله سمیعی و صادق وثیقی، جمال حسنوتارای و کمال کپرولو	۷۲
۱۲. موافقتنامه تلگراف و تلفن با ضمایم	فرانسه	۲۳ اسفند ۱۳۱۵ (۱۴ مارس ۱۹۳۷) تهران	حسنوتارای و کمال کپرولو عنایت الله سمیعی و محمد حکیمی، جمال حسنوتارای و کمال کپرولو	۷۷
۱۳. موافقتنامه هوایی	فرانسه	۳۱ فروردین ۱۳۱۶ (۲۰ آوریل ۱۹۳۷) تهران	حسنوتارای و کمال کپرولو عنایت الله سمیعی، جمال حسنوتارای و کمال کپرولو	۸۱
۱۴. موافقتنامه دامپزشکی با ضمایم	فرانسه	۳۱ فروردین ۱۳۱۶ (۲۰ آوریل ۱۹۳۷) تهران	حسنوتارای و کمال کپرولو عنایت الله سمیعی و مصطفی بیات، جمال حسنوتارای و کمال کپرولو	۸۴
۱۵. قرارداد ترانزیت و حمل و نقل کالا و مسافر	فرانسه	۳۱ فروردین ۱۳۱۶ (۲۰ آوریل ۱۹۳۷) تهران	حسنوتارای و کمال کپرولو عنایت الله سمیعی، جمال حسنوتارای و کمال کپرولو	۹۰
۱۶. موافقتنامه اصلاح خط سرحدی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.		کمال کپرولو	۹۷
۱۷. صورت مجالس تحدید حدود	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۰۰
				۱۰۱

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ و محل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
۱۸. پروتکل اولین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۰۲
۱۹. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۰۳
۲۰. موافقتنامه های پرداخت و تسهیل و ترنید وسایط حمل و نقل مسافر و کالا با ضمایم	فرانسه	۴ دی ۱۳۲۸ (۲۵ دسامبر ۱۹۴۹) تهران	علی اصغر حکمت، یعقوب قدری کاراعثمان اوغلو	۱۰۴
۲۱. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۲۴
۲۲. موافقتنامه سرویهای حمل و نقل هوایی بازرگانی با ضمایم	فارسی و ترکی	۲۹ اسفند ۱۳۲۹ (۲۰ مارس ۱۹۵۱) تهران	حسین علاء، یعقوب قدری کاراعثمان اوغلو	۱۲۵
۲۳. پروتکل چهارمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۳۶
۲۴. پروتکل مرزی (مربوط به استفاده از آبهای ساری سو و قره سو)	فرانسه	۲۷ آبان ۱۳۳۴ (۱۸ نوامبر ۱۹۵۵) آنکارا	هرمز قریب، ضیاء تبدلن	۱۳۷
۲۵. پروتکل های ارتباطات، حمل و نقل، بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	فرانسه	۲۱ مهر ۱۳۳۵ (۱۳ اکتبر ۱۹۵۶) تهران	علیقلى اردلان، عزت آقاولر	۱۳۹
۲۶. موافقتنامه فرهنگی	فارسی، ترکی و فرانسه	۹ بهمن ۱۳۳۷ (۲۹ ژانویه ۱۹۵۸) تهران	علی اصغر حکمت، فاتین روشتوزورلو	۱۶۸
۲۷. صورت جلسه پنجمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۷۳
۲۸. گزارش نهایی ششمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۷۴
۲۹. پروتکل هفتمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۷۵
۳۰. موافقتنامه ترانزیت با ضمایم	فارسی، ترکی و فرانسه	۱۲ بهمن ۱۳۴۳ (اول فوریه ۱۹۶۴) تهران	غلامحسین همایون، رحمی گمرکچی اوغلو	۱۷۶

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ ومحل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
۳۱. موافقتنامه بازرگانی	فرانسه	۳۱ شهریور ۱۳۴۳ (۲۲ سپتامبر ۱۹۶۴) آنکارا	خسرو خسروانی، فنی ایسلیم ایکی	۱۸۶
۳۲. موافقتنامه لغور وادید	انگلیسی	۲۶ مهر ۱۳۴۳ (۱۸ اکتبر ۱۹۶۴) تهران	آرام، فریدون کمال ارکین	۱۸۸
۳۳. پروتکل هشتمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۹۱
۳۴. پروتکل نهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۹۲
۳۵. پروتکل دهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۹۳
۳۶. پروتکل یازدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۹۴
۳۷. پروتکل دوازدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۹۵
۳۸. پروتکل سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۱۹۶
۳۹. پروتکل حفاظت علائم مرزی	فارسی، ترکی و فرانسه	۲۰ دی ۱۳۵۰ (۱۰ ژانویه ۱۹۷۲) تهران	سلطان حسین سنندجی حسن استینیلی	۱۹۷
۴۰. چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی	فارسی و ترکی	۱۴ تا ۲۷ دی ۱۳۵۰ (۴ تا ۱۷ ژانویه ۱۹۷۲) تهران	سلطان حسین سنندجی، استینیلی	۲۰۱
۴۱. پروتکل همکاری فنی در مناطق مرزی	فارسی، ترکی و فرانسه	۴ دی ۱۳۵۲ (۲۵ دسامبر ۱۹۷۳) تهران	محمود صادقیان، فخیرا تاپک	۲۲۹
۴۲. برنامه مبادلات فرهنگی	فرانسه	۲۹ آبان ۱۳۵۲ (۲۰ نوامبر ۱۹۷۳) تهران	نمایندگان طرفین	۲۳۲
۴۳. چهار فقره صورت جلسه، شرح خطوط مرزی	این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.			۲۳۶
۴۴. نامه های متبادل درباره حمل ونقل	ترکی	۲۱ تیر ۱۳۵۳ (۱۲ ژوئیه ۱۹۷۴) آنکارا	جمشید قریب، بهجت تورمن	۲۳۷
۴۵. پروتکل پانزدهمین اجلاس	فارسی و ترکی	۲۳ آذر ۱۳۵۳ (۱۴ دسامبر ۱۹۷۴) تهران	صادق صدریه، مصطفی	

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ ومحل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
کمیسیون عالی مرزی		۱۹۷۴) آنکارا	لنکان اوغلو	۲۳۹
۴۶. موافقتنامه اقتصادی وفنی با ضمایم	فارسی، ترکی و انگلیسی	۱۶ خرداد ۱۳۵۴ (۶ ژوئن ۱۹۷۵) تهران	عباسعلی خلعتبری، احسان صبری چاگلا	
۴۷. پروتکل اولین اجلاس کمیسیون اقتصادی وفنی	انگلیسی	۲۵ مهر ۱۳۵۴ (۱۷ اکتبر ۱۹۷۵) آنکارا	هوشنگ انصاری، تورهان فیضی اوغلو	۲۶۷
۴۸. نامه های متبادل درباره معاقت گمرکی	فرانسه	۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۵ (۲۵ مه ۱۹۷۶) تهران	عباسعلی خلعتبری، رحمی گومرکچو اوغلو	۲۸۰
۴۹. تفاهمنامه اقتصادی	انگلیسی	۱۱ تا ۱۵ تیر ۱۳۵۷ (۳ تا ۵ شهریور ۱۹۷۸) تهران	محمد یگانه، حکمت چتین	۲۹۱
				۲۹۳

تونس (۳۰)

۱. موافقتنامه اقتصادی و بازرگانی با ضمایم	فرانسه	۲۹ تیر ۱۳۴۷ (۲۰ ژوئیه ۱۹۶۸) تهران	علینقی عالیخانی، حبیب بورقیه	۲۹۵
۲. عهدنامه مودت	فارسی، عربی و فرانسه	۲۸ فروردین ۱۳۴۸ (۱۷ آوریل ۱۹۶۹) تونس	اردشیر زاهدی، حبیب بورقیه	۳۰۳
۳. موافقتنامه فرهنگی	فرانسه	۲۸ فروردین ۱۳۴۸ (۱۷ آوریل ۱۹۶۹) تونس	اردشیر زاهدی، حبیب بورقیه	۳۰۵
۴. موافقتنامه لغو وادید	فرانسه	۲۸ فروردین ۱۳۴۸ (۱۷ آوریل ۱۹۶۹) تونس	اردشیر زاهدی، حبیب بورقیه	۳۰۹
۵. اولین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و بازرگانی	انگلیسی	۲۶ تیر ۱۳۵۲ (۱۷ ژوئیه ۱۹۷۳) تونس	حسنعلی مهران، شذلی عیاری	۳۱۱
۶. موافقتنامه اعطای وام به دولت تونس با ضمایم	انگلیسی	۱۹ دی ۱۳۵۲ (۹ ژانویه ۱۹۷۴) تهران	امیرعباس هویدا، هدی نوئیرا	۳۱۸
۷. موافقتنامه جهانگردی	فرانسه	۲ مرداد ۱۳۵۳ (۲۴ ژوئیه ۱۹۷۴) تونس	اکبر دارایی، صادق بورای	۳۲۷
۸. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و بازرگانی	فرانسه	۸ دی ۱۳۵۴ (۲۹ دسامبر ۱۹۷۵) تهران	عبدالمجید مجیدی، مصطفی زعنونی	۳۲۹

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ و محل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
۹. موافقتنامه مالی	فارسی و انگلیسی	۱۵ مهر ۱۳۵۵ (۷ اکتبر ۱۹۷۶) تهران	جمشید اشرفی، عبدالعزیز حمزوی	۳۳۳
۱۰. صورت مجلس سومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و بازرگانی	فرانسه	۲۰ آذر ۱۳۵۵ (۱۱ دسامبر ۱۹۷۶) تونس	عبدالمجید مجیدی، مصطفی زعنونی	۳۳۸
۱۱. موافقتنامه اقتصادی و فنی	فرانسه	۲۰ آذر ۱۳۵۵ (۱۱ دسامبر ۱۹۷۶) تونس	عبدالمجید مجیدی، مصطفی زعنونی	۳۴۵

چکسلواکی (۳۱)

۱. قرارداد مودت، اقامت، کنسولی، گمرکی و بازرگانی	فرانسه	۲۷ خرداد ۱۳۰۷ (۱۷ ژوئن ۱۹۲۸) تهران	فتح الله پاکروان، میروسلاو شوبرت	۳۴۷
۲. عهدنامه گمرکی و بحر پیمایی با ضمایم	فرانسه	۱۰ اردیبهشت ۱۳۰۸ (۳۰ آوریل ۱۹۲۹) تهران	میرزا محمدعلیخان فرزین، میروسلاو شوبرت	۳۵۰
۳. عهدنامه مودت	فرانسه	۷ آبان ۱۳۰۹ (۲۹ اکتبر ۱۹۳۰) تهران	میرزا محمدعلیخان فرزین، میروسلاو شوبرت	۳۵۶
۴. عهدنامه اقامت با ضمایم	فرانسه	۷ آبان ۱۳۰۹ (۲۹ اکتبر ۱۹۳۰) تهران	میرزا محمدعلیخان فرزین، میروسلاو شوبرت	۳۵۸
۵. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	فرانسه	۶ شهریور ۱۳۳۱ (۲۸ اوت ۱۹۵۲) تهران	علی اکبر اخوی، اوتا کارویکتورا	۳۶۳
۶. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	فرانسه	۲ اسفند ۱۳۴۰ (۲۱ فوریه ۱۹۶۱) تهران	پورهمایون، استاروستا	۴۰۳
۷. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	فرانسه	۱۱ خرداد ۱۳۴۲ (اول ژوئن ۱۹۶۳) پراگ	محمدعلی مولوی، امیل پشینچکا	۴۳۰
۸. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت	فرانسه	۹ بهمن ۱۳۴۴ (۲۹ ژانویه ۱۹۶۶) تهران	علینقی عالیخانی، فرانتیسکا هاموز	۴۴۹
۹. موافقتنامه اقتصادی و فنی	فرانسه	۹ بهمن ۱۳۴۴ (۲۹ ژانویه ۱۹۶۶) تهران	رئیس سازمان برنامه،	

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ و محل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
۱۰. موافقتنامه فرهنگی	فارسی، چک و فرانسه	تهران (۱۹۶۶)	فرانتیسکا هاموز	۴۶۸
		۵ خرداد ۱۳۴۶ (۲۶ مه ۱۹۶۷)	اردشیر زاهدی،	
		پراگ	واگلاودا وید	۴۸۰
۱۱. موافقتنامه های بلندمدت بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	انگلیسی	۲۱ اسفند ۱۳۴۷ (۱۲ مارس ۱۹۶۹)	علینقی عالیخانی، ژان تباچک	۴۸۳
۱۲. موافقتنامه اقتصادی و فنی با ضمایم	انگلیسی	۲۱ اسفند ۱۳۴۷ (۱۲ مارس ۱۹۶۹)	علینقی عالیخانی، ژان تباچک	۵۰۴
۱۳. موافقتنامه های بلندمدت بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	انگلیسی	اول خرداد ۱۳۵۳ (۲۲ مه ۱۹۷۴)	فریدون مهدوی، آندره ئی بارچاک	۵۲۴
۱۴. برنامه مبادلات فرهنگی	انگلیسی	۱۶ خرداد ۱۳۵۳ (۶ ژوئن ۱۹۷۴)	الف. م. اسفندیاری، ایوان روها لایلکیو	۵۴۲
۱۵. تفاهمنامه کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی با ضمایم	انگلیسی	۲۷ مهر ۱۳۵۳ (۱۹ اکتبر ۱۹۷۴)	فریدون مهدوی، لئوپلدلر	۵۵۱
۱۶. پروتکل همکاری های کشاورزی و صنایع غذایی	انگلیسی	۲۱ مهر ۱۳۵۴ (۱۳ اکتبر ۱۹۷۵)	آ. تمدن، یان شایبک	۵۶۰
۱۷. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی علمی و فنی	انگلیسی	اول آبان ۱۳۵۴ (۲۳ اکتبر ۱۹۷۵)	فریدون مهدوی، لئوپلدلر	۵۶۶
۱۸. پروتکل همکاری های بازرگانی	انگلیسی	۶ خرداد ۱۳۵۵ (۲۷ مه ۱۹۷۶)	مرتضی زمانی، ولادیمیر کیرشوم	۵۷۴
۱۹. موافقتنامه حمل و نقل بین المللی از طریق جاده با ضمایم	انگلیسی	۸ آذر ۱۳۵۵ (۲۹ نوامبر ۱۹۷۶)	مرتضی زمانی، اشتفان دورچک	۵۸۳
۲۰. پروتکل سومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی	انگلیسی	۱۰ آذر ۱۳۵۵ (اول دسامبر ۱۹۷۶)	منوچهر تسلیمی، لئوپلدلر	۵۹۰
۲۱. موافقتنامه همکاری های اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی	انگلیسی	۱۰ آذر ۱۳۵۵ (اول دسامبر ۱۹۷۶)	امضا خوانا	۵۹۹

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ و محل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
۲۲. موافقتنامه های بلند مدت بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	انگلیسی	۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۶ (۱۳ مه ۱۹۷۷) پراگ	امضا ناخوانا	۶۰۱
۲۳. صورت جلسه مذاکرات اقتصادی	انگلیسی	۸ شهریور ۱۳۵۶ (۳۰ اوت ۱۹۷۷) پراگ	عباسعلی خلعتیری، لئوپلدر	۶۱۶
۲۴. پروتکل بازرگانی با ضمایم	انگلیسی	۱۵ خرداد ۱۳۵۷ (۵ ژوئن ۱۹۷۸) تهران	خسرو فاضل، جان گراکار	۶۱۸
۲۵. برنامه مبادلات فرهنگی با ضمایم	فرانسه	۱۸ خرداد ۱۳۵۷ (۸ ژوئن ۱۹۷۸) پراگ	مرتضی قدیمی نوایی، زینک ترلیک	۶۲۵
۲۶. پروتکل چهارمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی	انگلیسی	۳ تیر ۱۳۵۷ (۲۴ ژوئن ۱۹۷۸) پراگ	کاظم خسروشاهی، لئوپلدر	۶۴۲

جمهوری چین (تایوان) (۳۲-۱)

۱. موافقتنامه فرهنگی	فارسی، انگلیسی و چینی	۲۰ آبان ۱۳۳۶ (۱۱ نوامبر ۱۹۵۷) تهران	علیقلس اردلان، یه کونگ چائو	۶۵۱
۲. موافقتنامه فنی در امور کشاورزی	فارسی و انگلیسی	۶ خرداد ۱۳۴۸ (۲۷ مه ۱۹۶۹) تایپه	حسن زاهدی، کوتینگ لی	۶۵۴

جمهوری خلق چین (۳۲-۲)

۱. موافقتنامه حمل و نقل هوایی با ضمایم	فارسی و چینی	۲۷ آبان ۱۳۵۱ (۱۸ نوامبر ۱۹۷۲) پکن	عباس آرام، کوان ین ننگ	۶۵۷
۲. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت با ضمایم و ملحقات	فارسی، انگلیسی و چینی	۱۹ فروردین ۱۳۵۲ (۸ آوریل ۱۹۷۳) پکن	هوشنگ انصاری، نماینده دولت چین	۶۷۴
۳. قرارداد واگذاری زمین برای سفارت ایران در چین با ضمایم	انگلیسی و چینی	۱۴ شهریور ۱۳۵۲ (۵ سپتامبر ۱۹۷۳) پکن	عباس آرام، نماینده دولت چین	۷۰۷
۴. نامه های متبادل راجع به صدور روایید کثیر المسافره	انگلیسی	۲۹ مرداد ۱۳۵۵ (۲۰ اوت ۱۹۷۶) پکن	سفارت ایران در چین، وزارت امور خارجه	

موضوع معاهده	متن اصلی سند	تاریخ و محل امضا	نام امضا کنندگان	صفحه
یکساله برای خدمه هواپیمایی کشوری			چین	۷۱۳
۵. موافقتنامه فرهنگی	فارسی، انگلیسی و چینی	۹ شهریور ۱۳۵۷ (۳۱ اوت ۱۹۷۸) تهران	امیر خسرو افشار، هوانگ هوا	۷۱۷

پیشگفتار

در جهان کنونی برای هیچ ملتی متصور نیست که در داخل مرزهای سرزمین خود محصور شده، ارتباط و مراوده‌ای با سایر ملت‌ها و کشورها نداشته باشد، زیرا حس کنجکاوی، ارضای نیازمندی‌های روزانه، انگیزه نوع پروری، میل به تجدید عادات و رسوم، تفاوت منابع و پیشرفتهای تکنولوژی و از همه مهمتر تأثیر متقابل تحولات در نقاط مختلف جهان، لزوم یک آمیزش بین‌المللی و یک جریان دادوستد جهانی را به وجود آورده است و بر اثر این جریان، روابط متقابل سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی ملت‌ها و دولت‌ها با یکدیگر خودنمایی می‌کند. بدیهی است وجود این روابط از قدیم‌الایام تاکنون و بنابر نیازمندی‌های زمان، بین اقوام و ملل اشکال متفاوتی داشته و امروزه تحت ضوابط و قوانین بین‌المللی استوار گردیده است. این زندگی بین‌المللی که خود نوع خاصی از زندگی اجتماعی محسوب می‌شود محتاج قواعد و مقررات حقوقی متفاوتی است که موضوعات آن مباحث حقوق بین‌المللی را مطرح ساخته است.

اصولاً مواعی که در روابط دولت‌ها به وجود می‌آید ناشی از محدوده جغرافیایی معین و وجود کشورهای مستقل در آن منطقه است که از عادات و رسوم و قواعد و قوانین حقوقی ویژه‌ای پیروی می‌نمایند و برای آنکه روابطی بین آنها برقرار شود باید تابع یک سلسله نظامات و پیوندهایی گردند که در طول تاریخ برای آنها حاصل شده، لذا برقراری هر گونه مناسبات مستلزم مطالعه تاریخی روابط گذشته آنهاست.

جای بسی خوشحالی است که در سایه تلاش و کوشش مداوم همکاران اداره انتشار اسناد، پنجمین جلد از مجموعه کتابهای اسناد معاهدات دوجانبه ایران با سایر دول به زیور طبع آراسته گردیده و در دسترس علاقه‌مندان و کارگزاران مملکتی قرار گرفته

است. انتشار این قبیل کتابها علاوه بر توسعه و نشر دانش و اطلاعات که مایهٔ پیشرفت فرهنگ کشورند، می‌تواند ضمن تکمیل تجربیات، راهگشایی در بسط مناسبات و انعقاد موافقتنامه‌ها و قراردادهای جدید تلقی گردیده و برای مسئولان مملکتی در موارد گوناگون نتیجهٔ مطلوب و غایت مقصود را به‌دست دهد.

این جانب لازم می‌دانم از رهنمودهای شورای عالی نظارت بر تدوین و نشر اسناد، و همچنین از جناب آقای عباس ملکی، معاون آموزشی و پژوهشی و جناب آقای محمدحسن کاووسی عراقی، سرپرست ادارهٔ انتشار اسناد و سایر همکارانشان که در تهیه و تنظیم این مجموعهٔ ارزشمند اهتمام ورزیده‌اند تشکر نموده و توفیق آنان را از خداوند متعال مسئلت دارم.

علی اکبر ولایتی

وزیر امور خارجه

و

رئیس شورای عالی نظارت بر تدوین و نشر اسناد

مقدمه

همواره با تشکیل اجتماعات، برقراری روابط بین آنها لازم و ضروری است. در نتیجه این روابط، حقوق و تکالیفی فی مابین آنها به وجود می آید و برای آنکه این حقوق از تعدی و تجاوز دیگران مصون و محفوظ باشد، بناچار روابطی که مولد و موجب این حقوق شده اند، باید تحت قواعد و مقررات لازم الاجرائی درآیند که قانون نامیده می شود.

انسانها و بالطبع مجموعه ای از آنها به نام اقوام و ملل گوناگون به تعاون و تعاضد یکدیگر نیاز مبرمی دارند و مجبورند که برای رفع احتیاجات و بهبود وضع زندگی با یکدیگر مراوده و ارتباط داشته باشند و همین طور دولتها ناگزیر از ارتباط و آمد و شد با سایر دول اند. از آنجا که اجتماعات انسانی به جوامع و دول مختلفی تقسیم گردیده اند — یعنی دسته های معینی از افراد، در سرزمین معینی تحت حکومت و قدرت عالیه ای که دولت نامیده می شود زیست می کنند و هر یک از این اجتماعات مختلف دارای قوانین و مقررات مخصوصی می باشند که برای آنها لازم الاتباع است — بنابراین برقراری روابط فی مابین آنها نیز برای طرفین ایجاد حقوق و تکالیفی می نماید که طبیعتاً باید تابع مقررات ویژه ای باشد که «حقوق بین الملل» نامیده می شود.

عده ای از دانشمندان و علمای علم حقوق معتقدند که اصولاً حقوقی تحت عنوان حقوق بین الملل وجود ندارد، زیرا در جهان قوه و قدرتی نیست تا بتواند دولتها را مجبور به اطاعت از مقررات خاصی نماید. زیرا در جهان امروز با وجود مسائل عیده ای که در مورد حقوق بشر و بالطبع حقوق دول مطرح است، به نظر می رسد که زور و غلبه از جمله عوامل و مبانی مهمی است که دولتی را بر دولت دیگر از لحاظ قدرت نظامی و اقتصادی برتری می بخشد و او می تواند منویات خود را از طرق

گوناگون بر دیگران تحمیل نموده و هیچ گونه اعتباری برای حقوق و امتیازات سایرین قائل نشود.

دیگر اینکه لازمه وجود حقوق بین الملل، وجود قوه مقننه ای است که مصالح دولتها را تمیز و تشخیص داده، با وضع مقررات متناسب، قدرت اجرا و تحمیل آن را بر دولتها داشته باشد، در حالی که چنین قوه ای وجود ندارد.*

از طرف دیگر، نظر به اینکه این حقوق دارای ضمانت اجرایی نیست، اگر دولتی از رعایت حقوق دول دیگر که از او ضعیف تر باشند، سرپیچی نماید، چه قوه ای می تواند او را مجبور به رعایت حقوق دول دیگر نماید و یا او را از زورگویی و تعدی بازدارد؟ در این صورت گفته می شود که حقوق و مقرراتی که فاقد ضمانت اجرایی اند، اصولاً جزء حقوق محسوب نمی گردند.

اما عده ای دیگر از علما و دانشمندان مخالف این نظریه بوده و وجود حقوق بین الملل را تأیید و تثبیت می نمایند. بدین ترتیب آنها معتقدند که در جهان کنونی حتی دول زورمند کوشش دارند در اختلافات و جنگهای بین دولتها، خود را محق دانسته و وانمود سازند که چون حقوقشان از بین رفته، تلاش ایشان در جهت کسب حقوق از دست رفته اعمال می گردد. بنابراین مشخص می شود که اصولاً حقوقی وجود دارد که دولتها برای مشروع ساختن اقدامات خود، نقض آن را بهانه می کنند. از سوی دیگر، وجود حقوق بین الملل احتیاج به قوه مقننه ای که محیط بر کلیه دول باشد ندارد، زیرا عهود و قراردادهایی که بین دولتهای مختلف انعقاد می یابد، خود می تواند مولد و موجد حقوق باشند.

همچنین آنان معتقدند که وجود حقوق هیچ گونه ارتباطی با ضمانت اجرای آن ندارد و اگر حقوقی ضمانت اجرا نداشت، نمی توان گفت که آن حقوق وجود ندارد، زیرا اگر کسی نتوانست حقوق خویش را به مرحله اجرا درآورد، این مسئله موجب نفی حقوق او نخواهد بود. امروزه دولتها در بیشتر اختلافات با حق به جانب قراردادن خود سعی دارند تا از این رهگذر حمایت و دوستی سایر ملل و دول را جلب نمایند، چه در غیر این صورت مردود و مغضوب و منفور سایر دولتها قرار می گیرند و همین ترس از

۵ پیدایش جامعه ملل (در سال ۱۹۲۰ و پس از جنگ اول جهانی) و سپس سازمان ملل متحد (در سال ۱۹۴۵ و بعد از جنگ جهانی دوم)، یک حالت استثنایی این حقوق محسوب می گردند. در حقیقت آشنایی بیشتر ملل به حقوق و وظایف بین المللی خویش در تأمین صلح جهانی مسبب آن بوده و هست و می توان آن را نمونه ای از همکاری های بین المللی تلقی نمود.

مطروح شدن، خود ضمانت اجرایی محسوب می شود.

•

بنابراین، همان گونه که در داخل هر کشور، قوانینی برای تنظیم و تعیین روابط افراد وضع شده، به همان ترتیب هم در جامعه بزرگ جهانی قواعدی به وجود آمده است که روابط بین دولتها و کشورها را که عضو این جامعه جهانی اند مشخص می سازد و این روابط در طول تاریخ از عادات و رسومی که بمرور بین دولتها متداول گردیده و یا عهدنامه هایی که بین آنها منعقد گردیده منعقد شده اند.

منابع این حقوق «بین الملل» را به طور کلی می توان ناشی از حقوق داخلی کشورها، معاهدات، عرف و عادات و عقاید علمای حقوق دانست. قوانین و مقررات داخلی هر کشور گاهی منبع و منشأ حقوق بین الملل قرار می گیرد و برای دولت و افراد تولید حقوق و تکالیفی می کند که لازم الاجراست. معاهدات، همان گونه که قبلاً یادآوری گردید، منبع اصلی حقوق بین الملل بوده و دولتها از قدیم الایام تاکنون قراردادها و عهدنامه هایی را بین خود، به منظورهایی مختلف منعقد ساخته اند که برای آنها تولید حقوق و تکالیفی می نماید که آن نیز لازم الاجراست.

عرف و عادات نیز بر اثر تکرار و قبول جامعه تا حدودی شکل مقررات و قوانین را می یابد و در حالی که تصریحی به آن امور نشده است، اما دولتها خود را مجبور به رعایت آن می دانند — مانند اصل مصونیت سیاسی که جزء عادات و عرف بین المللی گردیده است. عقاید علمای حقوق نیز با وجود آنکه دارای ضمانت اجرایی نیستند، به علت اعتبار معنوی، اهمیت فراوانی دارند، زیرا بحث و تشریح این عقاید موجب خواهد شد که طرفدارانی پیدا نموده و با بسط و گسترش طرفداران و پذیرفته شدن این عقاید از جانب آنان، ممکن است به صورت قانون درآمده و لازم الاتباع گردد.

تاریخ گذشته ملل از زمانهای دور، عهد و قراردادهایی را بین آنها در دل خود ثبت و ضبط کرده است که گاهی بر مبنای مقتضیات، خود را به رعایت اصول آن متعهد می ساخته اند و زمانی در جهت منفعت طلبی و سلطه گرایی و استفاده از عقب ماندگی و ضعف طرف مقابل، به تحمیل و یا نقض آنها مبادرت می کرده اند.

آنچه مسلم است، امروزه روند تحولات جهانی، براساس حق حاکمیت ملتها بر سرنوشت خویش در حال تکامل است و مسئولان و منتخبین واقعی حکومتها می توانند با مروری بر تاریخ گذشته و بررسی عهد و قراردادهایی که حاکم بر روابط آنها با سایر دول بوده است، نقاط قوت و ضعف را تشخیص داده و راه مناسب و شرایط مساعد را در روابط جدید دنبال نمایند؛ راهی که تضمین کننده حقوق واقعی

آنان باشد.

•

اداره انتشار اسناد دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه مفتخر و مباهی است که با یاری خداوند متعال و تحت رهنمودهای ارزنده شورای عالی نظارت بر تدوین و نشر اسناد، پنجمین جلد از مجموعه کتابهای اسناد معاهدات دوجانبه ایران با سایر دول را جهت استفاده و اطلاع کارگزاران مختلف مملکتی تقدیم نماید، باشد که مقبول و مفید قرار گیرد. کتاب حاضر شامل ۱۹۴ فقره سند مربوط به کشورهای تایلند، ترکیه، تونس، چکسلواکی، جمهوری چین (تایوان) و جمهوری خلق چین است.

برای توضیح، لازم به یادآوری است که اغلب اسناد معاهدات در این مجموعه از زبانهای اصلی ترجمه گردیده و احتمالاً خالی از اشکال نیست. از خوانندگان گرامی تقاضا دارد آنها را به دیده اغماض نگرسته و با بذل عنایتشان، اداره انتشار اسناد را مدیون نظریات و پیشنهادهای سازنده خود فرمایند.

•

این کتاب در نتیجه فعالیت و کوشش افراد زیر تهیه و تدوین گردیده است:

۱. آقای محمدحسن کاووسی عراقی، عضو شورای عالی نظارت بر تدوین و نشر اسناد و سرپرست اداره انتشار اسناد که کار هماهنگی و مطالعه و بررسی مراحل مختلف را برعهده داشته‌اند.

۲. خانم فریبا شعبانی نصر، از همکاران اداره انتشار اسناد که در تهیه و تنظیم و مقوله‌بندی و بازبینی و ویراستاری مقدماتی این مجموعه زحمات فراوانی را متحمل شده‌اند.

۳. آقایان ابراهیم اقبالی و کامیاب منافی که به ترتیب کار ترجمه متون انگلیسی و فرانسه را به‌عهده داشته و با علاقه‌مندی آن را به انجام رسانیده‌اند و خانم سیما سیف که کارهای تایپی مجموعه را با نهایت دقت و صمیمیت برعهده داشته‌اند.

والسلام علی من اتبع الهدی

اداره انتشار اسناد

تیرماه ۱۳۷۱

تایلند (۲۸)

۱. عهدنامه مودت

عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت پادشاهی تایلند

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

و

اعلی حضرت پادشاه تایلند

نظر به تمایل به تشدید و توسعه علایق مودتی که خوشبختانه بین ایران و تایلند موجود می باشد.

با ایمان متقابل به لزوم ایجاد همکاری نزدیکتر بین دو کشور در زمینه مناسبات بین المللی براساس صلح و عدالت و اصول منشور ملل متحد.

تصمیم به انعقاد عهدنامه مودت گرفتند و برای این منظور نمایندگان تام الاختیار خود را به شرح زیر تعیین نمودند:

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای منوچهر مرزبان سفیر ایران در بانکوک

اعلی حضرت پادشاه تایلند

جناب آقای تانات کومان وزیر امور خارجه دولت پادشاهی تایلند

و نمایندگان مذکور پس از مبادله اختیاراتنامه های خود که صحیح و معتبر بود نسبت به مواد ذیل موافقت نمودند:

ماده اول

بین دو دولت و مردم آنها صلح دایمی و مودت پایدار برقرار خواهد بود.

ماده دوم

طرفین معظمتین متعاهدین موافقت دارند، روابط سیاسی و کنسولی فی مابین را حفظ کنند و همچنین موافقت دارند مأموران سیاسی و کنسولی هر یک از طرفین در قلمرو طرف دیگر — براساس رعایت معامله متقابل — از مزایا و مصونیهایی که معمولاً به موجب اصول مورد قبول حقوق بین الملل اعطا می گردد برخوردار باشند.

ماده سوم

طرفین معظمتین متعاهدین موافقت دارند که با روح صمیمیت و همکاری و براساس معامله متقابل انعقاد موافقتنامه های دیگری را در زمینه های بازرگانی و دریانوردی و حقوق و مزایای کنسولی و روابط فرهنگی و استرداد مجرمین و در کلیه امور مورد علاقه مشترک طرفین مورد امعان نظر قرار دهند.

ماده چهارم

طرفین معظمتین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که ممکن است بین آنها بروز نماید به طور مسالمت آمیز و با روح دوستی و به طرق عادی سیاسی حل و فصل نمایند و هرگاه نتوانند در ظرف مدت مناسبی اختلافات خود را برطرف سازند با رعایت مقررات منشور ملل متحد به هر طریق عملی که مقتضی بدانند متوسل شوند.

ماده پنجم

این عهدنامه طبق قوانین اساسی طرفین معظمتین متعاهدین به تصویب خواهد رسید و از تاریخ مبادله اسناد تصویب که در تهران به عمل خواهد آمد به موقع اجرا گذارده خواهد شد و تا اخطار فسخ کتبی یکساله به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ششم

این عهدنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی و تائی و انگلیسی تنظیم شده و در صورت بروز اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی معتبر خواهد بود.

بنابر مراتب فوق، نمایندگان تام الاختیار طرفین معظمتین متعاهدین، این عهدنامه را امضاء و به مهر خود مهر نمودند.

بانکوک به تاریخ سیزدهم بهمن یکهزار و سیصد و چهل و پنج هجری شمسی برابر با

دوهزار و پانصد و ده بودایی و برابر با دوم فوریه یکهزار و نهصد و شصت و هفت میلادی.

از طرف دولت پادشاهی تایلند از طرف دولت شاهنشاهی ایران

۲. موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه تجاری بین دولت پادشاهی ایران و دولت پادشاهی تایلند
دولت پادشاهی ایران و دولت پادشاهی تایلند با توجه به علاقه‌مندیشان به
گسترش، توسعه و تقویت روابط اقتصادی و تجاری بین دو کشور در موارد زیر به توافق
رسیده‌اند:

ماده ۱

طرفین، طبق قوانین و مقررات جاری و رایج در کشورهای مربوطه خود، تسهیلات
لازم برای ورود و صدور محصولات و کالاهای کشاورزی، صنعتی و معدنی ایران به
تایلند و بالعکس را فراهم خواهند ساخت.

ماده ۲

در این موافقتنامه کالاهای ساخته یا تولید شده و صادره از ایران به تایلند،
«کالاهای ایرانی» و کالاهای ساخته یا تولید شده و صادره از تایلند به ایران، «کالاهای
تایلندی» نامیده خواهند شد. گواهی مبدا صدور کالای صادره توسط هر یک از طرفین،
در صورت تقاضای طرف دیگر، به وسیله مقامات ذیصلاح کشور فروشنده صادر خواهد
گردید.

ماده ۳

خرید و فروش کالا و محصول بین دو کشور از طریق استفاده از کانالها و
روشهای عادی تجاری توسط تجار یا مؤسسات دولتی مربوطه صورت خواهد گرفت.

ماده ۴

به منظور تشویق و گسترش تجارت بین دو کشور، طرفین، طبق قوانین و مقررات
رایج و جاری مربوطه به یکدیگر اجازه خواهند داد در کشورهای یکدیگر نمایشگاههای
تجاری برگزار کنند و تمام تسهیلات لازم در این ارتباط را در اختیار کشور برگزار کننده
نمایشگاه خواهند گذاشت.

ماده ۵

طرفین هرگاه که لازم باشد به منظور توصیه تدابیری در جهت گسترش تجارت
دوجانبه یا فایز آمدن بر مشکلاتی که ممکن است در جریان اجرای شرایط این سند پیش
بیاید با یکدیگر مشاوری خواهند داشت.

ماده ۶

تمام پرداختهای مربوط به واردات و صادرات کالا بین دو کشور به ارزشهای قابل قبول بانکهای مرکزی دو کشور انجام خواهند گردید.

ماده ۷

هر یک از طرفین طبق قوانین و مقررات خود، طرف دیگر را در جریان ترتیب و قراردادهای مربوط به تصدیق و تصویب اسناد مربوطه خواهد گذاشت.

ماده ۸

این موافقتنامه پس از تبادل آخرین سند مربوط به تأیید آن به مدت یک سال اعتبار اجرا خواهد یافت و سپس سال به سال به طور اتوماتیک و براساس تاریخ مذکور اعتبار اجرایی خود را حفظ خواهد کرد مگر اینکه یکی از دو طرف حداکثر سه ماه پیش از انقضای سال اجرای مربوطه، لغو آن را کتباً به اطلاع طرف دیگر برساند. در تاریخ ۱۲ نوامبر ۱۹۶۹ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک میزان معتبرند در تهران به امضا رسید.

از سوی دولت پادشاهی ایران

امضا

پوته ساراسین

معاون نخست وزیر

امضا

هوشنگ انصاری

وزیر اقتصاد

۳. موافقتنامه فرهنگی

موافقتنامه فرهنگی بین

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت پادشاهی تایلند

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت پادشاهی تایلند

نظر به علاقه‌ای که به تحکیم روابط فی‌مابین و بسط همکاری در زمینه‌های آموزشی و علمی و فرهنگی و اجتماعی دارند، و به منظور تقویت روابط دوستانه و مشترک و بهبود بیشتر مناسبات نزدیک موجود بین دو مملکت و مردم آن، تصمیم به انعقاد موافقتنامه حاضر به شرح زیر گرفتند.

ماده ۱

طرفین متعاهدین کوشش خواهند کرد با استفاده از کلیه طرق ممکنه، روابط فرهنگی فی‌مابین را بهبود بخشیده و هر یک به نوبه خود سعی خواهد کرد مردم خود را با فرهنگ و تمدن طرف دیگر آشنا سازد.

ماده ۲

طرفین متعاهدین همکاری مشترک در زمینه‌های آموزشی و ادبیات و موسیقی و نمایش و هنر و علوم و سایر امور فرهنگی را تشویق و تسهیل خواهند نمود.

ماده ۳

هر یک از طرفین متعاهدین در حدود قوانین و مقررات جاری خود، تأسیس انجمنی را برای معرفی فرهنگ طرف متعاقد دیگر در سرزمین خود مورد تشویق قرار خواهد داد.

ماده ۴

طرفین متعاهدین مبادله بازدید استادان، دانشمندان، دانشجویان و اعضای انجمنهای فرهنگی را از ممالک یکدیگر بر طبق شرایطی که مشترکاً مورد توافق قرار خواهد گرفت، تشویق خواهند نمود و همچنین تسهیلات لازم را جهت بازدید این قبیل افراد از

موزه‌ها و اماکن تاریخی، کتابخانه‌ها و سایر مؤسسات فرهنگی فراهم خواهند ساخت. طرفین متعاهدین همچنین تسهیلاتی را که ممکن است برای کار این افراد در زمینه‌های مختلف ادبی و علمی لازم باشد تأمین خواهند کرد.

ماده ۵

طرفین متعاهدین اعطای بورسهای آموزشی و کارآموزی را تشویق خواهند کرد.

ماده ۶

طرفین متعاهدین برای هیئتها یا افرادی که توسط هر یک از دو طرف برای کارآموزی در رشته مربوطه تعیین می‌شوند، تسهیلاتی فراهم خواهند نمود.

ماده ۷

طرفین متعاهدین به منظور کمک به تفسیر و تعیین ارزش درجات علمی و در صورت اقتضای گواهینامه‌های حرفه‌ای و گواهینامه‌های تحصیلی در امر مبادله اطلاعات راجع به معیارها و تحولات حاصله در نظامهای آموزشی خود به همکاری خواهند پرداخت.

ماده ۸

هر یک از طرفین متعاهدین تسهیلات لازم را جهت معرفی فرهنگ و تمدن خود به طرف دیگر از طریق مبادله کتب و نشریات فرهنگی و ترجمه آنها و تشکیل جلسات سخنرانی و نمایشگاههای علمی و هنری و ترتیب جشن برای اجرای برنامه‌های موسیقی و تئاتر و نیز استفاده از رادیو و تلویزیون و سایر وسایل ارتباط جمعی، فراهم خواهند نمود.

ماده ۹

طرفین متعاهدین مبادله بازدید هیئتهای فرهنگی و آموزشی و هنری و وسایل ارتباط جمعی و بازدید دانشجویان و اعضای سازمانهای جوانان دو کشور و نیز مبادله ورزشکاران و تیمهای ورزشی و مربیان و متخصصان تربیت بدنی بخصوص مربیان پرورش و تناسب اندام را بین دو کشور تشویق خواهند نمود.

ماده ۱۰

طرفین متعاهدین روابط جهانگردی بین دو کشور را بهبود خواهند بخشید.

ماده ۱۱

کمیته مشترکی مرکب از نمایندگان دو دولت به منظور پی گیری اجرای مفاد این موافقتنامه ایجاد و حداقل هر دو سال یکبار متناوباً در ایران و تایلند تشکیل خواهد شد.

کمیته مذکور همچنین در صورت لزوم تنظیم و انعقاد برنامه‌های مبادلات فرهنگی بین دو کشور را بررسی خواهد نمود.

ماده ۱۲

موافقتنامه حاضر از تاریخ آخرین اطلاعیه هر یک از طرفین متعاهدین به طرف دیگر مبنی بر انجام تشریفات که برای لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه ضروری است، به مرحله اجرا درخواهد آمد و تا شش ماه پس از تاریخی که یکی از طرفین تصمیم خود را کتباً از مجرای دیپلماتیک دایربر فسخ آن به طرف دیگر اعلام نماید، کماکان به قوت خود باقی خواهد ماند.

این موافقتنامه در تاریخ ۲۰ شهریور ۲۵۳۵ مطابق با ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۶ در دو نسخه به زبانهای فارسی و تایلندی و انگلیسی تنظیم گردید که هر سه متن متساویاً معتبر خواهند بود. در صورت بروز اختلاف در تفسیر مفاد این موافقتنامه متن انگلیسی حاکم خواهد بود.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت پادشاهی تایلند

۴. تفاهمنامه اولین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و فنی

یادداشت تفاهم نخستین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و تایلند

برای همکاری‌های اقتصادی و فنی

نخستین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و تایلند برای همکاری‌های اقتصادی و فنی از ۲۶ تا ۲۸ ژوئن ۱۹۷۸ در تهران برگزار گردید.

ریاست هیئت ایرانی را عالی جناب احمد علی احمدی، وزیر کشاورزی و توسعه روستایی، و ریاست هیئت تایلندی را عالی جناب تام پون واتو، وزیر بازرگانی، به عهده داشتند. لیستهای اسامی اعضای دو هیئت را به عنوان ضمایم ۱ و ۲ همین سند ملاحظه می‌فرمایید. کمیسیون، روابط موجود تجاری و اقتصادی بین ایران و تایلند را بررسی نموده به این نتیجه رسید که در ارتباط با استفاده از امتیازات ترجیحی موجود در دو کشور برای توسعه هر چه بیشتر این روابط به سود طرفین، از هیچ گونه کوششی نباید فروگذار شود.

تجارت

کمیسیون، توسعه جریان کلی تجارت مشترک را بررسی کرده تدابیر لازم برای گسترش هر چه بیشتر روابط تجاری بین دو کشور را مورد بحث قرار داد و نتیجه گرفت که امکانات بالقوه قابل توجهی برای گسترش تجارت به سود دو کشور وجود دارند و یادآور شد که حجم تجارت فی مابین افزایش یافته است و روی نیاز به بهبود توازن تجاری بین ایران و تایلند تأکید کرد.

به منظور افزایش حجم تجارت فی مابین و متنوع ساختن آن و همچنین تضمین تجارت متوازن و منطقی بین دو کشور، خرید و فروش کالاها و محصولات که لیستهای آنها را به عنوان ضمایم ۳ و ۴ این سند ملاحظه می‌فرمایید توصیه گردید.

کمیسیون موافقت کرد یک موافقتنامه تجاری جدید که منعکس کننده امکانات تجاری وسیعتر بین دو کشور باشد مورد مذاکره قرار گرفته هر چه زودتر منعقد گردد و توصیه نمود یک اتاق بازرگانی مشترک به منظور تبادل اطلاعات و هماهنگ کردن تلاشهای طرفین در زمینه بازاریابی تأسیس شود.

هیئت تایلندی پیشنهاد کرد، بخش خصوصی ایران یک هیئت تجاری را به منظور کشف امکانات فروش محصولات ایران به تایلند به آن کشور اعزام کند.

کشاورزی

هر دو هیئت تأیید کردند که اجرای برنامه‌های اصلاحات ارضی در دو کشور تأثیرات قابل توجهی روی اقتصادهای جوامع روستایی ایران و تایلند داشته است. هیئت ایرانی، موفقیت خود را در زمینه اجرای برنامه اصلاحات ارضی ایران یادآور شده، از علاقه تایلند به تبادل تجربیات در این زمینه استقبال نمود و موافقت کرد به هر ترتیبی که مناسب تشخیص دهد در این رابطه با تایلند مساعدت به عمل آورد.

طرف ایرانی، علاقه خود را به همکاری فنی با تایلند در زمینه توسعه صنایع دستی مصرف کننده خیزران* در ایران اعلام داشت و این موضوع مورد استقبال طرف تایلندی واقع شد.

طرف تایلندی ابراز علاقه کرد در رابطه با پژوهشهای مربوط به بیماری‌های حیوانی با انستیتورازی ایران، کارشناس و اطلاعات علمی مبادله کند و این موضوع مورد موافقت طرف ایرانی قرار گرفت.

طرفین موافقت کردند به منظور شناسایی دیگر زمینه‌های همکاری بین دو کشور، در ارتباط با جوانب گوناگون فعالیتهای کشاورزی به تبادل اطلاعات بپردازند.

توسعه و بهره‌برداری از منابع زنده دریایی

طرفین موافقت کردند از طریق تبادل کارشناس، کارآموز و اطلاعات، در این باب همکاری علمی و فنی داشته باشند و مقرر شد به منظور شناسایی و تعیین پروژه‌های مشترک مربوط به حفظ، بهره‌برداری و توسعه منابع زنده دریایی، ماهیگیری صنعتی** و پرورش میگو و بهبود بخشیدن به فعالیتهای مربوط به عمل‌آوری و بازاریابی در موارد بالا، یک گروه کار مشترک تشکیل گردد و در همین ارتباط، هیئت تایلندی پیشنهاد کرد تیمی از کارشناسان مربوطه ایرانی از تایلند دیدار نمایند.

همکاری صنعتی

کمسیون، امکانات همکاری صنعتی بین دو کشور را بررسی نموده توصیه کرد بخشهای خصوصی دو کشور، اطلاعاتی در مورد امکانات اجرای پروژه‌های مشترک

* bamboo؛ نوعی نی بزرگ هندی است.

** Fish-Farming به معنای ماهیگیری از حوضچه‌های مصنوعی ویژه پرورش و صید ماهی.

صنعتی مبادله کنند.

نفت خام

طرف تایلندی خاطرنشان ساخت که دولت تایلند در آینده در موقع عقد قراردادهای خرید نفت خام از کشورهای خارجی، برای خرید نفت خام از شرکت ملی نفت ایران کاملاً ارجحیت قائل خواهد شد.

پالایشگاه نفت

طرف تایلندی تأیید کرد که امکان اجرای یک پروژه مشترک برای پالایش نفت در تایلند وجود دارد و کمیسیون موافقت نمود انجام مطالعات مربوط به قابلیت اجرای این پروژه را تحت بررسی قرار دهد.

مواد پتروشیمیایی

کمیسیون یادآور شد که در تایلند و کشورهای آسیای جنوب شرقی تقاضای قابل توجهی برای ان. پی. کی. (کود شیمیایی مخلوط) وجود دارد و در نتیجه، اجرای یک پروژه مشترک برای تولید ان. پی. کی. در تایلند می تواند به سود دو کشور باشد و مواد خام نیتروژنه و بعضی مواد فسفاتی احتمالاً لازم برای اجرای این قبیل پروژه ها را صنعت پتروشیمی ایران می تواند عرضه کند.

کمیسیون موافقت کرد نمایندگان شرکت ملی پتروشیمی ایران در طی سه ماه پس از امضای این سند به منظور مطالعه درباره قابلیت های اجرایی همکاری در این زمینه از تایلند دیدار نمایند.

هواپیمایی

طرفین با ایجاد خدمات هواپیمایی کشوری بین دو کشور به طور اصولی موافقت کردند و مقرر شد مقامات هواپیمایی کشوری طرفین پس از انجام مطالعات مربوطه، تدابیر لازم برای این منظور را اتخاذ نمایند.

اجلاس بعدی

مقرر شد اجلاس دوم کمیسیون مشترک در تاریخی که براساس توافق طرفین تعیین خواهد گردید در بانگ کوک* برگزار شود.

در تاریخ ۲۸ ژوئن ۱۹۷۸ در دو نسخه به انگلیسی که هر دوی به یک میزان
معتبرند در تهران امضا شد.

امضا: احمد علی احمدی	امضا: تام پون واتو
رئیس هیئت ایرانی	رئیس هیئت تایلندی

ضمیمه یک

هیئت ایرانی

عالی جناب جواد وفا

معاون وزیر دارایی و امور اقتصاد در امور بین المللی

عالی جناب اسماعیل عجمی

معاون وزیر کشاورزی و توسعه روستایی

آقای منصور نخعی

مشاور وزیر^{*} امور خارجه

آقای مرتضی نکویی

مدیرکل سازمان خدمات توسعه وزارت کشاورزی و توسعه روستایی

آقای هرمز نفیسی

مدیرکل امور بین المللی وزارت صنایع و معادن

آقای منوچهر فلاح تفتی

مدیرکل تجارت خارجی وزارت بازرگانی

آقای امین کیوان

معاون مدیرعامل شرکت شیلات جنوب

آقای محمد عابدی

قائم مقام رئیس سازمان جنگلهای وزارت کشاورزی و توسعه روستایی

آقای شمشون مقصودپور

قائم مقام مدیرکل اداره روابط بین المللی وزارت کشاورزی و توسعه روستایی

آقای صالح امیر خلخالی

قائم مقام مدیرکل همکاری های اقتصادی وزارت دارایی و امور اقتصاد

آقای محمد علمی

رئیس اداره برنامه ها و پروژه های مرکز توسعه و تشویق صادرات ایران

آقای فریدون گلشائیان

معاون اجرایی امور بین المللی شرکت ملی پتروشیمی
 آقای ساسان نقشینہ
 رئیس قسمت صدور اجازہ کار وزارت کار و امور اجتماعی
 آقای محمد مافی زاد
 کارشناس وزارت کشاورزی و توسعه روستایی
 خانم فریدہ حق شناس
 کارشناس وزارت دارایی و امور اقتصاد

ضمیمه دو
هیئت تایلندی

عالی جناب تام پون واتو
وزیر بازرگانی
عالی جناب واراچیت نیتی بُن
وزیر مختار و سفیر فوق العاده سفارت کبرای پادشاهی تایلند در تهران
عالی جناب دکتر آر پودنا سری بیهاد
قائم مقام وزیر کشاورزی و تعاونی ها
عالی جناب پراسیت نارونگ دج
قائم مقام وزیر ارتباطات
آقای بجرالسیر اسنا
مدیرکل اداره روابط بازرگانی وزارت بازرگانی
آقای ویجیت سانگ تونگ
مدیرکل اداره کار وزارت کشور
آقای دچابون چوچوآی
قائم مقام دبیرکل دفتر هیئت سرمایه گذاری دفتر نخست وزیر
آقای دانائی تولام با
قائم مقام مدیرکل اداره تجارت خارجی وزارت بازرگانی
آقای سوکری گاجاسنی
قائم مقام مدیرکل اداره اقتصادی وزارت امور خارجه
آقای پیا جیتالان
رئیس دفتر وزیر بازرگانی آقای پراپان ون کور پرن
رئیس قسمت سیاستگذاری تجارت خارجی اداره تجارت خارجی وزارت بازرگانی
دکتر فیستی ستاونگ سه
وابسته بازرگانی سفارت کبرای پادشاهی تایلند در تهران
دکتر ته وی هُرم چونگ
جانشین رئیس دفتر وزیر کشاورزی و تعاونی ها

آقای چوکیات اوتا کاپان
جانشین رئیس دفتر وزیر ارتباطات

ضمیمه سه

کالاهای ایرانی قابل صدور به تایلند

نفت

مواد شیمیایی

کود شیمیایی

مواد پتروشیمیایی:

گوگرد

محلول آمونیاک

بنزن

ترکیبات اگزولین

پاراگزولین

اُرتواگزولین

سیکلو-هگزان

اوره

سود سوزآور

ال. پی. جی.

وی. سی. ام.

پی. وی. سی. (Polyvinyl chloride)

پلی اتیلن

اتیلن دی-کلراید

فلورید آلومینیوم

کاپرولاکتوم

دی. ام. تی.

نیترات آمونیوم

کالاهای صنعتی

بولدوزر و لودر

جاده صاف کن

جراثقال

دیگ بخار

ابزار ماشین

پمپ

لیفت تراک

کمپرسور

تراکتور

اتوبوس و کامیون

کالاهای پلاستیکی

محصولات سنتی:

پنبه

انواع صمغ

انقوزه

پسته

خرما

ضمیمه چهار
کالاهای تایلندی قابل صدور به ایران

برنج
ذرت
شکر خام
کنف و محصولات کنفی
لاستیک و لاستیک مستعمل احیاشده*
منسوجات
گوشت گاو و گوشت مرغ تازه یا یخ زده یا تقریباً یخ زده (Chilled)
البسه و اجناس مربوطه (Clothing Accessories)
تخته چندلا
روکش (Veneer)
آلومینیوم مخصوص عملیات ساختمانی
قاب در و پنجره
لوله و تخته سیمانی آسبست
محصولات دارویی
موز
مبلمان
محصولات غذایی دارای تایوکا** (ریشه کاساوا)
فلوراید
تور سیمی از جنس فولاد گالوانیزه

* reclaimed rubber

** tapioca

ترکیه (۲۹)

۱. عهدنامه و دادیه و تأمینیه

۱. متن عهدنامه

معاهده نامه و دادیه و تأمینیه

مابین

دولت علیه ایران و جمهوریت ترکیه

مقدمه

دولت ایران، از یکطرف

و

دولت ترکیه، از طرف دیگر

احتیاجات و وظائفی را که عصر حاضر برای ملتین ایجاد و ایجاب می نماید در نظر گرفته و چون معتقد و جازم می باشند که تحکیم رشته دوستی و برادری موجود بین ایشان واجب است لهذا مصمم شدند که شرایط مادی روابط صمیمی خود را روشن نمایند و برای نیل به این مقصود انعقاد معاهده و دادیه و تأمینیه را لازم شمرده و برای این منظور طرفین توافق کردند که مذاکرات راجعه به این امر در شهر تهران به عمل آید و اختیارداران خود را به شرح ذیل معین نمودند:

از طرف اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران:

جناب اشرف آقای میرزا محمدعلی خان فروغی، رئیس الوزرا

و

جناب آقای میرزا داودخان مفتاح، کفیل وزارت امور خارجه

از طرف رئیس جمهوریت ترکیه:

ممدوح شوکت بیک، ایلچی فوق العاده و سفیر کبیر ترکیه در ایران و اختیارداران مزبور پس از ارائه اختیارنامه‌های خود که معتبر شناخته شد در باب مقررات ذیل توافق نظر حاصل نمودند:

فصل اول

صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمی دایمی مابین مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوریت ترکیه و همچنین مابین اتباع آنها برقرار خواهد بود.

فصل دوم

در صورت وقوع عملیات نظامی از طرف یک یا چند دولت ثالث نسبت به یکی از دولتین معظمتین متعاهدتین، طرف متعاهد دیگر متعهد است که بیطرفی خود را نسبت به متعاهد خود محفوظ بدارد.

فصل سوم

هر یک از متعاهدین تقبل می نمایند که از حمله نسبت به متعاهد دیگر خودداری کرده و در هیچ نوع اتحاد یا ائتلاف سیاسی و اقتصادی و یا مالی که از طرف یک یا چند دولت ثالث برضد طرف متعاهد دیگر یا برضد امنیت نظامی و بحری آن منعقد شده باشد شرکت نجویند.

همچنین هر یک از متعاهدین تقبل می نمایند که در هیچ نوع عملیات خصمانه که از طرف یک یا چند دولت ثالث برضد طرف متعاهد دیگر وقوع یابد مشارکت ننمایند.

فصل چهارم

در صورتی که یک یا چند دولت ثالث در موقع جنگ با یکی از متعاهدین معظمین بیطرفی متعاهد دیگر را نقض کرده و از خاک آن مملکت قشون و اسلحه و مهمات جنگی عبور دهد و یا بخواهد آذوقه و چهار پایان و کلیتاً هر چیزی که برای جنگ لازم باشد در آن مملکت تهیه نماید و یا قشون خود را که عقب نشینی می نماید از آنجا عبور دهد و یا سکنه مملکت بیطرف را برای مقاصد نظامی خود تشویق و وادار به قیام بکند و یا در خاک مملکت بیطرف استکشافات نظامی به عمل آورد، متعاهد بیطرف ملزم است که با قوای مسلحه خود از عملیات مذکوره جلوگیری کرده و بیطرفی خود را حفظ نماید.

فصل پنجم

طرفین معظمین متعاهدین تعهد می نمایند که تشکیل و توقف تأسیسات و دستجاتی را که مقصد آنها برهم زدن صلح و امنیت مملکت متعاهد و یا تغییر حکومت آن باشد در خاک خود اجازه نداده و همچنین اشخاص و یا دستجاتی را که به وسیله تبلیغات یا سایر وسایل درصدد مبارزه با مملکت متعاهد دیگر باشند ممنوع از توقف در خاک خود بدارند.

فصل ششم

نظر به تأمین آسایش و امنیت سکنة مناطق سرحدی، طرفین متعاهدین هر نوع اقدامات لازمه خواهند نمود که به خلافکاری ها و عملیاتی که از طوایف ساکن نواحی مجاوره سرحدات ناشی می شود و ممکن است به آسایش مملکتین سکنة وارد نماید خاتمه دهند.

اقدامات مزبوره را دولتین جداگانه و یا در صورتی که لازم بدانند مشترکاً به عمل خواهند آورد.

فصل هفتم

طرفین معظمین متعاهدین موافقت می نمایند که اختیارداران خود را در ظرف مدتی که بیش از شش ماه از تاریخ امضای این معاهده نباشد در طهران مجتمع کرده و قراردادهای تجارتی و قونسولی و گمرکی و پستی و تلگرافی و همچنین قرارداد اقامت و اعاده مجرمین را منعقد نمایند.

فصل هشتم

طرفین متعاهدین توافق نمودند که برای تسویه اختلافاتی که ممکن است فی مابین بروز کند و به طریق عادی دیپلماتیک حل نشود طریق خاصی معین نمایند.

فصل نهم

محتاج به توضیح نیست که خارج از حدود تقبلات متقابل که در این عهدنامه معین شده است هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در روابط خود با دول ثالث آزادی مطلق خواهند داشت.

فصل دهم

این عهدنامه به زبان فارسی و ترکی و فرانسه نوشته شده و در صورت بروز

اختلاف متن فرانسه معتبر خواهد بود.

فصل یازدهم

عهدنامه حاضر در اسرع اوقات به تصویب مجالس ملی مملکتین خواهد رسید و نسخ صحه شده در طهران مبادله خواهد گردید.

عهدنامه حاضر از تاریخ امضا دارای اعتبار بوده و برای مدت پنج سال منعقد می شود.

در صورتی که یکی از طرفین متعاهدین شش ماه قبل از انقضای مدت فوق راجع به خاتمه دادن به این عهدنامه تصمیم خود را به دیگری اخطار نکند، یک سال دیگر به مدت آن به خودی خود افزوده شده و از طرفین به رسمیت شناخته خواهد شد و در هر صورت اخطار تصمیم به خاتمه دادن عهدنامه قبل از انقضای شش ماه مؤثر نخواهد بود. برای تصدیق مراتب مذکوره در این عهدنامه اختیارداران طرفین آن را در دو نسخه در طهران نوشته و امضا و مهر نمودند.

بتاریخ ۱ اردیبهشت ماه ۱۳۰۵ شمسی هجری مطابق ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ میلادی.

امضا و مهر ممدوح شوکت بیک
امضا و مهر فروغی
امضا و مهر مفتاح

۲. صورت جلسه مذاکرات راجع به معاهده

در تاریخ پنجشنبه اول اردیبهشت یک هزار و سیصد و پنج هجری شمسی مطابق بیست و دوم آوریل یک هزار و نهصد و بیست و شش میلادی هیئت نمایندگان ایران مرکب از:

جناب اشرف آقای میرزا محمد علی خان فروغی رئیس الوزرا و جناب آقای میرزا داودخان مفتاح کفیل وزارت امور خارجه به سمت اختیارداران دولت ایران و جناب آقای میرزا فتح الله خان پاکروان مدیرکل و رئیس اداره دوم سیاسی وزارت امور خارجه به سمت مشاور و آقای میرزا سید نصرالله خان انتظام وزیری عضو وزارت امور خارجه به سمت منشی از یک طرف و هیئت نمایندگان ترکیه مرکب از:

جناب مستطاب اجل آقای ممدوح شوکت بیک سفیر کبیر دولت جمهوری ترکیه در دربار ایران به سمت اختیارداری دولت ترکیه و آقای حسن وصفی بیک مستشار سفارت کبری به سمت مشاور و آقایان وحید بیک نایب دوم و حسین نورالدین بیک نایب سوم سفارت کبری به سمت منشی از طرف دیگر.

نیم ساعت قبل از ظهر در منزل جناب اشرف آقای رئیس الوزراء جهت تمهید مذاکرات راجع به عهدنامه روادید و تأمینیه فی ما بین دولتین ایران و ترکیه حضور به هم رساندند.

جناب مستطاب اجل آقای ممدوح شوکت بیک پیشنهاد کردند، جناب اشرف آقای فروغی ریاست مجلس را قبول فرمایند پیشنهاد مزبور مورد قبول هیئت نمایندگان طرفین واقع و جلسه از طرف معظم له افتتاح گردید. پس از ارائه و تبادل اعتبارنامه های یکدیگر که معتبر شناخته شد مذاکرات ذیل تعاطی یافت.

بدو جناب اشرف آقای فروغی نطق افتتاحیه ذیل را ایراد نمودند:

با کمال مسرت می بینم مودت صمیمی و روابط حسنه همسایگی که تاکنون بین ملتین موجود بود اینک وارد مرحله جدیدی می شود و چون دولتین ما این کیفیت را مشاهده نمودند تصمیم گرفته شد که این مجمع را تشکیل داده و برای نیل به مقصود یک معاهده ودادیه و تأمینیه منعقد نماییم.

جناب مستطاب اجل آقای سفیر کبیر ترکیه جواباً چنین اظهار داشت:

با کمال افتخار عرض می کنم دولت جمهوری ترکیه کاملاً معتقد است که شرایط

جدید روابط دوستانه بین مملکتین تعیین شود.

و برای این منظور یک معاهده ودادیه و تأمینیه منعقد گردد و یقین دارم که تحکیم روابط مودت و استقرار صمیمیت بین ملتین موجب مزید آسایش و سعادت هر دو ملت خواهد بود بنابراین پیشنهاد جناب اشرف آقای فروغی را در خصوص تعقیب مذاکرات برای نیل به نتیجه مطلوبه با کمال شغف می پذیرم.

سپس آقای رئیس الوزراء به نام هیئت ایرانی پیشنهاد کردند که مواد عهدنامه قرائت شود آقای سفیر کبیر با این پیشنهاد موافقت نموده و شروع به قرائت طرح عهدنامه شد.

در فصول اول و دوم و سیم و چهارم موافقت حاصل شد.

سرفصل پنجم چون در نسخه فارسی کلمه «زدن»، با املائی غلط نوشته شده بود تصحیح و از طرف اختیارداران طرفین امضا گردید در فصل ششم موافقت حاصل شد. در موقع قرائت فصل هفتم آقای رئیس الوزراء نطق ذیل را راجع به الغای کاپیتولاسیون ایراد نمودند: سالهاست ترتیب کاپیتولاسیون که بی نهایت برای مملکت مضر است در ایران برقرار شده و دولت ما عزم جزم دارد که این ترتیب که همواره در راه ترقی و تعالی ملت ایران و نیل او به آمال و آرزوی خود، ایجاد موانع و مشکلات می کند موقوف نمایند. از طرف دیگر پوشیده نیست که سابق بر این هریک از دولتین ایران و ترک در حق اتباع و قونسولهای مملکت دیگر مزایایی قایل شده بودند که جنبه کاپیتولاسیونی داشت و به موجب عهدنامه ها برقرار شده بود و بنابراین اساس کاپیتولاسیون مبنی بر معامله متقابل و قرارداد دوطرفی بود و مادام که دولت ترکیه آن را رعایت می کرد دولت ایران نیز خود را به رعایت آن ملزم می دانست ولیکن چون دولت ترکیه مزایای کاپیتولاسیون را کاملاً موقوف داشته ناچار حقوقی را که اتباع ایران در ترکیه داشتند از آنها سلب نموده است بنابراین دولت ایران هم به رعایت

قراردادهای فوق که از این به بعد فقط یک طرفی خواهد بود ملزم نیست و آنها را منسوخ می داند و نمایندگان ایران رجای واثق دارند که دولت ترکیه مانع نخواهد بود از اینکه ایران به استخلاص از کاپیتولاسیون نایل شود بلکه با میل او به طی طریق و رسیدن به آرزوی مشروع خود مساعدت خواهد نمود به دلایل مذاکره فوق، هیئت ایرانی پیشنهاد می کند که در متن فصل هفتم قید شود که معاهدات مزبوره برطبق قواعد مقررۃ بین المللی

که دارای حقوق متساوی می باشند منعقد خواهد شد.

آقای سفیر کبیر ترکیه جوابی به مضمون ذیل ایراد نمودند:

هیچ مانع نمی بینم که پیشنهاد جناب اشرف آقای فروغی در ضمن مذاکراتی که عن قریب به جهت انعقاد معاهدات از جمله به روابط تجارتی و قونسولی و گمرکی و غیرها بین مملکتین واقع خواهد شد جداً در نظر گرفته شود. اما مباحثه طولانی را در این باب در اینجا بی موقع می دانم ولیکن به جهت اطمینان اختیارداران ایرانی از حسن نیت دولت خودم در آنچه راجع به منافع ایران است قصد دارم مراسله به جناب اشرف عالی بنویسم و تصریح کنم که دولت من حاضر است در موقع انعقاد معاهدات مزبور، قواعد مقررۃ بین المللی را که دارای حقوق متساویه هستند منظور دارد.

و در پایان نطق خود آقای سفیر کبیر مراسله را که به فرانسه نوشته شده بود به جناب اشرف آقای رئیس الوزرا تسلیم داشته که ترجمه فارسی آن ذیلأ درج می شود.

«آقای رئیس الوزرا، دوستدار نظر به تمایلی که جناب اشرف عالی نسبت به مفاد ماده هفتم عهدنامه ودادیه و تأمینیه که امروز امضا می شود ابراز فرمودید، با کمال افتخار به استحضار جناب اشرف می رساند که حکومت متبوع دوستدار کاملاً حاضر است اساس قراردادهای مزبوره را بر اصولی که فی مابین ملل متساوی الحقوق معمول است استوار نموده و برای اتباع دولتین حقوق متساوی قابل شود در خاتمه احترامات فائقه را تجدید می نماید.

امضا: ممدوح شوکت بیک»

فصول هفت و هشت و نه قرائت و تصویب گردید.

بعد از قرائت فصل نه آقای رئیس الوزراء نطق ذیل را ایراد نمودند:

چون دولت ایران عضو جامعه ملل می باشد و مصمم است وظایفی را که از جهت این عضویت برعهده دارد انجام دهد. مقتضی خواهد بود که در معاهده حاضر یک ماده اضافه شود مشعر بر اینکه دولت ایران به تعهدات خود نسبت به جامعه ملل وفا خواهد نمود.

آقای سفیر کبیر جواباً چنین اظهار داشتند:

دولت ترکیه مسبوق بود از اینکه دولت ایران عضو جامعه ملل است و بنابراین طبعاً تقبيلات ناشیه از این عضویت را باید رعایت کند ولیکن ضرورتی نمی بینم در اینکه این امور در چنین معاهده ودادیه و تأمینیه ذکر شود زیرا که در این معاهده باید فقط مقررات راجع به منافع مشترکه طرفین مقید گردد.

اختیارداران ایران اظهار داشتند که چون این اظهار جواب مستطاب اجل آقای ممدوح شوکت‌بیک در صورت مجلس راجع به معاهده حاضره قید می‌شود ما هم با نظر ایشان موافقت می‌نماییم.

فصل دهم و یازدهم قرائت و تصویب گردید.

آقای سفیر کبیر در خاتمه با اظهار امیدواری نسبت به حسن تأثیری که امضا و انعقاد این قرارداد در روابط دولتین خواهد داشت، به نام نمایندگان ترکیه اظهار خوشوقتی و امتنان کرده و به نمایندگان ایران تبریک گفتند.

جناب اشرف آقای رئیس‌الوزرا هم به نام نمایندگان ایران از بیانات آقای سفیر کبیر تشکر و مملکتین را به این موفقیت تبریک گفتند. در خاتمه نمایندگان اختیاردار طرفین نخستین عهدنامه را که به السنه فارسی و ترکی و فرانسه تدوین شده بود امضا و هریک از دو مجموعه را مهر کردند جلسه یک ساعت بعد از ظهر ختم گردید.

این صورت مجلس پس از امضای عهدنامه تدوین و در همان مجلس به تصویب و امضای هیئت نمایندگان دولتین ایران و ترکیه رسید.

امضای نمایندگان

۳. نامه فروغی نخست وزیر به سفیر کبیر ترکیه

وزارت امور خارجه

به تاریخ اول اردیبهشت به ماه ... سنه ۱۳۰۵

نمره ... ضمیمه ...

به جای مینوت است

آقای سفیر کبیر

با کمال احترام به استحضار آن جناب مستطاب اجل می رساند که جناب آقای فتح الله خان پاکروان، مدیرکل و رئیس اداره دویم سیاسی وزارت امور خارجه، به سمت مشاور و آقای میرزا سید نصرالله خان انتظام وزیری، عضو وزارت امور خارجه، به سمت منشی هیئت نمایندگان ایران تعیین شده اند که در جلسه آخری که جهت تتمیم عهدنامه و داد و تأمینیه فی مابین دولتین ایران و ترکیه تشکیل می شود حضور به هم رسانند. موقع را مغتنم شمرده احترامات فائقه را تجدید می نماید.

فروغی

۴. پروتکل منضمه به عهدنامه

پروتکل منضمه به عهدنامه ترکیه و ایران

منعقد در تاریخ ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ - اول اردیبهشت ۱۳۰۵

نظر به اینکه طرفین متعاهدین بالسویه مایل به تحکیم و تشدید منافع مشترکه سیاسی و اقتصادی بین ترکیه و ایران می باشند، لازم شمرند که در تکمیل عهدنامه ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ پروتکل حاضر را نیز منعقد نمایند و برای این مقصود اختیارداران خود را به ترتیب ذیل معین نمودند:

از طرف جناب رئیس جمهوریت ترکیه: — جناب مستطاب اجل آقایان ممدوح شوکت بیک سفیر ترکیه در ایران و محمد توفیق بیک سفیر کبیر ترکیه در مسکو
از طرف اعلی حضرت شاهنشاه ایران: — جناب آقای پاک روان کفیل وزارت امور خارجه

و مشارالیه پس از ارائه اختیارنامه های خود که دارای شرایط و اختیارات لازمه بود در مواد ذیل توافق نظر حاصل نمودند:

ماده اول — در صورتی که یکی از متعاهدین مورد عملیات خصمانه یک یا چند دولت ثالث بشود متعاهد دیگر مکلف است که تمام کوشش خود را به عمل آورد که وضعیت مذکوره را اصلاح نماید.

اگر با وجود تمام مساعی مبذوله مع ذلک وقوع جنگ حتمی و ناگزیر بشود متعاهدین تقبل می کنند که وضعیت را بدقت و روح محبت و خیرخواهی تحت مطالعه درآورند تا اینکه راه حلی که موافق منافع عالیه آنها و متناسب با وضعیت باشد پیدا نمایند.

ماده دوم — طرفین متعاهدین معظمین موافقت حاصل نمودند که در اسرع اوقات، شرایط تعاون و اقتصادی نزدیک خود را تحت مطالعه درآورده و تنظیم نمایند.

مسلم است که انتخاب و تنظیم وسایل اجرای تعاون اقتصادی مزبور و همچنین مسئله ترانزیت آزاد از خاک همدیگر و ایجاد انواع وسایل ارتباطیه بین مملکتین تحت مطالعه دقیق متخصصین صلاحیت دار طرفین متعاهدین واقع شده و معین خواهد شد. نمایندگان مختار طرفین این پروتکل را که جزء لایتجزای عهدنامه مودت و امنیت امضا شده در تاریخ ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ - اول اردیبهشت ۱۳۰۵ محسوب می شود — در سه

نسخه اصلی ترکی و فارسی و فرانسه امضا نمودند. در صورت بروز اختلاف متن فرانسه معتبر خواهد بود.

طهران: به تاریخ ۱۵ ژوئن ۱۹۲۸ مطابق ۲۵ خرداد ۱۳۰۷

فتح الله

م. توفیق

ممدوح شوکت

۲. موافقتنامهٔ سرحدی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.)

۳. موافقتنامه خط سرحدی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.)

۴. معاهده حکمیت و تسویه اختلافات قضایی

متن عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضایی اختلافات بین ایران و ترکیه

اعلی حضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری ترکیه

نظر به روابط مودتی که خوشبختانه بین ملتین ایشان موجود است و چون صمیمانه مایل اند اختلافاتی را که ممکن است بین مملکتین آنها پیش بیاید به وسایل مسالمت آمیز حل و تسویه نمایند، مصمم شدند که این نیت مشترک خود را به وسیله انعقاد عهدنامه فعلیت بدهند.

بنابراین اختیارداران خود را به قرار ذیل معین نمودند:

اعلی حضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری ترکیه:

جناب دکتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه

معزی الیهمما که صحیحاً مجاز بودند در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند:

ماده ۱ — هر قسم اختلافی که بین دولتین متعاهدین حادث گردد و حل و فصل آن از طریق سیاسی ممکن نشود به طریق اصلاح و یا از راه تسویه قضایی و یا حکمیت با شرایطی که در این عهدنامه مقرر است، فیصله خواهد شد.

ماده ۲ — چنانچه موضوع اختلاف مطابق قوانین داخلی یکی از طرفین متعاهدین داخل در صلاحیت مقامات قضایی آن مملکت باشد، طرف متعاهد مزبور می تواند قبل از آن که رأی قطعی در ظرف مدت متناسبی از طرف مقامات صالحه صادر شده باشد، نسبت به ارجاع اختلاف مزبور به مراجع مقرر در این عهدنامه اظهار مخالفت نماید.

ماده ۳ — طرفین متعاهدین متقبل می شوند که هر وقت هر نوع اختلافی بین آنها بروز نموده و از طریق سیاسی حل نشود به نحوی که در مواد ذیل پیش بینی شده است، اقدام به اصلاح نمایند.

ماده ۴ — اختلاف به یک کمیسیون اصلاح ذات البین که طرفین آن را به طور دائم یا برای مورد خاص تشکیل داده باشند، ارجاع می شود.

ماده ۵ — کمیسیون اصلاح دائمی به این قسم تشکیل می شود که یکی از طرفین به طرف دیگر تقاضانامه تشکیل کمیسیون را می دهد و در این صورت کمیسیون در ظرف

مدت شش ماه از تاریخ ارسال تقاضانامه، تشکیل می‌شود و آن مرکب از سه عضو خواهد بود که به طریق ذیل تعیین می‌شوند:

هر یک از طرفین متعاهدین یک نفر کمیسر از بین اتباع خود انتخاب و با موافقت نظر یکدیگر رئیس کمیسیون را از بین اتباع دولت ثالثی تعیین خواهند نمود. کمیسری که مشترکاً انتخاب می‌شود در اثنای مدت مأموریتش اگر بخواهند تغییر دهند باید با موافقت طرفین باشد ولی هر یک از طرفین می‌تواند کمیسر اختصاصی خود را هر وقت بخواهد تغییر بدهد ولیکن کمیسرهای مزبور تا خاتمه کارهایی که در دست دارند، باقی می‌مانند. هرگاه به علت فوت یا استعفا یا علل دیگر محل کمیسرها خالی شود در اسرع اوقات جانشین آنها به همان طریقی که برای تعیین خود کمیسرها به‌طور عموم مقرر شده، تعیین خواهد گردید.

ماده ۶ — چنانچه در موقع بروز اختلاف کمیسیون دائمی اصلاح وجود نداشته باشد، کمیسیون مخصوصی مطابق ترتیبی که در ماده قبل مذکور است برای رسیدگی به اختلاف تشکیل خواهد شد، مگر این که طرفین تصمیم دیگری اتخاذ نمایند.

ماده ۷ — چنانچه در ظرف سه ماه از تاریخی که یکی از طرفین متعاهدین میل خود را دایر به مراجعه به اصلاح به طرف متعاهد دیگر اعلام نمود طرفین در انتخاب رئیس کمیسیون توافق نکرده باشند از رئیس دولت متحدۀ جمهوری سويس تقاضا خواهد شد که رئیس کمیسیون را تعیین نماید.

ماده ۸ — ۱. طرفین متعاهدین متفقاً یا در صورت اتفاق منفرداً به وسیلۀ تقاضانامه که به رئیس کمیسیون خطاب می‌شود موضوع مختلف فیه را به کمیسیون اصلاح مراجعه خواهند نمود.

۲. در تقاضانامه، بعد از مقدمه مختصری در همان موضوع اختلاف کمیسیون را دعوت خواهند نمود که هر نوع تدابیر برای نیل به اصلاح مناسب باشد، به عمل آورد.

۳. چنانچه تقاضانامه فقط از طرف یکی از متعاهدین داده شده باشد بلافاصله به طرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد شد.

ماده ۹ — ۱. در ظرف ۱۵ روز از تاریخی که یکی از طرفین متعاهدین اختلافی را به کمیسیون دائمی اصلاح مراجعه می‌دهد هر یک از طرفین می‌تواند برای رسیدگی به اختلاف مزبور به جای کمیسر خود شخصی را که صلاحیت مخصوصی در آن امر داشته

باشد، تعیین نماید.

۲. هر یک از طرفین که از این حق استفاده می نماید فوراً مراتب را به طرف دیگر اعلام خواهد نمود و او نیز می تواند از طرف خود همان اقدام را در ظرف ۱۵ روز از تاریخ وصول اعلام مزبور بنماید.

ماده ۱۰ - کمیسیون اصلاح در محلی که رئیس آن مقرر می دارد تشکیل می شود، مگر اینکه طرفین متعاهدین متفقاً جای دیگری را اختیار کرده باشند.

ماده ۱۱ - عملیات کمیسیون اصلاح علنی نخواهد بود، مگر به موجب تصمیمی که از طرف کمیسیون با موافقت طرفین متعاهدین اتخاذ شده باشند.

ماده ۱۲ - ۱. کمیسیون اصلاح در صورتی که ترتیب دیگری مقرر نشده باشد رأساً طریقه رسیدگی خود را تعیین خواهد نمود و در هر صورت طرفین باید مطالب خود را بتوانند اظهار دارند. کمیسیون در تحقیق امر در صورتی که به اتفاق آراء طریقه دیگری اتخاذ ننموده باشد برطبق مقررات فصل سوم قرارداد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع به تسویه مسالمت آمیز اختلافات بین المللی رفتار خواهد نمود.

۲. طرفین متعاهدین در کمیسیون اصلاح نمایندگان خواهند داشت که واسطه بین آنها و کمیسیون می باشند به علاوه می توانند مشاورین و متخصصینی برای این مقصود تعیین و استماع اشخاصی را که شهادتشان را مفید می دانند، تقاضا نمایند.

۳. کمیسیون نیز می تواند توضیحات شفاهی از نمایندگان و مشاورین و متخصصین طرفین متعاهدین و اشخاصی که حضور آنها را با موافقت دولت متبوعه شان مفید بداند بخواهد.

ماده ۱۳ - تصمیمات کمیسیون اصلاح در صورتی که قرار دیگری بین طرفین متعاهدین داده نشده باشد به اکثریت آرا اتخاذ خواهد شد و کمیسیون نمی تواند راجع به ماهیت اختلاف اظهار نظر نماید، مگر این که کلیه اعضای آن حاضر باشند ولیکن طرفین متعاهدین که مرتباً تشکیل جلسات کمیسیون به استحضارشان خواهد رسید باید کمیسر خود را به نمایندگی اعزام دارند و در صورتی که مانعی برای حضور کمیسر وجود داشته باشد، قائم مقامی که به ترتیب مذکور در ماده ۵ تعیین شده باشد، بفرستند.

ماده ۱۴ - طرفین تعهد می نمایند که عملیات کمیسیون اصلاح را تسهیل و مخصوصاً به منتها درجه امکان کلیه اسناد و اطلاعات مفیده را در اختیار آن گذاشته و نیز

وسایلی که دارند به کار ببرند که کمیسیون بتواند در خاک آنها و موافق قوانین جاریه مملکتشان به جلب و استماع شهود و متخصصین و تحقیقات محلی اقدام نماید.

ماده ۱۵ — ۱. به کمیسرهای در مدتی که به کارهای مرجوعه اشتغال دارند حق الزحمه ای که مبلغ آن با موافقت طرفین متعاهدین تعیین و هر یک از طرفین متعاهدین بالمناصفه آن را عهده دار خواهد بود، پرداخته می شود.

۲. مصارف عمومی نیز که در نتیجه عملیات کمیسیون پیش می آید به طریق مذکور در قسمت اول این ماده تقسیم خواهد شد.

ماده ۱۶ — ۱. وظیفه کمیسیون اصلاح، روشن کردن مسائل مختلف فیها و جمع آوری کلیه اطلاعات مفیده از راه تحقیقات و غیره رسمی در اصلاح ذات البین است.

کمیسیون می تواند بعد از رسیدگی به موضوع مقررات قراردادی را که برای اصلاح طرفین مناسب دیده است به آنها عرضه داشته و به طرفین مهلتی بدهد که نظر خود را اظهار بدارند.

۲. کمیسیون در پایان عملیات خود برحسب پیش آمد صورت مجلسی تنظیم خواهد نمود مشعر بر اینکه طرفین اصلاح نمودند یا ذکر مراتب اصلاح و یا اینکه به اصلاح موفقیت حاصل نشد ولی در صورت مجلس قید نخواهد شد که تصمیمات کمیسیون به اتفاق آرا اتخاذ شده است یا به نحو دیگر.

۳. عملیات کمیسیون باید در ظرف شش ماه از تاریخی که اختلاف به کمیسیون رجوع می شود، خاتمه یابد، مگر اینکه طرفین ترتیب دیگری اتخاذ نمایند.

ماده ۱۷ — صورت مجلس کمیسیون بدون تأخیر به اطلاع طرفین متعاهدین خواهد رسید، تصمیم انتشار آن منوط به نظر طرفین متعاهدین است.

ماده ۱۸ — چنانچه یک ماه بعد از ختم عملیات کمیسیون اصلاح موافقت بین طرفین متعاهدین حاصل نشود اختلاف به دیوان دائمی داورى بین المللی مراجعه خواهد شد، مگر اینکه طرفین موافقت حاصل کنند که امر به حکمیت ارجاع شود.

ماده ۱۹ — مقررات ماده ۱۸ شامل مسائلی که به موجب عهود جاریه بین دولترین متعاهدین داخل در صلاحیت یکی از آنها است، نمی شود و نیز اموری را که مربوط به حق حاکمیت دولت است، شامل نمی گردد.

هر یک از طرفین متعاهدین حق دارد رأساً به وسیله اظهاریه کتبی تعیین کند که موضوع مختلف فیه مربوط به حق حاکمیت است یا نه. ولیکن در صورتی که طرف متعاقد دیگر منکر شود که موضوع مزبور داخل در حق حاکمیت است، می تواند برای معلوم کردن اینکه آن موضوع جزو حق حاکمیت است یا نه به حکمیت مراجعه نماید.

ماده ۲۰ — چنانچه طرفین موافقت نمایند که اختلاف خود را به حکمیت رجوع نمایند قرارنامه متضمن موضوع اختلاف و انتخاب حکمها و طرز حکمیت تنظیم خواهند نمود.

در صورتی که در قرارنامه حکمیت مقررات یا تصریحات کافی قید نشده باشد مقررات قرارداد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ مربوط به تسویه مسالمت آمیز اختلافات بین المللی حقاً به موقع اجرا گذاشته می شود.

ماده ۲۱ — چنانچه موافقتی بین طرفین متعاهدین راجع به قرارنامه مذکور در ماده قبل داده نشده و یا به تعیین حکمها اقدام نشود هر یک از طرفین متعاهدین می تواند سه ماه قبل اخطار کند و مستقیماً به وسیله دادن تقاضانامه موضوع مختلف فیه را به دیون دائمی داوری بین المللی مراجعه نماید.

ماده ۲۲ — چنانچه در حکم قضایی و یا حکم حکمیت ذکر شده باشد که تصمیم متخذه یا امر صادر مزبور تماماً و یا بعضاً مرتفع شود در آن صورت طرفین متعاهدین موافقت می نمایند که به موجب حکم قضایی یا حکم حکمیت جبران خسارت طرف متعاهدی که در این مقدمه زیان دیده منصفانه به عمل آید.

ماده ۲۳ — چنانچه اختلافی در پیشگاه دیوان دائمی داوری بین المللی مطرح و محکمه مزبور اظهار عقیده نماید که آن اختلاف داخل در مباحث حقوقی نیست، طرفین متعاهدین در صورتی که در ارجاع امر به حکمیت موافقت ننمایند از دیوان دائمی داوری بین المللی تقاضا خواهند کرد که چنانچه نتوان نسبت به موضوع مختلف فیه قواعد حقوق بین المللی را اعمال نمود اختلاف را برطبق اصول انصاف حل نماید.

ماده ۲۴ — ۱. طرفین متعاهدین متقبل می شوند از هر اقدامی که نسبت به اجرای تصمیم قضائی یا حکمیت یا ترتیباتی که کمیسیون اصلاح پیشنهاد کرده تأثیرات مضره داشته باشد، احتراز کنند و به طور کلی به هیچ عملی که موجب تشدید یا بسط اختلاف

باشد، مبادرت ننمایند.

۲. همچنین کمیسیون اصلاح می‌تواند اقدامات موقتی را که مفید می‌داند به طرفین متعاهدین توصیه نماید.

ماده ۲۵ — اختلافات راجعه به تفسیر یا اجرای این قرارداد به دیوان دائمی داوری بین‌المللی مراجعه خواهد شد.

ماده ۲۶ — ۱. این عهدنامه باید به تصویب برسد و مبادله اسناد مصوبه در آنکارا به عمل خواهد آمد.

۲. این عهدنامه برای مدت پنج سال از تاریخ مبادله اسناد مصوبه منعقد گردیده است.

۳. چنانچه این عهدنامه شش ماه قبل از انقضای مدت فسخ نشود پیوسته پنج سال به پنج سال به همان شرط ادامه خواهد یافت.

۴. با وجود فسخ این عهدنامه از جانب یکی از طرفین جریان دعاوی که در موقع انقضای مدت این عهدنامه مطرح بوده تا مدتی که عادتاً برای ختم دعاوی مزبوره لازم است، دوام خواهد یافت.

بنابه مراتب مذکوره فوق، نمایندگان مختار طرفین متعاهدین این عهدنامه را امضا نمودند.

در طهران در دو نسخه نوشته شد. به تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲
امضا: محمدعلی فروغی
امضا: دکتر توفیق رشدی

۵. عهدنامه امنیت و بیطرفی و همکاری اقتصادی

متن معاهده بین ایران و ترکیه

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

نظر به اینکه به تحکیم روابط دوستی صمیمی که خوشبختانه بین مملکتین موجود است مایل می‌باشند و تعیین شرایط مادی روابط سیاسی و اقتصادی خود را لازم می‌دانند، مصمم شدند که عهدنامه ودادیه و تأمینیه مورخه ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ (اول اردیبهشت ۱۳۰۵) را تجدید نمایند و برای این مقصود اختیارداران خود را به شرح ذیل معین نمودند:

اعلی حضرت شاهنشاه ایران:

جناب «اشرف میرزا محمد علی خان فروغی» وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری ترکیه:

جناب «دکتر توفیق رشدی بیک» وزیر امور خارجه و نماینده از میر

مشارالیه‌ها پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که صحیح و معتبر شناخته شد در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱- در صورت وقوع عملیات نظامی از طرف یک یا چند دولت ثالث نسبت به یکی از دولتین معظمین متعاهدین طرف دیگر متعهد است که بی‌طرفی را نسبت به متعاهد خود محفوظ بدارد.

ماده ۲- هر یک از متعاهدین تقبل می‌نماید که از حمله نسبت به متعاهد دیگر خودداری کرده و در هیچ نوع اتحاد یا ائتلاف سیاسی یا اقتصادی یا مالی که از طرف یک یا چند دولت ثالث برضد طرف متعاهد دیگر یا برضد امنیت نظامی و بحری آن منعقد شده باشد، شرکت ننجد.

همچنین هر یک از متعاهدین تقبل می‌نماید که در هیچ نوع عملیات خصمانه که از طرف یک یا چند دولت ثالث برضد طرف متعاهد دیگر وقوع یابد مشارکت ننماید.

ماده ۳- در صورتی که یک یا چند دولت ثالث در موقع جنگ با یکی از متعاهدین معظمین بی‌طرفی متعاهد دیگر را نقض کرده و از خاک آن مملکت قشون و

اسلحه و مهمات جنگی عبور دهد و یا بخواهد آذوقه و چهار پایان و کلیتاً هر چیزی که برای جنگ لازم باشد در آن مملکت تهیه نماید و یا قشون خود را که عقب نشینی می نماید از آنجا عبور دهد و یا سکنه مملکت بیطرف را برای مقاصد نظامی خود تشویق و وادار به قیام بکند و یا در خاک مملکت بیطرف استکشافات نظامی به عمل آورد، متعاهد بیطرف ملزم است که با قوای مسلحه خود از عملیات مذکوره جلوگیری کرده و بیطرفی خود را حفظ نماید.

ماده ۴ — در صورتی که یکی از متعاهدین مورد عملیات خصمانه یک یا چند دولت ثالث واقع شود متعاهد دیگر تمام کوشش خود را برای اصلاح وضعیت مزبوره به عمل خواهد آورد.

هرگاه با وجود تمام مساعی مبذوله باز وقوع جنگ حتمی گردد، متعاهدین تقبل می کنند که وضعیت را بدقت و با روح محبت و خیرخواهی تحت مطالعه درآورند تا اینکه راه حلی که موافق منافع عالی آنها باشد، پیدا نمایند.

ماده ۵ — طرفین معظمین متعاهدین تعهد می نمایند که تشکیل و توقف تأسیسات و دستجاتی را که مقصد آنها برهم زدن صلح و امنیت مملکت متعاهد و یا تغییر حکومت آن باشد در خاک خود اجازه نداده و همچنین اشخاص و یا دستجاتی را که به وسیله تبلیغات یا سایر وسایل درصدد مبارزه با مملکت متعاهد دیگر باشند ممنوع از توقف در خاک خود بدارند.

ماده ۶ — طرفین معظمین متعاهدین موافقت می نمایند که در اسرع اوقات ممکنه شرایط تعاون اقتصادی نزدیک خود را تنظیم نمایند.

بدیهی است که انتخاب و تنظیم وسایل اجرای تعاون اقتصادی مزبور و همچنین مسئله ترانزیت آزاد از خاک طرفین و ایجاد هر نوع وسایل ارتباطیه بین مملکتین، تحت مطالعه دقیق متخصصین صلاحیتداری قرار خواهد گرفت که طرفین متعاهدین معین خواهند نمود.

ماده ۷ — مسلم است که خارج از حدود تقبالات متقابل که در این عهدنامه معین شده است هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در روابط خود با دول ثالث آزادی مطلق خواهد داشت.

ماده ۸ — این عهدنامه به تصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه آن در اسرع اوقات

ممکنه به اجرا گذارده می شود و در مدت پنجسال معتبر خواهد بود.

چنانچه یکی از طرفین معظمین متعاهدین شش ماه قبل از انقضای مدت پنج سال فوق تصمیم خود را به خاتمه دادن به این عهدنامه به طرف دیگر اخطار نکند، یک سال دیگر به خودی خود به اعتبار آن افزوده می شود و در هر حال، الغای عهدنامه قبل از امضا مدت شش ماه از تاریخ اخطار عملی نخواهد گردید.

بنا علی هذا اختیارداران طرفین این عهدنامه را امضا و به مهر خود ممهور ساختند.

در آنکارا در تاریخ ۵ نوامبر ۱۹۳۲ در دو نسخه تحریر شد.

امضا: دکتر رشدی امضا: م. ع. فروغی

۶. عهدنامه مودت

متن عهدنامه مودت بین ایران و ترکیه

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

نظر به اینکه به تحکیم روابط دوستی و برادری که خوشبختانه بین مملکتین موجود است، مایل هستند، تصمیم نمودند که مقررات مواد عهدنامه ودادیه و تأمینیه مورخه ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ را راجع به روابط عمومی مملکتین در عهدنامه ودادیه جدیدی تنظیم نمایند و برای این منظور اختیارداران خود را به شرح ذیل تعیین نمودند:

اعلی حضرت پادشاه ایران:

جناب اشرف میرزا محمد علی خان فروغی، وزیر امور خارجه
رئیس جمهور ترکیه:

جناب دکتر توفیق رشدی بیک، وزیر امور خارجه و نماینده از میر
مشارالیه ها پس از مبادله اعتبارنامه های خود که صحیح و معتبر شناخته شد،
نسبت به مواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ — صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمی دائمی بین مملکت شاهنشاهی ایران
و جمهوری ترکیه و همچنین بین اتباع آنها برقرار خواهد بود.

ماده ۲ — طرفین معظمین متعاهدین موافقت می کنند که نمایندگان سیاسی و
قونسولی هر یک از طرفین به شرط معامله متقابل در خاک طرف متعاقد دیگر از رفتاری
که موافق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی مقرر است، کماکان بهره مند گردند.
در هر حال رفتار مزبور به شرط معامله متقابل نباید دون رفتاری باشد که با نمایندگان
سیاسی و قونسولی دولت کاملة الوداد به عمل می آید.

ماده ۳ — طرفین معظمین متعاهدین موافقت می نمایند که روابط قونسولی و
تجاری و گمرکی و بحریمایی بین مملکتین و نیز شرایط توقف و اقامت اتباع خود را در
خاک یکدیگر به وسیله قراردادهایی برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی و بر
روی اساس معامله متقابل کاملة تنظیم نمایند.

ماده ۴ — این عهدنامه به تصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه در اسرع اوقات

ممکنه در طهران مبادله خواهد شد و از تاریخ مبادله نسخ مصوبه عهدنامه به موقع اجرا گذاشته می شود.

بنا علی هذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضا و به مهر خود ممهور ساختند.

در آنکارا به تاریخ ۵ نوامبر ۱۹۳۲ در دو نسخه تحریر شد.

امضا: دکتر ت. رشدی
امضا: م. ع. فروغی

۷. کنوانسیون مربوط به امنیت و اختلافات سرحدی

قرارداد راجع به امنیت منطقه سرحدی و تصفیة حوادث و اختلافاتی که در منطقه مزبوره به

ظهور می‌رسد

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران از یک طرف

و

حضرت رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر

نظر به اینکه مایل اند امنیت منطقه سرحدی را حفظ نموده و رسیدگی و تسویه حوادث و اختلافاتی را که در منطقه سرحدی به ظهور می‌رسد تسهیل و تسریع نمایند. تصمیم به عقد یک قرارداد جدیدی به جای قرارداد ۹ آوریل ۱۹۲۹ گرفته و نمایندگان مختار خود را به قرار ذیل تعیین نمودند.

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنو تارای، وزیر سابق نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو، وزیر مختار نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت نمودند.

ماده ۱ — طرفین متعاهدین موافقت دارند حوادث و اختلافات سرحدی را که در ماده ۲ ذکر شده و در یک منطقه پنجاه کیلومتری از طرفین خط سرحدی دو کشور رخ بدهد به وسیله مصادر امور سرحدی مذکوره در ماده چهار مورد رسیدگی قرار داده و برطبق مقررات این قرارداد تسویه نمایند.

هرگاه اختلافات و حوادثی قبل از اجرای این قرارداد پیش آمده باشد، از مجرای سیاسی حل خواهد گردید.

ماده ۲ — مقصود از کلمات «حوادث و اختلافات» اتفاقات ذیل می‌باشد.

الف) عبور غیرقانونی یک یا چند نفر از سرحد اعم از اینکه دارای اسلحه بوده یا نبوده به طور انفرادی بوده یا به هیئت اجتماع باشند.

ب) عبور غیر عمدی پاسبانان سرحدی از سرحد اعم از اینکه دارای اسلحه باشند یا نباشند.

ت) عبور اشخاص متفرقه و مأمورین دولتی منطقه سرحدی بدون تحصیل اجازه لازم از سرحد مشروط بر اینکه عبور مزبور به طور اتفاقی و بدون مقصود سوئی صورت گرفته باشد.

ث) عبور از سرحد به قصد ارتکاب یکی از عملیات ذیل از قبیل راهزنی، غارت، دستبرد، سرقت و قاچاق.

ج) کمک و مساعدت برای عبور غیرقانونی از سرحد و تحریک سکنه اراضی یکی از طرفین متعاهدین برای مهاجرت به خاک طرف متعاهد دیگر.

ح) تغییر محل علائم سرحدی یا خراب کردن آنها و ساختمانهای دیگر واقع در مجاورت بلافصل سرحد که شامل مؤسسات رودخانه‌ای و مجاری آبیاری و همچنین خط تالوک آبهای سرحدی نیز می‌باشد.

خ) انتقال غیرقانونی اموال متعلق به دولت و به مؤسسات عمومی و یا به اتباع یکی از طرفین به خاک طرف متعاهد دیگر.

د) عبور اتفاقی دواب و گله از سرحد یا ربودن و بردن آنها به آن طرف سرحد.
ذ) تیراندازی به پستها و پاسبانان یا به اشخاص همچنین به علائم سرحدی واقع در خاک طرف متعاهد دیگر.

ر) قتل و جرح، همچنین کلیه اعمال تعرض آمیزی که از طرف اشخاصی که در خاک یکی از طرفین متعاهدین سکنی دارند درباره پاسبانان سرحدی و اشخاص مقیم خاک طرف متعاهد دیگر به عمل می‌آید.

ز) تهیه و سعی و یا اقدام برای اختلال انتظام و امنیت منطقه سرحدی و یا زیان رسانیدن به منافع طرف دیگر.

س) تخطی سرحد از راه هوایی.

ماده ۳ — مصادر امور سرحدی مذکوره در ماده ۴ به شرط اجازه قبلی مقامات صلاحیتدار مرکزی طرفین متعاهدین می‌توانند هرگونه حوادث و اختلافات واقع در منطقه سرحدی را که در عین تشابه به حوادث و اختلافات مذکوره در ماده ۲ صریحاً در ماده مزبور پیش‌بینی نشده باشد، تسویه نمایند.

ماده ۴- حوادث و اختلافات مذکوره در این قرارداد از طرف مصادر امور سرحدی طرفین مورد رسیدگی قرار گرفته و تصفیه خواهند شد.

مصادر امور مزبور به قرار ذیل هستند:

از طرف کشور شاهنشاهی ایران:

در درجه اول: معاونین کلانتر مرز

در درجه دوم: کلانتران مرز.

از طرف جمهوری ترکیه:

در درجه اول: قائم مقامها

در درجه دوم: ولات.

طرفین متعاهدین موافقت دارند که برطبق مقررات ماده شش، اسامی مصادر امور سرحدی خود را در مدت پانزده روز از تاریخ اجرای این قرارداد از طریق سیاسی به یکدیگر اطلاع دهند و همچنین هر تغییری که بعداً در مصادر امور سرحدی به عمل آید از طریق سیاسی به طرف دیگر اعلام خواهد شد.

ماده ۵- وظایف و صلاحیت مصادر امور سرحدی در فقرات ذیل تصریح گردیده است:

الف) هر یک از حوادث و اختلافات مذکور در ماده ۲ بدو از طرف مصادر امور درجه اول هر یک از طرفین متعاهدین رسیدگی و تسویه خواهد شد.

مسائلی که نسبت به آنها مصادر امور مزبور نتوانند در دو جلسه موافقت حاصل نمایند برای رسیدگی و تسویه به مصادر امور مربوطه سرحدی در درجه دوم ارجاع خواهند شد.

ب) مصادر امور سرحدی درجه اول مرتباً هر دو ماه یک مرتبه جلسه خواهند داشت و جلسه فوق العاده آنها بفوریت برحسب تقاضای یکی از طرفین متعاهدین که باید در مراسله خود علت انعقاد جلسه را ذکر بکند، صورت خواهد گرفت، در صورت اخیر مصادر امور طرفی که دعوت شده اند در اسرع اوقات ممکنه در جلسه حاضر خواهند شد هرگاه مانعی پیش بیاید مصادر امور مزبور موظف اند مقامات مربوطه طرف دیگر را از آن مستحضر سازند.

ت) مصادر امور درجه دوم، سالی دو مرتبه اجلاس خواهند داشت و در صورت

لزوم بفوریت تشکیل جلسه خواهند نمود.

تاریخ و محل هر جلسه با موافقت نظر طرفین لااقل یک ماه قبل از انعقاد جلسه تعیین خواهد گردید.

ث) مقامات سرحدی برای تعیین غرامات ناشیه از حوادث و اختلافات مذکوره در این قرارداد نیز صلاحیت دارند.

ج) مصادر امور مزبوره صورت مجلسهایی در دو نسخه به زبان فارسی و ترکی تنظیم کرده و امضاء خواهند نمود و عللی که موجب انعقاد جلسه گردیده همچنین تصمیمات متخذه در جلسات در صورت مجلسها قید خواهد گردید، صورت مجلسهای مزبور بین آنها مبادله گردیده و مأمور سلف به جانشین خود تسلیم خواهد نمود.

چ) جلسات متناوباً در خاک یکی از طرفین متعاهدین صورت خواهد گرفت. ماده ۶- در ظرف پانزده روز پس از اجرای این قرارداد طرفین متعاهدین صورت اسامی مصادر امور سرحدی و مقرر دائمی آنها، حوزه فعالیت، محلهای ملاقات، دروازه‌های سرحدی و نقاطی که تسلیم اشخاص و استرداد اموال و مبادله همه گونه مراسلات پستی صورت می‌گیرد از مجرای سیاسی به یکدیگر ابلاغ خواهند نمود.

نقاط عبور از خط سرحدی به وسیله کمیسیون عالی سرحدی با موافقت نظر مشترک معین خواهد شد. طرفین متعاهدین می‌توانند در ظرف مدت اجرای این قرارداد با موافقت نظر یکدیگر و از مجرای سیاسی مندرجات صورتهای مذکوره در فوق و همچنین نقاط عبور سرحدی را تغییر بدهند.

ماده ۷- برای تسهیل اجرای مقررات این قرارداد و تأمین حفظ روابط حسن همجواری در سرحدات مشترکه، طرفین متعاهدین موافقت حاصل نمودند که کمیسیون عالی سرحدی که دارای اعضای متساوی از طرفین باشد تشکیل بدهند، کمیسیون مزبور که جلسات آن متناوباً در خاک یکی از طرفین صورت خواهد گرفت سعی خواهد کرد کلیه حوادث و اختلافاتی را که به وسیله مصادر امور مربوطه سرحدی مذکوره در ماده ۴ حل نشده باشد، تسویه نماید.

کمیسیون مزبور تدابیری را که مقتضی بداند برای تأمین انتظام و امنیت سرحدی بین دو کشور با بهترین شرایط ممکنه اتخاذ کرده و برای تصویب به دولتین مربوطه پیشنهاد خواهد نمود.

انعقاد کمیسیون عالی سرحدی و تعیین محل و تاریخ آن با موافقت طرفین از مجرای سیاسی صورت خواهد گرفت. اولین اجلاس کمیسیون عالی سرحدی منتهی تا شش ماه پس از اجرای این قرارداد به عمل خواهد آمد.

ماده ۸ — مصادر امور سرحدی طرفین حق عبور از سرحد برای رفتن به محل ملاقات جهت تسویه حوادث و اختلافات و همچنین برای رسیدگی به اموری که با وظایف آنها مرتبط است، دارند.

منشی ها و مستشارها و مترجمین و در صورت لزوم، خبره ها می توانند در جلسات و ملاقاتهای مصادر امور سرحدی حضور به هم رسانند.

عبور از سرحد به اعتبار اوراق شخصی آنها که از طرف مصادر امور سرحدی هر یک از طرفین متعاهدین ویزا می شود، صورت خواهد گرفت، اوراق مزبوره فقط برای عبور از سرحد جهت شرکت در جلسات معینه دارای اعتبار است، در موارد فوری که لزوم جلسات فوق العاده در نتیجه تقاضای یکی از طرفین متعاهدین ایجاب می شود به تقاضانامه مزبور باید اوراقی مشعر بر پروانه عبور از سرحد ضمیمه شود.

بدیهی است که اوراق مزبوره به پست سرحدی طرف دیگر که به موقع از آن اطلاع خواهد یافت، تسلیم خواهد شد.

ماده ۹ — مصادر امور سرحدی هر یک از طرفین متعاهدین حق دارند با لباس رسمی و اسلحه که دارا هستند در جلسات و ملاقات ها حضور به هم رسانند.

ماده ۱۰ — مصادر امور هر یک از طرفین متعاهدین مذکور در ماده ۴ همچنین مستشارها و خبره های مقرر در ماده ۸ را وقتی که برای اجرای مقررات این قرارداد در خاک طرف دیگر هستند نمی توان مورد بازرسی شخصی قرار داده و یا آنها را توقیف حقوقی نمود مگر در مواردی که در نتیجه ارتکاب جرم حقوق عمومی در مدت اقامت در خاک طرف متعاهد دیگر حکم بازرسی یا حبس از طرف مقامات قضایی صادر شده باشد.

ماده ۱۱ — برای تسهیل تسویه حوادث اختلافات مذکور در این قرارداد مصادر امور سرحدی طرفین متعاهدین چنانچه متفقاً لازم بدانند می توانند به تحقیقات مشترکه در منطقه سرحدی در حدود دو کیلومتر از طرفین خط سرحد مبادرت نمایند.

بازجویی مشترک و استنطاقهای راجع به یک حادثه یا اختلافی که در منطقه

سرحدی مذکور در بند فوق واقع شده باشد با حضور مصادر امور سرحدی طرف دیگر به وسیله مقامات محلی سرحدی به عمل خواهد آمد.

نتایج تحقیقات اجمالاً در صورت مجلس نوشته خواهد شد.

به خسارت دیدگان و شهود همچنین خبره‌های هر یک از طرفین ممکن است فقط یک دفعه به وسیله طرف متعاقد دیگر اجازه داده شود که در تحقیقات مشترک حضور داشته باشد پروانه‌هایی که به آنها داده می‌شود از طرف مصادر امور سرحدی طرف دیگر ویزا خواهد شد، ولی در موقع عبور از سرحد نباید دارای هیچ گونه اسلحه باشند. مشارالیه‌ها می‌توانند برای حوایج شخصی خود، آذوقه و توتون که وزن آنها از قرار هر نفری ۵ کیلوگرم تجاوز نکند همراه داشته باشند، لوازم سفر آنها با معافیت از حقوق گمرکی و عوارض دیگر از سرحد گذشته ولی تابع معاینه گمرکی خواهد بود.

ماده ۱۲ — هر یک از طرفین متعاهدین به کسانی که برای اجرای مقررات این قرارداد به خاک آن می‌روند مساعدت لازم بالاخص در قسمت راجع به وسایل نقلیه و منزل و وسایل ارتباط با مقامات کشور خود خواهد نمود.

ماده ۱۳ — مصادر امور سرحدی هر یک از طرفین متعاهدین باید تدابیر لازمه برای جلوگیری از تهیه عملیاتی از قبیل چپاول و دزدی و دستبرد و قاچاق و راهزنی که جهت ارتکاب در خاک طرف دیگر به وسیله یک یا چند شخص مسلح یا غیرمسلح فراهم می‌شود، اتخاذ نموده و مصادر امور سرحدی طرف دیگر را از آن مستحضر سازند.

ماده ۱۴ — مصادر امور سرحدی هر یک از طرفین متعاهدین شکار را در یک منطقه دو کیلومتری از هر طرف سرحد همچنین تیراندازی را در آن طرف منطقه مزبور به سمت اراضی طرف دیگر قدغن خواهند نمود، به استثنای شکار حیوانات درنده که در منطقه دو کیلومتری فوق‌الذکر مجاز خواهد بود، مشروط بر این که به مصادر امور سرحدی مربوطه طرف دیگر بموقع از آن اطلاع داده شده باشد.

در صورت تخلف مأمورین صلاحیتدار سرحد هر طرف متعاقد صورت مجلسی تنظیم کرده و مراتب و کیفیات امر را در آن ذکر نموده و رونوشت آن را به مصادر امور سرحدی طرف دیگر ابلاغ خواهند نمود، مأمورین مزبوره دنباله امر را نیز به مصادر امور سرحدی فوق‌الذکر اطلاع خواهند داد.

ماده ۱۵ — طرفین متعاهدین متقبل می‌شوند اشخاصی را که معروف به ارتکاب یا

به تحریک یا تهییج عملیات نامبرده در فقرات ث. ج. ح. خ. ذ. ر. ز. ماده ۲ باشند هرگاه تقصیر آنها کاملاً ثابت شود از منطقه سرحدی به داخله کشور اعزام دارند.

ماده ۱۶ — هرگاه جنایتی در حدود جنایات مقرر در قرارداد استرداد مجرمین منعقد بین طرفین متعاهدین در منطقه سرحدی یکی از طرفین اتفاق افتد و مرتکب و یا مرتکبین آن در خاک کشور همسایه پناهنده بشود، مصادر امور کشور مزبور برطبق تقاضای مصادر امور سرحدی طرف دیگر تدابیر فوری برای دستگیری احتیاطی مرتکبین یا مرتکب اتخاذ خواهند نمود.

هرگاه مقصرین تبعه دولتی باشند که جنایت در آنجا اتفاق افتاده است تقاضای استرداد مقصرین به وسیله مصادر امور سرحدی دولت مذکور به مصادر امور سرحدی دولت دیگر ابلاغ خواهد شد و استرداد برطبق قواعد و ترتیباتی که کمیسیون عالی سرحدی معین خواهد کرد صورت خواهد گرفت هرگاه مقصرین تبعه دولتی باشد که به آنجا پناهنده شده اند در آنجا مورد تعقیب واقع و به وسیله مقامات قضایی محلی محاکمه خواهند شد و حکم صادره به وسیله مصادر امور سرحدی آن طرف به مصادر امور سرحدی طرف دیگر ابلاغ خواهد گردید.

هر یک از طرفین متعاهدین تعهد می نمایند که مقررات جمله های اول و دوم این ماده را درباره امنیه های طرف دیگر نیز اعمال نمایند.

ماده ۱۷ — هر یک از طرفین متعاهدین متقبل می شود عشایری که خاک طرف متعاهد دیگر را ترک نموده و به منطقه سرحدی طرف دیگر آمده و در آنجا اقامت نموده اند آنها را خلع سلاح کرده و از منطقه مذکور به داخله کشور اعزام دارد، تا مانع از عودت آنها به خاکی که ترک کرده اند، بشود. طرفین متعاهدین موافقت دارند که مهاجرت سکنة منطقه سرحدی به خاک یکی از آنها از طرفین تحریص و تحریک نشده و مساعدتی در این باب به عمل نیاید — در صورت لزوم پذیرفتن مهاجرین فوراً آنها را از منطقه سرحدی به داخله کشور اعزام خواهند شد.

ماده ۱۸ — مصادر امور سرحدی هر یک از طرفین متعاهدین تدابیر احتیاطی به وسیله مؤسسات صلاحیتدار کشور خود برای جلوگیری از شیوع امراض مسریه انسانی و حیوانی و نباتی در خاک طرف دیگر برطبق قواعد جاریه در کشور خود همچنین برطبق قراردادهای بین المللی که به آنها شرکت نموده اند، اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۱۹ - هرگاه ثابت شود که یک شخص مسلح یا غیرمسلح سهواً به منطقه دو کیلومتری از هر طرف خط سرحد عبور نموده مقامات محلی سرحد اقدامات لازمه را برای تسلیم او به مصادر امور مربوطه سرحدی طرف دیگر به عمل خواهند آورد.

ماده ۲۰ - اموالی که می‌توان به‌طور قطع متعلق به دولت دانست، از قبیل اسلحه و ملزومات آرتشی و اسب و غیره و از خاک یکی از طرفین متعاهدین به خاک طرف متعاهد دیگر انتقال داده شده باشد، فوراً مسترد خواهند گردید.

حیوانات اهلی و گله‌ها همچنین اموالی که به‌طور اتفاقی و یا در نتیجه عملیاتی مثل دزدی و چپاول و دستبرد و عملیات غیرقانونی دیگر در خاک یکی از طرفین متعاهدین پیدا می‌شود بعد از تشخیص آنها از طرف مصادر امور سرحدی عیناً به مصادر امور سرحدی طرف دیگر تسلیم خواهند شد تا اینکه به صاحبانشان داده شود در موقع استرداد حیوانات و اموال مذکور هیچ عوارضی اخذ نخواهد شد.

به هر تقاضای استرداد در مدتی که اکثراً از یک ماه تجاوز نکند، ترتیب اثر داده خواهد شد.

هرگاه کیفیات ایجاب نماید مدت مزبور یک ماه دیگر تمدید خواهد شد. هرگاه ممکن نباشد تمام و یا قسمتی از اموال مزبور را عیناً مسترد داشت صاحبان آنها می‌توانند از نزدیکترین مقامات قضایی طرف دیگر جبران آن را تقاضا نمایند. در این موارد و همچنین در مواردی که سکنه منطقه سرحدی یکی از طرفین متعاهدین بخواهند برای دعاوی و اختلافات جزئی شخصی که بین آنها و سکنه منطقه سرحدی طرف دیگر پیش می‌آید به مقامات قضایی آن طرف مراجعه نمایند، مصادر امور سرحدی طرفین حق دارند به اتباع کشور خود پروانه برای یک مرتبه یک مدت اعتبار آن پنج روز باشد بدهند؛ در پروانه مزبور تصریح خواهد شد که دارنده آن از کدام پست سرحدی و نزد چه اشخاصی لازم می‌باشد.

پروانه مزبور از طرف مصادر امور سرحدی طرف دیگر ویزا خواهد شد. هرگاه اشخاصی که مورد دزدی و چپاول واقع شده‌اند به‌واسطه علل موجه شخصاً نتوانند به آنجا بروند، نماینده آنها به جای آنها در خاک طرف دیگر قبول خواهد شد. اشخاصی که مورد دزدی و چپاول واقع شده‌اند و شهود و خبره‌ها می‌توانند در تحت شرایط مذکور در فقره ۳ ماده ۱۱ به خاک طرف دیگر بروند.

ماده ۲۱- مسلم است که در صورت احتمال وجود امراض مسریه حیوانی، استرداد حیوانات که در مواد فوق‌الذکر پیش‌بینی گردیده تحت قیود نظامات راجعه به نظارت صحت حیوانات که در دو کشور جاری می‌باشد، صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۲- راجع به مسائل خسارات ناشیه از حوادث یا اختلافات نامبرده در فقرات ح. خ ماده ۲ این قرارداد که متضمن هیچ‌گونه مداخله از طرف مقامات قضایی نباشد، مصادر امور سرحدی طرفین متعاهدین به رسیدگی و تخمین خسارات وارده همچین به تعیین اشخاصی که خسارت دیده‌اند و طرف مخاصم آنها اکتفا کرده و تمام این کیفیات در صورت مجلسی که از طرف آنها تنظیم می‌شود ذکر و به دول متبوعشان ابلاغ می‌گردد تا از طریق سیاسی حل و تسویه گردد.

ماده ۲۳- هرگاه یکی از طرفین متعاهدین در جریان عملیات آرتش که در منطقه سرحدی آن بر علیه دستجات و عناصر آشوب طلب صورت می‌گیرد بستن یک قسمت از سرحد را تقاضا نماید، طرز بسته شدن آن در یک صورت مجلس که به امضای مقامات مربوطه آرتشی طرفین متعاهدین می‌رسد، تعیین خواهد گردید.

هرگاه طرفی که دستجات فوق‌الذکر را تعقیب می‌کند در جریان آن از طرف متعاهد دیگر اجرای پاره‌ای تدابیر را بر علیه دستجات و عناصر مزبور تقاضا نماید، طرف مزبور فوراً آنچه را که لازم می‌داند برای تعیین و اجرای تدابیر مزبور تا خاتمه عملیات نامبرده به عمل خواهد آورد.

ماده ۲۴- هرگاه دستجات و عناصر آشوب طلب با وجود کلیه تدابیری که بر علیه آنها اتخاذ گردیده موفق به عبور از سرحد بشوند طرفی که آنها را تعقیب می‌کند فوراً طرف متعاهد دیگر را مطلع ساخته و ضمناً رد فراری‌ها را در صورت وجود معین خواهد کرد. صورت مجلسی به امضای طرفین دایر به رد فراری‌ها تنظیم خواهد گردید.

طرفی که بدین طریق اطلاع پیدا می‌کند موظف است، دستجات و عناصر مزبور را در خاک خود تعقیب و به عملیات آنها خاتمه داده و مرتباً طرف دیگر را از جریان امر مستحضر دارد.

ماده ۲۵- همین که عملیات مذکور در ماده ۲۳ خاتمه یافت، صورت مجلسی به زبان فارسی و ترکی به موافقت نظر طرفین تنظیم یافته و ترتیب تشریک مساعی و اجرای تدابیری را که در این باب طرفین متعاهدین اتخاذ نموده‌اند، تعیین خواهند نمود در صورت

اختلاف نظر هر یک از طرفین متعاهدین می تواند در ذیل صورت مجلس نامبرده عقاید خود را در این باب به زبان خود بنویسند.

ماده ۲۶ — سفاین هوایی هر یک از طرفین متعاهدین که قبلاً مجاز به پرواز از فراز خاک طرف دیگر شده باشند، موظف هستند از سرحد مطابق شرایطی که کمیسیون عالی سرحدی مذکور در ماده ۷ تعیین خواهد کرد، پرواز کنند.

ماده ۲۷ — هرگاه سفینه هوایی یکی از طرفین متعاهدین در ضمن پرواز در ناحیه مجاور منطقه سرحدی طرف دیگر به واسطه حوادثی از قبیل کار نکردن موتور و بروز مه و طوفان شدید و غیره مجبور شود در خاک طرف متعاقد دیگر فرود آید، این فرود آمدن باید در یک مساحت متوازی ده کیلومتری عرض هر طرف سرحد صورت بگیرد، سفاین هوایی که بدین ترتیب فرود می آیند مورد بازرسی قرار گرفته و کارکنان آنها استنطاق خواهند شد، بعد از اجرای مراسم مزبوره به آنها اجازه داده خواهد شد، فوراً بدون مراسم دیگری پرواز نمایند.

همین ترتیبات برای پرش از طیارات به وسیله چتر نجات که به شرایط مذکور فوق صورت بگیرد، رعایت می شود.

ماده ۲۸ — تصمیماتی که متفقاً برطبق مقررات این قرارداد به وسیله مصادر امور سرحدی همچنین به وسیله کمیسیون عالی سرحدی اتخاذ می شود قطعی خواهد بود.

ماده ۲۹ — این قرارداد به تصویب رسیده و مراتب به وسیله یادداشتی به طرف متعاقد دیگر ابلاغ خواهد گردید.

قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده شده و برای مدت پنج سال معتبر خواهد بود.

بعد از انقضای مدت مزبور، قرارداد تا وقتی که یکی از طرفین آن را فسخ نکرده است به اعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرارداد فقط شش ماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر واقع خواهد شد.

مبادله اسناد مصوب در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا به عمل خواهد آمد.

بنابراین اختیارداران طرفین این قرارداد را امضا نمودند.

در دو نسخه به زبان فرانسه در طهران نگاشته شد. ۱۴ مارس ۱۹۳۷

پروتکل امضا

در موقع امضای قرارداد راجع به امنیت منطقه سرحدی و تسویه حوادث و اختلافاتی که در منطقه مزبور به ظهور می رسد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه نمایندگان مختار طرفین مقتضی دانستند تصریح نمایند که صلاحیت و وظایف مصادر امور سرحدی دو دولت مذکور در این قرارداد در هیچ موقع به خط سرحدی و همچنین به حدود اراضی و مجاری میاه بسط پیدا نخواهد کرد.

این پروتکل جزء لایتجزای قرارداد نامبرده است که به تاریخ امروز امضا شده و با همین قرارداد به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

طهران ۱۴ مارس ۱۹۳۷

۸. موافقتنامه تنظیم طرز عمل گمرکات

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه برای تنظیم طرز عمل

دفاتر گمرکات ایران و ترکیه که در سرحد دایر خواهد شد

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه که هر دو مایل هستند موجبات تسریع اجرای مراسم و عملیات گمرکی لازم را به وسیله دوایر مربوطه خود نسبت به مال التجاره ها و مسافرین و وسایط نقلیه هنگام عبور آنها از سرحد فراهم کنند، به عقد موافقتنامه ای برای تنظیم طرز عمل دفاتر گمرکی ایران و ترک که در نقطه از سرحد بین علامت نمرة (۴۵ و A ۴۵) در روی راه بازرگان گرجی بلاغ دایر خواهد شد، تصمیم گرفته و نمایندگان مختار خود را به قرار ذیل معین نمودند:

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران:

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه و جناب آقای محمود بدر، کفیل وزارت مالیه.

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتاری، وزیر سابق. نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو، وزیر مختار. نمایندگان مختار مزبور پس از مبادله اختیارنامه های خود که دارای صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت کردند.

ماده ۱- دو دولت متعاقد موافقت دارند که دفاتر گمرکی خود را در روی خط سرحد در نقطه واقعه بین علامت (۴۵ و A ۴۵) نزدیک گرجی بلاغ و بازرگان دایر کنند.

دفاتر گمرکی طرفین و اطاق مشترکی که مخصوص بازرسی مأمورین گمرکی و شهربانی است در یک ساختمان و مطابق نقشه ای که با موافقت نظر طرفین طرح خواهد شد، بنا می گردد.

ابنیه و اماکن مخصوص سرویسهای هر یک از طرفین باید در خاک همان طرف ساخته شود.

ماده ۲- بازرسی مسافرین و اسباب سفر آنها و مال التجاره و همچنین عملیات گمرکی مربوطه به آن به وسیله مأمورین دفاتر گمرکی دو کشور در اطاق یا محل مشترکی

که برای این منظور تخصیص داده شده است، صورت خواهد گرفت. رسیدگی معمولی گذرنامه‌ها و همچنین اوراقی که قائم مقام گذرنامه است در محلهای فوق به وسیلهٔ مأمورین مجاز صورت می‌گیرد. ادارات گمرکی دو کشور سعی خواهند کرد که در حدود امکان موجبات تسریع معاینه مقرر را فراهم کنند به طوری که انتظار وسایط نقلیه به کمترین مدت تقلیل داده شود.

مادهٔ ۳- مخارج ساختمان بنایی که در مادهٔ اول پیش‌بینی شد متساویاً به وسیلهٔ ادارات گمرکی دو کشور باید کارسازی شود.

همچنین مخارج نگاهداری- تعمیر ساختمان مذکور و مخارج روشنایی نظافت و گرم کردن محلهای مشترک بازرسی مأمورین گمرک و مأمورین شهربانی به عهده ادارات مربوطه با نسبت مذکور در فوق می‌باشد.

ولی مخارج روشنایی نظافت و گرم کردن امکان مخصوصی که از یک طرف متعلق به اداره گمرکات ایران و از طرف دیگر متعلق به اداره گمرکات ترکیه می‌باشد به عهده هر یک از ادارات نامبرده خواهد بود.

مادهٔ ۴- به علاوه طرفین متعاهدین تعهد می‌کنند که هر یک در خاک خود هر چه زودتر اماکنی به شرح ذیل بسازند.

۱. برای سکونت اعضای اداره گمرک و اداره شهربانی و خانواده آنها

۲. برای انبار مال التجاره

۳. برای جا دادن وسایط نقلیه

مادهٔ ۵- وظایف و اختیارات دفاتر گمرکی ایران و ترکیه به وسیلهٔ نظاماتی که از طرف ادارات مربوطه هر یک وضع شده باشد، تعیین خواهد شد.

ادارات نامبرده بایستی با موافقت نظر یکدیگر نظامنامهٔ خاصی برای تعیین شرایط همکاری دو دفتر گمرکی و شرایط مساعدتی که در صورت لزوم باید دو دفتر نامبرده نسبت به یکدیگر بنمایند، تدوین خواهند کرد.

ساعات باز شدن و بسته شدن دفاتر و اطاق معاینه مشترک با موافقت نظر طرفین معین خواهد شد.

مادهٔ ۶- برای تسهیل امر ترانزیت طرفین متعاهدین با موافقت نظر یکدیگر جهت

تسهیل مراسم و عملیات گمرکی که باید درباره مال التجاره و مسافرین چه در ورود و چه در خروج صورت گیرد، تدابیر لازمه اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۷- اطاق مشترک معاینه مأمورین گمرکی و شهربانی تحت نظارت مصادر امور گمرکی و شهربانی طرفین خواهد بود ولی با رعایت حق بازرسی دفاتر گمرکی طرفین نبایستی برای جریان عادی رفت و آمد و حمل و نقل وسایط نقلیه و مال التجاره بین دو کشور هیچ گونه مزاحمتی فراهم شود.

ماده ۸- رؤسای دفتر گمرکی مشترک می توانند اطلاعات مربوط به حمل و نقل مال التجاره و رفت و آمد مسافرینی را که از این دفتر گمرکی از ایران به ترکیه و بالعکس رفت و آمد می کنند، به یکدیگر بدهند.

همچنین عمال گمرکی دو کشور فقط برای دادن اطلاعات به یکدیگر می توانند برحسب تقاضای رئیس خودشان و با اجازه قبلی رئیس دفتر گمرکی طرف دیگر انبار و مخزنهای آن طرف را معاینه کنند.

هر یک از ادارات مربوطه حق بازرسی دفاتر و اوراق اداری راجعه به حمل و نقل مال التجاره را منحصراً برای مأمورین خود محفوظ می دارند.

ماده ۹- ارزاق محل احتیاج مستخدمین و عمال گمرکی دو کشور که در گمرکخانه ایران و ترکیه انجام وظیفه می کنند و همچنین سوخت مصرف شخصی آنها در دو طرف از تأدیه رسوم گمرکی معاف خواهد بود، مشروط به اینکه در موقع ورود به خاک یکی از طرفین مورد بازرسی گمرکی مقرر واقع گردد. ارزاق و سوخت نامبرده در فوق منحصراً برای مصرف مستخدمین و عمال گمرکی و شهربانی و همچنین خانواده آنها خواهد بود.

ماده ۱۰- این موافقتنامه به تصویب خواهد رسید و تصویب آن به وسیله یادداشت به طرف متعاقد دیگر اعلام خواهد شد. و پانزده روز پس از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده می شود و مدت اعتبار آن ۵ سال خواهد بود. پس از انقضای مدت مذکور و تا زمانی که به وسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ نشده باشد. این موافقتنامه به قوت خود باقی خواهد ماند و به فسخ مذکور ۶ ماه پس از تاریخ اعلام آن ترتیب اثر داده می شود.

اسناد تصویب هر چه زودتر در آنکارا مبادله خواهد شد.

نظر به مراتب مسطور، نمایندگان مختار دولتیین متعاهدین موافقتنامه حاضر را امضا نمودند.

در دو نسخه به زبان فرانسه در طهران نگاشته شد. به تاریخ ۱۴ مارس ۱۹۳۷

۹. عهدنامه‌های استرداد مقصرین و تعاون قضایی

قرارداد تعاون قضایی در مسائل حقوقی و تجارتي بين دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

و

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

نظر به اینکه مایل اند مسائل راجع به حمایت قضایی و تعاون متقابل قضایی در مسائل حقوقی و تجارتي را تنظیم نمایند، تصمیم به انعقاد یک قراردادی در این باب نموده و نمایندگان مختار خود را به قرار ذیل تعیین نمودند:

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه و جناب آقای دکتر احمد

متین دفتری، وزیر عدلیه

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای، وزیر سابق. نماینده در مجلس کبیر ترکیه و

نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرلو، وزیر مختار.

نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اعتبارنامه‌های خود که در کمال صحت و

اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

فصل اول

حمایت قضایی

ماده ۱-۱. اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر

نسبت به حمایت قانونی و قضایی شخص و دارایی خود از همان معامله بهره‌مند خواهند گردید که برای اتباع داخله مقرر است.

۲. برای این مقصود اتباع مزبور آزادانه به محاکم دسترس داشته و می‌توانند مثل

اتباع داخله با همان شرایط و مراسم اقامه دعوی نمایند.

ماده ۲-۱. به هیچ عنوان نمی‌توان اتباع یکی از دو کشور متعاهد را که

اقامتگاهشان در یکی از این دو کشور است، مجبور نمود که یا از حیث خارجی بودن آنها

و یا از حیث اینکه در کشور اقامتگاه و یا محل توقف ندارند، ضامن و یا ودیعه دهند اعم

از اینکه آنها مدعی باشند و یا شخص ثالث.

۲. همین قاعده به وجوهی که از مدعی ها و اشخاص ثالث برای تضمین مصارف قضایی مطالبه می شود، شامل می گردد.

ماده ۳ — ۱. قرار اجرای احکام صادره در خاک یکی از دو کشور متعاهد دایر به پرداخت مصارف و مخارج محاکمه برعلیه مدعی یا شخص ثالث که از دادن ضامن و یا ودیعه گذاشتن و یا پرداخت معاف می باشند از طرف مقامات صلاحیتدار دولت دیگر مجاناً صادر خواهد شد.

۲. تقاضا ممکن است از مجرای سیاسی و یا مستقیماً به وسیله طرف ذی نفع از مقامات صلاحیتدار دولت دیگر به عمل آید.

ماده ۴ — احکام راجع به مخارج و مصارف مذکور در ماده ۳ بدون اصغاء طرفین واجب الاجرا می باشد ولی این ترتیب مانع نخواهد بود از اینکه بعداً طرف محکوم برطبق قوانین کشوری که اجرای حکم در آنجا تعقیب می شود، شکایت نماید. مقامات صلاحیتدار قضایی برای صدور قرار اجرای حکم فقط به ملاحظه این نکته اکتفا خواهند کرد که آیا برطبق قوانین کشوری که حکم محکومیت در آنجا صادر شده است حکم قطعی شده یا خیر.

به تقاضانامه باید اوراق ذیل ضمیمه گردد:

الف) رأی محکمه با ترجمه آن که به زبان کشور مورد تقاضا یا به زبان فرانسه به عمل آمده و صحت آن از طرف مأمور سیاسی یا قنصلی دولت تقاضا کننده یا به وسیله مترجم رسمی تصدیق شده باشد.

ب) اعلامیه صادره از مقام صالح دولت تقاضا کننده مشعر به قطعی بودن حکم صلاحیت مقام مزبور از طرف وزارت عدلیه کشور مزبور تصدیق خواهد شد اعلامیه و تصدیق نامه مزبور باید برطبق مقررات فوق الذکر ترجمه شود.

مقام صلاحیتدار برای صدور قرار اجرای حکم به شرط اینکه طرف نیز در همان موقع آن را تقاضا نماید، میزان مصارف ترجمه و تصدیق نام برده در این ماده را تعیین خواهد نمود.

مصارف مزبور مثل مصارف و مخارج محاکمه تلقی خواهد شد.

ماده ۵ — اتباع هر یک از دو دولت متعاهد در خاک کشور متعاهد دیگر از

مزایای ارفاق قضایی مجانی مانند اتباع داخله بهره‌مند خواهند گردید.

ماده ۶ — هرگاه تقاضا کننده در کشوری که ارفاق قضایی مجانی را تقاضا می‌کند، ساکن نبوده و در کشور متبوع خود سکنی داشته باشد، می‌تواند تصدیق‌نامه راجع به وضع معاش خود تحصیل نماید این تصدیق‌نامه از طرف مقامات صالحه کشور متبوعه تقاضا کننده صادر و مجاناً از طرف مأمور سیاسی یا قونسولی کشوری که در آنجا باید سند مزبور ارائه گردد، تصدیق می‌شود.

هرگاه تقاضا کننده در خاک کشور ثالثی مقیم باشد تصدیق‌نامه صادره از طرف نماینده سیاسی یا قونسولی صلاحیتدار کشور متبوع تقاضا کننده کافی است.

ماده ۷ — مقامی که صالح برای اتخاذ تصمیم نسبت به تقاضای ارفاق قضائی می‌باشد در حدود وظایف خود حق بازرسی تصدیق‌نامه‌ها و اطلاعاتی را که به آن داده شده است دارا بوده و برای اینکه به قدر کافی از قضایا مستحضر باشد، می‌تواند اطلاعات اضافی بخواهد.

ماده ۸ — طرفی که مشمول استفاده از مزایای ارفاق قضایی مجانی از طرف مقام صلاحیتدار یکی از دو کشور متعاقد دیگر می‌گردد از مزایای مزبور در کلیه اقدامات مربوط به همان موضوع نیز که برطبق مقررات این قرارداد در پیشگاه مقامات قضایی کشور دیگر صورت خواهد گرفت بهره‌مند خواهد شد.

فصل دوم

تعاون متقابل مقامات قضایی

ماده ۹ — ۱. در مسائل حقوقی و تجارتي ابلاغ اوراق صادره از طرف مقامات یکی از دو کشور متعاقد خطاب به اشخاص مقیم خاک کشور دیگر از مجرای سیاسی صورت خواهد گرفت.

تقاضانامه باید مقامی را که سند از ناحیه آن صادر گردیده و اسم و سمت طرفین و آدرس مخاطب و نوع سند موضوع بحث را معین کرده و به زبان کشور مورد تقاضا و یا به زبان فرانسه تنظیم گردد ترجمه مصدق سندی که ابلاغ می‌شود، باید ضمیمه تقاضانامه باشد.

۲. مقامی که تقاضا به آن ارسال می‌شود سندی مبنی بر ابلاغ آن یا دایره تعیین علت عدم ابلاغ آن به نماینده سیاسی خواهد فرستاد.

ماده ۱۰-۱. ابلاغ به وسیله مقام صلاحیت دار کشور مورد تقاضا به ترتیبی که در قوانین کشور مزبور مقرر است، صورت می گیرد.

۲. مدرک ابلاغ خواه به وسیله رسید مورخ و بعضی از طرف مخاطب و خواه به وسیله تصدیق نامه صادر از مقامات کشور مورد تقاضا مشعر بر وقوع امر و تاریخ و شکل ابلاغ صورت می گیرد.

ماده ۱۱-۱. در مسائل حقوقی و تجارتي مقام قضایی یکی از دو کشور متعاقد می تواند برطبق قوانین خود به مقام صلاحیت دار کشور متعاقد دیگر رجوع نموده و از آن تقاضا کند که در حوزه خود اقدام به تحقیقی و یا سایر اقدامات قضایی بنماید.

۲. نیابت قضایی از مجرای سیاسی ابلاغ خواهد گردید.

به نیابت قضایی مزبور باید ترجمه به زبان کشور مورد تقاضا و یا به زبان فرانسه ضمیمه گردیده و صحت ترجمه از طرف نماینده سیاسی و یا قونسولی دولت تقاضا کننده یا به وسیله مترجم رسمی کشور تقاضا کننده یا مورد تقاضا تصدیق شده باشد.

۳. مقامی که نیابت قضایی به آن ارسال شده سندی مشعر بر اجرا و یا مشعر بر امری که مانع اجرا شده برای نماینده سیاسی ارسال خواهد داشت.

در صورت عدم صلاحیت ذاتی مقام مزبور رأساً نیابت قضایی را به مقام صلاحیت دار ابلاغ نموده و نماینده سیاسی را از آن مطلع خواهد ساخت.

ماده ۱۲-۱. مقام قضایی که نیابت قضایی به آن محول می شود باید همان وسایل قانونی را به کار برده که در مورد اجرای یک نیابت قضایی صادره از مقامات کشور خود اتخاذ می نماید.

در صورتی که موضوع راجع به حضور شخص متداعیین باشد، اتخاذ وسایل مزبور اجباری نیست.

۲. راجع به اصول محاکمه که در موقع اجرای نیابت قضایی باید معمول گردد، مقام قضایی کشور مورد تقاضا قوانین کشور خود را اجرا خواهد نمود.

۳. مقام تقاضا کننده هرگاه درخواست کرده باشد از تاریخ و محل اجرای نیابت قضایی مطلع خواهد گردید تا طرف ذی علاقه بتواند در آنجا حضور به هم رساند.

ماده ۱۳- کلیه اشکالات حاصله از ابلاغ اوراق که از طرف نماینده سیاسی تقاضا می شود و یا اجرای یک نیابت قضایی که به وسیله نماینده مزبور رسیده است از

مجرای سیاسی تصفیه خواهد گردید.

ماده ۱۴ - هرگاه کشوری که باید ابلاغ اوراق و یا اجرای نیابت قضایی در خاک آن صورت گیرد، اجرای مراتب فوق را منافی حق حاکمیت و یا امنیت و یا انتظامات عمومی خود بداند می تواند از قبول آن امتناع کند و همچنین است در صورتی که رسمیت سند مربوط به نیابت قضایی ثابت نبوده و یا در خاک کشور مورد تقاضا اجرای آن خارج از حدود وظایف مقامات قضایی باشد.

ماده ۱۵ - ۱. اجرای ابلاغات و نیابت های قضایی بدون تأدیه هرگونه مصارف و عوارض از هر قبیل که باشد، به عمل خواهد آمد.

۲. لیکن کشور مورد تقاضا حق خواهد داشت تأدیه حق الزحمه را که به شهود و یا به خبره پرداخته و مصارفی را که از مداخله محررین رسمی و یا مستخدمین قضایی و یا لزوم جلب شهود ایجاب کرده است از دولت تقاضا کننده مطالبه کند.

ماده ۱۶ - هر یک از دو کشور متعاقد حق دارد ابلاغ اوراق را به وسیله مأمورین سیاسی یا قونسولی خود مستقیماً ولی بدون اعمال قوه جبریه به اتباع خود که در خاک کشور متعاقد دیگر هستند، به عمل آورد.

ماده ۱۷ - هر یک از طرفین متعاهدین متن قوانین جاریه در کشور خود و در صورت لزوم هرگونه اطلاعات قضایی دیگر را که از طرف مقامات قضایی طرف مقابل از مجرای سیاسی تقاضا می شود، به طرف مزبور خواهد داد.

ماده ۱۸ - این قرارداد تصویب و مراتب به وسیله یادداشتی به طرف متعاقد دیگر ابلاغ خواهد گردید.

قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده شده و برای مدت سه سال معتبر خواهد بود.

بعد از انقضاء مدت مزبور قرارداد تا وقتی که یکی از طرفین آن را فسخ نکرده است به اعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرارداد فقط شش ماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر خواهد شد.

مبادله اسناد مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا به عمل خواهد آمد.

بنابراین اختیارداران طرفین این قرارداد را امضا نمودند. به تاریخ ۱۴ مارس ۱۹۳۷ در دو نسخه به زبان فرانسه در طهران نگاشته شد.

عهدنامه استرداد مقصرین و تعاون قضایی در امور جزایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

چون اعلیٰ حضرت شاهنشاه ایران از یک طرف و رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر پی بردند به اینکه در بعضی موارد معین اشخاصی را که برای جنحه و جنایات مشروحه ذیل محکوم و یا تعقیب شده‌اند، متقابلاً به همدیگر رد نمایند، مصمم گشتند که یک عهدنامه استرداد مقصرین و تعاون قضایی در امور جزایی منعقد سازند و برای این مقصود نمایندگان مختار خود را به طریق ذیل معین نمودند.

اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای «عنایت الله سمیعی» وزیر امور خارجه و جناب آقای دکتر «احمد متین دفتری» وزیر عدلیه

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای «جمال حسنوتارای» وزیر سابق، نماینده مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای «کمال کپرولو» وزیر مختار نمایندگان مزبور پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود نسبت به مقررات ذیل موافقت حاصل کردند.

فصل اول - استرداد مقصرین

ماده ۱ - طرفین متعاهدین متعهد می‌شوند که طبق مقررات این عهدنامه برحسب تقاضا کلیه اشخاصی را بجز اتباع خود که از طرف مقامات قضایی یکی از طرفین به عنوان مرتکب و یا معاون جرم تعقیب و یا محکوم شده‌اند و در خاک طرف دیگر یافت می‌گردند، به همدیگر تسلیم نمایند.

ماده ۲ - استرداد در موارد ذیل قبول می‌شود.

الف) وقتی که امر راجع به متهمی باشد، مشروط بر آنکه مطابق قوانین هر دو کشور جرم مستلزم مجازاتی گردد که حداکثر آن کمتر از یک سال حبس نباشد.

ب) وقتی که امر راجع به کسی باشد که قطعاً محکوم شده است، مشروط بر آنکه محکومیت او برای جرمی باشد که مطابق قوانین هر دو کشور مستلزم مجازاتی است که حداکثر آن کمتر از یک سال حبس نبوده و حکم صادره نیز لااقل برای شش ماه حبس بوده باشد.

ماده ۳- در موارد ذیل استرداد قبول نخواهد شد.

الف) اگر جرمی که موجب تقاضای استرداد شده است، جرم سیاسی بوده و یا عملی است که مرتبط به یک جرم سیاسی باشد.

مع ذلک جرمهای ذیل نه جرم سیاسی محسوب می شود و نه عمل مرتبط به آن.

۱- هر جرمی که برعلیه شخص رئیس کشور و یا برعلیه یکی از اعضای خانواده او ارتکاب یافته و یا شروع به اجرا و یا معاونت به چنین جرم محسوب شود.

۲- قتل شخص رئیس حکومت یا شروع به اجرا و یا معاونت به چنین قتل.

ب) اگر جرمی که موجب تقاضای استرداد می شود منحصرأ جرم ارتشی بوده و قابل مجازات نباشد مگر به موجب قوانین ارتش.

مسلم است که در موارد مذکور فوق حق اتخاذ تصمیم نسبت به تعیین نوع جرم منحصر به مقامات کشوری است که تقاضای استرداد از آن می شود.

ج) هرگاه جرم در خاک کشوری ارتکاب یافته باشد که تقاضای استرداد از آن می شود و اگر در خارج هم ارتکاب یافته رسیدگی به آن از صلاحیت محاکم کشور مزبور باشد.

د) هرگاه برطبق قانون یکی از طرفین نسبت به تعقیب مجرم و یا نسبت به اجرای مجازات مرور زمان حاصل شده باشد و یا به علل قضایی دیگر تعقیب امر قابل قبول نباشد مثل مورد نبودن شکایت خصوصی.

ه) هرگاه کسی که تقاضای استرداد او می شود در کشور ثالثی به علت عملی که موجب تقاضای استرداد است تبرئه و یا محکوم شده باشد و در صورت محکومیت مجازات او اجرا و یا صرف نظر از اجرای آن شده باشد.

ماده ۴- کسی را که استرداد او قبول شده است، نمی توان به علت جرمی که سابق بر استرداد بوده و تقاضا نگردیده است تعقیب و یا محکوم نمود، مگر کشوری که استرداد را قبول کرده است، نظر به اسناد مثبت نامبرده در ماده ۹ رضایت خود را بدهد.

هرگاه کسی که استرداد شده است در ظرف سی روز از تاریخ آزادی قطعی از حق خود برای خروج از خاک کشوری که به آن تسلیم شده بود استفاده ننماید و یا پس از خروج به خاک کشور مزبور برگردد دیگر استثنای مزبور فوق شامل او نخواهد بود.

ماده ۵- هرگاه متهم در خاک کشوری که تقاضای استرداد از او شده تعقیب و

یا محکوم گشته و به علت جرم دیگری استرداد او تقاضا گردد، استرداد وقتی به عمل می‌آید که تعقیب تمام شده و در صورت محکومیت مجازات اجرا و یا به علت مرور زمان یا عفو و یا عفو عمومی از بین رفته باشد.

مع ذلک باید نسبت به تقاضای استرداد فوراً تصمیم اتخاذ شود.

ماده ۶ — وقتی که استرداد یک نفر هم از طرف یکی از متعاهدین و هم از طرف دولت ثالثی تقاضا گردد به تقاضای دولتی ترجیح داده خواهد شد که جرم بر علیه منافع او ارتکاب یافته و یا به تقاضای دولتی که جرم در خاک او واقع شده است. این مقررات به تعهداتی که یکی از طرفین سابقاً در قبال دول دیگر به عهده گرفته باشد، خللی وارد نخواهد آورد.

ماده ۷ — مخارج ناشیه از استرداد و همچنین مخارج اعزام شخص مورد تقاضا تا سرحد به عهده دولت تقاضا کننده است.

ماده ۸ — کلیه اشیا و اوراق و پول و غیره که در تصرف و یا تحت حفاظت شخص مورد تقاضا بوده و یا به توسط او مخفی و یا به تحت حفاظت دیگری گذاشته شده باشد، بدون تقاضا توقیف خواهد شد.

هرگاه این اشیا در تحقیقات جزایی بتواند وسیله و یا دلیل اثبات گردد، باید حتی الامکان با شخص مورد تقاضا به طرفی که تقاضای استرداد کرده است تسلیم شود، مگر اینکه مقامات صلاحیتدار مانعی برای آن بینند و اگر اشخاص ثالثی نسبت به آن اشیا ادعای حقی نمایند اشیای مزبور باید برحسب درخواست دولتی که تقاضای استرداد از آن شده بود و پس از آنکه دیگر به عنوان دلیل جرم مورد احتیاج نمی‌باشد، به دولت مزبور برای رساندن به ذوی الحقوق تسلیم گردد. و هم چنین اشیای مزبور باید با حفظ حقوق اشخاص ثالث در صورتی به طرف تقاضا کننده تسلیم شود که دلیل جرم نبوده ولی مرتبط با جرم باشد.

تسلیم اشیا در تحت همان شرایط باید به عمل آید گرچه استرداد به واسطه فوت و یا فرار شخص مورد تقاضا نتواند واقع گردد.

ماده ۹ — تقاضای استرداد از مجرای سیاسی به عمل آمده و باید اسناد ذیل به تقاضانامه ضمیمه شود.

الف) حکم محکومیت یا قرار احاله به محکمه جزا یا قرار توقیف یا سندی که

معادل اسناد فوق باشد.

(ب) بیان نوع جرم و تاریخ آن.

(ج) رونوشت نص قانونی که در کشور تقاضا کننده جرم مشمول آن می شود.

(ه) هر قسم اسناد و اطلاعات که برای تعیین هویت شخص مورد تقاضا لازم است از قبیل علایم و مشخصات و عکس اگر باشد و جای انگشت او. اسناد نامبرده به طریقی که قانون دولت تقاضا کننده مقرر می دارد، تنظیم می شود به اسناد مزبور باید ترجمه به زبان دولتی که تقاضای استرداد از آن می شود و یا به زبان فرانسه ضمیمه گردد و ترجمه مزبور را باید نماینده سیاسی دول تقاضا کننده و یا یک نفر مترجم رسمی کشور مزبور و یا دولتی که تقاضا از آن می شود، تصدیق کند. استرداد برطبق قوانین و نظامات کشوری به عمل خواهد آمد که تقاضا از آن شده است.

شخص مورد تقاضای استرداد را می توان موقتاً و قبل از آنکه تقاضای استرداد به عمل آمده باشد، توقیف نمود مشروط بر اینکه دولت تقاضا کننده با اشعار به وجود یکی از اسناد نامبرده در فقره الف این ماده، توقیف او را خواستار و جرم او را نیز به طور روشن معین کرده و نسبت به ارسال تقاضانامه استرداد نیز اطمینان دهد — توقیف فوراً به دولت تقاضا کننده اطلاع داده خواهد شد.

هرگاه تقاضای استرداد با اسناد مثبت نامبرده فوق در ظرف دو ماه از تاریخ توقیف به عمل نیاید، شخص توقیف شده آزاد می گردد. ماده ۱۰ — هرگاه به نظر دولتی که تقاضای استرداد از آن شده است تقاضانامه موافق مقررات ماده نهم این عهدنامه نباشد دولت مزبور می تواند از دولت تقاضا کننده بخواهد که اطلاعات را تکمیل نماید.

فصل دوم

تعاون متقابل مقامات قضایی در امور جزایی

ماده ۱۱ — طرفین متعاهدین متعهد می شوند که علاوه بر موارد استرداد در هر امر جزایی هم که نزد مقامات قضایی یکی از آنها در جریان باشد در صورت تقاضا متقابلاً با یکدیگر معاونت نمایند.

ماده ۱۲ — مکاتبه مقامات قضایی طرفین متعاهدین نسبت به هر امری که راجع به

ابلاغ اوراق و یا ارسال اسناد نیابت قضائی در امور جزائی باشد از مجرای سیاسی به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۳ — ترجمه اوراقی که باید ابلاغ شود و همچنین ترجمه سند نیابت قضایی به زبان کشوری که تقاضا از آن می شود و یا به زبان فرانسه باید ضمیمه اوراق و اسناد مزبور گردد. این ترجمه را باید نماینده سیاسی کشور تقاضا کننده و یا یک نفر مترجم رسمی کشور مزبور و یا کشوری که از آن تقاضا می شود، تصدیق کند.

ماده ۱۴ — انجام ابلاغ و احضار و اجرای نیابت قضایی باید برطبق قوانین کشوری به عمل آید که تقاضا از آن شده است.

دولت مزبور اسناد حاکی از انجام ابلاغ و یا از اجرای نیابت قضایی و یا اسنادی را که متضمن علل عدم اقدام است از مجرای سیاسی به دولت تقاضا کننده ارسال خواهد داشت.

ماده ۱۵ — اجرای یک ابلاغ و یا یک نیابت قضایی رد نخواهد شد مگر در موارد

ذیل:

۱. هرگاه رسمیت سند ثابت نباشد.
۲. هرگاه در کشوری که تقاضا از آن شده است اجرای ابلاغ و یا نیابت قضایی داخل در صلاحیت قوه قضاییه نباشد.
۳. هرگاه دولتی که اجرا بایستی در خاک آن به عمل آید، آن را مخالف نظم عمومی و یا مخالف حقوق عمومی داخلی خود تشخیص دهد.
۴. هرگاه امر راجع به تعقیب تبعه کشوری باشد که تقاضا از آن شده است و آن شخص در خاک دولت تقاضا کننده نباشد.
۵. اگر جرمی که موجب تعقیب گردیده در کشوری که تقاضا از آن شده است، قابل مجازات نباشد و یا آن جرم از نوع جرم سیاسی و یا منحصر آرتشی بوده و یا جرمی باشد که نسبت به آن تقاضای استرداد پذیرفته نمی شود.
۶. اگر حکم محکومیتی که باید ابلاغ گردد بر علیه تبعه دولتی صادر شده باشد که تقاضای ابلاغ از آن می شود.
۷. هرگاه احضاریه که باید ابلاغ شود متهم را در صورت عدم حضور تهدید به صدور قرار توقیف و یا جلب کند و یا احضارنامه به یک نفر شاهد و یا خبره نتیجه قانونی

عدم حضور را که عبارت از تعیین یک مجازات و یا تحمیل مخارج و یا صدور قرار جلب یا توقیف باشد، پیش‌بینی نماید.

در صورت عدم صلاحیت مقامی که تقاضا از آن شده است مقام مزبور رأساً سند نیابت قضایی را طبق قوانین کشور خود به مقام قضایی صلاحیتدار ارسال خواهد داشت.

ماده ۱۶ - تعاون قضایی نامبرده در ماده (۱۱) شامل ابلاغ هر قسم اوراقی است که مربوط به تحقیقات و یا محاکمه بوده و همچنین شامل اجرای نیابت‌های قضایی است که راجع به استماع متهمین و یا شهود و یا خبره و یا راجع به معاینه محلی باشد.

و نیز تعاون مزبور شامل تصمیماتی است که برحسب تقاضا باید محکمه کشوری که تقاضا از آن می‌شود، اتخاذ نماید تا در خاک کشور مزبور به بازرسی شخصی یا بازرسی منزل، یا ضبط آلات و ادوات جرم و یا دلایل مثبت آن اقدام گردد.

و نیز تعاون مزبور متضمن آن است که دولتی که تقاضا از آن می‌شود برحسب تقاضا دلایل مثبت و یا اسنادی را که در تصرف مقامات خود دارد، به دولت تقاضا کننده بدهد با قید التزام دولت اخیر به رد آن در اقل مدتی که ممکن باشد.

استعانت‌های مذکور یا رعایت قیود ماده دوم مورد قبول خواهند یافت مگر اینکه ملاحظات مخصوصه مانع آن باشد.

ماده ۱۷ - هرگاه در مورد محاکمه جزایی حضور شخص شاهد و یا خبره لازم آید، احضارنامه صادر از مقام قضایی از مجرای سیاسی ارسال و به وسیله دولتی که تقاضا از آن می‌شود، ابلاغ خواهد شد مگر آنکه ملاحظات مخصوصه مانع آن باشد. مقامات دولت مزبور از کسی که احضار شده است خواهند پرسید آیا حاضر است تصمیمی را که نسبت به او گرفته شده است، رعایت نماید یا خیر.

در احضارنامه باید معین شود که چه مبلغ به عنوان مخارج مسافرت و اقامت داده خواهد شد و همچنین چه مبلغی دولتی که تقاضا از آن شده است، می‌تواند از مبلغ کل به عنوان مساعده به شاهد یا خبره بدهد تا بعد از دولت تقاضا کننده دریافت کند.

شاهد یا خبره را قطع نظر از تابعیت او که حضور در نزد مقامات قضایی دولت تقاضا کننده را قبول می‌کند در تمام مدتی که برای ادای شهادت یا انجام خبرویت و عودت به کشوری که از آنجا آمده است، لازم می‌باشد نمی‌توان برای امور یا محکومیت‌های قبلی او تعقیب و یا توقیف نمود و نه به هیچ عنوان راجع به شرکت او در اموری که موضوع

محاکمه بوده و او را برای ادای شهادت یا انجام خبرویت در آن امر احضار کرده‌اند. اگر شخصی که حضور او تقاضا شده است در کشور متعاقد دیگر توقیف باشد از کشور مزبور می‌توان تسلیم موقتی او را تقاضا نمود با قید عودت دادن او در نزدیکترین وقتی که ممکن باشد در این صورت نیز هرگاه شخص مزبور تبعه کشور تقاضا کننده نباشد، رضایت او لازم خواهد بود.

ماده ۱۸ — مخارج مربوط به تعاون و همچنین مخارج مراجعت اشخاص و اشیایی که موقتاً تسلیم می‌شوند، به عهده کشوری خواهد بود که تقاضا از آن شده است تا حدی که مخارج مزبور در خاک آن کشور تولید گردد.

مخارج ناشی از انجام خبرویت و وجوهی که طبق ماده (۱۷) به شهود داده می‌شود، به عهده دولت تقاضا کننده است.

ماده ۱۹ — هرگاه تبعه یکی از دو دولت متعاقد در خاک دولت دیگر به علت ارتکاب جنحه به مجازات سالب آزادی شخصی محکوم شده باشد، دولت مزبور متعهد می‌شود در ظرف شش ماه از تاریخ قطعیت، حکم رونوشت آن را به مقامات قضایی کشوری که محکوم تبعه آن است ارسال دارد.

ماده ۲۰ — این عهدنامه تصویب و مراتب به وسیله یادداشتی به طرف متعاقد دیگر ابلاغ خواهد گردید قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذاشته شده و برای مدت پنج سال معتبر خواهد بود.

بعد از انقضای مدت مزبور قرارداد تا وقتی که یکی از طرفین آن را فسخ نکرده است به اعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرارداد فقط شش ماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر خواهد شد.

مبادله اسناد مصوب در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا به عمل خواهد آمد.

بنابراین اختیارداران طرفین این قرارداد را امضا نموده‌اند.

در دو نسخه به زبان فرانسه در طهران نگاشته شد. ۱۴ مارس ۱۹۳۷

۱۰. موافقتنامه اقامت

قرارداد اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران از یک طرف و حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر نظر به اینکه مایل اند شرایط اقامت اتباع ایران را در ترکیه و اتباع ترکیه را در ایران تنظیم نمایند، تصمیم به انعقاد قراردادی در این باب نموده و اختیارداران خود را به قرار ذیل معین نمودند:

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای، وزیر سابق نماینده در مجلس کبیر ترکیه و

نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو، وزیر مختار

مشارالیهیم بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در

مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده اول - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر پذیرفته شده و

نسبت به خود آنها و اموالشان برطبق حقوق عمومی بین المللی رفتار خواهد شد. اتباع

مزبور از حمایت دائم قوانین و مصادر امور کشوری نسبت به خود و اموال و حقوق و

منافعشان بهره مند خواهند گردید.

مشارالیهیم حق خواهند داشت برطبق قوانین و نظامات جاریه کشوری در آنجا

اقامت و توقف نموده و به آنجا داخل و از آن خارج شده و آزادانه در آن مسافرت نمایند.

طرفین متعاهدین در تمام این موارد معامله دولت کامله الوداد را برای یکدیگر

تضمین می نمایند.

ولی هر یک از طرفین متعاهدین هرگونه آزادی را برای خود در مورد پذیرفتن

مهاجرین محفوظ می دارد.

ماده دوم - هر یک از طرفین متعاهدین به وسیله تصمیمات منعقد حق اخراج

انفرادی اتباع طرف دیگر را خواه در نتیجه حکم محکمه، خواه برطبق قوانین و نظامات

پلیس و همچنین از لحاظ امنیت داخلی و یا خارجی کشور که خود یگانه حاکم قضیه

است، برای خویش محفوظ می دارد.

اخراج به ترتیباتی که مطابق اصول بهداشت و انسانیت باشد، صورت خواهد گرفت.

مصارف اعزام اشخاص تبعید شده تا سرحد یا تا بندر خروجی طرفی که حکم تبعید را صادر می‌کند برعهده طرف مزبور خواهد بود هرگاه اشخاص تبعید شده قادر به پرداخت مصارف مزبور باشند شخصاً از عهده آن برخوانند آمد.

ماده سوم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع به حق استملاک و تحصیل و انتقال و اجازه کلیه اموال منقول و غیرمنقول و هرگونه تصرفات مالکانه در آنها با متابعت از قوانین و نظامات کشوری از معامله دولت کاملاً الوداد بهره‌مند خواهد شد.

اتباع مزبوره را نمی‌توان در موارد مذکوره در فقره فوق به تأدیه مالیاتها و عوارض یا تحصیلات دیگری زیاده‌تر یا غیر از آنچه به اتباع داخلی تعلق گرفته و یا خواهد گرفت، ملزم نمود.

و نیز اتباع مزبوره با متابعت از قوانین و نظامات کشوری مجاز خواهند بود که آزادانه اموال خود را به خارج ببرند و در این مورد به هیچ قسم تحدید و حقوق دیگری زیاده‌تر یا غیر از آنچه در مورد متشابه اتباع کشور کاملاً الوداد تحمیل شده و یا از آن بابت باید پردازند، ملزم نخواهد بود.

ماده چهارم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر به همان شرایطی که برای اتباع داخله مقرر است، حق خواهند داشت به همه گونه صنعت و تجارت و هر قسم حرفه و شغل به استثنای آنچه موافق قوانین و نظامات محلی فقط به اتباع داخله تخصیص داده شده و یا داده خواهد شد و یا اینکه مشمول انحصار دولتی و یا امتیاز اعطایی از طرف دولت بوده و یا خواهند بود اشتغال ورزند.

ماده پنجم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر برای شخص و اموال خود و همچنین برای اشتغال به هرگونه تجارت و صنعت و شغل و حرفه هیچ مالیات و عوارضی یا تحمیلات دیگری از هر قبیل که باشد زیاده‌تر یا غیر از آنچه اتباع داخله می‌پردازند، نخواهند پرداخت.

مقررات این قرارداد مانع از اخذ عوارض مربوطه به توقیف خارجی‌ها و مراسم ثبت اسم در صورتی که مورد پیدا کند، نمی‌شود در این مورد مطابق معامله دولت

کامله الوداد رفتار خواهد شد.

ماده ششم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر در موقع صلح و جنگ به هیچ وجه خدمت نظامی مستحفظی و یا چریک ملی و همچنین به هیچ گونه وضع شده باشد، ملزم نخواهند شد.

اتباع و شرکتهای طرفین متعاهدین را چه در موقع صلح و چه در موقع جنگ نمی توان به مصادرات و بیگاری و الزامات مالی دیگری جز در همان حدود و شرایطی که برای اتباع داخلی مقرر است، ملزم نمود، استرداد اموال ولدی الاقتضاء جبران خسارت برطبق قوانین محلی صورت می گیرد. اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از کلیه قرضه های اجباری معاف خواهند بود.

در صورت بروز آفت طبیعی می توان اتباع یکی از طرفین متعاهدین را در خاک طرف متعاهد دیگر به کار و داشت.

از اتباع و شرکتهای یکی از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر نمی توان سلب مالکیت کرده و یا آنها را حتی به طور موقت از استفاده از دارایی خود محروم نمود مگر برای یک امر عام المنفعه به موجب مقررات قانون و یا پرداخت یک غرامت عادلانه برطبق اصولی که قوانین کشوری مقرر داشته است.

ماده هفتم — اتباع و شرکتهای هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بدون هیچ تصمیمات و تحدیدات یا عوارضی جز آنچه به اتباع داخله تحمیل می شود برای اقامه دعوا و دفاع از حقوق خود آزادانه به محاکم دسترس داشته و مثل اتباع داخله در تمام دعاوی از آزادی انتخاب وکلای مدافع و اوئه و عمال از بین اشخاصی که برای اشتغال به این حرف برطبق قوانین کشور مزبور مجاز می باشند، بهره مند خواهند بود.

اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر به شرط معامله متقابله از ارفاق قضایی و معافیت از حق الضمانه قضایی بهره مند خواهند بود.

ماده هشتم — هر شرکت تجارتی که شامل شرکتهای صنعتی و مالی و بیمه و حمل و نقل نیز می باشد و مرکز اصلی آن در خاک یکی از طرفین متعاهدین بوده و به طور منظم برطبق قوانین طرف مزبور در آنجا وجود داشته و قانوناً به تابعیت آن شناخته شده باشد، هویت حقوقی شان در خاک طرف متعاهد دیگر نیز شناخته خواهد شد.

شرکتهای مزبور می توانند در خاک طرف متعاهد دیگر مستقر شده و در آنجا

شعبات و شرکتهای فرعی (TILIALES) یا نمایندگی‌های خود را با تابعیت از قوانین و نظاماتی که فعلاً مجری بوده و یا در آتیه مجزا خواهد شد.

بعد از تحصیل اجازه دولت در صورتی که اجازه مزبور به موجب قوانین و نظامات داخلی ضروری باشد تأسیس نمایند.

عملیات شرکتهای مزبور تا حدودی که در خاک طرف متعاقد دیگر صورت می‌گیرد، تابع قوانین و نظامات طرف متعاقد مزبور خواهد بود. از حیث حمایت قانونی و قضایی شرکتهای مزبور در کشوری که مستقر شده‌اند از همان رفتاری که نسبت به شرکتهای ملی می‌شد بهره‌مند خواهد شد.

شرکتهای هر یک از طرفین متعاهدین همچنین شعبات و دوایر تابعه به نمایندگی‌های آنها در خاک طرف متعاقد دیگر از حیث حقوق و عوارض و مالیاتها به تحصیل مالی زیادتر یا غیر از آنچه به شرکتهای ملی از همان قبیل تحمیل می‌شود، ملزوم نخواهد بود.

ولی از حیث مالیاتهایی که از روی سرمایه حساب می‌شود و مالیات بر درآمد و مالیات بر ارقام معاملات و مالیات بر سود هر یک از طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که به شرکتهای طرف متعاقد دیگر برطبق کیفیت مالیاتها و به قسمتی از سرمایه‌ها که در خاک آن به کار انداخته شده و به عایداتی که در آنجا حاصل می‌شود و به اموالی که در آنجا دارند و به معاملاتی که در آنجا می‌کنند، مالیات ببندد.

از طرف دیگر شرکتهای هر یک از طرفین متعاهدین با مطابقت از قوانین و نظامات کشور می‌تواند در خاک طرف متعاقد دیگر هرگونه اموال منقول و غیرمنقول که برای کارهای شرکت لازم باشد تحصیل نمایند؛ ولی شرکتهایی که مقصود از تأسیس آنها صرفاً تحصیل اموال غیرمنقول می‌باشد، از این حق نمی‌توانند استفاده کنند. بدیهی است نمی‌توان به استناد مقررات این قرارداد مزایای خاصی را که طرفین به شرکتهایی اعطا نموده‌اند که شرایط عملیاتشان به موجب امتیازات مخصوصی تنظیم گردیده است، تقاضا نمود.

از طرف دیگر شرکتهای یکی از طرفین متعاهدین که شرایط عملیاتشان در خاک طرف دیگر به موجب امتیازات مخصوصی تنظیم گردیده است، حق نخواهند داشت در مورد مسائلی که در امتیازنامه پیش‌بینی گردیده مزایایی را که به موجب عهود و

قراردادهای جاریه اعطا می شود و یا از ترتیب معامله دولت کاملة الوداد ناشی می گردد، دعوی نمایند.

ماده نهم — این قرارداد تصویب و مراتب به وسیله یادداشتی به طرف متعاقد دیگر ابلاغ خواهد گردید.

قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده شد و برای مدت ۳ سال معتبر خواهد بود.

بعد از انقضای مدت مزبور قرارداد تا وقتی که یکی از طرفین آن را فسخ نکرده است به اعتبار خود باقی خواهند ماند و فسخ قرارداد فقط شش ماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر واقع خواهد شد.

مبادله اسناد مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا به عمل خواهد آمد.

بنابراین اختیارداران طرفین این قرارداد را امضا نمودند.

در دو نسخه به زبان فرانسه در طهران نگاشته شد. ۱۴ مارس ۱۹۳۷

۱۱. عهدنامه بازرگانی و دریانوردی

۱. متن عهدنامه

عهدنامه تجارت و دریانوردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه
اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران از یک طرف

و

حضرت رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر
نظر به اینکه مایل هستند روابط تجارتي بین ترکیه و ایران را تقویت نموده و
توسعه دهند، تصمیم به عقد عهدنامه تجارتی و دریانوردی نموده و اختیارداران خود را در
این باب به قرار ذیل تعیین نمودند:
اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران،
جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه و آقای صادق وثیقی، کفیل
اداره کل تجارت.

و حضرت رئیس جمهوری ترکیه،

جناب آقای جمال حسنوتارای، وزیر سابق. نماینده در مجلس کبیر ترکیه و
نماینده سابق دائم در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو، وزیر مختار.
نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و
اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱- از محصولات طبیعی یا صنعتی تولید شده در خاک یکی از طرفین
متعاهدین که به خاک طرف متعاقد دیگر وارد می شود حقوق و کونفیسیان و عوارض و
عوارض فوق العاده و یا مالیاتهای گمرکی از هر قبیل جز یا بیش از آنچه که از محصولات
متشابه دولت کامله الوداد اخذ می شود و یا خواهد شد، دریافت نخواهد گردید.

اصل معامله دولت کامله الوداد نسبت به حقوق صادراتی و مالیاتهای دیگر راجع به
محصولات طبیعی یا صنعتی نیز که از خاک یکی از طرفین متعاهدین به خاک طرف
متعاقد دیگر صادر می شود، شامل خواهد گردید.

مسلم است که معامله دولت کامله الوداد در مورد اجرای مقررات گمرکی و معامله
گمرکی و ترتیب امتحان و تجزیه مال التجاره های وارده و شرایط تأدیه حقوق و عوارض
گمرکی نیز معمول می گردد.

ماده ۲- معامله مذکور در ماده اول این عهدنامه شامل موارد ذیل نخواهد گردید.

۱. مساعدتهایی که از طرف یکی از طرفین متعاهدین در معاملات سرحدی با کشورهای همجوار به عمل می آید و یا ممکن است بعداً معمول گردد.
۲. مساعدتهای مخصوص ناشیه از یک اتحاد گمرکی.
۳. مزایا و مساعدتهای مخصوصی که در مورد معاملات گمرکی بین ترکیه و کشورهایی که از امپراطوری عثمانی در ۱۹۲۳ مجزا شده اند فعلاً معمول است یا در آتیه معمول خواهد شد.

ماده ۳- محصولات طبیعی و یا صنعتی یکی از طرفین متعاهدین که به خاک طرف متعاقد دیگر وارد می شود در آنجا از حیث عوارض داخلی از هر قبیل که باشد از معامله که نسبت به همان محصولات دولت کامله الوداد می شود، بهره مند خواهند شد.

ماده ۴- هر یک از طرفین متعاهدین می تواند برای تعیین کشور مبدأ کالای وارده ارائه تصدیق نامه مبدأ را مشعر بر آنکه آن کالاها محصولات طبیعی یا صنعتی کشور مزبور هستند و یا در نتیجه تغییر شکلی که در آنجا پیدا کرده اند مثل کالای آن کشور باید محسوب شوند مطالبه نماید کلمه «تغییر شکل» مندرجه در فقره اول این ماده عبارت از این است که لااقل پنجاه درصد به قیمت اصلی کالایی که مبدأ آن خارجی است در نتیجه عملیاتی که بعد از ورود به خاک یکی از طرفین متعاهدین در آن صورت می گیرد، افزوده شده باشد.

تصدیق نامه های مبدأ در ترکیه از طرف اطاق تجارت و صنایع و یا هر مؤسسه دیگری که از طرف دولت ترکیه تعیین شود و در ایران از طرف دفاتر گمرکی و یا مؤسسه دیگری که از طرف دولت ایران تعیین شود صادر خواهد گردید مرسولات نامبرده در ذیل به شرطی که مطابق نظامات داخلی هر یک از طرفین متعاهدین جنبه تجارتی نداشته باشد از تصدیق نامه مبدأ معاف خواهند بود.

۱. مرسولاتی که قیمت آنها از پنجاه لیره ترک یا پانصد ریال تجاوز نکند.

۲. بسته های پستی.

۳. مرسولاتی که از راه هوایی ارسال شده و از ۵ کیلو تجاوز نکند.

ماده ۵- طرفین متعاهدین متقبل می شوند که متقابلاً در حدود قوانین و نظامات خود معامله دولت کامله الوداد را از حیث ترانزیت اشخاص و لوازم مسافرت و کالاها و هر

قبیل اشیاء همچنین کلیه وسایط نقلیه به یکدیگر اعطا نمایند.

ماده ۶- کشتی ها و جهازات دارای بیرق یکی از طرفین متعاهدین که خالی یا با بار داخل آنها و بنادر طرف متعاهد دیگر شده و یا از بنادر مزبور خارج می شوند از هر کجا که حرکت کرده باشند و مقصد آنها هر جا باشد از هر لحاظ از معامله دولت کامله الوداد در آنجا بهره مند خواهند شد.

ماده ۷- این عهدنامه تصویب شده و تصویب آن به وسیله یادداشت به طرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد گردید.

عهدنامه مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده شده و مدت یک سال دارای اعتبار خواهد بود.

بعد از انقضای مدت مزبور تا وقتی که یکی از طرفین متعاهدین آن را فسخ نکند در اعتبار خود باقی خواهد ماند و به فسخ مزبور فقط سه ماه بعد از تاریخ اشعار آن ترتیب اثر داده می شود. مبادله اسناد تصویب هر چه زودتر در آنکارا به عمل خواهد آمد.

بنابراین نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضا نمودند.

در دو نسخه در طهران در تاریخ ۱۴ مارس ۱۹۳۷ نگاشته شد.

۲. پروتکل مربوط به عهدنامه

پروتکل

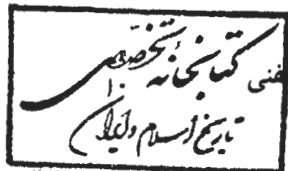
طرفین متعاهدین موافقت دارند که بعداً نقاط سرحدی مناسبی را برای عبور اشخاص و کالاها تعیین نموده و در آنجا ادارات گمرکی دارای اختیارات و وظایف لازمه دایر سازند.

این پروتکل جزء لایتجزای عهدنامه تجارت و دریانوردی که به تاریخ امروز امضا شده می باشد و تماماً با عهدنامه مزبور به موقع اجرا گذاشته خواهد شد.

تهران ۱۴ مارس ۱۹۳۷

۱۲. موافقتنامه تلگراف و تلفن

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه مخصوص راجع به دایر نمودن پاره خطوط تلگرافی و تلفنی

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلی حضرت همایون شاهنشاهی ایران از یک طرف

و

حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر

نظر به اینکه مایل اند ارتباطات تلگرافی و تلفنی را بین دو کشور توسعه دهند، تصمیم به انعقاد موافقتنامه مخصوص راجع به دایر نمودن پاره خطوط تلگرافی و تلفنی و بهبودی خطوط موجوده نموده و اختیارداران خود را برای انجام این مقصود به طریق ذیل معین نمودند.

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه و جناب آقای محمد حکیمی،

معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن.

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای وزیر سابق، نماینده در مجلس کبیر ترکیه و

نماینده دائمی سابق در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرلو، وزیر مختار

نمایندگان مختار مزبور پس از مبادله اختیارنامه های خود که واجد شرایط صحت

و اعتبار بود، در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند.

ماده اول- دولتین ایران و ترکیه متعهد می شوند که هریک در خاک خود در

ظرف سال ۱۹۳۷ خط تلگرافی موجوده بین ماکو و بایزید را اصلاح و یک خط ثانوی

احتیاطی به آن علاوه نمایند. تلگراف خانه های تبریز و بایزید یا ارزروم مجهزه تمام

آلات و ادوات جدید که لازم باشد، خواهند بود.

ماده ۲- دفاتر تلگرافی و پستی سرحدی در محلی دایر خواهد بود که در

موافقتنامه گمرکات مختلط سرحدی که در طهران در تاریخ ۱۴ مارس ۱۹۳۷ امضا شده،

پیش بینی گردیده است.

دفاتر مزبور باید دارای اسباب و ادوات تلگرافی و مستخدمین کافی که برای

حسن جریان امور آن لازم است، باشند، به طوری که خط تلگرافی تبریز بایزید - و سرویس پستی مرتباً برای مبادلات بین دو کشور مورد استفاده قرار گیرند.

ماده ۳ - دو کشور برای اتصال خط تلگرافی ایران به خط تلگرافی ترک بین قطور و وان نیز موافقت دارند.

ادارات پست و تلگراف و تلفن دو کشور متفقاً ترتیبات اجرای مقررات این ماده را تعیین خواهند نمود.

ماده ۴ - دولتین موافقت دارند به اینکه برای اتصال خطوط تلگرافی خود منتهی تا آخر سنه ۱۹۳۹ تدابیر لازمه اتخاذ نمایند. دولتین برطبق نتایج حاصله از مطالعاتی که در این باب از طرف ادارات پست و تلگرافی و تلفن دو کشور به عمل خواهد آمد نقطه سرحدی و تاریخ قطعی عملی شدن این اتصال را معین خواهند کرد.

ماده ۵ - هر یک از دولتین برای ترانزیت مخابرات بی سیم به مقصد کشورهای که با ایستگاههای بی سیم آن کشورها ارتباط مستقیم ندارند ایستگاههای بی سیم طرف مقابل را ترجیح خواهند داد مشروط بر این که ایستگاههای مزبور با تساوی شرایط بتوانند چه از لحاظ فنی و چه از حیث تعرفه جانشین ایستگاههای بی سیم واسطه که فعلاً مورد استفاده می باشد، قرار گیرند.

ترتیب اجرای مقررات این ماده متفقاً از طرف ادارات مربوطه دولتین تعیین خواهد گردید.

ماده ۶ - نسبت به این موافقتنامه مراسمی که طبق قوانین اساسی هریک از طرفین متعاهدین مقرر است، به عمل خواهد آمد و انجام مراسم مزبور به وسیله یادداشت به طرف دیگر اشعار خواهد گردید.

موافقتنامه مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

بنابراین نمایندگان مختار طرفین این موافقتنامه را امضا نمودند.

در طهران در دو نسخه به فرانسه نگاشته شد. ۱۴ مارس ۱۹۳۷

۲. نامه سفارت ترکیه به وزارت امور خارجه

سفارت ترکیه در تهران

تهران ۳ مارس ۱۹۳۷

فوری

آقای وزیر،

بفوریت به اطلاع جناب عالی می‌رساند که دولت من در تاریخ ۱۳ ماه جاری تلگرافی اعلام نموده است که به جناب آقایان جمال حسنورئیس نمایندگی، کمال کوپرولو عضو هیئت، امتیاز داده است که مشترکاً قرارداد مربوط به ارتباطات تلگرافی و تلفنی میان ایران و ترکیه را امضاء نمایند.

بدیهی است که این جانب افتخار خواهد داشت از این پس مدارک مربوطه را که از آنکارا دریافت خواهم نمود، خدمت جناب عالی ارائه دهم:
موقع را جهت تجدید احترامات فائقه مغتنم می‌شمارم.

جناب آقای ع. سمیعی

وزیر خارجه. تهران

۱۳. موافقتنامه هوایی

قرارداد هواپیمایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران از یک طرف:

و

حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر

که هر دو مایل هستند شرایط هوانوردی بین دو کشور را تحت نظم درآورند تصمیم به عقد قراردادی نموده و برای این منظور نمایندگان مختار خود را به قرار ذیل معین نمودند:

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای، وزیر سابق. نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو، وزیر مختار نمایندگان مختار مزبور پس از مبادله اختیارنامه های خود که دارای صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت کردند.

ماده ۱- این قرارداد منحصرأ نسبت به طیارات کشوری متعلق به ادارات دولتی طرفین متعاهدین یا به مؤسسات دولتی که به وسیله دولتین متعاهدین ایجاد شده و مأمور تأمین سرویس هواپیمایی بین دو کشور می باشند، اجرا می شود.

ماده ۲- اگر بهره برداری خط هوایی که در ماده ۱۷ این قرارداد پیش بینی شده است، به وسیله یک شرکت ملی به عمل آید باید بین دولتین متعاهدین موضوع مورد موافقت خاصی قرار گیرد.

ماده ۳- هر یک از طرفین متعاهدین به شرط معامله متقابلۀ کامل متعهد می شوند که در حال صلح به هواپیماهای طرف دیگر که در ماده اول معین شده است، آزادی عبور بی ضرر از فراز خاک خود و تا نقاطی که مطابق ماده ۱۷ معین خواهد شد، بدهد مشروط بر اینکه مقررات مندرجه در این قرارداد رعایت شده باشد.

ماده ۴- منظور از هواپیما در اصطلاح این قرارداد دستگاههای دارای آلت محرکه است که برای هوانوردی به کار می رود.

ماده ۵- هر یک از طرفین متعاهدین نقاطی را که بین آن نقاط از فراز سرحدات می توان عبور نمود، معین می کنند.

عبور از سرحد برطبق مقررات قرارداد تأمین حدود امضا شده بین دولتین صورت خواهد گرفت. هواپیماها در پرواز از فراز خاک یکی از طرفین باید خط سیر هوایی را که آن دولت مقرر نموده است، پیروی نمایند. هر زمانی که هواپیما به واسطه فرس ماژور، مه غلیظ، رعد و برق، طوفان برفی، کار نکردن موتور، از خط سیر خود منحرف شود با هواپیما و خلبانها طبق مقررات قانونی معموله در آن کشور رفتار خواهد شد.

ماده ۶- طرفین متعاهدین قسمتهای خاک خود را که پرواز از فراز آنها ممنوع است به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

ماده ۷- هر یک از طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ می دارند که در موارد استثنایی پرواز هواپیماها را از فراز خاک ملی خود محدود کرده یا آن را کلاً یا بعضاً غدغن نماید و به این تصمیم خود ترتیب اثر فوری بدهند.

ماده ۸- هر هواپیمایی که به واسطه کیفیات خارج از اداره خلبان که به منزله فرس ماژور تلقی می شود مثل مه غلیظ، رعد و برق، طوفان برفی، کار نکردن موتور، داخل فضای منطقه ممنوعه یکی از طرفین متعاهدین شده باشد باید فوراً نشانه خطر را که مطابق مقررات هواپیمایی آن کشور معین شده است بدهد و بدون تأخیر در نزدیکترین فرودگاه خارج از منطقه ممنوعه فرود آید.

خلبان موظف است مطابق مندرجات مقرر در فقره ۲ ماده ۱۸ رفتار کند در این موارد با هواپیما و خلبانهایش طبق مقررات قانونی همان کشور رفتار خواهد شد.

ماده ۹- هواپیماهای هر یک از طرفین متعاهدین، عملجات، مسافرین و محمولات آنها در خاک طرف دیگر تابع الزامات ناشیه از مقررات جاریه در کشور مزبور خواهند بود و مخصوصاً تابع نظاماتی که به طور کلی برای هواپیمایی مقرر است و مقررات مربوطه به اجازه نامه ها و به علاوه مقررات مربوط به گمرک و سایر عوارض و ممنوعیتهای صادراتی و وارداتی و نقل و انتقال اشخاص و کالا و مقررات مربوطه به نظم و امنیت عمومی و همچنین مقررات صحتی و مقررات مربوطه به گذرنامه آن دولت می باشد. همچنین هواپیماهای مزبور تابع سایر الزامات ناشیه از قوانین عمومی آن دولت نیز خواهند بود.

ماده ۱۰- سوختی که در هواپیماهای یکی از طرفین متعاهدین هنگام ورود به خاک طرف دیگر موجود است از حقوق گمرکی و عوارض معاف خواهد بود، بدون اینکه بتوان هیچ مقداری از آن را بدون تأدیة حقوق گمرکی از هواپیما خارج کرد به همچنین اسبابهای یدکی متعلق به هواپیماهای مزبور از پرداخت رسوم گمرکی معاف خواهند بود.

ماده ۱۱- هر هواپیمایی که از سرحد طرف متعاقد دیگر عبور می‌کند مجبور است در فرودگاه گمرکی آن دولت که برطبق ماده ۱۷ معین خواهد شد، فرود آید.

ماده ۱۲- هواپیماهای یکی از طرفین متعاهدین هنگام پرواز از فراز خاک طرف دیگر می‌بایستی یک دفتر هواپیما و جواز رانندگی که مأمورین مربوطه دولتی که هواپیمای مزبور تابعیت آن را دارد و همچنین اسناد ثبت لازمه را همراه داشته باشند. هواپیماهای مزبور باید علایم مشخصه واضحی داشته باشند که به‌توان در حال پرواز هویت آنها را تشخیص داد.

ماده ۱۳- اشخاصی که عملجات هواپیما را تشکیل می‌دهند با حفظ مقررات فقره ۲ ماده ۲۰ این قرارداد بایستی تابعیت یکی از طرفین متعاهدین را داشته و اوراق لازمه برای پرواز را که در کشور متبوع طیاره لازم است، دارا باشند. طرفین متعاهدین اوراقی را که در خاک هر یک از آنها برای هوانوردی ضرورت دارد به یکدیگر ابلاغ خواهند کرد.

اشخاصی که عملجات هواپیما را تشکیل می‌دهند باید به علاوه دارای اوراقی باشند که مثبت ملیت و هویت آنها بوده باشد. و همچنین در صورت لزوم گذرنامه نیز داشته باشند.

مسافرین هواپیما بایستی دارای کلیه اسناد هویت و گذرنامه که به موجب قوانین و نظامات جاریه مورد لزوم است، باشند.

ماده ۱۴- هواپیماهایی که از یک کشور به کشور دیگر اشخاص یا کالا حمل می‌کنند باید دارای اسناد ذیل باشند:

۱. فهرست اسامی مسافرین

۲. صورت اموال (بارنامه) کالا و ارزاقی که هواپیما حامل است و همچنین اظهارنامه‌های تفصیلی فرستندگان اجناس. تمام این محمولات تابع مقررات جاریه خواهند بود.

طرفین متعاهدین آذوقه‌ای را که هنگام مسافرت محتاج الیه عملجات هواپیمایی است از حقوق گمرکی معاف خواهند کرد. به شرط اینکه در موقع فرود هواپیما در فرودگاه گمرکی معاینه و بازرسی گمرکی لازمه درباره آنها به عمل بیاید.

ماده ۱۵- مصادر صلاحیتدار طرفین و متعاهدین در موقع عزیمت و فرود هواپیما حق خواهد داشت که هر طیاره را بازرسی کرده و اسنادی را که باید آن طیاره داشته باشد، معاینه نمایند.

ماده ۱۶- حمل مرسولات پستی مستقیماً بین ادارات پست طرفین متعاهدین به وسیله مقاوله‌نامه‌های مخصوصی صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۷- فرودگاههای گمرکی، فرودگاههای بین راه، فرودگاههای انتهای خط، خط السیرها و نقاط ارتباطی با موافقت بین دوایر صالحه طرفین متعاهدین منتهی تا سه ماه پس از اجرای این قرارداد، تعیین خواهد شد.

بعلاوه دو اداره صالحه طرفین می‌توانند هر وقت مورد پیدا کند فرودگاههای گمرکی و فرودگاههای بین راه و فرودگاههای انتهای خط و خط سیرها و نقاط ارتباطی نام‌برده را با توافق نظر یکدیگر تغییر دهند.

هر وقت که امکان استفاده از هر یک از این فرودگاهها ولو موقتاً تحدید گردد باید بلافاصله به طرف متعاهد دیگر اطلاع داده شود.

ماده ۱۸- فرود هر هواپیمای یکی از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر خارج از فرودگاههایی که با موافقت نام‌برده در ماده ۱۷ معین خواهد شد، ممنوع است. هنگام فرود اجباری در خارج از این فرودگاهها خلبان باید بلافاصله نزدیکترین مأمورین محالی را مطلع نموده و تا حضور مأمورین نام‌برده به مسئولیت خود از عزیمت عملجات و مسافرن طیاره و برداشتن محمولات آن ممانعت نماید.

هواپیماهای دولتین هنگام فرود اجباری یا اختیاری به همان مساعدتهایی که درباره هواپیماهای ملی به عمل می‌آید، ذی‌حق خواهند بود.

ماده ۱۹- طیارات هر یک از طرفین متعاهدین مطابق نظامات جاریه می‌توانند از سرویسهای فرودگاههایی که در آنجا مجاز به فرود آمدن هستند، استفاده نمایند.

رسوم احتمالی (رسوم فرود آمدن و توقف و غیره) و آنچه که مربوط به حسن جریان سرویس هوایی است، لذی‌الاقتضاء با موافقت مشترک ادارات ذی‌علاقه دو کشور

تنظیم خواهد شد.

ماده ۲۰- پروانه رانندگی و تصدیق و اجازه نامه که به هواپیما و عمله جاتش برای پرواز از فراز خاک یکی از طرفین متعاهدین داده می شود، در خاک طرف متعاهد دیگر اعتبار همان اوراقی را خواهد داشت که در آن کشور برای این مقصود داده می شود. هر یک از طرفین حق دارد برای عبور و مرور در حدود و فراز خاک خود تصدیق صلاحیت و جوازهایی را که جهت یکی از اتباع خود از طرف دولت دیگر اعطا شده باشد، معتبر شناسند.

ماده ۲۱- هر گونه باراندازی و پرتاب محمولات در عرض راه ممنوع است.

ماده ۲۲- استعمال دستگاههای مخابراتی بی سیم در هواپیما بر فراز خاک هر یک از طرفین متعاهدین تابع مقرراتی است که از طرف مصادر صلاحیتدار آن دولت برای این منظور وضع شده باشد، به علاوه دستگاههای مزبور فقط به وسیله عمله جات طیاره که دارای پروانه مخصوص دولت متبوعه خود باشند ممکن است، استعمال شود.

ماده ۲۳- حمل اسلحه و مهمات جنگی و گاز خفه کننده و مواد محترقه و کبوترهای نامه بر برای هواپیما و عمله جات آنها و مسافرین آن ممنوع است.

حمل دستگاههای عکاسی و سینماتوگرافی در حدود خاک طرف متعاهد دیگر که هواپیما دارای ملیت آن نمی باشد جز بر طبق نظاماتی که ممکن است در این موضوع در آن کشور مجری باشد، صورت نخواهد گرفت.

ماده ۲۴- طرفین متعاهدین قوانین و نظامات مربوطه به هوانوردی در خاک خودشان را به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

ماده ۲۵- طرفین متعاهدین در آخر هر ماه فهرستهای ثبت در دفتر و خارج کردن از دفتر که در ماه قبل در خط سیر منظوره در این قرارداد صورت گرفته است با یکدیگر مبادله خواهند کرد.

ماده ۲۶- هر یک از طرفین متعاهدین می تواند حق حمل تجاری اشخاص و کالا را بین دو نقطه خاک خود برای هواپیمای ملی خود محفوظ دارد.

ماده ۲۷- این قرارداد به تصویب رسیده و تصویب آن به وسیله یادداشت به طرف متعاهد دیگر اعلام خواهد شد. و پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده خواهد شد و مدت پنج سال اعتبار خواهد داشت.

پس از انقضای مدت نامبرده تا وقتی که قرارداد به وسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ نشده است به اعتبار خود باقی خواهد ماند. به فسخ مزبور سه ماه پس از تاریخ اعلام آن به طرف متعاقد دیگر ترتیب اثر داده خواهد شد. اسناد تصویب هر چه زودتر مبادله خواهد شد. نظر به مراتب فوق نمایندگان مختار طرفین متعاهدین این قرارداد را امضا نموده‌اند.

در طهران در دو نسخه به فرانسه نگاشته شد. مورخه ۲۰ آوریل ۱۹۳۷

۱۴. موافقتنامه دامپزشکی

۱. متن موافقتنامه

قرارداد دامپزشکی بین ایران و ترکیه

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران از یک طرف

و

حضرت رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر

نظر به اینکه مایل اند تجارت اغنام و احشام و محصول حیوانی را بین ایران و ترکیه تسهیل نموده و به وسیله همکاری متقابل خساراتی را که از امراض مسریه حیوانی به دو کشور متوجه می شود مرتفع ساخته و متقابلاً هر یک در خاک خود تدابیر لازمه را برای مبارزه بر علیه امراض مسریه حیوانی و برای ایجاد نظارت دامپزشکی راجع به حیوانات اهلی و محصول خام حیوانی که از یک کشور به کشور دیگر وارد می گردد، اتخاذ نمایند تصمیم به انعقاد قرارداد دامپزشکی به قصد تنظیم تجارت اغنام و احشام و طیور و محصول حیوانی خام و غذایی و تعیین یک منطقه دامپزشکی نموده و اختیارداران خود را به قرار ذیل معین نمودند.

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه و جناب آقای مصطفی بیات، رئیس اداره کل فلاحه.

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای، وزیر سابق، نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو، وزیر مختار. نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود، در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

تجارت حیوانات و محصول حیوانی

ماده ۱- ورود حیوانات (دارای یک سم و نشخوارکننده، خوک و طیور) و مواد و محصول خام و غذایی حیوانی و اشیایی که ممکن است وسیله انتقال برای انتشار امراض حیوانی گردد، از خاک یکی از طرفین متعاهدین به خاک طرف متعاهد دیگر محدود به نقاط عبور سرحدی نامبرده ذیل و تابع بازرسی دامپزشکی از طرف دولتی است

که واردات در خاک آن صورت می‌گیرد.

از طرف ایران: بازرگان

از طرف ترکیه: گرجی بلاغ

در صورت لزوم ممکن است در نقاط عبور سرحدی تغییراتی داده شده و یا با موافقت طرفین به عده آنها افزوده شود طرفین متعاهدین پستهای قرنطینه در مدت منتهی یک سال خواهند ساخت.

ماده ۲- نسبت به حیواناتی که برای صادرات بوده و ممکن است برحسب جنس خود امراض نامبرده ذیل را بگیرند.

طاعون گاوی و تب برفکی و آبله گوسفند در تصدیق نامه بهداشت باید تصدیق گردد که حیوانات سالم بوده و نه در محل اصلی و نه در یک شعاع بیست کیلومتر دورادور آن (این شعاع چهار کیلومتر برای طاعون گاوی و تب برفکی می باشد) امراض فوق الذکر اقلاً از شصت روز به این طرف بروز نکرده است.

نسبت به امراض مسریه و عفونی دیگر مطابق نظامات بهداشتی طرفین متعاهدین معمول خواهد گردید.

چنانچه حیوانی در دهکده مبتلا به جرب شده باشد، در مدت شیوع مرض در آن دهکده برای هم جنس حیوان مبتلا به جرب نباید تصدیق نامه بهداشت صادر گردد.

ماده ۳- به حیوانات همچنین به محصول خام و غذایی حیوانی که برای وارد کردن به خاک یکی از طرفین متعاهدین اختصاص دارد، باید علامتی زده شده و دارای تصدیق نامه بهداشتی باشند که از طرف دامپزشک دولتی و یا دامپزشکی که از طرف دولت مجاز در این امر است، صادر شده باشد تصدیق نامه مبدأ که از طرف مقامات مربوطه داده می شود، مبنای تصدیق نامه بهداشت نامبرده فوق خواهد بود.

ماده ۴- تصدیق نامه بهداشت حیوانات باید مطابق نمونه ضمیمه نمرة ۱ تنظیم گردد.

هرگاه موقع عبور از سرحد عده حیوانات با عده ای که در تصدیق نامه بهداشت درج شده وفق ندهد دامپزشک سرحدی کشور وارد کننده حق خواهد داشت عبور حیوانات مزبوره را تا وقتی که رسماً از طرف دامپزشک کشور صادر کننده تصدیق شود که نقصان مربوط به مرض مسری یا عفونی نیست قدغن نماید.

ماده ۵- راجع به اسب تصدیق نامه بهداشت دامپزشکی مزبور باید برای هر سر علی حده صادر شود.

تصدیق نامه های مربوطه به جنس گاو و شتر و گاو میش و گاو کوهان دار و گوسفند و بز و خوک و طیور ممکن است جمعی بوده و برای هر جنس یک تصدیق نامه صادر شود؛ تصدیق نامه بهداشت باید از طرف دامپزشک دولتی در عرض پانزده روز قبل از ورود حیوانات به سرحد ویزا شود. حیواناتی که صاحب آنها این مراسم را رعایت ننمایند، تابع قرنطینه خواهند شد.

ماده ۶- بازرسی حیوانات از طرف دامپزشک کشور صادرکننده در خاک آن با حضور دامپزشک دولت واردکننده صورت گرفته و فقط در صورتی از حمل آنها خودداری می شود که تشخیص و یا ظن از وجود امراض مسریه و یا عفونی حاصل شود گله هایی که میان آنها امراض مسریه و عفونی بروز می کند برطبق مقررات ماده ۲ مجاز به عبور از سرحد نخواهند شد.

راجع به حیواناتی که مشکوک به داشتن یک مرض عفونی یا مسری هستند، گله در خاک کشور صادرکننده به قرنطینه گذارده شده و نسبت به آن نظامات پلیس صحتی آن کشور مجری خواهد گردید.

ماده ۷- در مورد کلیه جنسهای گاو که وارد گردیده و اختصاص برای تخم گیری دارند، تصدیق نامه بهداشت دامپزشکی صادر می گردد مشعر بر این که جنسهای مزبوره منتهی از شش ماه به این طرف از حیث عمل مورد معاینه واقع شده و متعلق به آغل هایی هستند که آلوده به مرض سل نبوده اند.

ماده ۸- امتحان حیوانات سم دار برای مرض مسمشه متضمن مراتب ذیل می باشد.

دامپزشکهای دولتین بعد از امتحان طبی بین دو پرده پلک به وسیله تزریق مالتین اسبها و قاطرها را مورد معاینه قرار داده و حیواناتی که نتیجه امتحان در آنها مثبت است برای واردات قبول نخواهند شد.

راجع به مرض «دورین» به موجب تصدیق نامه بهداشت باید تصدیق شود که در موقع صادرات حیوانات دارای یک سم سالم بوده نه در محل اصلی و نه در یک شعاع بیست کیلومتر دورادور اثری از مرض مزبور اقلاً از چهل روز به این طرف مشاهده نشده

است.

ماده ۹- حمل محصول خام حیوانی فقط به وسیله پستهای قرنطینه دامپزشکی که معین شده به شرط ارائه تصدیق نامه بهداشت از طرف صاحب محصول مزبور مطابق نمونه نمرة ۲ که ضمیمه این قرارداد است، مجاز می باشد.

ماده ۱۰- ادارات دامپزشکی طرفین متعاهدین موافقت دارند، متقابلاً یکدیگر را از کلیه گزارشات به جریان و توسعه امراض مسریه حیوانی در خاک هر یک از آنها مسبق سازند. همچنین ادارات مزبوره متقابلاً تدابیری را که برای جلوگیری امراض نامبرده اتخاذ می کنند به یکدیگر اطلاع خواهند داد و برای این مقصود طرفین متعاهدین هر ماهه اطلاعات راجعه به جریان امراض حیوانی همچنین گزارشهای سالیانه و اطلاعات دیگر راجع به اوضاع بهداشت دامپزشکی طرفین متعاهدین را بین خود مبادله خواهند نمود. راجع به طاعون گاوی ادارات مرکزی دامپزشکی دولتین بروز آن را تلگرافاً به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

ابلاغیه های رسمی راجع به اطلاعات نامبرده به زبان کشور و به فرانسه تنظیم خواهد شد.

ماده ۱۱- منطقه همجوار سرحد که در آنجا بازرسی بهداشت دامپزشکی مخصوصی به عمل می آید به عمق پانزده کیلومتر از هر طرف خط سرحد خواهد بود هرگاه در منطقه سرحدی امراض مسریه و عفونی میان حیوانات بروز نماید، بازرسی بهداشت دامپزشکی هر یک از طرفین متعاهدین باید فوراً طرف دیگر را به وسیله مصادر امور سرحدی از این اتفاق مسبق سازد.

راجع به طاعون گاوی مقامات مزبوره تلگرافاً یکدیگر را از بروز آن مستحضر خواهند ساخت.

ماده ۱۲- طرفین متعاهدین متقبل می شوند که متقابلاً فهرست شهرها و بلوکی را که در منطقه سرحدی نامبرده در ماده ۱۱ واقع هستند، به یکدیگر ابلاغ نمایند.

ماده ۱۳- طرفین متعاهدین متقبل می شوند که متقابلاً برای تسهیل حمل و ترانزیت حیوانات در خاک خود به یکدیگر کمک نمایند. مقامات دامپزشکی که تصدیق نامه بهداشت صادر می کنند، موظف هستند که نسبت به حیواناتی که به طور ترانزیت باید حمل شوند علایم مخصوصی برطبق نمونه هایی که باید بین دو مقام مربوطه

مبادله گردد، استعمال نمایند.

ماده ۱۴- حمل حیوانات که از خاک یکی از طرفین متعاهدین صورت می‌گیرد، تابع قوانین و نظامات و دستورهای طرف مزبور خواهد گردید.

ماده ۱۵- در صورت اختلاف بین دامپزشکهای منطقه سرحدی طرفین متعاهدین اختلاف از طرف مدیرهای دامپزشکی ایالاتی که دامپزشکهای مزبور تابع آنها می‌باشند، تسویه خواهد گردید.

ماده ۱۶- این قرارداد به تصویب رسیده و مراتب به وسیله یادداشتی به طرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد گردید. قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده شده و برای مدت پنج سال معتبر خواهد بود.

بعد از انقضای مدت مزبور قرارداد تا وقتی که یکی از طرفین آن را فسخ نکرده است به اعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرارداد فقط شش ماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر واقع خواهد شد.

مبادله اسناد مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا به عمل خواهد آمد. بنابراین اختیارداران طرفین این قرارداد را امضاء نمودند.

در دو نسخه به زبان فرانسه در طهران نگاشته شد. ۲۰ آوریل ۱۹۳۷

۲. دو برگ نمونه فرم معاینات پزشکی

نمونه نمره یک

تصدیق نامه بهداری دامپزشکی برای حیوانات

روز	ماه	سال

محل صدور تصدیق نامه

صادرکننده (نام، نام خانوادگی، نام مؤسسه)

آدرس صادرکننده

نوع و قسم حیوانات (حیوان شاخدار درشت، گوسفند، بز، اسب، الاغ، قاطر و

(غیره)

تعداد اغنام و احشام (به تمام حروف)

علایم

محل مبدأ و منشأ حیوانات

نقطه عبور از سرحد

محل و نقطه مقصد

اطلاعات متفرقه

امضاکننده ذیل دامپزشک دولتی تصدیق می نماید:

اولاً: که حیوانات نامبرده در فوق سالم بوده و از محلی می آیند که طاعون گاوی و برفک و آبله گوسفند (Clavelée) لا اقل در مدت شصت روز (در یک شعاع بیست کیلومتری برای آبله گوسفند و چهل کیلومتری برای طاعون گاوی و برفک) قبل از صدور حیوانات بروز نکرده و در محل مبدأ و منشأ حیوانات هیچ نوع مرض دیگر مسری و عفونی قابل انتقال نسبت به نوع حیوانات مورد صدور وجود نداشته است.

ثانیاً: گاوهایی که برای نتاج اختصاص داده شده است از محلهایی می آیند که از مرض سل مصون بوده و به حیوانات نامبرده لا اقل شش ماه قبل سرم ضد سل تزریق شده است.

ثالثاً: که نژاد اسبها سالم و نه در محل مبدأ و نه در یک شعاع بیست کیلومتری لا اقل از چهل روز قبل مرض دورین (Dourine) دیده نشده است.

نمونه نمرة ۲

تصدیق نامه بهداری دامپزشکی برای محصولات حیوانی

روز	ماه	سال

محل صدور تصدیق نامه

صادرکننده

نام (نام خانوادگی نام مؤسسه)

آدرس صادرکننده

نوع و قسم محصولات

قسم (مطابق تهیه)

باربندی

تعداد

وزن غیرخالص

علائم

محل مبدأ و منشأ محصولات

محل ارسال محصولات

نقطه عبور از سرحد

مقصد

اطلاعات متفرقه

امضاء کننده ذیل دامپزشک دولتی تصدیق می نماید که محصولات نامبرده فوق از منطقه ای صادر شده است که در آنجا طاعون گاوی و برفک و سیاه زخم (شاربون) و آبله گوسفندی و امراض دیگر مسری و عفونی حیوانی از سه ماه قبل به این طرف بروز نکرده و باربندی برطبق مقتضیات صحی صورت گرفته است.

۱۵. قرارداد ترانزیت و حمل و نقل کالا و مسافر

موافقتنامه مربوطه به تسهیل و ازدیاد ترانزیت و حمل و نقل کالا و مسافر از طریق طهران -

تبریز - طرابوزان و بالعکس

دولت شاهنشاهی ایران از یک طرف

و

دولت جمهوری ترکیه از طرف دیگر

نظر به اینکه هر دو مایل هستند موجبات تسهیل و ازدیاد ترانزیت و حمل و نقل

کالا و مسافر را از طریق طهران - تبریز - طرابوزان و بالعکس فراهم نمایند، تصمیم به

عقد موافقتنامه گرفته و برای این مقصود نمایندگان مختار خود را به قرار ذیل معین نمودند:

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی، وزیر امور خارجه

از طرف دولت جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتاری، وزیر سابق، نماینده در مجلس کبیر ترکیه و

نماینده دائمی سابق در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو، وزیر مختار

نمایندگان مختار نامبرده پس از مبادله اختیارنامه های خود که واجد شرایط

صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند.

ماده ۱ - دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه متعهد می شوند که هر

یک در خاک خود راهی را که از طهران به تبریز و طرابوزان می رود، ساخته و تعمیر

کرده و نگهداری کنند به طوری که وسایل نقلیه بتوانند منظمأ و با کمال سهولت در آن

راه رفت و آمد نمایند.

ماده ۲ - هر یک از طرفین متعاهدین در خاک خود حمل و نقل منظم مسافر و

کالا را در راه تبریز - طرابوزان و لدی الاقتضا در راه تبریز - طهران به وسیله سرویس مناسبی

که دارای عده کافی وسایط نقلیه موتوری و واجد شرایط لازمه جهت حوایج حمل و نقل

باشد، تأمین خواهد نمود.

ماده ۳ - سرویسهایی که از طرف دولتین متعاهدین عهده دار تأمین حمل و نقل

منظم مسافر و کالا در راه مزبور در ماده ۲ خواهند شد با موافقت نظریکدیگر در کلیه

مسائل مربوطه به حسن جریان حمل و نقل و مخصوصاً در مسائل مربوطه به ساعات حرکت

و ارتباط و تردد و عبور از سرحد و همچنین امکان ادامه سیر وسایل نقلیه آنها در خاک خود طرف دیگر در راه پیش‌بینی شده در ماده اول تبادل نظر خواهند نمود.

ماده ۴- برای تسهیل و ازدیاد حمل و نقل کالا و مسافر در راه مذکور در ماده اول هر یک از طرفین متعاهدین تعهد می‌کند که به نسبت ازدیاد حمل و نقل در این راه در خاک خود و در نقاط مناسب راه مزبور، موجبات برقراری میهمانخانه و گاراژ و کارخانجات تعمیر را تأمین نمایند.

ماده ۵- طرفین متعاهدین تعهد می‌کنند که تا حد امکان خواه به وسیله الفا یا تقلیل پاره حقوق‌خواه به وسیله هر اقدام مناسب دیگری مخارج مربوط به حمل و نقل مسافر و کالا را که در راه منظور در این موافقت‌نامه صورت می‌گیرد، تقلیل دهند.

ماده ۶- برای تسهیل حمل و نقل در راه طهران-طرابوزان طرفین متعاهدین جهت ساده کردن مراسم و ترتیبات اداری و مخصوصاً مراسم مربوطه به معاینه گمرکی و بازرسی گذرنامه که در مورد حمل و نقل مسافر و کالا به عمل می‌آید، اقدامات لازمه خواهند نمود.

ماده ۷- دولتین با موافقت نظر یکدیگر و منتهی در ظرف چهار ماه پس از تاریخ امضای این موافقت‌نامه، برنامه برای انجام سریع مسائل مذکور در مواد ۱ و ۲ و ۴ و ۶ و ۷ تنظیم خواهند نمود دولتین در مدت‌های معینه در برنامه مزبور تصمیمات متخذه را به موقع اجرا خواهند گذارد.

ماده ۸- این موافقت‌نامه برحسب مقررات قانون اساسی هر یک از طرفین متعاهدین به تصویب خواهد رسید و انجام مراسم آن به وسیله یادداشت به طرف دیگر ابلاغ خواهد گردید.

موافقت‌نامه از تاریخ تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده خواهد شد و تا زمانی که به وسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ نشده به اعتبار خود باقی خواهد ماند.

فسخ مزبور قبل از اول ژانویه ۱۹۴۱ صورت نخواهد گرفت و یک سال پس از ابلاغ به طرف دیگر ترتیب اثر به آن داده خواهد شد، مع هذا چنانچه از ابتدای سال دوم اجرای برنامه نامبرده در ماده ۷ این موافقت‌نامه، مقدار کالایی که از دفتر مشترک گمرکی مقرر در قرارداد ۱۴ مارس ۱۹۳۷ عبور می‌کند سالیانه به ۶۰۰۰ تن در حداقل بالغ نگردد، هر یک از طرفین متعاهدین در هر موقع می‌توانند با اخطار قبلی شش ماهه خود را از تعهدات و الزامات ناشیه از این موافقت‌نامه، بری دارند.

اسناد مثبتہ انجام مراسم مقررہ در قانون اساسی ہر یک از دولتین ہرچہ زودتر در آنکارا مبادلہ خواہد شد.

نظر بہ مراتب مسطور، نمایندگان مختار طرفین موافقتنامہ حاضر را امضا نمودند.
در طهران بہ دو نسخہ بہ زبان فرانسیہ نگاشتہ شد. ۲۰ آوریل ۱۹۳۷

۱۶. موافقتنامهٔ اصلاح خط سرحدی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.)

۱۷. صورت مجالس تحدید حدود

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.)

۱۸. پروتکل اولین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.)

۱۹. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.)

۲۰. موافقتنامه های پرداخت و تسهیل و ترنژید وسائط حمل و نقل مسافرو کالا

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه

به منظور تسهیل و بسط ترانزیت و حمل و نقل مسافرو کالا بین ایران و ترکیه
اعلی حضرت همایون شاهنشاهی ایران از یک طرف

و

حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر

از آنجایی که شایق اند به حمل و نقل مسافرو کالا چه در مقصد و چه در مبداء
هر یک از دو کشور و همچنین به حمل و نقل ترانزیتی که در خاک آنها انجام می شود،
بسط و توسعه بیشتری داده شود از آنجایی که اذعان دارند معامله ای که طرفین معظمین
متعاهدین متقابلاً در این موارد نسبت به یکدیگر ملحوظ خواهند داشت با مقررات
اساس نامه مربوط به آزادی ترانزیت مصوبه کنفرانس بارسلون در تاریخ ۱۴ آوریل ۱۹۲۱
و همچنین با کلیه قراردادها و کلیه موافقتنامه های بین المللی نسبت به مسائل مربوط به
حمل و نقل و ارتباطات که برای طرفین معظمین متعاهدین الزام آور است، مطابقت خواهد
داشت.

از آنجایی که توجه دارند که لازم است با توافق یکدیگر مناسبترین مقررات را
به منظور تأمین انجام مقاصد مذکوره در بالا در حدود موافقتنامه های نامبرده بین المللی
اعلام دارند بدون این که لطمه به حق حاکمیت و اقتدار طرفین معظمین متعاهدین در
جاده هایی که به این حمل و نقل اختصاص داده شده وارد آید از آنجایی که تصمیم
گرفته اند موافقتنامه ای در این خصوص منعقد نمایند لذا نمایندگان تام الاختیار خود را به
شرح زیر تعیین نمودند:

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای علی اصغر حکمت، وزیر امور خارجه

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای یعقوب قدری قره عثمان اوغلو، سفیر کبیر ترکیه

مشارالیه‌ها پس از ارائهٔ اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بوده، نسبت به مراتب زیر توافق نمودند:

مادهٔ ۱ — دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه تعهد می‌نمایند که هر یک در قلمرو خود جاده‌هایی که شهرهای تهران و تبریز را به بنادر طرابوزان- اسکندرون و استانبول متصل می‌نمایند، بسازند و تعمیر و نگهداری کنند به نحوی که وسایط نقلیه بتوانند در جاده‌ها مرتباً و به آسانی رفت و آمد نمایند.

مادهٔ ۲ — به منظور تسهیل و ازدیاد ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا در جاده‌های مورد نظر این موافقتنامه هر یک از طرفین متعاهدین متعهد می‌شوند که به میزان وسعت حمل و نقل در جاده‌های مزبور هر یک در قلمرو خود و در مناسبترین نقاطی که مورد استفاده این حمل و نقل باشد، به تأسیس و ایجاد انبارها و انبارهای ترانزیتی و وسایل بارگیری و تخلیه، گاراژها، کارگاه‌های تعمیراتی، دفاتر پست و تلگرافی و تلفن، مهمانخانه‌ها و همچنین سایر تأسیسات مربوطه اقدام نمایند.

مادهٔ ۳ — هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در قلمرو خود در قطعاتی از جاده‌های مذکور که به وسیلهٔ راه‌آهن به هم متصل نیست حمل و نقل منظم مسافر و کالا را به وسیلهٔ سرویس متناسب که دارای عدهٔ کافی وسایط نقلیهٔ موتوری و مطابق با کیفیت احتیاجات حمل و نقل باشد، تأمین خواهد کرد.

مادهٔ ۴ — طرفین معظمین متعاهدین به شرط معاملهٔ متقابل به ادارات و شرکت‌های حمل و نقل متعلق به یکی از دو طرف که مایل باشند سرویس‌های حمل و نقل خود را در داخلهٔ خاک طرف دیگر در جاده‌های مورد نظر این موافقتنامه بسط و توسعه دهند کلیهٔ تسهیلاتی را که منطبق با مقررات جاریه هر یک از دو کشور باشد، اعطا خواهند نمود.

مادهٔ ۵ — سرویس‌هایی که از جانب طرفین معظمین متعاهدین عهده‌دار حمل و نقل منظم مسافر و کالا در جاده‌های مورد نظر این موافقتنامه می‌باشند با یکدیگر تماس خواهند گرفت تا با توافق هم کلیهٔ مسائل مربوط به حسن جریان حمل و نقل من جمله برنامهٔ ساعات حرکت، انطباق ساعات ورود و حرکت، تردد و عبور از مرز و همچنین امکان ادامهٔ سیر وسایط نقلیه یکی از طرفین در داخلهٔ خاک طرف دیگر طبق مقررات مادهٔ ۴ را حل نمایند.

مادهٔ ۶ — طرفین معظمین متعاهدین متعهد می‌شوند حتی المقدور هزینهٔ حمل و نقل

مسافر و کالا را که در جاده‌های مورد نظر این موافقتنامه صورت می‌گیرد خواه به وسیله حذف یا کاهش بعضی حقوق و خواه با هر وسیله مقتضی دیگر تقلیل دهند.

ماده ۷ — طرفین متعاهدین به منظور تسهیل رفت و آمد در جاده‌های مورد نظر این موافقتنامه اقدام لازم معمول خواهند داشت که تشریفات و مقررات اداری ساده شود من جمله تشریفات مربوط به بازدید گمرکی و رسیدگی گذرنامه‌ها که درباره حمل و نقل مسافر و کالا مجری می‌گردد.

ماده ۸ — دولت ترکیه تعهد می‌نماید اقدامات لازم به عمل آورد که انبارهای ترانزیتی در استانبول، اسکندرون و طرابوزان برای کالاهایی که از جاده‌های مورد نظر این موافقتنامه حمل می‌گردد، تخصیص داده شود و همچنین موضوع ایجاد یک منطقه آزاد در بندر اسکندرون هر چه زودتر تحت مطالعه قرار گیرد.

دولت ایران تعهد می‌نماید، اقدامات لازم به عمل آورد که در بازرگان و تبریز و خانه انبارهایی برای کالاهای مذکور تخصیص یابد و موضوع ایجاد یک منطقه آزاد را در نقطه‌ای از خاک خود که با توافق نظر طرفین معین خواهد شد تحت مطالعه قرار دهد.

ماده ۹ — کالاهای و بانه مسافری و همچنین وسایط نقلیه چرخشی و سایر وسایط نقلیه وقتی به عنوان ترانزیت تلقی می‌شود که خط سیر آن در خاک یکی از دو کشور با انتقال بار یا بدون آن با سپردن کالا به انبار ترانزیتی یا بدون سپردن، با وقفه در باربری یا بدون آن قسمتی از یک خط سیر کلی باشد که در خارج از یک کشور آغاز و به خارج همان کشور که عمل ترانزیت در خاک آن صورت می‌گیرد، منتهی گردد.

ماده ۱۰ — حمل و نقل ترانزیتی مشمول هیچ گونه حقوق یا عوارض خاصی به علت اینکه به طور ترانزیت حمل می‌شوند (به انضمام ورود و خروج) نخواهد بود ولی حقوق یا عوارضی که منحصراً برای تأمین مخارج حفاظت و اداره امور ناشیه از عمل ترانزیت تخصیص داده شود، ممکن است از حمل و نقل ترانزیتی اخذ گردد. نرخ کلیه این قبیل عوارض و حقوق باید حتی الامکان مطابق با مخارجی باشد که عوارض و حقوق مزبور برای جبران آن مخارج دریافت می‌گردد.

ماده ۱۱ — کالاهایی که مبدا آنها یکی از دو کشور بوده و در خاک کشور دیگر به طور ترانزیت می‌باشد به علت فروش آنها به مقصد کشور ثالثی مشمول هیچ گونه مالیات عوارض و یا حقوقی نخواهد بود.

کسانی که اصالتاً و یا وکالتاً در معاملات فروش نامبرده بالا دخیل باشند نیز از هرگونه مالیاتی بابت این نوع فروشها من جمله مالیات بر معامله و مالیات بر درآمد معاف خواهند بود.

بدیهی است که معافیت مالیاتی فوق شامل حقوق — حق الزحمه و حق العمل و یا هرگونه اجرت دیگر که اشخاص فوق الذکر به افرادی که در استخدام خود دارند به نحوی از انحاء می پردازند، نخواهد بود.

ماده ۱۲ — یک کمیسیون مختلط دائمی مرکب از نمایندگان ایران و ترکیه تشکیل خواهد گردید که در حسن اجرای این موافقتنامه مراقبت نمایند و هرگونه پیشنهادات مربوط به آن را تهیه کنند و برنامه های سالیانه راجع به اقدامات و عملیاتی که جهت اجرای مقررات فوق به وجه احسن باید انجام داد جهت تصویب مقامات مربوطه تقدیم دارد.

کمیسیون مختلط برحسب تقاضای رئیس یکی از دو هیئت نمایندگی که کمیسیون را تشکیل می دهند متناوباً در تهران و آنکارا تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۳ — هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در سهم خود مقام مرکزی را که عهده دارد تنظیم و تطبیق تدابیر متخذه از طرف ادارات مختلفه صلاحیتدار قلمرو خود به منظور اجرای مقررات این موافقتنامه و شور در اطراف سفارشات کمیسیون مختلط پیش بینی شده در ماده ۱۲ فوق خواهد بود، معین خواهد کرد.

ماده ۱۴ — موافقتنامه حاضر مشمول مراسم تشریفات پیش بینی شده در قانون اساسی هر یک از طرفین متعاهدین خواهد بود و انجام مراسم مزبور به وسیله یادداشت به طرف دیگر اطلاع داده خواهد شد.

این موافقتنامه از تاریخ تسلیم آخرین یادداشت اعتبار خواهد یافت و از همان تاریخ موافقتنامه ترانزیتی که در ۲۰ آوریل ۱۹۳۷ بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه در تهران منعقد گردیده ملغی و این موافقتنامه جانشین آن خواهد بود. این موافقتنامه مادام که توسط یکی از طرفین معظمین متعاهدین با شش ماه پیش آگهی فسخ نشده به قوت خود باقی خواهد ماند.

در تهران به تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ در دو نسخه به زبان فرانسه تحریر شد.

از طرف دولت ایران

از طرف دولت ترکیه

۲. پروتکل شماره یک

پروتکل شماره ۱

راجع به جاده‌های ترانزیتی و حمل و نقل

عطف به موافقتنامه‌ای که به منظور تسهیل و توسعه ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا بین ایران و ترکیه در این تاریخ امضا گردیده دولتمین نسبت به مراتب زیر توافق نمودند:

۱. جاده‌های مورد نظر موافقتنامه مزبور که اکنون برای رفت و آمد باز است، عبارت‌اند از:

الف) تهران- تبریز، بازرگان- قره‌بولاغ، بایزید- قره‌گوز و ارزروم.

ب) ارزروم - طرابوزان

ج) ارزروم - اسکندرون

د) ارزروم - استانبول

ه) تهران - تبریز - خانه - موصل (نسبت به قسمت واقعه در خاک ایران)

۲. ادارات صلاحیتدار دولتمین برای ساختن جاده‌های مذکور در زیر قرار لازم را با یکدیگر خواهند داد و این جاده‌ها پس از آنکه برای عبور و مرور باز شدند، مشمول مقررات موافقتنامه مذکور خواهند بود:

الف) تبریز - خوی - قطور - وان - بیتلیس - دیاربکر - عینتاب - اسکندرون،

ب) رضائیه - بند - یوکسکوا - هکاری - بیت‌الشباب - شیرناک - اروفه - عینتاب - اسکندرون.

ج) رضائیه - خانه - رواندوز - موصل.

۳. خطوط راه‌آهن مورد نظر موافقتنامه مذکور در بالا به قرار زیر است:

الف) تهران - میانه

ب) ارزروم - اسکندرون

ج) ارزروم - استانبول

د) موصل - اسکندرون (نسبت به قسمت واقعه در خاک ترکیه)

۴. هر توسعه که در خطوط راه‌آهن یکی از این دو کشور داده شود و به منظور

تسهیل ارتباطات بین دو کشور مورد استفاده قرار گیرد نیز مشمول مقررات موافقتنامه نامبرده در بالا خواهد بود.

این پروتکل جزء لاینفک موافقتنامه تسهیل ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا میان ایران و ترکیه است و مدت اعتبار آن همان مدت اعتبار موافقتنامه مزبور خواهد بود.

این پروتکل در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ در تهران در دو نسخه به زبان فرانسه تحریر شد.

از طرف دولت ترکیه

از طرف دولت ایران

۳. پروتکل شماره دو

پروتکل شماره ۲

مربوط به مراسم گمرکی

عطف به موافقتنامه تسهیل و توسعه ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا بین ایران و ترکیه که به تاریخ امروز امضا گردیده، دولتين موافقت دارند که نسبت به کالاهایی که از دو طرف در جاده های مورد نظر در موافقتنامه مزبور ارسال می گردد، ترتیبات گمرکی طبق مقررات زیر به موقع اجرا گذارده شود:

۱. در مورد کالاهای ترانزیتی که به وسیله کامیونهای ادارات دولتی و یا شرکتهای خصوصی که متقابلاً توسط دولتين توصیه و قبول شده اند، حمل می شود، مقامات گمرکی بدون تخلیه بار و بازرسی محتویات بسته ها (مگر در موردی که ظنین باشند) به پلمب کردن خود وسیله نقلیه اکتفا خواهند کرد و این در صورتی است که وسایط نقلیه مزبور طوری تعبیه شده باشند که این کار امکانپذیر باشد.

ادارات دولتی و شرکتهای خصوصی حمل و نقل مزبور نمایندگان یا عاملینی در خاک کشور طرف دیگر تعیین خواهند نمود که در برابر مقامات گمرکی ذی نفع ضمانت خواهند کرد که کالای محموله به وسیله وسایط نقلیه آنها و خود وسایط نقلیه مزبور عیناً به مقصد کشور ترانزیت برسد والا حقوق و عوارض گمرکی را تأدیه خواهند کرد.

۲. مقامات گمرکی به عنوان مدرک ورود کالای ترانزیتی فقط آگاهی نامه (مانیفست)هایی را که به زبان کشور ترانزیت در سه نسخه نوشته می شود، مطالبه خواهند کرد. آگاهی نامه های مزبور از کلیه حقوق، عوارض و مالیات به استثنای حقوق تمبر شانسبری معاف خواهند بود.

۳. کالاهای ترانزیتی که به وسیله وسایط نقلیه متعلق به افراد یا شرکتهایی غیر از آنچه در بند ۱ بالا ذکر شده حمل می گردد، پس از انجام تشریفات که به موجب مقررات جاریه هریک از دو کشور لازم است از قبیل ارائه اظهارنامه و تسلیم سپرده یا تضمین برای کالا و وسایط نقلیه نیز مشمول کلیه تسهیلاتی خواهند بود که برای طریقه ترانزیت پیش بینی شده است.

۴. ترتیبی که در مورد کالاهای محموله به وسیله راه آهن اجرا خواهد شد طبق مقررات قراردادهای بین المللی خواهد بود که در این موضوع برقرار است. واگنهای

محتوای کالای ترانزیتی بدون اینکه سپرده یا تضمینی بابت کالاهای مزبور مطالبه گردد، پلمب خواهند شد. چنانچه این قبیل سپرده‌ها یا تضمین‌ها قبلاً به مقامات گمرکی در کشوری که حمل و نقل به وسیلهٔ راه‌آهن آن انجام می‌گیرد، داده شده باشد ذمهٔ اشخاص ذی ربط پس از تسلیم کالا به دوایر راه‌آهن بری خواهد گردید.

۵. کالاهای ترانزیتی موجوده در انبارهای ترانزیتی واقعه در خاک هر یک از دو کشور ممکن است برای فروش نمایش داده شود، تعمیر گردد، باد داده شود یا شست و شو و یا هرگونه عملیات مشابهی در مورد آنها انجام شود و نیز می‌توان لفاف این کالاهای را عوض کرد و یا تعمیر نمود و همچنین می‌توان این کالاهای را برای انجام عملیات مزبور طبق مقررات جاریهٔ هر یک از دو کشور موقتاً به کشور وارد نمود.

۶. مؤسسات صلاحیتدار در هر یک از دو کشور می‌توانند به منظور ایجاد انبارهای مفروض و یا محوطه‌های خصوصی در داخل انبارهای واقعی قرارهایی با اشخاص ذی نفع بدهند.

۷. طرفین معظمین متعهدین تدابیر لازم را به منظور تسهیل ورود و خروج کالاهای غیرترانزیتی نیز اتخاذ خواهند کرد که از هرگونه تأخیر و هرنوع تضییقی در حمل و نقل موضوع موافقتنامهٔ مذکور اجتناب شود.

این پروتکل از تاریخ رسمیت موافقتنامهٔ تسهیل و توسعه ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا بین ایران و ترکیه رسمیت خواهد یافت و مدت اعتبار آن دو سال است چنانچه این پروتکل سه ماه قبل از انقضای مدت اعتبار آن توسط یکی از طرفین به وسیلهٔ پیش‌آگهی فسخ نشود به خودی خود به مدتهای یک ساله تمدید خواهد یافت.

این پروتکل در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ به زبان فرانسه در دو نسخه در تهران تحریر شد.

از طرف دولت ایران
از طرف دولت ترکیه

۴. پروتکل شماره سه

پروتکل شماره ۳

مربوط به وسایل ارتباط و حمل و نقل

عطف به موافقتنامه‌ای که به منظور تسهیل و توسعه ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا بین ایران و ترکیه در تاریخ امروز به امضاء رسیده دولتمن نسبت به موارد زیر توافق نمودند:

۱. ادارات رسمی و شرکتهای خصوصی حمل و نقل که مرکز آنها در ترکیه است، از طرف دولت شاهنشاهی ایران اجازه خواهند یافت که سرویس حمل و نقل موتوری خود را تا تبریز بسط دهند ادارات رسمی و شرکتهای خصوصی حمل و نقل که مرکز آنها در ایران است از طرف دولت جمهوری ترکیه اجازه خواهند یافت سرویس حمل و نقل موتوری خود را تا ترابوزان بسط دهند، مع ذالک بسط و توسعه فوق منحصرأ در مورد حمل و نقل کالاهای ترانزیتی یا کالایی که مبداء و یا مقصد آن یکی از دو کشور باشد، محل قبول است.

۲. هر یک از طرفین معظمین متعاهدین به ادارات و شرکتهای حمل و نقل منظور در بند ۱ بالا اجازه خواهند داد که نمایندگی‌ها و عمالی در خاک آنان برطبق قوانین جاریه آن کشورها تعیین نمایند.

۳. اداره راه آهن دولتی ترکیه در مورد کلیه کارهایی که برای کالای ترانزیتی ایران انجام می دهد تخفیفی که میزان آن از ۲۵٪ تعرفه عادی آن اداره کمتر نخواهد بود، اعطا خواهد کرد مع هذا هرگاه مقدار کالای ترانزیتی ایران از شش هزار تن در سال کمتر باشد اداره مزبور اختیار خواهد داشت میزان تخفیف را تقلیل دهد و یا اصلاً تخفیفی قائل نشود.

۴. دولت ایران تدابیر لازم را اتخاذ خواهد نمود که مخارج حمل و نقل کالا در خاک خود در خطوط مورد نظر موافقتنامه بالا حتی الامکان تقلیل داده شود و میزان این مخارج از تعرفه‌هایی که در سایر خطوط نسبت به همان طبقه کالا اعمال می شود، تجاوز ننماید.

این پروتکل در همان تاریخی رسمیت خواهد یافت که موافقتنامه تسهیل و بسط ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا بین ایران و ترکیه که امروز به امضاء رسیده، رسمیت

یابد و مدت اعتبار آن دو سال است و چنانچه سه ماه قبل از انقضای اعتبار آن یکی از طرفین فسخ آن را اطلاع ندهد به خودی خود به مدتهای یک ساله تمدید خواهد شد. این پروتکل در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ در دو نسخه به زبان فرانسه در تهران تحریر شد.

از طرف دولت ترکیه

از طرف دولت ایران

۵. متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداخت بین ایران و ترکیه

دولتین ایران و ترکیه به منظور تسهیل و توسعه بازرگانی ترانزیتی میان دو کشور و همچنین تصفیه پرداختها بین دو کشور نسبت به مراتب زیر توافق نمودند:

ماده ۱ — بانک مرکزی جمهوری ترکیه در دفاتر خود به نام بانک ملی ایران یک «حساب تصفیه» به دلار امریکا باز خواهد کرد. این حساب بدون بهره بوده و هزینه‌ای هم به آن تعلق نخواهد گرفت.

ماده ۲ — مبالغی که هر یک از طرفین متعاهدین در اثر بازرگانی ترانزیتی به طرف دیگر بدهکار شود، ممکن است از طریق حساب پیش‌بینی شده در ماده یک تصفیه گردد.

ماده ۳ — پرداختها در ترکیه به موجب حواله‌هایی که بانک ملی ایران به بانک مرکزی جمهوری ترکیه خواهد فرستاد، صورت خواهد گرفت.

پرداختها در ایران طبق اعلامیه‌های دریافت که بانک مرکزی جمهوری ترکیه به بانک ملی ایران خواهد فرستاد، انجام خواهد شد.

ماده ۴ — حواله‌های بانک ملی ایران و اعلامیه‌های دریافت بانک مرکزی جمهوری ترکیه روزبه‌روز فرستاده شده و شامل کلیه اطلاعات لازم جهت پرداخت به ذوی الحقوق خواهد بود.

ماده ۵ — دریافتها و پرداختها در هر یک از دو کشور به پول رایج آن کشور صورت خواهد گرفت.

ماده ۶ — مانده حساب مذکور در ماده یک برحسب تقاضا و انتخاب طرف بستانکار ممکن است توسط طرف بدهکار خواه به وسیله پرداخت به لیره انگلیسی خواه به وسیله صدور کالا طبق مقررات عمومی واردات و صادرات جاریه در هر یک از دو کشور تصفیه شود. کشور بستانکار نیز می‌تواند از موجودی خود در حساب بالا به منظور پرداخت‌های جاری خود در کشور بدهکار استفاده نماید.

ماده ۷ — به منظور تأمین سرعت پرداختها در ترکیه دو بانک نامبرده بالا راجع به نوع وسیله پرداخت که به جای حوالجات بانک ملی ایران مذکور در ماده ۳ به کار خواهد رفت بین خود توافق خواهند کرد.

ماده ۸ — به منظور رفع احتیاجات مسافرین عازم ترکیه، بانک مرکزی جمهوری

ترکیه به موجب تقاضای بانک ملی ایران مبالغی را که با توافق نظر دو بانک نامبرده تعیین خواهد گردید از محل حساب مذکور در ماده ۱ به لیره ترک در اختیار مسافرین مزبور خواهد گذاشت. بانک ملی ایران مقررات جاریه ترکیه را درباره ورود اسکناسهای ترک به وسیله مسافرین در فروش اسکناسهای مزبور رعایت خواهد نمود.

ماده ۹- تسعیر لیره ترک به دلار امریکایی و دلار امریکایی به لیره ترک براساس نرخ رسمی بانک مرکزی جمهوری ترکیه صورت خواهد گرفت. تسعیر ریال به دلار امریکایی و دلار امریکایی به ریال براساس نرخ رسمی بانک ملی ایران انجام خواهد یافت. مطالبات ایران و ترکیه که به پولهای غیر از ریال و لیره ترک باشد براساس تساوی نرخهای رسمی هریک از دو کشور به دلار امریکا تبدیل خواهد گردید.

ماده ۱۰- کسانی که مایل باشند پرداختهای خود را به نام بدهکاران ایرانی خارج از حساب مذکور در ماده یک انجام دهند مختار خواهند بود پرداختها را به دلار یا لیره انگلیسی و یا سایر ارزهای آزاد در بانک مرکزی جمهوری ترکیه انجام دهند.

ماده ۱۱- دو بانک مزبور برای تعیین ترتیبات فنی به منظور حسن اجرای این موافقتنامه قرار لازم را بین خود خواهند داد و کلیه اقدامات لازم را برطبق قوانین موضوعه در هریک از دو کشور برای این منظور به عمل خواهند آورد.

ماده ۱۲- چنانچه در انقضای این موافقتنامه در حساب مذکور مانده ای به نفع یکی از طرفین متعاهدین باقی باشد طرف بدهکار مانده مزبور را بنا به میل طرف به نفع بستانکار خواه به وسیله صدور کالا طبق مقررات جاری واردات و صادرات در هریک از دو کشور و خواه به وسیله پرداخت به لیره انگلیسی تصفیه خواهد نمود.

ماده ۱۳- این موافقتنامه همان روزی رسمیت خواهد یافت که موافقتنامه تسهیل و توسعه ترانزیت و حمل و نقل مسافرین و کالا امضا شده به تاریخ امروزی بین ایران و ترکیه رسمیت یابد و مدت اعتبار آن یک سال خواهد بود. اگر این موافقتنامه توسط یکی از طرفین با دو ماه پیش- آگهی قبل از انقضای مدت اعتبار آن فسخ نشود به خودی خود برای مدتهای یک سال تمدید خواهد شد. این موافقتنامه در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ در دو نسخه به زبان فرانسه در تهران تحریر شد.

از طرف دولت ایران

از طرف دولت ترکیه

تهران به تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹

۶. یادداشت وزارت امور خارجه ایران به سفیر ترکیه (در رابطه با ترانزیت)

یادداشت

وزارت امور خارجه شاهنشاهی با اظهار تعارفات خود به سفارت کبرای جمهوری ترکیه محترماً به استحضار می‌رساند که چون تسریع در امضای موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی و دولت جمهوری ترکیه مورد توجه دولتمین بود و اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاهی نیز در امریکا تشریف داشتند، تلگرافاً از پیشگاه ملوکانه استدعای صدور فرمان اختیار امضا گردید و به موجب تلگراف مخابره شده از لوس آنجلس فرمان اختیار امضای موافقتنامه بنام جناب آقای حکمت وزیر امور خارجه شاهنشاهی صادر گردیده است. بدیهی است پس از تشریف‌فرمایی اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاهی اصل فرمان اختیار امضا که به امضای ملوکانه موشح خواهد بود جهت آن سفارت کبری ارسال خواهد گردید.

سفارت کبرای جمهوری ترکیه

تهران

[حاشیه:] رونوشت برابر اصل است.

۷. یادداشت سفارت ترکیه به وزارت امور خارجه ایران (در رابطه با ترانزیت)

یادداشت

سفارت ترکیه بهترین تعارفات خود را به وزارت خارجه شاهنشاهی اظهار و احتراماً به اطلاع می‌رساند که جهت تسهیل و تسریع ترانزیت مسافر و کالا بین ترکیه و ایران لازم است که هرچه زودتر موافقتنامه‌ای بدین منظور امضا شود بنابراین جناب آقای یعقوب قدری قره عثمان اوغلو سفیر فوق‌العاده و تام‌الاختیار جمهوری ترکیه در تهران به موجب تلگرافی که تصویر آن ضمیمه است از طرف جناب آقای Necmettin Sadak وزیر امور خارجه جمهوری ترکیه اجازه دارد به نام دولت جمهوری موافقتنامه فوق‌الاشعار را امضا نماید.

اختیارنامه اصلی به محض وصول به سفارت به وزارت شاهنشاهی ارسال می‌شود.

این نمایندگی احترامات فائقه خود را به وزارت شاهنشاهی تقدیم می‌دارد.

تهران، ۲۴ دسامبر ۱۹۴۹

وزارت امور خارجه شاهنشاهی

در شهر

۸. نامهٔ وزیر امور خارجهٔ ایران به سفارت ترکیه (راجع به پرداخت)

جناب آقای سفیر کبیر

عطف به موافقتنامه پرداخت بین ایران و ترکیه که در این تاریخ به امضا رسیده است توقیراً مراتب زیر را به استحضار آن جناب می‌رساند:

نرخهای رسمی دلار امریکایی نسبت به ریال موضوع مادهٔ ۹ موافقتنامه مزبور همان نرخهایی خواهد بود که بانک ملی ایران در مورد واردات و صادرات معمول می‌دارد و این در صورتی است که نرخ مخصوصی در این باره معمول باشد و معاملات هم عبارت از واردات و صادرات و ترانزیت باشد.

هر گونه معاملات دیگر براساس نرخهای معاملات غیربازرگانی طبق مقررات ارزی صورت خواهد گرفت.

با تقدیم احترامات: وزیر امور خارجه

جناب آقای یعقوب قدری قره عثمان اغلو سفیر کبیر و نمایندهٔ مختار جمهوری

ترکیه

تهران به تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹

۹. نامهٔ جوابیه سفیر کبیر ترکیه به وزیر امور خارجه (راجع به پرداخت)
سفارت کبرای ترکیه

جناب آقای وزیر

محترماً وصول نامهٔ آن جناب مورخ امروز را که متن آن به قرار زیر است، تأیید می‌نماید:

«عطف به موافقتنامه پرداخت بین ایران و ترکیه که در این تاریخ به امضا رسیده است، احتراماً مراتب زیر را به استحضار آن جناب می‌رساند.

نرخهای رسمی دلار امریکا نسبت به ریال موضوع مادهٔ ۹ موافقتنامهٔ مزبور همان نرخهایی خواهد بود که بانک ملی ایران در مورد واردات و صادرات معمول می‌دارد و این در صورتی است که نرخ مخصوصی در این باره معمول باشد و معاملات هم عبارت از واردات و صادرات و ترانزیت باشد.

هرگونه معاملات دیگر براساس نرخهای معاملات غیربازرگانی طبق مقررات ارزی صورت خواهد گرفت».

به این وسیله موافقت دولت ترکیه را نسبت به مراتب بالا تأیید می‌نماید.

با تقدیم احترامات فائقه — سفیر کبیر و نماینده مختار جمهوری ترکیه

جناب آقای علی اصغر حکمت — تهران

تهران به تاریخ ۵ مارس ۱۹۵۰

۱۰. نامه کفیل وزارت امور خارجه ایران به سفیر ترکیه

جناب آقای سفیر کبیر

توقیراً به استحضار آن جناب می‌رساند که دولت متبوعه این جانب با مراتب ذیل موافقت دارد: هرگاه ارزش کنونی دلار امریکا نسبت به طلا (۳۵ دلار برابر هر انس طلای خالص) تغییر یابد، مانده بستانکار یا بدهکار حساب پیش‌بینی شده در ماده ۱ موافقت‌نامه ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ در روز تغییر مورد بحث به تناسب تغییری که در ارزش دلار حاصل شده اصلاح خواهد گردید مشروط به این که حساب مزبور هر سه ماه یک بار به وسیله طرفین تصفیه گردد و به علاوه طرف بدهکار حق داشته باشد در هر موقع بدهی خود را تأدیه نماید.

باتقدیم احترامات فائقه

کفیل وزارت امور خارجه — دکتر اردلان

جناب آقای یعقوب قدری قره عثمان اغلو سفیر کبیر ترکیه — تهران

تهران به تاریخ ۵ مارس ۱۹۵۰

۱۱. نامه جوابیه سفیر ترکیه به کفیل وزارت امور خارجه ایران در رابطه با پرداخت

جناب آقای کفیل

توقیراً وصول نامه آن جناب را به تاریخ امروز که متن آن به قرار زیر است تأیید

می نماید:

«هرگاه ارزش کنونی دلار آمریکا نسبت به طلا (۳۵ دلار معادل هر انس طلای خالص) تغییر یابد، مانده بستانکاری یا بدهکار حساب پیش بینی شده در ماده ۱ موافقتنامه ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ در روز تغییر مورد بحث به تناسب تغییری که در ارزش دلار حاصل شده اصلاح خواهد گردید مشروط به اینکه حساب مزبور هر سه ماه یک بار به وسیله طرفین تصفیه گردد و به علاوه طرف بدهکار حق داشته باشد در هر موقع بدهی خود را تأدیه نماید» بدین وسیله موافقت دولت ترکیه را نسبت به مراتب بالا تأیید می نماید.

با تقدیم احترامات فائقه

سفیر کبیر و نماینده مختار جمهوری ترکیه

جناب آقای دکتر اردلان کفیل وزارت امور خارجه شاهنشاهی — تهران

تهران ۱۱ دسامبر ۱۹۵۰

۱۲. نامهٔ سفیر فوق العاده ترکیه به وزیر امور خارجه ایران (راجع به مادهٔ ۶ موافقتنامه)

آقای وزیر

عطف به موافقتنامهٔ پرداخت بین ترکیه و ایران که در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ به امضا رسیده، توقیراً به استحضار شما می‌رساند که مادهٔ شش موافقتنامهٔ مزبور به طریق ذیل تکمیل می‌گردد:

«ماندهٔ حساب مذکور در مادهٔ یک برحسب تقاضا و انتخاب طرف بستانکار ممکن است توسط طرف بدهکار خواه به وسیلهٔ پرداخت به لیرهٔ انگلیسی خواه به وسیلهٔ صدور کالا طبق مقررات عمومی واردات و صادرات جاریه در هر یک از دو کشور تصفیه شود. کشور بستانکار نیز می‌تواند از موجودی خود در حساب بالا به منظور پرداختهای جاری خود در کشور بدهکار استفاده نماید.

نرخ تبدیل دلار امریکایی به لیرهٔ انگلیسی براساس نرخ صندوق بین المللی پول تعیین خواهد شد.»

با تقدیم احترامات فائقه

سفیر کبیر و نمایندهٔ تام‌الاختیار

۱۳. نامه وزیر امور خارجه ایران به سفیر فوق العاده ترکیه (راجع به ماده ۶ موافقتنامه)
تهران ۱۱ دسامبر / ۱۹۵۰

آقای سفیر کبیر

عطف به موافقتنامه پرداخت بین ایران و ترکیه که در تاریخ ۲۵ دسامبر / ۱۹۴۹ به امضا رسیده توقیراً به استحضار می رساند که ماده شش موافقتنامه مزبور به طریق ذیل تکمیل می گردد:

«مانده حساب مذکور در ماده یک برحسب تقاضا و انتخاب طرف بستانکار ممکن است توسط طرف بدهکار خواه به وسیله پرداخت به لیره انگلیسی خواه به وسیله صدور کالا طبق مقررات عمومی واردات و صادرات جاریه در هر یک از دو کشور تصفیه شود. کشور بستانکار نیز می تواند از موجودی خود در حساب بالا به منظور پرداختهای جاری خود در کشور بدهکار استفاده نماید.

نرخ تبدیل دلار آمریکا به لیره انگلیسی براساس نرخ صندوق بین المللی پول تعیین خواهد شد».

با تقدیم احترامات فائقه

وزیر امور خارجه

جناب آقای یعقوب قدری قره عثمان اغلو

سفیر کبیر ترکیه — تهران

۲۱. پروتکل سومین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۲۲. موافقتنامه سرویسهای حمل و نقل هوایی بازرگانی

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه بین ایران و ترکیه راجع به سرویسهای حمل و نقل هوایی بازرگانی مابین قلمرو دو دولت

و ماورای آنها

نظر به اینکه اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاه ایران

و

حضرت رئیس جمهور جمهوری ترکیه

که از این پس در این موافقتنامه «طرفین معظمین متعاهدین» نامیده خواهند شد
امضا کنندگان قرارداد بین المللی هواپیمایی کشوری که در ۷ دسامبر ۱۹۴۴ برای امضای
کشورها در شیکاگو حاضر شده بود (از این پس قرارداد نامیده می شود) می باشند.
و نظر به اینکه برقراری سرویسهای هوایی بین المللی مطمئن و منظم و
حتی الامکان اقدام به توسعه همکاری بین المللی در این رشته مطلوب می باشد و نظر به
اینکه تشویق مسافرت هوایی بین المللی با نازلترین قیمت ممکنه که با اصول اقتصادی
صحیح وفق دهد به منظور ایجاد حسن تفاهم و روابط صمیمانه بین ملتها و تأمین منافع
غیرمستقیم این نوع حمل و نقل که به نفع مشترک هر دو کشور است مطلوب می باشد و نظر
به اینکه طرفین معظمین متعاهدین مایل اند برای تأسیس سرویسهای حمل و نقل هوایی
بازرگانی منظم مابین قلمرو خود و ماورای آنها موافقتنامه منعقد نمایند، لذا نمایندگان
تام الاختیار خود را بدین منظور به شرح زیر تعیین نمودند.

اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای حسین علاء نخست وزیر و

وزیر امور خارجه ایران

حضرت رئیس جمهور جمهوری ترکیه

جناب آقای یعقوب قدری کاراعثمان اوغلو

سفیر کبیر و نماینده فوق العاده و تام الاختیار ترکیه در تهران

نمایندگان مزبور پس از مبادله اختیارنامه های کامل خود که صحیح و معتبر بود

به شرح زیر موافقت نمودند:

مقدمه:

در این موافقتنامه مقصود از بعضی عبارات مستعمله به شرحی است که در زیر ذکر شده:

الف) مقصود از «مقامات هواپیمایی» در مورد ترکیه، وزارت ارتباطات و هر شخص یا هیئتی است که متصدی وظایف فعلی آن وزارت یا وظایف مشابه گردد و در مورد ایران «اداره کل هواپیمایی کشوری» و هر شخص یا هیئتی است که متصدی وظایف فعلی آن اداره کل یا وظایف مشابه گردد.

ب) مقصود از «قرارداد»، قرارداد بین المللی هواپیمایی کشوری است که در تاریخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ برای امضا در شیکاگو حاضر شده بود.

ج) مقصود از «قلمرو»، «سرویس حمل و نقل هوایی»، «سرویس حمل و نقل هوایی بین المللی»، «مؤسسه هواپیمایی» و «فرود آمدن به منظور غیر از حمل و نقل» همان است که در مواد ۲ و ۹۶ قرارداد تصریح گردید.

ماده ۱ — با رعایت مقررات این موافقتنامه هر یک از طرفین معظمین متعاهدین به مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی که از طرف معظم متعاهد دیگر تعیین شده برای به کار انداختن سرویسهای مورد موافقت حق پرواز ترانزیتی از فراز قلمرو خود و همچنین حق فرود آمدن در آن قلمرو در نقاط مذکوره در برنامه پرواز پیوست را به منظور غیر از حمل و نقل و نیز به منظور پیاده یا سوار کردن محمولات بین المللی مسافر و بار و پست اعطا می نماید.

ماده ۲:

الف) هر یک از طرفین معظمین متعاهدین به منظور بهره برداری، طبق این موافقتنامه در خطوط مصرحه در برنامه پرواز یک یا چند مؤسسه هواپیمایی خود را کتباً به طرف معظم متعاهد دیگر معرفی می نماید. طرف معظم متعاهد دیگر به مجرد دریافت آن معرفی نامه با رعایت مقررات ماده ۳ این موافقتنامه بلا تأخیر به مؤسسه یا مؤسسات معرفی شده اجازه مقتضی بهره برداری را اعطاء خواهد نمود مشروط بر اینکه در صورت لزوم مؤسسات مذکور مقامات صلاحیتدار هواپیمایی طرفی که حقوق نامبرده را اعطاء می نماید قانع کنند که قابلیت انجام شرایطی را که طبق قوانین و مقررات آن طرف برای عملیات مؤسسات هواپیمایی بازرگانی مقرر است دارا می باشند. هر مؤسسه هواپیمایی که بدین ترتیب تعیین و اجازه بهره برداری تحصیل نمود هر موقع که بخواهد می تواند

بهره‌برداری سرویسهای مورد موافقت را شروع کند.

ب) و نیز مقرر است که بهره‌برداری از سرویسهای مزبور در مناطق جنگ یا مناطقی که به طور دائم یا موقت تحت اشغال نظامی بوده و یا در تحت تأثیر آن واقع شده باشند باید با موافقت مقامات صلاحیتدار نظامی باشند.

ماده ۳:

الف) هر یک از طرفین معظمین متعاهدین حق خواهد داشت از اعطای حقوق مصرحه در ماده ۱ این موافقتنامه به یک مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی خودداری یا آن حقوق را معلق یا نقض نموده و یا استفاده از آن را مقید به شرایطی که لازم می‌داند بنماید در هر مورد که آن طرف قانع نشده باشد که مالکیت و تسلط مؤثر بر آن مؤسسه یا مؤسسات در دست طرف معظم متعاهد دیگر یا اتباع آن طرف می‌باشد.

ب) هر یک از طرفین معظمین متعاهدین نیز حق خواهد داشت پس از مشورت با طرف معظم متعاهد دیگر یک مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی را از استفاده از حقوق اعطایی مذکور در ماده ۱ این موافقتنامه بازدارد و یا برای استفاده از آن حقوق شرایطی را که مقتضی بداند تعیین کند در هر مورد که آن مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی مندرجات مواد ۱۱ و ۱۳ قرارداد را به صورت فعلی و یا شرایط مندرجه در این موافقتنامه را مراعات نمایند.

ماده ۴ — هیچیک از مقررات این موافقتنامه نباید چنین تعبیر شود که حقوق انحصاری و استثنائی به طرف معظم متعاهد دیگر یا مؤسسات هواپیمایی آن طرف اعطاء نموده یا نسبت به مؤسسات هواپیمایی هر کشور دیگری استثناء یا تبعیض به عمل آمده است.

ماده ۵ — مفاد این موافقتنامه به مؤسسه هواپیمایی یکی از طرفین معظمین متعاهدین حق نمی‌دهد که در قلمرو طرف معظم متعاهد دیگر از یک نقطه به نقطه دیگر آن مسافر، بار یا محمولات پستی با دریافت کرایه یا حق الزحمه برای حمل قبول نماید و مفاد مزبور نباید به این منظور تعبیر گردد.

ماده ۶ — مؤسسات هواپیمایی که به وسیله طرفین معظمین متعاهدین معین شده‌اند، فرصت مناسب و متساوی خواهند داشت که سرویسهای مورد موافقت را در خطوط هوایی مشخصه بین قلمرو طرفین و ماورای آنها به کار اندازند مؤسسه یا مؤسسات

هواپیمایی معینه به وسیله هر یک از طرفین معظمین متعاهدین باید در موقع به کار انداختن سرویسهای مورد موافقت منافع مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی طرف معظم متعاهد دیگر را ملحوظ دارند تا اثر نامطلوبی در جریان امور سرویسهایی که طرف اخیرالذکر در تمام یا قسمتی از همان خطوط دایر نموده حاصل نشود.

ماده ۷- سرویسهای مورد موافقت که از طرف مؤسسات هواپیمایی معینه طرفین معظمین متعاهدین برقرار می شود باید کاملاً با احتیاجات عمومی برای حمل و نقل در خطوط معینه منطبق باشد و هدف اصلی آنها فراهم نمودن ظرفیتی باشد متناسب با احتیاجات کنونی و احتیاجاتی که منطقیّاً از لحاظ حمل و نقل مسافر و بار و محمولات پستی بین قلمرو طرف معظم متعاهدی که مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی را تعیین نموده و قلمروی که مقصد نهایی حمل و نقل است پیش بینی می شود فراهم نمودن وسایل حمل مسافر، بار و محمولات پستی از لحاظ پیاده و سوار کردن آنها در نقاطی واقع در خطوط معینه در قلمرو دولی غیر از دولتی که مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی را تعیین نموده است طبق اصول کلی زیر باید انجام گیرد:

ظرفیت باید متناسب باشد با:

(الف) احتیاجات حمل و نقل بین کشور مبدا و کشور مقصد

(ب) احتیاجات بهره برداری از خط هوایی سرتاسری

(ج) احتیاجات حمل و نقل نواحی که هواپیماهای مؤسسه یا مؤسسات هواپیمائی از آن عبور می نمایند با رعایت منافع سرویسهای حمل و نقل هوایی دیگر که به وسیله مؤسسات هواپیمایی کشورهای آن نواحی تأسیس شده است.

ماده ۸:

۱. نرخهای حمل و نقل بایستی عادلانه بوده و میزان آن با رعایت کلیه عوامل مربوطه از جمله صرفه جویی در عمل، نفع عادلانه و اختلاف خصوصیات سرویسها (میزان سرعت و وسایل راحتی مسافرین) و نرخهایی که از طرف سرویسهای حمل و نقل هوایی منظم که در تمام یا قسمتی از مسیر مربوطه دریافت می گردد تعیین شود.

۲. نرخهای حمل و نقل که هر یک از مؤسسات هواپیمایی معینه طبق این موافقتنامه برای حمل و نقل در هر یک از خطوط هوایی مشخصه بین قلمروهای طرفین معظمین متعاهدین و مابین قلمرو کشور ثالث و قلمرو یکی از طرفین معظمین متعاهدین

دریافت می نماید بایستی به ترتیب زیر تعیین گردد:

الف) طبق تصمیمات متخذه از طرف سازمان مؤسسات هواپیمایی که مؤسسات هواپیمایی معینه طبق این موافقت نامه عضویت آن را دارا می باشند.

ب) با موافقت بین مؤسسات هواپیمایی معینه به وسیله هر دو طرف معظم متعاهد برای بهره برداری سرویسهای مورد موافقت در موردی که آن مؤسسات عضویت سازمان هواپیمایی واحدی را دارا نمی باشند و یا در موردی که هیچ گونه تصمیم نامبرده در قسمت ۲-الف فوق اتخاذ نشده باشد مشروط بر اینکه اگر هر یک از طرفین معظمین متعاهدین برای یکی از خطوط هوایی مشخصه مؤسسه هواپیمایی تعیین ننموده و نرخهای کرایه برای آن خط طبق بند ۲ الف فوق تعیین نشده باشند، مؤسسات هواپیمایی معینه از طرف معظم متعاهد دیگر بتواند در خط مذکور بهره برداری و نرخهای کرایه آن را تعیین کند.

۳. نرخهایی که بدین ترتیب تعیین می شود، بایستی برای تصویب مقامات هوایی طرفین معظمین متعاهدین تقدیم گردند و این نرخها ۳۰ روز پس از تاریخ دریافت آنها به وسیله مقامات هواپیمایی نامبرده قابل اجرا خواهد بود مگر آنکه هر یک از آن مقامات عدم موافقت خود را اعلام کرده باشند.

۴. در صورتی که نرخها طبق بند ۲ فوق تعیین نشود و یا اینکه مقامات هواپیمایی هر یک از طرفین معظمین متعاهدین نرخهای معینه به ترتیب فوق را تصویب نکنند، طرفین معظمین متعاهدین سعی خواهند نمود که بین خود موافقت حاصل نمایند و کلیه اقدامات لازمه را معمول خواهند داشت که چنین موافقتی به موقع اجرا درآید در صورتی که طرفین معظمین متعاهدین نتوانند موافقت حاصل نمایند، برای حل مورد اختلاف طبق ماده ۱۲ رفتار خواهد شد مادامی که مورد اختلاف به وسیله موافقت حل نشده و یا تا موقعی که تصمیم طبق ماده ۱۲ اتخاذ نگردیده است نرخهایی که قبلاً برقرار شده بود در صورتی که هیچ گونه نرخ برقرار نشده باشد نرخهای عادلانه به وسیله مؤسسات هواپیمایی معینه معمول خواهد شد.

ماده ۹- مواد ۱۵، ۲۴، ۳۱، ۳۲، ۳۳ و ۳۵ قرارداد به صورت فعلی آنها به منزله جزء لاینجزای این موافقتنامه در مورد هر یک از طرفین معظمین متعاهدین طی مدت اعتبار این موافقتنامه لازم الاجرا خواهد بود مگر آنکه طرفین معظمین متعاهدین که قرارداد نامبرده را امضا نموده اند، نسبت به مواد مذکور اصلاحاتی را که طبق ماده ۹۴ آن قرارداد به موقع

اجرا گذارده خواهد شد تصویب نمایند و در این صورت موادی که به این ترتیب اصلاح شده نسبت به طرفین معظمین متعاهدین در مدت اعتبار این موافقتنامه لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۰ — هر یک از طرفین معظمین متعاهدین نقاط ورود به قلمرو خود و خروج از آن و همچنین خطوط هوایی را که هواپیماهای سرویسهای حمل و نقل هوایی معینه از طرف معظم متعاهد دیگر از آن عبور می نماید تعیین خواهد نمود.

ماده ۱۱:

الف) هرگاه یکی از طرفین معظمین متعاهدین مقتضی بداند شرایط این موافقتنامه را تغییر دهد می تواند تقاضای مشورت بین مقامات رسمی هواپیمایی طرفین معظمین متعاهدین را بنماید و این مشورت در ظرف شصت روز از تاریخ تقاضا شروع خواهد شد و هر موقع که مقامات رسمی نامبرده با تغییر این موافقتنامه توافق نظر حاصل نمودند، تغییر مزبور پس از آنکه بوسیله مبادله یادداشتهایی از مجرای سیاسی تأیید گردید به موقع اجرا گذارده خواهد شد این تغییر بایستی بلافاصله به اطلاع شورای سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری برسد.

ب) تغییراتی که یکی از طرفین معظمین متعاهدین در خطوط هوایی می دهد و یا حذف نقاطی از آن خطوط در یک یا کلیه پروازها به استثنای تغییر نقاط در قلمرو طرف معظم متعاهد دیگر که هواپیماهای مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی معینه در آن فرود می آید تغییر این موافقتنامه محسوب نخواهد شد لذا مقامات هواپیمایی یک طرف معظم متعاهد می توانند به تنهایی تغییرات نامبرده را بدهند و یا نقاطی را حذف نمایند مشروط بر آنکه تغییر یا حذف نقاط را بلا تأخیر به اطلاع مقامات هواپیمایی طرف دیگر برسانند.

ماده ۱۲ — بدون آنکه به مقررات ماده ۱۴ این موافقتنامه خللی وارد آید:

۱. هرگاه نسبت به تفسیر یا اجرای موافقتنامه فعلی اختلافی بین طرفین معظمین متعاهدین روی دهد طرفین مذکور در وحله اول کوشش خواهند نمود که آن را به وسیله مذاکره بین خود حل و فصل نمایند.

۲. هرگاه طرفین معظمین متعاهدین موفق نشوند که در ظرف مدت ۹۰ روز از تاریخ بروز اختلاف آن را به وسیله مذاکره مرتفع نمایند.

الف) ممکن است موافقت نمایند که مورد اختلاف برای تصمیم به هیئت یا

شخص و یا دادگاه حکمیتی که با توافق نظر طرفین تعیین شده باشد ارجاع گردد یا.
 ب) اگر بدین ترتیب موافقت نشود و یا اگر پس از موافقت ارجاع مورد اختلاف به دادگاه حکمیت طرفین نتوانند در ظرف ۳۰ روز از تاریخ ارجاع مورد اختلاف به دادگاه نسبت به ترکیب آن موافقت حاصل کنند، هر یک از طرفین معظمین متعاهدین می تواند مورد اختلاف را برای تصمیم به شورای سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری احاله نماید.
 ۳. طرفین معظمین متعاهدین تعهد می نمایند هر تصمیمی را که طبق بند ۲ این ماده صادر شده مراعات نمایند.

۴. هرگاه و مادامی که هر یک از طرفین متعاهدین و یا مؤسسه هواپیمایی معینه هر یک از طرفین معظمین متعاهدین تصمیم صادره طبق بند ۲ این ماده را مراعات ننماید، طرف معظم متعاهد دیگر می تواند هرگونه حقوقی را که طبق این موافقتنامه به طرف معظم متعاهد مستنکف و یا به مؤسسه هواپیمایی معینه آن طرف و یا به مؤسسه هواپیمایی مستنکف اعطا نموده محدود معلق و یا نقض نماید.

ماده ۱۳ - در صورتی که یک قرارداد یا موافقتنامه عمومی چند جانبه راجع به حقوق مربوط به حمل و نقل سرویسهای هوایی منظم بین المللی نسبت به هر دو طرف معظم متعاهد به موقع اجرا درآید موافقتنامه فعلی به طوری اصلاح خواهد شد که با مقررات قرارداد یا موافقتنامه مزبور منطبق گردد.

ماده ۱۴ - این موافقتنامه یک سال پس از تاریخ وصول اخطار خاتمه موافقتنامه به وسیله یکی از طرفین معظمین متعاهدین خاتمه خواهد یافت مگر اینکه اخطار نامبرده قبل از انقضای مدت یکسال مذکور یا موافقت طرفین پس گرفته شود این اخطار باید در آن واحد به شورای سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری نیز ارسال شود طرف معظم متعاهدی که اخطار خاتمه موافقتنامه را دریافت کرده است به آن پاسخ وصول خواهد داد و در صورت عدم اعلام وصول اخطار مذکور چهارده روز پس از تاریخ وصول به شورای سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری به طرف معظم متعاهد دیگر وصول یافته تلقی خواهد شد.

ماده ۱۵:

الف) قوانین و مقررات یک طرف معظم متعاهد بخصوص آنهایی که مربوط به ورود هواپیماهای سرویسهای هوایی بین المللی به قلمرو آن طرف و خروج از آن قلمرو و یا مربوط به بهره برداری و پرواز چنین هواپیماها در آن قلمرو می باشند در مورد هواپیماهای

مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی معینه از طرف معظم متعاهد دیگر قابل اجرا خواهند بود.
 ب) قوانین و مقررات یک طرف معظم متعاهد بخصوص آنهایی که مربوط به ورود مسافرین و کارکنان یا بار هواپیما به قلمرو آن طرف و یا خروج از آن قلمرو می باشد مانند مقررات راجع به ورود و ترخیص و مهاجرت و گذرنامه و گمرک و قرنطینه و مقررات ارزی در مورد مسافرین و کارکنان و کالای محموله توسط هواپیماهای مؤسسه هواپیمایی معینه طرف معظم متعاهد دیگر اجرا خواهند شد.

ماده ۱۶ — سوخت و روغنهای موتور که برای مصرف هواپیماهای مؤسسه هواپیمایی معینه یک طرف معظم متعاهد در قلمرو طرف معظم متعاهد دیگر بار می شود در صورتی که از سایر جهات مقررات گمرکی طرف معظم متعاهد اخیر مراعات شود از حقوق گمرکی و عوارض بازرسی و عوارض مشابه که در قلمرو طرف دیگر وضع شده معاف باشد.

این امتیاز علاوه بر امتیازی است که طبق ماده ۲۴ قرارداد اعطا شده است.
 ماده ۱۷ — هریک از طرفین معظمین متعاهدین مؤسسات هواپیمایی معینه خود را وادار می نماید هرچه زودتر رونوشت برنامه پرواز، صورت نرخهای حمل و نقل و سایر اطلاعات مشابه دیگر مربوط به بهره برداری سرویسهای هوایی معینه و همچنین رونوشت کلیه تغییراتی را که در این برنامه ها و صورتها و اطلاعات داده می شود به مقامات هواپیمایی طرف معظم دیگر تسلیم کنند.
 ماده ۱۸ — موافقتنامه فعلی و کلیه قراردادهای مربوط به آن نزد سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری به ثبت خواهد رسید.

ماده ۱۹ — طرفین معظمین متعاهدین موافقت دارند که موافقتنامه فعلی جانشین قرارداد هواپیمایی که بین نمایندگان دو دولت در ۲۰ آوریل ۱۹۳۷ در تهران به امضاء رسیده می باشد و مقررات قرارداد هواپیمایی مزبور از تاریخ اجرای موافقتنامه فعلی کان لم یکن خواهد بود.

ماده ۲۰ — این موافقتنامه به تصویب مقامات مقننه هریک از طرفین معظمین متعاهدین خواهد رسید و پس از تاریخ مبادله اسناد مصوبه به موقع اجرا گذارده خواهد شد.
 برای تأیید مراتب بالا نمایندگان تام الاختیار و امضا کننده زیر که دارای اختیارنامه می باشند این موافقتنامه را امضا و به مهر خود مهر نمودند.

۲. برنامه پرواز

برنامه پرواز

(الف)

۱. مؤسسه یا مؤسسات هوایی معینه دولت ایران حق دارند که سرویسهای هوایی در هر یک از خطوط معینه زیر را در هر دو جهت به کار انداخته و به منظورهای حمل و نقل در نقاط مصرحه در این بند در ترکیه فرود آیند.

الف) نقاطی در ایران — بغداد — حلب — و یا دمشق — آنکارا — استانبول

ب) نقاطی در ایران — آنکارا — استانبول

۲. مؤسسه یا مؤسسات هوایی معینه دولت ترکیه حق دارند که سرویسهای هوایی در هر یک از خطوط معینه زیر را در هر دو جهت به کار انداخته و به منظورهای حمل و نقل در نقاط مصرحه در این بند در ایران فرود آیند.

الف) نقاطی در ترکیه — حلب — دمشق — بغداد — تهران

ب) نقاطی در ترکیه — تبریز — تهران

(ب)

در صورتی که مؤسسه یا مؤسسات هواپیمایی معینه هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در قلمرو طرف معظم متعاهد دیگر عملیات حمل و نقل را به وسیله تشکیلات و کارمندان خود انجام ندهند طرف اخیرالذکر می تواند از آنها بخواهد که این عملیات را به سازمانی که مورد تصویب مقامات هواپیمایی خود بوده و تابعیت آن را دارد واگذار نماید.

۳. نامهٔ سفیر ترکیه به وزیر امور خارجه

شماره ۱۶۵/۸۲

سفارت ترکیه

سفارت ترکیه تعارفات خود را به وزارت خارجهٔ دولت شاهنشاهی تقدیم می‌دارد و مفتخر است به اطلاع برساند که عالی جناب آقای سپهبد اسیزه اکسالور (Azzet Aksalur) سفیر فوق‌العاده و تام‌الاختیار جمهوری ترکیه، نزد دولت شاهنشاه اجازه دارد به نام دولت جمهوری ترکیه نسبت به انجام تشریفات مربوط به مبادلهٔ اسناد و امضای صورت جلسه مربوط به آن و توافقنامه در مورد سرویسهای حمل و نقل هوایی و بازرگانی میان ایران و ترکیه در مرزهای دو کشور که در ۲۰ مارس ۱۹۵۱ در تهران امضا گردیده، مبادرت نماید.

سفارت ترکیه موقع را مغتنم شمرده و مفتخر است احترام فوق‌العادهٔ خود را تقدیم وزارت محترم امور خارجه شاهنشاهی نماید.

وزارت امور خارجهٔ شاهنشاهی

تهران ۲۲ فوریه ۱۹۵۹

۲۳. پروتکل چهارمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۲۴. پروتکل مرزی (مربوط به استفاده از آبهای ساری سو و قره سو)

پروتکل

مربوط به استفاده از آبهای ساری سو و قره سو

در نتیجه مذاکراتی که همراه با روح اعتمادی و درستی کامل به منظور استفاده عادلانه‌ای از مجاری آب مشترک منطقه مرزی به عمل آمده بود، از تاریخ ۱۰ الی ۱۸ نوامبر ۱۹۵۵ یک کمیسیون مختلط ایران و ترکیه در آنکارا منعقد گردید و راجع به نکات زیر موافقت حاصل نمود.

۱. به منظور مطالعه وضع و مقدار آب ساری سو که سرچشمه و مقداری از مسیر آن در خاک ترکیه است و قره سو که در شمال شرقی کوچک اقری «مرز ایران و ترکیه» را تشکیل می‌دهد طرفین ایستگاههای اندازه‌گیری آب به تعداد کافی در کنار رودخانه‌های مزبور تأسیس خواهند نمود.

۲. نسبت به ساری سو دو ایستگاه اندازه‌گیری آب یکی در قسمت بالای دستگاه تنظیم آب در ارتفاع قریه و دیگری در حواله قریه «گولورن» نزدیک مرز از طرف دولت ترکیه ایجاد خواهد گردید و به نوبه خود دولت ایران چنین ایستگاهی در نزدیکی مرز تأسیس خواهد نمود.

از طرف دیگر راجع به قره سو با مراعات ترتیبات مرزی کنونی سه ایستگاه سنجش آب مشترکاً از طرف ترکیه و ایران به شرح زیر تأسیس خواهد گردید. یکی در پائین سرچشمه‌های موجوده در ناحیه «بورالان» یکی در نزدیکی محلی که قره سو وارد ارس می‌شود و سومی بین این دو نقطه.

۳. محل دقیق این سه ایستگاه سنجش آب که در آنها اندازه‌گیری و ارتفاع سطح آب مشخص می‌گردد، و همچنین طریقه اندازه‌گیری به وسیله کمیسیون مختلطی که تعداد اعضای آن متساویاً انتخاب خواهد شد تعیین می‌گردد.

۴. اندازه‌گیری آب در ایستگاههای کانیکرک و گولورن از طرف مؤسسات ترک و در ایستگاههای واقعه در خاک ایران از طرف مؤسسات ایرانی به عمل خواهد آمد ولی اندازه‌گیری در ایستگاههای واقعه در پائین چشمه‌های پولان و ایستگاههای مابین از طرف ترکیه به عمل خواهد آمد. در صورتی که همین اقدامات در ایستگاه سوم از طرف ایران انجام خواهد گردید و کلیه اطلاعات سنجش آب مربوط به یک ماه در جریان ماه بعد

مبادله می شود.

۵. در صورتی که یکی از طرفین اظهار تمایل نماید که در یکی از ایستگاههای سنجش آب طرف دیگر مشترکاً اقدام در اندازه گیری گردد، باید تقاضای مزبور به وسیله کمیسیون مرکب از دو عضو از هر طرف در ظرف بیست روز از تاریخ اعلام عملی گردد.

۶. مخارجی که ایستگاههای اندازه گیری آب قره سوا ایجاب می نماید به عهده دو

طرف می باشد.

۷. طرف نظر از مصرفی که از آب ساری سوء در ترکیه می شود حداقل مقدار آبی که باید جریان آن به سمت ایران تأمین گردد حتی در مواقع خشکسالی و فصل تابستان نباید کمتر از ۱/۸۰۰ مترمکعب در ثانیه باشد.

۸. برای اینکه متخصصین ایرانی و ترک بتوانند با حسن وجه نکات مذکور در بندهای بالا را به مورد اجرا بگذارند مقامات ذی نفع همه گونه تسهیلات خواهند نمود.

۹. هر یک از طرفین مشروط به امکانات مالی تعهد می نماید در قسمت ساری سو که در خاک آنهاست هر چه زودتر اقدام به عملیات زهکشی و خشک کردن اراضی اطراف و غیره نموده و بدین طریق از اتلاف آب جلوگیری نماید.

۱۰ — طرفین با داشتن حقوق متساوی از آب قره سو در طول مسیر آن پس از توافق نسبت به طرحهای مربوطه آبیاری هر یک و با توجه به حفظ خط کنونی مرزی استفاده خواهند نمود.

۱۱. مقررات این پروتکل به محض اینکه طرفین تصویب دولت خود را به یکدیگر اعلام داشتند معتبر خواهد گردید.

در آنکارا در تاریخ هیجدهم نوامبر یکهزار و نهصد و پنجاه و پنج در دو نسخه به زبان فرانسه تنظیم گردید.

رئیس هیئت نمایندگی ایران	رئیس هیئت نمایندگی ترکیه
امضا هرمز قریب	امضا ضیاء تبدلن

۲۵. پروتکلهای ارتباطات، حمل و نقل، بازرگانی و پرداخت

۱. پروتکل ضمیمه شماره یک مبنی بر ساختمان و نگهداری جاده ها و راه آهن ترانزیت پروتکل ضمیمه شماره یک مربوط به ساختمان و نگهداری و بهسازی جاده ها و راه آهن ترانزیت کمیته فنی مرکب از کارشناسان ایرانی و ترک، مسائل مربوط به ساختمان و نگهداری و بهسازی راههای ارتباطی بین ایران و ترکیه را مورد مطالعه قرار داده و ترتیب تبادل اطلاعات هر چه کاملتر در موارد زیر گذاشته شد:

- الف) اتصال راه آهن ایران و ترکیه در مرز مشترک حدود قطور
 - ب) وضعیت جاده ها که در حال حاضر در آنها ترانزیت صورت می گیرد.
 - ج) همکاری فنی در زمینه احداث، نگهداری و بهسازی جاده ها
 - د) آماده سازی و گشایش جاده های مورد بحث در پروتکل شماره یک
- ضمیمه موافقتنامه مورخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۵ جهت حمل و نقل ترانزیت موارد ذیل مورد توافق قرار گرفت:

۱. با توجه به اینکه در شرایط فعلی جاده از همه مناسبتر جهت حمل و نقل ترانزیت بین ایران و ترکیه شبکه راههایی که تهران- تبریز- بازرگان را به ارزروم وصل و ارزروم را به بنادر اسکندرون، اسلامبول و طرابوزان متصل می کند، می باشد. تصمیم گرفته شد که طرفین به وسیله یک سازمان منظم و دائمی اقدامات لازم را جهت تأمین حمل و نقل زمینی در تمام فصول به عمل آورند.

بعلاوه، طرفین در مورد همکاری فنی و مستقیم بین ادارات صلاحیتدار مسئول مسائل فوق الذکر، توافق نمودند.

۲. هیئت ایرانی به هیئت ترک اعلام نمود که ۵۰ درصد از ساختمان راه رضائیه- بادجیرق^{*} به پایان رسیده و ساختمان جاده خوی-قطور در برنامه ده ساله گنجانده شده است. در مورد جاده های ذکر شده در پروتکل شماره یک موافقتنامه ۱۹۴۹ قرار شد مقامات ترکیه برنامه آنها را تهیه نمایند.

۳. طرفین متعهدین تصمیم گرفتند راه آهن تهران- تبریز و موس-تاوان^{**} را در مرز،

* Badjirghe

** Mus. Tavan

در محل قطور به هم وصل کنند. همچنین توافق نمودند که تدابیر لازم را در جهت اتصال راه آهن در عرض سه سال از تاریخ امضای این پروتکل اتخاذ نمایند.

۴. طرفین متعاهدین تصمیم به ایجاد کمیته کارشناسان مرکب از تکنسینهای ایرانی و ترک گرفتند. این کمیته باید با تقاضای یکی از طرفین تشکیل و وظایف آن عبارت است از:

الف) مطالعه طرحها در مورد توسعه و گسترش راههای موجود و ساختمانهای جدید و تهیه گزارش در این موارد و ارائه آن به دولتهای خود جهت تصویب آنها.

ب) مطالعه امکان تحقق متحدالشکل کردن استانداردهای فنی طرحهای مربوط به ساختمان، نگهداری و بهسازی جادههای ترانزیت.

ج) متحدالشکل سازی علایم حمل و نقل در جادههای ترانزیت همچنین سیستم علامتگذاری در راه آهن ترانزیت.

د) مطالعه در مورد هماهنگ نمودن شکل ظاهری راه آهن ترانزیت.

ه) مطالعه در مورد سایر مسائل فنی مورد علاقه دو کشور که توسط یکی از طرفین متعاهدین مطرح یا پیشنهاد شود. در تهران به تاریخ ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ در دو نسخه به زبان فرانسه تهیه گردید.

از طرف دولت ترکیه

امضا

از طرف دولت ایران

امضا

۲. پروتکل ضمیمه شماره ۲ راجع به تشکیل شرکت مختلط حمل و نقل

پروتکل ضمیمه شماره ۲

مربوط به ساختمان شرکت مختلط حمل و نقل ایران-ترکیه

کمیسیون مختلط ایران و ترکیه در طی ماه آوریل ۱۹۵۶ در تهران در چهارچوب مقررات «موافقتنامه به ایجاد تسهیلات و افزایش ترانزیت و حمل مسافر و کالاهای بین ایران و ترکیه» تشکیل و موضوع ایجاد شرکت مختلط حمل و نقل را مورد مطالعه قرار داد. تشکیل شرکت مذکور براساس طرح ضمیمه مورد توافق قرار گرفت. بدین منظور تصمیم گرفته شد که هریک از طرفین متعاهدین از افراد حقیقی و حقوقی از اتباع خود جهت شرکت در اجلاس فوق العاده در مورد ایجاد شرکت مذکور دعوت به عمل آورد. در هر صورت سهامداران باید از قبل در مورد محل شرکت، سرمایه، مقررات مربوط به حل و فصل منازعات و غیره... توافق نمایند و متن اساسنامه مورد توافق را به تصویب مقامات صلاحیتدار ایرانی و ترک برسانند.

به محض اینکه تشریفات تصویب در ایران و ترکیه خاتمه یافت، شرکت مذکور به عنوان شرکت حمل و نقل پیش بینی شده توسط موافقتنامه ترانزیت ۱۹۴۹ تلقی شده در نتیجه از ترتیبات مندرج در موافقتنامه مذکور بهره مند می گردد.

در تهران، ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ در دو نسخه بزبان فرانسه تنظیم گردید.

از طرف دولت ترکیه

از طرف دولت ایران

امضا

امضا

۳. ضمیمه پروتکل شماره ۲ درخصوص شرکتهای حمل و نقل و ترانزیت

ضمیمه پروتکل شماره ۲

شرکت بین المللی حمل و نقل ترکیه و ایران

اساسنامه

فصل اول

موضوع

ماده یک

شرکت سهامی تحت نام «شرکت بین المللی حمل و نقل ترکیه و ایران» در آنکارا تأسیس گردید.

هدف شرکت تأمین و ایجاد امکانات و تسهیلات در جهت توسعه حمل و نقل جاده‌ای به مقصد یا از مبدا هر یک از دو کشور همچنین حمل و نقل ترانزیت از سرزمین ایران و ترکیه است.

ماده دو

فعالیت اصلی شرکت باید شامل موارد زیر باشد: شرکت با امکانات خود تأمین حمل و نقل و ترانزیت مسافر و کالا، از سرزمینهای ترکیه و ایران را به عهده خواهد گرفت همچنین انجام کلیه تشریفات اداری و گمرکی لازم الاجرا در دو کشور توسط شرکت انجام خواهد شد. ایجاد و نگهداری ایستگاههای سرویس، گاراژ و تعمیرگاهها و سرویس و تعمیر وسایل نقلیه در سرتاسر جاده ترانزیت استفاده از سرویس و حمل و نقل، افراد، اشیا یا آژانسهای مسافرتی در مواقعی که لازم می‌داند. شرکت برای تحقق اهدافش می‌تواند کلیه معاملات بازرگانی، مالی و صنعتی را در مورد اموال منقول و غیر منقول انجام دهد. همچنین کلیه اقداماتی که مستقیماً یا به طور غیر مستقیم تحقق اهداف شرکت را آسان نماید، انجام دهد.

مطالب فوق الذکر جنبه تذکر داشته و به هیچ وجه محدود کننده نیست.

ماده سه

مدت شرکت غیر محدود است.

ماده چهار

بنابه تصمیم شورای اداری شرکت، محل‌های بهره‌برداری، شعبات، آژانسها، انبارها و نمایندگی‌ها تأسیس می‌گردد.

فصل دوم

سرمایه-سهام

ماده پنج

سرمایه شرکت ... دلار می‌باشد که به سهام اسمی به قرار هر سهم ... دلار تقسیم شده است. اشخاص حقوقی و حقیقی با تابعیت ترک و ایرانی می‌تواند به اندازه مساوی مالک سهام اسمی شرکت گردند. نسبت مذکور فقط به تصمیم اجلاس عمومی قابل تغییر است.

ماده شش

خریداری سهام به وسیله وسایل نقلیه، گاراژ و سایر وسایل یدکی تا ۲۵ درصد سرمایه شرکت قابل قبول است.

ماده هفت

سهام سرمایه جدید که بعداً ایجاد گردد از لحاظ ارزش اسمی، میزان بهره و حق رأی می‌تواند از حقوق برابر یا غیربرابر با سهام اولیه برخوردار باشد.

ماده هشت

تصاحب یک سهم به معنای شناخت اساسنامه فعلی و تصمیمات اجلاس عمومی و شورای اداری است که به صورت قانونی گرفته شده باشد، می‌باشد.

ماده نه

در صورت افزایش سرمایه، دارندگان سهام از حق ترجیحی جهت خرید سهام جدید برخوردار نیستند.

ماده ده

در صورت مرگ، انحلال، ورشکستگی یا خرابی کاری یکی از شرکا، شرکای هم‌ملیتی از حق ترجیحی خرید سهام مربوط به شریک مرحوم، منحل شده، ورشکسته یا بی‌اعتبار، برخوردار می‌باشند.

مادهٔ یازده

شرکت می‌تواند بنا به تصمیم شورای اداری اسناد قرضه (Obigation) منتشر نماید و شورای مذکور نحوهٔ انتشار آنها را در چهارچوب مقررات قانونی تعیین می‌نماید.

فصل سوم

سازمان نظارت

مادهٔ دوازده

ارگانهای شرکت عبارت اند از:

الف) اجلاس عمومی

ب) شورای اداری

نمایندگان بنا به احضار شورای اداری در اجلاس شرکت می‌کنند. شورای اداری با اکثریت آرا احضار اجلاس عمومی را دارد. در صورت لزوم صاحب سهم می‌تواند وکیل خود را اعزام نماید. وکالتنامه‌های مذکور باید به رئیس شورای اداری قبل از تشکیل اجلاس عمومی تسلیم شود.

احضار باید حداقل چهار هفته قبل از اجلاس انجام شود در صورت فوریت، شورای اداری می‌تواند مدت کمتری را در نظر گیرد. احضاریه باید همراه برنامه کار باشد اصلاحات باید ۴۸ ساعت قبل از شروع اجلاس به شورای اداری تسلیم شود.

مادهٔ سیزده

مجمع عمومی حداقل یک بار در سال تشکیل می‌شود. تاریخ برگزاری اجلاس سالانه توسط اولین اجلاس مجمع عمومی تعیین ریاست مجمع عمومی به تناوب با افراد از ملیت ایرانی و ترک خواهد بود.

مادهٔ چهارده

مجمع عمومی به موجب قانون و این اساسنامه وظایفی دارد. صلاحیت مجمع بویژه در مسائل ذیل است:

الف) تصویب گزارش کار، برکناری شورای اداری

ب) تقسیم سود خالص یا زیان

ج) انتصاب کمیسر یا نایب کمیسر

د) انتصاب اعضای شورای اداری

ه) رسیدگی به کلیه مسائل مطروحه خواه از طرف شورای اداری و خواه از طرف یکی از سهامداران.

در صورتی که در مورد رسیدگی به موضوعی میان صلاحیت مجمع عمومی یا شورای اداری تردید وجود داشته باشد، مجمع عمومی در این مورد تصمیم می‌گیرد.

ماده پانزده

اساسنامه حاضر فقط با اکثریت دوسوم ($\frac{2}{3}$) کل آرای اختصاص داده شده به سهام، قابل تغییر است.

ماده شانزده

صورت جلسات مجمع عمومی توسط رئیس مجمع و تمام شرکا (در صورت تمایل) امضا خواهد شد.

ماده هفده

شورای اداری مرکب از سه نماینده از هر کشور می‌باشد که توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند. وظیفه شورای مذکور تدارک جلسات، هدایت و نظارت بر کارهای دبیرخانه است.

ماده هیجده

شورای اداری به طور ادواری در تهران و آنکارا تشکیل می‌شود مگر اینکه مجمع عمومی تصمیم دیگری گرفته باشد.

ماده نوزده

رئیس و نایب رئیس شورای اداری هر ساله به نوبت با توجه به ملیت انتخاب شدگان منصوب می‌شوند.

ماده بیست

شورای اداری فقط در صورت حضور اکثریت اعضا می‌تواند تصمیم بگیرد. هر یک از اعضای شورا می‌تواند جهت شرکت در مشورتها و رأی گیریها به عضو دیگر شورا وکالت بدهد. یک عضو شورا نمی‌تواند وکالت بیش از دو نفر از همکاران خود را قبول کند. وکالتنامه فقط جهت یک اجلاس اعتبار داشته و به صورت جلسه اجلاس منضم می‌شود. شورای اداری می‌تواند وکالتنامه‌ای که تلگرافی ارسال شده باشد، معتبر اعلام کند.

تصمیم‌گیری‌ها که متن صورت‌جلسات توسط اکثریت اعضای حاضر امضا شده باشند، معتبر می‌باشند.

ماده بیست و یک

شورای اداری قدرت بسیار وسیعی جهت اداره و مدیریت شرکت و تحقق هدف اجتماعی آن دارد. تمام اختیاراتی که صریحاً به عهده مجمع عمومی گذاشته نشده است در صلاحیت شورای مذکور می‌باشد.

بویژه او حق دارد بدون مراجعه مجمع عمومی بر اقدامات زیر مبادرت ورزد: تملک یا انتقال اموال منقول یا غیر منقول از هر قبیل به طریق: سهم‌الشرکه، مشارکت، تعهد خرید، تملک قطعی یا اختیاری، معاوضه، فروش، یا به طریق دیگر، معامله، مصالحه و قول و قرار، تحصیل وام و لوبه صورت صدور اوراق قرضه، سپردن هر نوع وثیقه و رهن حتی با قید Voie Parée اعطای وام به هر صورت، فک رهن با یا بدون پرداخت حق الثبتهای مربوطه، اخذ و تسلیم رونوشت رسمی اسناد قضایی مربوط به عین مرهونه، توقیف مال یا اعتراض باحکام و اعمال قضایی، انصراف از بعضی حقوق و امتیازات، رهن، و اقامه دعوا برای قطع مرافعه موارد فوق جنبه شمارش (تشریحی) دارند نه تحدیدی.

ماده بیست و دو

هیئت مدیره به مسئولیت خود می‌تواند تمام یا قسمتی از اختیارات خود همچنین حق امضای شرکت را به یک یا چند نفر از اعضا یا مدیران اجرایی یا متصدیان دیگر اعم از شریک یا غیر آن واگذار نماید. هیئت همواره می‌تواند واگذاری اختیارات از هر قبیل را ملغی سازد.

ماده بیست و سه

اقدامات قضایی خواه به صورت خوانده خواه خواهان باید به نام شرکت از طرف شورای اداری تعقیب شود.

ماده بیست و چهار

مجمع عمومی شخصی را از میان اعضا یا غیر آن به عنوان کمیسر جهت نظارت بر شرکت برای مدت شش سال انتخاب می‌کند. شخص مذکور فردی را به عنوان کمیسر جانشین تعیین می‌کند. کارشناسانی به هزینه شرکت می‌توانند به کمیسر کمک نمایند.

کار کمیسر بلافاصله پس از مجمع عمومی سال انقضای مدت مأموریت او خاتمه می‌یابد. کمیسر سابق همواره قابلیت انتخاب مجدد را دارد. مجمع عمومی برای کمیسر موجب تعیین می‌کند. مبلغ مذکور به حساب مخارج عمومی گذاشته می‌شود.

فصل چهارم

رأی

ماده بیست و پنج

مجمع عمومی تصمیمات خود را با اکثریت نسبی آرای مأخوذه اتخاذ می‌کند. تعداد آرای لازم و سایر جزئیات توسط قواعدی که توسط شورای اداری پیش‌بینی می‌شود، تعیین خواهد شد.

در شورای اداری هر عضو یک رأی دارد و تصمیمات با اکثریت نسبی اتخاذ خواهد شد.

ماده بیست و شش

در صورت تساوی آرا، رأی رئیس یا نایب وی تعیین‌کننده خواهد بود.

فصل پنجم

انحلال-تسویه

ماده بیست و هفت

انحلال با $\frac{2}{3}$ آرا صورت می‌گیرد، در صورت انحلال موجودی شرکت با تصمیم مجمع عمومی تقسیم می‌شود.

ماده بیست و هشت

در صورت انحلال شرکت، اقدام تسویه توسط اعضای شورای اداری یا مأمور تسویه که توسط این شورا تعیین شده، صورت می‌گیرد. شورا به عنوان هیئت تسویه با حقوق بسیار و وسیع مطابق با شرح وظایفش در قانون تعیین شده عمل می‌کند و نیازی به اجازه مجمع عمومی ندارد.

ثروت باقیمانده پس از عمل تسویه بین صاحبان سهام برحسب ارزش اسمی سهام تقسیم می‌شود.

فصل ششم

سایر مقررات

ماده بیست و نه

جز در مواردی که اساسنامه حاضر طور دیگری مقرر داشته باشد، ابلاغیه های رسمی و معتبر شرکت خطاب به اعضای خود به صورت مکاتبه عادی صورت می گیرد.

ماده سی

تمام منازعات در مورد تعبیر یا اجرای اساسنامه حاضر توسط دادگاه صلاحیتدار ترک در آنکارا حل و فصل می شود.

۴. پروتکل ضمیمه شماره ۳ درخصوص ایجاد شرکت هواپیمایی مختلط

پروتکل ضمیمه شماره ۳

کمیسیون مختلط ایران و ترکیه به منظور مطالعه در مورد ایجاد شرکت هواپیمایی مختلط ایران و ترکیه (که در دستور کار قرار داشت) در ماه آوریل ۱۹۵۶ در تهران تشکیل گردید. با توجه به ویژگی چند جانبه طرح که توسط هیئت ترکیه تهیه شده است و با در نظر گرفتن اینکه موضوع مذکور در دستور کار کمیسیون اقتصادی سازمان پیمان بغداد قرار دارد، تصمیم گرفته شد که طرح مذکور به دبیرخانه سازمان مورد بحث تحت عنوان «طرح مشترک» ایران و ترکیه ارائه شود.

در تهران به تاریخ ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ در دو نسخه به زبان فرانسه تهیه شده است.

از طرف دولت ترکیه

امضا

از طرف دولت ایران

امضا

۵. پروتکل ضمیمه شماره ۴ راجع به تشریفات گمرکی و بازرسی مسافری

پروتکل ضمیمه شماره ۴

راجع به تشریفات گمرکی و بازرسی مسافری

بین ایران و ترکیه

کمیته مشترک مرکب از کارشناسان ایرانی و ترکیه در چارچوب ترتیبات مندرج در پروتکل ضمیمه شماره ۲ «موافقتنامه در جهت ایجاد تسهیلات و افزایش ترانزیت و حمل و نقل مسافر و کالا بین ایران و ترکیه» که در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ امضا شده است، تمام مسائل مربوط به تشریفات گمرکی و بازرسی گذرنامه خواه در مورد ترانزیت کالا خواه در مورد مسافر بین دو کشور را مورد مطالعه قرار دادند. دو هیئت در مورد منافع یکسان نمودن مقررات قابل اجرا در مورد تشریفات گمرکی و کنترل مسافری به توافق رسیدند.

بدین منظور متن مشترک ضمیمه توسط کمیته کارشناسان تدوین یافته و توافق شد که هر یک از طرفین متعاهدین، به مقامات صالح کشور خود تعلیمات لازم را جهت اجرای یکسان و کامل طرح فوق الاشعار صادر نمایند.

محل امضا: تهران ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ در دو نسخه به زبان فرانسه

از طرف دولت ترکیه

از طرف دولت ایران

امضا

امضا

۶. ضمیمه پروتکل شماره ۴ راجع به تشریفات گمرکی و تفتیش مسافری ضمیمه پروتکل شماره ۴

ماده ۱

اجرای موافقتنامه ایجاد تسهیلات و تسریع و ترانزیت حمل و نقل مسافری و کالا بین ترکیه و ایران و پروتکل‌های ضمیمه امضا شده توسط دو دولت که مورد تصویب مجلسهای دو کشور قرار گرفته همچنین اجرای تشریفات گمرکی، تشریفات مربوط به بازرسی گذرنامه و روادید، تشریفات ترانزیت و حمل و نقل کالا شامل مقررات مشروحه در مواد ذیل می‌باشند.

ماده ۲

در جاده‌های تعیین شده دو کشور در پروتکل ضمیمه شماره یک موافقتنامه فوق‌الذکر (ماده پروتکل شماره یک) کلیه تسهیلات مربوط به حمل و نقل (ماده ۷ پروتکل شماره ۲) در ورود و خروج با رعایت مقررات گمرکی در مورد مسافر و کالا به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۳

ترانزیت مسافر و کالا

الف) برای کالاهای ترانزیت که به سرزمین دو کشور و طبق ماده یک پروتکل شماره ۲ به وسیله اتوبوس یا سایر وسایل حمل و نقل یعنی شرکتهای حمل و نقل مورد قبول دولتها یا اتوبوسها و وسایل حمل و نقل شرکت بین‌المللی حمل و نقل ترکیه و ایران وارد می‌شوند، به شرط اینکه حمل کالا به وسیله کامیون و با رعایت نکات ذیل صورت گرفته شده باشد، شرکت ذی‌نفع یا نمایندگان آن در دو کشور طبق مقررات گمرکی مسئول پرداخت حقوق گمرکی بوده و در صورت هرگونه تخلفی مورد تعقیب قرار خواهند گرفت. این شرکتها در دو کشور می‌تواند در صورت لزوم تضمین بانکی، کالا و وسایل حمل و نقل را به عنوان تضمین نزد اداره گمرک قرار دهند ولی اثاثیه مسافری که تابع قوانین بین‌المللی است از این ضمانت مستثنی است.

توجه: کامیونهایی که به موجب ماده ۳ به امر ترانزیت کالا اختصاص یافته است باید به طریقی ساخته شوند که قسمت مربوط به بار مانند واگنهای راه‌آهن پوشیده شده باشد. قسمت تحتانی اتومبیل باید مجهز به یک در منحصر به فرد باشد به نحوی که

کالاهایی که توسط گمرک مهر و موم شده از دسترس به دور باشد. کالاهای بسیار سنگین که توسط کامیونهای بسته حمل می شوند، می تواند توسط کامیونهای سرباز حمل گردند، در صورتی که این کامیونهای دارای سرپوش دسترسی به کالا را غیرممکن نماید، سرپوش به وسیله نقلیه توسط طناب مهر و موم شده و دو طرف کامیون را می پوشاند.

ب) هنگام ورود اتوبوس یا سایر وسایل نقلیه حامل مسافر یا کالا در سرزمین یکی از دو کشور مالک وسیله نقلیه یا نماینده یا راننده اعلامیه ای در سه نسخه در مورد کالا و اثاثیه مسافری (اثاثیه دستی مستثنی است) به دفتر گمرک ارائه می دهد. سه نسخه مورد نظر دارای تمبر می باشند.

لیست مسافری، لیست اثاثیه شخصی خدمه وسیله نقلیه، لیست مربوط به ابزار، وسایل یدکی، تعداد مواد سوختی وسیله نقلیه. لیست وسایل زندگی پرسنل وسیله نقلیه به اعلامیه ملحق خواهد شد. دفتر گمرک اعلامیه را با شماره و مهر رسمی ثبت می نماید. گذرنامه ها پس از لیست مسافری کنترل می شوند. مأمورین گمرکی اطلاعات لازم را در مورد مقررات گمرکی درباره اجناس ممنوعه، انحصاری یا شامل حقوق وارداتی، ارزی، و فلزات قیمتی در اختیار مسافری قرار می دهند.

اشیای همراه مسافری بغیر از موارد ممنوعه یا انحصاری یا شامل حقوق گمرکی در اختیار آنها باقی می ماند.

به کالاهای ممنوعه وارداتی اجازه حمل ترانزیتی داده می شود. کالاهایی که شامل حقوق گمرکی بوده و به مانند بار مسافر حمل شده باشد مالک آن باید در جریان مسافرت از آنها استفاده نکرده باشد در چمدان یا صندوق که قابل مهر کردن است توسط گمرک پلمب شده باشد. تعداد بسته ها و تعداد مهرهای الصاق شده به آنها در هر نسخه از اعلامیه ثبت می شود. مشخصات وسیله نقلیه نیز ثبت خواهد شد. یک نسخه از اعلامیه در بایگانی دفتر مرزی گمرک نگهداری شده دو نسخه دیگر همراه لیستهای ضمیمه در پاکتی گذاشته شده و با رسید به مسئول وسیله نقلیه تحویل داده خواهد شد.

اظهارات مسافری در مورد محتویات بارشان اصولاً مورد قبول کارکنان گمرک قرار می گیرد مگر اینکه کارمندان مذکور دلیلی برای عدم قبول آنها یا اطلاعاتی که بتواند اظهارات مسافری را تکذیب کند، دریافت نموده باشند.

ج) حمل ارز، فلزات قیمتی، سهام و اوراق قرضه، اوراق بهادار و پول کاغذی

رایج در سرزمینهای دو کشور توسط مسافرین شامل مقررات قانونی لازم الاجرا در هر یک از دو کشور می باشد.

ماده ۴

اتوبوسها و سایر وسایل نقلیه و بار و مسافرین آنها که به یکی از شرکتهای مورد توصیه یکی از دو کشور تعلق نداشته ولی مورد قبول شرکت بین المللی حمل و نقل ترکیه و ایران می باشند. مشمول مقررات عمومی لازم الاجرا در دو کشور می باشند. (ماده ۳ پروتکل شماره II)

ماده ۵

نماینده یا راننده شرکت و یا هر شخص ذی صلاح دیگری که عهده دار حمل دو نسخه از اعلامیه دفتر گمرک می شود، نسخه های مذکور را در گمرک خروجی تعیین شده در اعلامیه تحویل خواهد داد. دفتر گمرک خروجی اعلامیه را تصرف نموده و مراتب را به ارزیاب گمرک اعلام می نماید.

ماده ۶

ارزیابان گمرک بدون گشودن اثاثیه آن را مورد بازرسی قرار می دهند. در صورتی که اثاثیه باز شده، و مهر گمرکی آن دست نخورده باقی بماند، مقامات بدون اینکه محتویات آن را مورد بازرسی قرار دهند اجازه حمل آنها را به راه آهن، کشتی یا انبار گمرک خواهند داد.

الف) بارهایی که توسط راه آهن از گمرک ورودی به گمرک خروجی حمل می شود، طبق قوانین بین المللی حمل بار از راه آهن باید برای آنها سه نسخه اعلامیه توسط اداره راه آهن تهیه شده و حمل آن با مسئولیت اداره مذکور صورت پذیرد.

ب) بارگیری بار در کشتی تحت نظر کارمندان گمرک صورت می گیرد.

ج) بارها به انبار گمرک در ازای رسید به صاحبان آنها سپرده می شوند.

برای اجرای بند «ج» ماده ۳ که در فوق ذکر گردید، دفتر گمرک خروجی ارز «سهام» اوراق قرضه و بهادار و همچنین فلزات قیمتی و سایر کالاهای اعلام شده در هنگام ورود را کنترل نموده و در صورت تطبیق آن با اعلامیه اولیه اجازه خروج صادر می کند.

ماده ۷

به موجب ماده ۵ دفتر گمرک خروجی بر روی دو نسخه از اعلامیه، اقدامات پیش‌بینی شده در ماده ۶ را انجام داده و یکی از نسخه‌ها را بایگانی و نسخه دیگر را در مقابل رسید به نماینده شرکت حمل و نقل یا راننده آن تحویل می‌دهد تا آنها بتوانند آن را به دفتر گمرک ورودی تحویل دهند.

ماده ۸

نسخه سوم اعلامیه که به اولی ضمیمه است به دفتر گمرک ورودی توسط نماینده یا راننده تحویل داده می‌شود و در صورت تطبیق و اثبات اینکه وسیله نقلیه همان است که در حین ورود کنترل شدن پرونده بسته تلقی شده و اجازه خروج به اتومبیل داده می‌شود.

ماده ۹

مسافری ترانزیت با وسایل نقلیه خصوصی همچنین وسیله نقلیه آنها تابع قوانین عمومی لازم‌الاجرا در سرزمین یکی از دو کشور می‌باشد. مقررات مربوط به سفر و برگ عبور (در صورتی که با آن سفر نموده باشند) در مورد آنها جاری است.

ماده ۱۰

در طول راهی که به عنوان راه ترانزیتی بین دو کشور تعیین شده است، مسافری که دارای روادید کشوری که از آن خارج می‌شوند، می‌باشند ویزای ترانزیت را از یکی از کنسول‌گریهای کشوری که می‌خواهند به آن وارد شوند، دریافت خواهند نمود. کنسولگری مورد بحث نیازی به دریافت اجازه قبلی برای صدور روادید مذکور از دولت خود ندارد مگر اینکه دلیل بخصوصی برای گرفتن اجازه وجود داشته باشد. در روادیدهایی که به این نحو توسط کشوری که از آن خارج می‌شوند صادر می‌شود هدف مسافرت در آن درج شده است.

ماده ۱۱

پرسنل وسایل نقلیه شرکتهای مورد توصیه یکی از دو کشور که مورد قبول کشور دیگر قرار گرفته (ماده یک پروتکل شماره II) و شرکت بین‌المللی حمل و نقل ایران و ترکیه (ضمیمه پروتکل شماره II) که در جاده‌های پیش‌بینی شده در ماده یک موافقتنامه فوق‌الذکر به تردد اشتغال دارند، باید سندی از شرکت ذی‌نفع یا شرکت بین‌المللی

حمل و نقل ایران و ترکیه مبنی بر اینکه شرکت مذکور کلیه مسئولیت آنها را عهده دار می شود، در دست داشته باشند. سند مذکور به مقام صلاحیتدار در هنگام ورود از مرز نشان داده می شود و مأمور مذکور بر آن صحه می گذارد. این سند اجازه ورود و خروج به شهرها، دهات و ایستگاه راه آهن را در طول سفر می دهد و جای گذرنامه را پر می کند.

ماده ۱۲

مقامات دو کشور کلیه تسهیلات را در چهارچوب قوانین خود جهت تحریر اعلامیه ورود و جابه جایی مسافری فراهم خواهند نمود.

ماده ۱۳

تحقیقی پس از ارائه گذرنامه به متصدیان صلاحیتدار در مورد روایید لازم و شکایت مسافری که در طول مسافرت با اشکال مواجه شده اند، به عمل می آید. نتیجه تحقیق به مقامات کشور دیگر داده می شود.

ماده ۱۴

در اجرای ماده ۳، سه نسخه از اعلامیه در مورد بار کامیونها به ارزیاب گمرک ارائه می شود. ارزیابهای مذکور در صورتی که طنابهایی که سرپوش را نگه داشته و مهر گمرک کشور خارجی دست نخورده باشد و اطلاعاتی که کنترل دقیقتری را ایجاب نماید، دریافت ننموده یا نسخه، به کنترل از خارج وسیله نقلیه اکتفا می کنند. در کامیون و نقاط اتصال سرپوش با تعداد کافی مهر ممهور شده است تعداد و وضعیت مهرها در هر یک از نسخه های اعلامیه ذکر می شود. یکی از نسخه های اعلامیه در دفتر گمرک ورودی بایگانی و دو نسخه دیگر در اجرای ماده ۳ در پاکتی گذاشته و در ازای امضا و رسید به نماینده یا راننده شرکت با شرکت بین المللی حمل و نقل ایران-ترکیه تحویل داده می شود تا در هنگام خروج به نزدیکترین دفتر گمرک راه آهن تحویل داده شود.

ماده ۱۵

در اجرای ماده ۵ نسخه های اعلامیه که به نماینده یا راننده شرکت یا شرکت بین المللی حمل و نقل ایران و ترکیه توسط گمرک ورودی تحویل داده می شود باید بدون هیچ گونه تغییری به گمرک خروجی یا گمرک مقصد ارائه گردد.

ماده ۱۶

اعلامیه به ارزیاب گمرک ارائه می شود. ارزیاب به موجب ماده ۶ کامیون را از

خارج، مورد بازرسی قرار می‌دهد. در صورتی که مهرها دست نخورده و تعداد و حالت آنها همان‌طور که دفتر گمرک ورودی در اعلامیه آورده شده باشد، بازرسی دقیق بار لزومی پیدا نکرده و اجازه لازم جهت انتقال بار به واگنهای راه‌آهن و کشتی‌ها و تخلیه آن به انبار گمرک داده می‌شود. تشریفات گمرکی به موجب مواد ۶ و ۷ اجرا می‌شود. سومین نسخه اعلامیه پس از صحه گذاشتن بر آن به حامل آن جهت ارائه به گمرک اولیه، داده می‌شود.

ماده ۱۷

دومین نسخه توسط نماینده یا راننده شرکت یا شرکت حمل و نقل بین‌المللی ایران و ترکیه به گمرک اولیه عودت داده می‌شود. در صورتی که مشخصات وسیله نقلیه با اعلامیه منطبق باشد. دفتر گمرک سومین نسخه را به اولی الصاق و پرونده را مختومه تلقی نموده و اجازه خروج کامیون داده می‌شود.

ماده ۱۸

در صورتی که گمرک ورودی یا گمرک راه‌آهن یا گمرک خروجی در مورد وزن یا محتوای بار ترانزیت با مفاد اعلامیه اختلافی مشاهده نماید، حقوق و مالیات مربوط به کالا همچنین جریمه مربوطه از شرکت مذکور در ماده ۳ برحسب نرخ گمرک کشور ترانزیت اخذ می‌شود.

هنگامی که اختلافی در مورد اضافه بار یا محتوای آن مشاهده و تخلفات دیگری از پرسنل وسیله نقلیه کشف گردد، عمل پرسنل وسیله نقلیه به منزله قاچاق محسوب شده و طبق قوانین کشور در حال ترانزیت مورد تعقیب قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۹

در اجرای ماده ۶، هنگامی که کالا در گمرک ورودی یا خروجی یا دفتر گمرک ایستگاه راه‌آهن جهت انبار نمودن آن در گمرک تخلیه می‌شود. نماینده شرکت حمل و نقل یا شرکت بین‌المللی حمل و نقل ایران و ترکیه یا راننده یا اختیاردار کالا که توسط نماینده شرکت یا شرکت بین‌المللی حمل و نقل ایران و ترکیه تعیین شده است، در فرم مخصوص به زبان کشور ترانزیت تقاضانامه‌ای را (در مورد انبار نمودن کالا) پر نموده و به دفتر گمرک تحویل می‌دهد. دفتر گمرک اجازه انبار شدن را صادر می‌نماید.

ماده ۲۰

قانون کشور ترانزیت تسهیلاتی را جهت اختیاردار کالا که در ماده قبل ذکر شد، فراهم می نماید. این تسهیلات بیشتر شامل صدور کالا به مقصد در کشور ثالث، تعمیرات یا تغییر بسته بندی، ایجاد انبار مخصوص در انبار گمرک یا محل دیگر، می گردد.

ماده ۲۱

کالاهای ترانزیتی از طریق راه آهن در یکی از کشور شامل قوانین حمل و نقل بین المللی راه آهن می گردد. (ماده ۴ پروتکل شماره II)

ماده ۲۲

حمل مسافر و کالا در جاده های مجاز در ماده ۲ در سرزمین هر یک از دو کشور شامل مقررات مذکور در مواد قبلی خواهد شد.

ماده ۲۳

مقررات حاضر که توسط دولتهای دو کشور مورد قبول قرار گرفته است، از زمان انتشار توسط ادارات ذی نفع به مورد اجرا گذاشته می شود. این مقررات تا زمان اعلام انصراف از طرف یکی از دو کشور لازم الاجرا خواهد بود.

۷. موافقتنامه تجاری

موافقتنامه تجاری

(بین ایران و ترکیه)

دولت ایران و دولت ترکیه نظر به علاقه مندی که در توسعه مبادلات تجاری بین دو کشور دارند در مواد زیر موافقت حاصل می نمایند:

ماده ۱ — مبادلات تجاری بین ایران و ترکیه به موجب مقررات عمومی واردات و صادرات جاریه در هر یک از دو کشور صورت خواهد گرفت:

ماده ۲ — دولت ایران و دولت ترکیه متقابلاً اجازه خواهند داد واردات و صادرات کالاها مندرج در فهرستهای الف و ب منضم به این موافقتنامه با در نظر گرفتن موجودی حساب دوجانبه صورت گیرد.

ماده ۳ — کالاهایی که در فهرستهای منضمه منظور نگردیده نیز می تواند با موافقت قبلی مقامات صلاحیتدار هر دو کشور صادر و وارد گردد و برای مصرف داخلی کشور وارد کننده بوده و قابل صدور مجدد نخواهد بود.

ماده ۴ — پرداختهای مربوط به معاملاتی که به موجب مفاد این موافقتنامه انجام می شود و همچنین هزینه های مربوط به آن برطبق مقررات پروتکل پرداخت که در تاریخ امروز امضاء گردیده است، انجام خواهد شد.

ماده ۵ — معاملات تجاری که در مدت اعتبار این موافقتنامه به وسیله مقامات صلاحیتدار هر دو کشور منعقد و شروع به اجرا گردیده و در انقضای مدت اعتبار این موافقتنامه خاتمه پذیرفته است، به موجب مقررات این موافقتنامه تسویه خواهد گردید.

ماده ۶ — کالاهایی که پس از اجرای این موافقتنامه از طرفی به طرف دیگر ارسال می گردد باید دارای گواهی نامه مبدأ برطبق نمونه منضمه به این موافقتنامه و صادره از طرف مقامات صلاحیتدار کشور صادر کننده بوده باشد. برای مرسولاتی که هم ارز آن بیش از ۱۰۰ لیره ترک یا معادل آن به یک پول دیگر نباشد گواهی نامه مبدأ اجباری نیست.

ماده ۷ — یک کمیسیون مختلط متشکل از نمایندگان دولتم ایران و ترکیه برقرار می گردد که عهده دار مراقبت در حسن اجرای این موافقتنامه و تسلیم هر گونه پیشنهادات مربوط به آن برای تصویب مقامات صالحه هر دو کشور خواهد بود. کمیسیون مختلط

فهرست (الف)

کالاهای ایرانی برای صدور به ترکیه

— شلتوک (برای بذر)،

(با اجازه قبلی وزارت کشاورزی ترکیه) چای و زعفران

— حنا

— صمغ عربی

— نفت و مشتقات آن

— گوگرد

— متفرقه

فهرست (ب)

کالاهای ترکیه برای صدور به ایران

— حیوانات زنده (برای تولید نسل)، (با اجازه قبلی وزارت کشاورزی ایران)

اسفنج نوغان

— تخم نوغان (برحسب احتیاجات انحصار دولت ایران) مواد دباغی از هر قبیل

روغنهای ماهی و سایر دهنیات حیوانی که در صنعت به کار می رود دواجات و

محصولات دواپی.

— ماشین آلات، ابزار، تلمبه از هر قبیل و قطعات یدکی آن و ترازو (نوع مجاز)،

صفحات گرامافون و فیلمهای سینما برای نمایش و مجلات.

— پارچه های پنبه ای (نوع مجاز)

— خون خشکیده حیوان

— قند

— گندم (بهترین نوع گندم و بذر) و جو

— نفتالین

— روغن زیتون

— جوراب از هر قبیل

— متفرقه

تصدیق مبدأ

گیرنده	فرستنده
اسم	اسم
محل اقامت	محل اقامت
کوچه	کوچه
	نوع کالا
	طریقه بسته بندی
	تعداد بسته ها
	علامت شماره
	وزن ناویژه (کیلوگرام)
	ارزش
	راه ارسال

طبق مقررات موافقتنامه تجارتی بین ایران و ترکیه مورخ ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ گواهی می نماید که کالاهای مشخصه:

از مبدأ و محصول ایران

از مبدأ ترکیه است مورخ

۸. پروتکل پرداخت با ضمیمه

پروتکل پرداخت

دولت ایران و دولت ترکیه به منظور تسهیل پرداختها بین ایران و ترکیه در مراتب ذیل موافقت نمودند:

ماده ۱ — پرداختهای مربوط به بهای کالاهای ایرانی که طبق مقررات موافقتنامه تجارتي که در تاریخ امروز به امضا رسیده است، به ترکیه وارد شده یا می شود و هزینه های مربوط به آن و همچنین هرگونه پرداخت ترکیه در ایران که طبق مقررات جاریه در ترکیه راجع به کنترل ارز مجاز باشد به بانک مرکزی جمهوری ترکیه صورت خواهد گرفت. بانک نامبرده آنها را به بستانکار «حساب تسویه» که در بانک مرکزی جمهوری ترکیه طبق مقررات موافقتنامه پرداخت بین ایران و ترکیه که در تهران در تاریخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ به امضا رسیده به نام بانک ملی ایران افتتاح یافته است، منظور خواهد نمود.

ماده ۲ — پرداختهای مربوط به بهای کالاهای ترکیه که طبق مقررات موافقتنامه تجارتي که در تاریخ امروز به امضا رسیده است، به ایران وارد شده یا می شود و هزینه های مربوط به آن و همچنین هرگونه پرداخت ایران در ترکیه که طبق مقررات جاریه ایران راجع به کنترل ارز مجاز باشد بدهکار «حساب» مذکور در ماده ۱ صورت خواهد گرفت.

ماده ۳ — به منظور اجرای پرداختها طبق مقررات مواد قبلی به اشخاص ذی نفع بانک ملی ایران و بانک مرکزی جمهوری ترکیه متقابلاً روزه روز اعلامیه های وصولی را که حکم دستور پرداخت می باشد با کلیه اطلاعات لازمه به یکدیگر اعلام خواهند ساخت.

ماده ۴ — تأدیه وجوه و پرداختها در هر دو کشور با پول رایج ملی آن کشور صورت خواهد گرفت.

تبدیل دلارهای امریکایی به پول ملی به دلار امریکایی براساس مظنه معموله از طرف بانک ملی ایران و بانک مرکزی جمهوری ترکیه در روز معامله انجام خواهد گرفت.

ماده ۵ — تا زمانی که مانده بستانکار یا بدهکار حساب منظور در ماده ۱ پروتکل حاضر از مبلغ ۲۰۰,۰۰۰ دلار امریکایی تجاوز نکرده است، پرداختهایی که در حدود این پروتکل به وسیله بانک ملی ایران و بانک مرکزی جمهوری ترکیه انجام می گیرد، الزامی

برای انتقالات ارزی بین دو طرف متعاهدین ایجاد نخواهد نمود. مانده حساب مذکوره در فوق از میزان ۲۰۰,۰۰۰ دلار تجاوز نخواهد نمود. مگر اینکه هردو بانک قبلاً در طرز پرداختها موافقت حاصل نمایند در این صورت میزان مزبور ممکن است از این حد تجاوز کند.

ماده ۶- در صورتی که در انقضای مدت پروتکل حاضر باقیمانده‌ای در حساب منظور در ماده ۱ به نفع یکی از دو طرفین متعاهدین وجود داشته باشد، این باقیمانده از طرف بدهکار در مدت شش ماه به وسیله صدور کالاهایی که متقابلاً در فهرستهای منضمه به موافقتنامه تجارتي مورخ امروز مندرج است، به وسیله کالاهای دیگر که از جانب طرف بدهکار پیشنهاد و مورد قبول طرف بستانکار واقع می‌گردد، تصفیه خواهد شد. به منظور اینکه طرف بدهکار بتواند قروض خود را ادا نماید طرف بستانکار تمام امکانات خود را برای ورود کالایی که فوقاً شرح داده شده است به کار خواهد برد. باقیمانده‌ای که ممکن است بعد از مدت شش ماه مذکور وجود داشته باشد، به وسیله ارز آزاد پرداخت خواهد شد.

ماده ۷- پروتکل الحاقی حاضر جزء لاینفک موافقتنامه تجارتي که در تاریخ امروز به امضا رسیده است می‌باشد و دارای همان مدت اعتبار است. تحریر شده در تهران به تاریخ ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ در دو نسخه به زبان فرانسه. از طرف دولت ایران از طرف دولت ترکیه

ضمیمه ۱

فهرست پرداختهای جاری:

- الف) پرداختهای ناشیه از تحویل کالاها از کشوری به کشور دیگر.
- ب) هزینه های اموری و انبارداری و ترخیص گمرکی و هزینه های گمرک و هرگونه هزینه های فرعی مربوط به داد و ستد کالاها.
- ج) هزینه ها و منافع ناشیه از معاملات ترانزیتی.
- د) حق العمل، حق دلالی، هزینه های آگهی و نمایندگی.
- ه) هزینه های مربوط به تبدیل و عمل در کارخانه و سوار کردن و تعمیر و عمل ساخت و کارهای دیگر از هر نوع.
- و) بیمه و بیمه (اتکایی) (حق بیمه و خسارت).
- ز) هرگونه هزینه های مربوط به حمل و نقل کالاها و اشخاص از طریق زمینی، هوایی رودی و دریایی که از طرف یکی از کشورهای متعاهدتین به حساب طرف دیگر انجام می گیرد، و همچنین مربوط به کرایه وسایل حمل و نقل.
- ح) مزد، مواجب و حقوق، حق بیمه و خسارات بیمه های اجتماعی مقرری و عواید ناشی از قرارداد کار یا استخدام یا به رسم قرضه ملی.
- ط) حقوق و حق امتیاز، پروانه و علائم کارخانه، حق مؤلف، حق بهره برداری سینما توگرافیک و سایر حقوق.
- ی) مالیاتها، جرایم و هزینه های دادرسی.
- ک) هزینه های مسافرت، تحصیلی، بیماری، نگاهداری و هزینه خوراک.
- ل) درآمدهای کنسولی و حقوق شانس لری.
- م) و نیز هرگونه پرداخت که از طرف مقامات صالحه هر دو کشور مورد قبول واقع شود در حکم پرداخت جاری به مفهوم پروتکل پرداخت که در تاریخ امروز به امضا رسیده است، تلقی خواهد شد.

۹. نامهٔ سفیر ترکیه به وزیر امور خارجه راجع به ترانزیت (به همراه جدول تخفیف حمل و نقل)

سفارت ترکیه

شماره ۸۵۵/۵۷۴

تهران ۱۳ سپتامبر ۱۹۵۶

آقای وزیر

عطف به مذاکرات هیئت بازرگانی ترکیه و ایران که به پروتکل‌های مربوط به مسائل ترانزیت همچنین موافقتنامه‌های تجارت و پرداخت که در تاریخ امروز پاراف گردید، منتهی شد. مفتخرم به اطلاع جناب عالی برسانم که دولت ترکیه به خاطر ایجاد تسهیلات و تشویق ترانزیت ایران از سرزمین ترکیه تدابیری به شرح ذیل اتخاذ نمود:

۱. به مجرد اجرای موافقتنامه‌های فوق‌الذکر، ادارهٔ کل راه‌آهن دولتی جهت کالاهای ترانزیت وارداتی و صادراتی ایران از تعرفه‌های تخفیفی استفاده خواهد نمود. (ضمیمه است)

۲. در مورد حمل و نقل از جاده، جایزه‌ای به نسبت تن در کیلومتر Tonne/Km به ایرانیان که کالای خود را از طریق ترکیه حمل نمایند تعلق خواهد گرفت. این جایزه برای کامیونها با مصرف بنزین ۲/۳۵ لیتر ترک تن / کیلومتر و برای دیزل ۵/۶۵ لیتر ترک تن می‌باشد.

۳. تدابیر فوق‌الذکر به مجرد اجرای پروتکل‌های مربوط به ترانزیت همچنین موافقتنامه‌های تجارت و پرداخت که امروز پاراف شده‌اند، عبور و اجرا گذاشته می‌شود. دولت ترکیه حق تغییر تدابیر مذکور را با اطلاع قبلی به دولت ایران برای خود محفوظ می‌شمارد. مع هذا تدابیر احتمالی لطمه‌ای به امتیازات اعطا شده به وسیلهٔ این نامه نخواهد زد.

احترامات فائقهٔ خود را به جناب عالی تقدیم می‌دارم.

امضا

به: دکتر علیقلی اردلان-وزیر امور خارجه

جدول تخفیف هزینه

حمل و نقل

تعرفه شماره ۲۷۰

تخفیف هزینه حمل و نقل راه آهن ترکیه در مورد ترانزیت کالاهای ایرانی برحسب
تن- کیلومتر (Tonne/Km) :

هزینه حمل کالا در واگن کامل:

۱. دارو، مواد بهداشتی (توالت)، رادیو، تلویزیون، نوشابه، تولیدات شیمیایی،
مس و آهن آلات، روده، پوست، پشم حیوانات، قالی %۴۶
۲. آهن، نساجی، میوه خشک %۳۰
۳. سیمان، پشم و کرک، پوست، دانه روغنی %۴۱
۴. شکر، پنبه، پوست دباغی شده %۵۵
۵. غلات (گندم، جو، جو سیاه یا صحرایی، ذرت، ارزن برنج، آرد) %۲۸

۲۶. موافقتنامه فرهنگی

موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و
دولت جمهوری ترکیه

دولت شاهنشاهی اعلیٰ حضرت شاهنشاه ایران و دولت جمهوری ترکیه
نظر به روابط معنوی تاریخی و فرهنگی و هنری موجود مابین دو مملکت و نظر به
علاقه مفراطی که به استوار کردن این روابط و تقویت کردن علاقه فرهنگی و هنری خود و
به ایجاد همکاری در امور علمی بین دو مملکت دارند، به عقد قرارداد فرهنگی مصمم
شدند و برای این مقصود:

از جانب دولت ایران، جناب آقای علی اصغر حکمت وزیر امور خارجه
و از جانب دولت ترکیه، جناب آقای فاتین روشتوزورلو وزیر امور خارجه با
اختیار و صلاحیت تام به نمایندگی تعیین شدند و ایشان پس از مبادله اختیارنامه‌های خود
و حصول اطمینان به صحت آنها نسبت به مواد آتی موافقت حاصل کردند:

ماده اول

هر یک از طرفین متعاهدین تشکیل مؤسسات فرهنگی کشور دیگر را در مملکت
خود به شرط آنکه این قبیل مؤسسات تابع مقررات و قوانین آن مملکت باشد تشویق و
ترغیب خواهد کرد.

ماده دوم

طرفین متعاهدین مبادله کارمندان دانشگاهها و اهل تحقیق و تتبع علمی را تشویق
خواهند کرد.

هر یک از طرفین متعاهدین برای اكمال معلومات اشخاصی که طرف دیگر از
اهل کشور خود می فرستد طبق مقررات جاریه کشور خود به قدر امکان تسهیل وسایل
خواهد کرد.

ماده سوم

هر یک از طرفین متعاهدین در دانشگاهها و سایر مؤسسات آموزشی کشور خود
به قدر امکان برای تدریس زبان و ادبیات و تاریخ و جغرافیای طرف دیگر کرسی ها و
دوره های تعلیم و درسها و کنفرانسها احداث و تأسیس و دایر خواهد کرد.

ماده چهارم

هر یک از طرفین متعاهدین با رعایت قوانین و مقررات کشور خود، وسایل تحصیل و تعلم کسانی را که از اهالی مملکت طرف دیگر معرفی می شوند در مؤسسات مختلف آموزشی خود تسهیل و فراهم خواهد کرد.

ماده پنجم

برای تعیین ارزش گواهینامه و دیپلم و درجه های علمی هر یک از دو مملکت در مملکت دیگر در بین دو مملکت به فواصل معین تبادل نظر و به صورت اساسی تدقیق خواهد شد.

ماده ششم

برای آنکه دانشجویان و دیپلمه های تحصیلات عالی یکی از دو کشور متعاقد بتوانند در مؤسسات فرهنگی کشور دیگر به تحصیلات ادامه دهند و یا به تحقیق و تتبع مشغول شوند، هر یک از دو دولت متعاقد در مملکت خویش بورس هایی تأمین خواهد کرد.

ماده هفتم

دولتین متعاهدین در برنامه های تاریخ و جغرافیا و ادبیات مؤسسات معارفی خود درباره فرهنگ و طرز زندگانی مملکت دیگر حتی المقدور اطلاعات جامعی خواهند گنجایید و در شناساندن آن مملکت به دانشجویان خود سعی خواهند کرد.

ماده هشتم

طرفین متعاهدین در طریق توسعه روابط فرهنگی مابین خود از برای بهتر شناساندن فرهنگ خویش در مملکت دیگری در امور مشروحه ذیل از کشور هم عهد هر نوع مساعدت خواهد دید.

الف) اعزام هیئتهای علمی و فرهنگی

ب) ترتیب کنسرت

ج) ایراد سخنرانی

د) افتتاح نمایشگاه علمی و هنری

ه) ارسال هیئتهای مرکب از دانشجویان تحصیلات عالی

و) ایجاد تسهیلات از برای مبادله کتب چاپی و نشریه ها و تصاویر چاپی از آثار

هنری به قدری که قوانین و نظامات اداری دو مملکت متعاقد اجازه می دهد.

ز) نشان دادن فیلمهای فرهنگی و تنظیم برنامه‌های رادیویی

ح) مبادله میکروفیلمهای نسخ خطی

ماده نهم

طرفین متعاهدین در ایجاد همکاری مابین مؤسسات و انجمنهای علمی و ادبی و هنری در دو مملکت و هر مؤسسه دیگری که به منظور توسعه معارف ایجاد شده باشد کوشش خواهند نمود.

ماده دهم

طرفین متعاهدین دقت مخصوص خواهند کرد که در کتابهای درسی منتشر شده در مملکت خود اگر مطالب نادرست مربوط به کشور دیگر مندرج باشد به اصلاح و تصحیح آن همت گمارند.

ماده یازدهم

طرفین متعاهدین با رعایت شرایط و مقتضیات قوانین داخلی خود ورود کتب و مجلات کشور طرف را به کشور خود به شرط اینکه بر علیه خود آن کشور در آنها مطلبی نوشته نشده باشد، تضمین و تسهیل خواهد کرد.

ماده دوازدهم

طرفین متعاهدین ترتیب مسابقات ورزشی و سیاحت دستجات پشاهنگی بین دو مملکت را تشویق و تسهیل خواهند نمود و برای مسافرت این گروهها وسایط نقلیه دولتی و بلدیهای را با تخفیف ممکن در قیمت بلیط در دسترس ایشان خواهند گذاشت.

ماده سیزدهم

طرفین متعاهدین تأسیس مؤسسات و انجمنهای اجتماعی و فرهنگی مشترک مابین دو مملکت را در کشور خود تشویق خواهند کرد. این قبیل مؤسسات و انجمنها در هر مملکتی تابع مقررات آن کشور خواهد بود.

ماده چهاردهم

طرفین متعاهدین درخصوص اینکه آیا ترتیب دادن کمیسیونهای مختلط مرکب از متخصصین و اشخاص ذیصلاحیت هر دو مملکت و سایر هیئتهای مشورتی از برای تدقیق در مسائل فرهنگی و علمی مورد علاقه هر دو مملکت مفید است یا خیر با یکدیگر استشاره خواهند کرد.

ماده پانزدهم

برای پیش بردن مقاصد تعداد شده در این موافقتنامه، یک کمیسیون مختلط دائمی مرکب از شش عضو تشکیل خواهد یافت. کمیسیون دارای دو شعبه خواهد بود. یک شعبه از سه عضو ترک تشکیل خواهد یافت و در مرکز حکومت جمهوری ترکیه قرار خواهد داشت. شعبه دیگر از سه عضو ایرانی تشکیل خواهد شد و در مرکز حکومت ایران جای خواهد داشت.

اعضای ترک از جانب وزارت معارف ترکیه با موافقت وزارت امور خارجه ترکیه تعیین خواهند شد. اعضای ایرانی از طرف وزارت فرهنگ ایران با مشاورت وزارت امور خارجه ایران تعیین خواهند شد.

برای تأمین ارتباط مابین طرفین متعاهدین، علاوه بر انعقاد کمیسیونی که در ماده شانزدهم این موافقتنامه پیش‌بینی شده است، یک نماینده از جانب جمهوری ترکیه در شعبه ایرانی و یک نماینده از جانب حکومت ایران در شعبه ترکیه تعیین خواهد شد. از برای تعیین تاریخ جلسات کمیسیون در ظرف مدت زمان مابین جلسات و از برای حاضر کردن برنامه کارهای کمیسیون به شکل مناسب و استشاره هر یک از دو شعبه به نماینده طرف دیگر متعاهد مراجعه می‌تواند کرد.

ماده شانزدهم

کمیسیون دائمی مختلط در مواقع لزوم و لااقل سالی یک بار به نوبت در ایران و در ترکیه به صورت هیئت عمومی اجتماع خواهد کرد.

ریاست کمیسیون برعهده یکی از اعضای تعیین شده شعبه آن مملکتی خواهد بود که دعوت کرده است. وظیفه دیری را یکی از اعضای تعیین شده شعبه دیگر که مهمانان باشند به عهده خواهد گرفت. در صورت لزوم در این کمیسیون بعضی متخصصین هم به عنوان مشاور فنی ممکن است دعوت بشوند.

ماده هفدهم

این موافقتنامه در هر یک از دو مملکت برحسب مقررات قوانین اساسی آن مملکت به تصویب دولتين خواهد رسید و پانزده روز بعد از آنکه در آنکارا اسناد و مدارک مصوبه مبادله شد به موقع اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده هجدهم

این موافقتنامه به مدت نامحدودی به قوت خود باقی خواهد بود مگر اینکه یکی از طرفین متعاقبین با لا اقل شش ماه اخطار قبلی آن را فسخ نماید.
 برای تصدیق صحت مطالب سابق الذکر نمایندگان مختار و ذی صلاحیت این موافقتنامه را امضا و مهر نمودند.

در تاریخ نهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و سی و هفت در تهران به فارسی و ترکی
 و فرانسه تحریر و تنظیم گردید و در موقع بروز اختلاف متن فرانسوی آن معتبر خواهد بود.
 از طرف دولت شاهنشاهی ایران
 از طرف دولت جمهوری ترکیه
 امضا
 امضا

۲۷. صورت جلسه پنجمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۲۸. گزارش نهایی ششمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۲۹. پروتکل هفتمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۳۰. موافقتنامه ترانزیت

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

و

حضرت رئیس جمهور ترکیه

به منظور تحکیم و تشدید روابط اقتصادی و برای فراهم آوردن تسهیلات بیشتر در امر ترانزیت بین دو کشور جهت عبور و مرور مسافر و وسایط نقلیه و حمل و نقل کالا و با اذعان به اینکه تسهیلات و مزایایی که طرفین معظمین متعاهدین متقابلاً در این مورد نسبت به یکدیگر ملحوظ خواهند داشت با مقررات اساسنامه مربوط به آزادی ترانزیت مصوب کنفرانس بارسلون مورخ ۱۴ آوریل ۱۹۲۱ و همچنین با کلیه قراردادهای و کلیه موافقتنامه‌های بین‌المللی نسبت به مسائل مربوط به حمل و نقل و ارتباطات که برای طرفین متعاهدین الزام‌آور است مطابقت خواهد داشت.

از آنجایی که توجه دارند که لازم است با توافق یکدیگر مناسبترین مقررات را به منظور تأمین انجام مقاصد مذکوره در بالا در حدود موافقتنامه‌های نامبرده بین‌المللی اعلام دارند، بدون اینکه لطمه‌ای به حق حاکمیت و اقتدار طرفین معظمین متعاهدین در جاده‌هایی که به این حمل و نقل اختصاص داده شده وارد آید، و از آنجایی که تصمیم گرفته‌اند موافقتنامه‌ای در این خصوص منعقد نمایند، لذا نمایندگان تام‌الاختیار خود را به شرح زیر تعیین نمودند.

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

آقای مهندس غلامحسین همایون مدیرکل وزارت اقتصاد

حضرت رئیس جمهور ترکیه

آقای رحمی کمرکچی اوغلو معاون مدیرکل اول اقتصادی وزارت امور خارجه

مشارالیه‌ها پس از ارائه اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود نسبت

به مراتب زیر توافق نمودند.

ماده ۱ — طرفین متعاهدین مطابق مواد این قرارداد حق آزادی ترانزیت مسافر و اثاثیه مسافر و وسایط نقلیه و کالاهای تجارتی متعلق به کشور طرف قرارداد را از خاک خود به طرف دیگر اعطا می نمایند. هیچ گونه تبعیضی از لحاظ نوع کالا و وسایط نقلیه و مبدأ و مقصد آنها اعمال نخواهد شد.

تبصره ۱) عبور و مرور مسافر و کالا و وسایط حمل و نقل از هر یک از دو کشور وقتی ترانزیت تلقی می شود که آغاز و انجام آن مسافرت یا حمل ماورای سرحدات کشوری باشد که امر ترانزیت در قلمرو خاک آن کشور صورت می گیرد.

تبصره ۲) انتقال کالا از یک وسیله به وسیله دیگر و تخلیه در بندر و توقف در آنجا و نگاهداری آنها در انبارهای موقت و یا تمیز کردن و تجدید بسته بندی و نمایش کالا در انبار واقع در خاک طرفین تغییری در عنوان ترانزیت نخواهد داد.

ماده ۲ — هر یک از طرفین متعاهدین به منظور حسن اجرای امر ترانزیت بین دو کشور، نواقص راههای مورد استفاده ترانزیت را در خاک خود مرتفع ساخته و قسمتهای مخروب را تجدید ساختمان خواهند نمود.

جاده ها و راه آهنهای مورد استفاده ترانزیت در تمام فصول سال طوری نگاهداری خواهند شد که عبور و مرور وسایط نقلیه از آنجا به آسانی مقدور باشد همچنین طرفین در قطعاتی از راههای ترانزیتی واقع در قلمرو کشور خود که احتیاج به ساختمان و یا امتداد آنها باشد اقدام لازم معمول خواهند داشت.

راههای مورد استفاده ترانزیت در پروتکل شماره ۱ پیوست مشخص گردیده است.

ماده ۳ — هر یک از طرفین متعاهدین برای بسط و توسعه حمل و نقل مسافر و کالاهای ترانزیتی و تسهیل و تسریع تشریفات و مقررات گمرکی و سایر امور مربوط، تدابیر مقتضی اتخاذ خواهند نمود در این مورد در پروتکل شماره ۲ پیوست تدابیر لازم اتخاذ شده است.

ماده ۴ — طرفین متعاهدین به مؤسسات و شرکتهای (اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی) حمل و نقل و مسافربری یکدیگر اجازه می دهند که سرویسهای حمل و نقل و مسافربری خود را برای حمل و نقل مسافر و کالاهای ترانزیتی داخل خاک طرف دیگر در راههای ترانزیتی مذکور در پروتکل شماره ۱ به کار اندازند این اجازه شامل کالا و مسافر که مبدأ و مقصد آن یکی از دو کشور باشد نیز خواهد بود.

ماده ۵- از مسافری و اثاثیه آنها و کالا و وسایل حمل و نقل که به طور ترانزیت از خاک یکی از طرفین متعاهدین عبور می نمایند بغیر از هزینه خدماتی که انجام می شود هیچ گونه حقوق و عوارض و مالیات دریافت نخواهد شد.

ماده ۶- به منظور تسهیل در امر ترانزیت هر یک از طرفین در راههای ترانزیتی به تناسب میزان و حجم کالا انبار و وسایل بارگیری و تخلیه تأسیس و تهیه می نماید و همچنین واگن و سایر وسایل حمل و نقل مسافر و کالاهای ترانزیتی را برای طرف دیگر به نحوی فراهم می نماید که در عبور و مرور آن معطلی رخ ندهد.

ماده ۷- به منظور تسهیل و انتظام امور ترانزیتی طرفین متعاهدین موافقت می نمایند که نمایندگی های مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل کالا و مسافر طرف دیگر که به امر ترانزیت اشتغال دارند در نقاطی از قلمرو هر یک از دو کشور فعالیتهای ترانزیتی ایجاب می کند تأسیس و تسهیلات لازم فراهم گردد.

ماده ۸- طرفین متعاهدین به منظور بسط و توسعه امور ترانزیت حداکثر تخفیفهای ممکنه را که در تعرفه های حمل و نقل راه آهن و کشتی و همچنین در هزینه خدمات بندری و راه آهن خواهند داد و این تخفیفات را طرفین طی نامه ای به اطلاع یکدیگر خواهند رسانید.

ماده ۹- چنانچه طرفین متعاهدین به موجب قراردادهای بین المللی تسهیلات و مزایای بیشتری را در امر ترانزیت قبول نمایند، این تسهیلات و مزایا را بدون اینکه مواد این موافقتنامه تغییر یابد درباره یکدیگر مرعی خواهند داشت.

ماده ۱۰- کالاهایی که مبدأ آنها یکی از دو کشور بوده و در خاک کشور دیگر به طور ترانزیتی می باشد به علت فروش آنها به مقصد کشور دیگر مشمول هیچ گونه مالیات و عوارض یا حقوق نخواهد بود. کسانی که اصالتاً و یا وکالتاً در معاملات فروش نامبرده بالا دخیل باشند نیز از هر گونه مالیاتی بابت این نوع فروشها من جمله مالیات بر معامله و مالیات بر درآمد معاف خواهند بود.

بدیهی است که معافیت مالیاتی فوق شامل حقوق، حق الزحمه، حق العمل، و یا هرگونه اجرت دیگر که اشخاص فوق الذکر به افرادی که در استخدام خود دارند به نحوی از انحا می پردازند نخواهد بود.

ماده ۱۱- مقررات عبور کالاهایی که به موجب قراردادهای بین المللی ممنوع

باشد و همچنین مقررات عبور کالاهای ممنوعه‌ای که طبق قوانین داخلی موکول به اجازه خاص می‌باشد، محفوظ خواهد ماند.

ماده ۱۲ - طرفین متعاهدین موافقت می‌نمایند که کمیسیون مختلطی مرکب از نمایندگان دو کشور به منظور مراقبت در حسن اجرای این موافقتنامه و رفع اشکالات احتمالی تعیین نمایند.

جلسات کمیسیون مزبور بنا بر پیشنهاد یکی از طرفین به طور متناوب در تهران و آنکارا تشکیل خواهد شد.

تصمیمات متخذه از طرف کمیسیون مختلط آنچه منطبق با مقررات این موافقتنامه باشد لازم‌الاجرا بوده و چنانچه پیشنهادات جدید مستلزم اصلاح برخی از مواد این موافقتنامه یا پروتکل‌های ضمیمه آن باشد مراتب برای تصویب به مقامات صالحه طرفین تقدیم خواهد شد.

ماده ۱۳ - هر یک از طرفین متعاهدین مقام مرکزی را که عهده‌دار رسیدگی به امور ترانزیت و اتخاذ تدابیر لازم و مراقبت در حسن اجرای این موافقتنامه خواهد بود تعیین و به یکدیگر معرفی خواهد نمود.

ماده ۱۴ - این موافقتنامه طبق قوانین طرفین متعاهدین به تصویب خواهد رسید و از تاریخ مبادله اسناد مصوبه در شهر آنکارا جایگزین موافقتنامه ترانزیت مورخ ۲۵ دسامبر ۱۹۴۹ و پروتکل‌ها و ضمایم الحاقی مربوط به امور ترانزیت می‌گردد و به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۱۵ - این موافقتنامه و ضمایم آن از تاریخ مبادله اسناد تصویبی برای مدت پنج سال معتبر بوده و چنانچه شش ماه قبل از خاتمه مدت اعتبار، فسخ آن از طرف یکی از طرفین متعاهدین اعلام نگردد، مدت اعتبار آن خودبه‌خود برای پنج سال دیگر تمدید خواهد شد. این موافقتنامه و ضمایم آن به سه زبان فارسی و ترکی و فرانسه تنظیم گردید و در صورت بروز اختلاف متن فرانسه آن معتبر می‌باشد.

این موافقتنامه در تاریخ اول فوریه ۱۹۶۴ در تهران به امضا رسید.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

از طرف دولت جمهوری ترکیه

امضا

امضا

۲. پروتکل شماره یک

پروتکل شماره ۱

مربوط به راههای ترانزیتی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه عطف به ماده ۲ موافقتنامه ترانزیت بین دو کشور که امروز به امضا رسیده است به منظور ایجاد تسهیلات متقابل راههای اصلی ترانزیتی را به شرح زیر تعیین نمودند و کالاهایی که از این راهها حمل می شوند از پستهای گمرکی که به وسیله هر یک از طرفین معین می شود عبور خواهند کرد.

(الف) راههای ترانزیتی واقع در قلمرو کشور شاهنشاهی ایران

۱. بازرگان — تبریز — تهران — آمل — ساری — شاهپسند — بجنورد — مشهد — طیبات — کال کله — مرز افغانستان

۲. بازرگان — تبریز — تهران — اصفهان — یزد — کرمان — زاهدان — میرجاوه — مرز پاکستان

(ب) راه ترانزیت واقع در کشور ترکیه

۱. گوربولاغ — ارزروم — طرابوزان

۲. گوربولاغ — ارزروم — اسکندرون

۳. گوربولاغ — ارزروم — سیواس — آنکارا — استانبول — ادرنه — مرز بلغارستان یا مرز یونان.

۴. گوربولاغ — ارزروم — سیواس — آنکارا — استانبول — تکیرداغ — ایپسالا — مرز یونان.

علاوه بر این راههای دیگری نیز ممکن است مورد توافق کمیسیون مختلط مندرج در ماده ۸ موافقتنامه قرار گیرد.

بدیهی است کلیه راههای آزاد برای عبور و مرور در دو کشور جهت مسافرت و تردد اتباع یکدیگر آزاد بوده و همچنین شبکه های راه آهن برای حمل و نقل کالاهای ترانزیتی و مسافری مورد استفاده طرفین قرار خواهد گرفت.

(ج) طرفین متعاهدین نسبت به اتمام ساختمان راه آهن تبریز — قطور — وان برای اتصال شبکه های راه آهن دو کشور به همدیگر اقدامات لازم را معمول خواهند داشت.

(د) ششماه قبل از شروع بهره برداری از راه آهن مزبور، کمیسیون مختلط به ترتیب

مذکور در ماده ۸ موافقتنامه با شرکت نمایندگان مختار راه آهن دو کشور تشکیل و تصمیمات لازمه را در مورد نقل و انتقال قطارها و محمولات ترانزیتی و سایر مسائل مربوطه اتخاذ خواهند نمود.

تهران به تاریخ اول فوریه ۱۹۶۴

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

از طرف دولت جمهوری ترکیه

امضا

امضا

۳. پروتکل شماره دو

پروتکل شماره ۲

مربوط به تسهیل تشریفات گمرکی

عطف به موافقتنامه ترانزیت بین دولتین ایران و ترکیه که به تاریخ امروز امضا گردید، طرفین متعاهدین به منظور ایجاد تسهیلات و یکنواخت ساختن مقررات گمرکی درباره حمل و نقل ترانزیتی نسبت به موارد ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱- در مورد وسایط نقلیه عمومی و شخصی هر یک از دو کشور متعاهد که دارای جواز عبور بین المللی (ترپتیک و پاکارنه دوپاساژ) بوده و برای طرفین نیز معتبر باشد، جواز مزبور به عنوان تأمین و به جای تضمین پذیرفته خواهد شد.

ماده ۲- در صورتی که حمل و نقل کالای ترانزیتی به وسیله مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل معرفی شده توسط یکی از طرفین قرارداد به طرف دیگر به عمل آید و حائز مشخصات و شرایط ذیل باشد، طرفین متعاهدین حداکثر تسهیلات را درباره انجام مقررات گمرکی کالای مذکور معمول خواهند داشت. میزان و شرایط تضمینات ضمن نامه پیوست تعیین گردیده است.

کامیونهای حامل کالای ترانزیتی باید به نحوی ساخته شده باشند که قسمت مخصوص کالا مانند واگون راه آهن پوشیده و مسقف و دارای در واحدی باشد که پس از پلمب کردن به وسیله گمرک کالای مورد حمل غیرقابل دسترس باشد. کالای سنگین وزن و کالایی که حمل آنها به وسیله این گونه کامیونهای مسقف یک در امکانپذیر نباشد در کامیونهای روباز بارگیری می شود به شرط اینکه روی آنها را به وسیله روپوش برزنتی کاملاً سالم که دسترسی به کالا را غیرممکن سازد پوشانیده و روپوش مزبور بایستی به وسیله طناب بدون گره به کامیون بسته و پلمب گردد به طوری که کالای موجود در کامیون را کاملاً پوشانند.

ماده ۳- در مورد وسایط نقلیه مؤسسات و شرکتهای مذکور در ماده ۲ این پروتکل که توسط مقامات گمرکی مرزی متعاهدین پلمب شده باشد و تعداد پلمبها که در مانیفست قید شده سالم و دست نخورده باشد و ضمناً وضع مشکوکی نداشته و یا گزارش سوئی درباره آنها نرسیده باشد به بازرسی خارجی وسایل نقلیه مزبور اکتفا و پلمب خواهد شد.

ماده ۴ — در مورد وسایط نقلیه مؤسسات و شرکتهای معرفی شده که دارای مشخصات و شرایط فوق نباشند و همچنین وسایط نقلیه متعلق به غیر مؤسسات و شرکتهای (اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی) معرفی شده طبق مقررات داخلی طرفین نسبت به اخذ تضمین و انجام تشریفات گمرکی عمل خواهد شد.

ماده ۵ — تنظیم اظهارنامه های ترانزیتی و مانیفست و ثبت آنها و هرگونه تشریفات گمرکی طبق مقررات داخلی و حتی المقدور ساده انجام خواهد شد.

ماده ۶ — حمل و نقلهای ترانزیتی به وسیله راه آهن و هواپیما از نظر تشریفات گمرکی تابع مقررات بین المللی ترانزیت خواهد بود.

ماده ۷ — غیر از لوازم شخصی سایر اشیای ترانزیتی که همراه مسافر باشد برای خروج از کشور تابع مقررات داخلی خواهد بود.

ماده ۸ — هرگونه تخلفی که نسبت به کالای مورد ترانزیت در خاک هریک از طرفین به عمل آید، مشمول قوانین و مقررات داخلی و همچنین قانون مرتکبین قاچاق خواهد بود.

ماده ۹ — کالایی که به عنوان ترانزیت از یکی از کشورهای متعاقد به مقصد کشور طرف دیگر عبور داده می شود، در صورتی که به محض ورود به اولین گمرکخانه کشور مقصد تشریفات گمرکی آن در گمرکخانه مزبور انجام نگیرد و به داخله کشور حمل شود، تابع مقررات پاساوان می باشد. فقط در مورد ضمانت نامه گمرکی برای کالای مذکور ضمانتنامه تسلیمی موضوع ماده ۲ معتبر خواهد بود و نسبت به معاینه و بازرسی طبق ماده ۳ و در مورد تخلفات طبق مفاد ماده ۸ این پروتکل رفتار خواهد شد.

ماده ۱۰ — مقامات گمرکی طرفین می توانند علاوه بر تسهیلات پیش بینی شده در این پروتکل تسهیلات دیگری را نیز با توافق یکدیگر درباره تضمین و سایر مقررات گمرکی مندرج در این پروتکل به عمل آورند بدون اینکه تغییر مواد این پروتکل ضرورت داشته باشد.

تهران به تاریخ اول فوریه ۱۹۶۴

از طرف دولت جمهوری ترکیه

امضا

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

امضا

۴. نامه های متبادل راجع به اخذ تضمین گمرکی

آقای رئیس

عطف به مذاکراتی که منتج به امضای موافقتنامه ترانزیت بین ایران و ترکیه به تاریخ امروز گردید، محترماً به اطلاع می‌رساند که در مورد تسهیلات گمرکی مذکور در ماده ۳ موافقتنامه و همچنین ماده ۲ پروتکل شماره ۲ راجع به اخذ تضمین گمرکی به شرح زیر موافقت حاصل گردید.

۱. در مورد تضمین گمرکی هر مؤسسه حمل و نقل معرفی شده وسیله یکی از طرفین متعاهدین سپرده نقدی یا ضمانتنامه بانکی معادل هم‌ارز —/۱۲,۰۰۰ دلار به پول رایج کشور خود به نفع اداره گمرک طرف دیگر این موافقتنامه برای هر مزر ورودی خواهد داد که در صورت لزوم به ارز مورد توافق بانکهای طرفین قابل تبدیل و انتقال خواهد بود.
۲. طرفین متعاهدین می‌توانند در صورت لزوم با توافق یکدیگر میزان سپرده نقدی و یا ضمانتنامه بانکی را تقلیل یا افزایش دهند.

خواهشمند است موافقت دولت متبوع خودتان را با مندرجات نامه بالا اعلام فرمایید.

موقع را جهت تجدید احترامات مغتنم می‌شمارد.

رئیس هیئت نمایندگی ایران

مهندس غلامحسین همایون

امضا

آقای رحمی کمرکچی اوغلو

رئیس هیئت نمایندگی دولت جمهوری ترکیه

آقای رئیس

وصول نامه مورخ امروز شما را که به شرح زیر است:

عطف به مذاکراتی که منتج به امضای موافقتنامه ترانزیت بین ایران و ترکیه به تاریخ امروز گردید محترماً به اطلاع می‌رساند که در مورد تسهیلات گمرکی مذکور در ماده ۳ موافقتنامه و همچنین ماده ۲ پروتکل شماره ۲ راجع به اخذ تضمین گمرکی به شرح زیر موافقت حاصل گردید.

۱. در مورد تضمین گمرکی هر مؤسسه حمل و نقل معرفی شده وسیله یکی از طرفین متعاهدین سپرده نقدی یا ضمانتنامه بانکی معادل هم‌ارز —/۱۲۰۰۰ دلار به پول رایج کشور خود به نفع اداره گمرک طرف دیگر این موافقتنامه برای هر مرز ورودی خواهد داد که در صورت لزوم به ارز مورد توافق بانکهای طرفین قابل تبدیل و انتقال خواهد بود.
۲. طرفین متعاهدین می‌توانند در صورت لزوم با توافق یکدیگر میزان سپرده نقدی و یا ضمانتنامه بانکی را تقلیل یا افزایش دهند.

خواهشمند است موافقت دولت متبوع خودتان را با مندرجات نامه بالا اعلام فرمایید. تأیید و موافقت دولت جمهوری ترکیه را با پیشنهاد دولت شاهنشاهی ایران اعلام می‌دارد.

موقع را مغتنم شمرده احترامات فائقه را تجدید می‌نماید.

رئیس هیئت نمایندگی دولت جمهوری ترکیه

رحمی کمرکچی اوغلو

امضا

آقای مهندس غلامحسین همایون

رئیس هیئت نمایندگی دولت شاهنشاهی ایران

۳۱. موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران
و دولت جمهوری ترکیه

اعلی حضرت همایونی شاهنشاه ایران و جناب رئیس جمهوری ترکیه به منظور تأمین روابط بازرگانی و ایجاد تسهیلات هر چه بیشتر در این زمینه مایل اند که موافقتنامه جدیدی منعقد نمایند و بدین منظور نمایندگان خود را که دارای اختیارنامه می باشند، منصوب نمودند:

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران:

جناب آقای دکتر خسرو خسروانی، سفیر ایران در آنکارا

جناب رئیس جمهوری ترکیه:

جناب آقای ف. ایسلیمیلی، وزیر بازرگانی

اشخاص مذکور پس از تبادل اختیارنامه های معتبر خود در موارد زیر به توافق

رسیدند:

ماده ۱

مبادلات بازرگانی بین ایران و ترکیه برطبق نظامهای واردات صادرات در حال اجرا در دو کشور، انجام خواهد شد.

ماده ۲

در مدت اعتبار این موافقتنامه، فهرست کالاهای وارداتی مجاز در نظام بازرگانی خارجی ترکیه شامل واردات از مقصد ایران نیز می گردد.
مقامات ترکیه در مورد کالاهای وارداتی ایرانی از ایران به مانند کالاهای وارداتی از سایر کشورها رفتار خواهند نمود.
در مقابل مقامات ایرانی متعهد می شوند که با واردات ترکیه رفتار مشابه با کالاهای وارداتی از سایر کشورها داشته باشند.

ماده ۳

طرفین متعهدین متعهد می شوند که کالاهای وارداتی را بدون رضایت کشور صادرکننده اولیه، به کشور دیگری صادر نکنند.

ماده ۴

پرداخت قیمت کالاها برطبق قوانین و مقررات مربوط به کنترل ارز در دو کشور به دلار امریکایی یا هر نوع ارز قابل تبدیل و مورد قبول طرفین صورت می‌گیرد.

ماده ۵

پس از لازم الاجرا شدن این موافقتنامه، کالاهای صادراتی طرفین باید دارای گواهی مبدأ صادره از طرف مقامات صلاحیتدار باشد. برای کالاهایی که قیمت آن بیش از ۱۰۰ دلار نباشد گواهی مبدأ لازم نمی‌باشد.

ماده ۶

کمیسیون مختلطی مرکب از نمایندگان دولتهای ایران و ترکیه جهت نظارت بر اجرای صحیح این موافقتنامه و ارائه پیشنهادات مربوطه تشکیل می‌شود پیشنهادات این کمیسیون باید مورد تصویب مقامات مربوطه دو کشور قرار گیرد. کمیسیون مورد نظر با تقاضای یکی از طرفین به طور تناوب در تهران و آنکارا تشکیل می‌شود.

ماده ۷

این موافقتنامه پس از امضا موقتاً لازم الاجرا می‌گردد. لازم الاجرا شدن قطعی آن منوط به تصویب مقامات صلاحیتدار است. این موافقتنامه به مدت یک سال از روز امضا معتبر است.

در صورتی که دو ماه قبل از انقضای مدت اعتبار موافقتنامه، کتباً تقاضای فسخ آن نگردد موافقتنامه به مدت یک سال دیگر معتبر خواهد بود و به این ترتیب موافقتنامه می‌تواند حداکثر پنج سال تمدید گردد.

ماده ۸

موافقتنامه تجارت ۱۳ اکتبر ۱۹۵۶ و پروتکل پرداخت منضم به آن همچنین موافقتنامه پرداخت ۱۹۴۹/۱۲/۲۵ از تاریخ امضای این موافقتنامه لغو می‌شود.

ماده ۹

محل، آنکارا تاریخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۶۴ به زبان فرانسه.
از طرف دولت شاهنشاهی ایران
از طرف دولت جمهوری ترکیه
امضا
امضا

۳۲. موافقتنامه لغوروادید

موافقتنامه لغوروادید بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

نظر به اینکه دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه مایل اند مسافرت اتباع خود را به کشور یکدیگر حتی الامکان تسهیل نموده و تشریفات مربوطه را تا آنجا که میسر است ساده کنند بین نمایندگان دو دولت به شرح زیر توافق حاصل گردید:

ماده اول

الف) اتباع ایران بدون در نظر گرفتن کشور مبدأ مسافرت مجاز خواهند بود بدون اینکه قبلاً روادید اخذ نموده باشند برای یک یا چند بار به کشور ترکیه وارد شده و برای مدتی که هر بار از سه ماه تجاوز نخواهد کرد در آن کشور اقامت نمایند مشروط بر اینکه گذرنامه معتبر ایرانی (دارای عکس دارنده گذرنامه و همراهان) در دست داشته باشند.

ب) اتباع ترکیه بدون در نظر گرفتن مبدأ مسافرت مجاز خواهند بود بدون اینکه قبلاً روادید اخذ نموده باشند برای یک یا چند بار به ایران وارد شده و برای مدتی که هر بار از سه ماه تجاوز نخواهد کرد در آن کشور اقامت نمایند مشروط بر اینکه گذرنامه معتبر ترک (دارای عکس دارنده گذرنامه و همراهان) در دست داشته باشند.

ماده دوم

الف) اتباع ایران که قصد دارند بیش از سه ماه در کشور ترکیه اقامت نمایند و یا به کار و یا تجارت و یا شغل و یا فعالیتهای انتفاعی در آن کشور اشتغال ورزند، باید قبل از عزیمت از مقامات صلاحیتدار ترک اجازه لازم را کسب نمایند.

ب) اتباع ترک که قصد دارند بیش از سه ماه در کشور ایران اقامت نمایند و یا به کار و یا تجارت و یا شغل و یا فعالیتهای انتفاعی در آن کشور اشتغال ورزند باید قبل از عزیمت از مقامات صلاحیتدار ایران اجازه لازم را کسب نمایند.

ماده سوم

الف) اتباع ایرانی که بدون روادید وارد کشور ترکیه شده و پس از سه ماه بخواهند اقامت خود را تمدید نمایند، باید از مقامات صلاحیتدار ترک در محل اجازه تمدید اقامت کسب نمایند و مقامات مزبور در رد یا قبول این تقاضای تمدید مختار می باشند.

ب) اتباع ترک که بدون روادید وارد کشور ایران شده و پس از سه ماه بخواهند اقامت خود را در ایران تمدید نمایند باید از مقامات صلاحیتدار ایران در محل اجازه تمدید

اقامت کسب نمایند و مقامات مزبور در رد و یا قبول این تقاضای تمدید مختار می باشند.

ماده چهارم

الف) اتباع ایران مقیم کشور ترکیه می توانند از کشور ترکیه خارج شده و بدون روادید مجدداً به ترکیه مراجعت نمایند مشروط بر اینکه گذرنامه معتبر ایرانی (دارای عکس دارنده گذرنامه و همراهان) در دست داشته باشند.

ب) اتباع ترک مقیم ایران می توانند از کشور ایران خارج شده و بدون روادید مجدداً به ایران مراجعت نمایند مشروط به اینکه گذرنامه معتبر ترک (دارای عکس دارنده گذرنامه و همراهان) در دست داشته باشند.

ماده پنجم

هیچیک از مقررات مواد اول و دوم و سوم و چهارم فوق مانع از اجرای قوانین و مقررات دولتین متعاهدین درباره ورود و اقامت و شرایط کار خروج و اخراج اتباع خارجه از کشور خود نخواهند بود.

ماده ششم

هر یک از دولتین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ می دارد که ورود به قلمرو خود یا اقامت در آن را جهت اشخاصی که فاقد مدارک و اسناد لازم مسافرت بوده و یا وسیله معاش کافی نداشته و به نحوی از انحا نایاب تشخیص داده شوند ممنوع نماید.

ماده هفتم

الف) دولت شاهنشاهی ایران متعهد می شود که در هر موقع بدون تشریفات هر یک از اتباع خود را که در خاک ترکیه می باشد اجازه ورود به ایران بدهد.

ب) دولت ترکیه متعهد می شود که در هر موقع و بدون تشریفات هر یک از اتباع خود را که در خاک ایران باشد، اجازه ورود به ترکیه بدهد.

ماده هشتم

هر یک از دولتین متعاهدین حقوق خود را در تعلیق جزئی یا کلی این موافقتنامه به جهات نظم عمومی و یا امنیت ملی و یا بهداشت عمومی محفوظ می دارد و این تعلیق بلافاصله از طریق سیاسی به کشور متعاهد دیگر اعلام خواهد شد.

ماده نهم

این موافقتنامه از تاریخ اول دسامبر ۱۹۶۴ به مورد اجرا گذارده خواهد شد و مدت

اعتبار آن یک سال خواهد بود و چنانچه دو ماه قبل از خاتمه مدت اعتبار از طرف هیچیک از دولتين متعاهدین فسخ نشود، برای مدت نامحدودی معتبر خواهد ماند ولی پس از خاتمه مدت اعتبار اولیه هر یک از دولتين متعاهدین می‌تواند در هر موقع با اعلام قبلی دو ماهه موافقتنامه را فسخ نمایند.

در دو نسخه به زبان انگلیسی در تهران به تاریخ ۱۸ اکتبر ۱۹۶۴ تنظیم گردید.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت جمهوری ترکیه

۳۳. پروتکل هشتمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۳۴. پروتکل نهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۳۵. پروتکل دهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۳۶. پروتکل یازدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۳۷. پروتکل دوازدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۳۸. پروتکل سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است)

۳۹. پروتکل حفاظت علائم مرزی

پروتکل

درباره حفاظت و نگاهداری و تعمیر و بازرسی و تجدید
و نصب مجدد علائم مرزی در سرحدات ایران و ترکیه

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

نظر به مناسبات مودت و همبستگی و حسن همجواری موجود بین دو کشور،
تصمیم گرفتند درخصوص حفاظت و نگاهداری و تعمیر و بازرسی و تجدید و نصب مجدد
علائم مرزی که نوار سرحدی مشترک آنان را مشخص می نماید، طبق موافقتنامه ها و
پروتکل های معتبر بین طرفین و ملحقات آنها پروتکل حاضر را منعقد کنند و
لذا نسبت به مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱

از لحاظ این پروتکل، منظور از علائم مرزی نقاط مثلثاتی و نشانه ها و تیرها و یا
علاماتی است که در موافقتنامه مربوط به تعیین خط مرزی بین ایران و ترکیه مورخ ۲۳
ژانویه ۱۹۳۲ تصریح شده و یا علائم سرحدی دیگری است که توسط کمیسیون عالی
مرزی ایران و ترکیه مقرر گردیده است.

ماده ۲

مقامات مرزی طرفین طبق موافقتنامه ها و پروتکل های معتبر بین طرفین احقات^۱
(و ملحقات) آنها مأمور و مسئول حفاظت علائم مرزی به بهترین وجه می باشند. این
مقامات تدابیر لازم را جهت جلوگیری از جابه جاشدن و از بین رفتن علامات مرزی اتخاذ
خواهند نمود.

ماده ۳

به منظور حفاظت علائم مرزی، مقامات صلاحیتدار طرفین تذکرات لازم به اهالی
مرزنشین خود خواهند داد. در صورتی که علائم مرزی توسط اتباع یکی از طرفین جابه جا

• این کلمه در سند بدین ترتیب نوشته شده که به نظر صحیح نیست. در داخل پرانتز تصحیح شده است.

شده یا از بین رفته و یا آسیب دیده باشد، موضوع با حضور مقامات مرزی طرف دیگر مورد بررسی قرار گرفته و صورت مجلس مشترکی در این مورد تنظیم خواهد گردید. مرتکبین این اعمال طبق قوانین داخلی طرفی که اعمال فوق در سرزمین او ارتکاب یافته است مورد تعقیب واقع خواهند شد. هزینه تجدید یا مرمت میله های مرزی که بدین ترتیب از بین رفته یا آسیب دیده است به عهده طرفی است که مرتکبین اعمال مورد بحث از اتباع او باشند.

ماده ۴

نگاهداری و تعمیر میله های مرزی شماره فرد و نصب مجدد آنها در صورت از بین رفتن توسط مقامات مرزی ترکیه و عملیات مشابه نسبت به میله های مرزی شماره زوج به توسط مقامات مرزی ایران معمول خواهد گردید.

هزینه های ناشی از این عملیات نسبت به میله های شماره فرد به عهده ترکیه و هزینه های مربوط به میله های شماره زوج به عهده ایران خواهد بود.

ضمناً عملیات مربوط به نگاهداری و مرمت و بازرسی و نصب مجدد میله های مرزی واقع در نقاط صعب الوصول توسط مأمورین مرزی طرفی انجام خواهد یافت که از سرزمین وی دسترسی به میله های مذکور سهلتر باشد مشروط بر اینکه طرفین کتباً در این مورد توافق نمایند. هزینه های مربوط به میله های مرزی شماره فرد به عهده ترکیه و هزینه های مربوط به میله های شماره زوج به عهده ایران خواهد بود.

علایم مرزی مستمراً از جانب مقامات صلاحیتدار طرفین تحت مراقبت قرار خواهد گرفت.

الف) در صورتی که یکی از طرفین ضمن بازرسی های عادی معموله مشاهده نماید که یک یا چند میله تغییر مکان یافته و یا از بین رفته و یا مفقود الاثر شده و یا کاملاً آسیب دیده است، مراتب را فوراً به اطلاع مقامات سرحدی طرف دیگر می رساند و تقاضای تجدید علامت یا علایم فوق الذکر را می نماید. پس از اعلام وصول این اطلاعیه عملیات نصب مجدد میله های مرزی مشترکاً با حضور مقامات و کارشناسان فنی طرفین — طبق موافقتنامه ها و پروتکل ها و نقشه های معتبر — انجام خواهد شد. هیچ عمل یا اقدام یکجانبه جهت تجدید یا نصب مجدد میله های مزبور معمول نخواهد گردید. در مورد نصب مجدد این میله ها صورت مجلسی (طبق نمونه ضمیمه) تنظیم و به امضای کارشناسان فنی و مقامات مرزی و مترجمین خواهد رسید. در صورت عدم توافق طرفین در مورد محلی که

میله یا میله‌های مرزی می‌بایستی مجدداً نصب گردد، صورت مجلسی شامل نظریات طرفین در این مورد تنظیم و هریک از طرفین به منظور جستجوی راه‌حلی منطبق با موافقتنامه‌های معتبر مسئله را به مقامات ذی‌صلاحیت دولت متبوعه خود ارجاع خواهد نمود.

ب) چنانچه هریک از طرفین ضمن بازرسی‌های عادی معموله تشخیص دهد که یک یا چند میله مرزی مستلزم مرمت می‌باشد، قبل از مبادرت به هر نوع عمل ترمیمی مراتب را کتباً به اطلاع مقامات مرزی طرف دیگر خواهد رسانید. تعمیر میله یا میله‌های مورد بحث را نمی‌توان قبل از انقضای مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ اطلاعیه شروع نمود. طرفین حق دارند حضور نمایندگان خود را طی عملیات تعمیر خواستار گردند. پس از پایان عملیات مزبور صورت مجلسی در این خصوص تنظیم خواهد شد.

ماده ۶

بازرسی مشترک کلیه علائم مرزی هر سه سال یک بار طی ماههای ژوئن و ژوئیه و اوت توسط یک گروه فنی مختلط انجام خواهد شد. مع الوصف در موارد استثنایی هریک از طرفین می‌تواند با قید فوریت بازرسی مشترک را خواستار گردد. این بازرسی‌ها طی سی روز پس از ارائه کتبی درخواست — در تاریخی که مورد توافق طرفین واقع شده است — معمول می‌گردد.

ماده ۷

نسبت به تغییر ضوابط موجود یا وضع موازین جدید درباره شکل و ابعاد و تعیین مشخصات علائم مرزی و همچنین خصوصیات مصالحی که جهت نصب مجدد و تعمیر آنها به کار برده می‌شود — کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه رأساً یا به موجب پیشنهاد گروه فنی مختلط مذکور در ماده ۶ پروتکل حاضر تصمیمات مقتضی اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۸

در مورد نصب علائم فرعی بین میله‌ای مرزی موجود — در مکانهایی که جهت تشخیص دقیقتر نوار مرزی لازم شمرده شود — کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه رأساً یا به موجب پیشنهاد گروه فنی مختلط مذکور در ماده ۶، طبق موافقتنامه‌ها، پروتکل‌ها و نقشه‌های معتبر تصمیمات مقتضی اتخاذ خواهد نمود. نصب میله‌های فرعی مشترکاً توسط کارشناسان فنی طرفین انجام می‌شود. برای هریک از میله‌های فرعی مذکور مدارکی

مطابق با آنچه که در پروتکل مربوط به نصب میله‌های مرزی پیش‌بینی شده است — تنظیم خواهد گردید.

مسئولیت حفاظت و نگاهداری و مرمت میله‌های فرعی و همچنین نحوه پرداخت هزینه‌های ناشی از عملیات فوق توسط کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه تعیین خواهد شد.

ماده ۹

نگاهداری و مرمت و نصب مجدد علائم مرزی مشترک از بین رفته در ملتقای سرحدات ایران و ترکیه و اتحاد جماهیر شوروی و همچنین در ملتقای سرحدات ایران و ترکیه و عراق با حضور مقامات مرزی سه کشور ذی‌نفع و طبق پروتکل‌هایی که بدین منظور تنظیم خواهد شد — معمول می‌گردد.

در موارد فوق‌الاشعار، دولت متقاضی از نمایندگان اتحاد جماهیر شوروی و عراق دعوت به عمل خواهد آورد.

پروتکل حاضر از تاریخ مبادله اسناد تصویب به موقع اجرا گذارده می‌شود.
پروتکل حاضر در دو نسخه به زبانهای فارسی و ترکی و فرانسه تنظیم شده و در صورت بروز اختلاف متن فرانسه مناط اعتبار خواهد بود.

تهران — به تاریخ ۲۰ دیماه ۱۳۵۰

از طرف دولت جمهوری ترکیه

امضا

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

امضا

۴۰. چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

چهاردهمین اجلاس

کمیسیون عالی مرزی

ایران - ترکیه

تهران: ۱۴-۲۷ دی ماه ۱۳۵۰

فهرست مندرجات

۱. صورت جلسه افتتاحیه
۲. پیام جناب آقای وزیر کشور شاهنشاهی ایران
۳. نطق افتتاحیه جناب آقای سلطان حسین سنندجی رئیس هیئت نمایندگی ایران
۴. نطق افتتاحیه جناب آقای حسن استینیلی رئیس هیئت نمایندگی ترکیه
۵. دستور مذاکرات
۶. پروتکل
۷. صورت جلسه اختتامیه
۸. نطق اختتامیه جناب آقای حسن استینیلی، رئیس هیئت نمایندگی ترکیه
۹. نطق اختتامیه جناب آقای سلطان حسین سنندجی، رئیس هیئت نمایندگی ایران
۱۰. ضمیمه:

صورت جلسه کمیسیون مخصوص

صورت جلسه افتتاحیه

چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مشترک مرزی ایران و ترکیه ساعت ۱۶ روز سه شنبه ۱۴ دی ماه ۱۳۵۰ برابر با ۱۹۷۲/۱/۴ در تهران در کاخ وزارت کشور شاهنشاهی ایران تشکیل شد. ابتدا جناب آقای سلطان حسین سنندجی، رئیس هیئت نمایندگی ایران، پیام جناب آقای محمد سام وزیر کشور شاهنشاهی ایران را به کمیسیون قرائت نمودند؛ سپس ضمن بیاناتی به هیئت ترک از جانب خود و هیئت نمایندگی ایران خیرمقدم گفته و سخنرانی خود را ایراد نمودند آنگاه جناب آقای حسن استینیلی، رئیس هیئت نمایندگی ترکیه، به ایراد سخنرانی خود پرداختند. بعد از این مراسم، طرح دستور

مذاکرات تهیه شده از طرف هر دو هیئت قرائت و با توافق طرفین تلفیق شد و دستور کار نهایی کمیسیون به تصویب رسید و یک کمیسیون هماهنگی و یک کمیسیون مخصوص مرکب از نمایندگان مربوطه طرفین برای رسیدگی به مواد دستور مذاکرات و پرونده‌های حوادث مرزی تشکیل شد.

اسامی اعضای هیئت نمایندگی ایران و ترکیه به شرح زیر است:

اسامی هیئت نمایندگی ترکیه

جناب آقای حسن استینلی: رئیس

از وزارت امور خارجه:

آقایان: ارول آلتکین

آلوقلیچ

از ستاد کل ارتش:

سرهنک ستاد سزائی اردینچ

سرهنک ستاد حبیب تونسوی

از وزارت دفاع ملی:

سرهنک ۲ خیرالدین انور

از وزارت کشور:

اورهان علاءالدین اربوغ

لطفی اوزدمیر

فخرالدین آلتین

از شهربانی کل کشور:

اونی اوکسای

توران گنج

از ژاندارمری کل کشور:

سرتیپ وهبی پارلار

سرتیپ منیراوانات

سرهنک ۲ نجابالدین ارگنه کن

از وزارت گمرکات و انحصارات:

کمال مومجو

از وزارت انرژی و منابع طبیعی:

مصطفی اوزکوک

هیئت نمایندگی ایران

جناب آقای سلطان حسین سنندجی: رئیس

از وزارت امور خارجه:

آقایان: علی رضا بیات

اسماعیل افجه ای

مهدی احساسی

کاظم ذوالفقاری

از ستاد بزرگ ارتشتاران:

سرتیپ علی اشرف سعیدی

از وزارت جنگ:

سرهنگ علی دانشور

از وزارت کشور:

علی رضا مهرداد

فتح اله دیده بان

از شهربانی کل کشور:

سرهنگ محمدتقی خرمی

از اداره کل گمرک:

عبدالرحیم داودی

از بنگاه راه آهن دولتی:

اسماعیل نورزاد

از وزارت آب و برق:

محمد باقر قلی زاده

محمد قاضی نوری

از ژاندارمری کل کشور:

سرلشگر حسن یحیوی
 سرلشگر روح اله امینی
 سرهنگ ستاد ابوالقاسم کافی
 سرهنگ یداله قاضی وکیلی
 سرهنگ ۲ رضا امام جمعه
 سرگرد مجید مهاجر
 سرگرد جواد درخشان
 از وزارت بهداری:
 دکتر حسنعلی آذرخش
 از وزارت منابع طبیعی:
 ستار سالاری
 مترجمین:

سروان عبدالله شکوریان، پرویز طاهرزاده، مهدی طاهباز
 ضمناً اشخاص نامبرده در ذیل تحت عنوان متخصص و مشاور و کارمند اداری و
 دفتری در موارد ضروری در کمیسیون به اقتضای وظیفه شرکت کردند:

ناصر امینی
 انوشیروان امیر جمشیدی
 ابراهیم انوری
 نصرت اله اربابی
 غلامرضا حسام وزیری
 ایرج تبریزی
 عبدالحمید معصومی
 سرگرد صادق حمیدی
 سروان بیوک آریابد
 ستوان یکم خدا رحیم نجف نژاد
 تقی خوئی
 احمد شمس آبادی

ایرج ایروانی
جلال الدین شفیعی
ناصر پورطواف
مهندس شیدایی

[امضای] رئیس هیئت نمایندگی ایران
سلطان حسین سنندجی
[امضای] رئیس هیئت نمایندگی ترکیه
حسن استینیلی

پیام جناب آقای سام، وزیر کشور شاهنشاهی ایران، به کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه: مسافرت هیئت محترم نمایندگی ترکیه به ایران فرصت مغتنمی است برای تجدید مراتب مودت بین دو کشور ترکیه و ایران و تحکیم روابط دوستانه‌ای که از دیرباز بین ملت و دولت شاهنشاهی ایران و ملت و دولت ترکیه برقرار بوده و همچنان پایدار خواهد ماند.

مذاکرات و تبادل نظرهایی که در این کمیسیون به عمل خواهد آمد مسلماً مبتنی بر روابط دوستانه و مودت‌آمیزی خواهد بود که دو کشور برادر و دوست را در طی قرون و اعصار به یکدیگر پیوسته است، بنابراین اعتماد کامل دارم که کمیسیون عالی مرزی دو کشور در چهاردهمین اجلاسیه خود به نتایجی که مطلوب هر دو کشور می‌باشد خواهد رسید.

عالی‌ترین آرزوی قلبی من این است که این کمیسیون با توجه به علاقه‌ای که سران دو کشور اعلی حضرت همایون شاهنشاه آریامهر، بزرگ رهبر عالیقدر ملت ایران و حضرت رئیس جمهور ترکیه به حسن روابط و تحکیم مبانی و دوستی و برادری دو ملت دارند به هدفهای خود دست یابد و بهترین نتیجه ممکن از این مذاکرات حاصل شود.

نطق افتتاحیه جناب آقای سلطان حسین سندجی

رئیس هیئت نمایندگی ایران:

اکنون اجازه می‌خواهم که به نام هیئت نمایندگی ایران و شخص خود ورود هیئت نمایندگی ترکیه را به پایتخت کشورمان خیرمقدم عرض کنم. امیدوارم که اقامت شما در کشور ما با تندرستی و شادکامی و موفقیت توأم باشد و با خاطرات خوشی به کشور ارجمند خود بازگردید.

برای کلیه اعضای هیئت نمایندگی ایران و شخص اینجانب شرکت در چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مشترک مرزی ایران و ترکیه موجب نهایت افتخار و خوشوقتی است. افتخار از این جهت که احساس می‌کنیم با مشارکت در کار این اجلاس در راه تحقق بیشتری از هدفهای اساسی سیاست مستقل ملی میهنمان که تحت رهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر طرح ریزی شده مجاهدت می‌کنیم و آن هدف تشدید هرچه بیشتر روابط برادرانه و تحکیم و توسعه مناسبات همه جانبه با ملت برادر ترکیه می‌باشد که با ما در حال و آینده منافع و مخاطرات مشترک دارد و علایق بی‌پایانی ما را به هم پیوند می‌دهد و اساس این برادری به دست دو قائد عظیم الشان ما اعلی حضرت رضا شاه کبیر و حضرت آتاتورک فقید ریخته شده و خوشبختانه روزه روز مبنای محکم و تازه‌ای یافته است و خوشوقتی از این جهت که فرصتی فراهم شده است تا فرد فرد اعضای هیئت نمایندگی ایران بتواند از نزدیک با برادران ترک خود همکاری و تفاهم بیشتر حاصل نماید.

جناب آقای استینلی

تشکیل کمیسیون عالی مشترک مرزی ایران و ترکیه در عین حال موجب کمال خوشوقتی و ملهم اعتماد و اطمینان است زیرا این کمیسیون فی حد ذاته سرمشق ارزنده‌ای برای تمام ملتها و دولتهاست و نشان می‌دهد وقتی بین زمامداران و افراد ملتها حسن تفاهم و برادری وجود داشته باشد چگونه می‌توان منابع مادی و انسانی ملتها را در راه بهبود روزافزون زندگانی بشر به کار برد و ملهم اعتماد و اطمینان است زیرا معاینه به دوست و دشمن نشان می‌دهد که ما با وقوف به مسئولیتهای ملی و رسالتهای تاریخی خود و در سایه برادری و اتحاد در فکر و عمل جهت مواجهه با مشکلات این دنیای پر آشوب آماده هستیم و در خوب و بد با هم شریک خواهیم بود.

در تاریخ گذشته ملتها، کمیسیونهای مشترک بسیار تشکیل شده و هم اکنون نیز در گوشه و کنار کمیسیونهای مشترکی انعقاد می یابد ولی با اطمینان کامل می توان گفت که کمیسیون ما اگر در دنیا بی نظیر نباشد، مسلماً کم نظیر است زیرا ما در این کمیسیون گرد نیامده ایم تا بر یکدیگر تهمت ببندیم و یا از هم خرده جویی و یا یکدیگر را اغفال کنیم، بلکه هدف اساسی ما تشدید همکاری و هماهنگی بین دولت برادر است که هیچ گونه اختلاف و نقار بر روابط آنها سایه نگسترده و تهیه موجباتی است که مرزهای ما از چنان امنیت و انتظامی برخوردار باشد که شایسته مقام برادری بین زمامداران عالقدر ما و افراد ملت های ماست. به عبارت دیگر ما برای آن گرد هم آمده ایم که مرز برادری و اتحاد را چنان تحکیم کنیم که از گزند هر حادثه ولو کوچک در امان بماند.

یقین دارم در بیان آنچه ابراز داشتم، مترجم افکار و احساسات برادران ترک خود بوده ام و به نوبه خود اطمینان می دهم که هیئت نمایندگی ایران و شخص این جانب از هیچ کوششی در راه تحقق این هدف مقدس دریغ نخواهد ورزید و متقابلاً از همکاری و راهنمایی برادران ترک خود بهره مند خواهیم بود. و متفقاً خواهیم توانست وظایفی که افتخار انجام آن را به عهده داریم و امنیت مرز مشترک دو کشور برادر در رأس آن است به نحو احسن و با سربلندی به پایان برسانیم.

نطق افتتاحیه جناب آقای حسن استنبیلی،

رئیس هیئت نمایندگی ترکیه

جناب آقای رئیس:

بیش از شروع به صحبت احترامات خود و اعضای هیئت ترک را به حضور جناب عالی و اعضای محترم هیئت ایران تقدیم می‌دارم. من بخصوص میل دارم تشکرات خودمان را به مناسبت استقبال گرم و مهمان‌نوازی ملی ایران که از روز ورود به تهران با آن مواجه شده‌ایم بیان نمایم. جناب آقای رئیس، ما به منظور تشکیل چهاردهمین اجلاس کمیسیون مشترک عالی مرزی دورهم گرد آمده‌ایم. اطمینان دارم که مذاکرات این کمیسیون نیز مانند مذاکرات کمیسیونهای قبلی برای کشورهای ما نتایج سودمند دربر خواهد داشت. ساکنین نقاط مرزی ایران و ترکیه افرادی از دو ملت هستند که با روابط فرهنگی و تاریخی به یکدیگر بستگی دارند. به علت وجود این روابط فرهنگی و تاریخی نزدیک است که رویدادهای مرزی بین دو کشور به اندازه‌ای ناچیز است که می‌تواند برای همسایه‌های دیگر ما سرمشق نمونه محسوب شود. باید قبول کرد که تصمیمات کمیسیونهای مشترک عالی مرزی نیز در بهبودی روابط ساکنین مرزی به میزان قابل توجه مؤثر بوده است.

دوستی موجود بین ترکیه و ایران که از طرف آتاتورک و رضاشاه کبیر بنیانگذاری شده است علاوه از تحکیم روابط مودت دو دولت، اثرات ثمربخشی هم بین افراد دو ملت ترک و ایران گذاشته است. چنانچه ملت ترک در تحت تأثیر این احساسات دوستانه بود که دوهزار و پانصد مین سالگرد تشکیل شاهنشاهی ایران را در مناطق مختلف ترکیه از صمیم قلب جشن گرفت و همچنین به این مناسبت عکسهای مربوط به دیدار و ملاقات رضاشاه و آتاتورک در آنکارا (۱۹۳۴) به معرض نمایش گذاشته شد. از این نمایشگاه که به وسیله حضرت رئیس جمهوری کشور ما گشایش یافته بود هزاران نفر از مردم آنکارا دیدن نموده و خاطرات فراموش نشدنی میهمان عالیقدر ما بار دیگر زنده شد.

گشایش راه آهن ایران و ترکیه را که ناشی از حسن روابط موجود بین دو کشور می‌باشد می‌توان از رویدادهای حائز اهمیت سال ۱۹۷۱ بین دو کشور به شمار آورد. پیاده شدن این طرح با کمک همپیمانهای ما در سازمان سنتو برای کشورهای ما ارزش

زیادی دارد. من ایمان دارم که اجرای این قبیل طرحها در موارد دیگر نیز به توسعه همکاری‌های بیشتر نیز که موجب پیشرفت کشورهای منطقه می‌باشد کمک فراوان خواهد کرد.

در حقیقت سازمانهای سنتو و آر، سی، دی برای همین منظور تشکیل شده‌اند، ما به نوبه خود رفورمهای حاصله در زندگی ملت برادر ایران را که تحت رهبری اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر رهبر بزرگ ایران صورت می‌گیرد با خوشحالی زیاد مشاهده می‌کنیم. جناب آقای رئیس اجازه می‌خواهم بار دیگر خوشحالی خودمان را از اینکه در کشور زیبای شما و در کنار شما هستیم اظهار نمایم.

توفیق کامل این کمیسیون عالی مرزی را هم مانند اجلاسهای گذشته خواستار بوده بار دیگر احترامات خود را به حضور جناب عالی و اعضای محترم هیئت ایران تقدیم می‌دارم.

دستور مذاکرات چهاردهمین اجلاسیه

کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه

ماده ۱

بررسی انواع حوادث مرزی و رسیدگی به علل آن و اتخاذ تدابیر لازم برای ایجاد همکاری نزدیکتری بین مأمورین مرزی جهت جلوگیری از این گونه حوادث و اتخاذ تدابیر و توصیه های لازم برای جبران زیانهای وارده به اشخاص با توجه به مدلول بندب ماده ۳ پروتکل سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه و همچنین:

الف) بررسی مجدد تصمیمات و پیشنهادات سابق کمیسیون عالی مرزی و نحوه اجرای این تصمیمات و پیشنهادات در مورد ایجاد پاسگاههای مرزی و گماردن مقامات مرزی جدید در نقاط مورد لزوم و افزایش تعداد پرسنل آنها؛ بررسی پیشنهادات طرفین درباره اقداماتی که در آتی باید در این زمینه صورت گیرد.

ب) بررسی تصمیم متخذه در جلسات سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه در مورد توسعه مخابرات بیسیم و باسیم.

ج) هرگونه عبور غیرقانونی خواه به طور مسلحانه یا غیرمسلحانه از مرز.

ماده ۲

بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به پرونده های معوقه موضوع ماده ۱۲ پروتکل سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی دو کشور و برای اتخاذ تدابیر لازم سو کمیته مخصوصی تشکیل شود.

ماده ۳

تبادل نظر و کوشش در مورد یافتن طرق و توصیه هایی در حدود قوانین جاریه هر دو کشور به منظور تسریع در پرونده های حوادث مرزی که در دستگاههای قضایی دو کشور له و یا علیه اتباع کشور دیگر در جریان است.

ماده ۴

بررسی نتایج حاصله از اجرای ماده ۶ پروتکل سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی و اتخاذ تدابیر لازم برای تجدید نظر در آنها طبق مدلول قسمت اخیر بند پ ماده مزبور.

ماده ۵

اتخاذ تدابیر عملی جهت جلوگیری از سوءاستفاده دارندگان دو شناسنامه در خاک هر دو کشور و بررسی پیشنهادات لازم در این خصوص.

ماده ۶

بررسی طرق ایجاد تسهیلات در نحوه اجرای قرارداد ۱۹۳۷ در مورد کسانی که به وسیله برگ گذر (پاساوان) به خاک طرف دیگر عبور می‌کنند و اتخاذ تدابیر لازم به منظور جلوگیری از عبورهای غیرمجاز و تجاوزات عمدی.

ماده ۷

بررسی نتایج حاصله از تصمیمات متخذه در سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی و اتخاذ تدابیر لازم برای همکاری بیشتر بین دو کشور در زمینه جلوگیری از سرایت بیماری‌های مسری دامی هنگام شیوع این گونه بیماری‌ها در مناطق نزدیک به مرز یکی از دو کشور تا هنگام رفع خطر برطبق موافقتنامه‌های منعقد جاری بین دو کشور.

ماده ۸

ادامه اجرای تصمیمات متخذه از طرف کمیسیون عالی مرزی در سابق در مورد همکاری بیشتر مقامات مرزی دو کشور و ایجاد یک کنترل مؤثر در جهت جلوگیری از قاچاق در منطقه مرزی.

ماده ۹

توضیحات طرفین در مورد اقدامات معموله در جهت اجرای تصمیمات سابق کمیسیون و بخصوص تصمیمات متخذه در سال ۱۹۷۰ درباره جلوگیری از قاچاق مواد مخدره.

ماده ۱۰

امضای پروتکل مربوط به حفاظت و نگاهداری و تعمیر و بازرسی و تجدید و نصب مجدد علائم مرزی در سرحدات ایران و ترکیه.

ماده ۱۱

تبادل نظر و تهیه توصیه‌های ضروری در مورد مدرنیزه کردن علائم مرزی و شرح مشخصات خط مرز و عکسبرداری هوایی و عملیات زمینی به منظور تهیه نقشه نوار مرزی به عرض ۴ کیلومتر.

ماده ۱۲

بررسی گزارش هیئتهای فنی مشترک اعزامی قبلی دو کشور برای رسیدگی به اختلافات موجود در مناطق مرزی بین میله‌های ۳۹-۴۰ (منطقه یاریم قیه) و بین میله‌های مرزی ۷۱-۷۲ (منطقه قانلی بابا) و اتخاذ تدابیر لازم برای حل این اختلافات در چهارچوب تصمیماتی که اجلاسیه فعلی کمیسیون عالی مرزی مشترک ایران و ترکیه درخصوص ماده ۱۱ دستور اجلاسیه تصویب خواهد کرد و اولویت دادن به اجرای تصمیمات مذکور در حل این اختلافات.

ماده ۱۳

تبادل نظر و توصیه‌های لازم نسبت به طرح موافقتنامه پیشنهادی از طرف دولت شاهنشاهی درباره استفاده از آبهای مرزی مشترک ایران و ترکیه در اجرای ماده ۱۰ پروتکل سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی دو کشور.

ماده ۱۴

تبادل اطلاعات درباره نحوه فعالیت‌های طرفین جهت آغاز کار دفتر گمرک در محل تلاقی خط آهن ایران و ترکیه در مرز برای ایجاد تسهیلات در امور مرزی.

رئیس هیئت نمایندگی ایران رئیس هیئت نمایندگی ترکیه

سلطان حسین سنندجی حسن استینیلی

امضا امضا

پروتکل

ماده ۱

به منظور ادامه همکاری بیشتر بین مأمورین مرزی طرفین و برای جلوگیری از حوادث مختلف مرزی، طرفین در موارد زیر توافق حاصل نمودند:

الف) احداث پاسگاههای مرزی جدید در نقاط مورد نیاز.

۱. با توجه به بند الف ماده ۱ پروتکل ۱۳۴۸ (۱۹۷۰) از طرف ایران نسبت به افزایش ۲۰ پاسگاه جدید به تعداد پاسگاههای سابق اقدام شده و در سال ۱۳۵۱ برابر ۱۹۷۲ کارهای ساختمانی آنها شروع خواهد شد. و یکی از این پاسگاهها در مقابل پاسگاههای بش تاش و سلطان توپ ترکیه از طرف ایران ساخته خواهد شد.

۲. با توجه به قسمت ۱ بند الف ماده ۱ پروتکل ۱۳۴۸ (۱۹۷۰)، ایران در سال ۱۳۵۱ (۱۹۷۲) در بورالان مقابل بخش آراییک یک مرزبانی درجه ۲ احداث خواهد کرد و پس از احداث این مرزبانی مرزبانهای درجه ۱ طرفین برای ملاقات و مذاکره بین مرزبانی درجه ۲ بورالان و قائم مقام آراییک نقطه ای تعیین و پروتکلی در این باب تنظیم خواهند کرد و نتیجه را به اطلاع مقامات مربوطه خود خواهند رسانید.

۳. طرفین برای ایجاد راهی بین بورالان و آراییک به دولتهای متبوعه خود توصیه خواهند کرد.

۴. هیئت ترکیه وجود مترجم فارسی را نزد مقامات مرزی ترکیه که مورد تقاضای هیئت ایرانی بوده مورد توجه قرار داد.

ب) افزایش امکانات ارتباط با سیم و بیسیم

ارتباط با سیم

در کوتاهترین مدت و حداکثر تا پایان سال ۱۹۷۲.

۱. خط ارتباط با سیم بین زیوه ایران و شمدينلی ترکیه متصل و برقرار شود.

۲. ارتباط با سیم سنجی باباش قلعه ترمیم و آماده نگهداری شود.

۳. ارتباط با سیم قطور و اوزالپ برقرار شود.

۴. ارتباط با سیم بین سیه چشمه و مرادیه دایر و آماده شود چنانچه مرزبان درجه ۲ سیه چشمه ایران احتیاج به مذاکره تلفنی با قائم مقام اوزالپ داشت، از طریق مرادیه رفع نیاز بنماید.

۵. ارتباط با سیم بین کلیسا کندی و دوغوبایزید تأمین شود.
طرفین در حفظ و نگاهداری خطوط ارتباط با سیم فی مابین در خاک خود نهایت مراقبت دائمی را به عمل خواهند آورد.

ارتباط بیسیم

۱. چون احتمال داده شد قطع ارتباط بین مرزبانهای ایران با وان روی اشتباه ساعت یا اشتباه محاسبه فرکانس پیش آمده باشد، کمیسیون تصمیم گرفت ساعت ۱۰/۳۰ روز ۲۵ بهمن ماه ۱۳۵۰ برابر با ساعت ۹ روز چهارده فوریه ۱۹۷۲ بیسیم وان با بیسیمهای ماکو و خوی و رضائیه تماس گرفته و این تماس را تا غروب همان روز حفظ نمایند؛ چنانچه در مورد فرکانس اشکالی در پیش بود به وسیله مرزبانها موضوع را به همدیگر اطلاع داده، اشکالات موجود را رفع نمایند.

۲. در مورد برقراری ارتباط بین سایر مرزبانهای ایران با ولات مرزی ترکیه، روز ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۵۱ (برابر با ۸ مه ۱۹۷۲) مرزبانان طرفین در محل ملاقاتهای خود اطلاعات مربوط به کریستال بیسیمهای همدیگر را در یک زمان مبادله نمایند بعد از مبادله این اطلاع طرفین برای تعیین فرکانس در صورت تطابق کریستالها با هم و یا برای اتخاذ تدابیر لازم جهت انطباق دستگاههای بیسیم هرگاه کریستال از یک نوع نباشد، از طریق سیاسی اقدام خواهند کرد و نتیجه را جهت اتخاذ تصمیم نهایی در پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مشترک مرزی مطرح خواهند نمود.

ج) عبور غیرمجاز با اسلحه و یا بی اسلحه

۱. به منظور جلوگیری از عبورهای غیرمجاز طرفین با انجام همکاریهای بیشتر در مورد اجرای دقیق مواد ۲۳ و ۲۴ قرارداد امنیت سرحدی ۱۹۳۷ تهران و مصوبات اجلاس قبلی کمیسیون عالی مرزی مشترک و سایر مواد قرارداد مذکور، مساعی لازم را به کار خواهند برد.

۲. مرزبانان طرفین به وسیله دهبانان و معتمدین محل برای موقوف ساختن عبورهای غیرمجاز تذکرات لازم را به ساکنین نقاط مرزی خواهند داد.

۳. مأموران مرزی افرادی را که بدون گذرنامه و یا بدون مدارک قانونی دیگر (برگ گذر) از مرز عبور می کنند بفوریت دستگیر و مرزبانهای طرفین بدون اتلاف وقت، اطلاعات لازم و کامل را درباره محل و علت دستگیری، هویت و مشخصات و سایر

اطلاعات مرزی را به طرف مقابل اعلام خواهند داشت و این گونه اشخاص پس از انجام اقدامات اداری و قضایی و گذراندن دوره کیفر احتمالی به طرف مقابل تسلیم خواهند شد.

ماده ۲

کمیسیون مخصوص برای رسیدگی به پرونده‌های معوقه موضوع ماده ۱۲ پروتکل سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی دو کشور تشکیل و به تعداد ۴۱ پرونده رسیدگی و تصمیم لازم را اتخاذ نمود. صورت پرونده‌های مطروحه و تصمیمات متخذه درباره آنها ضمن صورتمجلس جداگانه تنظیم و پس از امضای کمیسیون مخصوص بین طرفین مبادله گردید که یک نسخه از آن ضمیمه این پروتکل می باشد.

ماده ۳

موضوع توصیه های لازم به مقامات مربوط براساس قوانین جاریه دو کشور که برای تسریع و رسیدگی پرونده های متشکله ناشی از حوادث مرزی که در دادگاه های دو کشور برله یا علیه اتباع طرف دیگر تشکیل شده است به صورت ماده ۳ صورت مذاکرات به تصویب رسیده بود ولی چون هنگام بحث و گفتگو معلوم گردید سیستم قضایی و قوانین مربوط ایران و ترکیه در این باب با یکدیگر تطبیق نمی کند، لذا تصمیم گرفته شد که برای پیدا کردن طرق تلفیق نظریات طرفین موضوع از طرفین سیاسی مورد اقدام قرار بگیرد و نتیجه اقدامات به پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مشترک مرزی ایران و ترکیه گزارش شود.

ماده ۴

در مورد اغنام و احشامی که در تابستان به منظور تعلیف به مناطق مرزی آورده می شدند، اقدامات و مصوبات مندرج در بندهای الف، ب، پ، ت ماده ۶ پروتکل ۱۳۴۸ (۱۹۷۰) کمیسیون عالی مرزی مشترک ایران و ترکیه از لحاظ کلی مورد تأیید قرار گرفت. نهایت آنکه چون متنهای فارسی و ترکی با هم اختلافاتی داشت و دارای ابهاماتی بود بدین طریق توافق شد که:

اینکه در متن فارسی ماده ۶ پروتکل ۱۳۴۸ (۱۹۷۰) نوشته شده است که «مرزبانان مسئولیتی نخواهند داشت» با متن ترکی منطبق نیست و به عبارت «مرزبانان مسئولیت خواهند داشت» تصحیح می شود و لذا اغنام و احشامی که اشتباهاً به خاک

کشور مقابل عبور کرده باشند با توجه به مفاد قرارداد امنیت سرحدی ۱۹۳۷ تهران بلافاصله به صاحبان آن مسترد خواهد شد.

ماده ۵

با رعایت این اصل که مجرم نباید بدون مجازات بماند برای جلوگیری از اینکه دارندگان دو شناسنامه که در خاک یک کشور مرتکب جرمی شده‌اند، به ادعای دارا بودن تابعیت کشور دیگر از مجازات مصون نمانند، طرفین از طریق سیاسی تبادل نظر خواهند کرد تا در صورت عدم تکافوی قوانین فعلی با تغییر قوانین موجود یا وضع قانون جدید تدابیر لازم اتخاذ و از فعالیتهای مضره و ثبت نام این گونه اشخاص در دفاتر سجلی هر دو کشور ممانعت به عمل آید و وضع قطعی این گونه اشخاص روشن شود و نتیجه در پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی به اطلاع طرفین خواهد رسید.

و تا حصول نتیجه از این اقدامات به منظور جلوگیری از فعالیتهای مضره دارندگان دو شناسنامه، قوانین جاریه هر یک از دو کشور نسبت به جرایمی که در خاک کشور دیگر مرتکب شده‌اند درباره آنان اجرا خواهد شد.

ماده ۶

طرفین با توجه به مندرجات ماده ۷ سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه توافق کردند که برای جلوگیری از عبورهای غیرقانونی از صدور برگ گذر جز برای اشخاصی که در ماده‌های ۱۱ و ۲۰ قرارداد ۱۹۳۷ تهران پیش بینی شده خودداری نمایند.

ماده ۷

برای جلوگیری از سرایت بیماری‌های واگیر دامی، طرفین توافق نمودند با یکدیگر نهایت تشریک مساعی را به عمل آورده و مقررات مربوط به مواد ۱۰ و ۱۱ قرارداد دامپزشکی مورخ ۲۰ آوریل ۱۹۳۷ تهران و ماده پروتکل سال ۱۹۷۰ آنکارا را دقیقاً اجرا نمایند. و بدین منظور طرفین ظرف مدت سه ماه فهرست امراض بومی خود را از طریق سیاسی و نیز توسط مرزبانان به طرف دیگر تسلیم خواهند نمود که در آینده تشخیص امراض غیربومی طرف مقابل و اطلاع بموقع آن میسر باشد.

ماده ۸

به منظور جلوگیری از قاچاق اغنام و احشام و ممانعت از بروز حوادث مربوط به

هر نوع قاچاق در منطقه مرزی، طرفین به شرح زیر موافقت می نمایند:

(الف) اجرای دقیق احکام مواد پروتکل‌های پیشین کمیسیون عالی مرزی بخصوص ادامه اجرای داغ‌گذاری اغنام و احشام به وسیله هر دو طرف براساس بند الف ماده ۳ پروتکل سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی مشترک ایران و ترکیه.

(ب) همکاری و مراقبت بیشتر در مورد ترتیب ملاقاتها و تحویل و تحول رد پای حیواناتی که به صورت قاچاق از یک طرف به طرف دیگر برده شده است.

(ج) تبادل اطلاعات لازم بین مقامات مرزی در مورد افرادی که مرتکب قاچاق می شوند.

(د) تبادل اطلاعات مرزبانان دو طرف درباره مناطق و راههایی که مورد استفاده قاچاقچیان قرار دارد بخصوص راههایی که در فصول مختلف به علت تغییر اوضاع جوی منطقه از طرف قاچاقچیان انتخاب و مورد استفاده قرار می گیرد.

(ه) چون در حال حاضر صادرات و واردات اغنام و احشام و گوشت بین دو کشور از طریق دروازه‌های مجازی صورت می گیرد که در پروتکل ۱۴ مارس ۱۹۳۷ و ۲۰ آوریل ۱۹۳۷ پیش بینی شده و گمرک در آنها مستقر است. هیئت ترک پیشنهاد کرد که علاوه بر نقاط مجاز فعلی از کاپ کوی و نقطه مناسب دیگری در خاک ایران نیز این مبادلات صورت پذیرد که این امر منوط به تغییراتی در ماده ۱ پروتکل ۱۴ مارس ۱۹۳۷ می باشد. لذا طرفین موافقت کردند که برای انجام این منظور به دولت‌های خود توصیه نمایند که از طریق سیاسی نسبت به تغییر لازم در ماده مزبور اقدام شود.

(و) طرفین توصیه می نمایند که بخشهای خصوصی دو کشور جهت تشریک مساعی به منظور تأمین هر چه بیشتر نیازمندی گوشت وارداتی ایران از ترکیه مذاکرات لازم را به عمل بیاورند.

(ز) طرفین توافق نمودند که مأمورین مرزی دو کشور برای جلوگیری از توسعه قاچاق کالای سایر کشورها همکاری به عمل آورند.

ماده ۹

در مورد مبارزه با قاچاق مواد مخدره، ادامه همکاری‌های موجود بین طرفین مفید تشخیص داده شد. توصیه می گردد از طرف هر دو دولت احکام مواد مندرج در مقاله نامه مورخ ۱۹۶۱ ژنو و موارد مندرج را در این مورد در پروتکل‌های ۱۹۵۹ آنکارا، ۱۹۶۱ رضائیه

و ۱۹۶۳ ارزروم و ۱۹۶۶ رضائیه و ۱۹۷۰ آنکارا دقیقاً اجراء گردد.

ماده ۱۰

پروتکل مربوط به حفاظت و نگهداری و تعمیر و بازرسی و تجدید و نصب مجدد علایم مرزی در سرحدات دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه در تاریخ روز دوشنبه بیستم دی ماه ۱۳۵۰ برابر با ۱۹۷۲/۱/۱۰ توسط نمایندگان مختار دو دولت به امضا رسید.

ماده ۱۱

طرفین پس از تبادل نظر پیرامون مدارک فعلی مربوط به مشخصات مرز ایران و ترکیه به این نتیجه رسیدند که مدارک موجود واجد شرایط فنی امروزه نمی باشد و لذا توافق کردند که انجام اقدامات لازم راجع به مدرنیزه کردن مدارک مزبور را در پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی مطرح نموده و پس از تبادل نظر تصمیمات لازم را در این باب اتخاذ و نتیجه را برای تصویب به دولتهای خود توصیه نمایند. به منظور ایجاد تسهیلات در اقداماتی که در این مورد به عمل خواهد آمد و برای اخذ نتیجه سریع از این اقدامات، طرفین رونوشتی از پروتکل های اساسی و فنی و اداری را که در این مورد با سایر همسایگان منعقد نموده اند در ظرف مدت ۶ ماه از طریق سیاسی برای اطلاع یکدیگر ارسال خواهند نمود و این اسناد را ابتدا طرف ترکیه به طرف ایران تسلیم خواهد کرد.

ماده ۱۲

به منظور رفع اختلاف نظر هیئتهای فنی مشترک که بنا به تصویب یازدهمین کمیسیون عالی مرزی، مأمور رسیدگی به اختلافات موجود در مناطق بین میله های مرزی ۳۹-۴۰ (یاریم قیه) و بین میله های ۷۱-۷۲ در منطقه (قانلی بابا) شده بود، کمیسیون عالی مشترک توصیه می کند که یک هیئت فنی ذی صلاح و تام الاختیار مشترکی تعیین شود تا با توجه به شرح قرارداد سرحدی ۱۹۳۲ و نقشه های مرزی ۱۹۳۲ و ۱۹۳۳ و ۱۹۳۴ و قرارداد ۱۹۳۷ جهت روشن ساختن شرح خط مرزی اقدامات لازم را به عمل آورد. و نظریه خود را قبل از تشکیل پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی مشترک برای بررسی به دو دولت تقدیم خواهد کرد.

ماده ۱۳

به منظور همکاری جهت استفاده از آبهای که خط مرزی دو کشور را تشکیل

می‌دهند، و یا آنهایی که مرز را قطع می‌کنند با توجه به مفاد ماده ۱۰ پروتکل سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون مشترک عالی مرزی ایران و ترکیه، کمیسیون ضمن تأیید موضوع توصیه می‌نماید که طرح قرارداد پیشنهادی ایران در این باب از طرف مقامات دولت ترکیه در اولین فرصت ممکنه و حتی المقدور در نیمه اول سال ۱۹۷۲ مورد بررسی قرار بگیرد و نظر نهایی دولت ترکیه در کوتاهترین مدت از طریق سیاسی به دولت ایران اعلام شود و پس از تلفیق این دو طرح و تصویب آن در مراجع صالحه دو دولت، همکاری صمیمانه مشترک به منظور مطالعات فنی و تنظیم پروتکل‌های لازم توسط افراد متخصص آغاز گردد.

ماده ۱۴

با توجه به تصمیمات متخذه در سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی در موضوع احداث دفاتر گمرکی از طرفین، در محل تقاطع راه آهن دو کشور که از طرف ترکیه دفتر مورد نظر ایجاد گردیده است و بنا به اظهار مقامات ایرانی، کلیه تسهیلات لازم در ایستگاه آزاد تبریز فراهم شده است، لذا ایجاد دفتر گمرکی دیگری از طرف ایران در منطقه مرز فعلاً ضروری به نظر نمی‌رسد ولی هرگاه در آینده به علت افزایش حجم ترافیک بین دو کشور به ایجاد چنین دفتری ضرورت حاصل شود، نسبت به ایجاد یک دفتر گمرکی در مناسبترین نقطه اقدام خواهد شد. در هر حال طرفین نظریات خود را در این مورد از طریق سیاسی و همچنین در جلسات کمیسیون عالی آینده به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

صورت جلسه اختتامیه

آخرین جلسه چهاردهمین اجلاسیه کمیسیون مشترک عالی مرزی ایران و ترکیه در تاریخ ۲۷ دی ۱۳۵۰ برابر با ۱۷/۱/۱۹۷۲ در ساعت ۱۶ در تهران در کاخ وزارت کشور شاهنشاهی ایران با شرکت اعضای هر دو هیئت تشکیل و متن پروتکل تنظیمی پس از مطالعه از طرف رؤسای هیئتها به امضا رسید. سپس رؤسای هر دو هیئت به ترتیب نطقهای اختتامیه خود را ایراد نمودند، مذاکرات چهاردهمین اجلاسیه کمیسیون مشترک عالی مرزی ایران و ترکیه که براساس دوستی، برادری، حسن تفاهم و حسن نیت و همکاری جریان داشت، در ساعت ۱۷/۳۰ به پایان رسید.

به نام دولت شاهنشاهی ایران	به نام دولت جمهوری ترکیه
سلطان حسین سنندجی	حسن استینیلی
امضا	امضا

نطق اختتامیه جناب آقای حسن استنبیلی

رئیس هیئت نمایندگی ترکیه

جناب آقای رئیس:

مذاکراتمان را به پایان رسانده ایم. حصول توفیق کامل و اخذ نتایج مطلوب از مذاکرات این جلسات که در چهارچوب حسن همکاری نزدیک بین دو کشور دوست و متفق جریان داشت، موجب نهایت خوشحالی و خرسندی می باشد. مطمئن هستم که کوششهای ما در توسعه روابط دوستانه بین این دو کشور ولو اینکه جزئی هم باشد به نوبه خود سهمی خواهد داشت.

در اخذ نتیجه مثبت و در موفقیت حاصله در این باره رویه روشن سازگار جناب عالی و اعضای هیئت ایران بی اندازه مؤثر بوده است.

بر خود لازم می دانم که تشکرات خود را در این مورد به حضور شخص جناب عالی و اعضای محترم هیئت ایران معروض بدارم.

ابراز علاقه صمیمانه و دوستانه مقامات ایرانی و اجرای برنامه های مرتب به منظور اینکه مذاکرات و ملاقاتهای ما تحت بهترین شرایط و به وضع رضایت بخشی صورت بگیرد موجب کمال سپاسگزاری ما می باشد.

کشور شما را که مهد تمدن است همراه با دیدار از شهرهای اصفهان و شیراز با خاطرات فراموش نشدنی ترک خواهیم نمود. خاطراتی شیرین ناشی از ابراز علاقه و میهمان نوازی ارزنده مقامات و مردم کشور دوست و برادرمان ایران را که طی این دیدارها اندوخته ایم، همیشه به یاد خواهیم داشت. به شما اطمینان می دهم که دوستی ایران برای ما ارزش و اهمیت خاصی دارد و این دوستی در قلب ملت ترک جای گرفته است.

جناب آقای رئیس،

معتقدیم که روابط دوستانه بین ملل نیرومند و توسعه یافته روز به روز محکمتر خواهد شد. مشاهده پیشرفتهای ملت برادرمان ایران که به موازات مساعی مشابه در این زمینه در ترکیه صورت می گیرد موجب خرسندی ما شد.

اطمینان داریم که ملت ایران تحت رهبری اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر خود که با برگزاری ۲۵۰۰ سالگرد تأسیس شاهنشاهی ایران توجه کلیه جهانیان را به سوی خود جلب نموده است در راه توسعه و پیشرفت گامهای بلندی

برداشته و به رفاه و سعادت‌ی که شایستگی آن را دارد خواهد رسید و توفیق ملت ایران را در این مورد از صمیم قلب خواستاریم.

در پایان جلسات جاری بین دولتین ما علاوه بر تنظیم پروتکل کمیسیون مشترک عالی مرزی، پروتکل دیگری هم پیرامون علایم مرزی به امضا رسیده است بدین ترتیب بین دو ملت برادر بار دیگر امکانات تشریک مساعی بیشتر فراهم شده است.

بار دیگر تمایل خود را به افزایش همکاری‌های دیگر بین کشورهايمان ابراز

می‌دارم.

جناب آقای رئیس:

در پایان سخنان خود باز هم به نام خود و هیئت ترک از علاقه صمیمانه و میهمان‌نوازی ملت برادرمان ایران و مقامات مربوطه که نسبت به ما ابراز داشته‌اند اظهار تشکر می‌نمایم.

به امید اخذ نتایج مثبت در آتیۀ نزدیک از این مذاکرات به سود ملتهای هر دو کشور، احترامات خود را به حضور شخص جناب عالی و اعضای محترم هیئت ایران تقدیم می‌نمایم.

نطق اختتامیه جناب آقای سلطان حسین سندی

رئیس هیئت نمایندگی ایران

جناب آقای استینلی، آقایان اعضای هیئت محترم نمایندگی ترکیه.

چهاردهمین اجلاس کمیسیون مشترک عالی مرزی ایران و ترکیه به پایان خود نزدیک می شود و به این مناسبت لازم می دانم از طرف هیئت نمایندگی ایران در این اجلاس مطالبی را معروض دارم. قبل از همه مسرتی است که همه ما از آشنایی دوستان ترک احساس می کنیم. ما قریب دو هفته از نزدیک با شما در تماس دائم بودیم و بین ما مذاکراتی صریح و صمیم صورت گرفت و گاه در این مذاکرات به علت اختلاف نظر با دشواری مواجه می شدیم ولی نکته مهم روح همکاری و تفاهم متقابل و احساس مسئولیتی بود که بر مذاکرات ما حکومت داشت و به یاری آن توانستیم برای کلیه اختلاف نظرها راه حل های مرضی الطرفین بیابیم و برای غلبه بر مشکلات راه های منطقی بجویم. و از بابت این تفاهم و همکاری لازم می دانم تشکرات هیئت نمایندگی ایران و شخص خود را به شخص جناب عالی و هیئت نمایندگی ترکیه تقدیم دارم. مسلماً دور از واقع بینی است که توافقهایی که بین ما به عمل آمده کمتر یا بیشتر از ارزش حقیقی آن تلقی کنیم، حصول نتایج حاصله از مذاکراتی که در این کمیسیون به عمل آمد شاید از جهات عدیده نتواند پاسخ قانع کننده به پاره ای از مسائل تلقی شود، ولی در عین حال با توجه به نحوه ترکیب اعضای هیئتهای نمایندگی و حدود اختیاراتی که کمیسیون برای خود تشخیص داده بود، روی هم رفته باید نتایج حاصله را رضایت بخش دانست زیرا هرچند در راه حل قطعی پاره ای از مسائل توافقی حاصل نگشت، ولی این مذاکرات صریح و صمیم به اعتقاد این جانب راه را برای حل این مسائل از طریق سیاسی به مقدار زیاد هموار کرد و ضمناً زمینه کافی جهت تغییرات لازم در اجلاس های آینده کمیسیون مشترک عالی مرزی چه از جهت صلاحیت و اختیارات آن و چه از حیث تشریفات مقدماتی فراهم ساخت و امیدوارم دشواری هایی که ما در بین اجلاس با آن مواجه بودیم موجب آسان شدن کار اجلاس های آینده گردد و کمیسیون مشترک بتواند چنانکه مقصود واقعی تنظیم کنندگان قرارداد امنیت سرحدی سال ۱۹۳۷ دو کشور بوده منطبق با روح و منظور ماده هفت این قرارداد عمل کند و با امکانات بیشتری در رفع اختلافات مرزی دو کشور دوست توفیق یابد و بدین وسیله منویات رهبران عالیقدر دو کشور را مستقلاً بدون توسل به طرق

دیپلماتیک در تشیید مناسبات و علایق دوستانه دو کشور برادر به منصه ظهور رساند.

جناب آقای استیلی، آقایان

آرزو می‌کنم که در مدت اقامت در کشور شاهنشاهی به شما بد نگذشته باشد و با خاطرات خوشی از میهن ما بسلامت به کشور زیبای خود مراجعت فرمائید. اقامت کوتاه شما در ایران و مسافرت کوتاهتری که به اصفهان و شیراز به عمل آوردید، یقیناً به آن عده از اعضای هیئت محترم نمایندگی که برای بار اول به ایران آمده‌اند این فرصت را داده است که از نزدیک با تحولات عمیق اجتماعی و اقتصادی که در سایه رهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر نصیب ملت ما شده است آشنا شوند و یقین دارم مشاهده این تحولات برای برادران ترک ما به قدر خود ما خوشایند بوده است. همچنین امیدوارم که طی این اقامت کوتاه و مذاکراتی که به عمل آمد به صمیمیت و ارزش و احترامی که برادران ایرانی شما نسبت به ملت و کشور ترکیه احساس می‌کنند کاملاً پی برده باشید و توجه به این احساسات نقایص پذیرایی ما را جبران کرده باشد و همچنین آرزو مندم که در آینده باز هم سعادت زیارت شما را مخصوصاً در ایران داشته باشیم.

با عرض تشکر مجدد، مسافرت خوشی را برای همه شما آرزو می‌کنم و پایان چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مشترک مرزی ایران و ترکیه را اعلام می‌دارم.

برابر ماده ۲ پیشنهادی کمیسیون عالی مرزی ایران و ترک، اشخاص مشروحه زیر برای رسیدگی به تعداد ۴۱ پرونده در تاریخ ۵۰/۱۰/۱۶ برابر با ۱۹۷۲/۱/۶ الی ۵۰/۱۰/۲۰ برابر ۱۹۷۲/۱/۱۰ کمیته مخصوصی تشکیل دادند.

هیئت ایرانی:

۱. سرهنگ یداله قاضی وکیلی، رئیس دایره عهود و قراردادهای مرزبانی.
۲. سرهنگ ۲ رضا امام جمعه، مرزبان درجه ۱ رضائیه.
۳. سرگرد مجید مهاجر، مرزبان درجه ۱ خوی.
۴. سرگرد جواد درخشان مرزبان درجه ۱ ماکو.
۵. ستوان یکم نجف نژاد، مترجم.

هیئت ترک:

۱. والی ولایت قارص اورهان علاءالدین اربوغ.
۲. والی ولایت آغری لطفی اوزدمیر.
۳. از وزارت کشور آونی اوکسای.
۴. از فرماندهی کل ژاندارمری نجاب الدین ارگنه کن.
۵. از وزارت کشور توران گنج.

ماکو وقارص

- الف) تعقیب و اعلام نتایج پرونده‌های ردیف ۱۳ — ۱۸ — ۲۲ — ۲۳.
- ب) پرونده‌های ردیف ۱۲ — ۱۵ — ۱۷ — ۱۹ — ۲۰ برابر ماده ۱۲ پروتکل سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی اقدام شود.
- ج) پرونده‌های ردیف ۱۴ — ۱۶ — ۲۱ مشمول ماده ۹ پروتکل سیزدهمین اجلاس مرزی بوده که دستور بایگانی آنها صادر گردید.

۲. ولایت آغری و مرزبانی ماکو

الف) نتایج و تعقیب پرونده ردیف ۳۲.

- ب) پرونده‌های ردیف ۲۴ — ۲۵ — ۲۶ — ۳۰ برابر ماده ۱۲ سیزدهمین کمیسیون عالی مرزی اقدام گردد.

۳. ولایت وان و مرزبانی ماکو

الف) نتایج و تعقیب پرونده‌های ردیف ۸ — ۱۰.

ب) پرونده‌های ردیف ۹-۳۴-۳۵-۳۶-۴۰ برابر ماده ۱۲ سیزدهمین کمیسیون عالی مرزی اقدام گردد.

۴. ولایت وان و مرزبانی خوی

الف) نتایج و تعقیب پرونده‌های ردیف ۲-۳-۳۸-۴۱.

ب) پرونده‌های ردیف ۱-۴-۵-۷-۳۱-۳۳-۳۹ برابر ماده ۱۲ سیزدهمین کمیسیون عالی مرزی اقدام شود.

ج) پرونده‌های ردیف ۶-۳۷ برابر ماده ۹ سیزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی مطابق بوده و دستور بایگانی آنها صادر گردید.

۵. ولایت وان و مرزبانی رضائیه

الف) نتایج و تعقیب پرونده ردیف ۱۱.

۶. ولایت حکاری و مرزبانی رضائیه

الف) نتایج و تعقیب پرونده ردیف ۲۹.

ب) پرونده‌های ردیف ۲۷-۲۸ با توجه به ماده ۵ کمیسیون چهاردهمین اجلاسیه که درباره اشخاص دو شناسنامه اتخاذ تصمیم شده برابر آن اقدام خواهد شد. مشترکاً قرار فوق صادر شد.

قرار مشترک

مأمورین صلاحیتدار مرزی مراتب زیر را:

۱. مراحل قضایی پرونده‌هایی که به مقامات قضایی انتقال یافته‌اند.
۲. در مورد حوادثی که متهم آنها شناخته نشده و برابر قوانین جاری شامل مرور زمان بوده باشد و مرور زمان آنها از طرف مقامات صلاحیتدار اعلام شده باشد، در کوتاهترین مدت و بدون انتظار تقاضا به اطلاع طرف دیگر خواهند رسانید.

هیئت ایران

۱. سرهنگ یداله قاضی وکیل رئیس دایره عهود و قراردادهای مرزبانی.
۲. سرهنگ امام جمعه، مرزبان رضائیه.
۳. سرگرد مجید مهاجر، مرزبان درجه ۱ خوی.
۴. سرگرد جواد درخشان، مرزبان درجه ۱ ماکو.
۵. ستوان یکم نجف نژاد.

هیئت ترک

۱. والی ولایت قارص، علاءالدین اربوغ.
۲. والی ولایت آغری، لطفی اوزدمیر.
۳. از وزارت کشور، اونی آکسای.
۴. از فرماندهی کل ژاندارمری، نجابالدین ارگنه کن.
۵. از وزارت کشور، توران گنج.

۴۱. پروتکل همکاری فنی در مناطق مرزی

پروتکل همکاری فنی بین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

راجع به عکسبرداری هوایی

جهت تهیه نقشه‌های منطقه مرزی ایران و ترکیه

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

با تمایل به تعیین نحوه عکسبرداری هوایی در طول مرز ایران و ترکیه برای تنظیم نقشه‌های منطقه مرزی و با تصمیم به انعقاد یک پروتکل همکاری فنی بین دو دولت برای تأمین منظور فوق، نمایندگان مختار خود را که ذیل این پروتکل را امضا کرده‌اند تعیین نمودند.

نمایندگان مزبور پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در موارد زیر توافق نمودند:

ماده اول

طرفین متعهدین می‌توانند در حدود مقررات این پروتکل و به منظور عکسبرداری‌های لازم برای تنظیم نقشه‌های خود مربوط به مرزهای ایران و ترکیه به پرواز بر فراز خط مرزی مبادرت نمایند.

ماده دوم

در پروازهای موضوع ماده اول عبور از مرز مجاز نخواهد بود مگر در مواردی که الزامی فنی ایجاب نماید.

ماده سوم

هر یک از طرفین متعهدین که مایل به انجام پروازهایی به منظور مقرر در ماده اول باشد، باید یک ماه قبل از تاریخ شروع پرواز، اطلاعات مشروح زیر را به استحضار مقامات ذی‌صلاحیت طرف متعاقد دیگر برساند:

۱. تاریخ تقریبی شروع و اختتام پروازها و مدت و برنامه پروازهای روزانه.
۲. نوع و رنگ و شماره و سایر علائم مشخصه هواپیماهایی که در عکسبرداری از

آنها استفاده خواهد شد.

۳. ارتفاع تقریبی پروازها و مقیاس تقریبی عکسها.
۴. کروکی منطقه ای که پرواز بر فراز آن انجام خواهد شد. این کروکی ها را ممکن است در مقیاس متغیری از ۱/۵۰,۰۰۰ تا ۱/۲۵۰,۰۰۰ تهیه نمود.
۵. نام فرودگاه مورد استفاده در پروازها و محل لابراتوار عکاسی.

ماده چهارم

طرفین متعاهدین تعهد می نمایند که هنگام مبادرت به عکسبرداری برای منظوره‌های مذکور در ماده اول قواعد مشروحه زیر را رعایت کنند:

۱. هر یک از طرفین متعاهد می تواند هنگام عکسبرداری هوایی یک نفر افسر ناوبر به عنوان ناظر در هواپیمای طرف دیگر و همچنین یک افسر مأمور لابراتوار در لابراتوار عکاسی طرف متعاهد دیگر داشته باشد. چنانچه پروازی صورت نگیرد، افسر ناظر در هواپیما می تواند به کارهای لابراتوار اشتغال ورزد و چنانچه در لابراتوار کاری نباشد افسر مأمور لابراتوار می تواند به عنوان ناظر دوم در پرواز شرکت نماید و بدین منظور وسایل لازم جهت سهولت امر نظارت از طریق طرفی که عکسبرداری هوایی می نماید برای مأموریت نمایندگان ناظر طرف مقابل فراهم شود.

۲. در هواپیماها فقط از یک دوربین عکسبرداری که مشخصات آن قبلاً اعلام می گردد، منحصرأ به منظور عکسبرداری هوایی جهت تبدیل به نقشه با مقیاس معین استفاده خواهد شد و هر نوع عکسبرداری یا بررسی های هوایی دیگر ممنوع است. افسر ناظر طرف دیگر مجاز خواهد بود در اجرای مفاد این مقررات نظارت نماید.

۳. عکسهای هوایی در لابراتوار طرفی که اقدام به عکسبرداری نموده است، ظاهر شده و آن قسمت از مناظر که مربوط به سرزمین طرف متعاهد دیگر باشد در حضور افسر ناظر همان طرف از فیلمها محو خواهد گردید. در مواردی که الزاماً بیش از نصف عکس حذف می شود برای توجیه عکس لاکل چند لکه کوچک در نقاط بالا و پایین محور عکس باقی بماند تا بتوان از روی آن عکسها را توجیه نمود.

ماده پنجم

طرف متعاهدی که مایل به انجام پروازهای مورد بحث باشد نمی تواند قبل از انجام کلیه تشریفات مقرر در این پروتکل برنامه پروازهای خود را اجرا نماید. با اعلام

ختم برنامه پروازها به مقامات صلاحیتدار طرف دیگر مأموریت خاتمه می‌یابد پروازهای جدید هنگامی مجاز خواهند بود که طرفین متعاهدین کلیه تشریفات مقرر در مواد قبلی پروتکل حاضر را رعایت نموده باشند.

ماده ششم

در مواردی که پرواز به علل جوی و یا فنی بیش از زمان پیش‌بینی شده به طول انجامد و مراتب مورد تأیید افسران ناظر طرف مقابل قرار گیرد، پرواز برای یک بار با موافقت افسران ناظر و مجریان عکسبرداری تمديد و مراتب به اطلاع مقامات ذی‌صلاحیت طرفین رسانیده می‌شود.

ماده هفتم

هنگام انجام پروازهای مقرر در این پروتکل طرف ذی‌نفع اقدامات تأمینی لازم را به عمل خواهد آورد.

ماده هشتم

افسران ناظر یک طرف متعاهد می‌توانند به شرط رعایت مقررات داخلی طرف متعاهد دیگر به سرزمین آن طرف وارد و یا از آن سرزمین خارج شوند. طرفین متعاهدین متعهد می‌شوند که در حدود مقررات داخلی خود، کلیه تسهیلات لازم را به منظور انجام مأموریت افسران ناظر فراهم آورند.

ماده نهم

مدت اعتبار این پروتکل پنج سال است و در پایان این مدت ممکن است آن را با توافق طرفین برای دوره‌های دوساله تجدید نمود.

ماده دهم

پروتکل حاضر به تصویب خواهد رسید و یک ماه پس از تاریخی که طرفین از طریق دیپلماتیک تصویب آن را به یکدیگر اطلاع داده باشند، لازم‌الاجرا خواهد شد. بنا به مراتب فوق نمایندگان مختار امضا کنندگان زیر، پروتکل حاضر را امضا نمودند. این پروتکل در تهران به تاریخ ۴ دی ماه ۱۳۵۲ برابر با ۲۵ دسامبر ۱۹۷۳ به زبانهای فارسی و ترکی و فرانسه تنظیم شده و در صورت بروز اختلاف متن فرانسه معتبر خواهد بود.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران امضا
از طرف دولت جمهوری ترکیه امضا

۴۲. برنامه مبادلات فرهنگی

برنامه مبادلات فرهنگی ایران و ترکیه

اول مارس ۱۹۷۴ - ۲۸ فوریه ۱۹۷۵

۱. مراکز فرهنگی و آموزش زبان

الف) طرفین در مورد برقراری تداوم متقابل پایگاه زبانهای ترکی و فارسی و نیز در مورد همیاری و مساعدت در رابطه با مبادله جریانات و امور مربوط به آموزش این زبانها در کشورهایشان به توافقی دست یافتند. با توجه به وجود بخشهای ادبیات فارسی در دانشگاههای مختلف ترکیه و همچنین تشکیل و برقراری آموزش زبان فارسی در مدارس عالی آن کشور، دولت ایران تحقیقی برحسب قواعد و قوانین جاری در مورد امکانات تقویت و اشاعه آموزش زبان ترکی جدید در دانشگاههای ایران خواهد نمود.

ب) طرفین در مورد تسهیلاتی برای گشایش و بهبود عملکرد مراکز فرهنگی در دو کشور به توافق خواهند رسید.

۲. مبادله اساتید

طرفین در رابطه با ایجاد امکاناتی برای تبادل ۳-۴ استاد یا عضو هیئت علمی و کتابدار بین دانشگاههای ایران و ترکیه تدارکاتی می بینند.

رشته های تحصیلی اساتید یا اعضای هیئتهای علمی و نیز تاریخ و شرایط بازدید آنها متعاقباً براساس راههای دیپلماتیک پایه ریزی می شود.

۳. بورسیه ها

طرفین بررسی هایی در مورد افزایش تعداد ۸ بورسیه ای که قبلاً به طور متقابل مورد توافق دو کشور قرار گرفته، انجام می دهند. و با وقوف کامل به این نکته که حداقل ۳ ماه فاصله بین زمان پیشنهاد بورسیه و اعلام اسم نامزد دریافت آن وجود دارد، آن را خواهند پذیرفت.

دو بورسیه، از میان بورسیه های مورد قبول ایرانیان در اختیار دو تن از واجدین شرایط ترک که دارای مدرک لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی یا هر رشته دیگری در رابطه با فرهنگ و تمدن ایرانی، قرار خواهد گرفت. زمان بورسیه های دیگر برطبق توافق طرفین خواهد بود.

۴. کتابهای درسی

طرفین با ارجاع به تصمیم متخذه در اجلاس قبلی، بار دیگر مبادله‌ای متقابل بین کتب آموزشی یکدیگر به منظور تصحیح ایرادات موجود در آنها انجام خواهند داد.

۵. تبادل نشریات علمی

طرفین به منظور مبادله نشریاتی در رابطه با تحقیقات علمی، مؤسسات علمی دو کشور را تقویت خواهند نمود. مؤسساتی که اسامی آنها براساس توافق طرفین تعیین خواهد شد در مورد تبادل کتب، نشریات، اسناد و حتی نسخ خطی مورد استفاده مؤسسات علمی دو کشور و بویژه دانشگاهها و مدارس عالی با یکدیگر همیاری خواهد نمود.

مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی ایران و وزارت آموزش ملی ترکیه برای تسهیل مبادلات اسناد مربوط به برنامه‌ریزی‌های درسی و نیز نوآوری‌هایی در زمینه آموزشی همکاری‌های همه‌جانبه‌ای خواهند داشت. مؤسسه ایرانی مذکور و وزارت آموزش ملی ترکیه ترتیب مبادله کارشناسان برنامه‌ریزی درسی و نیز مراکز اسناد و کتابدار را بین یکدیگر خواهند داد.

۶. اطلاعات و هنرهای زیبا

طرفین در مورد نکات زیر به توافق رسیدند:

(الف) سازماندهی نمایشگاههای هنری و فرهنگی در دو کشور، یک سال در ایران، یک سال در ترکیه، و در صورت امکان، گشایش این نمایشگاهها در سه شهر بزرگ و مهم هر یک از دو کشور (آنکارا، استانبول، ازمیر، تهران، اصفهان، شیراز).

(ب) تشکیل یک هفته فرهنگی خاص ایران در ترکیه و یک هفته فرهنگی خاص ترکیه در ایران که به خصوص شامل نمایش فیلمها و اسلایدها و نیز نمایشگاه و کنفرانس باشد و گروههای هنری در صورت امکان در هفته یاد شده بموقع خود را به کشور متقابل برسانند.

(ج) تدارک بازدیدهای متقابل کارشناسان موزه‌شناسی برای یک دوره ده الی پانزده روزه.

(د) مبادله متقابل خبرنگاران.

(ه) مبادله اسلاید یا فیلمهای تلویزیونی ۳۵ و ۱۶ میلی متری و نیز نوارهای پرشده موسیقی.

و) برقراری مبادله بین کتابخانه‌ها و نشریات مربوط به کتابشناختی.

ز) ارسال متقابل فهرست نسخ خطی موجود در کتابخانه‌ها.

ح) مبادله میکروفیلرها و فتوکپی نسخ خطی موجود در کتابخانه‌های دو کشور.

ت) تأمین مبادله میان کتب مربوط به هر یک از دو کشور که در کشور متقابل به چاپ رسیده و در کتابخانه ملی یا دیگر کتابخانه‌های طرفین یافت می‌شوند.

ی) تبادل اسناد، تصاویر و فیلمهایی در رابطه با اشیای عتیقه دو کشور.

۷. جشنواره فیلم و هنر

الف) طرفین نهایت استفاده‌های مثبت را از یکدیگر برده و در تقویت جشنواره‌های مشترک فیلمهای تهیه شده در هر یک از دو کشور تلاش نمایند.

ب) طرفین در مورد سازماندهی ارائه فیلمهای ملی شان که در سطح نمایش در سینما باشند، تدارکاتی می‌بینند.

۸. تحقیقات علمی

طرفین به توافق رسیدند که طبق قوانین و ضوابط خاص هر کشور، در کوتاهترین مهلت و با دیدی مثبت به درخواستهای پژوهشی هر کشور که از طرق دیپلماتیک ارائه خواهد شد، پاسخ گویند.

۹. تبادل ورزشکاران

طرفین موافقت نمودند که همکاری‌هایی در زمینه مبادله گروههای (تیمهای) ورزشی در رشته‌های زیر داشته باشند:

کشتی، والیبال، شمشیربازی، بسکتبال و پینگ‌پنگ (تنیس روی میز).

دو کشور در نظر دارند که متقابلاً و بتساوی نمایندگانی برای برقراری تماس بین هیئتهای ورزشی شان به کشور متقابل بفرستند.

۱۰. خدمات عمومی

۱. در مورد تبادل نمایشگاهها:

الف) کشور ارسال کننده مخارج نمایشگاه را تا محل برگزاری آن و هزینه بازگشت و نیز مخارج بیمه رفت و برگشت و اقامت را تقبل می‌کند.

ب) کشور میزبان مخارج مربوط به برگزاری نمایشگاه، همچنان هزینه محل و سالن نمایشگاه و حمل و نقل اشیای مورد نمایش در کشور را به عهده می‌گیرد.

ج) یک کمیسر (مأمور) به همراه اشیای مربوط به نمایشگاه به عنوان میهمان دولت به کشور متقابل خواهد آمد. البته در هر مرحله برای مدت محدودی که از قبل توسط کشورهای ذی نفع تعیین شده است.

د) پیشنهاد گشایش نمایشگاه در کشور متقابل از طریق دیپلماتیک و حداقل ۶ ماه زودتر انجام می‌گیرد.

۲. در مورد تبادل گروههای هنرمندان و دیگر افراد:

الف) کشوری که این گروه را می‌فرستد متقبل مخارج رفت و برگشت می‌شود.

ب) کشور میزبان هزینه‌های مربوط به اقامت، محل زندگی و رفت و آمد در کشور را به عهده می‌گیرد.

ج) پیشنهاد مسافرت گروههای هنرمندان و افراد متفرقه از طریق دیپلماتیک و از دو ماه قبل انجام می‌گیرد و چنانچه در صورت امکان با چنین پیشنهادی موافقت شود، از دو ماه قبل به اطلاع کشور متقابل می‌رسد.

۳. مقالات و نوشتارهایی که این برنامه‌ها را شامل می‌شوند از یک سال قبل تهیه و تدارک دیده می‌شوند.

اجلاس آینده کمیسیون ادبی مشترک ایران و ترکیه، پاییز ۱۹۷۴ در تهران صورت خواهد گرفت.

برنامه حاضر به زبان فرانسه و در دو نسخه، در تاریخ ۲۰ نوامبر ۱۹۷۳ تحریر یافته است.

۲۰ نوامبر ۱۹۷۳ در آنکارا تحریر یافت.

۴۳. چهار فقره صورت جلسه شرح خطوط مرزی

(این سند در آرشیو وزارت امور خارجه موجود است.)

۴۴. نامه‌های متبادل درباره حمل و نقل

۱. نامه سفیر ایران در آنکارا به رئیس هیئت اقتصادی و فنی

شماره نامه: ۱۸۲۰

تاریخ: ۱۲ تموز ۱۹۷۴ آنکارا

عالی جناب:

متعاقب مذاکراتی که درخصوص توافقنامه ترانزیتی دو کشور داشتیم تا امضای توافقنامه جدید ترانزیتی و رد و بدل شدن برگهای عبور و یا در صورت تأخیر امضای توافقنامه و تبادل اوراق مذکور، حکومت شاهنشاهی ایران موافقت خود را با اجرای توافقات ذیل که به طور موقت و به مدت یک سال از تاریخ تهیه نامه، ۹ جولای ۱۹۷۴* جهت حمل و نقل ترانزیتی بین دو کشور تهیه شده اعلام می دارد.

۱. برای تأمین هزینه‌های مربوط به حفاظت و اداره حمل و نقل و جاده، از کامیونهای (بدون توجه به سنگینی) که به ثبت رسیده و به طور ترانزیت از دو کشور عبور نمایند، مبلغ ۹ قروش ارز قابل تبدیل (به تن و کیلومتر) دریافت خواهد شد.

۲. از هر وسیله نقلیه خالی که به منظور حمل اشیای ترانزیتی ساخته شده و در عین حال به ثبت طرفین رسیده باشد و از خاک دو کشور به طور ترانزیتی عبور نماید ارز مقطوع و قابل تبدیلی به مقدار ۱۰۰ لیره ترک دریافت خواهد شد.

۳. از هر وسیله نقلیه خالی که به منظور حمل اشیای ترانزیتی ساخته شده و در عین حال به ثبت طرفین رسیده باشد و از خاک دو کشور به طور ترانزیتی عبور نماید، ارز مقطوع و قابل تبدیلی به مقدار ۱۰۰ لیره ترک دریافت خواهد شد.

خواهشمندم موافقتنامه کتبی خود را اعلام نمایید.

با احترام

دکتر جمشید قریب

سفیر ایران در آنکارا

۲. نامه جوابیه رئیس اداره همکاری‌های اقتصادی و فنی، سفیر ایران در آنکارا

RCD / ۴۵۰ . ۲۷۶/ IV-b- ۳۰۸۴

تاریخ: ۱۲ جولای ۱۹۷۴ آنکارا

این جانب خوشنودی خود را از دریافت نامه شماره ۱۸۲۰ مورخ ۹ جولای ۱۹۷۴ که به شرح ذیل می باشد اعلام می دارم:

«عالی جناب

متعاقب مذاکراتی که درخصوص توافقنامه ترانزیتی دو کشور داشتیم تا امضای توافقنامه جدید ترانزیتی و رد و بدل شدن برگهای عبور و یا در صورت تأخیر امضای توافقنامه و تبادل اوراق مذکور، حکومت شاهنشاهی ایران موافقت خود را با اجرای توافقات ذیل که به طور موقت و به مدت یک سال از تاریخ تهیه نامه ۹ جولای ۱۹۷۴ جهت حمل و نقل ترانزیتی بین دو کشور تهیه شده اعلام می دارد.

۱. برای تأمین هزینه‌های مربوط به حفاظت و اداره حمل و نقل و جاده، از کامیونهای (بدون توجه به سنگینی) که به ثبت رسیده و به طور ترانزیت از دو کشور عبور نمایند، مبلغ ۹ قروش ارز قابل تبدیل (به تن و کیلومتر) دریافت خواهد شد.

۲. از هر وسیله نقلیه خالی که به منظور حمل اشیای ترانزیتی ساخته شده و در عین حال به ثبت طرفین رسیده باشد و از خاک دو کشور به طور ترانزیتی عبور نماید ارز مقطوع و قابل تبدیلی به مقدار ۱۰۰ لیره ترک دریافت خواهد شد.»

خواهشمندم موافقتنامه کتبی خود را اعلام نمایید.

بدین وسیله موافقت حکومت ترکیه را با پیشنهادات ارائه شده اعلام می دارم.

تقاضا دارم احترامات مرا قبول کنید.

بهجت تورمن

رئیس اداره اقتصادی و فنی دو جانبه

وزارت امور خارجه ترکیه

۴۵. پروتکل پانزدهمین اجلاس کمیسیون مشترک عالی مرزی

پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه

آنکارا

(۱۴-۲۳ آذرماه ۱۳۵۳)

فهرست مندرجات

۱. صورت جلسه افتتاحیه.
 ۲. نطق افتتاحیه جناب آقای مصطفی کنان اوغلو رئیس هیئت نمایندگی ترکیه.
 ۳. نطق افتتاحیه جناب آقای صادق صدریه رئیس هیئت نمایندگی ایران.
 ۴. دستور مذاکرات.
 ۵. پروتکل.
 ۶. صورت جلسه اختتامیه.
 ۷. نطق اختتامیه جناب آقای صادق صدریه رئیس هیئت نمایندگی ایران.
 ۸. نطق اختتامیه جناب آقای مصطفی کنان اوغلو رئیس هیئت نمایندگی ترکیه.
- صورت جلسه افتتاحیه پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه
- به موجب قرارداد ۱۹۳۷ تهران در ساعت ۹/۳۰. پنجشنبه مورخ ۱۴ / آذرماه ۵۳ پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی طی مراسمی در سالن وزارت امور خارجه ترکیه آغاز به کار کرد. در مراسم افتتاح، مخبرین جراید و نمایندگان رادیو-تلویزیون ترکیه حضور داشتند. رئیس هیئت نمایندگی ترکیه جناب آقای مصطفی کنان اوغلو، سفیر و مشاور عالی وزارت امور خارجه، طی بیاناتی برای این کمیسیون آرزوی موفقیت نمود و در پاسخ، جناب آقای صادق صدریه، رئیس هیئت نمایندگی ایران، نیز بیاناتی ایراد نمودند و سپس هریک از دو هیئت طرح دستور مذاکرات را که قبلاً حاضر شده بود قرائت و برای تعیین دستور مذاکرات نهایی یک کمیته رداکسیون و چهار سوکمیسیون به منظور بررسی مواد مندرج در دستور مذاکرات تشکیل گردید.
- نطق افتتاحیه جناب آقای مصطفی کنان اوغلو رئیس هیئت نمایندگی ترکیه
- جناب آقای رئیس و اعضای گرانقدر هیئت نمایندگی ایران برادر.
- کمیسیون عالی مرزی ترکیه و ایران، پس از گذشت مدتی قریب به سه سال اینک تشکیل شده است. بدین وسیله برای این جانب موجب نهایت افتخار و خوشوقتی

است که به نام دولت و هیئت نمایندگی ترکیه و شخص خود ورود اعضای محترم هیئت نمایندگی ایران دوست همسایه و متفق را به کشورمان خیرمقدم عرض کنم. دوستی ترکیه و ایران که اساس تزلزل‌ناپذیر آن از طرف دو مرد نامدار و رهبران عالیقدر کشورهایمان آتاتورک بزرگ بانی ترکیه نو و رضاشاه کبیر بنیانگذار ایران نو پایه‌ریزی گردیده، تنها در سطح دولتها باقی نمانده بلکه از آن ملتهای ما شده است. چون روابط دوستی و برادری موجود بین ترکیه و ایران، نیروی خود را از عقاید و ارزشهای مشترک دو ملت گرفته و در عین حال با آرزوهای قلبی ملل ما نیز مطابق دارد، لذا به سطح رضایت‌بخش امروزی رسیده است. این روابط دوستانه و برادرانه که بین دو کشور ما وجود دارد، منحصر به چهارچوب دوجانبه نیست بلکه یک رابطه چند جانبه است که ما را به همدیگر پیوند می‌دهد. ترکیه و ایران به اتفاق دوست مشترک خود پاکستان به منظور حفظ و ادامه صلح و استقرار امنیت در منطقه به خاطر فراهم ساختن آهنگ در فعالیتهای مربوط به پیشبرد اقتصادی در چهارچوب سازمان پیمان مرکزی سنتو، و همکاری‌های منطقه‌ای برای عمران معروف به آر. سی. دی، همکاری نزدیک دارند؛ بنابراین ترکیه بر این عقیده است که امکانات همکاری با ایران می‌تواند شامل زمینه‌های مختلف باشد.

به همین مناسبت موضوع دیگری که می‌خواهم در اینجا با رضامندی کامل به آن اشاره کنم پشتیبانی و تفاهم برادرانه‌ای است که در نتیجه یک سیاست خردمندانه و دوراندیشانه ایران به رهبری اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر درپیش دارد به هنگام پیاده کردن نیرو در قبرس از طرف ترکیه به منظور حفظ صلح در آن جزیره از ما به عمل آمد. این واقعه ملت و دولت ترکیه را بی‌نهایت خرسند کرد.

ما موفقیت‌های شگرف و چشمگیری که ایران دوست و همسایه در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی به آن نایل آمده و پیشرفتهای خیره‌کننده و شگفت‌انگیزی را که در زمینه‌های گوناگون صورت گرفته و می‌گیرد با شادمانی و مسرت دنبال می‌کنیم. از این نظر به شما تبریک می‌گوییم و ضمن خواستار ادامه توفیق روزافزون، پیشرفتهای باز هم بیشتری را به شما برادران ارجمند از صمیم قلب آرزو می‌کنیم.

موضوعهایی را که در دستور مذاکرات گنجانده شده و مربوط به مرزهای مشترکمان می‌باشند، به طور مشترک در این اجلاس بررسی خواهیم کرد. این جانب اطمینان کامل دارم که در این گردهمایی نیز مانند هر زمان دیگر در محیط همکاری،

تفاهم، اعتماد و حسن نیت متقابل، که موافق و مناسب با اصول روابط حسن همجواری، دوستی و برادری نیز می باشد مواد موجود در دستور مذاکرات را به اتفاق هم مورد بررسی و مذاکره قرار داده و راه حلی پیدا خواهیم کرد و نتایج سازنده و موفقیت آمیزی به دست خواهیم آورد.

چون استانداران مرزی ما که بیش از یک هفته است به منظور شرکت در جلسات مقدماتی در آنکارا به سر می برند لذا بایستی هرچه زودتر به حوزه های مأموریت خود مراجعت کرده و در جلسات انجمنهای استان که اهمیت حیاتی دارند شرکت نمایند. فرماندهان ژاندارمری نیز که به اتفاق استانداران مناطق مرزی به آنکارا آمده اند دارای همین وضع هستند وزارت کشور هم در مورد مراجعت ایشان اصرار می ورزد.

جناب آقای جمشید قریب سفیر کبیر محترم ایران در آنکارا نیز از این وضع کاملاً مطلع هستند لذا بنا به تلقین ایشان ناگزیر، تصمیم گرفتیم تا در خلال روزهای تعطیل آخر هفته نیز جلسات خود را ادامه بدهیم و بدین ترتیب امکان برگشت هرچه زودتر استانداران مرزی را به محلهای مأموریتشان فراهم آوریم تا بتوانند در موعد مقرر در جلسات انجمن استانهای خود شرکت نمایند. به سبب اینکه چنین مجبوریتی پیش آمده می خواهیم به نام هیئت ترک، از هیئت محترم ایران عذرخواهی نمایم، اطمینان دارم که هیئت محترم ایران در این مورد تفاهم نشان خواهد داد.

به نام دولت خود، برای شرکت کنندگان در این اجلاس، موفقیت و کامیابی آرزو می کنم و از صمیم قلب خواستار آن هستم که اعضای برجسته هیئت ایران در خلال اقامت خود در آنکارا و شهرهایی که از آنها بازدید به عمل خواهند آورد وقت خوشی را بگذرانند و با خاطرات شیرین و مشاهدات نیکو به کشور خویش مراجعت نمایند. تشکر می کنم.

نطق افتتاحیه جناب آقای صادق صدر به

رئیس هیئت نمایندگی دولت شاهنشاهی ایران

در پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی

جناب آقای رئیس، از بیانات محبت آمیزی که نسبت به هیئت ایرانی و مخصوصاً نسبت به کشور ما ابراز فرمودید، کمال امتنان را ابراز می دارم و همچنین از استقبال گرم و صمیمانه و برادرانه ای که در این مسافرت با آن روبه رو بوده ایم تشکر خود را عرض می کنم.

این هیئت حامل پیام دوستی و برادری از طرف دولت شاهنشاهی ایران و ملت ایران برای دولت و ملت برادر خود ترکیه می باشد. جناب آقای سفیر جناب عالی درباره روابط نزدیک و برادری بین دو ملت دوست و همچنین رهبران بزرگ ایران اعلی حضرت رضا شاه کبیر و کمال آتاتورک کبیر، بیاناتی ایراد فرمودید که مایل هستم ضمن تأیید فرمایشات جناب عالی به عرض برسانم که دو ملت برادر ایران و ترکیه با پیوندهای محکم فرهنگی و تاریخی به یکدیگر پیوسته اند و نسلهای امروز دو ملت، مرهون دوراندیشی و روشن بینی این دو رهبر بزرگ هستند که پیوندهای تاریخی را مبدل به همکاری نزدیک امروزی کرده اند.

خوشبختانه همکاری های نزدیک در سطح ملی بین سه کشور منطقه یعنی پاکستان، ترکیه و ایران موجود است و ما امیدواریم که این همکاری ها را که در سطح ملی وجود دارد بتوانیم با همکاری هیئت ترکیه تبدیل به همکاری های مرزی دو کشور هم بنماییم.

نکته ای را در مورد پشتیبانی دولت ایران در مسئله قبرس بیان فرمودید. مایل هستم به عرض هیئت نمایندگی ترک برسانم که در ایران ما چنین امری را بسیار بدیهی تلقی می کنیم و ملت ایران خود را در شادی ها و نیز مشکلات ملت برادر ترک سهیم و شریک می داند. بنابراین بدیهی است که چنانچه مشکلی برای یک ملت برادر پیش آید، احساسات و پشتیبانی دولت و ملت ایران شامل آن ملت خواهد بود.

در ایران برای اینکه کشور بتواند در زمینه توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی به پیشرفت نایل آید و برادر قدرتمندی برای ترکیه باشد کوشش به عمل می آید.

ما هم در ایران همان طور که شما گفتید احساس می نمائیم که چنانکه موفقیت هایی

به دست آوریم موفقیت برادران ما هم محسوب می شود و به همین طریق آرزومندیم که ملت برادر ترکیه نیز در حصول آرمانها و هدفهای ملی موفق باشند.

جناب آقای رئیس راجع به کارهای این کمیسیون من هم با شما هم عقیده هستم که با حسن نیت و تفاهم و با در نظر داشتن منافع مشترک ملی دو کشور نتیجه مثبت از اقدامات خود خواهیم گرفت.

هیئت نمایندگی ایران و خود من با کمال خوشوقتی حاضر هستیم روزهای شنبه و یکشنبه با هیئت ترک همکاری کنیم و قدری باعث تأسف من است که موفق نشدیم زودتر از این به آنکارا مسافرت کنیم برای اینکه کار کردن در روزهای آخر هفته را به هیئت ترک تحمیل نکرده باشیم. همان طوری که استحضار دارید در کشور ما ایران با آخرین ظرفیت کوشش می شود که کارها به انجام برسد و در نتیجه باید از ظرفیت نیروی انسانی حداکثر استفاده به عمل آید به همین علت ناچار شدیم ترتیبی بدهیم که بعضی از افراد هیئت نمایندگی را که کارشان بعد شروع می شود بعداً به ترکیه بیایند.

ما با امیدواری کامل به موفقیت این کنفرانس و با استظهار به همکاری هیئت نمایندگی ترک به آنکارا آمده ایم زیرا عقیده داریم هرچه بنیان دوستی دو کشور استحکام پیدا کند و هرچه مرزهای دو کشور که مرز دوستی و برادری است آرامتر باشد، برای رفع تشنج و حفظ صلح در منطقه مؤثرتر است و به متجاوزین احتمالی به منافع دو ملت روشن خواهد کرد که از این جهت راهی نیست.

در خاتمه بیاناتم میل دارم موفقیت و سعادت ملت برادر ما ترکیه و توفیق دولت ترکیه را در پیشبرد هدفهای ملی و همچنین موفقیت این کنفرانس را آرزو کنم.

ترکیب هیئت نمایندگی دولت شاهنشاهی ایران
برای شرکت در یازدهمین اجلاس کمیسیون عالی
مرزی ایران و ترکیه

جناب آقای صادق صدریه، سفیر و رئیس هیئت
نمایندگان وزارت امور خارجه:

مرتضی کاخی

کاظم ذوالفقاری

ابراهیم انوری

نمایندگان ستاد بزرگ ارتشتاران:

سرتیپ علی اشرف سعیدی

نمایندگان وزارت کشور:

یداله قرایی

قاسم مهدی پور

نمایندگان ژاندارمری کشور:

سرلشگر عیسی اقصائی

سرتیپ مصحف اله اختراعی

سرهنگ یداله قاضی وکیلی

سرهنگ ۲ فرخ پور اعتصامی

سرهنگ ۲ علی اعتمادی

سرگرد محمدرضا منزوی

نماینده شهربانی کشور:

سرتیپ حسن کاشانیان

نماینده وزارت جنگ:

سرهنگ ۲ عباس جعفری

نماینده وزارت دادگستری:

مرتضی محسنی

نماینده وزارت آب و برق:

محمد باقر قلی زاده

نماینده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی:

منوچهر ایازی

نماینده وزارت راه — راه آهن دولتی ایران:

هدایت اله ایمن

نماینده گمرک ایران:

مسعود مجلسی کوپائی

ضمناً افراد مشروحه زیر به عنوان مترجم و کارمند

اداری با هیئت ایران همکاری داشته اند

از وزارت امور خارجه:

مسعود سپاهی

محمد باقر محب

فضل اله نیک آمال

از ژاندارمری کشور:

سروان عبدالله شکوریان

سروان محمدرضا طاهباز

سروان هاشم مرعشی

آقای تقی خوئی

آقای احمد شمس آبادی

آقای بخشعلی پاک طینت

اسامی هیئت ترکیه در پانزدهمین کمیسیون

عالی مرزی ایران و ترکیه

رئیس هیئت، جناب آقای مصطفی کنان اوغلو سفیر کبیر.

از وزارت امور خارجه:

یاودز آکداغ مشاور قضائی

سولماز اون آیدین سردبیر

کمال دیری اوز دبیر سوم

از وزارت کشور:

استاندار قارص علاءالدین ح. ادسکیپر

استاندار وان تکین آلپ

استاندار آغری معمر آکمان

از شهربانی کشور:

نجدت قهرمان

از فرماندهی ژاندارمری کل کشور:

سرتیپ احمد اوزجان

سرهنگ ستاد اسماعیل سلجان

سرهنگ ژاندارمری فائل دینچر

از ستاد کل ارتش:

سرهنگ ژاندارمری خضر آکینار

از فرماندهی کل نیروی زمینی:

سرهنگ کمال آکسو

از وزارت دفاع ملی:

سرهنگ خیرالدین اونور مهندس

ستوان یکم دوغان اوز آیدین

از وزارت دادگستری:

مصطفی دورسون

سلیم اوزدمیر

از وزارت تجارت :

کامران آرکون

از وزارت گمرکات و انحصارات :

حمید آتالای

از وزارت کشاورزی :

ابراهیم یشیل اوغلو

هدایت کارایار

سکرتر: ایلکرد وغز

مترجم — علی کنت

مترجم — لطیفه کنت

کمیته‌ها:

کمیته تحریریه که به منظور نتیجه نهایی تشکیل گردیده است.

اعضای ایرانی:

مرتضی کاخی دبیر اول

اعضای ترک:

کمال دیری وز دبیر سوم

کمیته اول که به منظور بررسی مواد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۱۵ تشکیل گردیده است.

اعضای ایرانی:

سرلشگر عیسی افشائی رئیس

سرتیپ مصحف‌اله اختراعی

سرهنگ یداله قاضی وکیلی

سرهنگ ۲ فرخ پوراعتصامی

سرهنگ ۲ علی اعتمادی

سرگرد محمدرضا منزوی

سروان محمدرضا طاهباز مترجم

سوکمیسیون کمیته اول:

۱. دکتر مرتضی محسنی

۲. قاسم مهدی‌پور

اعضای ترک:

سرتیپ احمد اوزجان رئیس

سرهنگ ستاد اسماعیل سلن

سرهنگ ارشد ژاندارم نائیل دین‌چر

نجدت قهرمان

هدایت کاراار

لطیفه کنت مترجم

سوکمیسیون کمیته اول:

۱. مصطفی دورسون

۲. یاووزآق داغ

۳. سالم اوزدمیر

کمیته دوم

که به منظور بررسی مواد ۹-۱۰-۱۲-۱۳-۱۴-۱۷ تشکیل شده است.

اعضای ایرانی:

۱. سرتیپ علی اشرف سعیدی رئیس

۲. سرهنگ ۲ مهندس عباس جعفری

۳. کاظم ذوالفقاری

۴. ابراهیم انوری تهرانی

۵. سروان عبدالله شکوریان مترجم

اعضای ترک:

۱. سرهنگ خدراآق پنار رئیس

۲. سرهنگ کمال آق سو

۳. سرهنگ خیرالدین اونوز

۴. ستوان یکم دوغان اوزآیدین

۵. علی کنت مترجم

کمیته سوم

که به منظور بررسی مواد ۱۱ تشکیل گردیده است.

اعضای ایرانی:

۱. مسعود مجلسی کوپائی رئیس

۲. هدایت اله ایمن

۳. سروان هاشم مرعشی مترجم

اعضای ترک:

۱. حمید آتالای رئیس

۲. نجدت قهرمان

۳. کمال دیری اوز

دستور مذاکرات پانزدهمین اجلاس کمیسیون

عالی مرزی ایران و ترکیه

۱. مبادله اطلاعات درباره اقدامات مربوط به ایجاد پاسگاههای مرزی و مرزبانی جدید، افزایش امکانات ارتباطی موضوع ماده اول پروتکل چهاردهمین کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه.

۲. بررسی و اتخاذ تصمیم درباره پرونده‌های مربوط به حوادث مرزی از طرف کمیسیون عالی مشترک مرزی ایران و ترکیه که بین سالهای ۱۹۷۲ تا ۱۹۷۴ به وقوع پیوسته و از طرف مقامات مرزی درجه ۱ و درجه ۲ حل و فصل نشده است.

۳. تبادل نظر متخصصین طرفین درباره طرز اجرا و تفسیر بعضی از متون قرارداد اعاده مجرمین و تعاون قضایی در مواد جزایی، مبادله اطلاعات در مورد فعالیتها و تدابیر اتخاذ شده در ماده سوم پروتکل چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه.

۴. تعیین وضع تابعیت آنهایی که تابعیت مضاعف دارند و تعیین نحوه جلوگیری از تکرار این وضع.

۵. اجرای مواد زیر که در پروتکل‌های قبلی کمیسیون عالی مرزی پیش‌بینی شده است.

الف) مبادله اطلاعات در صورت دستگیری تبعه دو کشور که به‌طور قاچاق از مرز عبور کرده‌اند.

ب) اجرای تسهیلات برای حاملین پاساوان و عدم صدور پاساوان بغیر از مواردی که در قرارداد ۱۹۳۷ تهران پیش‌بینی شده است.

ج) تشکیل جلسات مقامات مرزی طبق اصول تعیین شده.

د) مبادله سریع مدارک در مورد مجرمینی که در خاک طرفین دستگیر شده‌اند.

ه) تسریع در ارسال جواب در مکاتبات مقامات مرزی و اجرای مواد پروتکل امضا شده و مبادله اطلاعات در مورد اتباع دستگیرشده طرفین.

۶. رعایت دقیق مواد سیزدهمین و چهاردهمین پروتکل کمیسیون عالی مرزی به‌منظور جلوگیری از سرایت امراض دامی و توصیه به دولتین در مورد تجدیدنظر در قرارداد دامپزشکی مورخ بیستم آوریل سال ۱۹۳۷ تهران با در نظر گرفتن شرایط روز.

۷. برای جلوگیری از حوادث مرزی و قاچاق:

- الف) همکاری مقامات مرزی برای جلوگیری از قاچاق و ایجاد کنترل مؤثر در منطقه مرزی و توجه به داغگذاری و اجرای تدابیری که قبلاً اتخاذ شده است.
- ب) تعیین تدابیر مؤثر برای جلوگیری از قاچاق دام و هرگونه کالا در مرز.
- ج) اجرای تدابیر اتخاذ شده در مورد جلوگیری از قاچاق مواد مخدر (و تطبیق تصمیمات متخذه در پروتکل‌های قبلی)
- د) توصیه همکاری به سازمانهای مربوطه دو کشور برای تأمین هرچه بیشتر احتیاجات گوشت ایران از ترکیه.
۸. اجرای ماده ششم پروتکل درباره حفاظت و نگاهداری و تعمیر و بازرسی و نصب مجدد علائم مرزی در سرحدات ایران و ترکیه (مورخ ۱۰ ژانویه ۱۹۷۲) از طرف کمیسیون فنی ایران و ترکیه در ماههای ژوئن و ژوئیه و اوت ۱۹۷۵ و تشکیل گروه فنی مختلط برای این منظور.
۹. بررسی گزارش هیئت فنی برای حل اختلاف بین علائم مرزی ۴۰-۳۹ و ۷۱-۷۲.
۱۰. نصب ۷۸ عدد علائم مرزی که شکسته و یا مفقود شده است.
۱۱. اتخاذ تصمیم کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه در مورد تعیین شکل، اندازه و جنس علائم مرزی برطبق ماده هفتم پروتکل تعمیر و حفاظت علائم مرزی.
۱۲. تبادل نظر برای مدرنیزه کردن و تجدید علائم مرزی و تهیه مدارک مربوطه.
۱۳. عدم تعقیب پرونده‌های حوادث مرزی که به علت مرور زمان تعقیب آنها فایده‌ای ندارد (به طور متقابل).
۱۴. تبادل نظر در مورد استفاده مشترک از آب‌هایی که مرز ایران و ترکیه را تشکیل داده و یا مرز را قطع می‌نمایند.
۱۵. تبادل نظر در مورد چمن واقع بین علائم مرزی ۳۱۲-۳۱۳-۳۱۴.

پروتکل

ماده ۱

طرفین به منظور جلوگیری از حوادث مرزی به شرح زیر به توافق رسیدند:

(الف) در مورد احداث پاسگاههای مرزی در مورد قسمت یکم بند الف ماده ۱ پروتکل چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه، هیئت نمایندگی ایران اطلاع داد که تشکیل ۲۰ پاسگاه اضافی از طرف ایران انجام گردیده است. ساختمان ۱۲ پاسگاه تکمیل شده و ساختمان هشت پاسگاه دیگر که در چادر است بزودی تکمیل خواهد شد و مقرر گردید که در این مورد مقامات مرزی دو کشور با همدیگر تماس حاصل و اطلاعات لازم را مبادله نمایند.

(ب) تأسیس مرزبانی درجه ۲ بورالان: برابر بند ۲ قسمت الف ماده ۱ پروتکل چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی در مقابل مرزبانی آراییک ترکیه مرزبانی درجه ۲ بورالان تأسیس گردیده و پس از اتمام ساختمان راه بورالان که ۳۵٪ آن خاتمه یافته و تا سال ۱۹۷۶ به پایان خواهد رسید، مرکز دائمی مرزبانی بورالان و قائم مقامی آرایلیق به ترتیب در بورالان و آرایلیق خواهد بود و در طرف ترکیه راه بین آرایلیق و مرز به صورت مناسب درآمده است.

(ج) ارتباط با سیم: در اجرای بند ب ماده ۱ پروتکل چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی موضوع تأمین ارتباط بین مقامات دو طرف در سال ۱۹۷۲، قرار شد تأمین ارتباط با سیم بین زیوه-شمندلی، سنجی با شقلعه سیه چشمه، مرادیه قطور، ازالپ، کلیساکنندی، دوغوبایزید، سرو، یوکسک اوا تا خاتمه سال ۱۹۷۵ تأمین و تعمیرات لازم در همان مدت به عمل آید. طرفین در این مورد نهایت سعی و کوشش را به عمل خواهند آورد و نیز قرار شد معایب موجود در ارتباط بین رازی، کاپی کوی و بازرگان، گوربلاغ برطرف گردد.

(د) ارتباط بیسیم: موضوع ارتباط بیسیم بین رضائیه، وان ماکو، وان خوی، وان مندرج در بند ب ماده ۱ پروتکل چهاردهمین کمیسیون عالی مرزی با اینکه طرفین نهایت سعی را برای تأمین ارتباط به عمل آورده اند ارتباط تأمین نشده است. به همین علت قرار شد از تاریخ ۱۹۷۴/۱۲/۹ (۵۳/۹/۱۸) بیسیمهای هر دو طرف در ساعتهای ۰۹/۰۰ الی ۰۹/۳۰ (۱۱/۰۰-۱۰/۳۰) روی فرکانس ۵۵۰۰ با همدیگر تماس بگیرند و این تماس را

حفظ نمایند، قرار شد چنانچه باز هم ارتباط تأمین نشد کارشناسان فنی دو طرف با هم ملاقات و توصیه‌های لازم را به همدیگر بنمایند و مقامات مرزی تدابیر لازم برای تأمین ارتباط به عمل آورند و چنانچه باز هم ارتباط تأمین نشد طرفین به دولتهای خود توصیه خواهند نمود که از یک نوع بیسیم خریداری نمایند.

ماده ۲

قرار بود پرونده‌هایی که تاریخ رویداد آن بین سالهای ۱۹۷۲-۱۹۷۴ میلادی بوده و مطابق اصول دو بار بین مقامات سرحدی درجه ۲ و دو بار بین مقامات سرحدی درجه ۱ مورد بررسی و مذاکره قرار و منتج به نتیجه نگردیده به کمیسیون عالی مرزی احاله شود، چون پرونده‌های ارائه شده مطابق اصل فوق عمل نشده بود قرار شد درباره این قبیل پرونده‌ها مقامات مرزی دو کشور با یکدیگر ملاقات و تا قبل از اجلاس بعدی نسبت به حل و فصل آنها اقدام نمایند در صورتی که حل نشد به کمیسیون عالی مرزی احاله گردد.

ماده ۳

در مورد بند سوم دستور مذاکرات، هیئت نمایندگی ایران معتقد بود که قبول تقاضای هیئت نمایندگی ترک در مورد امر ابلاغ و اجرای قرار نیابت قضایی نسبت به اتباع طرفین که در خاک یکدیگر مرتکب جرم گردیده و سپس به کشور خود مراجعت نموده‌اند با مقررات ماده ۱۵ عهدنامه «استرداد مقصرین و تعاون قضایی در امور جزایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه» منافات دارد، لذا طرفین موافقت نمودند که در این مورد مراتب، به دول متبوع گزارش شود تا از طریق سیاسی نسبت به اصلاح ماده ۱۵ که مانع اجرای امر ابلاغ و نیابت قضایی است اقدام شود.

ماده ۴

در مورد جلوگیری از تابعیت مضاعف که موضوع ماده ۴ دستور مذاکرات بود، هیئت ترک طرح قراردادی خود را به هیئت ایران تقدیم که قرار شد پس از ترجمه در کمیسیون عالی مرزی عین طرح تقدیمی از طریق سیاسی به مقامات مربوطه تسلیم و توسط هیئت ذیصلاح مورد مذاکره قرار گیرد.

ماده ۵

الف) در صورتی که یکی از اتباع طرفین به طور غیرمجاز از مرز عبور و دستگیر گردد، بایستی بلافاصله چگونگی به مقامات سرحدی طرف دیگر اعلام و پس از خاتمه

تحقیقات و دید کیفر با تنظیم صورت جلسه تحویل شود.

ب) بغير از موارد و مدت پیش‌بینی شده در ماده ۲۰ قرارداد سال ۱۹۳۷، تسویه حوادث مرزی و پروتکل‌های تنظیم شده قبلی در موارد دیگری (پاساوان) مرزی به کسی داده نشود و برای دارندگان این نوع پروانه (پاساوان) به منظور رفتن به نقاط مجاور محل حادثه تسهیلات لازم فراهم نمایند.

ج) به موجب ماده ۵ قرارداد سال ۱۹۳۷ بایستی مقامات سرحدی جلسات ملاقات خود را مطابق اصول به عمل آورند و به موجب این پروتکل و پروتکل‌های قبلی تاریخ و محل و موضوع جلسات قبلاً به طرف مقابل اعلام شود.

د) طرفین موافقت نمودند که اطلاعات لازم را در مورد مجرمینی که در خاک مقابل دستگیر شده‌اند از قبیل فتوکپی یا رونوشت شناسنامه و گواهینامه رانندگی، فتوکپی یا رونوشت ورقه مالکیت اتومبیل، سوابق کیفری متهمین را بسرعت برای یکدیگر ارسال دارند. همچنین موافقت نمودند که مراتب دستگیری متهم را فوری برای اقدام لازم به طرف دیگر اعلام دارند.

ه) مکاتباتی که بین مقامات سرحدی صورت می‌گیرد براساس پروتکل سال ۱۹۵۰ وان باشد و سریعاً پاسخ داده شود تا از تأخیر موضوع جلوگیری به عمل آید ضمناً به موجب ماده ۲۸ قرارداد سال ۱۹۳۷ موارد مندرج در پروتکل‌ها به طور قاطع به مورد اجرا گذاشته شود.

ماده ۶

جهت جلوگیری از سرایت بیماری دامی به طرف دیگر و تطبیق مفاد عهدنامه دامپزشکی ۲۰ آوریل سال ۱۹۳۷ تهران با شرایط تکنولوژی روز طرفین مناسب دیدند، به دولتهای متبوعه خود توصیه نمایند که مقامات مربوطه با یکدیگر تماس برقرار و اقدام نمایند.

ماده ۷

جلوگیری از حوادث مرزی و قاچاق

الف) با توجه به اینکه قسمتی از حوادث مرزی به مسئله دام مربوط می‌باشد و همچنین در پروتکل سیزدهمین و چهاردهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترک تصریح شده حیوانات منطقه مرزی داغگذاری کردند در ولایت قارص ۱۴۰ رأس و در

ولایت آغری ۲۸,۲۰۲ رأس و در ولایت وان ۱۱۹,۱۹۲ رأس در ولایت حکاری ۳۳۷۸۶ رأس مجموعاً ۱۸۵,۳۲۰ رأس و در طرف ایران مجموعاً یک میلیون و یکهزار رأس دام داغگذاری گردیده است که موجب رضایت دوطرف شده و مقرر گردید با نهایت دقت به داغگذاری احشام ادامه و تعداد حیوانات داغگذاری شده و محل آنها به یکدیگر اطلاع داده شود.

ب) برای جلوگیری از قاچاق دام و قاچاق هرگونه کالا در مناطق مرزی که به موجب قوانین داخلی دو کشور جرم محسوب می شود، به منظور اجرای تدابیری که در پروتکل های قبلی پیش بینی شده، مقامات و مأمورین مرزی دو طرف نهایت کوشش و همکاری های لازم را به عمل خواهند آورد.

ج) در مورد جلوگیری از قاچاق مواد مخدر

(۱) مأمورین مرزی دو طرف همکاری لازم را به عمل آورده و در هنگام حادثه قاچاق مواد مخدر در زمان کوتاهی صورت جلسه، گزارش، اطلاعات و فرم های قید شده در پروتکل های قبلی را به مأمورین مرزی مقابل فرستاده و از طرف انتر پول های خود به انتر پول طرف مقابل تحویل داده و متقابلاً مبادله اطلاعات بنمایند.

(۲) طرفین در مناطق خود برای جلوگیری از قاچاق مواد مخدر و برای مبارزه با عاملین آن تدابیر لازم اتخاذ و با دقت اجرا نمایند.

ماده ۸

در اجرای ماده ۶ پروتکل مربوط به حفاظت و نگاهداری و تعمیر و بازرسی و نصب مجدد علائم مرزی در سرحدات ایران و ترکیه مورخ ۱۰ ژانویه ۱۹۷۲ مقرر شد که بازدید و کنترل مشترک علائم مرزی ایران و ترکیه از تاریخ ۱ ژوئن ۱۹۷۵ الی ۳۱ اوت ۱۹۷۵ توسط گروه فنی مختلطی که از طرفین برای این منظور تشکیل خواهد شد به عمل آید. تعداد اعضای گروه فنی مختلط طرفین مرکب از یک رئیس و سه عضو و به تعداد کافی افراد کمکی خواهد بود. گروه فنی مشترک یکایک میله های مرزی را از نقطه مرزی مشترک بین ایران و ترکیه و عراق (میله شماره ۵۱۷) تا نقطه مشترک مرزی بین ایران و ترکیه و شوروی (میله شماره ۱) بازدید و کنترل خواهند نمود و تعداد میله های تعمیری و جاکن شده و مفقود الاثر را تعیین نموده و سپس در این مورد صورت جلسه مشترکی تنظیم خواهند نمود. طرفین به موجب صورت جلسه مشترک گروه فنی مختلط

نسبت به تعمیر یا نصب مجدد علایم مرزی ذکر شده در صورت جلسه مشترک در سال ۱۹۷۶ اقدام نموده و چنانچه تعمیر یا نصب مجدد این علایم تا آخر سال ۱۹۷۶ خاتمه نیابد در سال ۱۹۷۷ این اقدامات ادامه خواهد یافت.

ماده ۹

در مورد ماده ۹ دستور مذاکرات کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه طرفین راجع به مسیر خط مرز بین علایم مرزی (۴۰-۳۹) و (۷۱-۷۲) بررسی و موافقت نمودند که موارد زیر را به دولتهای متبوع خود توصیه نمایند.

۱. طرفین پیشنهاد کردند که صورت جلسات مربوط به کمیسیون تحدید حدود موضوع ماده ۲ عهدنامه سرحدی ایران و ترکیه مورخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ را پیدا نموده و با نقشه ها منضم به آن به یکدیگر ارائه نمایند و برای درک منظور تنظیم کنندگان این مدارک، بررسی های لازم را به عمل آورند.

۲. کمیسیون فنی مختلط که قرار است در ماههای ژوئن و ژوئیه و اوت سال ۱۹۷۵ به منظور بازرسی علایم مرزی به مرز عزیمت نماید با توجه به کلیه مدارک مرزی موجود که لازم الاجرا می باشد، یک بار دیگر شرح مسیر خط مرز در فاصله علایم مرزی (۴۰-۳۹) و (۷۱-۷۲) را بررسی و برای روشن ساختن آن، اقدام خواهد نمود.

۳. چنانچه کمیسیون فنی مختلط موفق به روشن ساختن شرح مسیر خط مرز در منطقه فوق نگردید، نسبت به حل موضوع از طریق سیاسی اقدام لازم به عمل خواهد آمد.

۴. تا موقعی که در مورد شرح مسیر خط مرز در حد فاصل بین علایم مرزی (۴۰-۳۹) و (۷۱-۷۲) توافق حاصل نشده است، برای جلوگیری از وقوع هرگونه حوادث مرزی بین اتباع دو کشور، مرزبانان طرفین حداکثر کوشش را به عمل خواهند آورد.

ماده ۱۰

در مورد ماده فوق طرفین موافقت نمودند تعداد ۷۸ عدد میله های مرزی مصرحه به

شرح زیر را:

۵۳ — ۵۷ — ۵۹ — ۶۱ — ۷۱ — ۷۳ — ۷۵ — ۷۹ — ۸۱ — ۸۹ — ۹۱ —
 ۹۵ — ۱۲۱ — ۱۶۵ — ۱۶۹ — ۱۸۹ — ۲۲۷ — ۲۳۳ — ۲۵۴ — ۳۱۲ — ۳۴۷ —
 ۳۵۵ — ۳۵۶ — ۳۶۶ — ۳۶۹ — ۳۷۴ — ۳۸۵ — ۳۸۶ — ۳۸۷ — ۳۸۸ — ۳۸۹ —
 ۳۹۰ — ۳۹۱ — ۳۹۳ — ۳۹۵ — ۳۹۶ — ۳۹۷ — ۳۹۹ — ۴۰۱ — ۴۰۲ — ۴۰۳ —

۴۰۵ — ۴۱۰ — ۴۱۱ — ۴۱۲ — ۴۱۳ — ۴۱۵ — ۴۱۶ — ۴۱۷ — ۴۱۸ — ۴۱۹ —
 ۴۲۰ — ۴۲۱ — ۴۲۲ — ۴۲۳ — ۴۲۵ — ۴۲۷ — ۴۲۸ — ۴۲۹ — ۴۳۰ — ۴۳۱ —
 ۴۳۴ — ۴۴۱ — ۴۴۳ — ۴۶۱ — ۴۶۲ — ۴۶۳ — ۴۷۹ — ۴۸۳ — ۴۸۵ — ۴۸۶ —
 ۴۸۷ — ۴۸۸ — ۴۸۹ — ۴۹۰ — ۴۹۲ — ۴۹۳ — ۴۹۹ — که طبق تشخیص مقامات
 مرزی طرفین خراب و یا مفقود شده است کنترل نمایند، این کنترل به وسیله کمیسیون
 فنی مختلط که از تاریخ ۱۹۷۵/۶/۱ الی ۱۹۷۵/۸/۳۱ به منظور بازرسی کلیه میله‌های
 مرزی به مرز اعزام می‌گردد، به عمل خواهد آمد و در صورتی که لازم تشخیص داده شود
 نسبت به تعمیر و یا نصب مجدد میله‌های مرزی فوق طبق پروتکل حفاظت و نگهداری و
 تعمیر و بازرسی و تجدید و نصب مجدد علایم مرزی در سرحدات ایران و ترکیه مورخ دهم
 ژانویه ۱۹۷۲ در ماههای ژوئن — ژوئیه — اوت — سپتامبر سال ۱۹۷۵ اقدام خواهد شد.

ماده ۱۱

در مورد ماده ۱۱ دستور مذاکرات کمیسیون عالی مرزی مذاکرات لازم بین طرفین
 به عمل آمد و تصمیمات زیر اتخاذ گردید.

(الف) برای تعیین ابعاد و مشخصات میله‌های مرزی اصلی و فرعی بین ایران و
 ترکیه و مصالحی که در آنها به کار می‌رود، احتیاج به پروتکل فنی است که طرفین
 نسبت به تهیه آن توافق نمودند پروتکل فنی مزبور پس از تهیه شدن، ضمیمه پروتکل مورخ
 ۱۰ ژانویه ۱۹۷۲ حفاظت و نگهداری و تعمیر و بازرسی و تجدید و نصب مجدد علایم
 مرزی در سرحدات ایران و ترکیه خواهد گردید.

(ب) به موجب ماده ۶ پروتکل حفاظت و نگهداری و تعمیر و بازرسی و تجدید و
 نصب مجدد علایم مرزی در سرحدات ایران و ترکیه گروه فنی مختلط از تاریخ اول ژوئن
 ۱۹۷۵ تا ۳۱ اوت ۱۹۷۵ به مرز اعزام خواهد شد. گروه فنی مختلط مزبور یک میله مرزی
 سالم موجود در مرز را انتخاب خواهد نمود و در مورد اندازه و ابعاد و مشخصات و مصالح
 به کار رفته در آن بررسی‌های لازم را معمول خواهد داشت و ضمن رسم فنی آن،
 صورت مجلسی در چهار نسخه تنظیم و دو نسخه آن را به دولت ایران و دو نسخه دیگر را
 به دولت ترکیه تسلیم خواهد کرد.

(ج) طرفین در ظرف سه ماه از تاریخ ۱۹۷۵/۹/۱ طرح پروتکل فنی موضوع بند
 الف را از طریق سیاسی مبادله خواهند نمود.

د) طرفین نسبت به طرحهایی که در مورد پروتکل فنی از طریق سیاسی متقابلاً به عنوان طرف دیگر ارسال خواهند نمود، بررسی‌های لازم را معمول خواهند داشت و در شانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه پروتکل فنی نهایی مربوط به علایم مرزی اصلی و فرعی را تنظیم و برای تصویب به دولتهای متبوع خود تقدیم خواهند نمود.

ه) طرح ساختمان میله‌های اصلی و فرعی مرزی به نحوی خواهد بود که در عین رعایت جنبه‌های اقتصادی بتواند خط مرزی را به بهترین وجهی نشان دهد.

و) برای تشخیص دقیق خط مرزی موافقت شد که بین میله‌های اصلی و اساسی موجود (از شماره ۱ تا ۵۱۷) هر جا که لازم باشد میله‌های دیگری نصب گردد که میله‌های فرعی نامیده خواهند شد.

ز) تا زمانی که پروتکل فنی مربوط به میله‌های مرزی ایران و ترکیه تهیه و لازم‌الاجرا شود هرگاه میله‌های موجود احتیاج به تعمیر و تجدید نصب داشته باشند این میله‌ها با توجه به صورت جلسه و رسم فنی تنظیمی در بند «ب» تعمیر و مجدداً نصب خواهند شد.

ماده ۱۲

طرفین ماده ۱۲ دستور مذاکرات کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه را بررسی نموده و به این نتیجه رسیدند که مدارک موجود مربوط به مرز ایران و ترکیه کاملاً جوابگوی شرایط فنی امروز نمی‌باشد لذا قرار شد:

۱. به دولتهای متبوع خود توصیه نمایند که با توجه به موارد مشروح زیر نسبت به نشانه‌گذاری مجدد (Re démarcation) در مرز ایران و ترکیه اقدام نمایند.

الف) تنظیم پروتکلی در مورد نشانه‌گذاری مجدد مرز ایران و ترکیه که پروتکل‌های اصلی و فنی و مقررات تسهیل عبور و مرور از مرز ایران و ترکیه را نیز دربرداشته باشد.

ب) به منظور تحقق کلیه مواردی که در پروتکل‌های مذکور در بند الف این ماده انجام آن پیش‌بینی شده است، کمیسیون مشترکی با اعضای متساوی‌الطرفین در دو کشور برای تجدید علایم مرزی (Re démarcation) تشکیل گردد.

ج) کلیه هزینه‌های مربوط به نشانه‌گذاری مجدد در مرز ایران و ترکیه به طور

متساوی به عهده طرفین خواهد بود.

(د) با توجه به موافقتنامه ها و مدارک ضمیمه آنها که بین طرفین لازم الاجرا می باشد، ایجاب می نماید که:

(۱) پروتکل شرح مسیر خط مرز که مشروحاً خط مرز را تعریف نماید، تنظیم گردد.

(۲) نقشه ای به مقیاس ۱:۲۵,۰۰۰ از سرتاسر خط مرز و به عرض دو کیلومتر (یک کیلومتر از هر طرف خط مرز) و در محل هایی که ایجاب می نماید به عرض سه کیلومتر مشترکاً تهیه گردد.

(۳) پروتکل شرح علایم مرزی به طوری که موقعیت هر علامت را روشن نماید، تنظیم گردد.

۲. طرفین در ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ خاتمه پانزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی، مراتب تصویب نشانه گذاری مجدد در مرز (Re démarcation) را از طریق سیاسی به یکدیگر اعلام و به دولتهای خود توصیه خواهند نمود که نسبت به تنظیم پروتکل نشانه گذاری مجدد، پروتکل فنی و مقررات تسهیل عبور و مرور از مرز ایران و ترکیه هر چه زودتر اقدام نمایند و هیئتی را که برای انجام این اقدامات در نظر گرفته خواهد شد مأمور نمایند.

ماده ۱۳

طرفین موافقت نمودند پرونده های حوادث مرزی که در هر یک از دو کشور طبق قوانین داخلی خود مشمول مرور زمان یا عفو گردیده مراتب را به طرف دیگر اطلاع دهند تا آن طرف نیز پرونده های مذکور را بایگانی نماید.

ماده ۱۴

طرفین در مورد استفاده از آبهای مشترک مرزی و یا آب هایی که مرز آنها را قطع می نماید (موضوع ماده ۱۴ دستور مذاکرات) در کمیسیون عالی مرزی تبادل نظر نمودند و قرار شد به دولتهای خود توصیه نمایند تا مذاکرات را از طریق سیاسی ادامه دهند.

ماده ۱۵

ماده ۱۵ دستور مذاکرات پانزدهمین کمیسیون عالی مرزی درباره چمن واقع بین میله های ۳۱۲ و ۳۱۳ و ۳۱۴ مورد مذاکره طرفین قرار گرفت و به شرح زیر موافقت نمودند

نظر به اینکه از طرف مرزبانان درجه ۱ طرفین در این مورد یک بار ملاقات صورت پذیرفته است، لذا توصیه می‌شود که با توجه به ماده ۱۲ سیزدهمین اجلاس کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه موضوع ماده ۱۵ دستور مذاکرات اجلاس پانزدهم، یک بار دیگر بین مرزبانان درجه ۱ طرفین با حضور گروه فنی مختلط که از تاریخ ۱۹۷۵/۶/۱ الی ۱۹۷۵/۸/۳۱ به منظور کنترل کلیه میله‌های مرزی به مرز اعزام می‌گردد، مطرح شود و براساس متن عهدنامه سرحدی مورخه ۲۳ ژانویه ۱۹۳۱ و ضمایم آن و شرح علایم مرزی و سایر مدارکی که بعد از ۱۹۳۲ منعقد و در حال اجراست اتخاذ تصمیم نمایند.

رئیس هیئت نمایندگی دولت شاهنشاهی ایران رئیس هیئت نمایندگی کشور جمهوری ترکیه

مصطفی کنان اوغلو

صادق صدریه

امضا

امضا

آنکارا بتاريخ ۲۳ آذرماه ۱۳۵۳

صورت جلسه اختتامیه

آخرین جلسه پانزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه در ساعت ۱۱,۰۰ مورخه ۵۳/۹/۲۳ برابر با ۱۹۷۵/۱۲/۱۴ با حضور کلیه اعضای دو هیئت در وزارت امور خارجه دولت جمهوری ترکیه تشکیل و پروتکل تنظیمی توسط رؤسای دو هیئت امضا گردید. سپس رؤسای دو هیئت به ترتیب نطقهای اختتامیه خود را قرائت نمودند.

پانزدهمین اجلاسیه کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه در محیطی دوستانه و برادرانه با روح همکاری متقابل ادامه و در ساعت ۱۳,۰۰ خاتمه یافت.

رئیس هیئت نمایندگی دولت شاهنشاهی ایران رئیس هیئت نمایندگی دولت جمهوری ترکیه

مصطفی کنان اوغلو

صادق صدریه

امضا

امضا

آنکارا بتاريخ ۲۳ آذرماه ۱۳۵۳

نطق اختتامیه جناب آقای صادق صدریه

رئیس هیئت نمایندگی دولت شاهنشاهی ایران

برادر گرامی، جناب آقای کنان اوغلو، آقایان اعضای محترم هیئت نمایندگی ترکیه، همکاران عزیز،

پانزدهمین اجلاس هیئت کمیسیون مشترک عالی مرزی ایران و ترکیه، به پایان خود نزدیک می‌شود و من لازم می‌دانم از طرف هیئت نمایندگی ایران بیاناتی ایراد کنم. ما ده روز تمام با شما در تماس مداوم بودیم و در این مدت مذاکراتی بین ما و هیئت نمایندگی ترک صورت گرفت، مسلم است که در طول مذاکرات گاه با اختلاف نظرهایی مواجه می‌شدیم ولی روح همکاری و حسن نیتی که بر محیط مذاکرات ما حکمفرما بود، باعث گردید که برای کلیه اختلاف نظرها و برای غلبه بر مشکلات، راه‌حلهای مرضی الطرفین بجویم در اینجا لازم می‌دانم که از بابت تفاهم و حسن نیتی که هیئت نمایندگی ترک در این مذاکرات از خود ابراز نمود، تشکرات شخص خود و هیئت نمایندگی ایران را به حضور جنابعالی و اعضای محترم هیئت نمایندگی ترک تقدیم دارم. ابراز علاقه صمیمانه و برادرانه مقامات ترک و تنظیم و اجرای برنامه‌های منظم به منظور اینکه مذاکرات و ملاقاتهای ما در محیط خوب و به وضع رضایت بخشی انجام گیرد، موجب خرسندی و کمال امتنان و تشکر می‌باشد.

همچنین لازم می‌دانم از مهمان‌نوازی گرم و صمیمانه‌ای که از بدو ورود به آنکارا با آن مواجه بوده‌ایم از طرف خود و کلیه نمایندگان هیئت نمایندگی ایران تشکر کنم.

جناب آقای رئیس،

به شما اطمینان می‌دهم که دوستی ترکیه برای ما بی‌نهایت ارزشمند است و از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد و این دوستی حقیقتاً در قلب فرد ملت ایران جای دارد. همان‌طوری که قبلاً نیز اظهار داشتیم رهبران فقید بزرگ دو کشور ایران و ترکیه اعلی حضرت رضاشاه کبیر و کمال آتاتورک بزرگ پایه‌گذاران دوراندیش و روشن بین این دوستی صمیمانه بوده‌اند و باید سعی ما بر این باشد که روزه‌روز پایه‌های این دوستی و برادری را مستحکم‌تر سازیم. همان‌طوری که گفتم مذاکرات ما برپایه دوستی و برادری استوار بود و در محیطی گرم و صمیمانه برگزار گردید و در چهارچوب این صمیمت ما به

حل مسائل جزئی که در مرزهای ما وجود داشت موفق شدیم و بار دیگر معلوم شد که هیچ اختلافی قادر نیست خدشه‌ای به این دوستی و صمیمیت وارد آورد.

من امیدوارم این کمیسیون بتواند همان‌طور که خواسته تنظیم کنندگان قرارداد امنیت سرحدی سال ۱۹۳۷ بوده است بیش از پیش و با امکانات بیشتر و با توجه به مقتضیات زمان حاضر در حل مسائل مرزی دو کشور دوست و برادر توفیق یابد.

جناب آقای رئیس،

پانزدهمین اجلاس کمیسیون مشترک مرزی با توجه به ترکیب هیئتهای نمایندگی دو کشور روی هم رفته کار خود را به نحو شایسته‌ای به پایان رسانید و نتیجه‌ای مطلوب به بار آورد برای ما مطلوبتر این است که در آینده تشکیل این گونه جلسات فقط برای رسیدگی به امور مرزی نباشد بلکه بیشتر به منظور همکاری در زمینه‌های اقتصادی و فنی و فرهنگی و تحقق بخشیدن به آرمانهای عالی دو ملت باشد. ما با اعتقاد راسخ به موفقیت این اجلاس و آگاهی از تفاهم و حسن نیت شما به آنکارا آمده و مطمئن بودیم که این اختلاف نظرهای جزئی به هیچ وجه نخواهد توانست در حسن روابط نزدیکی که بین دو کشور برادر ایران و ترکیه وجود دارد خللی وارد آورد. ما سعی خواهیم کرد که همیشه برای شما یک دوست حقیقی و یک برادر خردمند باشیم و در کلیه مشکلات و پیروزی‌های شما سهم گردیم و هیچ گاه پشتیبانی خود را از ملت برادر در منطقه و در عرصه سیاست بین‌المللی برای به دست آوردن حقوق حقه ملت ترک دریغ ننماییم و همان‌طور که جناب عالی در نطق افتتاحیه خود فرمودید، موضوع پشتیبانی ایران از ترکیه در مورد قبرس خواسته تمامی ملت ما بود و از جانب ما امری بسیار بدیهی تلقی می‌شود.

ما آنکارا را با خاطره فراموش نشدنی از پذیرایی گرم و صمیمانه‌ای که در مدت اقامت خود با آن مواجه بوده‌ایم و همچنین پذیرایی دوستانه‌ای که در شهر زیبای قونیه از ما به عمل آمد، ترک می‌کنیم. مطمئن باشید که خاطره این مسافرت هیچ گاه از خاطر اعضای هیئت نمایندگی ایران و خود این جانب محو نخواهد گردید آرزوی ما این است که کشور برادر ما در سایه جهد و کوشش دولت و ملت شریف ترکیه روزبه روز روبه توسعه و ترقی گام بردارد و مطمئن باشید ما از اینکه برادری قدرتمند در کنار خود داشته باشیم احساس غرور می‌نماییم.

در خاتمه بیاناتم سلامتی شخص جناب عالی و اعضای محترم هیئت نمایندگی

ترکیه و موفقیت و سربلندی دولت و ملت ترک را آرزو می‌کنم.

نطق اختتامیه جناب آقای مصطفی کنان اوغلو

رئیس هیئت نمایندگی کشور ترکیه

ریاست محترم و اعضای برجسته هیئت نمایندگی ایران، امروز پانزدهمین اجلاس هیئت کمیسیون عالی مرزی ایران و ترکیه خاتمه می‌پذیرد. در ظرف این مدت کوتاه که با هم بودیم، تصمیمات مختلفی در جهت بسط و توسعه همکاری در منطقه مرزی اتخاذ نمودیم. علاوه بر این موارد، تبادل نظرهای بسیار سودمند و صمیمی در مورد مسائل مرزی دو کشور به عمل آوردیم؛ مذاکرات ما در محیطی سرشار از احساسات دوستی و برادری جریان داشت و به همین جهت لازم می‌دانم به خاطر روح همکاری و تفاهمی که در طول مذاکرات، اعضای هیئت نمایندگی ایران ابراز فرمودند از طرف خود و هیئت نمایندگی ترکیه از آن جناب و هیئت نمایندگی محترم ایران تشکر و سپاسگزاری نمایم.

ملاحظه گردید که در پانزدهمین اجلاس هیئت کمیسیون عالی مرزی به مسائل مورد اختلاف و حوادث مرزی با بصیرت کامل توجه می‌شود و همچنین با رضامندی کامل مشاهده گردید که طرفین مایل هستند در این مورد طرق صمیمانه‌تر، عاقلانه‌تر و واقع‌بینانه‌تری در پیش گیرند. مسائل بیش از آنکه احساساتی، فیلسوفی و سپه‌کولاتیف باشد از دید عملی و توجه خاص برخوردار بوده و مسلم است که این توجه خاص و روش نوین باعث خواهد شد تا در جلسات آینده نتایج بهتری به دست آوریم. با رضایت خاطر مشاهده می‌کنیم امروز روابط دوستی و برادری و سنتی موجود بین ترکیه و ایران ما را بیش از هر زمان دیگر و با استحکام بیشتر به همدیگر پیوند داده است.

این جانب اطمینان کامل دارم که این رشته‌های نزدیک و کاملاً صمیمی روزه‌روز مستحکم‌تر خواهد شد. ما پیشرفتهایی را که ملت برادر ایران تحت رهبری‌های خردمندانه اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر در سطوح مختلف بویژه در زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژی تحقق می‌بخشد دنبال نموده و احساس غرور و افتخار می‌کنیم. موفقیت‌های چشمگیر ایران برادر را موفقیت خود محسوب کرده و ادامه سریع این موفقیت‌ها را از صمیم قلب آرزو می‌نمایم. کمیسیون عالی مرزی اگر توانسته است همراه با وظایف اصلی خود، خدمتی نیز به تحکیم و تقویت این دوستی انجام دهد، خود را سعادتمند احساس خواهیم کرد.

جناب آقای رئیس، آشنایی با آن جناب و اعضای گرانقدر هیئت ایران و

کار کردن با شما حقیقتاً موجبات خرسندی ما را فراهم آورده است. اطمینان داشته باشید که سخنان من حاکی از احساسات صمیمی و قلبی این جانب و منعکس کننده احساسات عمیق هیئت ترک است.

امیدوارم که در خلال اقامت خود در ترکیه به شما خوش گذشته باشد و چنانچه در امر میزبانی و خدمت به شما قصور شده قبلاً طلب عفو می نمایم.

بدین وسیله در حضور آن جناب و اعضای محترم هیئت نمایندگی ایران، احترامات عمیق خود را به ملت برادر تقدیم می کنم و در خاتمه می خواهم بار دیگر احساسات قلبی توأم با دوستی ملت ترک را نسبت به ملت برادر ابراز نمایم.

۴۶. موافقتنامه اقتصادی و فنی

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی

بین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه از این پس «طرفین متعاهدین» نامیده خواهند شد.

با الهام از پیوندهای بسیار مودت‌آمیز تاریخی و روابط حسن همجواری بین دو کشور، و با تمایل به تحکیم روابط برادرانه و دوستانه موجود، با تأیید علاقه مشترک به تقویت و تسهیل گسترش مداوم همکاری‌های اقتصادی و فنی در چهارچوب همبستگی‌های متقابل بین دو کشور که متضمن منافع طرفین خواهد بود، و با تصمیم به ایجاد مطلوب‌ترین شرایط برای توسعه این گونه همکاری‌های ثمربخش به شرح زیر موافقت نمودند.

ماده ۱

طرفین متعاهدین کلیه اقدامات لازم را برای پیشبرد و تحکیم همکاری‌های اقتصادی و فنی بین دو کشور که برای توسعه اقتصادی و رفاه دو ملت سودمند خواهد بود معمول خواهند داشت.

ماده ۲

طرفین از جمله فعالیتهای زیر را به عنوان زمینه‌های ممکن برای همکاری بین سازمانهای دولتی و مؤسسات عمومی و خصوصی و شرکتهای دو طرف براساس منافع متقابل تعیین نمودند.

الف) صنعت: بررسی و استفاده از امکانات موجود برای تشریک مساعی من جمله از طریق توسعه طرحهای مهم صنعتی به صورت تولید کالاهای سرمایه‌ای، سرمایه‌گذاری مشترک یا هر طریق دیگر که بین طرفین توافق گردد، به منظور رفع نیازهای دو طرف و کشورهای ثالث.

ب) کشاورزی: انجام مطالعات وسیع در این زمینه به منظور تعیین امکانات همکاری، اقدام به اجرای طرحهای درازمدت سرمایه‌گذاری مشترک برای رفع نیازهای

روبه تزايد دو کشور و کشورهای ثالث از نظر محصولات کشاورزی، توسعه طرحهای خاص بازرگانی کشاورزی و کشت و صنعت از طریق تأمین سرمایه، سرمایه گذاری مشترک یا هر طریق دیگری که ممکن است بین طرفین توافق گردد.

ج) جهانگردی: انجام تحقیقات و مطالعات در زمینه جهانگردی به منظور بررسی امکانات تشریک مساعی بین دو کشور در این زمینه، تنظیم و اجرای طرحهایی برای افزایش همکاری در زمینه جهانگردی از طریق اتخاذ اقدامات مناسب من جمله تأمین سرمایه، سرمایه گذاری مشترک یا هر طریق دیگر که ممکن است مورد توافق متقابل قرار گیرد.

اقدامات زیربنایی: علاوه بر شبکه حمل و نقل مستقیم بین ایران و ترکیه، ایجاد و تسهیل حمل و نقل ترانزیتی برای حمل کالا از سرزمین دو طرف و اتخاذ اقدامات متقابل زیر به منظور تداوم و سرعت حمل و نقل ترانزیتی.

— تأمین اعتبار با مطلوبترین شرایط از طرف ایران به منظور بهبود، توسعه و در صورت لزوم ساختمان بنادر، راهها، خطوط آهن و سایر تسهیلات به میزانی که برای حمل و نقل ترانزیتی ایران از خاک ترکیه لازم باشد.

— دولت ترکیه متقابلاً تضمین خواهد نمود که بنادر، جاده ها، راه آهن، خطوط آبی رفت و بازگشت (فری سرویس)، تأسیسات انباری و سایر تأسیسات مربوطه در شرایطی نگهداری خواهند شد که حمل و نقل ترانزیتی ایران به طور منظم و دائم و با سرعت امکانپذیر باشد.

د) بنا و ساختمان: تشویق و تسهیل ساختمان راهها، خطوط آهن، بنادر، منازل مسکونی، مدارس، بیمارستانها، تأسیسات جهانگردی من جمله هتلها، همراه با سرویسهای مشاوره مهندسی توسط هر یک از دو کشور در سرزمین طرف دیگر.

بر این اساس ورود کارشناسان و کارگران ماهر و ورود وسایط نقلیه، تجهیزات و سایر مواد به میزان و تعداد لازم برای نوع فعالیتهایی که طرف مربوطه عهده دار انجام آنها می باشد نیز تسهیل خواهد شد.

ه) تجارت: تشویق و تسهیل توسعه تجارت بین طرفین متعاهدین از کلیه طرق ممکنه.

ماده ۳

جزئیات طرحهای مربوط به همکاری اقتصادی و فنی که در چهارچوب این موافقتنامه تحقق خواهد یافت، براساس قراردادهایی که بین مؤسسات و سازمانهای ذی علاقه یا واحدهای عمومی دو کشور امضا خواهد شد تعیین خواهد گردید.

ماده ۴

طرفین متعاهدین موافقت نموده اند شرایطی که دولت ایران برای تأمین مالی طرحهایی که در چهارچوب این موافقتنامه تعهد خواهد شد به عهده می گیرد براساس مساعدترین شرایط تعیین گردد.

ماده ۵

سرمایه گذاری هایی که توسط سازمانهای دولتی و مؤسسات عمومی و خصوصی و شرکتهای دو طرف به عمل خواهد آمد [از حمایت و حراست کامل در سرزمین طرف متعاهد دیگر برخوردار خواهد گردید.

همچنین ترتیبات لازم برای تقویت روابط بانکی و بیمه بین ایران و ترکیه به منظور توسعه بیشتر روابط اقتصادی و بازرگانی بین دو کشور به عمل خواهد آمد. بانکهای مرکزی دو کشور مسئول نظارت و هدایت این روابط خواهند بود.

ماده ۶

سازمانهای مربوطه دولتی و مؤسسات عمومی و خصوصی دو کشور می توانند به انعقاد، موافقتنامه درازمدت مبادله کالا به منظور تأمین تهیه منظم کالاهای مورد علاقه خاص هر یک [از] طرفین متعاهدین اقدام نمایند.

طرفین متعاهدین کوشش خواهند نمود تا نیازهای فوری یکدیگر را از نظر بعضی مواد غذایی و کالاهای خاص مرتفع سازند.

ماده ۷

طرفین متعاهدین، براساس رفتار متقابل، توسعه همکاری های فنی بین دو کشور را تشویق خواهند نمود و کوشش خواهند کرد تا حد امکان یکدیگر را در مورد رفع نیازهای کارآموزی فنی و کارشناس مساعدت نمایند با توجه به این هدف، طرفین متعاهدین در موارد لزوم برنامه های جداگانه ای در چهارچوب این موافقتنامه ترتیب خواهند داد. شرایط مالی و سایر جزئیات این گونه برنامه ها طی قراردادهای جداگانه ای تعیین خواهد شد.

ماده ۸

طرفین متعاهدین، مؤسسات و سازمانهای یکدیگر را به شرکت در نمایشگاههای صنعتی، بازرگانی، فنی و غیره که در کشور طرف متقابل ترتیب می یابد تشویق خواهند کرد و طرف مقابل نیز شرکت این سازمانها و مؤسسات را در نمایشگاههای دایر در کشور خود تسهیل خواهد نمود.

ماده ۹

طرفین متعاهدین با عزمی راسخ به ادامه همکاریهای نزدیک در کلیه زمینههای فنی و اقتصادی مورد علاقه متقابل تصمیم گرفتند که یک « کمیسیون مشترک وزیران ایران و ترکیه برای همکاریهای اقتصادی و فنی » با شرایط و مقررات زیر تشکیل دهند. ۱. کمیسیون مشترک اقدامات لازم را برای اجرای موفقیت آمیز این موافقتنامه اتخاذ خواهد کرد.

۲. کمیسیون مشترک روابط اقتصادی و فنی بین ایران و ترکیه را مورد بررسی و ارزیابی قرار خواهد داد و به منظور افزایش این روابط زمینههای مورد علاقه دو طرف را تعیین خواهد نمود و اقداماتی به منظور اجرای طرحها و برنامههای خاص به عمل خواهد آورد.

۳. کمیسیون مشترک در عین حال به عنوان وسیله ای برای مبادله اطلاعات و انجام مشاورات درباره موضوعاتی که در حوزه صلاحیت آن قرار دارد به کار خواهد رفت.

۴. کمیسیون مشترک تماس بین مؤسسات تجاری و صنعتی دو کشور را در بخش خصوصی و عمومی تشویق و تسهیل خواهد کرد.

۵. کمیسیون مشترک می تواند با سازمانهای تخصصی و مؤسسات ذی علاقه در همکاری فنی و اقتصادی بین دو کشور مشاوره نماید.

۶. کمیسیون مشترک سالی یک بار متناوباً در ترکیه و ایران تشکیل جلسه خواهد داد.

۷. کمیسیون مشترک می تواند به منظور بررسی زمینهها و موضوعات خاص به تشکیل کمیتههایی اقدام نماید. شرایط تشکیل این کمیتهها توسط کمیسیون مشترک تعیین خواهد شد. کمیتهها گزارش کار خود را به کمیسیون مشترک تسلیم خواهند نمود.

۸. هر یک از طرفین متعاهدین یک دبیرخانه جهت خدمت به کمیسیون مشترک

تشکیل خواهد داد. سازمانهایی که مسئول انجام این کار خواهند شد از مجاری سیاسی معرفی خواهند گردید.

ماده ۱۰

همکاری بین دو کشور در چهارچوب این موافقتنامه براساس قوانین و مقررات جاری دو کشور خواهد بود.

ماده ۱۱

این موافقتنامه به مدت پنج سال از تاریخ لازم الاجرا شدن آن اعتبار خواهد داشت. پس از انقضای مدت مذکور، اعتبار موافقتنامه خودبه خود برای دوره های یکساله دیگر تمدید خواهد شد مگر آنکه هریک از طرفین متعاهدین شش ماه قبل از انقضای مدت اعتبار تصمیم خود را مبنی بر فسخ موافقتنامه کتباً اعلام دارد.

ماده ۱۲

چنانچه در هنگام پایان اعتبار این موافقتنامه، اجرای قراردادهای منعقد شده تحت این موافقتنامه ناتمام مانده باشد مواد موافقتنامه حاضر مادام که اجرای قراردادهای مذکور به انجام نرسیده معتبر تلقی خواهد گردید.

ماده ۱۳

این موافقتنامه از تاریخ اعلام طرفین مبنی بر اینکه تشریفات قانون اساسی برای لازم الاجرا شدن موافقتنامه انجام گردیده است قوت قانونی خواهد یافت. به منظور گواهی مراتب فوق امضا کنندگان زیر که دارای اختیار لازم توسط دولتهای متبوعه خود می باشند این موافقتنامه را امضا نمودند. این موافقتنامه در تهران در تاریخ شانزدهم خرداد ۱۳۵۴ (ششم ژوئن ۱۹۷۵) در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی و ترکی و انگلیسی تنظیم گردید که همه متساویاً معتبر خواهند بود.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران	از طرف دولت جمهوری ترکیه
وزیر امور خارجه	وزیر خارجه
عباسعلی خلعت بری	احسان صبری چاگلا یانگیل
امضا	امضا

۲. نامهٔ وزیر امور خارجه ترکیه به وزیر امور خارجهٔ ایران

تهران، ۶ ژوئن ۱۹۷۵

عالی جناب

افتخار دارم دریافت نامهٔ مورخ امروز شما به قرار زیر را اشعار دارم: «افتخار دارم تأیید کنم که در جریان برگزاری مذاکراتی که به امضای «موافقتنامهٔ همکاری اقتصادی و فنی» بین کشورهای ما مورخ امروز انجامیدند، موافقت کرده‌ایم کمیسیون مشترک مربوطه فوراً تشکیل شده و کار خود را شروع کند.»

مایلم به اطلاع آن جناب برسانم که موضوع بالا دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ماست.

لطفاً عالی‌ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشید.

احسان صبری چانگلا یانگیل

وزیر امور خارجه

به: عالی جناب عباسعلی خلعتبری

وزیر امور خارجه

تهران

۳. نامه جوابیه وزیر امور خارجه ایران به وزیر امور خارجه ترکیه

شش ژوئن ۱۹۷۵، تهران

عالی جناب

مفتخرم دریافت نامه مورخ امروز شما به قرار زیر را تأیید کنم:

«مفتخرم عطف به جلسه سوم ژوئن ۱۹۷۵ تحت سرپرستی اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر و عالی جناب رئیس جمهور ترکیه خاطرنشان سازم که دو دولت با الهام از روحیه دوستانه و تعاونی مذاکرات سازنده دو رئیس کشور موافقت کرده اند، امکان ایجاد یک صنعت مشترک جهت اهداف دفاعی خود را مورد مطالعه قرار دهند. در همین ارتباط، در کمال مسرت به آن عالی جناب پیشنهاد می کنم نمایندگان ذی صلاح دو کشور گردهمایی داشته باشند و در طی سه ماه پس از این تاریخ یک گزارش اولیه به دولتهای مربوطه خود در این مورد تسلیم کنند.»

مایلم تأیید کنم که مطالب فوق الذکر دقیقاً حاکی از تفاهم متخذه بین ما می باشد لطفاً عالی ترین مراتب احترامات این جانب را پذیرا باشید.

امضا

احسان صبری چاگلا یانگیل

وزیر امور خارجه

به: عالی جناب عباسعلی خلعتبری

وزیر امور خارجه، تهران

۴. صورت مجلس مذاکرات وزرای امور خارجه طرفین در رابطه با موافقتنامه

صورت مجلس

طی دیدار حضرت فخری سین کورتورک رئیس جمهوری ترکیه از ایران از دوم تا هفتم ماه ژوئن ۱۹۷۵ (دوازدهم تا هفدهم خرداد ۱۳۵۴)، جناب آقای عباسعلی خلعت‌بری وزیر امور خارجه ایران و جناب آقای احسان صبری چاگلا یانگیل وزیر خارجه ترکیه با الهام از علاقه خاص اعلی حضرت همایون شاهنشاه آریامهر و حضرت فخری کورتورک رئیس جمهوری ترکیه و به منظور تحکیم و تقویت روابط مودت‌آمیز و برادرانه بین ایران و ترکیه درباره مسائل مربوط به روابط اقتصادی، بازرگانی و فنی بین دو کشور مذاکرات مفصلی به عمل آوردند و تصمیم خود را دایر بر بذل هر گونه مساعی جهت توسعه این روابط اعلام داشتند. با توجه به این هدف نظرات و تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

روابط اقتصادی

طرفین مراتب رضایت خود را از امضای موافقتنامه همکاری‌های فنی و اقتصادی دامنه‌دار بین دو کشور که به موجب آن کمیسیون مشترک وزیران ایران و ترکیه تشکیل خواهد گردید، ابراز داشتند و توافق نمودند ظرف سه ماه از تاریخ امضای صورت مجلس حاضر، اولین اجلاس کمیسیون مشترک مزبور در ترکیه تشکیل گردد.

حمل و نقل ترانزیتی از طریق ترکیه

به منظور امضای یک موافقتنامه حمل و نقل ترانزیتی جدید بین ایران و ترکیه در آینده نزدیک، کارشناسان دو طرف ظرف دو ماه از تاریخ امضای این صورت مجلس در آنکارا ملاقات خواهند نمود. ترکیه در این زمینه تعهد می‌نماید، بنادر، راهها، خطوط آهن و خطوط آبی رفت و بازگشت (فری سرویس) و تأسیسات انباری را که ایران به طور منظم در حمل و نقل ترانزیتی از آن استفاده می‌کند، در تمام فصول دایر و مفتوح نگاه دارد. از سوی دیگر ایران تعهد می‌نماید که در این باره با تأمین اعتبارات مربوطه با ترکیه همکاری نماید. این اعتبارات مخصوصاً به طرحهای زیر اختصاص خواهد یافت و در هر مورد منوط به تصویب طرفین می‌باشد:

بنادر

ایران از بنادر ترکیه که به روی رفت و آمدهای بین‌المللی باز می‌باشند، بخصوص بنادر طرابوزان، سامسون و اسکندرون برای هدفهای ترانزیتی استفاده خواهد نمود. ورود

کشتی‌ها به این بنادر از طرف ترکیه به نحوی اداره خواهد شد تا نسبت به جریان سریع و پیوسته حمل و نقل ترانزیتی اطمینان حاصل شود. ایران تعهد می‌نماید در جهت بهبود و توسعه بنادر در زمینه‌های زیر تاحدودی که نیازهای ترانزیتی خود را برآورده کند، همکاری لازم را معمول دارد و این همکاری ابتدا از بندر طرابوزان آغاز می‌شود.

— نوسازی و تعویض وسایل باربری و وسایط نقلیه و همچنین افزایش ظرفیت.

— توسعه بندر به منظور افزایش ظرفیت پذیرش حمل محمولات.

— توسعه انبارها و سایر تأسیسات انباری.

— ساختمان انبارها و سایر تأسیسات انباری.

کارشناسان طرفین ظرف سه ماه از تاریخ امضای این صورت‌مجلس به منظور مذاکره و اتخاذ تصمیم نسبت به میزان بهسازی و توسعه بنادر تاحدی که لازم باشد، در طرابوزان تشکیل جلسه خواهند داد. موافقتنامه‌های مربوط به اعطای وام پس از تصویب مطالعات توجیهی مربوطه توسط طرفین به امضا خواهد رسید.

راهها

طرفین در زمینه افزایش ظرفیت و بهبود کیفیت دو شبکه راه ارتباطی ملی ترکیه که حمل و نقل کالاهای ایران از آن دو راه انجام می‌پذیرد، یعنی راههای (۱) — طرابوزان- ارض روم- گوربالاک) و (۲) — وان- اسندر) با یکدیگر همکاری خواهند نمود. این همکاری شامل تعمیرات، توسعه و اسفالت راههای مزبور برحسب نیاز خواهد بود. گزارش توجیهی اولین رشته راه در ماه ژوئن سال ۱۹۷۵ به ایران تسلیم خواهد شد و پس از تصویب گزارش مزبور به وسیله طرفین یک موافقتنامه وام توسط سازمانهای مربوطه دو طرف به امضا خواهد رسید.

گزارش توجیهی دومین رشته راه ظرف سه ماه از تاریخ امضای صورت‌مجلس به ایران تسلیم خواهد گردید و پس از تصویب آن یک موافقتنامه وام به امضا خواهد رسید.

راه آهن

ترکیه جهت رفع نیازهای حمل و نقل ترانزیتی ایران به وسیله راه آهن تعهد می‌نماید کلیه اقدامات لازم را معمول دارد و از این رو در مواقع لزوم و در حد امکان قطارهای عادی و قطارهای مخصوص بار به طور منظم بین ایران و ترکیه دایر خواهد ساخت.

ایران متقبل می‌شود وجوه لازم برای افزایش ظرفیت کشش خطوط آهن را که

برای امور ترانزیتی ایران مورد نیاز باشد، و عنداللزوم اعتبار لازم برای اصلاح و توسعه راههای آهن را که در خدمت حمل و نقل ترانزیتی ایران است، تأمین نماید، ولی انجام این امر در هر مورد موکول به تصویب خواهد بود.

گزارش اقتصادی مربوط به نیازمندی‌های راه آهن که شامل بررسی و مطالعه پیرامون اتصال خط آهن بین دو ایستگاه مبدأ و مقصد دریاچه وان است، هرچه زودتر به ایران تسلیم خواهد شد و پس از تصویب یک موافقتنامه اعطای وام بین طرفین منعقد خواهد گردید.

خطوط آبی رفت و برگشت (فری سرویس) دریاچه وان

به منظور آنکه حمل و نقل ترانزیتی ایران در دریاچه وان سرعت بیشتری یابد و بر ظرفیت حمل و نقل آن افزوده شود. ترکیه در سال ۱۹۷۵ دو کشتی دیگر در این دریاچه به کار خواهد انداخت.

ایران وجه لازم را برای تهیه دو کشتی مزبور تأمین خواهد کرد و برای این منظور یک موافقتنامه اعطای وام منعقد خواهد شد تا این برنامه بموقع عملی شود.

انبارها و سایر تسهیلات انباری

ترکیه: با توجه به قوانین و آئین نامه‌های خود، متعهد می‌شود که برای ایران انبار و تأسیسات انباری فراهم سازد. ایران متقبل می‌شود که با موافقت طرفین اعتبار لازم را برای بهبود و اصلاح و در صورت لزوم احداث تأسیسات جدیدی که برای افزایش و تسریع وسایل حمل و نقل ترانزیتی خود مورد احتیاج باشد، تأمین کند. در احداث هر یک از این تأسیسات باید برای ارزروم اولویت قایل شد.

نیازمندی‌های ایران در این زمینه و تعهدات مالی مربوطه در اولین اجلاس کمیسیون مشترک مطرح و معین خواهد شد.

سرویسهای حمل و نقل ترانزیتی

طرفین موافقت نمودند که کارکنان سرویسها را در بنادر ترانزیتی و در جاده‌ها و راههای آهن ترکیه و در گمرک خانه‌های واقع در مرز ایران و ترکیه و همچنین در مراکزی در ایران که وسایط حمل و نقل ترانزیتی به آنجا روانه می‌شود، تقویت نمایند و کلیه اقدامات لازم را در مراکز فوق الذکر به عمل آورند تا جریان سریع و بلا انقطاع آمد و رفت ترانزیتی تأمین گردد.

طرفین اقدامات ویژه‌ای را که در مورد تقویت و اصلاح سرویسها به عمل آورده‌اند در اولین اجلاس کمیسیون مشترک به اطلاع یکدیگر خواهند رساند و اقدامات دیگری را در جهت بهبود این سرویسها مورد توجه و بررسی قرار خواهند داد.

ترانزیت گاز طبیعی

طرفین موافقت کردند که به تبادل نظر و بررسی امکانات همکاری بین دو کشور درباره حمل و نقل گاز طبیعی ایران از منابع طبیعی فعلی و آینده به کشورهای مصرف کننده از طریق ترکیه ادامه دهند.

مبادله نیرو

طرفین موافقت کردند که در اولین اجلاس کمیسیون مشترک موضوع همکاری، در مورد مبادله نیرو و از جمله تأمین مداوم و منظم نفت خام ترکیه را مورد بررسی قرار دهند. با توجه به این امر ترکیه نیاز نفتی درازمدت خود را قبل از اجلاس مذکور به ایران تسلیم خواهد داشت.

طرفین همچنین موافقت کردند که مشترکاً موضوع امکانات همکاری در زمینه مبادله نیروی برق را مورد مطالعه قرار دهند و این امر از مناطق مرزی آغاز خواهد شد.

شرکت حمل و نقل مشترک

طرفین موافقت کردند که ایجاد شرکتهای حمل و نقل مشترک را تشویق نمایند. با توجه به این امر، طرفین موافقت کردند که بلافاصله کار فنی این امر را آغاز نمایند تا موضوع بتواند در اولین اجلاس کمیسیون مشترک مورد بررسی قرار گیرد.

طرحهای کشت و صنعت

طرفین اتفاق نظر داشتند که امکانات وسیعی برای همکاری در تأسیس واحدهای کشت و صنعت وجود دارد. در این زمینه ترکیه، رئیس یک طرح تولید گوشت را به ایران ارائه داد.

توافق به عمل آمد که کارشناسان دو طرف، ظرف سه ماه از تاریخ امضای این صورت مجلس به منظور مذاکره و بررسی طرح تسلیمی ترکیه و نیز طرحهای متقابل و یا طرحهای اضافی دیگر کشت و صنعت در آنکارا اجتماع نمایند.

خدمات فنی

طرفین موافقت نمودند که شرکت مؤسسات و دواير مهندسی و مشاورتی و

پیمانکاری را در طرحهای عمرانی یکدیگر تشویق کنند.

تهیه و تأمین مواد خوراکی و کالاهای دیگر

طرفین در تأمین نیازمندیهای مبرم و فوری یکدیگر از حیث مواد خوراکی معین و پاره‌ای کالاها تشریک مساعی خواهند کرد.

ترکیه اعلام داشت آماده است حتی الامکان نیازمندیهای ایران را از حیث مواد خوراکی، من جمله میوه تازه و گوسفند زنده و گوشت بره و گوشت گوسفند و گوشت گاو تازه و مصالح ساختمانی، من جمله سیمان، تأمین کند.

موافقت شد که کارشناسان سازمانهای مربوطه دو کشور ظرف سه ماه از تاریخ امضای این صورت مجلس به منظور مذاکره پیرامون جزئیات مربوط به انعقاد قراردادهای درازمدت تهیه و تأمین مواد خوراکی با یکدیگر ملاقات نمایند.

امور بانکی و بیمه

طرفین موافقت کردند که رؤسای بانکهای مرکزی و نمایندگان مؤسسات بیمه دو کشور در تاریخی که برای آن مناسب باشد، در آنکارا با یکدیگر ملاقات کنند و موجبات پیشبرد مناسبات بانکی و بیمه‌ای فیما بین را بمنظور گسترش دامنه همکاریهای بازرگانی و اقتصادی ایران و ترکیه فراهم سازند.

اجلاس کمیسیون مشترک

کمیسیون مشترک در نخستین اجلاس خود پیشرفت همکاری در زمینه‌های فوق را مورد بررسی قرار خواهد داد و بر آن اساس کارهای فنی در این زمینه‌ها بلافاصله آغاز خواهد شد.

کمیسیون مشترک، علاوه بر آن به همکاریهای دو کشور در رشته‌های صنایع و معادن و نیرو و جهانگردی نیز خواهد پرداخت.

طرف ترکیه فهرستی از طرحهای مهم عمرانی خود را برای بررسی به طرف ایران تسلیم کرد.

طرف ایران این طرحها را مورد مطالعه قرار خواهد داد و نظرات خود را درباره امکانات همکاری در این زمینه‌ها از طریق طرحهای مشترک و یا تأمین تسهیلات مالی ارائه خواهد داد.

این صورت مجلس در تاریخ شانزدهم خردادماه ۱۳۵۴ (ششم ژوئن ۱۹۷۵) در

تهران به زبان‌های فارسی و ترکی و انگلیسی در دو نسخه اصلی که همه دارای اعتبار
یکسان می‌باشند، تنظیم و امضا گردید.

از طرف دولت جمهوری ترکیه

احسان صبری چاگلا یانگیل

وزیر خارجه

امضا

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

عباسعلی خلعت‌بری

وزیر امور خارجه

امضا

۴۷. پروتکل اولین اجلاس کمیسیون اقتصادی و فنی

پروتکل نخستین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و ترکیه در سطح وزرا برای همکاری‌های اقتصادی و فنی

نخستین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و ترکیه در سطح وزرا برای همکاری‌های اقتصادی و فنی از ۱۵ الی ۱۷ اکتبر ۱۹۷۵ در آنکارا برگزار گردید. ریاست هیئت ایرانی را عالی جناب هوشنگ انصاری، وزیر دارایی و امور اقتصاد و ریاست هیئت ترکیه را عالی جناب پروفسور دکتر تورهان فیضی اوغلو، معاون نخست وزیر به عهده داشتند.

لیستهای دو هیئت به عنوان ضمایم ۱ و ۲ از نظر مبارک می‌گذرند. دو وزیر، اجرای موافقتنامه و صورت مجلس مورخ ۶ ژوئن ۱۹۷۵ بین دو کشور، جریان کلی همکاری تجاری و اقتصادی بین ایران و ترکیه را بررسی کردند، نتیجه گرفتند که امکانات وسیعی برای همکاری بین دو کشور وجود دارند و در همین ارتباط در موارد زیر به توافق نهایی رسیدند:

جاده‌ها، بندر، راه‌آهنها

جاده‌ها: کمیسیون به این نتیجه رسید که با توجه به نیاز ایران به ترانزیت زمینی از طریق ترکیه، دو کشور باید در زمینه بازسازی و ساختمان چند قطعه جاده به شرح زیر همکاری داشته باشند:

قطعه ترابزون - آشکاله، دویست و هفتاد کیلومتر (بازسازی)، قطعه آشکاله - گوربولاک، سی صد و هفتاد کیلومتر (جاده سازی جدید)، قطعه سی لیوری - استانبول، پنجاه کیلومتر (جاده سازی جدید، یک چهارم هزینه^{*})، قطعه گبزه - ایزمیت، پنجاه کیلومتر (جاده سازی جدید یک چهارم هزینه^{*}).

طرف ایرانی آمادگی خود را در زمینه اختصاص اعتباراتی برای انجام پروژه‌های بالا خاطرنشان ساخت. کل مبلغ این اعتبارات تخصیصی ایران، براساس یافته‌های گزارشهای قابلیت اجرای مربوطه که برای هریک از پروژه‌های فوق الذکر جداگانه تهیه خواهد شد، تعیین خواهد گردید ولی این مبلغ به هر حال از جمع کل به ترتیب صد و سی

* ظاهراً مقصود این است که یک چهارم هزینه کار به عهده دولت ایران است. مترجم.

و هشت میلیون دلار امریکا، سی صد و دو میلیون دلار امریکا، شصت و هفت میلیون دلار امریکا و شصت و هفت میلیون دلار امریکای دیگر برای جاده‌های مذکور تجاوز نخواهد کرد.

شرایط و مقتضیات این اعتبارات پس از تکمیل گزارشهای قابلیت اجرای مربوطه براساس شرایط مندرج در موافقتنامه همکاری‌های اقتصادی و فنی و همچنین دیگر اسناد مربوطه تعیین خواهند گردید.

بندر: طرفین همچنین موافقت کردند در زمینه افزایش دادن به ظرفیت باراندازی بندر ترابزون از پانصد هزار تن به یک میلیون تن همکاری داشته باشند. طرف ایرانی آمادگی خود را برای اختصاص اعتباری به منظور اجرای این پروژه اعلام داشت.

کل مبلغ اعتبار مذکور پس از تهیه گزارش قابلیت اجرای مربوط به آن، تعیین خواهد گردید ولی به هر حال از مبلغ بیست میلیون دلار امریکا بیشتر نخواهد بود.

شرایط و مقتضیات اعطای این اعتبار پس از تکمیل گزارش قابلیت اجرای مربوط، براساس شرایط مندرج در موافقتنامه همکاری‌های اقتصادی و فنی و همچنین دیگر اسناد مربوطه تعیین خواهند گردید.

ترکیه تأیید کرد که انجام یافتن پروژه‌های جاده‌ای بالا به ایران اجازه خواهد داد ظرفیت ترابری زمینی ترانزیت خود (از مرز ترکیه — بلغارستان تا مرز ترکیه — ایران) را به دو میلیون تن در سال افزایش دهد و اعلام داشت که به هر حال استفاده ایران از پانصد هزار تن از ظرفیت بندر ترابزون برای نیازهای ترانزیت خود را تضمین خواهد کرد.

کمیسیون مقرر نمود گزارشهای قابلیت اجرای مربوط به استفاده از جاده‌ها و بندر ترابزون توسط طرف ترکیه تهیه شده برای تصویب و تأیید قطعی به طرفین تسلیم گردند.

راه آهن: به منظور رساندن ظرفیت کشش* کنونی راه آهن ترکیه در منطقه دریایچه وان به بیش از هزار تن در روز، ایران موافقت کرد اعتبار لازم برای خرید دو جسر** مخصوص جدید را در اختیار ترکیه قرار دهد و مقرر شد در طی سه هفته پس از امضای این پروتکل، موافقتنامه‌ای به این منظور به امضا رسد.

* Haulage

•• معادل Ferryboat و به معنای نوعی قایق ر. ک. فرهنگ بزرگ انگلیسی به فارسی سلیمان حبیب. جسر، عربی و در لغت به معنای پل است. مترجم.

به منظور بالا بردن ظرفیت کشش ترانزیت کالا به ایران از طریق ترکیه، طرف ایرانی موافقت کرد در رابطه با ساختمان یک قطعه راه آهن بین وان و تات- وان ترکیه، پس از تهیه گزارش قابلیت اجرای مربوطه و تصویب آن توسط طرفین، اعتباری به مبلغ حداکثر صد و سی میلیون دلار آمریکا در اختیار ترکیه قرار دهد.

طرف ایرانی همچنین موافقت نمود اعتبارات لازمه برای بیشتر بالا بردن ظرفیت کشش خطوط راه آهن ترکیه در ارتباط با امر تسهیل انتقال محموله های ایرانی را در اختیار طرف ترکیه قرار دهد و مقرر شد یک هیئت کارشناسی ایرانی به منظور تعیین موارد اصلی اشکال کار^{***} شامل تهیه لوکوموتیو در طی دو هفته پس از امضای این پروتکل از ترکیه دیدار کنند.

بدین وسیله یادآور می شود که کل مبلغ اعتبار فوق به هر حال از چهل میلیون دلار آمریکا بیشتر نخواهد بود.

طرف ایرانی تأکید کرد که اعطای اعتبارات فوق توسط ایران به ترکیه در ارتباط با «راهها، بندر و خطوط راه آهن» منوط خواهد بود به توافق دولتهای ایران و ترکیه در مورد میزان مبلغ پرداختی عوارض راهداری ایران به ترکیه^{****}

طرف ترکیه تأکید کرد که پیش از فرارسیدن فصل زمستان و به منظور تضمین امر حفاظت و نگهداری از جاده های ترکیه در مسیرهای ترانزیت مورد استفاده ایران مقدار معین ماشین آلات و تجهیزات به ارزش بالغ بر در حدود سی میلیون دلار آمریکا مورد نیاز است. طرف ایرانی موافقت کرد به همین منظور اعتباری به میزان مذکور به ترکیه اعطا کند و مقرر شد در طی یک هفته آینده تیمی از کارشناسان مربوطه ترکیه به منظور تعیین شرایط و مقتضیات اعطای این اعتبار و انعقاد موافقتنامه های لازمه مربوطه از ایران دیدار کنند.

پستهای مرزی

به منظور از میان برداشتن ازدحام ترافیک در پستهای مرزی بازرگان- گوربولاک و تسهیل ترافیک جاده ای دائم التزاید بین دو کشور، کمیسیون با رضامندی یادآور شد که در حال حاضر پستهای مرزی در دو سوی مرز همیشه و شبانه روز باز هستند و برای امکانپذیر

*** Essential bottleneck areas.

**** Road toll to be paid by Iran.

ساختن این امر تعداد و تجهیزات پرسنل هر دو پست مرزی افزایش یافته‌اند و مقرر کرد طرفین موارد زیر را متعهد شوند:

الف) تعیین و تدارک هرچه زودتر یک پست مرزی اضافی در هر یک از دو سوی مرز به منظور جدا کردن ترافیک خودروهای مسافربری و کامیونها.

ب) تنظیم مجدد تسهیلات مربوطه موجود به منظور انجام سهولت و مناسبتر تشریفات گذرنامه و گمرک. این امر باید هرچه زودتر و حداکثر تا پایان سال ۱۹۷۶ انجام گیرد.

صنعت

کمیسیون، امکانات همکاری صنعتی بین دو کشور را بررسی کرده در این ارتباط به قرار زیر به توافقاتی نایل گردید:

۱. عمل‌آوری و بسته‌بندی خشکبار

طرفین موافقت اصولی کردند برای احداث کارخانه‌های عمل‌آوری و بسته‌بندی خشکبار در ایران و ترکیه به منظور صدور مشترک، پروژه‌های مشترکی اجرا کنند و همچنین موافقت به عمل آمد کارشناسان دو کشور در طی دو ماه آینده برای تعیین قراردادهای مربوط به تهیه گزارش قابلیت اجرای کارخانه مربوطه‌ای که در ایران تأسیس خواهد شد و کارخانه مربوطه دیگری واقع در ترکیه، در تهران گردهمایی داشته باشند.

۲. کارخانه کاغذسازی

طرفین، قابلیت اجرای پروژه مشترکی به منظور احداث یک کارخانه کاغذسازی در ترکیه با ظرفیت تولید صد و پنجاه هزار تن در سال برای برآوردن نیازهای هر دو کشور و همچنین صدور محصولات آن به بازارهای ثالث را مورد مذاکره قرار دادند و مقرر شد کارشناسان مربوطه به بررسی امکانات همکاری در این زمینه ادامه دهند.

۳. قطعات و لوازم یدکی خودرو

کمیسیون یادآور شد که پیشرفت صنایع خودروسازی دو کشور، فرصتهای استثنایی جالبی برای مبادله قطعات و لوازم یدکی مربوطه بین دو کشور ارائه کرده است و از همین نظر مقرر شد طرفین صنایع مربوطه خود را تشویق کنند تماسهایی به منظور تبادل لیستهای کالاهای و لوازم مربوطه‌ای که هر یک از دو کشور می‌تواند به دو کشور دیگر صادر کند برقرار کرده مشخصات تفصیلی، ظرفیتهای صادراتی، قیمتها و دیگر جزییات مربوط به این امر را نیز همزمان با تبادل لیستهای مذکور مبادله نمایند.

انتقال گاز طبیعی

طرف ایرانی با پیشنهاد ترکیه دایر بر شرکت کارشناسان مربوطه ترکیه در گردهمایی طرف ایرانی با کنسرسیوم مایع سازی و انتقال گاز طبیعی ایران موافقت کرده مقرر شد کارشناسان مربوطه ترکیه هر نوع اطلاعات لازم مربوط به اقتصاد انتقال گاز طبیعی ایران به کشورهای مصرف کننده مربوطه از طریق ترکیه را در این گردهمایی ارائه کنند.

اتصال شبکه های برق رسانی دو کشور

کمیسیون، امکان اجرای طرحی برای اتصال سیستمهای برق رسانی ایران و ترکیه را مورد مذاکره قرار داده موافقت کرد یک پروژه مطالعاتی توسط مؤسسه ایرانی مربوطه انجام گردیده طرف ترکیه تمام اطلاعات لازمه در این ارتباط را براساس پرسشنامه ای که طرف ایرانی آن را تهیه و ارائه خواهد کرد در اختیار مؤسسه ایرانی مذکور قرار دهد و پروژه مطالعاتی فوق در طی سه ماه پس از تاریخ دریافت اطلاعات لازمه توسط مؤسسه مذکور از ترکیه تمام شود و سپس پروژه مطالعاتی مذکور مشترکاً به وسیله کارشناسان طرفین مورد بررسی قرار گرفته عملیات لازمه بعدی توسط مقامات ذی صلاح مربوطه توصیه گردند.

مجموعه های کشت و صنعت

طرفین موافقت کردند براساس گزارشهای قابلیت اجرای مربوطه، پروژه مشترکی به منظور تأسیس یک مجتمع تولید گوشت اجرا نمایند. ظرفیت تولید اولیه این مجتمع، صد هزار گاو و پانصد هزار گوسفند در سال خواهد بود و ظرفیت تولید آن در مرحله نهایی اجرای پروژه به پانصد هزار گاو و دو میلیون گوسفند در سال خواهد رسید. متذکر می گردد که مقرر شد گزارشهای مربوط به تولید گاو و گوسفند به طور جداگانه باید تهیه شوند. این مجتمع، شامل کارخانه تهیه خوراک دام، کشتارگاه، قسمت تغذیه دام و تسهیلات سردخانه و همچنین کارخانه های عمل آوری مربوطه خواهد بود طرف ایرانی موافقت اصولی به عمل آورد که تأمین مالی قسمت وام سرمایه گذاری پروژه را به عهده گیرد.

محل پروژه براساس تصویب طرفین مرجحاً در جایی واقع در خاک ترکیه نزدیک مرز ایران انتخاب خواهد شد و تیمی از کارشناسان مربوطه دو کشور در ماه نوامبر ۱۹۷۵ به منظور گزینش محلهای ممکنه تأسیس این پروژه در ترکیه گردهمایی خواهد داشت.

کمیسیون موافقت کرد در طی دو ماه پس از امضای این پروتکل اعلامیه مربوطه در تهران به امضای مؤسسات مربوطه برسد و مقرر گردید ضرورت تهیه گزارشهای مربوط به مطالعات قابلیت اجرای پروژه در این اعلامیه خاطرنشان گردد.

تجارت

طرفین علاقه خود به تشویق هرچه بیشتر تجارت بین دو کشور را ابراز داشتند و در همین ارتباط طرف ترکیه موافقت کرد اقلام زیر را به قیمتهای عادلانه بین المللی به ایران بفروشد:

کالا	کمیت	زمان تحویل
سیمان	صد هزار تن	مارس تا ژوئیه ۱۹۷۶
گوشت	ده هزار تن	۱۹۷۵
گوشت	ده هزار تن	۱۹۷۶
میوه (پرتغال، سیب و غیره)	ده هزار تن	۱۹۷۶
پیاز	پنج هزار تن	۱۹۷۶

طرفین موافقت کردند نمایندگان مؤسسات ذی صلاح دو کشور در طی یک ماه پس از امضای این پروتکل به منظور مذاکره در مورد قراردادهای نهایی تحویل کالاهای بالا و انعقاد این قراردادها در تهران گردهمایی داشته باشند.

طرف ترکیه ابراز علاقه کرد در طی سالهای مذکور در ذیل، ۷۵۰۰ کامیون از ایران خریداری کند. به قرار زیر:

	۱۹۷۵	۱۹۷۶	۱۹۷۷
کامیون MF-135	۱۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰
کامیون MF-165	۵۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰

طرف ایرانی خاطرنشان ساخت که موضوع تحت بررسی قرار خواهد گرفت و امکانات ایران جای تحول تراکتورهای فوق الذکر در اسرع وقت به ترکیه اطلاع داده خواهد شد.

طرفین به این نتیجه رسیدند که تجارت بین دو کشور باید به طور متوازن و هماهنگ توسعه یابد، توافق نمودند زودتر یک موافقتنامه ترانزیت جدید بین دو کشور

منعقد گردد، و مقرر شد طرف ترکیه یک ماه پیش از ملاقات کارشناسان دو کشور در این ارتباط، پیشنویس پیشنهاد خود را در این مورد تسلیم کند.

ارتباطات مخابراتی

کمیسیون، کار سیستم ارتباطات مخابراتی بین دو کشور را بررسی نموده موافقت کرد دو طرف هرچه زودتر اقداماتی برای اصلاح و بهبود وضعیت کنونی سیستم اتخاذ کنند و در همین ارتباط، طرفین در سه مورد زیر به توافق رسیدند:

۱. ایران، سیستم مایکروویو هزار و دویست کاناله خود را از تبریز به نواحی مرزی ایران و ترکیه تعمیم خواهد داد و ترکیه نیز سیستم مربوطه خود را از «وان» به مرز ایران با ترکیه خواهد رساند.

دو کشور، مشخصات این پیوندهای ارتباطی را در طی شش ماه پس از امضای این پروتکل مشترکاً تعیین خواهند کرد و این سیستم مجهز به کانالهای آر. اف. مناسب برای تلفن و تلویزیون خواهد بود.

۲. کارشناسان طرفین به منظور تضمین کار رضایت بخش تأسیسات مربوطه، هر سال در طی هفته اول ماه مه و هفته اول نوامبر، مشترکاً و همزمان با هم عملیات تعمیرات و بازرسی های لازم در نواحی مرزی یاد شده را اجرا خواهند کرد و برای حل مسائل اداری و فنی سیستم، پیش از هر یک از عملیات بازرسی فوق الذکر، به طور متناوب در تهران و آنکارا سمینارهایی برگزار خواهند نمود.

۳. مؤسسات ذیصلاح دو کشور هر سال به مدت چهار هفته چند مأمور فنی مبادله خواهند کرد.

کمیسیون تصمیم گرفت اجلاس بعدی خود را در سال ۱۹۷۶ در تهران برگزار کند. در تاریخ هفدهم اکتبر ۱۹۷۵ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک میزان معتبرند در آنکارا به امضا رسید.

از سوی هیئت ایرانی

امضا

هوشنگ انصاری

پروفسور دکتر تورهان فیضی اوغلو

وزیر دارایی و امور اقتصاد

معاون نخست وزیر

ضمیمه یک

هیئت ایران

رئیس هیئت:

عالی جناب هوشنگ انصاری

وزیر دارایی و امور اقتصاد

اعضای هیئت:

عالی جناب پرویز عدل

رئیس اداره امور سازمان همکاری های اقتصادی- منطقه ای* در وزارت امور خارجه

عالی جناب جواد وفا

قائم مقام وزیر دارایی و امور اقتصاد

عالی جناب محمد هادی قوامیان

قائم مقام وزیر کشاورزی و منابع طبیعی

عالی جناب مهدی غفارزاده

قائم مقام وزیر صنایع و معادن

عالی جناب علی موسوی نسل

قائم مقام وزیر راه و ترابری

آقای رضا قنادیان

مدیرکل تجارت خارجی وزارت بازرگانی

آقای رضا خالقی راد

مدیرکل اعتبارات خارجی وزارت دارایی و امور اقتصاد

آقای پرویز سلجوقی

مدیرکل مایکروویو وزارت پست و تلگراف و تلفن

آقای م. حسین کمالی

رئیس دفتر وزیر دارایی و امور اقتصاد

آقای حسین معصومی

رئیس اداره امور اروپای باختری وزارت دارایی و امور اقتصاد

* RCD = Regional Cooperation Development.

ضمیمه دو

هیئت ترکیه

رئیس هیئت:

عالی جناب پروفیسور دکتر تورهان فیضی اوغلو

معاون نخست وزیر

اعضای هیئت:

عالی جناب اکرم سیحون

از رؤسای کل نخست وزیری

از وزارت امور خارجه

عالی جناب اوگزگوکمن

مدیر کل امور اقتصادی و اجتماعی

آقای متین سیرمان

قائم مقام رئیس اداره امور اقتصادی دوجانبه (با کشورهای خارجی)

آقای شفیق اونات

از رؤسای واحدهای اداره امور اقتصادی دوجانبه (با کشورهای خارجی)

از وزارت دارایی

آقای وورال گوچ ساواش

معاون اول دبیر کل خزانه داری

از وزارت تأسیسات عمومی*

آقای نائیل چالینگ

مدیر کل بخش ساختمان راه آهنها، بنادر و فرودگاهها

آقای اورهان باتی

مدیر کل بخش شاهراههای دولتی

از وزارت تجارت:

آقای ماسیت وارلیک

* Public Works.

مدیرکل موافقت‌نامه‌های بین‌المللی

از وزارت گمرکات و انحصارات:

آقای ساویت گوروساک، معاون وزیر.

از وزارت کشاورزی و مواد غذایی و دامپروری:

آقای عصمت آگان

قائم‌مقام عامل وزیر

آقای عزیز دَبک (Dabak)

مدیرعامل کل هیئت مدیره سازمان گوشت و ماهی ترکیه

از وزارت ارتباطات:

آقای احمد سارپ

معاون وزیر

آقای اورهان آسارلار

مدیرکل راه‌آهن دولتی ترکیه

آقای عادل سوزمان

مدیرکل حمل‌ونقل زمینی

از وزارت صنایع و تکنولوژی:

آقای محمد گولهان

معاون وزیر

از وزارت انرژی و منابع طبیعی:

آقای نسدت سچ‌کینوز

معاون وزیر

آقای گولتکین یوک‌سل

قائم‌مقام مدیرکل شرکت نفت ترکیه

از وزارت توریسم و اطلاعات:

آقای آیدین کزر

مدیرکل توریسم

از سازمان برنامه‌ریزی:

آقای حکمت چتین
رئیس اداره برنامه ریزی اقتصادی

۴۸. نامه‌های متبادل دربارهٔ معافیت گمرکی

۱. نامهٔ سفیر کبیر ترکیه در ایران به وزیر امور خارجه

سفارت ترکیه در تهران

تهران ۸ مه ۱۹۷۶

آقای وزیر

مفتخرم که به اطلاع آن جناب برسانم که دولت ترکیه براساس عمل متقابل حاضر است کارمندان کنسولی ایران در ترکیه را در طول اشتغال آنها در پست کنسولی خود براساس ترتیبات مندرج در کنوانسیون وین در مورد روابط کنسولی مورخ ۲۴ آوریل ۱۹۶۳ و منطبق با قوانین جاری در این خصوص در ترکیه از پرداخت حقوق گمرکی، مالیات و سایر عوارض معاف نماید.

اجازه می‌خواهم در صورت موافقت دولت شاهنشاهی در مورد اعمال چنین رفتاری با کارمندان کنسولی ترکیه، به موجب ترتیبات مربوطه در کنوانسیون وین و منطبق با قوانین جاری در ایران، پیشنهاد نمایم که نظام معافیت حقوق گمرکی در دو کشوری روز پس از نامه آن جناب مبنی بر موافقت دولت شاهنشاهی در این خصوص، لازم الاجرا گردد تا مقامات صلاحیتدار ترکیه و ایران بتوانند اقدامات لازم را در این خصوص معمول دارند.

جناب وزیر، خواهشمند است احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

رحمی گومر کمچواوغلو

۲. نامه جوابیه وزیر امور خارجه به سفیر کبیر

شماره ۲۸۱۲/۱۸

۲۵ مه ۱۹۷۶

جناب آقای سفیر

با نهایت افتخار موافقت دولت را درخصوص وصول نامه مورخ ۸ مه ۱۹۷۶ شما، که متن آن به شرح زیر است را اعلام نمایم:
«تهران ۸ مه ۱۹۷۶»

آقای وزیر

مفتخرم که به اطلاع آن جناب برسانم که دولت ترکیه براساس عمل متقابل حاضر است کارمندان کنسولی ایران در ترکیه را در طول اشتغال آنها در پست کنسولی خود براساس ترتیبات مندرج در کنوانسیون وین در مورد روابط کنسولی مورخ ۲۴ آوریل ۱۹۶۳ و منطبق با قوانین جاری در این خصوص در ترکیه از پرداخت حقوق گمرکی، مالیات و سایر عوارض معاف نماید.

اجازه می‌خواهم در صورت موافقت دولت شاهنشاهی در مورد اعمال چنین رفتاری با کارمندان کنسولی ترکیه، به موجب ترتیبات مربوطه در کنوانسیون وین و منطبق با قوانین جاری در ایران، پیشنهاد نمایم که نظام معافیت حقوق گمرکی در دو کشور سی روز پس از نامه آن جناب مبنی بر موافقت دولت شاهنشاهی در این خصوص، لازم‌الاجرا گردد تا مقامات صلاحیتدار ترکیه و ایران بتوانند اقدامات لازم را در این خصوص معمول دارند.»

جناب سفیر، خواهشمند است احترامات فایقه مرا بپذیرید.

عباس علی خلعتبری وزیر امور خارجه

۴۹. تفاهنامه اقتصادی

یادداشت تفاهم

به دعوت عالی جناب محمد یگانه، وزیر دارایی و امور اقتصاد دولت پادشاهی ایران، عالی جناب حکمت چتین، وزیر مسئول امور اقتصادی جمهوری ترکیه، از ۳ تا ۵ ژوئیه ۱۹۷۸ در رأس یک هیئت ترک از ایران دیدن کردند.

با توجه به علاقه دو کشور به گسترش مستمر همکاری‌های اقتصادی بین خود و به منظور تشویق و تقویت این همکاری‌ها، دو وزیر نامبرده در موارد زیر به تفاهم رسیدند:

۱. دولت پادشاهی ایران، از طریق سازمان سرمایه‌گذاری و همیاری‌های اقتصادی و فنی ایران، اعتباری به بانک مرکزی ترکیه اعطا خواهد کرد که صرف خرید یک میلیون تن نفت خام و پانصد هزار تن نفت سوخت از شرکت ملی نفت ایران به قیمت‌های اوپک تعیین شده توسط شرکت ملی نفت ایران (NIOC) و طبق شرایط و مقتضیات تعیین شده توسط آن، به وسیله شرکت استانبول پترول رافی نریمی آنونیم (IPRAS) * این اعتبار از تاریخ امضاء «موافقت‌نامه اعتبار» مربوطه، تا یکسال معتبر خواهد بود و سالی شش درصد بهره به آن تعلق خواهد گرفت.

مبلغ مورد استفاده قرار گرفته هر یک از اقساط پرداختی این اعتبار و بهره متعلقه به آن، یک سال پس از تاریخ دریافت شدن مبلغ استفاده شده، بازپرداخت خواهد گردید (هر یک از اقساط پرداختی، شصت روز پس از شروع تحویل هر یک از محموله‌های نفت پرداخت خواهد شد).

وزارت دارایی ترکیه، بازپرداخت صد درصد بموقع و حتمی اقساط اصل پول و بهره‌های متعلقه را «طبق موافقت‌نامه اعتبار» ذیل‌الذکر تضمین خواهد کرد.

۲. یک موافقت‌نامه اعتبار شامل شرایط مندرج در پاراگراف ۱ بالا بین سازمان سرمایه‌گذاری و همیاری‌های اقتصادی و فنی ایران و بانک مرکزی ترکیه منعقد خواهد گردید.

۳. همچنین قراردادی برای تحویل نفت سوخت و نفت خام بین شرکت ملی نفت ایران (NIOC) و شرکت استانبول پترول رافی نریمی آنونیم (IPRAS) مورد مذاکره

* Istanbul Petrol Rafinerisi Anonim.

قرار گرفته به انعقاد خواهد رسید.

۴. ایران آماده است براساس قوانین و مقررات رایج و جاری در دو کشور، محصولات موردنیاز خود، احتمالاً شامل سیمان، شیشه، گوسفند و گوشت گوسفند، گوشت گاو، پنیر سفید، مرکبات، روغن زیتون و غلات و حبوبات شامل عدس، گندم و جو را به قیمت‌های عادلانه بین‌المللی از ترکیه بخرد.

۵. طبق قوانین و مقررات دو کشور، عواید حاصله از خریدهای ایران از ترکیه و پرداخت‌های پرداخت شده به اتباع یا دولت ترکیه در ارتباط با سرمایه‌گذاری‌های اتباع یا دولت ایران در ترکیه باید دوازده ماه پس از تاریخ ارسال نخستین محموله نفت در حساب ویژه‌ای در بانک مرکزی ایران در وجه بانک مرکزی ترکیه نگهداری شوند و کل مبلغ این پرداخت‌ها باید به مصرف بازپرداخت اصل اعتبار بهره‌آ آن برسد. به عواید مذکور سالی شش درصد بهره تعلق خواهد گرفت.

۶. هر زمانی بعد از گذشت چهارده ماه از تاریخ ارسال نخستین محموله نفت، مبلغ نگهداری شده در وجه بانک مرکزی ترکیه توسط ایران در حساب ویژه مذکور در پاراگراف پنج از کل مبلغ اقساط اصل و بهره‌های پرداخت شده به ایران تجاوز نماید، ترکیه حق خواهد داشت کل مبلغ اختلاف حساب در حساب ویژه مذکور را مطالبه کند و به همین ترتیب هرگاه مانده حساب ویژه مذکور موعدهای بازپرداخت کافی نباشد، ترکیه باید اختلاف حساب مربوطه را طبق شرایط «موافقتنامه اعتبار» به ارز قابل تبدیل به ایران بپردازد.

در تاریخ چهارم ژوئیه ۱۹۷۸ در تهران به امضا رسید.

امضا

امضا

حکمت چتین

محمد یگانه

وزیر مسئول امور اقتصادی

وزیر دارایی و امور اقتصاد

تونس (۳۰)

۱. موافقتنامه اقتصادی و بازرگانی

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه بازرگانی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس

نظر به علاقه‌ای که به تشیید روابط اقتصادی و بازرگانی بین دو کشور براساس اصول متساوی دارند، در موارد زیر توافق حاصل نمودند:

ماده ۱ — روابط بازرگانی بین دو کشور در چهارچوب مقررات عمومی مبادله کالا در هر یک از دو کشور برقرار خواهد شد.

ماده ۲ — طرفین متعاهدین طبق قوانین و مقررات جاری خود موجبات تسهیل مبادله کالا بین ایران و تونس را خصوصاً براساس فهرستهای الف و ب منضم به این موافقتنامه و نیز سایر کالاهای مورد توافق دو طرف فراهم ساخته و کمکهای لازم را مبذول خواهند نمود.

ماده ۳ — به منظور اجرای حاضر، کالاهایی ایرانی تلقی خواهد شد که اصل و مبدا آنها ایران و کالاهایی تونسی محسوب خواهد شد که اصل و مبدا آنها تونس باشد.

ماده ۴ — پرداختهای مربوط به مبادلات کالاها در چهارچوب موافقتنامه حاضر به دلار امریکا یا هر پول قابل تبدیل دیگری که مورد قبول بانکهای مرکزی دو کشور باشد، انجام خواهد شد.

ماده ۵ — طرفین متعاهدین به منظور تأمین حسن اجرای موافقتنامه حاضر و توسعه روابط بازرگانی و اقتصادی بین دو کشور، کمیسیون مختلطی تشکیل خواهند داد که وظیفه اساسی آن مراقبت در اجرای این موافقتنامه و پیشنهاد راه حل جهت رفع مشکلات

احتمالی که درحین اجرای قرارداد به آن برخورد نمایند و مبادرت به اقدام هر طرحی که به بهبود و گسترش روابط بازرگانی مربوط می شود، می باشد. بدین منظور کمیسیون نامبرده می تواند بخصوص اصلاحات لازم را در فهرستهای کالاهای ضمیمه این موافقتنامه به عمل آورد.

کمیسیون مزبور ممکن است سالی یک بار بنا به تقاضای یکی از طرفین قرارداد متناوباً در تهران و در تونس تشکیل شود.

ماده ۶ — موافقتنامه حاضر از روز امضا قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۷ — این موافقتنامه برای مدت دو سال منعقد می شود و در انقضای مدت مذکور به طور ضمنی سال به سال قابل تمدید خواهد بود، مگر اینکه یکی از طرفین متعاهدین کتباً به وسیله یک پیش آگهی سه ماه قبل از انقضای مدت موافقتنامه اعلام فسخ کرده باشد.

در تهران در دو نسخه به زبان فرانسه تنظیم گردید و هر دو متن متساویاً معتبر می باشد.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران	از طرف دولت جمهوری تونس
علینقی عالیخانی وزیر اقتصاد	حبيب بورقیبه وزیر امور خارجه

۱۳۴۷/۴/۲۹

۲. فهرست کالاهای صادراتی ایران به تونس

فهرست (الف)

کالاهای صادراتی ایران به تونس

۱. خاویار
۲. خشکبار
۳. روغن نباتی
۴. پنبه خام
۵. چوب
۶. توتون و محصولات توتون
۷. نخ پنبه
۸. منسوجات پشمی
۹. دواجات
۱۰. نفت خام (شرکت ملی نفت)
۱۱. گوگرد
۱۲. آمونیاک
۱۳. اوره
۱۴. کلورور پلی وینیل
۱۵. دو سمی دسیل دو بنزن
۱۶. لاستیک
۱۷. آلومینیوم شمش
۱۸. سنگ سرب
۱۹. لوازم الکتریکی
۲۰. یخچال
۲۱. گاو صندوق
۲۲. اتومبیل، اتوبوس و کامیون

۳. فهرست کالاهای صادراتی تونس به ایران

فهرست (ب)

کالاهای صادراتی تونس به ایران

۱. حیوانات زنده و گوشت
۲. روغن زیتون
۳. عصاره میوه جات
۴. فسفات
۵. فسفات سوپر
۶. اسید فسفوریک
۷. روغنهای فرار
۸. چوب پنبه و محصولات آن
۹. منسوجات پشمی و کالاهای دیگر منسوجاتی
۱۰. خمیر کاغذ
۱۱. اشیای بهداشتی
۱۲. کنتور الکتریکی و کنتور آبی
۱۳. سرب
۱۴. اشیای سربی
۱۵. لاستیک
۱۶. ساعت

۴. متن پروتکل الحاقی

پروتکل الحاقی

پروتکل الحاقی موافقتنامه تجاری دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری تونس

مورخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۶۸

طبق ماده پنج موافقتنامه تجارت دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری تونس،
مورخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۶۸، طرفین به قرار زیر به توافق رسیده اند:

ماده یک

صدور کالاهای ایرانی به تونس و بالعکس، براساس لیستهای (الف) و (ب) ضمیمه، انجام خواهد گردید و این لیستها، جانشین لیستهای پیش بینی شده در موافقتنامه تجاری فوق الذکر خواهند بود.
لیست (الف)، به کالاهای ایرانی و لیست (ب) به کالاهای تونسی اطلاق می شوند.

ماده دو

این پروتکل و لیستهای ضمیمه آن، از قسمتهای حتمی و قطعی موافقتنامه تجاری بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری تونس مورخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۶۸ هستند.

ماده سه

این پروتکل بلافاصله پس از تبادل اسناد تصدیق و تصویب مربوط به آن، اعتبار اجرا خواهد یافت و طبق ماده هفت موافقتنامه تجاری مذکور در ماده قبلی، معتبر خواهد ماند.

در تاریخ هفده ژوئیه ۱۹۷۳ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک میزان معتبرند در شهر تونس به امضا رسید.

از سوی دولت پادشاهی ایران از سوی دولت جمهوری تونس

حسنعلی مهران شدلی عیاری*

امضا امضا

معاون وزیر دارایی و امور اقتصاد وزیر اقتصاد ملی

۵. فهرست کالاهای صادراتی ایران به تونس

لیست (الف)

کالاهای ایرانی برای صدور به تونس

۱. فریزر شامل فریزر سردخانه‌ای
۲. آب سردکن
۳. اجاق گاز
۴. آبگرمکن نفتی و گازی
۵. ماشین رختشویی
۶. پنکه برقی
۷. کالاهای پلاستیکی
۸. کفش (چرمی و لاستیکی)
۹. چای
۱۰. البسه کشاف
۱۱. حشره کش
۱۲. مبلمان
۱۳. روغن ماشین
۱۴. خاویار
۱۵. خشکبار
۱۶. روغن نباتی
۱۷. پنبه
۱۸. توتون و محصولات ساخته شده از توتون
۱۹. نخ پنبه‌ای
۲۰. منسوجات پشمی
۲۱. مواد دارویی
۲۲. گوگرد
۲۳. محلول آمونیاک
۲۴. اوره

- ۲۵. پی. وی. سی.*
- ۲۶. بنزن دو سی دسیل**
- ۲۷. تایر
- ۲۸. شمش آلومینیوم
- ۲۹. سنگ سرب
- ۳۰. لوازم الکتریکی
- ۳۱. یخچال
- ۳۲. گاو صندوق (صندوق نسوز)
- ۳۳. اتومبیل، اتوبوس و کامیون
- ۳۴. نفت خام

* Polyvinyl Chloride

** Benzene Dodecyle

۶. فهرست کالاهای صادراتی تونس به ایران

لیست (ب)

کالاهای تونس برای صدور به ایران

۱. مرکبات
۲. میوه و سبزیجات
۳. کنسرو زیتون یا زیتون شور
۴. روغن زیتون
۵. شارب و عرق الکلی مخصوص آشامیدن
۶. اسفنج
۷. فسفات
۸. فسفات سوپر
۹. سرب و محصولات سربی
۱۰. روی و کالاهای ساخته شده از روی
۱۱. محصولات معدنی متفرقه
۱۲. جیوه
۱۳. چوب پنبه و محصولات چوب پنبه ای
۱۴. کالاهای صنایع دستی
۱۵. کالاهای پلاستیکی
۱۶. لوازم بهداشتی
۱۷. محصولات آلومینیومی
۱۸. تایر
۱۹. منسوجات
۲۰. کاغذ و خمیر کاغذ°
۲۱. محصولات فولادی

۲. عهدنامه مودت

عهدنامه مودت

بین

ایران و تونس

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

و

حضرت رئیس جمهور تونس

با توجه به روابط دوستانه و اخوت که همواره بین دو ملت ایران و تونس وجود داشته — و

با تمایل به استحکام علائق تاریخی که دو کشور را به یکدیگر پیوند می دهد — و
با مجاهدت به توسعه همکاری نزدیک در کلیه شئون بر مبنای عدم مداخله در امور
داخلی یکدیگر و احترام متقابل به اصول حاکمیت ملی — و

به پیروی از اعلامیه جهانی حقوق بشر و منشور سازمان ملل متحد — و
با ايقان به امکان مشارکت در استقرار آرامش جهانی به وسیله تحکیم مناسبات
دوستانه فی مابین، به انعقاد عهدنامه مودت حاضر مبادرت و بدین منظور نمایندگان مختار
خود را به شرح زیر تعیین نمودند.

اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه

حضرت رئیس جمهور تونس

جناب آقای حبیب بورقیبه (پسر) وزیر امور خارجه

که پس از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود نسبت به
موارد زیر توافق حاصل کردند.

ماده ۱

طرفین معظمین متعاهدین تمایل خود را به حفظ روابط دوستی صمیم و صلح
پایدار بین خود و اتباع خود تأیید می نمایند.

ماده ۲

نمایندگان سیاسی و کنسولی هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در سرزمین

طرف دیگر به شرط عمل متقابل از رفتاری برخوردار خواهند بود که به موجب اصول و معمول و عرف حقوق بین الملل مقرر گردیده و هیچ گاه از رفتاری که در مورد نمایندگان سیاسی و کنسولی دولت کامله الوداد مراعات می گردد کمتر نخواهد بود.

ماده ۳

طرفین متعاهدین موافقت دارند که شرایط استقرار و اقامت اتباع دو طرف و روابط خود را در زمینه اقتصادی و فرهنگی و فنی و یا هر زمینه دیگر که موجد بسط همکاری بین دو کشور گردد، ضمن موافقتنامه ها و کنوانسیونهای خاص تعیین نمایند.

ماده ۴

طرفین معظمین متعاهدین در مورد رفع اختلافاتی که ممکن است فی مابین بروز نماید، از طریق عادی دیپلماسی و یا روشهای مسالمت آمیز منطبق با مقررات منشور سازمان ملل متحد، اقدام خواهند نمود.

ماده ۵

عهدنامه حاضر به زبانهای فارسی و عربی و فرانسه تنظیم شده و در صورت بروز اختلاف در تفسیر آن متن فرانسه مناط اعتبار خواهد بود.

ماده ۶

عهدنامه حاضر با رعایت قوانین اساسی دو کشور به تصویب خواهد رسید و پس از مبادله اسناد تصویب لازم الاجراء خواهد بود.
بنا به مراتب نمایندگان مختار طرفین معظمین متعاهدین این عهدنامه را امضا و به مهر خود ممهور نمودند.

تونس — به تاریخ ۱۷ آوریل ۱۹۶۹ برابر ۲۸ فروردین ماه ۱۳۴۸

اردشیر زاهدی حبیب بورقیه (پسر)

امضا

امضا

۳. موافقتنامه فرهنگی

موافقتنامه فرهنگی بین

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری تونس

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری تونس

نظر به علائق دیرین عمیق فرهنگی و معنوی و بر اثر تمایل مشترک به تحکیم و توسعه بیشتر روابط فرهنگی در آینده، به پیروی از اصول منشور ملل متحد و مقررات سازمان تربیتی و علمی و فرهنگی ملل متحد تصمیم به انعقاد این موافقتنامه فرهنگی اتخاذ و برای این منظور نمایندگان خود را به شرح زیر تعیین نمودند.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

از طرف دولت جمهوری تونس

که پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود نسبت به موارد زیر توافق حاصل کردند.

ماده ۱

طرفین متعاهدین متعهد می‌شوند که همکاری فرهنگی بین دو کشور را مورد حمایت و توسعه قرار دهند تا از فرهنگ و تمدن و فعالیتهای فکری یکدیگر به نحو مؤثرتری مطلع باشند.

ماده ۲

طرفین متعاهدین اهتمام نمود مبادله استادیاران و سخنرانان و استادان دانشگاه و محققان و متخصصان کارشناسان فنی یا اشخاص دیگری را که در امر تعلیم و تربیت و علم و فرهنگ فعالیت می‌نمایند، بین خود توسعه داده و تسهیل نمایند.

ماده ۳

هر یک از طرفین متعاهدین متعهد می‌شود که با اعطای بورسهای تحصیلی اتباع طرف دیگر را تشویق به شروع یا ادامه مطالعات و کارآموزی در کشور خود بنماید.

ماده ۴

هر یک از طرفین متعاهدین متعهد می‌شود که دسترسی دانشجویان و بورسیه‌ها و محققان علمی و ورزشی طرف متعاقد دیگر را در شرایط مساوی و به ابنیه و مؤسسات علمی و مراکز تحقیقاتی و کتابخانه‌های ملی و آرشیوها و میدانهای ورزشی و سایر دستگاههای فرهنگی یا ورزشی دولتی خود تسهیل نماید.

ماده ۵

طرفین متعاهدین متعهد می‌شوند که همکاری نزدیک را بین گروههای فرهنگی و ورزشی و همچنین بین سازمانهای تربیتی دو کشور تسهیل و ایجاد و تأسیس انجمنها و مراکز فرهنگی را طبق قوانین و مقررات جاریه خود تشویق نمایند.

ماده ۶

طرفین متعاهدین متعهد می‌شوند که شرایط لازم برای معادل شناختن گواهینامه‌های تحصیلی و درجات دانشگاهی صادره در دو کشور را به منظور تحصیلات دانشگاهی مورد مطالعه قرار دهند.

ماده ۷

طرفین متعاهدین همکاری فنی و همچنین مبادله برنامه‌های فرهنگی و هنری را بین ایستگاههای رادیویی خود تشویق نموده و تولید و تهیه مشترک برنامه‌ها و فیلمها را جهت رادیو و تلویزیون تسهیل خواهند نمود و برای این منظور موافقتنامه خاصی منعقد خواهند کرد.

ماده ۸

طرفین متعاهدین همکاری در زمینه سینما را از طریق مبادله فیلمهای فرهنگی و تعیین روزهای مخصوص نمایش فیلم و تولید فیلمهای مشترک تشویق و تسهیل خواهند نمود.

ماده ۹

طرفین متعاهدین مبادله و انتشار کتابها و جزوه‌ها و نشریات و مجله‌های ادبی و هنری و علمی یا فنی و موسیقی ضبط شده و فیلمهای تربیتی را در حدود قوانین و مقررات خود تسهیل خواهند نمود.

ماده ۱۰

هر یک از دولتين متعاهدين متعهد مي شود كه تشكيل نمايشگاههاي هنري يا علمي و كنفرانسها و كنسرتها و نمايشهاي تئاتري و همچنين مسابقات ورزشي را در قلمرو طرف ديگر تسهيل نمايد.

ماده ۱۱

طرفين متعاهدين مبادله دانشجويان و معلمان و گروه جوانان و ورزشكاران و همچنين گروه روزنامه نگاران را بين دو كشور تشويق نموده و اقامت و مسافرت آنها را در قلمرو يكدیگر در حدود مقدور و وسايلي كه در اختيار دارند، تسهيل خواهند نمود.

ماده ۱۲

طرفين متعاهدين مبادلات جهانگردی را به منظور بهتر شناختن متقابل كشورهاي يكدیگر و تحكيم مباني دوستي بين دو ملت تشويق خواهند نمود.

ماده ۱۳

هر يك از طرفين متعاهدين اقدامات لازم به عمل خواهد آورد تا حتي المقدور برنامه هاي تاريخ و جغرافياي مدارس خود حاوي اطلاعات صحيح و كافي و دقيق از تمدن كشور طرف ديگر باشد.

ماده ۱۴

به منظور اجراي اين موافقتنامه طرفين متعاهدين تصميم به تشكيل يك كميسيون مختلط كه اعضاي آن از طرف وزارتخانه هاي امور خارجه دو كشور منصوب خواهند شد اتخاذ نمودند.

كميسيون مزبور حداقل يك بار در سال متناوباً در تهران و تونس تشكيل مي شود و در صورت لزوم به درخواست يكي از طرفين جلسات اضافي ترتيب خواهد داد. نمايندگان هر يك از طرفين در كميسيون مي توانند مشتركاً اعضاي اضافي ديگري به عنوان مشاور انتخاب نمايند. وظيفه كميسيون مختلط مطالعه اقدامات مناسب و لازم براي اجراي اين موافقتنامه و پيشهاد آن به طرفين متعاهدين مي باشد.

ماده ۱۵

اين موافقتنامه ۳۰ روز پس از تاريخ مبادله اسناد تصويب كه در تهران به عمل مي آيد لازم الاجرا بوده و تا ششماه پس از اعلام فسخ به وسيله يكي از طرفين متعاهدين،

معتبر خواهد ماند.

در صورت فسخ موافقتنامه، وضع کسانی که از مقررات آن بهره‌مند بودند تا پایان همان سال و در مورد بورسیه‌ها تا پایان سال تحصیلی که با تاریخ فسخ مطابقت داشته باشد ادامه خواهد یافت.

بنا به مراتب فوق، نمایندگان مختار طرفین این موافقتنامه را در دو نسخه که هر دو به زبان فرانسه تنظیم شده و متساویاً معتبر می‌باشد، امضا کردند.

تونس به تاریخ ۱۷ آوریل ۱۹۶۹

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

از طرف دولت جمهوری تونس

اردشیر زاهدی

حبيب بورقیه

تاریخ چاپ ۱۳۴۸/۸/۶

۴. موافقتنامه لغوروادید

موافقتنامه درباره لغوروادید

بین

ایران و تونس

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری تونس

نظر به علاقه ای که به ساده کردن تشریفات مربوط به مسافرت اتباع خود بین دو کشور دارند، مقررات زیر را تصویب کردند.

ماده ۱

اتباع هر یک از طرفین متعاهد بدون در نظر گرفتن مبدأ عزیمت می توانند با دردست داشتن گذرنامه معتبر ملی از هر طریق که بخواهند بدون روادید به قلمرو کشور دیگر وارد و از آن خارج شوند.

ماده ۲

تسهیلات پیش بینی شده در ماده قبل منحصراً شامل سکونت های سیاحتی تا مدت سه ماه خواهد بود.

برای اتباع هر یک از طرفین متعاهد که بخواهد به قصد سکونت بیش از مدت مذکور در فوق و یا اشتغال به یک کار انتفاعی به قلمرو کشور دیگر برود، تحصیل قبلی روادید از نماینده سیاسی یا کنسولی صلاحیتدار ضروری است.

ماده ۳

اتباع هر یک از طرفین متعاهد که با رعایت مقررات در قلمرو کشور دیگر اقامت داشته باشند مادام که سند اقامت آنها در آن کشور معتبر باشد، با دردست داشتن گذرنامه معتبر ملی می توانند بدون روادید قلمرو کشور اخیر را ترک و یا به آن مراجعت کنند.

ماده ۴

هر یک از طرفین متعاهد این حق را برای خود محفوظ می دارد که از ورود یا سکونت اتباع طرف دیگر که دارای وسایل کافی برای امرار معاش نباشند و یا عناصر نامطلوب تلقی شوند و یا در فعالیت آنان امکان لطمه خوردن به نظم عمومی آن دولت

وجود داشته باشد امتناع ورزد.

ماده ۵

هر یک از طرفین متعاهد متعهد می شود که هر شخص دارنده مدرک مندرج در ماده یک صادره از طرف آن دولت را که با رعایت مقررات این موافقتنامه وارد قلمرو طرف دیگر شده باشد در هر موقع و بدون تشریفات مجدداً در قلمرو خود بپذیرد.

ماده ۶

هر یک از طرفین متعاهد این حق را برای خود محفوظ می دارد که به دلایل مربوط به امنیت و نظم عمومی یا بهداشت عمومی اجرای این موافقتنامه را به استثنای مقررات ماده قبل موقتاً معلق سازد. این تصمیم بلافاصله از مجرای سیاسی و در صورت امکان با موافقت قبلی اعلام خواهد شد. در مورد رفع تعلیق نیز به همین ترتیب عمل می شود.

ماده ۷

به استثنای آنچه به مقررات مذکور در فوق مربوط می شود، سایر قوانین و مقررات جاری کشور ایران و کشور تونس درباره ورود و سکونت و اقامت بیگانگان و اشتغال به فعالیتهای انتفاعی با دستمزد یا غیر آن همچنان مجری خواهد بود.

ماده ۸

این موافقتنامه از تاریخ اول ژوئن ۱۹۶۹ به مورد اجرا گذاشته خواهد شد و سه ماه پس از اینکه یکی از دولتین قصد خود را مبنی بر الغای آن به دولت دیگر ابلاغ نماید از درجه اعتبار ساقط خواهد شد.

این موافقتنامه در تاریخ ۱۷ آوریل ۱۹۶۹ در تونس تنظیم گردید.
از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت جمهوری تونس

۵. اولین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و بازرگانی

یادداشت تفاهم نخستین اجلاس کمیسیون مشترک ایران

و تونس برای همکاری‌های تجاری و اقتصادی

به دنبال دیدار عالی جناب امیرعباس هویدا، نخست‌وزیر ایران از تونس در مه ۱۹۷۳ به دعوت عالی جناب هدی نویره^۱، نخست‌وزیر تونس و طبق ماده پنج موافقت‌نامه تجاری بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری تونس مورخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۶۸، نخستین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و تونس برای همکاری‌های تجاری و اقتصادی از سیزدهم تا هفدهم ژوئیه ۱۹۷۳ در شهر تونس برگزار گردید.

ریاست هیئت ایرانی را عالی جناب حسنعلی مهران، معاون وزیر اقتصاد در امور اقتصادی و ریاست هیئت تونس را، عالی جناب شدلی عیاری، وزیر اقتصاد ملی به عهده داشتند.

اسامی شرکت کنندگان در اجلاس را به عنوان ضمایم ۱ و ۲ ملاحظه می‌فرمایید. طرفین، فرصت‌های جدید گسترش سریعتر همکاری‌های تجاری و اقتصادی بین ایران و تونس را با توجه به طرح‌های متغیر اقتصادهای دو کشور مورد بحث و ارزیابی قرار دادند.

یک - تجارت

طرفین، روابط تجاری موجود بین ایران و تونس را بررسی نموده از بابت حجم کم تجارت بین دو کشور که به اعتقاد آنها ظرفیتهای اقتصادی بالقوه آنها را به طور کامل منعکس نمی‌کند، ابراز نگرانی کردند و از همین جهت برای افزایش و تنوع بخشیدن به روابط تجاری بین خود روی موارد زیر توافق نمودند:

۱. امضای یک پروتکل الحاقی به عنوان یکی از قسمتهای حتمی موافقتنامه تجاری ۲۰ ژوئیه ۱۹۶۸ ایران و تونس، همزمان با امضای یادداشت تفاهم حاضر. این پروتکل الحاقی شامل لیستهای جدید صادرات ایران به تونس و بالعکس خواهد بود.

۲. تبادل هیئتهای تجاری بین دو کشور.

۳. شرکت در نمایشگاههای تجاری یکدیگر.

هیئت تونس به اطلاع هیئت ایرانی رساند که نیاز تونس به گوگرد و محلول آمونیاک در شروع سال ۱۹۷۵ به ترتیب صد و بیست هزار، و پانزده هزار تن و در سال ۱۹۷۷ به ترتیب به دویست و هفتاد هزار، و پنجاه هزار تن خواهد بود و هیئت ایرانی خاطرنشان ساخت که هزینه حمل و نقل در حال حاضر مانع عرضه مقادیر فوق از ایران است.

دو- همکاری اقتصادی و فنی

۱. سد سیدی سالم*

هیئت تونس، در مورد رئوس کلی برنامه جامع آب «شمال»^{۰۰} شامل فاز اول ساختمان سد سیدی سالم روی رودخانه «مجرده»^{۰۰۰} که گزارش قابلیت اجرای آن با همیاری بانک جهانی در دست تهیه است، توضیحاتی داد. نتیجه گیری اولیه این گزارش حاکی از آن است که ساختمان این سد باید هرچه زودتر و حداکثر تا شروع سال ۱۹۷۵ آغاز شود.

هدف از ساختن این سد، آبیاری، فراهم ساختن آب آشامیدنی و حفاظت از دره ای است در نزدیکی آن در برابر سیل. هزینه ساخت این سد، هجده میلیون دینار تونس و زمان لازم برای ساخت آن پنج سال برآورد شده اند.

۲. فراهم ساختن آب آشامیدنی

هیئت تونس، چهار پروژه مربوط به سیستمهای تدارک آب آشامیدنی پیش بینی شده در برنامه چهارساله (۱۹۷۳-۷۶) تونس را به قرار زیر اعلام کرد:

الف) احداث خط لوله اصلی انتقال آب برای اس. اف. آ. ایکس.

ب) بازسازی و نوسازی سیستمهای آبرسانی، که از نظر اهمیت در حد متوسط می باشند.

ج) گسترش و نوسازی شبکه های توزیع آب.

د) تدارک آب برای مناطق روستایی.

* Sidi Salem

۰۰ مقصود، برنامه جامع عملیات ساختمانی و غیره دولت تونس برای نواحی شمال تونس است. مترجم.

*** Medjerdah

۳. پروژه خانه سازی

هیئت تونس، با اشاره به مذاکرات قبلی خود با یک هیئت ایرانی، به اهمیت پروژه خانه سازی مطروحه در برنامه چهارساله مربوط تونس را یادآور شد و اسناد مربوط به این پروژه را برای بررسی و ملاحظه در اختیار هیئت ایرانی قرار داد.

۴. آموزش

هیئت تونس در مورد تلاشهای مهمی که در جریان اجرای برنامه چهارساله تونس، در زمینه آموزش و بویژه ساختن مدارس، کالجها و یک دانشگاه دیگر غیر از دانشگاه کنونی مربوطه در اس. اف. آ. سی. به عمل خواهند آمد، هیئت ایرانی را مطلع ساخت. هیئت تونس از هیئت ایرانی درخواست کرد امکان ارائه همیاری مالی در این رابطه را مورد بررسی قرار دهد.

در ارتباط با مجموعه پروژه های بالا، طرف ایرانی با توجه به حق تقدم خاصی که در برنامه توسعه کنونی تونس برای ساختن سد «سیدی سالم» در نظر گرفته شده است، موافقت کرد اعتبار درازمدتی به مبلغ بیست میلیون فرانک فرانسه برای ساختن این سد اعطا کند. شرایط و مقتضیات این اعتبار در موافقتنامه که به موقع خود به امضا خواهد رسید تعیین خواهند شد.

۵. صنعت

هیئت تونس، لیستی از پروژه های صنعتی پیش بینی شده در برنامه چهارساله تونس برای اجرا به صورت مشترک (پروژه مشترک، مقاطعه کار و غیره) را به هیئت ایرانی تسلیم کرد و وجوه اختصاصی سرمایه گذاری های قسمت به قسمت مربوطه را مشخص کرد.

پروژه اصلی قسمت های مواد شیمیایی و پتروشیمیایی، یک کارخانه کود شیمیایی (کارخانه اسید فسفوریک) است.

طرف ایرانی موافقت کرد به بخش خصوصی ایران توصیه کند امکانات شرکت در اجرای این پروژه ها را مورد مطالعه قرار دهند.

طرفین همچنین تأیید کردند که بانکهای توسعه دو کشور می توانند همکاری نزدیک داشته باشند.

سه - نفت خام

به درخواست طرف تونس، طرف ایرانی موافقت کرد براساس شرایط و مقتضیات مورد توافق طرفین، در زمینه صنعت نفت با تونس همکاری فنی داشته باشد و مقرر شد طرف تونس اطلاعات لازم در این ارتباط را ارائه کند.

طرف ایرانی موافقت نمود امکانات تدارک تعدادی بورس تحصیلی و چند برنامه آموزشی کوتاه مدت در ایران را برای کارشناسان و کارآموزان تونس مورد بررسی قرار دهد. طرف تونس تقاضا کرد طرف ایرانی اعتباری برای تأمین مالی عملیات اجرای ساختمان یک پالایشگاه صادراتی جدید در تونس را به دولت تونس اعطا کند و طرف ایرانی اعلام داشت که موضوع را با مقامات ذیصلاح ایران در میان خواهد گذاشت. در مورد عرضه نفت خام، کمیسیون به این نتیجه رسید که در حال حاضر، بالا بودن نرخهای حمل و نقل مانع انجام معامله است و طرفین به این نتیجه رسیدند که در این ارتباط امکانات مربوط به مبادلات سه جانبه* را شناسایی کنند.

اجلاس بعدی کمیسیون مشترک در تاریخ مورد توافق طرفین در تهران برگزار خواهد گردید. در تاریخ ۱۷ ژوئیه ۱۹۷۳ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک میزان معتبرند در شهر تونس به امضا رسید.

شدلی عیاری

حسنعلی مهران

امضا

امضا

وزیر اقتصاد ملی

معاون وزیر اقتصاد در امور اقتصادی

* Triangular exchange arrangements

ضمیمه یک

هیئت ایرانی

عالی جناب حسنعلی مهران

معاون وزیر اقتصاد در امور اقتصادی

عالی جناب منوچهر آگاه

معاون وزیر دارایی در امور اقتصادی

عالی جناب علیقلی بیانی

مشاور سازمان برنامه و بودجه

آقای مهدی غفارزاده

مدیرکل اداره کالاهای سرمایه‌ای وزارت اقتصاد

آقای علی رضا عروضی

مدیرکل همکاری‌های اقتصادی وزارت اقتصادی

آقای سیروس هنری

قائم‌مقام مدیرکل تجارت خارجی وزارت اقتصاد

آقای محسن فرجی

مشاور فنی اداره بازاریابی و امور صادرات شرکت ملی نفت ایران

آقای فریدون علاقه‌بند

رئیس اداره پروژه‌های مؤسسه آی. ام. دی. بی. آی.

ضمیمه دو

هیئت تونس

عالی جناب شاذلی (یا شذلی) عیاری

وزیر اقتصاد ملی

عالی جناب مکی زیدی

معاون وزیر اقتصاد ملی

آقای نورالدین فراتی

رئیس دفتر وزیر اقتصاد ملی

آقای حسن بوسفره

مشاور همکاری های بین المللی وزارت اقتصاد ملی

آقای محی الدین بشرائویی

رئیس اداره صنعت وزارت اقتصاد ملی

آقای محمد جماء

رئیس اداره تجارت وزارت اقتصاد ملی

آقای عمر رورو

رئیس اداره انرژی وزارت اقتصاد ملی

آقای محمد صلاح ترکی

رئیس مطالعات اقتصادی وزارت اقتصاد ملی

آقای علی تکایاء

قائم مقام رئیس همکاری های بین المللی وزارت امور خارجه

آقای مصطفی زردی

دبیر مسئول اداره آسیای وزارت امور خارجه

آقای زین العابدین مستیری

رئیس همکاری های بین المللی وزارت برنامه

آقای طائب جبالی

رئیس روابط اقتصادی خارجی وزارت دارایی

آقای عبدالجلیل محبولی

مدیرعامل ادارهٔ او. ان. اچ. وزارت کشاورزی

آقای طالب بن غانم

مدیرعامل ادارهٔ اس. او. ان. ئی. وی. ئی. وزارت کشاورزی

آقای روبر سممه*

از رؤسای وزارت کشاورزی

آقای محمد جرایه

رئیس اداره برنامه وزارت کشاورزی

آقای عبدالکریم لاسوید

قائم مقام رئیس روابط خارجی وزارت آموزش ملی

آقای عزالدین بش شائوش

رئیس اداره ای. ان. آ. وزارت امور فرهنگی

آقای حسن اکروت**

خانم نجات کنتوش

رئیس دفتر وزیر تأسیسات عمومی دولتی

* Robert در این متن، یک اسم فرانسه است و بی تردید روبر فرانسه تلفظ می شود و نه رابرت انگلیسی. مترجم.

** یا اکروت.

۶. موافقتنامه اعطای وام به دولت تونس

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه مالی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس
نظر به اینکه رهبران دو کشور تصمیم به توسعه بیشتر همکاری بین دو کشور
گرفته‌اند، و با توجه به اهمیتی که به طرح ساختمان سد «سیدی سالم» در برنامه عمرانی
تونس داده شده است، و
نظر به اینکه دولت شاهنشاهی ایران تصمیم به شرکت در اجرای طرح مذکور
گرفته است،

اینک طرفین این موافقتنامه به شرح زیر توافق می‌نمایند.

ماده ۱- تعاریف

در این موافقتنامه:

۱. «اعتبار» عبارت است از بیست (۲۰) میلیون فرانک فرانسه تجارتي که توسط
دولت شاهنشاهی ایران به منظور تأمین بخشی از هزینه طرح مذکور داده می‌شود.
۲. «وام گیرنده» عبارت است از دولت جمهوری تونس.
۳. «وام دهنده» عبارت است از دولت شاهنشاهی ایران.
۴. «موافقتنامه» عبارت است از موافقتنامه حاضر که توسط وام گیرنده و
وام دهنده صحیحاً امضا شده باشد.

۵. «طرح» عبارت است از:

نام	سد سیدی سالم
ناحیه	OUED MEDJERDAH GOUVERNORAT DE BEJA
منظور	تأمین آبیاری و آب آشامیدنی
هزینه	۱۸ (هیجده) میلیون دینار تونس
دستگاه اجرایی	وزارت کشاورزی
مدت اجرا	پنج سال

ماده ۲- شرایط اجرای طرح

کلیه عملیات موضوع این موافقتنامه از طریق آگهی مناقصه و طبق شرایط
رقابت‌پذیر بین‌المللی انجام خواهد شد. چنانچه وام گیرنده نخواهد تمام یا قسمتی از

عملیات موضوع این موافقتنامه را از طریق مناقصه بین المللی اجرا کند، موافقت کتبی وام‌دهنده را کسب خواهد کرد.

ماده ۳ - مبلغ اعتبار

وام‌دهنده موافقت می‌کند طبق شرایط این موافقتنامه وامی برابر ۲۰ (بیست) میلیون فرانک فرانسه تجارتی در اختیار وام‌گیرنده بگذارد مشروط بر اینکه هزینه طرح کلاً توسط وام‌گیرنده تأمین شود و مبلغ اعتبار یاد شده جهت تأمین طرح مذکور در قسمت ۵ ماده ۱ بالا به کار رود.

ماده ۴ - نحوه برداشت از اعتبار

مبلغ اعتبار براساس صورت حسابهایی که توسط وام‌گیرنده تنظیم گردند و از جانب مهندس مشاور مربوطه گواهی شوند به وسیله وزارت امور خارجه وام‌گیرنده جهت وام‌دهنده ارسال گردند در اختیار وام‌گیرنده گذاشته خواهند شد، مشروط بر آنکه مبلغ هر صورت حساب کمتر از یک میلیون فرانک فرانسه نباشد. مبلغ هر صورت حساب نقداً توسط وام‌دهنده به وام‌گیرنده و از طریق حساب وی که به نام خزانه داری تونس نزد بانک مرکزی تونس گشایش یابد پرداخت خواهد شد.

ماده ۵ - شرایط اعتبار

این اعتبار برای یک دوره بیست (۲۰) ساله به وام‌گیرنده داده می‌شود که شروع آن سه سال بعد از تاریخ اولین برداشت از اعتبار خواهد بود و این دوره سه ساله دوره امهال نامیده می‌شود. اصل مبلغ اعتبار در ۳۵ (سی و پنج) قسط متوالی و متساوی شش ماهه بازپرداخت خواهد شد. بهره‌ای به نرخ ۲ (دو) درصد در سال به مانده تسویه نشده اعتبار تعلق خواهد گرفت و از تاریخی که بانک مرکزی ایران به نمایندگی از طرف وام‌دهنده هر فقره وجه را به بانک مرکزی تونس بپردازد، احتساب خواهد شد. بهره توسط وام‌گیرنده هر شش ماه یک بار از تاریخ اولین برداشت از اعتبار و براساس تعداد روزهای واقعی سال ۳۶۵ روزی پرداخت خواهد شد.

ماده ۶ - بازپرداخت و صندوق مخصوص

وام‌گیرنده تعهد می‌کند مبلغ اصل و بهره متعلقه را در تاریخهای مقرر خود به یک صندوق مخصوص که مشترکاً توسط وام‌دهنده و وام‌گیرنده اداره شود، بریزد. این پرداختها به دینار تونس و از طریق تبدیل فرانک فرانسه تجارتی به دینار تونسی به نرخهای ارزی

رسمی متداول در تاریخهای مقرر مربوط انجام خواهند شد.

وجوه ریخته شده به صندوق مخصوص را می توان به منظور تأمین هزینه طرح یا طرحهای مورد توافق طرفین این موافقتنامه به کار برد. وجوهی که به این منظور از صندوق مخصوص برداشت می شود به صورت کمک بلاعوض خواهد بود.

چنانچه در پایان بیستمین سال پس از اولین برداشت از اعتبار، مبلغی در صندوق مخصوص مصرف نشده باقی بماند آن مبلغ به فرانک فرانسه تجارتهی تبدیل و به وام دهنده بازگشت داده خواهد شد.

قوانین حاکم بر مدیریت صندوق مخصوص و کاربرد وجوه آن و نیز طرحهایی که باید از محل این صندوق تأمین هزینه شوند توسط طرفین این موافقتنامه تنظیم و تصویب خواهند شد.

ماده ۷ - بهره پرداختهای تأخیری

در موردی که در باز پرداخت اصل یا پرداخت بهره اعتبار تأخیر شود وام دهنده می تواند ۳۰ (سی) روز پس از ارسال اخطاریه ای درباره آن تأخیر جهت وام گیرنده مبالغ تأخیری و بهره اضافی به نرخ ۴ (چهار) درصد در سال نسبت به آن مبالغ مطالبه کند و وام گیرنده تعهد می کند که بهره اضافی مذکور را در صورت تقاضای وام دهنده بپردازد.

ماده ۸ - تعلیق پرداخت اعتبار

وام دهنده در صورت پیش آمدن هر یک از موارد زیر می تواند پرداخت را معلق کند:

- (الف) هرگاه مبلغ اعتبار جهت اجرای طرح مذکور در این موافقتنامه به کار نرود.
- (ب) تعهدات موضوع این موافقتنامه توسط وام گیرنده اجرا و رعایت نشوند.
- (ج) اجرای طرح مذکور به دلایل پیش بینی نشده در این موافقتنامه تعلیق یابد یا به مخاطره افتد.
- (د) وام گیرنده در خلال دوره برداشت از اعتبار از پرداخت بهره متعلقه خودداری کند.

ماده ۹ - فوریت

چنانچه هر یک از موارد مذکور در ماده ۸ بالا رخ نماید و ظرف مدت ۳۰ (سی) روز از جانب وام گیرنده جبران نشود یا چنانچه وام گیرنده در باز پرداخت هر مبلغی از

اصل در موعد مقرر خود قصور ورزد، وام‌دهنده می‌تواند موافقتنامه حاضر را کان‌لم‌یکن فرض کرده کلیه مبالغ تسویه نشده اعتبار و وجوه بهره متعلقه را فوراً مطالبه کند.

ماده ۱۰ - نظارت بر اجرای طرح

وام‌گیرنده تعهد می‌کند که هر سه ماه یک بار گزارش جامعی از پیشرفت عملیات جهت وام‌دهنده ارسال دارد. وام‌دهنده پس از رسیدگی به گزارش مربوطه می‌تواند پیشنهادات خود در مورد بهبود نحوه اجرای عملیات و پیشرفت کار را به اطلاع وام‌دهنده برساند. همچنین وام‌دهنده می‌تواند نمایندگان خود را به منظور بازرسی و تبادل نظر به محل کار اعزام کند. وام‌گیرنده تعهد می‌کند که توافقات حاصله بین نمایندگان طرفین را به مورد اجرا بگذارد.

ماده ۱۱ - حق الثبت و سایر هزینه‌ها

پرداخت کلیه هزینه‌ها، حق الثبت، حق تمبر یا سایر حقوق و مالیاتهای وضع شده در تونس نسبت به موافقتنامه حاضر به عهده وام‌گیرنده خواهد بود و وام‌گیرنده تعهد می‌کند مبالغ اقساط اصل و وجوه بهره متعلقه در سررسیدهای مقرر خود را بدون کسر هیچ‌گونه مبلغی بپردازد.

ماده ۱۲ - شرط عدم تبعیض

وام‌گیرنده اعلام می‌کند که تعهدات وی به موجب این موافقتنامه برابر است با سایر تعهدات گذشته و حال و آینده وی که به موجب موافقتنامه‌ها یا قراردادهایی در گذشته یا حال سپرده یا در آینده ممکن است بسپارد، و علاوه بر این تعهدات وام‌گیرنده به موجب موافقتنامه‌های دیگر به هیچ‌وجه به دلیل آنکه قبلاً امضا و منعقد شده‌اند، مقدم بر موافقتنامه حاضر نخواهند بود.

ماده ۱۳ - شرایط اولیه

وام‌گیرنده قبل از برداشت از اعتبار مدارک مشروح زیر را تسلیم وام‌دهنده خواهد کرد:

الف) مدارک لازم مبنی بر اینکه تعهدات موضوع این موافقتنامه طبق قانون اساسی و سایر قوانین و مقررات جاری کشور تونس انجام شده‌اند.

ب) مدارک لازم مبنی بر اینکه شخصی که موافقتنامه حاضر را امضا کرده طبق قوانین و مقررات جاری کشور تونس صحیحاً مجاز و دارای اختیار لازم در این مورد بوده

است.

ماده ۱۴

قوانین ایران حاکم بر این موافقتنامه بوده و طبق همان قوانین تعبیر و تفسیر خواهند شد.

ماده ۱۵ - داوری

کلیه اختلافاتی که ممکن است از تعبیر و تفسیر یا اجرای این موافقتنامه ناشی گردد از طریق مذاکرات مستقیم حل و فصل خواهد شد. چنانچه طرفین از طریق مذاکرات مذکور به توافق نرسند، موضوع مورد اختلاف جهت داوری به اطاق بازرگانی بین المللی پاریس ارجاع خواهد شد که در آنجا به طور نهایی حل و فصل خواهد شد و رعایت حکم صادره از جانب اطاق مذکور برای هر دو طرف الزام آور خواهد بود.

ماده ۱۶ - نشانی محل

نشانی کلیه مکاتبات مربوط به این موافقتنامه و نیز نشانی محل اجرای آن به قرار زیر است:

در مورد دولت شاهنشاهی ایران:

وزارت امور خارجه

خیابان فروغی - تهران

نشانی تلگرافی: خارجه - تهران

در مورد دولت جمهوری تونس:

وزارت امور خارجه تونس

نشانی تلگرافی: مینه تران - تونس

این موافقتنامه پس از مبادله تصویب نامه های مربوطه به مرحله اجرا درخواهد آمد.

این موافقتنامه در دو نسخه به زبان انگلیسی که هر دو نسخه آن دارای اعتبار

یکسان می باشد در ۹ ژانویه ۱۹۷۴ (۱۹ دی ماه ۱۳۵۲) در تهران امضا شد.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت جمهوری تونس

HEDI NOUIRA

امیرعباس هویدا

نخست وزیر

نخست وزیر

امضا

امضا

۲. مقررات صندوق مخصوص دولت ایران

مقررات حاکم بر صندوق مخصوص

نظر به اینکه دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس در تاریخ نهم ژانویه ۱۹۷۴ یک موافقتنامه مالی (موافقتنامه) منعقد کرده اند که به موجب آن دولت شاهنشاهی ایران (وام دهنده) موافقت کرده است که یک وام معادل ۲۰ (بیست) میلیون فرانک فرانسه تجارتي به منظور تأمین قسمتی از هزینه ساختمان سد سیدی سالم در اختیار دولت جمهوری تونس (وام گیرنده) بگذارد، و نظر به اینکه ماده ۶ موافقتنامه مقرر می دارد که بازپرداخت اصل و پرداخت بهره وام در یک حساب مخصوص نگهداری شود و مبلغ مذکور براساس مقرراتی که توسط طرفین قرارداد وضع می شود، مورد استفاده قرار گیرد. اینک با توجه به مراتب بالا مقررات مذکور بین وام دهنده و وام گیرنده مورد توافق قرار می گیرد.

ماده ۱ — عباراتی که در ماده ۱ این موافقتنامه تعریف شده اند در مواردی که در این مقررات به کار برده می شوند، دارای همان تعریف می باشند.

ماده ۲ — ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ امضای این مقررات وام دهنده و وام گیرنده مشترکاً یک حساب به نام «صندوق مخصوص» در بانک مرکزی تونس بازخواهند کرد.

وام دهنده و وام گیرنده ظرف سی (۳۰) روز از امضای این مقررات نماینده مجاز خود را منصوب کرده و به طور کتبی طرف دیگر را از این انتصاب مطلع می گرداند. (این نمایندگان، بنا به مورد، «نماینده وام دهنده» یا «نماینده وام گیرنده» و «مشترکاً» «نمایندگان» نامیده می شوند.)

ماده ۳ — نمایندگان از بانک مرکزی تونس خواهند خواست تا به طور جداگانه نسبت به ارسال تذکر بستانکاری برای نماینده وام گیرنده و تذکر بدهکاری برای نماینده وام دهنده اقدام نماید.

ماده ۴ — مبلغ صندوق مخصوص ممکن است برای تأمین هزینه طرحهای وام گیرنده و یا دیگر مقاصدی که مورد توافق نمایندگان است مورد استفاده قرار گیرد مشروط بر این که:

الف) یک موافقتنامه بین نمایندگان امضا شود که منظور، مبلغ و مورد استفاده

طرح در آن مشخص شود.

ب) تعهدات مالی که توسط نمایندگان صورت می‌گیرد، از مجموع مانده صندوق مخصوص در هیچ زمانی تجاوز نکند.

ج) مبلغ مورد استفاده از صندوق مخصوص باید به صورت کمک بلاعوض به نحو مذکور در موافقتنامه باشد.

ماده ۵ — چنانچه پس از پایان بیستمین سال از تاریخ اولین برداشت مندرج در موافقتنامه، مبلغی به صورت استفاده نشده باقی بماند، نمایندگان این مبلغ را به فرانک فرانسه تجارتی تبدیل خواهند کرد و آن را به حساب وام‌دهنده که توسط نماینده وام‌دهنده پیشنهاد می‌شود، بازگشت خواهند داد.

ماده ۶ — این مقررات بعد از تاریخی که موافقتنامه به اجرا درمی‌آید و از تاریخی که کلیه مراحل تصویب این مقررات به وسیله نمایندگان ذی صلاحیت طرفین انجام شده باشد قابل اجرا می‌باشد.

این مقررات ممکن است در هر زمانی به وسیله نمایندگان ذی صلاحیت طرفین تغییر داده شوند یا اصلاح گردند.

در تاریخ ۱۹ دی ماه ۱۳۵۲ در تهران در دو نسخه اصل به زبان انگلیسی که هر دو دارای اعتبار یکسان می‌باشد، امضا شد.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت جمهوری تونس

امیرعباس هویدا هدی نوئیرا

نخست‌وزیر نخست‌وزیر

امضا امضا

۳. نامه سفیر ایران به وزارت امور خارجه تونس

سفارت کبرای پادشاهی ایران

سفارت شاهنشاهی ایران تعارفات خود را به وزارت امور خارجه تقدیم و عطف به یادداشت شماره ۴۱۲۳ احتراماً به اطلاع می‌رساند که تشریفات لازم برای تصویب موافقتنامه مالی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس در ۹ ژانویه ۱۹۷۴، توسط مقامات صلاحیتدار ایران انجام شده است.

با توجه به تصویب موافقتنامه مذکور از طرف مقامات صلاحیتدار تونس و براساس تعهدات دریافتی وزارت امور خارجه ایران، سفارت شاهنشاهی ایران مفتخر است پیشنهاد نماید این موافقتنامه از تاریخ دومین یادداشت وزارت امور خارجه تونس مبنی بر اعلام وصول این یادداشت لازم‌الاجرا می‌گردد.

سفارت شاهنشاهی ایران موقع را جهت تجدید احترامات فایقه به وزارت امور

خارجه مغتنم می‌شمارد.

تونس ۱۹۷۵/۹/۲۹

وزارت امور خارجه

تونس

۴. پاسخ وزیر امور خارجه تونس به سفیر ایران در تونس

تونس ۲۳ اکتبر ۱۹۷۵
شماره: ۴۵۳۳ (AE) ۳ I
وزارت امور خارجه تعارفات خود را به سفارت شاهنشاهی ایران در تونس اظهار،
عطف به یادداشت شماره ۱۲۶۷، مورخ ۲۹ سپتامبر سال ۱۹۷۵ مربوط به اجرای تشریفات
تصویب موافقتنامه مالی، منعقد در ۹ ژانویه ۱۹۷۴ بین دولت جمهوری تونس و دولت
شاهنشاهی ایران مفتخراً وصول یادداشت مورد بحث اعلام و موافقت خود را با
لازم الاجرا شدن موافقتنامه مذکور از تاریخ این یادداشت به اطلاع می رساند.
وزارت امور خارجه موقع را جهت تجدید احترامات فایقه به سفارت شاهنشاهی
ایران مغتنم می شمارد.

سفارت کبرای پادشاهی ایران

تونس

۷. موافقتنامه جهانگردی

موافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس با در نظر گرفتن روابط دوستانه دو کشور با توجه به اهمیت جهانگردی برای کشورهايشان چه در زمینه اقتصادی و چه به عنوان عامل حسن تفاهم فرهنگی بین دو ملت. با ارزیابی گسترش کنونی جهانگردی در کشورهايشان و بهره برداری هر چه بیشتر از این آمادگی. با وقوف به لزوم همکاری بین دو کشور به سبب وجوه جاذبه های جهانگردی مشترک یا مکمل. با تصمیم به ثمربخش نمودن این همکاری تا سرحد امکان. با الهام از مدلول توصیه های کنفرانس ملل متحد در مورد جهانگردی و مسافرتهاى بين المللى که از ۲۱ اوت تا ۵ سپتامبر ۱۹۶۳ در رم تشکیل شد و توصیه های اتحادیه بین المللی سازمانهای رسمی جهانگردی در موارد زیر توافق حاصل نمودند:

ماده ۱ — طرفین معظم متعهد برای اتخاذ کلیه تدابیر لازم به منظور پیشرفت و ازدیاد مبادلات جهانگردی بین دو کشور و تشویق بازدید جهانگردان کشورهای ثالث موافقت می نمایند.

بدین منظور دولتین به مسئله تسهیل تشریفات مسافرت و همکاری در زمینه ارتباطات، تبلیغات و انتشارات جهانگردی، مبادله اطلاعات و مساعدت فنی متقابل توجه خاص مبذول می دارند.

تبصره: با توجه به لزوم پیشبرد و گسترش باز هم بیشتر امور هتلداری در دو کشور نسبت به مبادله کارشناس، اطلاعات فنی و فنون مدیریت در چهارچوب قرارداد توجه خاص مبذول خواهد گردید.

ماده ۲ — یک کمیسیون مختلط (که ذیلاً کمیسیون خوانده می شود) مأمور مطالعه و اجرای اقداماتی که به تحقق هدفهای مورد نظر کمک می کند، خواهد گردید.

ریاست هیئت نمایندگی هر یک از دو کشور در کمیسیون مذکور به عهده مدیر مسئول سازمان رسمی جهانگردی یا نماینده وی خواهد بود.

کمیسیون می تواند در صورتی که مسائل مندرج در دستور جلسه آن ایجاب کند

نمایندگان سایر سازمانهای ذی نفع دو کشور را در جلسات خود شرکت دهد.

ماده ۳- کمیسیون حداقل سالی یک بار تشکیل جلسه خواهد داد و می تواند در صورت لزوم با موافقت رؤسای هیئتهای نمایندگی، جلسات فوق العاده تشکیل دهد. جلسات کمیسیون در تاریخی که به اتفاق نظر رؤسای هیئتهای نمایندگی طرفین معین می گردد، به طور متناوب در هر یک از دو کشور تشکیل خواهد گردید. ریاست جلسات کمیسیون به عهده رئیس هیئت نمایندگی کشور میزبان است، هیئت نمایندگی ملی کشور محل تشکیل جلسه عهده دار انجام وظایف و تأمین هزینه دبیرخانه می باشد.

ماده ۴- زبان رسمی کمیسیون فرانسه خواهد بود.

ماده ۵- کمیسیون برنامه کار خود و ترتیب تقدم و تأخر مسائل مطروحه را تنظیم خواهد نمود. تدابیری که به تصویب کمیسیون می رسد پس از تصویب مقامات ذی صلاحیت دو کشور به مرحله اجرا درمی آید.

ماده ۶- رؤسای هیئتهای نمایندگی ملی تدابیری را که برای اجرای قطعنامه های مصوبه کمیسیون اتخاذ شده به اطلاع یکدیگر خواهند رسانید.

ماده ۷- هرگاه کشورهای دیگری که دارای منافع ناحیه ای و ملی واحد هستند ابراز تمایل نمایند می توانند به این موافقتنامه ملحق گردند، مشروط به اینکه این امر قبلاً مورد تصویب دولتين واقع شده باشد.

ماده ۸- این موافقتنامه از تاریخ لازم الاجرا شدن تا یک سال معتبر می باشد و هر سال خود به خود تمدید می گردد، مگر آنکه یکی از دولتين شش ماه قبل از انقضای مدت اعتبار، آن را فسخ نماید.

ماده ۹- این موافقتنامه شامل یک مقدمه و ۹ ماده بوده و در دو نسخه اصلی مشابه تنظیم و هر دو متن متساویاً معتبر می باشند و به موجب مقررات قانونی دو کشور تصویب و از تاریخ مبادله اسناد تصویب لازم الاجرا می گردد.

تونس - به تاریخ ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۴ برابر با ۲ مرداد ماه ۱۳۵۳

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت جمهوری تونس

اکبر دارابی صادق بوراوی

سفیر شاهنشاهی آریامهر در تونس مدیرکل جهانگردی دولت جمهوری تونس

۸. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و بازرگانی

پروتکل موافقتنامه

مربوط به دومین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و تونس

درباره همکاری بازرگانی و اقتصادی

دومین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و تونس در تاریخ ۲۷ تا ۲۹ دسامبر ۱۹۷۵ در تهران تشکیل شد.

ریاست هیئت ایرانی را جناب آقای عبدالمجید مجیدی، وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه و بودجه به عهده داشت.

ریاست هیئت تونس را جناب آقای مصطفی زانونی، وزیر مشاور نزد نخست وزیر و سرپرست برنامه به عهده داشت.

ترکیب دو هیئت در ضمیمه شماره یک و دو ذکر شده است. طرفین امکانات مربوط به توسعه و تحکیم همکاری اقتصادی و بازرگانی بین دو کشور را مورد بررسی قرار داده و در مورد مطالب ذیل به توافق رسیدند.

۱. مبادلات بازرگانی

دو هیئت، مبادلات بین دو کشور را در سالهای اخیر مورد بازبینی قرار دادند همچنین امکان توسعه روابط مورد بحث را به دنبال بازگشایی کانال سوئز مورد مطالعه قرار دادند.

طرف تونس اعلام نمود که جهت صدور فسفات و مشتقات آن همچنین روغن زیتون و مرکبات به ایران آمادگی دارد.

در مورد روغن توافق شد تا یکی از کارمندان وزارت بازرگانی جهت مذاکره با دفتر روغن تونس برای بررسی امکان صدور روغن زیتون تونس به ایران به شهر تونس اعزام گردد.

طرف ایرانی یادآور شد که حاضر است مواد مندرج در فهرست تولیدات صادراتی را که به هیئت تونس ا ارائه شده را به تونس صادر نماید. توافق شد که سازمانهای ذی ربط دو کشور ترتیبات عملی مربوط به این مسئله را مورد بررسی قرار دهند.

۲. همکاری‌های اقتصادی

در مورد همکاری‌های اقتصادی، طرف ایرانی متعهد می‌شود که در جهت تحقق طرح سد سیدی سالم ۲۰ میلیون فرانک فرانسه موضوع موافقتنامه ۹ ژانویه ۱۹۷۴ از ۱۵ میلیون دلار را به عهده بگیرد. پرداخت این مبلغ در سالها ۱۹۷۶، ۱۹۷۷ و ۱۹۷۸ صورت می‌گیرد. توافق گردید تا هرچه زودتر و حداکثر قبل از ژانویه ۱۹۷۶ موافقتنامه‌ای درباره وام اضافی منعقد گردد.

با طرح امکان سرمایه‌گذاری شرکتهای خصوصی ایرانی در تونس، هیئت تونس‌ی معافیه‌های مالیاتی و سایر امتیازات که قوانین تونس برای سرمایه‌گذاری خارجی قائل است را تشریح نمود.

هیئت تونس‌ی طرح موافقتنامه‌ای برای چهارچوب همکاری‌های اقتصادی بین دو کشور را به هیئت ایرانی تسلیم نمود و قرار شد تا هیئت ایرانی این طرح را مورد مطالعه قرار دهد و جهت نهایی نمودن موافقتنامه مورد بحث پاسخ خود را در آینده نزدیک اعلام نماید.

۳. همکاری‌های فنی

طرفین درخصوص مبادله تجربیات در زمینه برنامه‌ریزی و انفورماتیک روش خاصی اتخاذ نموده و لزوم ترتیب یک برنامه مشخص بویژه در زمینه انفورماتیک و اقتصادسنجی مورد توافق قرار گرفت.

بدین منظور توافق گردید تا یک هیئت تونس‌ی به مرکز انفورماتیک سازمان برنامه و بودجه (OPB) تهران جهت بررسی امکان استفاده بعضی از برنامه‌های موجود در این مرکز و ترتیب برنامه کمکهای فنی بویژه در مورد آموزش اعزام گردد.

سومین کمیسیون مشترک ایران-تونس در شهر تونس در تاریخی که متعاقباً توسط طرفین اعلام می‌شود، تشکیل خواهد شد.

این پروتکل در دو نسخه به زبان فرانسه تهیه شده است و هر دو نسخه معتبر است.

مصطفی زانونی

عبدالمجید مجیدی

وزیر مشاور و سرپرست برنامه

وزیر مشاور و سرپرست سازمان و بودجه

ضمیمه ۱

هیئت نمایندگی ایران

جناب آقای عبدالمجید مجیدی
 وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه و بودجه
 جناب آقای جواد وفا
 معاون امور بین المللی وزارت اقتصادی و دارایی
 جناب آقای مجلومیان
 معاون وزیر در امور برنامه ریزی در سازمان برنامه و بودجه
 جناب آقای خسرو بهروز
 معاون مرکز انفورماتیک در سازمان برنامه و بودجه
 آقای مصطفی بوکائی
 مدیرکل دفتر روابط بین المللی در سازمان برنامه و بودجه
 آقای عبدالحسن میربهاء
 مدیرکل دفتر همکاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی
 آقای فریدون گلستان
 مدیرکل قسمت امریکا و افریقای وزارت بازرگانی
 آقای امان الله ایمنی
 کارشناس در امور بین المللی در سازمان برنامه و بودجه
 دوشیزه میترا معصومی
 کارشناس اقتصادی در امور بین الملل وزارت اقتصاد و دارایی

ضمیمه ۲

هیئت نمایندگی تونس

جناب آقای مصطفی زانونی

وزیر مشاور نزد نخست وزیر و سرپرست برنامه

جناب آقای عبدالعزیز حمزاوی

سفیر تونس در تهران

آقای مهدی غربی

دبیر اول سفارت در تونس

آقای محمد غنوشی

مدیرکل برنامه ریزی وزارت برنامه

آقای ذین مستری

مدیر همکاری خارجی در وزارت برنامه

آقای حبیب کباشی

رئیس قسمت وزارت امور خارجه

۹. موافقتنامه مالی

موافقتنامه مالی

این موافقتنامه در تاریخ هفتم اکتبر ۱۹۷۶ بین دولت شاهنشاهی ایران (که از این پس «وام‌دهنده» نامیده می‌شود) و دولت جمهوری تونس (که از این پس «وام‌گیرنده» نامیده می‌شود) منعقد شد.

نظر به اینکه به موجب موافقتنامه مالی مورخ ۹ ژانویه ۱۹۷۴ منعقد بین وام‌دهنده و وام‌گیرنده، اعتباری به مبلغ بیست (۲۰) میلیون فرانک فرانسه برای تأمین قسمتی از هزینه ساختمان سد سید سالم در تونس (که از این پس «طرح» نامیده می‌شود) اعطا شده است، و

نظر به اینکه به موجب مقاوله‌نامه دومین جلسه مشترک ایران-تونس در زمینه همکاری‌های بازرگانی و اقتصادی که در ۲۹ دسامبر ۱۹۷۵ در تهران به امضا رسیده، وام‌گیرنده تقاضای اعتباری به مبلغ ده میلیون و پانصد هزار (—/۱۰,۵۰۰,۰۰۰) دلار امریکایی برای هزینه‌های اضافی طرح نموده است.

اینک طرفین، با توجه به روابط دوستانه موجود بین ایران و تونس، به شرح زیر توافق می‌نمایند:

ماده ۱

طبق شرایط پیش‌بینی شده در این موافقتنامه وام‌دهنده موافقت دارد مبلغ ده میلیون و پانصد هزار (—/۱۰,۵۰۰,۰۰۰) دلار امریکایی در اختیار وام‌گیرنده قرار دهد مشروط بر آنکه تأمین هزینه طرح تماماً توسط وام‌گیرنده به عمل آید و اعتبار مذکور منحصرأ به منظور تأمین قسمتی از هزینه‌های طرح به مصرف برسد.

ماده ۲

مبلغ اعتبار براساس ارائه صورتحسابهایی که توسط وام‌گیرنده تنظیم شده و به گواهی مهندس مشاور ذیصلاح رسیده باشد در اختیار وام‌گیرنده قرار داده خواهد شد، مشروط بر آنکه مبلغ هر صورتحساب کمتر از ده (۱۰) هزار دلار نباشد، مبلغ هر صورتحساب توسط وام‌دهنده از طریق یک حساب بانکی که به همین منظور نزد بانک مرکزی تونس افتتاح می‌شود به وام‌گیرنده پرداخت خواهد شد.

ماده ۳

مدت بازپرداخت اعتبار پانزده (۱۵) سال از تاریخ اولین استفاده و شامل هفت (۷) سال مهلت خواهد بود. مبلغ اصل اعتبار در شانزده (۱۶) قسط متوالی و متساوی ششماهه از هفت (۷) سال پس از تاریخ اولین استفاده بازپرداخت خواهد شد. به مانده بازپرداخت نشده اقساط اصل از تاریخ استفاده بهره‌ای به نرخ پنج (۵) درصد در سال تعلق خواهد گرفت. بهره هر ششماه یک بار بابت مقادیر استفاده شده از اعتبار از تاریخ اولین استفاده و براساس تعداد واقعی روزها به مبنای هر سال ۳۶۵ روز توسط وام‌گیرنده به وام‌دهنده پرداخت خواهد شد.

نیم درصد ($\frac{1}{2}\%$) از بهره پرداخت شده موضوع مفاد فوق بابت کارمزد مدیریت سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران منظور خواهد گردید.

ماده ۴

در صورت تأخیر در بازپرداخت اقساط اصل اعتبار و پرداخت بهره متعلقه، وام‌دهنده می‌تواند با اخطار سی (۳۰) روزه به وام‌گیرنده کلیه وجوه معوقه را با بهره‌ای اضافی به میزان ده (۱۰) درصد در سال نسبت به مبالغ معوقه مطالبه کند و وام‌گیرنده بدین وسیله تعهد می‌نماید که در صورت مطالبه وام‌گیرنده بهره اضافی مذکور را بپردازد.

ماده ۵

کلیه وجوه قابل پرداخت به وام‌دهنده موضوع این موافقتنامه، اعم از اصل و بهره و کارمزد مدیریت و غیره توسط وام‌گیرنده به دلار رایج در ایالات متحده آمریکا پرداخت خواهد شد. پرداخت مذکور به وجوه رایج در مرکز تهاتر نیویورک یا به هر وجه دیگری که در آن زمان برای انجام معاملات بانکی بین‌المللی به دلار معمول باشد انجام خواهد شد. وجوه مذکور به حساب بانک مرکزی ایران نزد:

Manufacturers Hanover Trust Company 350 Park Avenue, New York, N.Y., 10022, U.S.A.

یا نزد هر بانک دیگری که وام‌دهنده هرچند گاه یک بار کتباً به اطلاع وام‌گیرنده برساند، واریز خواهد گردید.

ماده ۶

به منظور تسجیل تعهدات وام‌گیرنده در پرداخت بهره و بازپرداخت اصل اعتبار

موضوع این موافقتنامه بانک مرکزی تونس یک دسته (۱۶) برگی سفته به شکل ضمیمه الف این موافقتنامه به نفع وام‌دهنده امضا و صادر خواهد کرد. سفته‌ها متضمن مبالغ اصل و بهره متعلقه تا تاریخ بازپرداخت هر قسط از اعتبار خواهند بود.

سفته‌ها بدون قید تاریخ سررسید صادر خواهند شد ولی از جهات دیگر کامل خواهند بود و صدور آنها طبق قوانین تونس به نفع وام‌دهنده خواهد بود. وام‌گیرنده همراه با سفته‌ها اختیارنامه‌ای جهت سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران ارسال خواهد کرد تا سازمان مذکور تاریخهای سررسید مربوط را براساس مفاد ماده سوم این موافقتنامه در سفته‌ها درج نماید.

مبالغ بهره متعلق به مدت زمان بین تاریخ هر مرتبه استفاده تا شش (۶) ماه قبل از اولین تاریخ بازپرداخت که در سفته‌ها منعکس نخواهد بود به‌طور ششماهه محاسبه گردیده و توسط وام‌گیرنده طبق مفاد ماده ۵ این موافقتنامه به وام‌دهنده پرداخت خواهد شد. وام‌دهنده به محض دریافت وجوه سفته‌ها را باطل کرده و آنها را به وام‌گیرنده اعاده خواهند نمود.

ماده ۷

وام‌دهنده می‌تواند در صورت بروز هر یک از موارد زیر پرداختهای موضوع این موافقتنامه را معلق سازد:

- (الف) وجوه اعتبار برای تکمیل طرح مصرف نگردد، و
- (ب) تعهدات وام‌گیرنده به نحو مندرج در این موافقتنامه انجام نپذیرند، و
- (ج) به دلایل پیش‌بینی نشده در این موافقتنامه، اجرای طرح معلق گردیده یا با خطر مواجه شود، یا
- (د) وام‌گیرنده در مدت استفاده از اعتبار از پرداخت بهره مقرر قصور ورزد.

ماده ۸

چنانچه هر یک از موارد مذکور در ماده ۷ فوق بروز نموده و وام‌گیرنده ظرف سی (۳۰) روز موفق به رفع آنها نشود و یا در صورتی که وام‌گیرنده از بازپرداخت هر یک از مبالغ اصل اعتبار قصور نماید، مبالغ تسویه نشده اعتبار و بهره‌های متعلق به آن فوراً حال و قابل پرداخت اعلام خواهند شد.

ماده ۹

وام گیرنده بدین وسیله تعهد می نماید که هر ششماه یک بار گزارش جامعی از پیشرفت کار طرح را جهت وام دهنده ارسال دارد. وام دهنده پس از رسیدگی به گزارشهای مزبور وام گیرنده را به منظور بهبود روشهای اجرای طرح از نظرات خود آگاه خواهد ساخت. همچنین وام دهنده نمایندگان خود را برای بازرسی و تبادل نظر به محل کار اعزام خواهد نمود. وام گیرنده بدین وسیله تعهد می نماید که مراتب مورد توافق نمایندگان دو طرف را به موقع اجراء بگذارد.

ماده ۱۰

پرداخت کلیه مخارج، حق ثبت، حق تمیر یا سایر مالیاتهای موضوعه در تونس که مربوط به این موافقتنامه باشد به عهده وام گیرنده خواهد بود و وام گیرنده بدین وسیله تعهد می کند مبالغ اقساط اصل و بهره متعلقه را بدون کسر هرگونه مبلغی در تاریخهای مقرر بپردازد.

ماده ۱۱

وام گیرنده اعلام می کند که تعهدات موضوع این موافقتنامه با سایر تعهدات سابق نامبرده و نیز با تعهداتی که ممکن است در آینده ایجاد نماید برابر خواهد بود، و علاوه بر این تعهدات وام گیرنده در سایر موافقتنامه ها نباید به دلیل مقدم بودن تاریخ امضای آنها یا به هر دلیل دیگری نسبت به تعهدات موضوع این موافقتنامه ارجح باشد.

ماده ۱۲

وام گیرنده قبل از استفاده از اعتبار اوراق و مدارک زیر را به وام دهنده تسلیم خواهد کرد:

۱. سفته های موضوع ماده ۷ این موافقتنامه، و
۲. اسناد لازم مبنی بر اینکه تعهدات موضوع این موافقتنامه برای وام گیرنده، طبق اساسنامه و سایر قوانین و مقررات جاری تونس می باشد، و
۳. اسنادی مبنی بر اینکه امضا کننده این موافقتنامه طبق قوانین و مقررات جاری در تونس دارای اجازه و اختیار لازم بوده است.

ماده ۱۳

بر این موافقتنامه قوانین ایران حاکم بوده و مفاد آن طبق قوانین مزبور تعبیر و تفسیر

خواهند شد.

ماده ۱۴

اختلافات ناشی از تعبیر و تفسیر یا اجرای این موافقتنامه از طریق مذاکرات مستقیم حل و فصل خواهد شد. چنانچه طرفین از طریق این گونه مذاکرات به توافق نرسند، مورد اختلاف برای داوری به اطاق بازرگانی بین‌المللی پاریس ارجاع خواهد شد و حکم صادره توسط اطاق مذکور برای طرفین این موافقتنامه قطعی و الزام‌آور خواهد بود.

ماده ۱۵

این موافقتنامه پس از تأمین شرایط مندرج در ماده ۱۲ به نحورضایتبخش و مبادله نامه‌هایی حاکی از تصویب موافقتنامه توسط مقامات ذی صلاح طرفین لازم‌الاجرا خواهد گردید.

ماده ۱۶

گزارشها و سایر مکاتبات موضوع این موافقتنامه باید به طور کتبی و به زبان انگلیسی و به نشانی هریک از طرفین مربوط که در زیر ملاحظه می‌شود یا به هر نشانی دیگری که ممکن است متعاقباً به اطلاع طرف دیگر برسد، ارسال گردد:

۱. در مورد دولت شاهنشاهی ایران:

نشانی پستی: سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی، تهران — ایران

نشانی تلگرافی: وزارت امور اقتصادی و دارایی — تهران

۲. در مورد دولت جمهوری تونس:

نشانی پستی: وزارت امور خارجه — تونس

نشانی تلگرافی: Minctran — تونس

بنابه مراتب فوق طرفین این موافقتنامه را در چهار نسخه به زبانهای انگلیسی و فارسی امضا نمودند و تمام نسخه‌های امضا شده معتبر می‌باشد. در صورت بروز اختلاف در تعبیر و تفسیر موافقتنامه، مفاد انگلیسی معتبر خواهد بود.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت جمهوری تونس

جمشید اشرفی * عبدالعزیز حمزاوی

معاون سرمایه‌گذاری و کمکهای خارجی سفیر تونس در دربار شاهنشاهی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱۰. صورت مجلس سومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی و بازرگانی

صورت جلسه

در رابطه با کار سومین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و تونس برای همکاری بازرگانی، اقتصادی و فنی سومین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و تونس در تاریخ ۱۰ و ۱۱ دسامبر ۱۹۷۶ تشکیل شد.

ریاست هیئت نمایندگی ایران را جناب آقای عبدالمجید مجیدی وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه و بودجه به عهده داشت.

ریاست هیئت نمایندگی تونس را جناب آقای زانونی وزیر منتخب نخست وزیر و سرپرست برنامه عهده دار بود.

ترکیب دو هیئت نمایندگی، در دو ضمیمه یک و دو مشخص می شود. هریک از طرفین امکانات خود را جهت توسعه و تحکیم همکاری های اقتصادی، بازرگانی و فنی میان دو کشور مورد بررسی قرار داده و در موارد زیر به توافق رسیدند:

۱. مبادلات بازرگانی

طرفین حجم مبادلات بازرگانی را از زمان امضای موافقتنامه بازرگانی مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه رسیدند که علی رغم افزایش حجم آن از زمان دومین کمیسیون مشترک ایران و تونس، کل مبادلات نسبت به امکانات موجود کافی نبوده است.

بدین منظور طرفین به توافق رسیدند که روابط بخش خصوصی میان دو کشور بویژه در ارتباط با کالاهایی که در ضمیمه موافقتنامه بازرگانی ذکر شده را تقویت نمایند. طرف تونسی جهت صادرات فسفات و مشتقات آن، روغن زیتون و مرکبات به سوی ایران اعلام آمادگی نمود.

۲. همکاری های اقتصادی

طرفین رضایت خود را در مورد امضای موافقتنامه در مورد چهارچوب همکاری های اقتصادی و فنی میان دو کشور ابراز نمودند.

هیئت تونسی آرزوی خود را در مورد دولت شاهنشاهی ایران در اجرای طرحهای

Veme Plan تونس (۱۹۷۷-۱۹۸۱) ابراز داشت.

۳. همکاری‌های فنی و فرهنگی

طرفین موافقت خود را برای تقویت و تحکیم همکاری‌های فنی میان دو کشور اعلام و در مورد اقداماتی به شرح زیر به توافق رسیدند:

۱. مبادله برنامه در زمینه کامپیوتر و اقتصادسنجی
 ۲. مبادله نوارها شامل درسهای آموزشی جهت برنامه‌نویسان و آنالیزگران
 ۳. اعطای بورسهای مطالعاتی و کارآموزی در زمینه کامپیوتر و اقتصاد
- طرفین امضای «برنامه همکاری فرهنگی» را برای سالهای ۱۹۷۷-۱۹۷۸ در تهران موردنظر قرار داده و از امضای آن اظهار رضایت نمودند.

۴. همکاری صنعتی

دو هیئت نمایندگی جهت تقویت و تحکیم مناسبات و روابط در زمینه صنعتی مسائل زیر را مطرح کردند.

الف) طرف تونس اولین طرح جالب را در زمینه روغن زیتون درباره ایجاد شرکت مختلط تونس ایرانی جهت تجاری کردن روغن زیتون ارائه داد.

هیئت ایرانی اشتیاق فراوان خود را برای شرکت در این طرح ارائه، برای انجام این امر پیشنهاد نمود یک گروه کارمرب از کارشناسان بخش خصوصی ایران و دفتر ملی روغن تونس جهت مطالعه طرح مذکور در اسرع وقت تشکیل شود گروه کار مذکور نتیجه بررسی‌های خود را به مقامات صلاحیتدار دو کشور گزارش خواهد داد تا آنها بتوانند تصمیم نهایی را اتخاذ نمایند.

دو هیئت نمایندگی در مورد امکان همکاری بین دو کشور در زمینه تولید بسته‌بندی و تجاری کردن خرما در ایران به توافق رسیدند.

در این خصوص همکاری می‌تواند با ایجاد یک شرکت مختلط یا توسط طرف ایرانی با استفاده از تجارب نوینی صورت پذیرد.

بدین منظور طرف ایرانی طرح خود را در این زمینه به تونس‌ها ارائه خواهد داد. طرف تونس نیز خود را در این خصوص به ایرانی‌ها اعلام خواهد نمود چهارمین کمیسیون مشترک ایران و تونس در تاریخی که متعاقباً اعلام خواهد شد در تهران تشکیل می‌شود.

این صورت جلسه در دو نسخه به زبان فرانسه تدوین و هر دو نسخه معتبر است.

تونس ۱۱ دسامبر ۱۹۷۶

عبدالمجید مجیدی	مصطفی زانونی
وزیر مشاور و سرپرست	وزیر منتخب نخست وزیر
برنامه و بودجه	و سرپرست برنامه

ضمیمه ۱

هیئت نمایندگی ایران

جناب آقای عبدالمجید مجیدی

وزیر مشاور و سرپرست برنامه و بودجه

جناب آقای سلطان حسین وکیلی سندیجی سفیر اعلیٰ حضرت همایونی در تونس

آقای عبدالحسن میربهار

مدیرکل دفتر همکاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی

آقای مصطفی بکائی

مدیر دفتر روابط بین المللی سازمان برنامه و بودجه

آقای منوچهر فلاح تفتی

معاون مدیرکل بازرگانی خارجی وزارت بازرگانی

آقای حمید مجیدی

نماینده وزارت اطلاعات و جهانگردی

آقای هرمز نفیسی

کارشناس اصلی وزارت صنایع و معادن

دوشیزه شکوفه سادات تهرانی

کارشناس همکاری اقتصادی در امور افریقا — وزارت امور اقتصادی و دارایی

بخش خصوصی

آقای حسین قلی خدیوی

مدیرعامل شرکت تحقیقاتی و توسعه دانه ها

آقای امیرحسین امیر صالح

مدیرعامل شرکت روغن نباتی پارس

ضمیمه ۲

هیئت نمایندگی تونس

جناب آقای مصطفی زانونی
 وزیر منتخب نخست وزیر و سرپرست برنامه
 آقای عبدالعزیز حزاوی
 سفیر تونس در تهران
 آقای رشید بوقادف
 رئیس دفتر وزیر منتخب نخست وزیر و سرپرست برنامه
 آقای حامد عمار
 مدیر همکاری بین المللی وزارت امور خارجه
 آقای زین مستیری
 مدیر همکاری با خارجه در وزارت برنامه
 آقای زهیر مسمودی
 معاون مدیر در قسمت همکاری یار خارجه در وزارت برنامه
 آقای حبیب کاباشی
 رئیس قسمت در وزارت امور خارجه
 آقای نورالدین حمدانی
 رئیس قسمت در وزارت امور خارجه
 آقای عبدالحمید بن مسائودا
 رئیس قسمت وزارت امور خارجه
 آقای منصف کسیمی
 معاون مدیرکل در نخست وزیری
 آقای بشیر جبلی
 معاون مدیرکل در قسمت بودجه در وزارت دارایی
 آقای احمد ارنز
 معاون در قسمت روابط خارجی در وزارت اقتصاد ملی
 آقای علی بلاربی

مدیر در وزارت امور فرهنگی

آقای هدی تونسلی

مدیر خدمات بانکی خارجی در بانک مرکزی تونس

آقای فرج جابس

مدیر عامل دفتر ملی روغن

آقای لاریبی

رئیس آژانس ارتقای سرمایه گذاری

آقای صلاح الدین کاروئی

مدیر کل مرکز ملی کامپیوتر

۱۱. موافقتنامه اقتصادی و فنی

موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری تونس که از این پس طرفین متعاقد نامیده می‌شوند با علاقه به تحکیم و اعتدای بیشتر مناسبات موجود بین دو ملت براساس احترام متقابل تساوی حقوق و رعایت حق حاکمیت و استقلال ملی دو کشور و با اذعان به فواید همکاری اقتصادی نزدیکتر به شرح ذیل موافقت نمودند.

ماده ۱ — طرفین متعاقد موافقت نمودند که همکاری اقتصادی و فنی خود را به منظور افزایش و تحکیم روابط دوستی بین دو کشور توسعه دهند:

ماده ۲ — همکاری اقتصادی و فنی شامل موارد زیر می‌باشد:

۱. صنایع و معادن

۲. کشاورزی

۳. سایر رشته‌های مورد علاقه دو کشور

ماده ۳ — به منظور تأمین هدفهای فوق طرفین متعاقد می‌توانند موافقتنامه‌های ویژه همکاری در زمینه‌های مختلف منعقد نمایند.

ماده ۴ — کمیسیون مشترک همکاری بین دو کشور با ادامه مرتب جلسات خود بر اجرای صحیح موافقتنامه حاضر نظارت خواهند نمود.

ماده ۵ — موافقتنامه حاضر به مدت ۵ سال از تاریخ لازم الاجرا شدن معتبر بوده و پس از آن نیز هر پنج سال یک بار به طور ضمنی تمدید می‌گردد، مگر آنکه یکی از طرفین به طور کتبی و یک سال قبل از انقضای اعتبار قصد خود را دال بر فسخ موافقتنامه به طرف دیگر ابلاغ نماید.

ماده ۶ — این موافقتنامه از تاریخ مبادله اسناد تصویب لازم الاجرا خواهد گردید.

تونس به تاریخ ۱۱ دسامبر ۱۹۷۶

در دو نسخه اصلی به زبان فرانسه که هر دو نسخه متساویاً معتبر است.

چکسلواکی (۳۱)

۱. قرارداد مودت، اقامت، کنسولی، گمرکی و بازرگانی

موافقت نامه موقت

اعلی حضرت همایون شاه ایران

رئیس جمهوری چکسلواکی

طرفین با تمایل وافر در جهت انجام مذاکرات جاری در مورد عقد عهدنامه مودت و کنوانسیون اقامت، کنسولی، گمرکی و بازرگانی به این نتیجه رسیدند که عجالتاً این روابط را بر پایه موافقتنامه موقت برقرار نمایند و بدین منظور نمایندگان تام الاختیار خود را به شرح ذیل انتخاب نمودند:

از طرف ایران جناب آقای فتح... خان پاکروان کفیل وزارت امور خارجه
از طرف جمهوری چکسلواکی آقای میروسلاو شوبرت کنسول چکسلواکی در تهران که پس از مبادله اختیارنامه ها که در نهایت صحت بوده است در مورد موارد ذیل به توافق رسیدند:

ماده ۱

نمایندگان دیپلماتیک هریک از طرفین متعاهدین معظمین به شرط عمل متقابل در سرزمین دیگر از مزایا و مصونیت های حقوق عمومی بین الملل برخوردارند.
نمایندگان کنسولی هریک از طرفین متعاهدین معظمین که دارای روانامه باشند می توانند در سرزمین طرف دیگر اقامت نمایند.
آنها از مزایای افتخاری و مصونیت شخصی و قضایی و مالیاتی طبق موازین حقوق بین الملل عمومی به شرط عمل متقابل برخوردارند.

ماده ۲

از تاریخ ۱۰ مه ۱۹۲۸ با اتباع هریک از طرفین معظمین متعاهدین در سرزمین دیگر به شرط عمل متقابل مطابق مقررات و موازین حقوق بین الملل عمومی رفتار خواهد شد.

در همه موارد با آنها رفتار مشابه اتباع خود کشور معمول خواهد شد به جز در مواردی که فقط شامل اتباع کشور گشته و کلیه خارجی ها از آن محروم می باشند. مع هذا در مورد احوال شخصیه اتباع طرفین معظمین متعاهدین در سرزمین دیگر از قوانین و مقررات ملی خود تبعیت خواهند نمود.

اتباع طرفین متعاهدین در سرزمین طرف دیگر از وظیفه عمومی (خدمت سربازی) در نیروی زمینی، دریایی و هوایی یا گارد یا پلیس ملی یا هرگونه تعهدی که جانشین خدمت نظامی گردد، معاف می باشند. آنها ملزم به انجام خدمت سربازی که برای اتباع کشور اجباری است، نیستند.

ماده ۳

جهت حل و فصل روابط برپایه استقلال گمرکی، طرفین متعاهدین توافق نمودند که تولیدات زمینی یا صنعتی که از مبداء یکی از طرفین به مقصد طرف دیگر صادر می شود تابع مقررات و قوانین گمرکی کشوری که به آن وارد می شود، خواهد بود. با توجه به اینکه امید می رود که در ظرف یک سال عهدنامه مودت، کنوانسیون اقامت، کنسولی، بازرگانی و گمرکی که در حال حاضر مذاکرات آنها انجام می شود، منعقد گردد.

طرفین موافقت نمودند که تا تاریخ ۱۰ مه ۱۹۲۹ تولیدات دو کشور از حداقل تعرفه و تخفیفهای مربوطه برخوردار گردند.

ماده ۴

این موافقتنامه موقت از تصویب خواهد گذشت و اسناد تصویب هرچه زودتر در تهران مبادله خواهد شد. موافقتنامه حاضر تا انعقاد عهدنامه و کنوانسیون نهایی که در فوق به آن اشاره شد یعنی حداکثر تا ۱۰ مه ۱۹۲۹ لازم الاجرا خواهد بود.

بدیهی است برای طرف ایرانی مقررات تعرفه ایی مذکور در ماده ۳ به علت مقررات قانونی ۱۳ اردیبهشت ۱۳۰۷ (۳ مه ۱۹۲۸) نیاز به ارائه و تصویب مجلس ندارد.

در نهایت صحبت نمایندگان تام‌الاختیار، موافقنامه حاضر را امضا و به مهر خود
آن را ممهور نمودند.

تهران ۱۷ ژوئن ۱۹۲۸

امضا

امضا

میروسلاو شوبرت

فتح‌ا... خان پاکروان

۲. عهدنامه گمرکی و بحریمایی

قرارداد تجارنی و گمرکی و بحریمایی

اعلی حضرت شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری چکسلواکی

نظر به اینکه مایل هستند روابط اقتصادی بین دولتین را تحکیم نمایند، تصمیم به عقد قرارداد تجارنی و گمرکی و بحریمایی نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند.

اعلی حضرت شاهنشاه ایران:

جناب مستطاب اجل «میرزا محمدعلی خان فرزین»

کفیل وزارت امور خارجه

رئیس جمهوری چکسلواکی

قنصل دولت جمهوری چکسلواکی در تهران

مشارالیه بعد از مبادله اختیارنامه های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند، در مقررات ذیل موافقت نمودند:

ماده اول- از محصولات طبیعی یا صنعتی چکسلواکی در ورود به ایران هیچ گونه حقوق گمرکی کوئفیسیان سورتا کس یا عوارض ورودی گمرکی زیادتري يا غير از آنچه به امتعه متشابه دولت کامله الوداد تعلق می گیرد یا خواهد گرفت، اخذ نخواهد شد.

از محصولات طبیعی یا صنعتی چکسلواکی در موقع صدور از چکسلواکی به ایران هیچ گونه حقوق گمرکی یا عوارض خروجی دیگری زیادتري يا غير از حقوق گمرکی و عوارض خروجی که در موقع صدور امتعه متشابه به قصد هر مملکت دیگری که از رفتار دولت کامله الوداد بهره مند می باشد، تعلق می گیرد و یا خواهد گرفت، اخذ نخواهد شد.

ماده دوم- از محصولات طبیعی یا صنعتی ایران در ورود به چکسلواکی هیچ گونه حقوق گمرکی کوئفیسیان سورتا کس یا عوارض ورودی دیگری زیادتري يا غير از آنچه به محصولات متشابه دولت کامله الوداد تعلق می گیرد یا خواهد رفت، اخذ نخواهد شد.

از محصولات طبیعی یا صنعتی ایران در موقع خروج از ایران به چکسلواکی

هیچ گونه حقوق گمرکی یا عوارض خروجی که در موقع صدور امتعه متشابه به قصد هر مملکتی که از رفتار دولت کامله الوداد بهره مند می باشد، تعلق می گیرد یا خواهد گرفت، اخذ نخواهد شد.

ماده سوم — محصولات هریک از طرفین متعاهدین که مطابق قاعده به خاک طرف متعاهد دیگر وارد و حقوق و عوارض ورودی مقرر در قوانین و نظامات مربوطه به محصولات خارجه را پرداخته باشد، بعد از آن به هیچ عنوان دیگری مشمول رفتاری مادون معامله که نسبت به محصولات طبیعی یا صنعتی متشابه هر مملکت ثالثی می شود، نخواهد شد.

ماده چهارم — راجع به طریق اخذ حقوق گمرکی و گرفتن وثیقه و هر نوع مراسم دیگر ورود و خروج، هریک از طرفین تعهد می نمایند طرف دیگر را از رفتاری که نسبت به دولت کامله الوداد می شود بهره مند سازد.

ماده پنجم — طرفین متعاهدین در قسمت تصدیق نامه مبدا مال التجاره مقررات قرارداد بین المللی تسهیل مراسم گمرکی منعقد در ژنو مورخه ۳ نوامبر ۱۹۲۳ را اعمال خواهند نمود.

ماده ششم — طرفین متعاهدین به وسیله هیچ نوع ممنوعیت یا تحدید واردات و یا صادرات عائق برای مبادله امتعه یکدیگر اتخاذ نخواهند نمود جز در مورد ممنوعیتها یا تحدیدات مشروحه ذیل و آن هم تا حدی که اقدام به آن طوری نباشد که وسیله تبعیض بلا مجوز یا تحدید باطنی نسبت به موارد مذکور باشد:

۱. ممنوعیتها یا تحدیدات مربوط به امنیت عمومی
۲. ممنوعیتها یا تحدیداتی که بنابر جهات اخلاقی و نوع پروری برقرار شده باشد.
۳. ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه به تجارت اسلحه و ذخایر و مهمات جنگی یا در موارد استثنایی، آنچه که به کار جنگ بخورد.
۴. ممنوعیتها یا تحدیداتی که برای حفظ الصحة عمومی یا حفظ حیوانات و نباتات در مقابل امراض و هوام و حشرات طفیلی موزیه برقرار می شود.
۵. ممنوعیتها یا تحدیدات صادرات که منظور از آن حفظ ذخایر مستظرفه ملی یا آثار عتیقه و یا تاریخی باشد.
۶. ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه به طلا و نقره و مسکوکات و اسکناس و اوراق

بهادار.

۷. ممنوعیتها یا تحدیداتی که به موجب آن محصولات خارجه نیز مشمول رژیم باشد که در داخله مملکت راجع به تولید و تجارت و حمل و نقل و مصرف محصولات متشابه مملکتی برقرار است.

۸. ممنوعیتها یا تحدیدات معموله نسبت به امتعه که تولید یا تجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصار دولتی یا انحصارات واقعه در تحت نظارت دولت بوده و خواهد بود.

۹. ممنوعیتها یا تحدیداتی که غرض از آن حفظ منافع حیاتی مملکت در مواقع فوق العاده و غیر طبیعی باشد.

هرگاه این قبیل اقدامات اتخاذ شود، باید قسمتی اجرا گردد که بالنتیجه هیچ گونه تبعیض بلا مجوزی به ضرر طرف مقابل به عمل نیاید. دوام اقدامات مزبوره تا وقتی است که علل یا کیفیاتی که مسبب آنها بود، باقی باشد.

ماده هفتم — طرفین متعاهدین متقابلاً آزادی ترانزیت در خاک خود به یکدیگر خواهند داد.

این آزادی ترانزیت شامل اشخاص و اسباب و امتعه و هر قسم اشیا و محصولات و هر نوع مصالح و وسایط حمل و نقل چه با راه آهن و چه با هر نوع وسیله نقلیه دیگری که متناسب با مراوده بین المللی است خواهد بود و طرفین از این حیث معامله دولت کامله الوداد را نسبت به یکدیگر خواهند نمود.

در موارد ذیل ممکن است نسبت به ترتیب فوق مستثنایی قایل شد ولی تا حدی که این مستثنیات شامل ممالک دیگر و ممالکی که دارای وضع متشابهی هستند، باشد.

۱. مستثنایی که بنا بر جهات امنیت عمومی وضع شده باشد.

۲. مستثنایی که به ملاحظه تنظیمات صحتی یا حفظ حیوانات یا نباتات در مقابل امراض و هوام و حشرات موزیه برقرار شده باشد.

۳. مستثنیات راجعه به تجارت اسلحه و مهمات و ملزومات جنگی و در موارد استثنایی آنچه که به کار جنگ بخورد. طرفین متعاهدین متعهد می باشند که از بابت ترانزیت عوارضی دریافت ننمایند؛ مع هذا ممکن است از اشیا که به طور ترانزیت حمل و نقل می شود عوارضی که منحصرراً برای جبران مخارج نظارت لازمه این حمل و نقل

باشد، دریافت گردد.

این مقررات شامل امتعه [ای] که مستقیماً به طور ترانزیت عبور می نمایند و همچنین شامل امتعه که از کشتی به کشتی دیگر حمل می شود یا از نوبسته و یا در مدت ترانزیت در انبار گذاشته می شود، خواهد بود.

ماده هشتم — مقررات این قرارداد شامل موارد ذیل نخواهد بود.

۱. مزایای مخصوصی که هریک از طرفین متعاهدین به ممالک مجاور خود برای تسهیل مراوده در قطعه معینی از طرفین سرحد می نماید یا در آتیه خواهد نمود.

۲. تعهداتی که هریک از طرفین متعاهدین به موجب اتحاد گمرکی نموده است.

ماده نهم — طرفین متعاهدین نسبت به مسطوره جات و نمونه های مقررات قرارداد بین المللی تسهیل مراسم گمرکی منعقد در ژنو مورخه ۳۰ نوامبر ۱۹۲۳ را اعمال خواهند نمود. مهلت حمل مجدد اشیای مزبوره شش ماه خواهد بود ولی ممکن است شش ماه دیگر هم تمدید شود.

ماده دهم — راجع به ارتباط پستی بین مملکتین مطابق مقررات قراردادها و مقاولات پستی بین المللی رفتار خواهد شد ولی تا حدی که راجع به بعضی از اقسام مرسولات قرارداد مخصوصی بین ادارات پست مملکتین منعقد نشده باشد.

نسبت به مرسولات پستی طرفین هر نوع تسهیلات ممکنه که مخالف با قوانین و مقررات داخلی طرفین متعاهدین نباشد به عمل خواهد آمد تا با این طریق ادارات پستی مملکتین از هر حیث و مخصوصاً از حیث ترتیب و سرعت حمل و نقل بتوانند کاملاً به تعهداتی که در موقع امضای قراردادهای پستی بین المللی و مقاولات پستی خصوصی نموده اند وفا نمایند مخصوصاً نسبت به مرسولات پستی که از خاک یکی از مملکتین متعاهدین صادر و به خاک مملکت متعاهد دیگر فرستاده شده باشد در صورتی که لازم باشد از گمرک بگذرد، لازمه تسریع به عمل آمده و از عوایق غیر لازم احتراز خواهد شد تا به این طریق تعویق بلا مجوزی در ایصال مرسولات مزبوره حاصل نشود.

مسائل فوق العاده ارتباط پستی بین مملکتین که محتاج به تنظیمات مخصوص و اشتراک مساعی ادارات دیگری نیز غیر از اداره پست می باشند با حسن موافقت کامل طرفین تسویه خواهد شد.

ماده یازدهم — نسبت به کشتی های تجارتی چکسلواکی و محصولات آنها در

ایران و کشتی‌های تجارتی ایران و محصولات آنها در چکسلواکی همان‌طور که با کشتی‌های مملکتین و محصولات آنها رفتار می‌شود رفتار خواهد شد و معامله‌ای که درباره آنها می‌شود به هیچ‌وجه مادمون رفتاری نخواهد بود که نسبت به کشتی‌ها و محصولات مملکت دیگری می‌شود. کابوتاژ و مزایایی که برای صید ماهی در آبهای ساحلی مملکت و استفاده از آن مقرر است از ترتیب فوق مستثنی است.

ماده دوازدهم — این قرارداد به دو نسخه به فرانسه نوشته شده است و پس از تصویب، مبادله نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در طهران به عمل خواهد آمد. این قرارداد پانزده روز بعد از مبادله نسخه مصوبه به موقع اجرا گذاشته می‌شود و پنج سال مجری خواهد بود چنانچه شش ماه قبل از انقضای مدت مزبور فسخ نشود به‌طور ضمنی برای مدت غیر معینی تمدید خواهد یافت و در آن صورت در هر موقع ممکن است به فسخ آن اقدام نمود مشروط به اینکه شش ماه قبل از وقت اعلام فسخ بشود بنا به مراتب مذکوره نمایندگان مختار طرفین به امضای این قرارداد مبادرت و آن را به مهر خود ممهور نمودند.

طهران به تاریخ ۳۰ آوریل ۱۹۲۹

میروسلاو شوبرت

فرزین

۲. پروتکل اختتامیه

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد تجارتي و گمرکي و بحريمايي منعقدہ امروز بين دولت ايران و جمهوري چکسلواکي اختيارداران امضاکننده ذيل اين اظهار را که جزء لايتهجزي قرارداد محسوب مي شود، نمودند.

(۱)

راجع به ماده ۶

بدیهي است که:

۱. تعهدات طرفين متعاهدين مربوط به ممنوعيتها يا تحديدهات واردات و صادرات غير از آنچه به موجب ماده ۶ اجازه داده شده و در خاک هريک از طرفين متعاهدين در موقع امضای اين قرارداد مجري است و در ظرف دو ماه بعد از اجرای اين قرارداد به اطلاع طرف متعاهد ديگر خواهد رسيد، نخواهد بود.

۲. در صورتي که يکي از طرفين متعاهدين به استثنای مستثنایي که در ماده ۶ مذکور است، ممنوعيتها يا تحديدهات تازه که جداً سکتہ به تجارت طرف متعاهد ديگر مي رسانند مقرر بدارد، دولتي که به تجارت آن لطمه وارد شده مي تواند در ظرف يک سال از تاريخ برقراري ممنوعيتها و تحديدهات مزبوره، اين قرارداد را فسخ نمايد در اين صورت هم باز قرارداد مزبور شش ماه بعد از آن معتبر خواهد بود.

(۲)

موافقت نظر حاصل است که مقررات اين قرارداد به هيچ وجه لطمه به مقررات هريک از طرفين متعاهدين راجع به تذکره وارد نخواهد ساخت.

(۳)

چنانچه در ظرف يک سال طرفين متعاهدين عهدنامه مودت و قرارداد اقامتي را که مذاکرات آنها در جريان است، امضا نمايند، هريک از طرفين متعاهدين حق خواهند داشت با وجود مقررات ماده دوازده به شرط يک ماه اخطار قبل از وقت اين قرارداد را فسخ نمايد.

تهران ۳۰ آوريل ۱۹۲۹

ميروسلاو شوبرت

فرزين

۳. عهدنامه مودت

متن عهدنامه مودت بین دولتین ایران و جمهوری چکسلواکی
اعلی حضرت شاهنشاه ایران از یک طرف و رئیس جمهوری چکسلواکی از طرف
دیگر.

نظر به اینکه مایل هستند روابط مودت را بین دولتین تحکیم نمایند تصمیم به
انعقاد عهدنامه مودت گرفته و برای این مقصود اختیارداران خود را به قرار ذیل تعیین
نمودند:

اعلی حضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف آقای «میرزا محمد علی خان فروغی» وزیر امور خارجه
رئیس جمهوری چکسلواکی:

آقای «میروسلاو شوبرت» شارژ دافر چکسلواکی در ایران
مشارالیه ها بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در
مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ — بین دولتین ایران و چکسلواکی و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر و
دوستی صمیمانه و دائم برقرار خواهد بود.

ماده ۲ — طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط سیاسی خود را برطبق اصول
عمومی حقوق بین المللی تنظیم نمایند و موافقت دارند که نمایندگان سیاسی هریک از
طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر به شرط معامله متقابل از معامله ای که
به موجب اصول حقوق عمومی بین المللی مقرر و آن معامله در هر صورت با قید معامله
متقابله نباید مادون رفتار معمول به نسبت به نمایندگان سیاسی دولت کامله الوداد باشد،
بهره مند شود.

ماده ۳ — هریک از طرفین متعاهدین در خاک خود نمایندگان قنسولی طرف
متعهد دیگر را که موافق قاعده دارای اکثریات باشند خواه در پایتخت و خواه در شهرهای
مهمی که این قبیل مأمورین خارجه به طور عموم برای توقف پذیرفته می شوند، قبول خواهد
کرد.

مشارالیه هم به شرط معامله متقابل از رفتاری که به موجب قواعد حقوق عمومی
بین المللی مقرر و آن معامله در هر صورت با قید معامله متقابله نباید مادون رفتار معمول

به نسبت به نمایندگان قنصلی دولت کاماله الوداد باشد، بهره مند می شوند.

ماده ۴ — طرفین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها به ظهور
رسد و به طریق دوستانه از مجرای عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود، به وسایل
مسالمت آمیز تسویه نمایند و این حق را برای خود محفوظ می دارند که در هر مورد به وسیله
قرار مخصوصی هر طریقی را که برای تسویه اختلاف به نظر آنها بهتر رسد، تعیین نمایند.
از طرف دیگر طرفین متعاهدین موافقت دارند هرگاه هر دو طرف به یک فرمول
عمومی که از طرف جامعه ملل توصیه شده باشد ملحق شوند، فرمول مزبور را برای تسویه
کلیه اختلافاتی که با آن وفق دهد عنداللزوم با وجود مقررات فوق الذکر به موقع اجرا
گذارند.

ماده ۵- این عهدنامه تصدیق و اسناد مصدقه آن هر چه زودتر که ممکن است در طهران مبادله خواهد شد.

عهدنامه مزبور پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصدقه به موقع اجرا گذاشته خواهد شد.

علی هذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضا و به مهر خود ممهور نمودند.

در طهران به تاریخ ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰ در دو نسخه نوشته شد.

امضا: فروغی

۴. عهدنامه اقامت

۱. متن عهدنامه

متن قرارداد اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری چکسلواکی

اعلی حضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری چکسلواکی

نظر به اینکه مایل اند حق اقامت اتباع چکسلواکی را در ایران و اتباع ایران را در چکسلواکی برطبق عهدنامه مودت مورخ امروز معین نمایند، تصمیم به انعقاد قرارداد اقامت نموده و برای این مقصود نمایندگان مختار خود را به قرار ذیل معین نمودند:

اعلی حضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف «میرزا محمدعلی خان فروغی» وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری چکسلواکی:

آقای «میرسلاو شوبرت» شارژ دافر چکسلواکی در ایران

مشارالیه ها بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود، در

مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ — اتباع هریک از دولتين متعاهدين در خاک دولت متعاهد ديگر راجع به شخص و اموالشان برطبق اصول ومعمول حقوق عمومى بين المللى پذيرفته خواهند شد. اتباع مزبوره از حمايت قوانين و مصادر امور مملكتى نسبت به خود و اموال و حقوق و منافعتشان بهره مند خواهند گرديد.

مشاراليهم مى توانند در خاک طرف معاهد ديگر داخل شده و از آن خارج و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمايند مشروط به اينکه در تمام آن مدت از قوانين و نظامات جاريه در آن مملکت متابعت نمايند.

در کلیه این موارد مشاراليهم از معامله ای که مادون رفتار نسبت به اتباع دولت کامله الوداد نباشد، بهره مند خواهند شد.

مع هذا مراتب مذکوره فوق مانع نخواهد شد که هریک از دولتين متعاهدين در هر موقع مقرراتى برای تنظيم يا منع مهاجرت در خاک خود اتخاذ نمايند مشروط به اينکه مقررات مزبوره در حکم تبعيضى نباشد که مخصوصاً متوجه کليه اتباع طرف معاهد ديگر باشد.

ماده ۲ — مقررات این قرارداد خللی به حق هیچ یک از طرفین متعاهدين وارد

نمی‌آورد که اقامت اتباع طرف دیگر را در موارد مخصوص خواه از لحاظ تصمیم قضایی و خواه از لحاظ اختلال نظم عمومی و خواه از لحاظ امنیت داخلی و خارجی مملکت که خود یگانه مشخصه آن است و یا به جهات تعاون عمومی و صحتی و اخلاقی برطبق اصل قوانین و احکام جاریه قدغن نماید.

اخراج به ترتیباتی که مطابق حفظ الصحة و نوع پرستی باشد، صورت خواهد گرفت.

ماده ۳- اتباع هریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف معاهد دیگر راجع به حق تجارت و صنعت و حرفه و یا شغل به استثنای آنچه مشمول انحصار دولتی و یا امتیاز اعطایی از طرف دولت می‌باشد از معامله‌ای که نسبت به اتباع دولت کامله‌الوداد معمول می‌شود، بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۴- هرگونه شرکتهای آنونیم و شرکتهای تجارتی و همچنین شرکتهای صنعتی و مالی و بیمه و ارتباط و حمل و نقل که مقرر اصلی آنها در خاک یکی از دولتین متعاهدین است و برطبق قوانین و نظامات آن مملکت تأسیس و تابعیت آن مملکت را قانوناً دارا هستند در خاک طرف معاهد دیگر هویت حقوقی و اهلیت و حق ترافع قضایشان شناخته خواهد شد و مجاز بودن آنها به اجرای عملیات تجارتی در خاک طرف دیگر مطابق قوانین و نظاماتی خواهد بود که در آن مملکت مجری است.

راجع به اجرای عملیات و همچنین مسائل دیگر، شرکتهای مزبوره به شرط تابعیت از قوانین و نظامات مملکت معاهد دیگر از همان رفتاری که نسبت به مؤسسات متشابه دولت کامله‌الوداد به عمل می‌آید، بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۵- اتباع و شرکتهای هریک از دولتین متعاهدین که در ماده ۴ به آنها اشاره شد، در خاک دولت معاهد دیگر راجع به هر قسم مالیات و عوارض و همچنین کلیه تحمیلات دیگری که جنبه مالی داشته باشد نسبت به شخص و اموال و حقوق و منافعشان در هر باب در پیشگاه مأمورین و محاکم مالیه از همان رفتار و حمایتی که نسبت به اتباع داخله به عمل می‌آید، بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۶- اتباع هریک از طرفین متعاهدین حق دارند با متابعت از قوانین و نظامات جاریه در خاک طرف معاهد دیگر هر قسم حقوق و اموال منقوله تحصیل و تصرف و نقل و انتقال نموده و یا به معرض فروش برسانند و از این حیث از معامله‌ای که نسبت

به اتباع دولت کامله الوداد معمول می شود، بهره مند خواهند بود. راجع به اموال و حقوق غیر منقول با اتباع هریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف معاهد دیگر در هر حال معامله اتباع دولت کامله الوداد مجری خواهد شد.

ماده ۷- در مساکن و ادارات و کلیه اموال غیر منقول که اتباع هریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر برطبق مقررات این قرارداد تحصیل یا تملک و یا اجاره نمایند، نمی توان داخل شده و یا به تفتیشات مبادرت نمود، مگر به همان ترتیبات و مراسمی که برای اتباع دولت کامله الوداد مقرر است.

همچنین دفاتر تجارتنی و صورت حساب و به طور کلی هر قبیل نوشتجات متعلقه به اتباع هریک از طرفین متعاهدین را در خاک طرف معاهد دیگر نمی تواند مورد تفتیش و یا توقیف قرار داد، مگر در تحت شرایط و مراسمی که به موجب قوانین جاریه برای اتباع دولت کامله الوداد مقرر است.

ماده ۸- اتباع هریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف معاهد دیگر راجع به حمایت خود و اموالشان در پیشگاه محاکم و مصادر امور از همان رفتاری که نسبت به اتباع دولت کامله الوداد می شود، بهره مند خواهند شد.

چنانکه یکی از اتباع طرفین متعاهدین در خاک طرف معاهد دیگر فوت شود، مقامات محلی موظف اند بلا تأخیر نماینده قنصلی صلاحیتدار حوزه مربوطه را مطلع سازند و در صورت فقدان قنصل، مأمور سیاسی دولتی را که متوفی در حین فوت تابع آن بوده مستحضر نمایند.

ماده ۹- اتباع هریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف معاهد دیگر به هیچ گونه خدمت نظامی چه در قشون بری و قوای بحری و هواپیمایی و چه در گارد و یا چریک ملی و همچنین به هیچ گونه تعهد و مالیاتهایی که برای خدمت نظامی وضع شده است، ملزم نمی باشند. مشارالیه را نمی توان جز به قرضه ها و مصادرات نظامی که قانوناً به اتباع داخله تحمیل می گردد، صورت می گیرد. مقررات این ماده در صورت احتیاج به شرکتهای مذکوره در ماده ۴ در صورت احتیاج به شرکتهای مذکوره در ماده ۴ نیز شامل خواهد گردید.

ماده ۱۰- این قرارداد در دو نسخه اصلی تحریر شده.

این قرارداد تصدیق و مبادله نسخ تصدیق شده هر چه زودتر در طهران به عمل

خواهد آمد.

این قرارداد یک ماه بعد از مبادله نسخ مصدقه به موقع اجراء گذاشته شده و تا مدت پنج سال مجری خواهد بود و در صورتی که شش ماه قبل از انقضای مدت پنج سال مزبور فسخ نشود، به طور ضمنی برای مدت نامحدودی ادامه خواهد یافت و از آن تاریخ در هر موقع ممکن است، فسخ شود، مشروط به اینکه شش ماه قبل اعلام فسخ به عمل آید. علی هذا نمایندگان مختار طرفین که برای این مقصود مجاز بودند این قرارداد را امضا و به مهر خود ممهور نمودند.

در طهران مورخ ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰

امضاء: میروسلاو شوبرت

امضا: فروغی

۲. پروتکل اختتامیه

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت منعقدۀ امروز بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری چکسلواکی، نمایندگان مختار امضاکننده اظهار ذیل را که جزء لایتجزای قرارداد می باشد، نمودند:

۱. راجع به ماده اول — مقررات ماده اول به نظامات راجعه به تذکره همچنین به مقررات عمومی که از طرف هریک از دولتین متعاهدتین در باب حق اشتغال کارگران خارجه به حرفه وضع شده و یا خواهد شد، خللی وارد نخواهد آورد.

راجع به ماده ۴ — بدیهی است که مقررات ماده ۴ و همچنین هیچ یک از مقررات قرارداد اقامت نمی تواند حق تقاضای مزایای مخصوصی را که در ایران به شرکتهایی که عملیاتشان به موجب امتیازات مخصوصی تعیین شده است، بدهد.

از طرف دیگر شرکتهای هریک از طرفین متعاهدین که شرایط اشتغالشان در خاک طرف متعاهد دیگر برطبق امتیازات مخصوصی تنظیم شده باشد، مجاز نیستند برای مسائلی که در امتیازنامه ذکر شده است مزایایی را که به موجب عهدنامه ها و قراردادهای جاریه یا ناشیه از معامله دولت کاملۀ الوداد اعطا شده است، تقاضا نمایند.

۲. دولتین متعاهدتین متعهد می شوند که هیچ یک از اتباع مملکت دیگر را بدون رضایت خاطر قبلی دولت متبوع اتباع مزبور به تابعیت قبول نکنند.

طهران ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰

امضا: میروسلاو شوبرت

امضا: فروغی

۵. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت

۱. ترجمه متن موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی
برای تسهیل و توسعه مبادلات بازرگانی بین کشور شاهنشاهی ایران و کشور
جمهوری چکسلواکی دولتین ایران و چکسلواکی با توجه به مفاد قرارداد بازرگانی گمرکی
و کشتی رانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی مورخ (۱۰
اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ (۳۰ آوریل ۱۹۲۹) در مواد ذیل موافقت حاصل کردند.
ماده ۱- دولت ایران و دولت جمهوری چکسلواکی تسهیلات لازم را در حدود
مقررات جاری مربوط به واردات و صادرات خود برای مبادلات بازرگانی با طرف دیگر
مرعی خواهند داشت.

ماده ۲- مقامات صلاحیتدار دو کشور برای کالاهای مذکور در ضمیمه الف
(صادرات از ایران به مقصد چکسلواکی و کالاهای مذکور در ضمیمه ب) (صادرات از
چکسلواکی به مقصد ایران) با رعایت کلیه مقررات جاری در هر مورد پروانه های ورود و
صدور خواهند داد.

ماده ۳- برای بررسی نتایج حاصل از مبادلات کالاهای موضوع این موافقتنامه و
رفع مشکلاتی که احیاناً ضمن اجرای این موافقتنامه ممکن است بروز کرده باشد و
همچنین تکمیل ضمایم الصوب اگر تکمیلی لازم باشد کمیسیون مختلط مرکب از
نمایندگان طرفین به تقاضای یکی از طرفین تشکیل می شود که نتیجه بررسی و پیشنهادات
خود را برای تصویب مقامات طرفین تقدیم نماید.

ماده ۴- پرداختهای مربوط به کلیه معاملاتی که طبق این موافقتنامه صورت
می گیرد بر طبق مقررات موافقتنامه پرداخت که در تاریخ امروز به امضای طرفین رسیده
است صورت خواهد گرفت.

ماده ۵- معاملاتی که در حین اجرای این موافقتنامه صورت گرفته و تا خاتمه
مدت آن به انجام نرسیده است، تا آخر انجام آن، تابع مقررات موافقتنامه حاضر خواهد بود
مگر آنکه بین طرفین قرار دیگری داده شده باشد.

ماده ۶- این موافقتنامه و ۸ ضمیمه آن جزء لاینفک موافقتنامه است طبق قوانین
طرفین متعاهدین تصویب خواهد شد و مبادله اسناد تصویبی آن هر چه زودتر در پراگ

صورت خواهد گرفت و ۸ روز پس از مبادله اسناد تصویبی به‌مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

این موافقتنامه پس از اینکه قدرت قانونی یافت به مدت یک سال اعتبار خواهد داشت و چنانچه از طرف یکی از طرفین متعاهدین به وسیلهٔ پیش‌آگهی سه ماهه لغو نشود، به‌خودی خود برای دوره‌های یکساله تمدید خواهد شد.

در دو نسخه به زبان فرانسه در ۲۸ اوت ۱۹۵۲ تنظیم گردید.

از طرف دولت ایران

۲. نامه های ضمیمه موافقتنامه بازرگانی

نامه ضمیمه شماره یک جزو لاینفک موافقتنامه بازرگانی

به امضای امروز

تهران ۲۸ اوت ۱۹۵۲

آقای وزیر

به دنبال مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی و موافقتنامه پرداخت بین دو کشورمان منتهی گردید، شما از من خواسته بودید که نظر دولت را در مورد مسئله معوق مانده بین مؤسسات skoda در پراگ و شرکت مستقل برق تهران موضوع قرارداد توسعه شبکه برق تهران، جلب نمایم.

مفتخرم که به اطلاع برسانم که دولت چکسلواکی مایل است هرچه سریعتر مسئله فوق الاشعار حل شود. جهت حل نهایی این مسئله متعهد می گردد که دستورات دقیق را برای اعزام یک هیئت تام الاختیار به تهران به مؤسسات skoda صادر نماید. تا هیئت مذکور بتواند با مؤسسه مستقل برق تهران مذاکره و حداکثر تا دو ماه پس از امضای موافقتنامه فوق الاشعار موضوع مسئله معلق مانده را حل نماید.

آقای وزیر، خواهشمند است موافقت دولت متبوع خود را در مورد مفاد فوق الذکر

اعلام نمایید.

آقای رئیس احترامات فائقه مرا بپذیرید.

امضا

امضا

دکتر اخوی

اتاکار ویکتورا

وزیر اقتصاد ملی

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

نامه ضمیمه شماره ۲ جزو لاینفک موافقتنامه بازرگانی

به امضای امروز

تهران ۲۸ اوت ۱۹۵۲

آقای وزیر

در طی مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی و موافقتنامه پرداخت بین دو کشورمان منتهی گردید مفتخرم که به اطلاع برسانم که دولت چکسلواکی برای اولین سال اجرای موافقتنامه مذکور پیش بینی نموده است در صورتی که طراز حسابهای clearing اجازه دهد، کالاهای ایرانی به ارزش ۱۸ میلیون فرانک سوئیس (۳۸ درصد) از کالاهای درجه یک آنطور که فعلاً در اقلام ایرانی تعریف شده، وارد نماید.

از طرف دیگر، دولت چکسلواکی در همین دوره در نظر دارد که کالاهایی با همین ارزش که ۶۸ درصد کالاهای درجه یک به طریقی که در اقلام فعلی ایران معنی شده به ایران صادر نماید.

بدیهی است که فروش تولیدات نفتی خارج از حجم کلی مذکور بوده و تابع شرایط قراردادهای فروش می‌گردد.

آقای وزیر خواهشمند است موافقت دولت متبوع خود را در مورد مفاد فوق الذکر اعلام نمایید.

آقای رئیس احترامات فائقه مرا بپذیرید.

امضا

امضا

دکتر علی اخوی

اتا کار ویکتورا

وزیر اقتصاد ملی

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

نامه ضمیمه شماره ۳ جزو لاینفک موافقتنامه بازرگانی
به امضای امروز

تهران، ۲۸ اوت ۱۹۵۲

آقای وزیر

مفتخرم که وصول نامه شما را به این مضمون اعلام:
«در طی مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دو کشورمان منتهی گردید، مفتخرم که به اطلاع برسانم که در اجرای موافقتنامه حاضر همچنین فهرستهای الف و ب و چهار ضمیمه (بدون در نظر گرفتن ضمیمه فعلی) هریک از دو طرف متعاهد متعهد می شوند که متقابلاً قوانین و مقررات لازم الاجرا در کشور طرف دیگر را رعایت بنمایند.»

و موافقت دولت متبوع خود را در مورد مفاد فوق الذکر اعلام می نمایم.

امضا

امضا

دکتر اخوی

اتاکار ویکتورا

وزیر اقتصاد ملی

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

۳. فهرست کالاهای صادراتی ایران به چکسلواکی

صورت (الف) صادرات ایران به چکسلواکی

۱. نفت خام و محصولات نفتی (طبق شرایط پیش‌بینی شده در قراردادهای فروش)

۲. پنبه

۳. فضولات پنبه

۴. پشم

۵. فضولات پشم

۶. صدف

۷. خشکبار به شرح زیر

الف) برگه زردآلو هلو و غیره

ب) بادام و مغز بادام شیرین و تلخ و هسته زردآلو.

ج) پسته

د) فندق و گردو

ه) کشمش و مویز

و) خرما

۸. کتیرا و انواع صمغها

۹. چوب بلوط و گردو و سایر چوبهای صنعتی

۱۰. پوست بره

۱۱. پوست گوسفند و بز

۱۲. سنگهای معدنی و سنگهای معدنی غنی شده (سنگ آهن، سنگ سرب،

سنگ روی، سنگ انتیمن، سنگ نیکل، سنگ کرم و سنگ مانکانز، کبالت و غیره)

۱۳. دانه‌های روغندار

۱۴. روغنهای نباتی

۱۵. گوگرد

۱۶. نباتات طبیعی و صنعتی و رنگی

۱۷. فرشهای پشمی دستباف و فرشهای پنبه‌ای، زیلو و غیره

۱۸. اشیای فلزی قلم زده
۱۹. مو و کرک و موی یال و دم حیوانات و غیره
۲۰. سم و شاخ و استخوان پر
۲۱. خاک سرخ و پنبه نسوز
۲۲. فیروزه و مروارید
۲۳. انواع ماهی
۲۴. چای
۲۵. ابریشم و پارچه ابریشمی
۲۶. تریاک
۲۷. فسفاتهای طبیعی
۲۸. متفرقه به مبلغ ۲۱۰ هزار فرانک سویس

۴. فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی به ایران
 لیست (ب) جزء لاینفک قرارداد بازرگانی که در تاریخ امروز به امضا رسیده است
 صادرات کالاهای چکسلواکی به ایران

موتورهای دیزل

انواع تلمبه و دستگاههای آبیاری

انواع ماشین ابزار

ماشین و تأسیسات روغن کشی

ماشین و قطعات یدکی برای صنایع غذایی

تأسیسات الکتریکی موتور و غیره

انواع ماشین برای صنایع نساجی و قطعات منفصله آنها

انواع ماشین برای ساختن مصنوعات چرمی و دستگاههای نساجی دستی

ماشینهای خیاطی من جمله ماشینهای الکتریکی کوچک

تراکتور و قطعات منفصله آن

ماشین تحریر و قطعات منفصله آن

آلات و دستگاههای طبی و دندانسازی

دستگاههای رادیولوژی و قطعات یدکی آن

دستگاههای عکاسی و سینماتوگرافی

ماشین برای (ارگرافیک)

ماشینهای کاغذبری و غیره برای صحافی و چاپخانه

ماشینهای زراعتی من جمله گاواهن

تأسیسات نفتی

ماشینهای حساب

عینک و دستگاههای بصری

اسلحه شکار و ورزش

کنتور برق

دستگاههای رادیویی

لامپ چراغ برق

سیم آنتن

سایر ماشینها

موتورسیکلت و قطعات یدکی آن

کامیون، کامیونت و قطعات یدکی آن

دوچرخه و قطعات یدکی آن

وسایل تأسیسات الکتریکی

ته و لوله های کائوچوکی

فرش کائوچوکی

مصنوعات فلزی (قفل، باطری و غیره و ابزار متفرقه)

دستگاههای مختلفه خانه داری و صنعتی (برقی و غیره)

ظروف لعابی

وان حمام

موم معدنی (مونتان-واکر)

رزین و سیمان برای دندانسازی

انواع رنگ و ورنی من جمله کیتوبور و لاجورد

لوازم و مصنوعات صنعت زین سازی و کفاشی

چتر (ضد باران و آفتاب)

اشیای کوچک فلزی یا از مواد دیگر (زیپ. سوزن. سنجاق. تیغ. آینه و غیره)

پیپ

کالاهای کائوچوکی صنعتی

لوازم ورزش و صید ماهی

لوازم ساختن گل مصنوعی

شیشه آلات برای مصارف فنی و آزمایشگاه

شیشه صاف، مشجر، مسلح و شیشه نشکن

اشیای ساخته شده از شیشه فشرده شده و (سوفله)

بلورآلات

لوازم و چراغهای برق سقفی

کاغذ و مقوا

سلوفات

اشیای صحنی سرامیکی

اشیای فنی از پنبه نسوز و سیمان

مقره چینی برای برق با فشار زیاد

چینی آلات معمولی

کاغذ و پارچه سمباده

سنگ آسیا و سایر محصولات سمباده ای برای مصارف فنی

کالاهاى مربوط به صنایع نساجی ساخته شده از چوب و کاغذ

آلات موسیقی

انواع دکمه

مداد. قلم و لوازم دفتر ساخته شده از فلز

قند

گالوش کائوچوکی

چکمه و نیم چکمه کائوچوکی برای اطفال

سایر مصنوعات کائوچوکی

انواع پارچه های پنبه ای

پارچه های پشمی

پارچه های کتانى

پارچه های ابریشم مصنوعی

نخ پنبه

انواع کلاه

انواع تور

(کوروا اپوال)

کتاب

فیلم و فیلم حساس شده من جمله فیلم مربوط به اشعه

متفرقه به مبلغ ۲۱۰,۰۰۰ فرانک سویس

۵. ترجمه متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداخت بین دولت جمهوری چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران
دولت جمهوری چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران عطف به ماده ۴ موافقتنامه
بازرگانی که بین طرفین متعاهدین در تاریخ امروز به امضا رسیده در موارد زیر توافق
نموده‌اند.

ماده ۱ — پرداختهای مشروح در ماده ۴ این موافقتنامه بین اشخاص حقیقی یا
حقوقی ساکن چکسلواکی و اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن ایران به موجب مقررات این
موافقتنامه تهیه و طبق قوانین مقررات عمومی جاری در دو کشور صورت خواهند گرفت.

ماده ۲ — الف) پرداختهای بین جمهوری چکسلواکی و کشور شاهنشاهی ایران از
طرف چکسلواکی به وسیله بانک دولتی چکسلواکی پراگ و از طرف ایران به وسیله بانک
ملی ایران تهران صورت خواهند گرفت و بدین منظور،

ب) بانک ملی ایران تهران سمت نماینده عامل دولت ایران در دفاتر خود حسابی
به فرانک سویس (پول حساب) به نام بانک دولتی چکسلواکی پراگ تحت عنوان
استانکی بانکچک اسلوانکا بانک دولتی چکسلواکی حساب فرانک سوئسی پایاپای باز
خواهند نمود.

ج) بانک دولتی چکسلواکی پراگ سمت نماینده عامل دولت چکسلواکی در
دفاتر خود حسابی به فرانک سویس (پول حساب) به نام بانک دولتی ایران تهران تحت
عنوان (بانک ملی ایران-تهران) حساب فرانک سویس پایاپای باز خواهد نمود.

د) حساب بانک دولتی چکسلواکی به میزان هم‌ارز مبالغی که برای تصفیة
حساب از طرف اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن ایران طبق مفاد این موافقتنامه بایستی
به اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن چکسلواکی پرداخت شود، بستانکار و به میزان مبالغ
دستورهای پرداخت دریافت شده و انجام شده از طرف بانک ملی ایران تهران بدهکار
می‌گردد.

ه) حسابهای بانک ملی ایران تهران که میزان هم‌ارز مبالغی که برای تصفیة
حساب از طرف اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن چکسلواکی طبق مفاد این موافقتنامه
اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن ایران بایستی پرداخت شود بستانکار به میزان مبالغ
دستورهای پرداخت دریافت و انجام شده از طرف بانک دولتی چکسلواکی پراگ بدهکار

می‌گردد.

ماده ۳- الف) پرداخت توسط بدهکاران و پرداخت به ذوی الحقوق در هریک از دو کشور به پول ملی آن کشور انجام خواهد گرفت.

ب) بانک دولتی چکسلواکی پراگ و بانک ملی ایران تهران کلیه پرداختهایی را که طبق این موافقتنامه نزد ایشان صورت می‌گیرد، بلافاصله به وسیله آگهی پرداخت با تعیین مبلغ به فرانک سوئیس به اطلاع یکدیگر خواهند رسانید.

ج) پرداختهای به ذوی الحقوق توسط دو بانک مرکزی به ترتیب تاریخ دریافت دستور پرداخت مربوط و در حدود موجود حسابهای مذکور در ماده ۲ با در نظر گرفتن اعتبار فنی پیش بینی شده در ماده ۵ که بعداً ذکر می‌شود صورت خواهد گرفت.

ماده ۴- پرداختهای زیر مشمول این موافقتنامه واقع می‌شوند.

۱. پرداختهای مربوط به کالاهایی که تحویل داده شده یا بایستی تحویل داده شوند طبق موافقتنامه بازرگانی که بین چکسلواکی و ایران به تاریخ امروز به امضا رسیده است. این پرداختها از این قرار می‌باشد.

بهای کالاها، هزینه حمل بیمه، هزینه‌های بندری، هزینه‌های انبارداری، دلالی حداکثر.

۲. کارمزد (کمیسیون) هزینه بانکی، حکمیت و غیره.

۳. پرداختهای مربوطه به خدمات از این قرار:

تعمیرات کشتی، اجرت، مزد، حق الزحمه، حق الوکاله، خدمات حرفه‌ای، پروانه‌ها، علامات صنعتی، حق التألیف، مالیات، هزینه‌های قضایی و غیره.

۴. هزینه مسافرت و اقامت، تصفیه حسابهای ادواری بین ادارات پست و تلگراف و تلفن و همچنین سایر پرداختهایی که بین دو طرف موافقت شود.

ماده ۵- تا هر مدتی که مانده هریک از حسابهای مذکور در ماده از ۳,۰۰۰,۰۰۰ فرانک سوئیس تجاوز نموده است طرف بستانکار دستورات پرداختی را که در ماده ۳ پیش‌بینی شده انجام خواهد داد بدون اینکه تقاضای تضمین یا تصفیه مانده حساب را به ارز آزاد بنماید. چنانچه مانده بدهکار یا بستانکار حسابها از حد فوق‌الذکر تجاوز نماید طرف بدهکار تصفیه مبلغ تجاوز شده را در مدت ۶ ماه بعد به وسیله صدور کالا به مقصد کشور بستانکار که پروانه‌های ورود مربوطه را صادر خواهد کرد اجازه

خواهد داد.

ماده ۶- مبلغ قراردادها صورت حسابها و پرداختیهایی که مشمول موافقتنامه بازرگانی و این موافقتنامه هستند به فرانک سویس تعیین خواهند گردید.

ماده ۷- بانک دولتی چکسلواکی پراگ و بانک ملی ایران با توافق یکدیگر طرق فنی لازمه را برای اجرای این موافقتنامه تعیین خواهند کرد.

ماده ۸- چنانچه در انقضای این موافقتنامه حسابهای مذکوره در ماده فوق الذکر مانده بستانکاری به نفع یکی از طرفین نشان دهد طرف بدهکار این مانده را در مدت ۶ ماه به وسیله صادرات کالا به مقصد کشور بستانکار که پروانه های ورود صادر خواهد نمود تصفیه خواهد کرد.

چنانچه پس از انقضای این مهلت ششماه باز هم حسابها مانده ای به نفع یکی از طرفین نشان دهد طرف بدهکار ظرف ۲۰ روز پروانه صادرات کالا (از کالایی که در فهرست مربوطه ذکر شده) معادل این مانده نهایی به طرف بستانکار تسلیم خواهد کرد به نحوی که مانده حساب از طریق مبادله کالا تصفیه گردد.

ماده ۹- قراردادهایی که در حدود موافقتنامه بازرگانی منعقد گردید و اجرای آنها قبل از انقضاء موافقتنامه مزبور و موافقتنامه پرداختها خاتمه نیافته باشد طبق مقررات مندرج در این دو موافقتنامه اجرا خواهند گردید مگر آنکه برای تصفیه آنها به نحو دیگری موافقت به عمل آید.

ماده ۱۰- پایاپای های خصوصی خارج از حدود موافقتنامه بازرگانی ممکن است با اجازه دو دولت و از طریق حسابهای پایاپای مذکور در ماده منعقد و اجرا گردند مگر اینکه به نحو دیگری بین طرفین متعاهدین برای تعیین شرایط و طرق پایاپای خصوصی موافقت به عمل آمده باشد.

ماده ۱۱- مطالبات ناشی از قراردادهای منعقد شده قبل از اجرای این موافقتنامه مشمول این موافقتنامه واقع نمی گردند و طرفین متعاهدین حتی الامکان برای تسهیل تصفیه آنرا سعی خواهند کرد.

ماده ۱۲- این موافقتنامه و همچنین نامه های ضمیمه آن به شماره ۱-۱ الف ۲-۲ الف که جزء لاینفک آن هستند با موافقتنامه بازرگانی که امروز بین دو طرف به امضا رسیده در یک تاریخ به موقع اجرا گذاشته می شود و یک مدت اعتبار خواهند

داشت. تمدید یا فسخ این موافقتنامه نیز مانند موافقتنامه بازرگانی فوق‌الذکر خواهد بود.
به تاریخ ۲۸ اوت ۱۹۵۲ در تهران در دو نسخه به زبان فرانسه تنظیم شد.

۶. نامه های ضمیمه موافقتنامه پرداخت

نامه ضمیمه شماره ۱ که جزو لایفک موافقتنامه پرداخت به امضای امروز می باشد

تهران ۲۸ اوت ۱۹۵۲

آقای وزیر

عطف به مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه پرداخت بین دو کشورمان منتهی گردید. مفتخرم به اطلاع برسانم که مقامات چکسلواکی پرداختهای مربوط به نگهداری دفاتر دیپلماتیک و کنسولی چکسلواکی در ایران را که شامل پرداخت حقوق اعضا و پرسنل نیز می شود توسط حساب clearing که در موافقتنامه حاضر پیش بینی شده است، پرداخت خواهند نمود. همچنین مقامات ایرانی در صورت تمایل می توانند همین طریق را انتخاب نمایند.

آقای رئیس موجب امتنان خواهد بود چنانچه موافقت دولت خود را در مورد مسئله مورد بحث اعلام نماید.

امضا

امضا

دکتر اخوی

اتا کار ویکتورا

وزیر اقتصاد ملی

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

نامه ضمیمه شماره ۲ که جزو لاینفک موافقتنامه پرداخت به امضای امروز می باشد

تهران ۲۸ اوت ۱۹۵۲

آقای وزیر

در طی مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه پرداخت که بین دو کشور منتهی گردید، مفتخرم تصمیم مقامات دولتم را مبنی بر اینکه با بانک دولتی چکسلواکی در پراگ اجازه داده شده است تا بلافاصله پس از امضای این موافقتنامه با بانک ملی ایران در تهران جهت نحوه اجرای علمی مواد موافقتنامه حاضر تماس حاصل نماید.

آقای وزیر خواهشمند است تأیید مقامات ایرانی را در مورد صدور دستور مشابه به بانک ملی ایران اعلام نمایند.

آقای وزیر خواهشمند است احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

امضا

جناب آقای دکتر اخوی

اتاکار ویکتورا

وزیر اقتصاد ملی

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

۷. پروتکل الحاقی موافقتنامه

پروتکل بین

دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری چکسلواکی

نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی از تاریخ ۹ ژوئیه لغایت ۲ اوت ۱۹۵۷ در پراگ جهت اتخاذ تدابیر لازم در راه توسعه روابط بازرگانی بین دو کشور و شیوه رفع معضلات و موانع احتمالی تشکیل جلسه دادند. نمایندگان طرفین در مورد ترتیباتی به شرح مندرج در اسناد ذیل به توافق رسیدند: موافقتنامه بازرگانی

فهرستهای (الف) و (ب)

نامه‌های الحاقی به شماره‌های ۱ الف / ب - ۷ الف / ب

موافقتنامه پرداخت

نامه‌های الحاقی به شماره‌های ۱ الف / ب - ۳ الف / ب

محل برگزاری در پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷ در دو نسخه به زبان فرانسه تهیه شده

است.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

از طرف دولت جمهوری چکسلواکی

امضا

امضا

۸. متن موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی

بین

دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری چکسلواکی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی با رجوع به کنوانسیون بازرگانی، گمرکی و کشتیرانی بین دولت جمهوری چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران مورخ ۳۰ آوریل ۱۹۲۹ ضمن آرزو جهت توسعه هرچه بیشتر همکاری های اقتصادی و روابط بازرگانی بین دو کشور، در مورد موارد ذیل به توافق رسیدند:

ماده ۱

دولت ایران و دولت چکسلواکی در چهارچوب نظام کلی در زمینه مبادلات کالا متقابلاً به توافق رسیدند تا در حد امکان رویه هرچه مساعدتری در جهت توسعه مبادلات بازرگانی اتخاذ نمایند.

ماده ۲

طرفین متعهد متعهد می شوند تا نسبت به صدور مجوز مربوط به واردات و صادرات بالاخص در مورد کالاهای مذکور در ضمیمه الف (صادرات ایران به چکسلواکی) و در ضمیمه ب (صادرات چکسلواکی به ایران) در صورتی که اعطای مجوزهای مذکور در قوانین و مقررات جاری پیش بینی شده باشد، اقدام نمایند.

ماده ۳

طرفین متعهد با اعتقاد به منافع حاصل از توسعه مبادلات بازرگانی متعهد می شوند تا نسبت به اتخاذ تدابیر لازم در جهت تسهیل مبادله کالا در چهارچوب موافقتنامه حاضر اقدام نمایند.

ماده ۴

کالاهای وارداتی یکی از طرفین نباید به کشور ثالثی دوباره صادر شود مگر در شرایطی که طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۵

پرداختهای مربوط به مبادلات در چهارچوب موافقتنامه فعلی برطبق ترتیبات مندرج در موافقتنامه پرداخت که توسط طرفین متعهد امروز به امضا رسیده است؛ صورت

می‌گیرد.

ماده ۶

با هدف اجرای صحیح موافقتنامه حاضر، همچنین بسط و توسعه همکاری‌های اقتصادی بین دو کشور طرفین متعاهد کمیسیون مشترک ایران و چکسلواکی که وظایف اصلی آن به شرح ذیل است را تشکیل خواهند داد:

الف) نظارت در اجرای موافقتنامه حاضر همچنین موافقتنامه پرداخت و ضمایم آن

ب) رفع کلیه مشکلاتی که می‌تواند در اجرای موافقتنامه خلل وارد سازد

د) بررسی تمامی طرحها در جهت بهبود و توسعه روابط بین دو کشور

کمیسیون بنا بر پیشنهاد یکی از طرفین متعاهد و در مدت زمان بسیار کوتاه و حداقل یک بار در سال تشکیل خواهد شد.

ماده ۷

موافقتنامه حاضر و ضمایم آن جزو لاینفک موافقتنامه محسوب می‌شوند طبق قوانین دو کشور از تصویب قوه مقننه خواهد گذشت و تبادل اسناد تصویب هرچه زودتر در تهران صورت خواهد گرفت تاریخ اجرای موافقتنامه از هنگام مبادله اسناد تصویب خواهد بود.

ماده ۸

این موافقتنامه جایگزین موافقتنامه بازرگانی مورخ ۲۸ اوت ۱۹۵۲ می‌گردد و به مدت یک سال اعتبار دارد و در صورتی که یکی از طرفین ۳ ماه قبل از انقضا اعلام انصراف ننماید، همه ساله به صورت ضمنی تمدید می‌گردد.

محل برگزاری پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷ در دو نسخه به زبان فرانسه تهیه شده است.

از طرف دولت جمهوری چکسلواکی از طرف دولت شاهنشاهی ایران

امضا

امضا

۹. فهرست کالاهای صادراتی ایران

فهرست (الف)

منضم به موافقتنامه بازرگانی که در تاریخ ۲ اوت ۱۹۵۷ به امضا رسیده است
فهرست کالاهای صادراتی ایران به چکسلواکی

۱۲۰۰۰	۱. پنبه
۲۰۰۰	۲. پشم
۳۰۰۰	۳. پوست بره، گوسفند، بز
۵۰۰	۴. صمغ کتیرا و صمغهای دیگر
۳۳۰۰	۵. چوب درخت بلوط و درخت گردو و دیگر چوبهای صنعتی
P.M	۶. برنج
P.M	۷. غلات شامل جو، علوفه
P.M	۸. حبوبات خشک شامل نخود، عدس، باقلا و لوبیا
۳۰۰۰	۹. دانه های روغنی
۱۰۰۰	۱۰. روغن نباتی خام
	۱۱. میوه جات خشک شامل زردآلو، هلو و غیره، بادام و هسته زردآلو پسته، فندق و گردو، انگور خشک و خرما
۳۰۰۰	۱۲. روده
۱۰۰۰	۱۳. توتون
P.M	۱۴. ادویه
۱۰۰	۱۵. گیاهان طبی، صنعتی و رنگی
۵۰	۱۶. نواله دانه های روغنی
۳۵۰۰	۱۷. ماهی ها و تولیدات دریایی
P.M	۱۸. موی بز، پشم، موی یال و دم، کرک، سم، استخوان، شاخ، پرمغ
۵۰	۱۹. صدف
	۲۰. فیروزه، مروارید صدف، اشیای فلزی گرانبها که ارزش کار آنها تا ۷۰٪ قیمت آنها را داشته باشد
۵۰	۲۱. ابریشم، الیاف ابریشمی، زربفت، نمد

۱۰۰۰	۲۲. قالی
۴۰۰۰	۲۳. سنگ معدنی سرب
P.M	۲۴. فسفات طبیعی
۷۰۰	۲۵. سنگ معدنی گوگرد
۱۰۰۰	۲۶. سنگ معدنی آهن
۷۰۰	۲۷. کرومیت و اکسید آهن
۱۰۰۰	۲۸. سنگ معدنی روی-منگنز
P.M	۲۹. پنبه کوهی نسوز
۲۰۰۰	۳۰. مختلف

 ۵۰۰۰۰

کل

۱۰. فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی

فهرست (ب)

فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی به ایران

تولیدات غذایی:

- P.M ۱. بذر و دانه‌های مختلف شامل دانه‌های چغندر قند
- P.M ۲. رازک
- P.M ۳. مالت صنعتی
- P.M ۴. قند

تولیدات صنعتی:

- P.M ۵. سیمان

تولیدات شیمیایی:

- ۳۰۰۰ ۶. تولیدات شیمیایی و ارگانیک و غیر ارگانیک

- ۲۲۰ ۷. تولیدات دارویی و آزمایشگاهی

۸. مواد رنگی و صیقلی و رنگی از هر نوع شامل مواد رنگی برای منسوجات

- ۳۵۰ و سرامیک

- P.M ۹. سطح حساس (پوست، لوحه، کاغذ، کارتون آماده نشده)

- ۳۰ ۱۰. تولیدات آرایشی

- ۱۰۰ ۱۱. غلطک و دیگر تولیدات برای استفاده صنعتی شامل کاغذ و سنگ سنباده

کاغذ و کارتون:

- ۱۰۰ ۱۲. کارتون، دفتر، پاکت

- ۲۸۰۰ ۱۳. کاغذ نوشتن، سولوفن، کاغذ کاربن، کاغذ روزنامه

- P.M ۱۴. کاغذ سیگار

ماشین آلات:

- P.M ۱۵. ایجاد صنعت مکمل

- P.M ۱۶. تجهیزات کارخانه‌ای معدنی

- ۱۶۰۰ ۱۷. ماشین آلات مفید از هر نوع و ابزار آلات مجزا و فرعی

- ۱۵۰۰ ۱۸. ماشین آلات و دستگاههای کشاورزی شامل تراکتور و ابزار آلات مجزا

۱۹. ماشین آلات برای کارهای عمومی و ساختمانی ماشینی و دستی P.M
۲۰. ماشین آلات برای صنایع غذایی شامل صنایع قند و روغن P.M
۲۱. ماشین آلات منسوجات صنعتی و خانگی و ابزارآلات مجزا ۵۰۰
۲۲. ماشین آلات بافتنی از همه نوع و ابزارآلات مجزا و فرعی ۲۳۰۰
۲۳. ماشین آلات مختلف غیر تخصصی ذکر نشده شامل پمپ، دستگاههای آبیاری، کمپرسور و ابزارآلات مجزا ۹۰۰
۲۴. ماشین آلات عمومی شامل موتور الکتریکی و موتور دیزل ۴۵۰۰
۲۵. ماشین آلات از همه نوع برای ساخت وسایل چرمی و پوستی P.M
۲۶. ماشین آلات برای صنایع توتون P.M
۲۷. ماشین آلات برای هنرهای گرافیک و چاپ ۵۰
۲۸. ماشین آلات برای صنایع چوب P.M
۲۹. ماشین آلات مختلف حمل و نقل، ترابری P.M
- ابزارهای الکتریکی و مکانیکی دقیق:
۳۰. ابزارها و دستگاههای الکتریکی از همه نوع شامل ترانسفورماتور، کامولا تور، دستگاههای الکتریکی خانگی و ابزارهای مقاوم، ایزولا تور و لوله های برگمان ۱۵۰۰
۳۱. دستگاهها، ابزارآلات علمی، پزشکی، جراحی ۲۰۰
۳۲. دستگاههای سینماتوگرافی، فتوگرافی، عینک ۱۰۰
۳۳. دستگاهها و ابزارآلات اندازه گیری، وزن، دقیق و کنترل شامل کنتور از همه نوع ۲۵۰
۳۴. دستگاهی رادیوفونیک و ابزارهای مجزا ۱۵۰
۳۵. تأسیس دستگاههای تلفنی و وسایل تلفن P.M
۳۶. دستگاههای مختلف الکتریکی غیر تخصصی ذکر نشده P.M
۳۷. ماشینهای تحریر و ماشین حساب ۵۰
۳۸. حبابهای روشنایی و لوله های فلورسنت ۳۰۰
۳۹. فتوگراف، ابزارآلات مجزا و فرعی آن ۳۰
۴۰. ابزارآلات برای آهن، شامل لکوموتیو، واگن ریل P.M
۴۱. کامیون، کامیونت اتوبوس، یدک، شاسی و ابزارآلات معاوضه ای و فرعی ۲۰۰۰

۴۲. اتومبیل و ابزارهای مجزا و فرعی آن ۵۰۰
۴۳. موتورسیکلت، موتورسکوتر، دوچرخ، و ابزار آلات معارفه ای و فرعی P.M
۴۴. صیقل کننده P.M
- سرامیک و شیشه:
۴۵. چینی و سرامیک ۱۵۰
۴۶. مواد بهداشتی سرامیک و بهداشتی بدل چینی ۲۵۰
۴۷. مواد تکنیکی پنبه نسوز کوهی، سیمان و خاک رس P.M
۴۸. تولیدات شیشه ای از همه نوع و شیشه های خانگی و روشنایی شامل لوستر، پاندول شیشه ای کریستال و شیشه های فشرده ۵۰۰
۴۹. شیشه برای مصارف پزشکی و علمی ۱۰۰
۵۰. شیشه، پنجره، شیشه امنیتی، شیشه فشرده شده، آئینه، بشقاب، suffle ۱۰۰۰
- arme-biseavte - شامل فلوکن - شیشه های تزئینی ۱۰۰
۵۱. چراغ نفتی و چراغ بادی مواد و تولیدات فلزی:
۵۲. تولیدات مربوط به صنعت آهن سازی شامل ترفیله، Profiles-etires ۳۰۰۰
- لوله های فولادی، چدنی، ورقه آهن، مکالوانیزه و فولاد مخصوص ۳۰۰۰
۵۳. کالاهای مختلف آهنی و فولادی قفل cadenas تولیدات آهن، زنجیر، میخ، طناب و تولیدات فنی، کابل، افزارهای صنعتی، کشاورزی و دیگر وسایل مسی ۸۰۰
۵۴. کالاهای چدنی مینا کاری شامل ظروف غذاخوری و حمام ۱۲۰۰
۵۵. صورت کالای فلزی و دیگری مواد سنجاق، تیغ و چنگال کارد و کالاهای برای کفشدوزی، خیاطی، منسوجات ۹۰۰
- منسوجات:
۵۶. پارچه های پنبه ای ۴۵۰۰
۵۷. پارچه های پشمی ۱۲۵۰
۵۸. پارچه های کتان ۲۰۰
۵۹. پارچه های پشمی ساخته شده ۱۰۰۰
۶۰. نخ پنبه ای و کتانی ۳۰۰

۶۱. مخمل، مخمل کرکدار، پارچه های خانگی، کالاهای تجاری و کشفاف
شامل دمه در همه نوع ۲۵۰
۶۲. پارچه های برای مصارف صنعتی شامل، تسمه پشمی، پارچه جلد سبز، چرم
ساخته شده و غیره ۳۵۰
۶۳. جوراب، سفره و حوله رومیزی پنبه ای، کتان و پشمی ساخته شده کراوات ۱۰۰
۶۴. کلاه فنر و شاپونمدی ۷۰
۶۵. پارچه های خیاطی ۷۰
- کالاهای کانوچویی:
۶۶. کفشهای چوبی کانوچویی مردانه و زنانه، بوت و پوتین بچه گانه و
بوت کار کانوچویی ۲۵۰۰
۶۷. لاستیک و تیوب از همه نوع P.M
۶۸. کالاهای کانوچویی، چرمی، فلزی ساخته شده برای مصارف صنعتی،
پزشکی و بهداشتی ۵۰۰
۶۹. کالاهای ورزشی، صید، شکار ۲۰۰
- تولیدات مختلف:
۷۰. کالاهای اداری، مواد، قلم، خودنویس و غیره ۲۵۰
۷۱. کالا برای صنایع منسوجات چوبی، کاغذی و یا دیگر مواد ۴۰۰
۷۲. چتر و چتر آفتابی ۳۰
۷۳. فیلم سینما برای پرژکسیون P.M
۷۴. کتابهای متناوب و دیسک، دفترهای موزیک ۳۰
۷۵. بُرس از همه نوع ۲۰
۷۶. وسایل موزیک شامل پیانو ۱۵۰
۷۷. مختلف ۲۰۰۰

۱۱. نامه های ضمیمه موافقتنامه بازرگانی*

نامه پیوست شماره ۱ الف

جزولاینفک موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

رئیس نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

در طی مذاکرات امروز که به عقد موافقتنامه بازرگانی و پرداخت بین دو کشورمان منجر شد، مفتخرأ به استحضار می رسانم که دو نمایندگی درباره موارد ذیل به توافق رسیدند:

حجم کلی مبادلات کالا با اجرای موافقتنامه فعلی همه ساله پنجاه و پنج میلیون فرانک سویس تعیین شده است. پنجاه میلیون آن برای فهرستهای الف و ب (چهل و یک میلیون ارزیابی شد، هفت میلیون هم با ذکر P.M و دو میلیون هم متفرقه) پیش بینی شده است. پنج میلیون فرانک باقیمانده با موافقت قبلی طرفین متعاهدین برای فهرستهای الف و ب در صورتی تعیین خواهد شد که سهمیه طرفین در فهرستها کاملاً مورد استفاده قرار گرفته باشد.

جناب رئیس خواهشمند است موافقت دولت متبوع خود را درباره مواد فوق الذکر اعلام فرمایید.

خواهشمند است احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

Jaroslav Kohout

رئیس نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس

رئیس نمایندگی ایران-پراگ

نامه پیوست شماره ۲ ب

جزولایفک موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

رئیس نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

با نهایت افتخار وصول نامه امروز شما حاوی مطالبی به شرح ذیل را اعلام می دارم:

«در طی مذاکرات امروز که به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دو کشورمان منجر شد، مفتخراً به استحضار می رسانم که در اجرای این موافقتنامه به ترتیبی که در فهرستهای الف و ب و همچنین ۷ ضمیمه (بدون احتساب ضمیمه حاضر)، هریک از طرفین متعاهدین موظف به رعایت قوانین و مقررات جاری دو کشور طرف دیگر می باشند.

جناب رئیس خواهشمندم موافقت دولت متبوع خود را در مورد مطالب فوق الذکر اعلام فرمایید.»

و من موافقت دولت متبوع خود را با متن فوق الذکر اعلام می نمایم.

جناب رئیس خواهشمند است احترامات فایقه مرا بپذیرید.

Jaroslav Kohout

رئیس نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس

رئیس نمایندگی ایران-پراگ

نامه ضمیمه شماره ۳ الف

جزولاینفک موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

رئیس نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

در جریان مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دو کشورمان منتهی گردید، شما به من اطلاع دادید که برحسب قوانین لازم الاجرا در ایران فاکتورهای بازرگانی در مورد صادرات چکسلواکی پیش‌بینی شده در این موافقتنامه باید دارای شرط مبداء چکسلواکی که به گواهی اتاق بازرگانی رسیده باشند.

مفتخراً به استحضار می‌رسانم که دولت چکسلواکی با شرط فوق‌الاشعار موافق است.

در مورد کالاهای ایرانی که به چکسلواکی وارد می‌شود مفتخرم که تأیید نمایم که طرف چکسلواکی به خاطر حفظ حسن شهرت کالاهای ایرانی لازم است که فاکتورهای آنها دارای شرط بررسی مبداء که مورد تأیید مقامات ذی‌صلاح ایرانی قرار گرفته و مقامات ذی‌صلاح چکسلواکی نیز آنها را مورد تأیید قرار داده‌اند، باشد.

آقای رئیس، خواهشمندم تأیید خود را در مورد مطالب فوق‌الاشعار اعلام فرمایید.

آقای رئیس، خواهشمندم احترامات فایقه مرا بپذیرید.

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

امضا

Jaroslav Kohout

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس

رئیس هیئت نمایندگی ایران-پراگ

نامه ضمیمه شماره ۴ ب

جزولاینفک موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

مفتخرم که وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام نمایم:
 «به دنبال درخواست شما درخصوص خرید خدمات عمومی مفتخرم که به اطلاع
 برسانم که دو هیئت در مورد موارد ذیل به توافق رسیدند:
 خرید خدمات عمومی خارج از اقلام پیش‌بینی شده در فهرست و ضمیمه شده به
 موافقتنامه بازرگانی می‌باشد.
 برای پرداخت هر معامله موافقت قبلی دو بانک الزامی است. دو بانک در مورد
 تأمین پرداخت اضافی اعتبار فنی بنا به تقاضای طلبکار با ارز آزاد مورد توافق دو طرف،
 متعهد می‌شوند.
 آقای رئیس خواهشمندم، موافقت دولت متبوع خود را در مورد مطالب فوق‌الذکر
 اعلام فرمایید.»

و موافقت دولت متبوع خود را در مورد مفاد مذکور در فوق اعلام بنمایم.
 آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.
 امضا

Jaroslav Kohout

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس
 رئیس هیئت نمایندگی ایران

نامه ضمیمه شماره ۵ الف

جزو لاینفک موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

رئیس نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

عطف به مذاکرات امروز که به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دو کشورمان منجر شد محترماً به استحضار می‌رسانم که دو نمایندگی درباره موارد ذیل به توافق رسیدند:

طرفین متعاهدین به مؤسسات سابق skoda در پراگ و شرکت Techno export در پراگ از یک طرف و شرکت مستقل برق در تهران از طرف دیگر توصیه می‌کنند که هرچه زودتر به طریق قابل قبول برای طرفین مسئله مورد اختلاف را در قرارداد مربوط به توسعه «مرکز برق تهران» مورخ ۲۰ آوریل ۱۹۴۱ حل و فصل نمایند.

آقای رئیس خواهشمند است موافقت دولت متبوع خود را درباره موارد فوق‌الذکر اعلام فرمایند.

خواهشمند است اقدامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

Jaroslav Kohout

رئیس نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس

رئیس نمایندگی ایران-پراگ

نامه ضمیمه شماره ۶ الف

ضمیمه پروتکل بازرگانی امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷
رئیس نمایندگی چکسلواکی

جناب رئیس

عطف به ماده ۱۱ موافقتنامه پرداخت مورخ ۲۸ اوت ۱۹۵۲ و مذاکرات دو نمایندگی دولتی در پراگ از ۹ ژوئیه ۱۹۵۷ تا ۲ اوت ۱۹۵۷ مفتخراً به اطلاع شما می‌رسانم که دو نمایندگی درخصوص موضوع ذیل به توافق رسیدند:

طرفین متعهدین باید تمام کوشش خود را جهت تسهیل در پرداخت طلب چکسلواکی از قرارداد منعقد قبل از اجرای موافقتنامه پرداخت مورخ ۲۸ اوت ۱۹۵۲ به روشی به کار گیرند که این سلسله در اسرع وقت حل گردد.

آقای رئیس، خواهشمند است موافقت خود را در مورد موضوع فوق الذکر اعلام نماید.

خواهشمند است احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

Jaroslav Kohout

رئیس نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس
رئیس نمایندگی ایران-پراگ

نامه ضمیمه شماره ۷ الف

که جزو لاینفک موافقتنامه بازرگانی و امروز امضا شده است

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

ریاست نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

در جریان مذاکرات امروز ما که به انعقاد موافقتنامه بازرگانی منجر شده است، شما نظرم را در مورد سفارش یک کشتی لایروبی برای وزارت راه و ترابری ایران به موجب قرارداد شماره ۱۵۱۴۸ مورخ ۱۳۱۷/۱۲/۲ جلب نمودید. با در نظر گرفتن اظهارات شما آقای رئیس اجازه می‌خواهم به اطلاع برسانم، کارشناسی از طرف فروشنده چکسلواکی آماده است در مدت بسیار کوتاه به تهران اعزام شود تا در مذاکرات با وزارت راه و ترابری در جهت پیش‌بینی تدابیر لازم برای انجام قرارداد مذکور شرکت نماید. آقای رئیس، خواهشمند است، موافقت دولت متبوع خود را با مطالب فوق‌الذکر اعلام فرمایند.

خواهشمند است احترامات فایقه مرا بپذیرید.

رئیس نمایندگی ایران-پراگ

جناب آقای کورس

رئیس نمایندگی چکسلواکی

امضا Jaroslav Kohout

۱۲. متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری چکسلواکی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی با مراجعه به ماده ۵ موافقتنامه بازرگانی که امروز به امضای طرفین متعاهدین رسیده است، در موارد ذیل به توافق رسیدند:

ماده ۱

پرداختهای تعیین شده در ماده ۴ موافقتنامه حاضر بین اشخاص حقوقی یا حقیقی مقیم ایران و اشخاص حقوقی و حقیقی مقیم چکسلواکی به موجب ترتیبات موافقتنامه حاضر و مقررات جاری در دو کشور به اجرا در خواهد آمد.

ماده ۲

الف) پرداختهای بین ایران و چکسلواکی در ایران از طریق بانک ملی ایران واقع در تهران و در چکسلواکی از طریق بانک استانی چکسلواکی* واقع در پراگ انجام خواهد شد بدین منظور:

ب) بانک ملی ایران واقع در تهران از طرف دولت شاهنشاهی ایران، حسابی به نام استانی بانک چکسلواکی به فرانک سویس (پول محاسبه) به نام «حساب فرانک سویس تهاتری» باز خواهد کرد.

ج) استانی بانک چکسلواکی از طرف دولت چکسلواکی در دفاتر خود حسابی به نام بانک ملی ایران واقع در تهران به فرانک سویس پول محاسبه «حساب فرانک سویس تهاتری» باز خواهد کرد. به این حسابها بهره تعلق نمی‌گیرد و از هزینه معاف می‌باشد.

د) حساب بانکی ملی ایران واقع در تهران به موجب موافقتنامه حاضر دارای مبلغ اعتباری جهت پرداخت بدهی‌های اشخاص حقیقی و حقوقی مقیم چکسلواکی به نفع اشخاص حقوقی یا حقیقی مقیم ایران خواهد بود. این حساب به میزان مبلغ حواله بدهکار شد و عملیات توسط بانک ملی ایران واقع در تهران انجام خواهد شد.

ه) حساب بانک استانی چکسلواکی واقع در پراگ به موجب موافقتنامه حاضر دارای مبلغ اعتباری جهت پرداخت بدهی‌های اشخاص حقیقی و حقوقی مقیم ایران به نفع

* Stani Banka Cekosloveuska

اشخاص حقوقی یا حقیقی مقیم چکسلواکی خواهد بود.
این حساب به میزان مبلغ حواله بدهکار شده و عملیات توسط بانک ملی ایران واقع در تهران انجام خواهد شد.

ماده ۳

الف) بدهکاران، بدهی های خود را به طلبکاران در دو کشور به وسیله پول ملی مطابق با قوانین و مقررات جاری در هریک از دو کشور می پردازند.
ب) بانک ملی ایران در تهران و استانی بانک چکسلواکی در پراگ بلافاصله پس از واریز به موجب ترتیبات این موافقتنامه طی اطلاعیه صورت حساب واریزها را به فرانک سویس به اطلاع یکدیگر می رسانند.
ج) پرداختها به طلبکاران توسط دو بانک مرکزی برحسب تقدم و تأخر وصول دستور پرداخت در حد موجودی حساب پیش بینی شده در ماده ۲ با توجه به اعتبار فنی مذکور در ماده ۵ که ذیلاً خواهد آمد صورت خواهد گرفت.
د) نرخ برابری پولهای ملی و فرانک سویس نرخ رسمی جاری در هریک از دو کشور خواهد بود.

ماده ۴

پرداختهای ذیل، پرداختهای جاری محسوب نمی شوند:
الف) پرداختهای بازرگانی همچنین هزینه های جانی آنها فاقد هزینه حمل و نقل، بسته بندی، بندری، حق العمل بانکی، هزینه بانکی، بیعانه مخارج نمایندگی، هزینه تبلیغات، مخارج و منافع حاصله از بازرگانی و ترانزیت و غیره.
ب) پرداخت بهای بیمه و خسارات تا آنجایی که قراردادهای فی مابین اجازه پرداخت آنها را به فرانک سویس بدهد.
ج) پرداخت دوره ای بین ادارات پست و تلگراف و تلفن
د) خدمات، هزینه های سفر، هزینه اقامت
ه) پرداخت دستمزدها، حقوقها
و) پرداخت حقوق پروانه و اجازه به مارک و حقوق تألیف
ز) هزینه اشتراک، حقوق فیلمبرداری
ح) مالیاتها، عوارض، حقوق، جرایم، هزینه دادگستری

ط) مزد هنرمندان و ورزشکاران
 ك) سایر پرداختهای که مورد توافق دو بانک قرار گرفته است.

ماده ۵

مادامی که باقیمانده مبلغ حساب پیش‌بینی شده در ماده ۲ خواه به‌طور مثبت یا منفی از مبلغ ۴,۰۰۰,۰۰۰ فرانک سوئیس (چهار میلیون فرانک سوئیس، پول محاسبه) تجاوز نکند، طرف طلبکار دستور پرداختها (موضوع ماده ۳) را از طرف بدهکار بدون استعلام و بدون ایجاد وثیقه و بدون تسویه حساب این باقیمانده به ارز اجرا خواهد نمود. مع‌هذا اگر در یک زمانی حساب تهاتری دارای باقیمانده یا بدهی بالاتر از اعتبار فنی باشد مبلغ اضافی با درخواست طرف طلبکار بلافاصله قابل پرداخت به لیره استرلینگ یا هر پول دیگری است که طرفین متعاهدین روی آن توافق نمایند.

ماده ۶

قراردادها صورت‌حسابها و پرداختها در چهارچوب موافقتنامه بازرگانی و موافقتنامه فعلی قرار می‌گیرد و با فرانک سوئیس محاسبه می‌شود.

ماده ۷

بانک ملی ایران واقع در تهران و استانی بانک چکسلواکی واقع در پراگ با توافق یکدیگر چگونگی اجرای موافقتنامه حاضر را تعیین خواهند نمود.

ماده ۸

در زمان انقضای موافقتنامه حاضر در صورتی که موافقتنامه تمدید نگردد یا اینکه فسخ شود، حسابهای تهاتری به مدت شش ماه باز خواهد ماند تا بدین ترتیب طرف بدهکار بتواند در عرض این مدت با صدور کالا به کشور طلبکار که اجازه ورود کالاهای مذکور را به موجب قوانین جاری داده است باقیمانده حساب را تسویه کند.

در صورتی که پس از مدت مذکور باقیمانده‌ای در حساب تهاتری وجود داشته باشد طرف بدهکار موظف است که مبلغ مزبور را با لیره استرلینگ قابل تبدیل یا هر پول دیگری که مورد قبول قوانین طرفین قرار گیرد، پرداخت نماید ماده همواره در مورد حسابهای فوق‌الاشعار اجرا می‌شود.

معاملاتی که پس از انقضای مدت شش ماهه مورد بحث انجام شده است به‌صورت عادی و به‌موجب مقررات جاری در روز پرداخت صورت خواهد گرفت.

ماده ۹

باقیمانده حسابهای مفتوح به موجب موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی که در تاریخ ۲۸ اوت ۱۹۵۲ در تهران امضا شده است. به حسابهای موضوع ماده ۲ موافقتنامه حاضر انتقال خواهد یافت.

ماده ۱۰

موافقتنامه فعلی و ضمایم آن جایگزین موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی مورخ ۲۸ اوت ۱۹۵۲ همچنین نامه‌های ضمیمه آن به همان تاریخ می‌گردد.

ماده ۱۱

موافقتنامه حاضر و ضمایم آن که جزو لاینفک موافقتنامه محسوب می‌شوند به موجب قوانین دو کشور از تصویب یا تأیید خواهند گذشت و مبادله اسناد تصویب یا تأیید هر چه زودتر در تهران به عمل خواهد آمد.

موافقتنامه مذکور به محض مبادله اسناد تصویب یا تأیید لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۲

موافقتنامه فعلی یک سال لازم‌الاجرا است و در صورتی که سه ماه قبل از تاریخ انقضای توسط یکی از طرفین لغو نگردد، هر سال به خودی خود تمدید می‌گردد.

در پاریس در تاریخ ۲ اوت ۱۹۵۷ در دو نسخه به زبان فرانسه تهیه شده است.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت جمهوری چکسلواکی

امضا امضا

۱۳. نامه های ضمیمه موافقتنامه پرداخت

نامه ضمیمه شماره یک الف

جزو لاینفک موافقتنامه پرداخت به امضای امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

عطف به مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه پرداخت بین دو کشورمان منتهی گردید مفتخرم به اطلاع برسانم که مقامات چکسلواکی پرداختهای مربوط به نگهداری دفاتر دیپلماتیک و کنسولی چکسلواکی در ایران را که شامل پرداخت حقوق اعضاء و پرسنل نیز می شود همچنین مخارج نمایندگی دیپلماتیک توسط حساب clearing که در موافقتنامه حاضر پیش بینی شده پرداخت خواهند نمود. همچنین همان طور که توافق شد مقامات ایرانی در صورت تمایل می توانند همین طریق را انتخاب نمایند.

آقای رئیس موجب امتنان خواهد بود. چنانکه موافقت دولت خود را در مورد مسئله مورد بحث اعلام نمایند.

آقای رئیس احترامات فائقه مرا بپذیرید.

امضا

به: جناب آقای کورس

Jaroslav Kohout

رئیس هیئت نمایندگی ایران

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

نامه ضمیمه شماره ۲ الف

جزولاینفک موافقتنامه پرداخت به امضای امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

در جریان مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه پرداخت بین دو کشورمان منتهی گردید، مفتخرم تصمیم مقامات دولتم را که به موجب آن به استانی بانک چکسلواکی واقع در پراگ اجازه داده‌اند بدون فوت وقت پس از امضای موافقتنامه حاضر با بانک ملی ایران واقع در تهران مستقیماً جهت اتخاذ ترتیبات لازم برای اجرای مواد موافقتنامه مورد بحث تماس برقرار نماید، به اطلاع شما برسانم.

آقای رئیس موجب نهایت امتنان خواهد بود چنانچه تأیید نمایید که مقامات ایرانی دستورات مشابهی به بانک ملی ایران داده‌اند.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

Jaroslav Kohout

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس رئیس هیئت نمایندگی ایران

پراگ

نامه ضمیمه شماره ۳ ب

جزولاینفک موافقتنامه پرداخت به امضای امروز

پراگ ۲ اوت ۱۹۵۷

آقای رئیس نمایندگی چکسلواکی

آقای رئیس

با نهایت افتخار وصول نامه امروز شما را به شرح ذیل:

«در تعقیب درخواست شما مربوط به خرید کالاهای فصلی ایران مفتخرم به اطلاع شما برسانم که دو هیئت نمایندگی در مورد مواردی به شرح ذیل به توافق رسیدند: بانک ملی ایران به طور اصولی و با توجه به اوضاع و احوال با هدف تسهیل خرید تولیدات ایرانی، بنا به تقاضای احتمالی بانک دولتی چکسلواکی حاضر است اعتبار فصلی بیشتری از اعتبار فنی پیش بینی شده در ماده ۵ موافقتنامه پرداخت به امضای امروز در نظر گیرد.

چگونگی و شرایط اعتبار مورد بحث به شرح ذیل است:

۱. مبلغ نباید از رقم دو میلیون فرانک سوئیس (پول محاسبه) فنی پیش بینی شده در ماده ۵ موافقتنامه فعلی بیشتر شود.

۲. اعتبار فوق الاشعار فقط در یک دوره چهار ماهه از اول نوامبر تا آخر فوریه و باید حداکثر شش ماه پس از اولین استفاده از آن تأدیه گردد.

۳. نرخ بهره حداقل ۴٪ (چهار درصد) در مورد باقیمانده می باشد. مع هذا نرخ بهره در مورد باقیمانده حساب ۱٪ (یک درصد) بیشتر از نرخ بهره در لندن خواهد بود.

۴. اصل و فرع پس از انقضای مدت شش ماهه پیش بینی شده مذکور در فوق در چهارچوب موافقتنامه پرداخت بلافاصله با لیره استرلینگ قابل انتقال به لندن پرداخت می شود.

۵. در انقضای مدت، سایر شرایط مربوط به اعتبار ذکر شده در طی مذاکرات مربوط به اعطای اعتبار بین دو بانک توافق خواهد شد.

مع هذا اعلام می نمایم که شرایط فوق الاشعار برحسب اوضاع و احوال بنا به تقاضای رسمی بانک دولتی چکسلواکی قبل از فصل صادراتمان قابل تغییر است.

جهت تفاهم برای چگونگی اجرای فنی اعتبار، دو بانک مجازند که با یکدیگر
مستقیماً تماس حاصل نمایند.

آقای رئیس خواهشمند است موافقت دولت متبوع خود را در مورد مسائل مورد
بحث اعلام فرماید.

و موافقت دولت را در مورد مطالب مورد بحث اعلام می‌کنم.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

Jaroslav Kohout

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای کورس

رئیس هیئت نمایندگی ایران

۶. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت

۱. موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی، براساس
کنوانسیون بازرگانی، گمرکی و کشتیرانی منعقد شده بین شاهنشاهی ایران و جمهوری
چکسلواکی مورخ ۳۰ آوریل ۱۹۲۹ با ابراز تمایل به گسترش مناسبات بازرگانی در سرحد
امکان و برپایه اصل تساوی حقوق و منافع متقابل در موارد ذیل به توافق رسیدند:

ماده ۱

طرفین متعاهدین با ایجاد تسهیلات، طبق قوانین و مقررات جاری، در جهت
گسترش هر چه بیشتر مبادله کالا بین طرفین خصوصاً در مورد کالاهای مندرج در
فهرستهای الف و ب منضم به این موافقتنامه و سایر کالاهای توافق شده که بین طرفین
صورت می گیرد کوشش خواهند نمود. بدین منظور طرفین متعاهدین متعهد می شوند که اجازه
واردات و صادرات کالاهای فوق الاشعار را صادر نمایند.

ماده ۲

کالاهای وارداتی توسط یکی از طرفین نباید مجدداً به کشور ثالثی صادر شود.

ماده ۳

پرداختهای مربوط به مبادله کالاهایی که در چهارچوب این موافقتنامه انجام
می گیرد به نحو پیش بینی شده در موافقتنامه پرداخت که در تاریخ ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ توسط
طرفین به امضا رسیده است، پرداخت خواهد شد.

ماده ۴

به منظور تأمین حسن اجرای موافقتنامه حاضر و تحکیم و بسط مناسبات
بازرگانی، طرفین متعاهدین کمیسیون مشترکی از نمایندگان ایرانی/چکسلواکی تشکیل
خواهند داد. وظایف اصلی این کمیسیون به شرح زیر خواهد بود:
الف) دقت و مراقبت در امر اجرای موافقتنامه حاضر و نیز موافقتنامه پرداخت و
ضمایم مربوطه به آن

ب) حل مشکلاتی که ممکن است در طول اجرای موافقتنامه حاضر پیش آید

ج) انجام اصلاحات لازم در فهرستهای مذکور در ماده ۲
 د) بررسی کلیه طرحها در جهت بهبود و گسترش مناسبات بازرگانی این
 کمیسیون بنا بر درخواست یکی از طرفین متعاقد در اسرع وقت تشکیل خواهد شد.

ماده ۵

موافقتنامه حاضر و نیز منضمات آن که جزء لاینفک موافقتنامه می باشد، باید از
 تصویب دو طرف بگذرد و در روز مبادله اسناد لازم الاجرا خواهد شد. این موافقتنامه برای
 یک دوره یک ساله تنظیم گردیده و با اجرای تلویحی آن سالانه تمدید می شود مگر آنکه با
 اخطار قبلی، سه ماه قبل از تاریخ انقضای موافقتنامه درخواست فسخ نماید.

ماده ۶

این موافقتنامه جایگزین موافقتنامه بازرگانی مورخ ۲ اوت ۱۹۵۷ پراگ، بین
 شاهنشاهی ایران و جمهوری چکسلواکی می گردد.
 در تهران به تاریخ ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ در دو نسخه، به زبان فرانسه تنظیم شده
 است.

از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی	از طرف دولت شاهنشاهی ایران
امضا	امضا

۲. فهرست کالاهای صادراتی ایران

فهرست (الف)

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی امضا شده در ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

مبلغ به هزار فرانک سوئیس	کالاهای صادراتی ایران به چکسلواکی
۱۴۰۰۰	۱. پنبه
۲۰۰۰	۲. پشم
۳۰۰۰	۳. پوست بره، گوسفند، بز
۱۵۰۰	۴. کتیرا و مواد مشابه دیگر
۴۰۰۰	۵. چوب صنعتی در تمام انواع
P.M	۶. برنج، غله، سبزی خشک، چای
۴۰۰۰	۷. دانه‌های روغنی غیر از دانه پنبه
۴۰۰۰	۸. خشکبار
۲۰۰۰	۹. شیلنگ
P.M	۱۰. توتون و محصولات توتون
۱۰۰	۱۱. ادویه‌جات
۵۰	۱۲. گیاههای طبی، صنعتی و رنگرزی
۵۲۵۰	۱۳. تفاله دانه‌های روغنی
P.M	۱۴. ماهی و محصولات ماهی
۳۰۰	۱۵. مو، پشم، موی دم و یال، کرک، سم، استخوان، شاخ، پر
۲۰۰	۱۶. صدف
۵۰	۱۷. فیروزه، نگینهای فیروزه‌ای، خرده‌ریز فلزی
۵۰	۱۸. ابریشم، منسوجات ابریشمی، زری، نمد
۱۰۰۰	۱۹. قالی
۴۰۰۰	۲۰. ترکیبات معدنی و کنسانتره سرب
P.M	۲۱. فسفاتهای طبیعی
۱۰۰۰	۲۲. گوگرد و ترکیبات معدنی گوگرد
۴۵۰۰	۲۳. ترکیبات معدنی آهن

۱۰۰۰	۲۴. کرومیت و اکسید آهن
۱۰۰۰	۲۵. ترکیبات معدنی روی با منگنز و کنسانتره آنها
P.M	۲۶. ترکیبات معدنی بور و بوراکس
P.M	۲۷. کود شیمیایی
P.M	۲۸. پنبه کوهی
P.M	۲۹. کلفن
۳۵۰۰	۳۰. متفرقه
۶۰۰۰۰	جمع

۳. فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی

فهرست (ب)

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی امضا شده در ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

مبلغ به هزار فرانک سوئیس	کالاهای صادراتی چکسلواکی به ایران
۴۰۰	۱. انواع بذر و دانه، گیاه رازک، جوی صنعتی (مالت)
۱۰۰	۲. نشاسته صنعتی
P.M	۳. شکر
۶۰۰	۴. محصولات شیمیایی آلی و غیر آلی
۲۰۰	۵. محصولات داروسازی و آزمایشگاهی
	۶. انواع مواد رنگ کننده (شامل رنگ کننده های نساجی و سرامیک، رنگ سفید لیتوپون برای رنگ آمیزی شمع، یک نوع رنگ آبی و غیره)
۴۰۰	۷. سنگ غلطان آسیاب و دیگر محصولات ساینده برای استفاده فنی شامل کاغذ و پارچه های سمباده ای
۲۰۰	۸. کاغذ و مقوا، محصولات آنها شامل کاغذ روزنامه ای و کاغذ بسته بندی
۳۰۰۰	۹. ماشین آلات، ابزار، لوازم، دستگاه در تمام انواع، لوازم فرعی و قطعات آنها
۲۱۰۰۰	۱۰. ماشین آلات و دستگاه زراعتی در تمام انواع شامل تراکتور و قطعات آن
۲۰۰۰	۱۱. دستگاهها و ابزار علمی و پزشکی مربوط به جراحی، دستگاهها و ابزار اندازه گیری و سنجش وزن، سنجش دید، سنجش دقت و کنترل شامل تمام انواع دستگاههای سنجش
۷۰۰	۱۲. ساعت دیواری در تمام انواع
۱۰۰	۱۳. دستگاهها و تأسیسات الکتریکی و تلفنی شامل لامپ معمولی، فلئورسنت، دکلهای چوبی اندوده شده به مواد شیمیایی
۱۶۰۰	۱۴. دستگاههای رادیویی و ضبط، گرامافون، لوازم فرعی و قطعات آنها
۱۵۰	۱۵. ماشین تحریر و ماشین حساب
۱۰۰	۱۶. لوازم راه آهن، شامل لوکوموتیو، واگن، ریل و لوازم فرعی
P.M	۱۷. کامیون، شاسی در تمام انواع لوازم فرعی و قطعات یدکی آنها
۲۵۰۰	۱۸. اتومبیل، لوازم فرعی و قطعات آن
۵۰۰	

۵۰۰	۱۹. موتورسیکلت، موتور اسکوترز، دوچرخه، لوازم فرعی و قطعات آنها
P.M	۲۰. هواپیمای شکاری (وورزشی)
	۲۱. شیشه پنجره، شیشه امنیتی، آینه، شیشه تخت، شیشه پخش شده، شیشه
۱۰۰۰	دمیده شده شامل بطری و شیشه تزئینی
	۲۲. شیشه آلات برای مصارف پزشکی و علمی، کارهای ساخت شیشه در تمام
	انواع، شیشه مصارف خانگی، شیشه روشنایی شامل لوستر، آویزه، بلور،
۱۲۰۰	شیشه پرسی
P.M	۲۳. شیشه قابل پاستوریزه شدن
	۲۴. چینی و سرامیک شامل لوازم فنی از جنس پنبه کوهی سیمانی و خاک
۱۰۰۰	رس
	۲۵. محصولات استخراج و تصفیه فلزات، اجناس فلزی مانند قطعات ریخته گری،
	آهنگری، دستگاه منگنه (پرس)، زنجیر، قفل، تور، افزار آلات، آهن آلات
۷۰۰۰	وان حمام و سایر اجناس بهداشتی مینا کاری شده
۱۰۰	۲۶. لامپ
۲۵۰۰	۲۷. منسوجات پنبه ای*
۲۰۰۰	۲۸. منسوجات پشمی
۱۰۰	۲۹. منسوجات کتان
۸۰۰	۳۰. الیاف و منسوجات مصنوعی
۳۰۰	۳۱. نخ پنبه ای و کتان
۴۰۰	۳۲. پارچه برای مصارف فنی، شامل تسمه (از پوست) پارچه برای صحافی
	۳۳. پارچه برای خیاطی، اجناس قیطان دوزی شده و کشباف جوراب ساقه بلند
۲۰۰	نایلونی
۱۵۰	۳۴. نمد و کلاه نمدی
P.M	۳۵. لاستیک و تیوب
	۳۶. اجناس کائوچویی، چربی و از جنس مواد مصنوعی برای مصارف صنعتی،
۸۰۰	پزشکی و بهداشتی

* شامل منسوجات پنبه ای زیر ۹۰ گرم در هر متر مربع به طوری که انواع دیگر آن از نظر دولت ایران برای واردات مورد قبول نخواهد بود.

۳۰۰	۳۷. لوازم اداری
۴۰۰	۳۸. لوازم ورزشی صیادی و شکار
۴۰۰	۳۹. لوازم برای صنعت منسوجات از جنس چوب فولاد و از جنس دیگر
۲۰۰	۴۰. وسایل موسیقی شامل پیانو
	۴۱. کتاب و مجله علمی، صفحه گرامافون، دفترچه موسیقی، فیلم سینمایی
۱۰۰	برای نمایش
۳۵۰۰	۴۲. متفرقه
۶۰۰۰۰	جمع

۴. نامه‌های متبادل بین رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی و ایران درخصوص موافقتنامه بازرگانی

نامه ضمیمه شماره ۱ الف

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

در طی مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دو کشورمان منتهی گردید، اطلاع دارید که طبق دستورالعملهای مقرر در ایران لازم است که در فاکتورهای بازرگانی مربوط به صادرات چکسلواکی فهرست شده در موافقتنامه حاضر مبداء و اصالت کالاهای چکسلواکی قید گشته و نیز توسط اتاق بازرگانی چکسلواکی تایید گردند. مفتخرم که به اطلاع برسانم که دولت چکسلواکی با این شرط موافق است. در مورد کالاهای ایرانی وارده به چکسلواکی نیز اجازه می‌خواهم، به منظور حفظ حسن شهرت کالاهای ایرانی، درخواست نمایم که در فاکتورهای بازرگانی مبداء و اصالت کالاهای مربوطه قید گشته توسط مقامات ذی‌ربط ایرانی گواهی شده و مقامات صلاحیتدار چکسلواکی آنها را تأیید نمایند. آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت خود را در این زمینه به این جانب اطلاع دهید.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

م-استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای دکتر ج. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

نامه ضمیمه شماره ۱ ب

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم که وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام:

«در طی مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دو کشور ما منتهی گردید، اطلاع دارید که طبق دستورالعملهای مقرر در ایران لازم است که در فاکتورهای بازرگانی مربوط به صادرات چکسلواکی، فهرست شده در موافقتنامه حاضر، مبداء و اصالت کالاهای چکسلواکی قید گشته و نیز توسط اطاق بازرگانی چکسلواکی تأیید گردند.

مفتخرم که به اطلاع برسانم که دولت چکسلواکی با این شرط موافق است.

در مورد کالاهای ایرانی وارده به چکسلواکی نیز اجازه می خواهم، به منظور حفظ حسن شهرت کالاهای ایرانی، درخواست نمایم که در فاکتورهای بازرگانی مبداء و اصالت کالاهای مربوطه قید گشته، توسط مقامات ذی ربط ایرانی گواهی شده و مقامات صلاحیتدار چکسلواکی آنها را تأیید نمایند.

آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت خود را در این زمینه به این جانب اطلاع دهید.»

و مراتب فوق الاشعار مورد تأیید دولت متبوع این جانب می باشد.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

به: آقای م- استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

نامه ضمیمه شماره ۲ الف

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

عطف به مذاکراتی که در تاریخ ۳۰ ژانویه الی ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ در تهران انجام شد و منجر به عقد یک موافقتنامه بازرگانی بین دو طرف به تاریخ امروز گردید، مفتخرم که به اطلاع برسانم که نمایندگان هر دو هیئت توافق دارند که تمام اجناسی که واردات و صادرات آنها مجاز شناخته شده یا خواهد شد، حتی اگر در فهرستها کالاهای گروه الف و ب منضم به موافقتنامه فوق الذکر صریحاً قید شده باشند، می توانند برطبق قوانین و آئین نامه های داخلی طرفین در چهارچوب عناوین کامل لیستهای الف و ب وارد یا صادر گردند. چنانچه این لیستها فاقد عناوین لازم باشند، از عنوان «متفرقه» استفاده شود. آقای رئیس استدعا دارم موافقت دولت خود را با آنچه که در فوق ذکر شد اعلام نمایید.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

به: آقای م- استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

نامه ضمیمه شماره ۲ ب

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم که وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام:

«عطف به مذاکراتی که در تاریخ ۳۰ ژانویه الی ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ در تهران انجام شد و منجر به عقد یک موافقتنامه بازرگانی بین دو طرف به تاریخ امروز گردید، مفتخرم که به اطلاع برسانم که نمایندگان هر دو هیئت توافق دارند که تمام اجناسی که واردات و صادرات آنها مجاز شناخته شده یا خواهد شد حتی اگر در فهرستهای کالاهای گروه الف و ب منضم به موافقتنامه فوق الذکر صریحاً قید نشده باشند، می توانند بر طبق قوانین و آئین نامه های داخلی طرفین در چهارچوب عناوین کامل لیستهای الف و ب وارد یا صادر گردند. چنانچه این لیستها فاقد عناوین لازم باشند، از عنوان «متفرقه» استفاده شود.

آقای رئیس استدعا دارم موافقت دولت خود را با آنچه که در فوق ذکر شده اعلام

نمایید.»

و مراتب فوق الاشعار مورد تأیید دولت متبوع این جانب می باشد.

لطفاً مراتب احترامات فایقه مرا بپذیرید.

م-استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

تهران

نامه ضمیمه شماره ۳ الف

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

عطف به مذاکرات دو هیئت نمایندگی که منجر به امضای موافقتنامه بازرگانی به تاریخ امروز شد، مفتخرم که بدین وسیله تأیید کنم که طرف ایرانی در صورت افزایش تولید پنبه در ایران، مخالفتی برای صدور پنبه بیشتر نخواهد داشت.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

به: جناب آقای م- استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

نامه ضمیمه شماره ۳ ب

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم که وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام:
 «عطف به مذاکرات دو هیئت نمایندگی که منجر به امضای موافقتنامه بازرگانی
 به تاریخ امروز شد، مفتخرم که بدین وسیله تأیید کنم که طرف ایرانی در صورت افزایش
 پنبه در ایران، مخالفتی برای صدور پنبه بیشتر نخواهد داشت.
 آقای رئیس استدعا دارم موافقت دولت خود را با آنچه در فوق ذکر شد، اعلام
 نماید.»

و مراتب فوق الاشعار مورد تأیید دولت متبوع این جانب می باشد.
 آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

م — استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

تهران

نامه ضمیمه شماره ۴ الف

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم اعلام نمایم که دو هیئت نمایندگی موافقت کردند که خرید خدمات عمومی خارج از موارد قید شده در لیستهای منضم به موافقتنامه بازرگانی این روز صورت خواهند گرفت کیفیت و شرایط پرداخت چنین معاملاتی در هر مورد به طور خاص تعیین خواهد شد.

آقای رئیس استدعا دارم موافقت دولت خود را با آنچه که در فوق ذکر شد، اعلام نمایید.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

م - استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای دکتر ج. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

تهران

نامه ضمیمه شماره ۴ ب

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم که وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام:
«مفتخرم اعلام نمایم که دو هیئت نمایندگی موافقت کردند که خرید خدمات
عمومی خارج از موارد قید شده در لیستهای منضم به موافقتنامه بازرگانی این روز صورت
خواهند گرفت.
کیفیت و شرایط پرداخت چنین معاملاتی در هر مورد به طور خاص تعیین خواهد
شد.

آقای رئیس استدعا دارم موافقت دولت خود را با آنچه که در فوق ذکر شد اعلام
نمایید.»
و مراتب فوق الاشعار مورد تأیید دولت متبوع این جانب می باشد. لطفاً مراتب
احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

به: آقای م - استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

نامه ضمیمه شماره ۵ الف

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

عطف به مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران گردید، مفتخرم به این وسیله تأیید نمایم که طرفین متعاهد موافقت نمودند برای تسهیل و تسریع در امر انتقال اعتبارات و مطالبات اتباع چکسلواکی و ایران که ناشی از قراردادهای منعقد شده قبل از امضای موافقتنامه فوق الذکر هستند در حد توان سعی و تلاش نمایند.

آقای رئیس استدعا دارم موافقت دولت خود را با آنچه که در پیش ذکر شد، اعلام نمایید و مراتب احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

م- استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای دکتر ج. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

تهران

نامه ضمیمه شماره ۵ ب

ضمیمه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم که وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام:

«عطف به مذاکراتی که امروز به عقد موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران گردید، مفتخرم بدین وسیله تأیید نمایم که طرفین متعهد موافقت نمودند برای تسهیل و تسریع در امر انتقال اعتبارات و مطالبات اتباع چکسلواکی و ایران که ناشی از قراردادهای منعقد شده قبل از امضای موافقتنامه فوق الذکر هستند در حد توان سعی و تلاش نمایند.

آقای رئیس استدعا دارم موافقت دولت خود با آنچه در پیش ذکر شد، اعلام نمایید و مراتب احترامات فایقه مرا بپذیرید.»

و مراتب فوق الاشعار مورد تأیید دولت متبوع این جانب می باشد. لطفاً مراتب احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

به: آقای م - استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

۵. موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداخت

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توجه به
ماده ۳ موافقتنامه بازرگانی امضا شده بین دو طرف به تاریخ امروز در مورد موارد ذیل به
توافق رسیدند.

ماده ۱

پرداختهای مشروح در ماده ۴ موافقتنامه حاضر بین اشخاص حقیقی و حقوقی
مقیم ایران و اشخاص حقیقی و حقوقی مقیم چکسلواکی به موجب مفاد این موافقتنامه و
مطابق با مقررات عمومی لازم الاجرا در کشورهای طرفین متعاهد انجام خواهند شد.

ماده ۲

الف) پرداختها بین ایران و چکسلواکی از طرف ایران توسط بانک ملی ایران،
تهران، به حساب بانک مرکزی ایران و از طرف چکسلواکی توسط بانک دولتی
چکسلواکی پراگ انجام خواهد گرفت.

بدین منظور

ب) بانک ملی ایران به حساب بانک مرکزی ایران و به عنوان نماینده دولت
شاهنشاهی ایران در دفاتر خود حسابی به فرانک سوئیس (پول محاسبه) که به نام بانک دولتی
چکسلواکی پراگ به نام Statni Banka Ceskoslovenska Compte Francs Suisses
«Clearing» نامیده می شود، باز خواهد نمود.

ج) Statni بانک چکسلواکی، پراگ به عنوان نماینده دولت چکسلواکی در
دفاتر خود حسابی به فرانک سوئیس (پول محاسبه) به نام بانک ملی ایران تحت عنوان
Bank Melli Iran Compte Francs Suisses Clearing.

باز خواهد نمود.

به این حسابها بهره تعلق نگرفته و از هزینه ها نیز معاف اند.

د) حساب بانک ملی ایران-تهران با مبالغی به منظور تسویه پرداختهای مربوط به
این موافقتنامه که در عهده اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن چکسلواکی به نام اشخاص
حقیقی و حقوقی ساکن در ایران می باشد بستانکار خواهد شد. این حساب با مبالغ

حواله‌های ارسالی دریافتی توسط Statni بانک چکسلواکی، پراگ بدهکار می‌شود.
 ه) حساب Statni بانک چکسلواکی، پراگ با مبالغی به منظور تسویه پرداختهای مربوط به این موافقتنامه در عهده اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن ایران به نام اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن چکسلواکی می‌باشد بستانکار خواهد شد. این حساب با مبالغ حواله‌های ارسالی دریافتی توسط بانک ملی ایران، تهران بدهکار می‌شود.

ماده ۳

الف) پرداختها توسط بدهکاران و پرداختها به بستانکاران در هر دو کشور طرف قرارداد به پول ملی و براساس قوانین و مقررات جاری هر کشور انجام خواهد شد.
 ب) پرداختها به بستانکاران توسط دو بانک مرکزی با رعایت ترتیب زمانی دریافت حواله‌های پرداخت و با توجه به محدودیت حسابها، موضوع ماده ۲ با در نظر گرفتن روش اعتبار فنی ذکر شده در ماده ۵ که در ذیل خواهد آمد، انجام خواهد گرفت.
 د) نرخ تبدیل پولهای ملی به فرانک سوئیس همان نرخ رسمی جاری در هر دو کشور خواهد بود.

ماده ۴

پرداختهای زیر در حکم پرداختهای جاری در نظر گرفته می‌شوند:
 الف) پرداختهای بازرگانی مشتمل بر انواع هزینه‌های فرعی مانند تمام هزینه‌های حمل و نقل، انبارداری، بازرسی، ترخیص از گمرک، هزینه‌های بندری و بارگیری، حق کمیسیون و حق العمل کاری، هزینه‌های بانکی، پیش‌پرداختها، هزینه ارائه، تبلیغات، هزینه‌ها و سودهای ترانزیتی هزینه مونتاز و غیره.
 ب) حق بیمه، غرامت بیمه و حقوق و غرامت بیمه نزد سایر شرکتها، تا جایی که قراردادهای مربوطه پرداخت به فرانک سوئیس (پول محاسبه) را قبول نموده باشد.
 ج) پرداختهای دوره‌ای بین ادارات پست، تلگراف، تلفن
 د) خدمات، هزینه مسافرت ترتیب مذاکرات و اقامت
 ه) حقوق، مستمری، پاداش و حق الزحمه افتخاری
 و) حقوق پروانه و علامت و نشانه‌های تجاری و حق تألیفها
 ز) حق اشتراک
 ح) مالیات، عوارض، حقوق، جرایم و هزینه‌های قضایی

ط) مخارج نمایندگی های دیپلماتیک و کنسولی
 ی) حقوق هنرمندان و ورزشکاران
 ک) سایر پرداختها که مورد توافق مشترک دو بانک قرار گرفته شود.

ماده ۵

تا زمانی که حسابهای پیش بینی شده در ماده ۲ موجودی بدهکار یا بستانکار بیش از مبلغ ۴,۵۰۰,۰۰۰ فرانک سوئیس (چهار میلیون و پانصد هزار فرانک سوئیس) پول مورد محاسبه نداشته باشد، طرف بستانکار حواله های پرداخت طرف بدهکار را که در ماده ۳ ذکر شده بدون درخواست ضمانت بانکی و بدون درخواست برای تسویه این باقیمانده از طریق ارز انجام می دهد.

چنانچه در هر زمان حسابهای پایاپای موجودی بدهکار یا بستانکار بیش از مبلغ اعتباری داشته باشد، مبلغ اضافی بنا به درخواست طرف بستانکار با لیره استرلینگ قابل تبدیل و یا هر پول دیگری که مورد قبول طرفین باشد در اسرع وقت قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۶

نرخهای پیشنهادی، قراردادهای فاکتورها و پرداختها که در چهارچوب موافقتنامه بازرگانی جاری و این موافقتنامه قرار می گیرند به فرانک سوئیس (پول محاسبه) تنظیم خواهند گشت.

ماده ۷

بانک ملی ایران، تهران و Statni بانک چکسلواکی، پراگ با توافق مشترک روش و چگونگی اجرای موافقتنامه حاضر را تعیین خواهند نمود.

ماده ۸

با انقضای این موافقتنامه، حسابهای پایاپای برای یک دوره ۶ ماهه باز خواهند بود تا طرف بدهکار بتواند در عرض این مدت با صدور کالا به کشور بستانکار بدهی خود را تصفیه نماید؛ متعاقباً کشور بستانکار لازم است با اجازه ورود کالاهای مذکور را صادر کند در صورتی که اعطای چنین مجوزی به وسیله قوانین جاری پیش بینی شده باشد. چنانچه در پایان این مهلت هنوز موجودی در حسابهای پایاپای باقی بود، طرف بدهکار موظف است آن را بنا به درخواست طرف بستانکار به لیره استرلینگ قابل تبدیل و

یا هر پول مناسب دیگری با توافق طرفین تسویه نماید.
معاملاتی که پس از مدت ذکر شده هنوز معلق مانده، به صورت معمول و متعارف و مطابق با مقررات جاری در روز تسویه خواهند شد.

ماده ۹

مانده حسابهای موجود در رابطه با موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی منعقد در ۲ اوت ۱۹۵۷ پراگ حسابهای مذکور در ماده ۲ این موافقتنامه منتقل خواهند شد.

ماده ۱۰

موافقتنامه حاضر و نیز منضمات آن که جزو لاینفک موافقتنامه می باشند باید از تصویب دو طرف متعاهد بگذرد و در روز مبادله یادداشتهای تصویب لازم الاجرا خواهند شد.

این موافقتنامه برای یک دوره یکساله تنظیم گردیده و اجرای تلویحی آن سال به سال تمدید می گردد، مگر آنکه سه ماه قبل از تاریخ انقضا، با اخطار قبلی توسط یکی از طرفین تقاضای فسخ به عمل آید.

ماده ۱۱

این موافقتنامه، جایگزین موافقتنامه پرداخت مورخ ۲ اوت ۱۹۵۷ پراگ، بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی می گردد.
در تهران به تاریخ ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ در دو نسخه، هر دو نسخه به زبان فرانسه تنظیم شده است.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران	از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی
امضا	چکسلواکی
	امضا

۶. نامه‌های متبادل بین رئیس هیئت نمایندگی ایران و چکسلواکی درخصوص موافقتنامه پرداخت

نامه ضمیمه شماره ۱ الف

ضمیمه موافقتنامه پرداخت به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

عطف به درخواست شما در مورد خرید محصولات فصلی ایران مفتخرم که به اطلاع برسانم که هر دو هیئت نمایندگی در مورد موارد ذیل به توافق رسیدند: بانک ملی ایران، به‌طور اصولی و با در نظر گرفتن کلیه جوانب امر به منظور تسهیل در امر خرید محصولات ایرانی حاضر است به درخواست احتمالی Statni بانک چکسلواکی برای یک اعتبار فصلی بیشتر از اعتبار پیش‌بینی شده در ماده ۵ موافقتنامه پرداخت منعقد در این روز، با نظر مساعد مورد توجه قرار دهد. کیفیت و شرایط اعتبار مورد بحث به قرار زیر است:

۱. مبلغ مزبور نباید از دو میلیون فرانک سوئیس (پول مورد محاسبه) مازاد بر سقف اعتباری پیش‌بینی شده در ماده ۵ موافقتنامه پرداخت تجاوز نماید.
 ۲. اعتبار ذکر شده فقط در یک دوره ۴ ماهه از تاریخ اول نوامبر تا آخر فوریه قابل استفاده بوده و حداکثر ۶ ماه بعد از تاریخ اولین برداشت باید مسترد گردد.
 ۳. نرخ بهره حداقل ۴ درصد است در این صورت نرخ بهره در مورد باقیمانده حساب یک درصد بیشتر از نرخ بهره در لندن خواهد بود.
 ۴. اصل فرع مبلغ با انقضای مهلت ۶ ماهه فوق در چهارچوب موافقتنامه پرداخت فوراً قابل پرداخت بوده و چنانچه ایجاب نماید به لیره استرلینگ قابل تبدیل در لندن باید پرداخت شود.
 ۵. چنانچه اعتبار فوق شرایط دیگری ایجاب نماید، موارد مورد نظر در طول مذاکراتی که بین دو بانک به عمل خواهد آمد حل و فصل می‌گردد.
- با این وجود لازم است یادآوری نمایم که شرایط ذکر شده در فوق به هنگام دریافت درخواست رسمی Statni بانک چکسلواکی قبل از آغاز فصل صادرات یا

برحسب شرایط قابل تغییر می باشند.
 جهت حصول تفاهم در مورد چگونگی اجرای عملی این اعتبار دو بانک مجازند
 که با یکدیگر در ارتباط مستقیم باشند.
 آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت متبوع خود را در رابطه با مطالب فوق الذکر
 به اینجانب اعلام فرمایید.
 آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

به: آقای م- استارستا
 رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی
 تهران

نامه ضمیمه شماره ۱ ب

ضمیمه موافقتنامه پرداخت به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام:

«عطف به درخواست شما در مورد خرید محصولات فصلی ایران، مفتخرم که به اطلاع برسانم که هر دو هیئت نمایندگی در مورد موارد ذیل به توافق رسیدند:

بانک ملی ایران، به طور اصولی و با در نظر گرفتن کلیه جوانب امر به منظور تسهیل در امر خرید محصولات ایرانی حاضر است به درخواست احتمالی Statni بانک چکسلواکی برای یک اعتبار فصلی بیشتر از اعتبار پیش بینی شده در ماده ۵ موافقتنامه پرداخت منعقد در این روز، با نظر مساعد مورد توجه قرار دهد.

کیفیت و شرایط اعتبار مورد بحث به قرار زیر است:

۱. مبلغ مزبور نباید از دو میلیون فرانک سوئیس (پول مورد محاسبه) مازاد بر سقف اعتباری پیش بینی شده در ماده ۵ موافقتنامه پرداخت تجاوز نماید.
 ۲. اعتبار ذکر شده فقط در یک دوره ۴ ماهه از تاریخ اول نوامبر تا آخر فوریه قابل استفاده بوده و حداکثر ۶ ماه بعد از تاریخ اولین برداشت باید مسترد گردد.
 ۳. نرخ بهره حداقل ۴ درصد است در این صورت نرخ بهره در مورد باقیمانده حساب یک درصد بیشتر از نرخ بهره در لندن خواهد بود.
 ۴. اصل و فرع مبلغ با انقضای مهلت ۶ ماهه فوق در چهارچوب موافقتنامه پرداخت فوراً قابل پرداخت بوده و چنانچه ایجاب نماید به لیره استرلینگ قابل تبدیل در لندن باید پرداخت شود.
 ۵. چنانچه اعتبار فوق شرایط دیگری ایجاب نماید، موارد مورد نظر در طول مذاکراتی که بین دو بانک به عمل خواهد آمد حل و فصل می گردد.
- با این وجود لازم است یادآوری نمایم که شرایط ذکر شده در فوق به هنگام دریافت درخواست رسمی Statni بانک چکسلواکی قبل از آغاز فصل صادرات یا برحسب شرایط قابل تغییر می باشد.

جهت حصول تفاهم در مورد چگونگی اجرای عملی این اعتبار دو بانک مجازند که با یکدیگر در ارتباط مستقیم باشند. آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت متبوع خود را در رابطه با مطالب فوق‌الذکر به اینجانب اعلام فرمایید.»
و موافقت دولت متبوع خود را در مورد مطالب آن اعلام نمایم.
آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

م — استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای دکتر ج. ا. غفاری
رئیس هیئت نمایندگی ایران
تهران

نامه ضمیمه شماره ۲ الف

ضمیمه موافقتنامه پرداخت به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

عطف به مذاکرات بین دو هیئت نمایندگی که به امضای موافقتنامه پرداخت بین دو طرف منتهی گردید مفتخرم که به اطلاع برسانم منظور آخرین بند ماده ۸ موافقتنامه فوق الذکر به این مضمون: معاملاتی که پس از مدت ذکر شده هنوز معلق مانده به طریق معمول و متعارف و مطابق مقررات جاری در روز تسویه خواهند شد، این است که تعهدات مالی تسویه نشده تا زمان انقضای اعتبار موافقتنامه پرداخت مورخ ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ طبق مقررات عمومی لازم الاجرا برای کلیه پرداختهای ایران به سایر کشورها پرداخت خواهند شد.

آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت متبوع خود را با آنچه که در پیش ذکر شد به این جانب اعلام نمائید.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

به: آقای م. استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

تهران

نامه ضمیمه شماره ۲ ب

ضمیمه موافقتنامه پرداخت به امضای امروز

تهران، ۲۱ فوریه ۱۹۶۱

آقای رئیس

مفتخرم که وصول نامه امروز شما را به این مضمون اعلام:

«عطف به مذاکرات بین دو هیئت نمایندگی که به امضای موافقتنامه فوق الذکر به این مضمون: معاملات که پس از مدت ذکر شده هنوز معلق مانده به طریق معمول و متعارف و مطابق مقررات جاری در روز تسویه خواهند شد، این است که: تعهدات مالی تسویه نشده تا زمان انقضای اعتبار موافقتنامه پرداخت مورخ ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ طبق مقررات عمومی لازم الاجرا برای کلیه پرداختهای ایران به سایر کشورها پرداخت خواهند شد.

آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت متبوع خود را با آنچه که در پیش ذکر شد به این جانب اعلام نمایید.»

و موافقت دولت متبوع خود را با مفاد آن اعلام نمایم.

آقای رئیس احترامات فایقه مرا بپذیرید.

امضا

م. استارستا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

به: جناب آقای دکتر ح. ا. غفاری

رئیس هیئت نمایندگی ایران

تهران

۷. موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت

۱. موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی بین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

اول ژوئن ۱۹۶۳

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توجه به قرارداد بازرگانی و گمرکی و کشتیرانی بین دولت جمهوری چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران منعقد در تاریخ ۳۰ آوریل ۱۹۶۳ و نظر به اینکه مایل هستند روابط بازرگانی را در حدود امکان براساس تساوی و مزایای متقابل توسعه دهند، نسبت به مراتب زیر توافق نمودند.

ماده ۱

طرفین متعهدین برطبق قوانین و مقررات جاری توسعه هرچه بیشتر مبادلات کالاها را میان دو کشور براساس لیستهای (A) و (B) کالاهای منضم به این موافقتنامه و نیز سایر کالاها را که مورد توافق طرفین قرار گرفته باشند، تسهیل و ترغیب خواهند نمود.

بدین منظور طرفین متعهدین تعهد می نمایند که صادرات و واردات کالاهای نامبرده در بالا را طبق قوانین و مقررات جاری در هریک از دو کشور اجازه بدهند.

ماده ۲

کالاهایی که به توسط یکی از طرفین متعهدین وارد می شود نباید به کشورهای دیگر مجدداً صادر گردد.

ماده ۳

به منظور اجرای این موافقتنامه، کالاهایی که از مبدأ و فرآورده سرزمین ایران می باشند کالاهای ایران و کالاهایی که از مبدأ و فرآورده سرزمین چکسلواکی می باشند کالاهای چکسلواکی تلقی می شوند. گواهینامه های مبدأ مربوط به کالاهایی که در این موافقتنامه ذکر شده و از طرف چکسلواکی به توسط اطاق بازرگانی چکسلواکی و از طرف ایران به توسط مقامات صلاحیتدار ایران صادر گردیده باید همراه اسناد کالاهای مربوط بوده و به وسیله مقامات صلاحیتدار هریک از طرفین متعهدین تقاضا شود.

ماده ۴

پرداختهای مربوط به مبادلات کالا که در چهارچوبه این موافقتنامه به عمل می آید، طبق مقررات پیش بینی شده به وسیله موافقتنامه پرداخت که طرفین متعاهدین به تاریخ امروز امضا نمودند جزء لاینفک این موافقتنامه است تصفیه خواهند شد.

ماده ۵

به منظور تأمین حسن اجرای این موافقتنامه و تحکیم و توسعه روابط بازرگانی بین دو کشور طرفین متعاهدین یک کمیسیون مختلط ایران و چکسلواکی تشکیل خواهند داد که وظایف عمده آن به قرار زیر خواهد بود.

الف) مراقبت در اجرای این موافقتنامه و موافقتنامه پرداخت و ضمایم آنها
ب) رفع کلیه اشکالاتی که ممکن است ضمن اجرای این موافقتنامه حادث

گردد

ج) تغییر و تکمیل لیستهای مذکور در ماده (۱) بالا
د) بررسی هر طرحی که منظور از آن بهبود و توسعه روابط بازرگانی بین دو کشور باشد.

کمیسیون به تقاضای یکی از طرفین متعاهدین در کوتاهترین مهلتی که ممکن است تشکیل خواهد شد.

ماده ۶

این موافقتنامه و ضمایم آن که جزء لاینفک آن می باشند از روز اول ژوئیه ۱۹۶۳ لازم الاجرا خواهند بود.

این موافقتنامه برای مدت یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدنش منعقد می شود و سال به سال به خودی خود تمدید خواهد شد مگر اینکه با یک اعلام قبلی، سه ماه قبل از تاریخ انقضای آن به وسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ شود.

ماده ۷

معاملاتی که در مدت این موافقتنامه انجام یافته و تصویب شده ولی هنگام انقضای آن به پایان نرسیده باشد، تا وقتی که به پایان برسند، تابع مقررات این موافقتنامه خواهند بود. به استثنای مواردی که یک ترتیب خاص بین طرفین وجود داشته باشد.

ماده ۸

این موافقتنامه جانشین موافقتنامه بازرگانی میان دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی که در تاریخ ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ در تهران به امضا رسیده است خواهد بود. در شهر پراگ در تاریخ اول ژوئن ۱۹۶۳ در دو نسخه هر دو به زبان فرانسه به رشته تحریر درآمد و هر دو متن بالسویه معتبر می باشد.

امضا

امضا

از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

چکسلواکی

۲. فهرست کالاهای صادراتی ایران

لیست A

که جزء لاینفک موافقتنامه بازرگانی امضا شده

در تاریخ اول ژوئن ۱۹۶۳ می باشد

مبلغ به ۱۰۰۰ دلار امریکا	کالاهای ایرانی قابل صدور به کشور چکسلواکی
۱۱۴	۱. دانه های روغنی کتان، کنجد و شاهدانه
۲۰۰۰	۲. کنجاله
۱۵۰۰	۳. میوه های خشک و انواع و اقسام (جوز)
۱۰۰	۴. سبزی های خشک، باقلا، عدس، لوبیای خشک، نخود
برای یادداشت	۵. غلات (جو، گندم، گندم دوسر، ذرت و غیره (x))
برای یادداشت	۶. فضولات غلات
۱۰	۷. ادویه، زیره، زعفران و غیره
۱۵	۸. گیاهان طبی، صنعتی، رنگ کننده و حنا
۱۱۴	۹. برنج فضولات برنج (x)
برای یادداشت	۱۰. چای
۱۰	۱۱. کمپوت و آب میوه
برای یادداشت	۱۲. توتون و فرآورده های توتون
۳۴۴	۱۳. کتیرا و صمغ های دیگر
۳۵۰۰	۱۴. پنبه خام و فضولات پنبه
۴۶	۱۵. ماهی کنسرو، ماهی خشکیده یا نمک سود
۴۰۰	۱۶. روغن نباتی هیدروژنه
۲۰۰	۱۷. آرد ماهی
۷۰۰	۱۸. پوست گوسفند و بز و بره خام با پرداخته و (سالامبور)
۶۰۰	۱۹. روده
برای یادداشت	۲۰. انواع پشم، فضولات پشم
۳۵	۲۱. موی مرغوز، موی بز، موی خوک و سایر موها
برای یادداشت	۲۲. ابریشم طبیعی خام و فضولات ابریشم

۲۵۰	۲۳. فرش
۱۵	۲۴. اشیای هنری، خاتم، اشیای قلمزده، زری، گیوه
	۲۵. منسوجات بافته شده (تریکو)، جوراب مردانه، زیر پوش
۱۱۰	پشمی و ابریشم طبیعی
۱۵۰	۲۶. قماش خام
۱۰۰	۲۷. نخ پنبه
۲۰	۲۸. اشیای پلاستیکی
۵۰	۲۹. صدف خام
۱۵	۳۰. سنگهای قیمتی از قبیل فیروزه
۹۱۵	۳۱. چوب گردو و سایر چوبها برای مصارف صنعتی
برای یادداشت	۳۲. سنگهای مخصوص ساختمان
	۳۳. سنگهای معدنی
	سنگهای سرب
	سنگهای آهن و مانگانز
	سنگهای کرومیت
۲۷۵۰	سنگهای روی و قلع
۲۰۰	۳۴. گوگرد
برای یادداشت	۳۵. کودهای شیمیائی
۲۰	۳۶. فیلم سینما چاپ شده، کتاب و روزنامه
۷۲۷	۳۷. متفرقه
۱۵۰۰۰	جمع
	(x) با اجازه قبلی دولت شاهنشاهی ایران

۳. فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی

لیست (B)

که جزء لاینفک موافقتنامه بازرگانی امضا شده در اول ژوئن ۱۹۶۳ می باشد

کالاهای چکسلواکی قابل صدور به کشور ایران مبلغ به هزار دلار امریکایی

۱. انواع بذر و دانه‌ها رازک، مالت صنعتی ۱۰۰
۲. آرد حبوبات صنعتی ۲۰
۳. قند ۱۰۰
۴. فراورده‌های شیمیایی، آلی و غیر آلی ۷۰
۵. محصولات دارویی و آزمایشگاهی ۵۰
۶. انواع مواد رنگ کننده (به انضمام رنگ کنندگان برای منسوجات و سفال، مواد شفاف کننده سنگ لاجوردی ۴۰
۷. سنگ و سایر محصولات تیزکننده برای مصارف فنی به انضمام کاغذ و پارچه سمباته ۸۰
۸. کاغذ و مقوا و فرآورده‌های آنها به انضمام کاغذ روزنامه و کاغذ لفاف ۸۰۰
۹. ماشین آلات

تجهیزات کارخانه‌ها و معادن

ماشینها برای امور عام المنفعه و ساختمان به انضمام جرثقیل و غلتک

ماشینها و تجهیزات برای صنایع غذایی، روغن کشی، قندسازی
ماشینهای نساجی از هر قبیل و قطعات منفصله و متفرقات آنها
ماشینهای مولد برق و موتورهای برقی
موتورهای دیزل، ماشینهای درودگری

انواع ماشین برای ساختن اشیای چرمی، پوستی و کائوچویی
ماشینهای دوخت برای خانه‌داری و صنایع و قطعات منفصله آنها
ماشینهای متفرقه که مخصوصاً ذکر نشده به انضمام تلمبه و
تلمبه موتوری، کمپرسور و قطعات منفصله آنها، ابزار ماشین

- از هر قبیل و متفرقات و قطعات منفصله آنها
بولبرینگ از هر قبیل با تیل، با غلتک، با فرفره سوار شده
بانه و همچنین قطعات منفصله آنها ۵۵۰۰
۱۰. ماشینها و دستگاههای کشاورزی از هر قبیل به انضمام تراکتورها
و قطعات منفصله آنها ۶۰۰
۱۱. دستگاهها و ادوات علمی و طبی و جراحی، دستگاهها و آلات
سنجش و اپتیک دقیق و کنترل به انضمام انواع کنتور ۲۰۰
۱۲. ساعت‌های دیواری از هر قبیل و ساعت‌های جیبی به انضمام
ساعت‌های شماطه‌دار ۴۰
۱۳. دستگاهها و تأسیسات الکتریکی تلفنی به انضمام لامپ‌های
روشنایی، لوله‌های فلورسنت، تیرهای اشباع‌شده، دستگاههای
برقی خانه‌داری از قبیل ترانسفورماتور، عایق و باطری، لوازم
مقاومت، لوازم تأسیسات برقی، لوله برگمان، دستگاههای رکلاژ
قطع کوران، حمایت پخش کوران برق اتصالها ۴۵۰
۱۴. دستگاههای سینما، اپتیک و عکاسی، فیلم برای سینما، فیلم
شیشه، کاغذ کاربن چاپ نشده، قطعات منفصله گرامافون و ضبط
صوت ۷۰
۱۵. ماشینهای تحریر و ماشینهای حساب ۳۰
۱۶. اتومبیل‌های سواری و لوازم و قطعات منفصله آنها و قطعات
منفصله کامیونها ۵۰۰
۱۷. موتورسیکلت، اسکوتر، دوچرخه پایی و لوازم و قطعات آنها ۱۲۰
۱۸. هواپیماهای ورزش برای یادداشت ۵۰۰
۱۹. شیشه پنجره، شیشه امنیت، شیشه مسطح، شیشه ریبدار، شیشه
سلح، شیشه پف کرده به انضمام بطری و شیشه ۵۰۰
۲۰. انواع اشیای ساخته شده از شیشه، شیشه خانه‌داری و روشنایی
به انضمام لوسترها و آویزها و شیشه بلوری و شیشه فشاری و
تکمه‌های شیشه‌ای و شیشه‌های برای مصارف طبی و علمی ۲۵۰

۲۱. بطری ها و سایر شیشه های بسته بندی
برای یادداشت
۲۲. چینی و سفال به انضمام اشیای فنی از پنبه نسوز و سیمان
و خاک رس اجزا برای ساختن صفحه های گرامافون ۲۵۰
۲۳. محصولات فولادسازی از قبیل هفتولهای آهنی کشیده شده،
لوله های فولادی یا چدنی، ورقه های آهن و آهن گالوانیزه،
فولاد پروفیل، فولاد برای بتون، فولادهای مخصوص استوانه گاز،
الکترودها ۱۵۰۰
۲۴. اشیای ساخته شده از آهن و فولاد از هر قبیل قفل بست،
زنجر، میخ (به استثنای میخهای معمولی) میخهای ریز،
سرپهن برای کفشدوزی، میخ برای مبل، میخهای ریز از
مفتول آهن برای مبل سازان میخهای هوب و میخهای حمایت کننده
(استاودس)، قفل، کیف دستی و کیف بغلی، قفل جامه دان
ابزار از هر رقم ۳۰۰
۲۵. اشیای از چدن لعابی از قبیل وان حمام و سایر لوازم
بهداشتی، لوازم آشپزخانه، از آهن و فولاد یا سایر فلزات
از قبیل گوشت خرد کنی و آب میوه گیری و غیره ۲۵۰
۲۶. چراغ بادی ۵۰
۲۷. منسوجات پشمی (به انضمام منسوجات پشمی چاپ شده)، نخ
پشمی برای کشفافی دستی، نخ پشم برای مصارف صنعتی، کرک
پشمی ۴۰۰
۲۸. منسوجات کتانی، برزنت کتانی برای پوشش ۵۰
۲۹. نخ پنبه مرسریزه و کتان ۷۰
۳۰. منسوجات برای مصارف فنی از جمله منسوجات برای صنایع
کفشدوزی، تسمه مودار، پارچه برای صحافی، گازئیدروفیل ۱۴۰
۳۱. کرباس برای دوزندگی اشیای علاقبندی از قبیل روبان،
روبانهای کشدار، کرباسهای خیاطی، توری ودانتل و قلابدوزی ۱۰۰
۳۲. نمد و کلاه نمدی (فوتر) ۶۰

۳۳. اشیای برای خیاطی از قبیل تکمه فشاری، سنجاق، سنجاق قفل، انگشتانه، میل کاموابافی، چنگال برای دانتل، سگک و مادگی، سگک برای شلوار، حلقه برای شلوار، تکمه پرچ، تکمه از هر قبیل ۱۶۰
۳۴. هدیه‌های مختصر از قبیل چتر و سرچتر قوطی و کیف جای سیگار ساخته شده از فلز، جای پودر، لوازم مانیکور فلزی، فرچه، قلم موی هموار برای نقاشی و لاک زدن بُرس مسواک ۶۰
۳۵. لاستیک رویی و تویی برای یادداشت
۳۶. اشیای ساخته شده از کائوچوک و چرم و مواد مصنوعی برای مصارف صنعتی و طبی و بهداشتی، دستکش (لاتکس) برای پزشکان و خانه‌داری و مصارف فنی، دستکشهای شستشو، کیسه آب گرم، کیسه یخ، قنداق بچه ساخته شده از کائوچوک عددی یا به شکل اوراق لوله شده، توپ تنیس، پوشش کائوچو کف اطاق، مشمع کف اطاق، پوشش مبلی، صفحات ورقه ورقه شده شیشه برای بچه پستانک، پستانک کوچک ۱۵۰
۳۷. لوازم دفتری (مداد و مدادهای گرافیت از هر رقم، مداد کپیه، مداد آب‌رنگ، مداد الوان، قلم مرکب دوات ماشین دوخت، سوزن ماشین دوخت، مداد پاک‌کن، مغز مداد از هر قبیل و قلم خودنویس از هر قبیل ۹۰
۳۸. لوازم ورزشی و صید ماهی و شکار (چرخ کوچک سرچوب صید ماهی لوازم مختلط ورزش ۱۰۰
۳۹. لوازم صنایع نساجی از چوب و فولاد و سایر لوازم ۸۰
۴۰. اسلحه ورزش و شکار فشنگ (با اجازه دولت) برای یادداشت
۴۱. آلات موسیقی ۵۰
۴۲. کتب و مجلات علمی، صفحات گرامافون، دفتر موسیقی، فیلم

۴۳۹

۲۰
۶۹۰

۱۵۰۰۰

سینما برای نمایش
۴۳. متفرقه

جمع

۴. نامه رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی به رئیس هیئت نمایندگی ایران

نامه رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی خطاب به جناب آقای دکتر مولوی

رئیس هیئت نمایندگی ایران

نامه ضمیمه شماره 1A که جزء لاینفک موافقتنامه امضا شده به تاریخ امروز می باشد

پراگ-اول ژوئن ۱۹۶۳

آقای رئیس

مفتخراً به استحضار می رساند که دو هیئت نمایندگی موافقت نمودند که خریدهای دولتی خارج از سهمیه های پیش بینی شده در لیستهای منضم به موافقتنامه بازرگانی امروز انجام خواهند پذیرفت.

نحوه و شروط پرداخت این قبیل معاملات، منفرداً برای هر مورد مقرر خواهند گردید. آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت متبوع خود را درباره موضوع فوق تأیید فرمایید.

با تقدیم احترامات

امضا

امیل پشنیکا

۵. پاسخ رئیس هیئت نمایندگی ایران به نامه رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی
نامه رئیس هیئت نمایندگی ایران خطاب به رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی
نامه ضمیمه شماره IB که جزء لاینفک موافقتنامه امضا شده به تاریخ امروز می باشد
پراگ اول ژوئن ۱۹۶۳

آقای رئیس

مفتخراً وصول نامه شما مورخ امروز را که مفاد آن به قرار زیر است:
«مفتخراً به استحضار می رساند که دو هیئت نمایندگی موافقت نمودند که
خریدهای دولتی خارج از سهمیه های پیش بینی شده در لیستهای منضم به موافقتنامه
بازرگانی امروز انجام خواهد پذیرفت نحوه و شروط پرداخت این قبیل معاملات منفرداً
برای هر مورد مقرر خواهد گردید. آقای رئیس خواهشمندم موافقت دولت متبوع خود را
درباره موضوع فوق تأیید فرمائید»، به اطلاع رسانیده و موافقت دولت متبوع خود را با
مندرجات آن تأیید می نمایم.

با تقدیم احترامات: امضا دکتر مولوی

۶. نامه رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی به رئیس هیئت نمایندگی ایران
رئیس هیئت نمایندگی ایران

نامه ضمیمه شماره 2A که جزء لایفک موافقتنامه بازرگانی امضا شده به تاریخ امروز می باشد

پراگ اول ژوئن ۱۹۶۳

آقای رئیس

عطف به مذاکراتی که منجر به امضای موافقتنامه بازرگانی میان دولت جمهوری
سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران به تاریخ امروز گردید، این جانب
مفتخراً تأیید می نمایم که طرفین متعهدین موافقت کردند که هرچه توانایی دارند برای
تسهیل و تسریع وصول و انتقال بستانکاری های چکسلواکی و ایران ناشی از قراردادهای
منعقدہ قبل از امضای موافقتنامه مذکور فوق بکار برند.

آقای رئیس خواهشمندم لطفاً موافقت خود را با مراتب مسطورہ بالا تأیید و
احترامات فایقه را بپذیرید.

آقای امیل پشنیکا

رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

۷. پاسخ رئیس هیئت نمایندگی ایران به نامه رئیس هیئت نمایندگی ایران
رئیس هیئت نمایندگی چکسلواکی

نامه ضمیمه شماره 2B که جزء لاینفک موافقتنامه امضا شده به تاریخ امروز می باشد

پراگ اول ژوئن ۱۹۶۳

آقای رئیس

مفتخراً وصول نامه شما به تاریخ امروز را که متن آن از این قرار است:
«عطف به مذاکراتی که منجر به امضای یک موافقتنامه بازرگانی میان دولت
جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران به تاریخ امروز گردید،
این جانب مفتخراً تأیید می نمایم که طرفین متعهدین موافقت کردند که هرچه توانایی
دارند برای تسهیل و تسریع وصول و انتقال بستانکاری های چکسلواکی و ایران ناشی از
قراردادهای منعقدۀ قبل از امضای موافقتنامه مذکور فوق به کار برند.
آقای رئیس خواهشمندم موافقت خود را با مراتب مسطورۀ بالا تأیید و احترامات
فایقه را بپذیرید»، اعلام و مندرجات آن را تأیید می نمایم.
آقای رئیس احترامات فایقه را بپذیرید.

جناب آقای دکتر محمدعلی مولوی

رئیس هیئت نمایندگی ایران

پراگ

۸. موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداخت
 میان دولت شاهنشاهی ایران
 و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی
 اول ژوئن ۱۹۶۳

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توجه به ماده ۴ موافقتنامه بازرگانی که به تاریخ امروز میان طرفین متعاهدین به امضا رسیده است، نسبت به مراتب زیر توافق نمودند.

ماده ۱

پرداختهای مذکور در ماده ۴ این موافقتنامه میان اشخاص حقوقی یا طبیعی مقیم چکسلواکی و اشخاص حقوقی یا طبیعی مقیم ایران به موجب ترتیبات این موافقتنامه و طبق مقررات عمومی لازم الاجرا در کشورهای طرفین متعاهدین به عمل خواهند آمد.

ماده ۲

الف) پرداختها میان چکسلواکی و ایران از جانب چکسلواکی به توسط (استانی بانکاچکوسلونکا) پراگ بانک دولتی چکسلواکی و از جانب ایران به توسط بانک مرکزی «تهران» انجام خواهد پذیرفت.

بدین منظور:

ب) بانک دولتی چکسلواکی در پراگ که با سمت عامل دولت چکسلواکی عمل می کند در دفتر خود حسابی به نام بانک مرکزی ایران تهران یک حساب به دلار امریکا — پول محاسبه — به عنوان «حساب تهاتری دلار امریکا بانک مرکزی ایران» باز خواهد کرد.

ج) بانک مرکزی ایران در تهران که با سمت عامل دولت ایران عمل می کند در دفتر خود به نام بانک دولتی چکسلواکی در پراگ یک حساب به دلار امریکا — پول محاسبه — به عنوان «حساب تهاتری دلار امریکا بانک دولتی چکسلواکی» باز خواهد کرد.

این حسابها بهره ای نداده و از مخارج معاف خواهند بود.

د) مبالغ اختصاص داده شده به تصفیه مبالغی که اشخاص حقوقی یا طبیعی

مقیم ایران باید از بابت این موافقتنامه به نفع اشخاص حقوقی یا طبیعی مقیم چکسلواکی پردازند به بستانکار حساب بانک دولتی چکسلواکی در پراگ برده خواهد شد. مبلغ حواله‌های دریافت شده و اجرا شده به وسیله بانک مرکزی ایران تهران به بدهکار حساب مذکور برده خواهد شد.

ه) مبالغ اختصاص داده شده به تصفیة مبالغی که اشخاص حقوقی یا طبیعی مقیم چکسلواکی باید از بابت این موافقتنامه به نفع اشخاص حقوقی یا طبیعی مقیم ایران پردازند به بستانکار حساب بانک مرکزی ایران در تهران برده خواهند شد. مبالغ حواله‌های دریافت شده و اجرا شده به وسیله بانک دولتی چکسلواکی در پراگ به بدهکار حساب مذکور برده خواهد شد.

ماده ۳

الف) واریزهای بدهکاران و پرداختها به ذوی الحقوق در هریک از ممالک طرفین متعاهدین، با پول ملی و طبق قوانین و مقررات مجریه در هریک از دو کشور به عمل خواهد آمد.

ب) بانک دولتی چکسلواکی در پراگ و بانک مرکزی ایران در تهران کلیة واریزها را طبق ترتیبات این موافقتنامه انجام می پذیرد بیدرنگ به وسیله اعلامیه واریز که به دلار امریکا — پول محاسباتی — ذکر شده است به همدیگر ابلاغ خواهند نمود.

ج) پرداختها به ذوی الحقوق به وسیله بانکهای مذکور در ماده ۲ این موافقتنامه به ترتیب تاریخ دریافت حواله‌های واریز و در حدود موجودی‌های حسابها که در ماده ۲ پیش بینی شده است با منظور داشتن اعتبار فنی مذکور در ماده ۵ زیر انجام خواهد پذیرفت.

د) نرخ تسعیر میان پولهای ملی و دلار امریکا (که پول محاسباتی است) مظنة رسمی رایج در هریک از دو کشور می باشد.

ه) بانک مرکزی ایران و بانک دولتی چکسلواکی همه روزه وضعیت حساب مذکور در ماده ۲ را به استثنای روزهایی که هیچ گونه پرداختی در این محاسبات به حساب وارد نشده است برای همدیگر خواهند فرستاد.

ماده ۴

پرداختهای زیر به عنوان پرداختهای جاری تلقی خواهند شد.

الف) پرداختهای بازرگانی به انضمام مخارج فرعی از هر قبیل هرگونه هزینه حمل و نقل و انبارداری و بازربینی کالاها و ترخیص از گمرک و مخارج بندری و حق العمل و دلالی و مخارج بانکی و بیعانه و مخارج نمایندگی و اعلانات و مخارج و منافع ناشی از مقررات ترانزیتی و مخارج مونتاژ و غیره.

ب) جوایز و غرامات بیمه و بیمه مجدد در حدودی که بیمه نامه های مربوط پرداخت به دلار امریکایی — پول محاسباتی — را پذیرند.

ج) تسویه های متناوب میان ادارات پست و تلگراف و تلفن

د) خدمات، هزینه های مسافرت و نگهداری و توقف

ه) دستمزد مستمری اجرت و حق الزحمه

و) حقوق عواید اجازه نامه های انحصاری و پروانه ها و علایم ثبت شده و حقوق

مصنفین.

ز) وجوه اشتراک

ح) مالیات عوارض حقوق گمرکی جرایم هزینه های قضایی

ط) مخارج پذیرایی سیاسی و کنسولی

ی) پاداش هنر پیشگان و ورزشکاران

ک) هرگونه پرداختهای دیگری که با موافقت دو بانک مقرر شده باشد.

ماده ۵

مادامی که حسابهای پیش بینی شده در ماده ۲ یک مانده بستانکار یا بدهکار متجاوز از یک میلیون دلار امریکا — پول محاسباتی — (یک میلیون دلار امریکا پول محاسباتی) نداشته باشند طرف بستانکار حواله های طرف بدهکار را که در ماده ۳ منظور است اجرا خواهد کرد بدون اینکه ایجاد یک تضمین یا تصفیة ارزی این مانده را بکند. ولیکن هرگاه در یک موقعی حسابهای تهاتری یک مانده بستانکار یا بدهکار متجاوز از اعتبار فنی نشان بدهند، مازاد به تقاضای طرف بستانکار بلافاصله با دلار امریکایی قابل تسعیر با لیره استرلینگ قابل تسعیر یا هر پول دیگر با توافق طرفین قابل پرداخت خواهد بود.

هرگاه اعتبار فنی مذکور در فوق به وسیله یکی از بانکهای نامبرده در ماده ۲

بالتمام به مصرف برسد، طرف بستانکار پیشنهاد طرف بدهکار را دایر بر اعطای «اعتبار فصلی» که مبلغ آن و نرخ بهره آن و سایر شرایط با توافق دو بانک مذکور معین خواهند شد، با حسن نیت مورد ملاحظه قرار خواهد داد.

ماده ۶

پیشنهادها، کنتراتها، فاکتورها و پرداختها که مشمول مقررات موافقتنامه بازرگانی جاری و این موافقتنامه می‌گردد به دلار امریکا — پول محاسباتی — منظور خواهند شد.

ماده ۷

بانک دولتی چکسلواکی در پراگ و بانک مرکزی ایران در تهران کیفیات فنی لازم برای اجرای این موافقتنامه را با موافقت یکدیگر تعیین خواهند نمود.

ماده ۸

در انقضای مدت این موافقتنامه، حسابهای تهاتری طی یک مدت ششماه باز خواهند ماند تا طرف بدهکار بتواند در این مدت مانده حساب را به وسیله صدور کالا به مقصد کشور بستانکار که بالنتیجه اجازه ورود خواهد داد تصفیه نماید. در صورتی که دادن چنین اجازه‌هایی به وسیله قوانین و مقررات جاری پیش‌بینی شده باشد. هرگاه در پایان این مهلت هنوز هم در حسابهای تهاتری، مانده‌ای وجود داشته باشد، طرف بدهکار مکلف خواهد بود که به تقاضای طرف بستانکار این مانده را به دلار امریکایی قابل تسعیر به لیره انگلیسی قابل تسعیر با هر پول دیگری که در باره آن طرفین باید توافق نمایند تصفیه کند.

معاملاتی که پس از انقضای مدت شش ماه مذکور در فوق به حال تعلیق مانده باشند، از طریق معمولی و طبق مقررات عمومی جاری در روز تصفیه در هر یک از کشورهای متعاقد برای پرداختها با سایر کشورهای تصفیه خواهد شد.

ماده ۹

مانده‌های حسابهایی که به موجب موافقتنامه پرداخت میان دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران امضاء شده به تاریخ ۲۱ فوریه ۱۹۶۱ در تهران مفتوح گردیده است به حسابهای مذکور در ماده ۲ این موافقتنامه منتقل خواهد گردید.

۸. موافقتنامه‌های بازرگانی و پرداخت

۱. متن موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توجه به قرارداد بازرگانی و گمرکی و کشتیرانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی منعقد در تاریخ ۳۰ آوریل ۱۹۲۹ و نظر به اینکه مایل هستند روابط بازرگانی را در حدود امکان، براساس تساوی و مزایای متقابل توسعه دهند، نسبت به مراتب زیر توافق نمودند.

ماده ۱

طرفین متعاهدین برطبق قوانین و مقررات جاری، توسعه هرچه بیشتر مبادلات کالاها را میان دو کشور براساس فهرستهای الف و ب منضم به این موافقتنامه و نیز سایر کالاها را که مورد توافق طرفین قرار گرفته باشند تسهیل و ترغیب خواهند نمود. بدین منظور، طرفین متعاهدین تعهد می نمایند که صادرات و واردات کالاهای نامبرده در بالا را طبق قوانین و مقررات جاری در هریک از دو کشور اجازه دهند.

ماده ۲

کالاهایی که به توسط یکی از طرفین متعاهدین وارد می شود نباید به کشورهای دیگر مجدداً صادر گردد مگر در مواردی که بین طرفین نسبت به آن موارد توافق حاصل شده باشد.

ماده ۳

به منظور اجرای این موافقتنامه، کالاهایی که از مبداء و فرآورده سرزمین ایران می باشند، کالاهای ایران و کالاهایی که از مبداء و فرآورده سرزمین چکسلواکی می باشند، کالاهای چکسلواکی تلقی می شوند. گواهینامه‌های مبداء مربوط به مبادله کالاهایی که در این موافقتنامه ذکر شده و از طرف چکسلواکی به توسط اطاق بازرگانی چکسلواکی و از طرف ایران به توسط مقامات صلاحیتدار ایران صادر گردیده، باید همراه اسناد کالاهای مربوط بوده و به وسیله مقامات صلاحیتدار هریک از طرفین متعاهدین تقاضا شود.

ماده ۴

پرداختهای مربوط به مبادلات کالاها که در چهارچوبه این موافقتنامه به عمل می آید، طبق مقررات پیش بینی شده و به وسیله موافقتنامه پرداخت که طرفین متعاهدین به تاریخ امروز امضا نمودند و جزو لاینفک این موافقتنامه است تسویه خواهند شد.

ماده ۵

به منظور تأمین حسن اجرای این موافقتنامه و تحکیم و توسط روابط بازرگانی بین دو کشور، طرفین متعاهدین یک کمیسیون مختلط ایران و چکسلواکی تشکیل خواهند داد که وظایف عمده آن به قرار زیر خواهد بود.

الف) مراقبت در اجرای این موافقتنامه و موافقتنامه پرداخت و ضمایم آن.

ب) رفع کلیه اشکالاتی که ممکن است ضمن اجرای این موافقتنامه پیدا شود.

ج) تغییر و تکمیل فهرستهای مذکور در ماده ۱ بالا.

د) بررسی هر طرحی که منظور از آن بهبود و توسعه روابط بازرگانی دو کشور

باشد.

کمیسیون به تقاضای یکی از طرفین متعاهدین در کوتاهترین مهلتی که ممکن است متناوباً در تهران و پراگ تشکیل خواهد شد.

ماده ۶

قرارداد معاملاتی که در مدت این موافقتنامه با توافق طرفین منعقد گردد ولی هنگام انقضای موافقتنامه انجام آنها به پایان نرسیده باشد تا وقتی که به پایان برسند تابع مقررات این موافقتنامه خواهند بود. به استثنای مواردی که برای آنها ترتیب خاص بین طرفین وجود داشته باشد.

ماده ۷

این موافقتنامه و ضمایم آن که جزء لاینفک آن می باشند، از روز اول ژوئیه ۱۹۶۶ لازم الاجرا خواهند بود. در اول ژوئیه ۱۹۶۶ موافقتنامه مذکور جانشین موافقتنامه بازرگانی میان دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی که در تاریخ اول ژوئن ۱۹۶۳ در پراگ امضاء شده است می گردد.

این موافقتنامه تا ۳۰ ژوئن ۱۹۶۹ معتبر خواهد بود و به طور ضمنی سال به سال تمدید می شود مگر آنکه با اعلام آجلی سه ماه قبل از تاریخ انقضای آن به وسیله یکی از

طرفین متعاهدین کتباً فسخ شود. در صورت چنین تمدیدی، فهرست کالاهایی که برای سال سوم موافقتنامه تنظیم شده است و ضمیمه آن می باشد در طی مدت تمدید شده یعنی از اول ژوئیه تا ۳۰ ژوئن معتبر خواهد بود ولی این مدت اعتبار تا زمانی است که فهرستهای نامبرده طبق ماده این موافقتنامه از طرف کمیسیون مختلط اصلاح یا تکمیل نشده باشد.

در تهران در تاریخ ۲۹ ژانویه در دو نسخه به زبان فرانسه به رشته تحریر درآمده است و هر دو نسخه متساویاً معتبر می باشد.

ازجانب دولت شاهنشاهی ایران ازجانب دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دکتر علینقی عالیخانی

وزیر اقتصاد

ف- هاموز

وزیر بازرگانی خارجی

فهرست (الف)

کالاهای ایرانی قابل صدور به کشور چکسلواکی

شماره	نوع کالا	به واحد هزار دلار امریکایی
سال اول	سال دوم	سال سوم
۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰
۱. دانه های روغنی کتان کنجد و شاهدانه		
۲۰۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰
۲. کنجاله		
۱۶۰۰	۱۷۰۰	۱۸۰۰
۳. میوه های خشک و انواع و اقسام جوز		
۴. سبزی های خشک، باقلا، عدس، لوبیای خشک، نخود		
۱۰۰	۱۲۵	۱۵۰
۵. غلات (جو، گندم، دوسر، ذرت و غیره (x))		
به طور یادداشت	به طور یادداشت	به طور یادداشت
»	»	»
۳۵	۳۵	۳۵
۶. فضولات غلات		
۱۵	۱۵	۱۵
۷. ادویه زیره زعفران و غیره		
۱۵۰	۲۰۰	۲۵۰
۸. گیاهان طبی، صنعتی، رنگ کننده و حنا		
۹. برنج، فضولات برنج (x)		
۱۰. چای		
به طور یادداشت	به طور یادداشت	به طور یادداشت
۱۰	۱۵	۲۰
۱۱. کمپوت و آب میوه		
۱۰۰	۱۵۰	۲۰۰
۱۲. توتون و فراورده های توتون (x)		
۳۰۰	۳۵۰	۴۰۰
۱۳. کتیرا و صمغ های دیگر		
۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰
۱۴. پنبه خام		
۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰
۱۵. روغن نباتی هیدروژنه		
به طور یادداشت	به طور یادداشت	به طور یادداشت
۱۰۰	۱۵۰	۱۵۰
۱۶. ماهی کنسرو، ماهی خشکیده		
۱۷. آرد ماهی		
۷۵۰	۸۰۰	۸۵۰
۱۸. پوست گوسفند و بز و بره خام یا پرداخته و سالامبور		
۱۰۰	۱۵۰	۲۰۰
۱۹. چرم		
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰
۲۰. روده		
۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰
۲۱. انواع پشم، فضولات پشم		
۲۲. موی مرغوز، موی بز، موی خوک و سایر موها		
۱۰۰	۱۲۵	۱۵۰
۲۳. ابریشم طبیعی خام		
به طور یادداشت	به طور یادداشت	به طور یادداشت

۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۲۴. فرش
			۲۵. اشیای هنری، خاتم، اشیای قلمزده،
۲۵	۲۰	۱۵	زری، گیوه
			۲۶. منسوجات بافته شده (تريكو)، جوراب
			مردانه، زیرپوش پشمی، و ابریشمی (ابریشم
۱۵۰	۱۲۵	۱۱۰	طبیعی)
۲۵۰	۲۰۰	۱۵۰	۲۷. قماش خام
۲۰۰	۱۵۰	۱۳۰	۲۸. نخ پنبه
۵۰	۴۰	۳۰	۲۹. اشیای پلاستیکی
۷۰	۶۰	۵۰	۳۰. صدف خام
۲۵	۲۰	۱۵	۳۱. سنگهای قیمتی از قبیل فیروزه
			۳۲. چوب گردو و سایر چوبها برای مصارف
۱۵۰۰	۱۲۵۰	۱۰۰۰	صنعتی
به طور یادداشت	به طور یادداشت	به طور یادداشت	۳۳. سنگهای مخصوص ساختمان
			۳۴. سنگهای معدنی، سنگهای سرب، سنگهای
			آهن و مانگانز، سنگهای کرومیت، سنگهای
۲۷۵۰	۲۷۵۰	۲۷۵۰	روی و قلع
۵۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۵. گوگرد
به طور یادداشت	به طور یادداشت	به طور یادداشت	۳۶. کودهای شیمیایی
»	»	»	۳۷. محصولات پتروشیمیک
»	»	»	۳۸. نفت خام
۲۰	۲۰	۲۰	۳۹. فیلم سینما چاپ شده، کتاب، روزنامه
۲۷۰	۲۹۰	۱۲۰	۴۰. متفرقه
۱۹۰۰۰	۱۸۰۰۰	۱۶۵۰۰	جمع
			(x) با اجازه قبلی دولت شاهنشاهی ایران

فهرست (ب)

کالاهای چکسلواکی قابل صدور به کشور ایران

مبلغ به هزار دلار امریکایی

سال سوم	سال دوم	سال اول	
۱۸۰	۱۸۰	۱۵۰	۱. انواع بذروانه های رازک، مالت صنعتی (xx)
۶۰	۶۰	۶۰	۲. آرد حبوبات صنعتی
۱۷۰۰	۱۷۰۰	۱۲۰۰	۳. شکر (x)
۸۵	۸۵	۸۵	۴. فراورده های شیمیایی آلی و غیرآلی
۶۰	۵۰	۵۰	۵. محصولات دارویی و آزمایشگاهی (x)
			۶. انواع مواد رنگ کننده (به انضمام رنگ کنندگان برای منسوجات و سفال، مواد شفاف کننده سنگ لاجوردی)
۷۵	۷۵	۷۰	۷. سنگ و سایر کالاهای تیزکننده برای مصارف فنی
۸۵	۸۰	۷۵	به انضمام کاغذ و پارچه سمباته
			۸. کاغذ و مقوا و فراورده های آنها به انضمام کاغذ روزنامه و کاغذ لفاف
۹۱۰	۸۱۰	۸۰۰	۹. ماشین آلات: تجهیزات کارخانه ها و معادن ماشینها برای امور عام المنفعه و ساختمان به انضمام جرثقیل غلطک، ماشینها و تجهیزات برای صنایع غذایی روغن کشی، قندسازی، ماشینهای نساجی از هر قبیل و قطعات منفصله و متفرعات آنها، ماشینهای مولد برق و موتورهای برقی، موتورهای دیزل، ماشینهای درودگری، انواع ماشینها برای ساختن اشیای چرمی پوستی و کائوچویی، ماشینهای دوخت برای خانه داری و صنایع و قطعات منفصله آنها، ماشینهای متفرقه که مخصوصاً ذکر نشده باشد به انضمام تلمبه و تلمبه موتوری کمپرسور و قطعات منفصله آنها، ابزار و ماشینها از هر قبیل و متفرعات و قطعات

			منفصله آنها بولبرینگ از هر قبیل با تیل، با غلطک، با قرقره و سوار شده یا سوار نشده و همچنین قطعات منفصله آنها
۵۲۰۰	۴۸۰۰	۴۵۰۰	۱۰. ماشینها و دستگاههای کشاورزی از هر قبیل به انضمام تراکتورها و قطعات منفصله آنها
۸۰۰	۷۵۰	۶۰۰	۱۱. دستگاهها و ادوات علمی و طبی و جراحی دستگاهها و آلات سنجش و اپتیک
۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۱۲. ساعت‌های دیواری از هر قبیل و ساعت‌های جیبی به انضمام ساعت‌های شماطه دار
۵۰	۴۵	۴۵	۱۳. دستگاهها و تأسیسات الکتریکی تلفنی به انضمام لامپهای روشنایی، لوله‌های فلورسنت، دستگاههای برقی خانه‌داری از قبیل ترانسفورماتور عایق و باطری لوازم مقاومست، لوازم تأسیسات برقی لوله برگمان، دستگاههای رکلاژ قطع کوران، حمایت پخش کوران برق اتصالها به استثنای اشیای تحت شماره ۸۷۸ تعرفه گمرکی
۴۳۰	۳۷۰	۳۷۰	۱۴. دستگاههای سینما، اپتیک و عکاسی، فیلم برای سینما، کاغذ کاربن چاپ نشده، قطعات منفصله گرامافون و ضبط صوت
۳۰	۳۰	۳۰	۱۵. ماشینهای تحریر و ماشینهای حساب
—	۲۰	۲۰	۱۶. اتومبیل‌های سواری و لوازم و قطعات منفصله آنها و قطعات کامیونها
—	۲۰۰	۱۵۰	۱۷. موتورسیکلت اسکوتر، دوچرخه پایبی و لوازم و قطعات آنها
—	۳۰۰	۲۵۰	۱۸. هواپیماهای ورزشی
—	۷۰	۷۰	۱۹. شیشه پنجره، شیشه امنیت، شیشه مسطح، شیشه ریبدار، شیشه مسلح
—	۱۲۰	۱۱۰	

			۲۰. انواع اشیای ساخته شده از شیشه، شیشه خانه‌داری و روشنایی، به انضمام لوسترها و آویزها و شیشه بلوری و شیشه فشاری و تکه‌های شیشه‌ای و شیشه برای مصارف طبی و علمی	۳۴۰	۴۰۰	۴۵۰
			۲۱. بطری‌ها و سایر شیشه‌های بسته‌بندی	۵۰	۵۰	۵۰
			۲۲. چینی و سفال به انضمام اشیای فنی از پنبه نسوز و سیمان و خاک رس	۱۵۰	۱۸۰	۲۵۰
			۲۳. محصولات فولادسازی از قبیل مفتولهای آهنی کشیده شده، لوله‌های فولادی یا چدنی ورقه‌های آهن و آهن گالوانیزه فولاد پروفیل، فولاد برای بتون، فولادهای مخصوص استوانه گاز، الکترودها	۳۱۰۰	۳۲۰۰	۳۳۰۰
			۲۴. اشیای ساخته شده از آهن و فولاد از هر قبیل قفل بست، زنجیر، میخ، (به استثنای میخهای معمولی)، میخهای ریز، سرپهن برای کفشدوزی، میخ برای میل، میخهای ریز از مفتول آهن برای میل سازان، میخهای هوپ، میخهای حمایت کننده (استورس) قفل کیف دستی و کیف بغلی، قفل جامه‌دان، ابزار از هر رقم	۴۵۰	۴۵۰	۴۵۰
			۲۵. اشیای از چدن لعابی از قبیل وان حمام و سایر لوازم بهداشتی، لوازم آشپزخانه از آهن و فولاد یا سایر فلزات از قبیل گوشت خردکنی و آب میوه گیری و غیره	۱۱۰	۱۲۰	۱۴۰
			۲۶. چراغ بادی	۴۰	۳۵	۳۵
			۲۷. منسوجات پشمی (به انضمام منسوجات پشمی چاپ شده)، نخ پشمی برای کشافنی دستی، نخ پشم برای مصارف صنعتی، مخمل پشمی	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰
			۲۸. منسوجات کتانی، برزنت کتانی برای			

۵۵	۵۵	۵۵	پوشش
۵۵	۵۵	۵۰	۲۹. نخ پنبه مرسریزه و کتان (xx)
			۳۰. منسوجات برای مصارف فنی از جمله منسوجات برای صنایع کفشدوزی، تسمه
۵۰	۵۰	۵۰	مودار، پارچه برای صحافی، گاز هیدروفیل
			۳۱. کرباس برای دوزندگی اشیای علاقه‌بندی از قبیل روبان، روبانهای کشدار، کرباسهای
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	خیاطی، توری ودانتل و قلابدوزی (xx)
۱۴۰	۱۳۰	۱۲۰	۳۲. نمد و کلاه نمدی (فوتر)
			۳۳. میله کاموایفی، چنگال برای دانتل سگک و مادگی، سگک برای شلوار وحلقه برای شلوار، تکه پرچ، تکه از هر
۲۰۰	۱۸۰	۱۵۰	قبیل (xx)
			۳۴. هدیه‌های مختصر از قبیل چتر، سرچتر، قوطی و کیف، جای سیگار ساخته شده ازفلز، جای پودر، لوازم مانیکور فلزی، فرچه قلم موی
۷۰	۷۰	۶۰	هموار برای نقاشی و لاک زدن، بروس مسواک (xx)
۵۰	۵۰	۵۰	۳۵. لاستیک رویی و تویی (xx)
			۳۶. اشیای ساخته شده از کائوچوک و چرم و مواد مصنوعی برای مصارف صنعتی و طبیبی و بهداشتی و دستکش (لاتکس) برای پزشکان و خانه‌داری، مصارف فنی، دستکشهای شستشو، کیسه آب گرم، کیسه یخ، قنداق بچه ساخته شده از کائوچوک عددی یا به شکل اوراق لوله شده، توپ تنیس پوشش کائوچوک و کف اطاق، مشمع کف اطاق، پوشش مبیل، صفحات ورقه‌ورقه
۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	شده شیشه برای بچه‌پستانک، پستانک کوچک
			۳۷. لوازم دفتری (مداد و مدادهای گرافت از هر رقم مداد کپیه، مداد آب‌رنگ،

۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	مداد الوان، قلم مرکب دوات، ماشین دوخت، سوزن ماشین دوخت، مداد پاک کن مغز مداد از هر قبیل، قلم خودنویس از هر قبیل
			۳۸. لوازم ورزش (صید ماهی و شکار، چرخ کوچک سرچوب صید ماهی، لوازم مختلط ورزش)
۹۰	۸۰	۷۰	۳۹. لوازم صنایع نساجی از چوب و فولاد و سایر لوازم
۱۳۰	۱۲۰	۱۰۰	۴۰. اسلحه و ورزش و شکار و فشنگ (x)
۱۰۰	۷۵	۷۵	۴۱. آلات موسیقی
			۴۲. کتب و مجلات علمی، صفحات گرامافون، دفتر موسیقی، فیلم سینما برای نمایش (xx)
۲۰	۲۰	۲۰	۴۳. وسایل معدن، کارخانه ذوب آهن، متنه تهیه فنی مواد محترقه موشک الکتریکی، ساعت شمار و غیره (x)
۱۱۰	۱۰۰	۱۰۰	۴۴. جواهرات بدلی (xx)
۶۰	۵۰	۴۰	۴۵. مواد پلاستیک برای تولید صفحه گرامافون (xx)
۲۶۰	۲۲۰	۱۸۰	۴۶. نخ ابریشم مصنوعی، نیلون و ریون و مواد اولیه برای تولید آنها
۲۸۰	۳۳۵	۳۵۵	۴۷. ماشینهای تألیفی، ماشینهای چاپ، ماشینهای کارتن و اجزای منفصله آنها
۶۰	۶۰	۵۰	۴۸. اتومبیلهای صنعتی (کامیون، تلمبه های خودکار آب پاش و غیره) (xx)
۴۰۰	۴۰۰	۵۰۰	متفرقه
۲۷۰	۲۹۰	۱۲۰	
۱۹۰۰۰	۱۸۰۰۰	۱۶۵۰۰	جمع
			(x) با اجازه قبلی دولت شاهنشاهی
			(xx) از نوع مجاز

۴. نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی به وزیر اقتصادی ایران

نامه ضمیمه شماره یک الف

جزو لایحه موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶

عالی جناب

عطف به مذاکراتی که به امضای موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران به تاریخ امروز منتهی گردید، مفتخرم که تأیید نمایم که دو طرف متعهد توافق حاصل نمودند تا از کلیه امکانات خود جهت تسهیل و تسریع در تأدیه و امتنان طلبهای چکسلواکی ها و ایرانی ها که در نتیجه قراردادهای منعقد شده قبل از انعقاد موافقتنامه فوق الذکر به وجود آمده است، استفاده نمایند. عالی جناب خواهشمند است موافقت خود را در مورد مسئله فوق الاشعار اعلام و اقدامات فایده مرا بپذیرید.

Hamouz

وزیر بازرگانی خارجی جمهوری

سوسیالیستی چکسلواکی

به: جناب دکتر الف — عالیخانی

وزیر اقتصاد دولت شاهنشاهی ایران

۵. پاسخ وزیر اقتصاد ایران به نامه وزیر بازرگانی چکسلواکی

نامه ضمیمه شماره یک ب

جزولاینفک موافقتنامه بازرگانی به امضای امروز

تهران، ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶

عالی جناب

مفتخرم وصول نامه امروز شما را به شرح ذیل اعلام:

«عطف به مذاکراتی که به امضای موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران به تاریخ امروز منتهی گردید، مفتخرم که تأیید نمایم که دو طرف متعاهد توافق حاصل نمودند تا از کلیه امکانات خود جهت تسهیل و تسریع در تأدیه و انتقال طلبهای چکسلواکی ها و ایرانی ها که در نتیجه قراردادهای منعقد شده قبل از انعقاد موافقتنامه فوق الذکر به وجود آمده است، استفاده نمایند.

عالی جناب خواهشمند است موافقت خود را در مورد مسئله فوق الاشعار اعلام

نمایید.»

و موافقت خود را در مورد مفاد آن تأیید می نمایم. عالی جناب احترامات فایقه مرا

بپذیرید.

امضا

دکتر الف. عالیخانی

وزیر اقتصاد دولت شاهنشاهی

ایران

به: جناب آقای Hamouz

وزیر بازرگانی خارجی جمهوری

سوسیالیستی چکسلواکی - تهران

۶. نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی به وزیر اقتصاد ایران

تهران، ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶

عالی جناب

در طی مذاکراتی که به امضای موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران به تاریخ امروز منتهی گردید، نمایندگی چکسلواکی، تمایل دولت متبوع خود را برای خرید نفت خام از ایران اعلام نمود.

نمایندگی ایران تمایل دولت متبوع خود را جهت فروش نفت خام به چکسلواکی اعلام نمود.

توافق گردید که سازمانهای ذیصلاح دو کشور، مذاکرات لازم را در آینده نزدیک آغاز نمایند.

عالی جناب خواهشمند است موافقت خود را در مورد موضوع مورد بحث اعلام و احترامات فایقه مرا بپذیرید.

به: جناب دکتر الف - عالیخانی

وزیر اقتصاد دولت شاهنشاهی

ایران - تهران

امضا

F. Hamouz

وزیر بازرگانی خارجی

جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۷. پاسخ وزیر اقتصاد ایران به نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی
تهران، ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶

عالی جناب

مفتخرم وصول نامه امروز شما را به شرح ذیل اعلام:
«در طی مذاکراتی که به امضای موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری
سوسیالیستی چکسلواکی و دولت شاهنشاهی ایران به تاریخ امروز منتهی گردید،
نمایندگی چکسلواکی تمایل دولت متبوع خود را برای خرید نفت خام از ایران اعلام
نمود.

نمایندگی ایران تمایل دولت متبوع خود را جهت فروش نفت خام به
چکسلواکی اعلام نمود.
توافق گردید که سازمانهای ذیصلاح دو کشور مذاکرات لازم را در آینده نزدیک
آغاز نمایند.

عالی جناب، خواهشمند است موافقت خود را در مورد موضوع مورد بحث اعلام
نمایید.»

و موافقت خود را در مورد مفاد آن تایید می نمایم.
عالی جناب احترامات فایقه مرا بپذیرید.

به: جناب F. Hamouz

امضا

دکتر علی عالیخانی

وزیر بازرگانی خارجی جمهوری

وزیر اقتصاد دولت شاهنشاهی

سوسیالیستی چکسلواکی - تهران

ایران

۸. متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداخت بین
دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با تمایل به تنظیم نحوه پرداختهای کالاهای تحویل داده شده به موجب موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ امروز همچنین تأدیه سایر پرداختها بین دو کشور در مورد موارد ذیل به توافق رسیدند:

ماده ۱

پرداختها بین ایران و چکسلواکی از طرف ایران از طریق بانک مرکزی ایران واقع در تهران و از طرف چکسلواکی از طریق بانک (Ceskoslovenska Obchodni, a. s. (بانک بازرگانی چکسلواکی شرکت سهامی) واقع در پراگ انجام می‌گردد.

بانک مرکزی ایران واقع در تهران به عنوان نماینده دولت شاهنشاهی ایران در دفاتر خود به نام بانک «Ceskoslovenska obchodni bank» واقع در پراگ حسابی به دلار ایالات متحده آمریکا (پول مورد محاسبه) به نام حساب «Clearing U. S. Dollars» «Ceskoslovenska Obchodni Banka, a.s.» باز خواهد نمود.

La Ceskoslovenska Obchodni Banka a.s. واقع در پراگ به عنوان نماینده

دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در دفاتر خود به نام بانک مرکزی ایران واقع در تهران حسابی به دلار ایالات متحده آمریکا (پول محاسبه) به نام حساب «Compte

«Clearing U.S. Dossars Bank Markazi Iran».

به این حسابها بهره تعلق نمی‌گیرد و از هزینه نیز معاف می‌باشند.

ماده ۲

حساب La Ceskoslovenska Obchidni Banka, a.s. در پراگ به موجب موافقتنامه

حاضر دارای مبلغ اعتباری جهت پرداخت بدهی‌های اشخاص حقوقی یا حقیقی مقیم ایران منبع حقیقی یا حقوقی مقیم چکسلواکی خواهد بود. این حساب به میزان مبلغ حواله، بدهکار شده و عملیات بانکی توسط بانک مرکزی ایران واقع در تهران انجام

خواهد شد.

حساب بانک مرکزی ایران واقع در تهران به موجب موافقتنامه حاضر دارای مبلغ اعتباری جهت پرداخت بدهی های افراد حقوقی یا حقیقی مقیم چکسلواکی مبلغ اشخاص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران خواهد بود. این حساب به میزان مبلغ حواله، بدهکار شده و عملیات بانکی توسط بانک دولتی چکسلواکی واقع در پراگ انجام خواهد شد.

ماده ۳

کلیه پرداختهای جاری به موجب مقررات تبدیل اسعار اجرا در هریک از دو کشور همچنین برحسب مقررات جدید تبدیل اسعار که ممکن است در مدت اعتبار موافقتنامه حاضر پدید آید، انجام می شود.

ماده ۴

واریز بدهی از طرف بدهکاران به طلبکاران با پول ملی به موجب مقررات تبدیل اسعار مورد اجرا در هریک از دو کشور صورت می گیرد.

نرخ برابری تبدیل پول ملی و دلار ایالات متحده (پول مورد محاسبه) نرخ رسمی دلار ایالات متحده که در بانک مرکزی ایران و بانک دولتی چکسلواکی خواهد بود.

ماده ۵

پرداختهای ذیل، پرداخت جاری محسوب شده و توسط حسابهای مذکور در ماده ۱ پرداخت خواهند شد:

الف) پرداخت کالاهای تحویل داده شده به موجب موافقتنامه بازرگانی منعقدہ بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی.

ب) مخارج جانبی مربوط به مبادلات بازرگانی بین دو کشور مانند هزینه های انبارداری، کنترل کالاهای، گمرکی، کمیسیون، حق العمل بانکی هزینه و بهره بانکی، مخارج بندری، مخارج بیمه (تا آنجایی که قراردادهای فی مابین اجازه پرداخت با دلار — پول مورد محاسبه — را بدهد) مخارج تبلیغات، مخارج دفاتر، مخارج مونتاژ و غیره.

ج) از هرگونه مخارج حمل و نقل

د) مخارج و منافع حاصله از بازرگانی ترانزیت

ه) مخارج نمایشگاهها

و) پرداخت دوره ای بین ادارات و پست و تلگراف و تلفن

ز) مخارج نمایندگی‌های دیپلماتیک، کنسولی، بازرگانی و سایر دفاتر رسمی
 ح) پرداختهای مربوط به خدمات، مخارج نو، نگهداری، هزینه‌های مطالعاتی و اقامت، مخارج بیمارستان
 ط) پرداخت حق پروانه، اجازه نمایندگی، برچسب، حق تألیف حقوق مربوط به اجاره فیلم.
 ی) حقوق ماهیانه، از کار افتادگی، کمک نقدی، کمک غذایی، دستمزدها و حق المشاوره‌ها
 ك) (مالیاتها، عوارض، حقوق، جرایم، مخارج دادگستری
 ل) هزینه اشتراك روزنامه‌ها و مجلات
 م) هزینه نمایشات ورزشی، هنری و غیره
 پرداختهای مربوط به همکاری‌های علمی، فنی، کالاهای آمادگی حرفه‌ای
 مبادله کارشناسان
 سایر پرداختهای مورد توافق دو بانک که در ماده یک ذکر شده است.

ماده ۶

جهت ادامه پرداختهای انجام شده در چهارچوب موافقتنامه حاضر، بانک مرکزی ایران واقع در تهران و بانک دولتی چکسلواکی واقع در پراگ هریک برای طرف دیگر اعتبارفنی تا مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ (یک میلیون و پانصد هزار) دلار در حسابهای مذکور در ماده ۱ باز خواهند نمود.

مع هذا اگر در زمانی مبلغ از ۱,۵۰۰,۰۰۰ دلار بگذرد، طرفین متعاهدین در مورد اتخاذ تدابیر متناسب جهت تسویه مبلغ اضافی به وسیله تهیه کالا در ظرف سه ماه با یکدیگر توافق خواهند نمود.

مع هذا اگر پس از انقضای مدت مذکور تسویه حساب صورت نگیرد، بانک بدهکار ملزم می باشد به تسویه حساب با دلار ایالات متحده یا هر پول دیگر مورد توافق دو بانک، ظرف ۶۵ روز از تاریخی که بانک طلبکار تقاضای تسویه را نموده می باشد.

اگر اعتبارفنی توسط یکی از دو بانک مذکور در ماده یک به طور کامل مصرف شود، طرف طلبکار پیشنهاد طرف بدهکار را مبنی بر اعطای «اعتبار فصلی» با حسن نیت قبول می نماید، نرخ بهره و سایر شرایط با توافق مشترک دو بانک مورد بحث تعیین

خواهد شد.

عرضه کالا، قراردادهای و فاکتورهای مربوط به مبادلات بازرگانی در چهارچوب موافقتنامه بازرگانی لازم الاجرا بین دو کشور همچنین اسناد پرداخت و صورت مخارج به دلار ایالات متحده نوشته خواهد شد. (پول مورد محاسبه)

ماده ۸

باقیمانده حسابهای باز شده به موجب موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی که در تاریخ اول ژوئن ۱۹۷۳ امضا شده است، در تاریخ اول ژوئیه ۱۹۶۶ به حسابهای موضوع ماده یک موافقتنامه حاضر انتقال می یابد.

پرداختهای قراردادهای منعقد در چهارچوب موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی امضا شده در تاریخ اول ژوئن ۱۹۶۳ بعد از اول ژوئیه ۱۹۶۶ توسط حسابهای مورد بحث در ماده یک صورت خواهد گرفت.

ماده ۹

بانک مرکزی ایران واقع در تهران و بانک دولتی چکسلواکی واقع در پراگ در مورد چگونگی نحوه عمل موافقتنامه حاضر با یکدیگر توافق خواهند نمود.

ماده ۱۰

در هنگام انقضای موافقتنامه حاضر، حسابهای clearing مذکور در ماده یک به مدت شش [ماه] مفتوح خواهد ماند این امر به طرف بدهکار اجازه می دهد که بدهی خود را با صدور کالا به مقصد طرف بدهکار تسویه نماید. بنابراین مقامات کشور طلبکار اجازه ورود کالاهای مورد بحث را (در صورتی که چنین اجازه ای توسط قوانین و مقررات لازم الاجرا پیش بینی شده است) بدهند.

اگر پس از مدت مذکور هنوز در حسابهای clearing باقیمانده ای وجود داشته باشد. طرف بدهکار موظف است که بنا به درخواست طرف طلبکار با دلار ایالات متحده یا هر نوع پول دیگر قابل تبدیل که دو بانک در مورد آن توافق نمایند.

ماده ۱۱

معاملاتی که پس از انقضای مدت شش ماهه فوق الاشعار هنوز معلق باقی مانده

باشند با دلار آزاد امریکا یا هر پول دیگری که مورد توافق دو بانک قرار گیرد، پرداخت خواهند شد. البته در صورتی که تغییرات جدیدی در نحوه پرداخت بین دو طرف پدید نیاید.

ماده ۱۲

موافقتنامه حاضر جزو لاینفک موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی که امروز امضا شده است می باشد.

ماده ۱۳

موافقتنامه حاضر از اول ژوئیه ۱۹۶۶ لازم الاجرا می گردد این موافقتنامه جانشین موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی که در تاریخ اول ژوئن ۱۹۶۳ امضا شده است، می گردد.

این موافقتنامه تا لغایت ۳۰ ژوئن ۱۹۶۹ معتبر است، اعتبار آن با اجرای خود به خود موافقتنامه، سالانه تمدید می شود مگر اینکه یکی از طرفین متعاهدین سه ماه قبل از انعقاد با اخطار قبلی اعلام انصراف نماید.

در تهران به تاریخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶ در دو نسخه اصلی به زبان فرانسه تنظیم شده است. هر دو نسخه معتبر می باشند.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران
امضا

از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی
امضا

۹. موافقتنامه اقتصادی و فنی

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه اقتصادی و همکاری فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با در نظر گرفتن روابط دوستانه و همکاری موجود بین دو کشور و همچنین نظر به تمایل مشترک برای بسط همکاری فنی و اقتصادی براساس اصول تساوی حقوق و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر و احترام کامل به حق حاکمیت ملی دو کشور، نسبت به مواد زیر توافق حاصل نمودند:

ماده ۱ — دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی برای تأسیس کارخانجات صنعتی در ایران و همچنین برای تهیه و تحویل تجهیزات و ماشین آلات به وسیله جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی به ایران — طبق شرایط مندرج در این موافقتنامه — همکاری خواهند نمود.

تجهیزات و ماشین آلات مربوط به کارخانجات صنعتی مشروحه زیر در چهارچوب موافقتنامه حاضر توسط جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی به ایران ارسال خواهد شد:

الف) ریخته گری

ب) کارخانه ماشین ابزارسازی

ج) کارخانه الکتروموتورسازی

د) کارخانه تلمبه و کمپرسورسازی

ه) کارخانجات برق

و) سایر کارخانجات صنعتی و ماشین آلات و تجهیزاتی که ممکن است مورد توافق طرفین قرار گیرد.

تجهیزات و ماشین آلات مزبور همراه لوازم یدکی مورد نیاز اولین دوره بهره برداری از کارخانجات مربوطه که در قراردادها مورد توافق قرار گرفته و تحویل خواهد گردید طرحهای فوق الذکر ممکن است، بنا به توافق مشترک جای خود را به طرحهای دیگر بدهد.

ماده ۲ — دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی برای پرداخت بهای کالاهایی

که به قرار مذکور در ماده اول موافقتنامه حاضر توسط آن دولت تحویل می‌گردد، اعتباری تا مبلغ هم ارز پانزده میلیون دلار امریکا به دولت شاهنشاهی ایران خواهد داد. بهای کالاهای مزبور براساس بهای فوب بنادر اروپایی یا فرانکو مرزهای چکسلواکی مشمول اعتبار خواهد بود.

ماده ۳- همکاری اقتصادی و فنی مذکور در موافقتنامه حاضر از طرف چکسلواکی بخصوص شامل موارد زیر خواهد بود:
الف) تهیه گزارشهای مربوط به طرح به طور مشروح در مورد کارخانجات صنعتی مذکور در ماده اول.

ب) تحویل تجهیزات و ماشین آلات جهت کارخانجات صنعتی
ج) حمل تجهیزات و ماشین آلات مزبور به ایران به هزینه ایران براساس مقرراتی که در قراردادهای مربوطه مورد توافق قرار گیرد.
د) بسط کمکهای فنی لازم فی المثل از طرق مشروحه زیر:
اعزام کارشناسان چکسلواکی به ایران جهت اموری از قبیل جمع آوری اطلاعات اولیه لازم برای تهیه طرحها.
انجام خدمات مشاوره‌ای جهت سازمانهای ایرانی برای احداث ساختمان و کارخانجات صنعتی.

کمک در نصب و تنظیم و تحویل تجهیزات و ماشین آلات
تعلیم کارمندان ایرانی در امر نصب و تنظیم و تحویل تجهیزات و ماشین آلات مزبور، پذیرش کارمندان ایرانی برای تعلیمات فنی در مؤسسات مربوطه در چکسلواکی با در نظر گرفتن استخدام آنها در کارخانجات مذکور در موافقتنامه حاضر (تعداد و تخصص و همچنین مدت تعلیم این کارمندان به قراری خواهد بود که بین سازمانهای مربوطه دو کشور مورد توافق قرار گیرد.)

تأمین اطلاعات فنی لازم جهت ساختن محصولات مورد توافق
ه) تهیه و تحویل مدارک فنی و نقشجات من جمله نقشه کار برای سازمانهای ایرانی جهت احداث ساختمان کارخانجات و همچنین برای عملیات روزمره کارخانجات مذکور و قرارداد حاضر.

مدارک فنی و نقشجاتی که توسط سازمانهای چکسلواکی به سازمانهای ایرانی

تسلیم می‌گردد، توسط سازمانهای اخیرالذکر منحصراً در کارخانجات واقع در ایران مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

این گونه مدارک و نقشجات بدون رضایت قبلی سازمانهای چکسلواکی به اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی منتقل نخواهد گردید.

همکاری ایران بخصوص شامل موارد زیر خواهد بود:

(الف) دادن کلیه اطلاعات اولیه‌ای که در اختیار سازمانهای ایرانی بوده و جهت طرح ریزی کارخانجات صنعتی مذکور در ماده اول مورد نیاز سازمانهای چکسلواکی است و همچنین همکاری با سازمانهای چکسلواکی در جمع‌آوری سایر اطلاعات ضروری.

(ب) مطالعه گزارشات مشروح مربوط به طرح که توسط سازمانهای چکسلواکی تسلیم می‌گردد و همچنین تصویب این گزارشات با اصلاحاتی که در صورت لزوم بین سازمانهای مربوطه مورد توافق قرار می‌گیرد. این مطالعه در حداقل مدت ممکنه از تاریخ وصول گزارشات مذکور انجام خواهد گرفت.

(ج) احداث ساختمانهای کارخانجات صنعتی (کارهای مهندسی ساختمان) و انجام سایر کارها منطبق با گزارشات مربوط به طرح با کمک فنی سازمانهای چکسلواکی در صورت لزوم.

(د) تأمین نیروی انسانی لازم و تسهیلات حمل و نقل و مواد لازم برای ساختمان کارخانجات صنعتی و همچنین ساختمان راهها، راه‌آهن، خطوط انتقال نیرو و تسهیلات ارتباطی تا محل کارخانجات.

(ه) تأمین امور مالی لازم برای ساختمان کارخانجات مزبور و انجام سایر کارها در ایران، تأمین مسکن و تسهیلات مربوط به حمل و نقل در داخل ایران به منظور رفاه کارشناسان چکسلواکی که جهت اجرای طرحها طبق مفاد موافقتنامه حاضر و به هزینه ایران به این کشور اعزام می‌شوند.

(و) در صورت ضرورت خرید حق امتیاز و نقشه‌های مربوط به روشهای فنی.

ماده ۴ — بنا به تقاضای سازمانهای ایرانی سازمانهای چکسلواکی همچنین جهت تأمین ظرفیتهای مورد نظر و بهره‌برداری مؤثر از کارخانجات صنعتی که مشمول قرارداد حاضر می‌باشند کمک فنی خواهند نمود و بدین منظور کارشناسان چکسلواکی را اعزام و لوازم یدکی و مواد لازمه را برطبق شرایطی که به‌طور جداگانه مورد توافق طرفین قرار

گیرد، تحویل خواهند داد.

ماده ۵- قراردادهایی که تحت موافقتنامه حاضر منعقد خواهد گردید از طرف دولت شاهنشاهی ایران توسط سازمانهای دولتی مربوطه که از طرف این دولت بدین امر مجاز و معرفی می گردند، امضا خواهد گردید (این سازمانها از این پس به عنوان سازمانهای ایرانی نامیده خواهند شد).

قراردادهایی که تحت موافقتنامه حاضر منعقد خواهد شد، از طرف جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی توسط شرکت های تجارت خارجی آن کشور (به عنوان اشخاص حقوقی مستقل) یا توسط سایر اشخاص حقوقی مستقل که تحت قوانین چکسلواکی در آن کشور اجازه اشتغال به تجارت خارجی را دارند (و از این پس به عنوان «سازمانهای چکسلواکی» نامیده خواهند شد) امضا خواهد گردید.

قراردادهای مزبور از طریق مذاکرات مستقیم دوجانبه و به دلار امریکا بین سازمانهای مربوطه دو کشور منعقد خواهند شد.

شرایط و مقررات قراردادهای مربوط به هریک از طرحهای صنعتی در قرارداد مربوطه درج خواهد گردید.

مسائل مربوط به تضمین نامه هایی که توسط سازمانهای چکسلواکی در تأیید مراتب زیر صادر می شوند.

الف) گزارشات مربوط به طرحهای صنعتی که توسط سازمانهای مربوطه تهیه می شود با ظرفیت تولید که در هریک از قراردادها مورد توافق قرار گرفته است، مطابقت خواهد نمود.

ب) ماشین آلات و تجهیزات تحویل شده توسط سازمانهای چکسلواکی با گزارشات مربوط به طرح مربوطه مطابقت خواهد کرد.

ج) طرز کار ماشین آلات و تجهیزات مزبور برطبق ظرفیتهای ذکر شده خواهد بود. و همچنین مدت تضمین نامه های مزبور و ترتیب انجام آنها و سایر شرایط مربوط به آنها در قراردادهایی که طبق موافقتنامه حاضر منعقد خواهد گردید، پیش بینی خواهد شد.

این گونه قراردادها بین سازمانهای چکسلواکی و ایرانی قبل از ۳۱ دسامبر ۱۹۶۸ امضا خواهد گردید هریک از قراردادهای مزبور قبل از امضا به تصویب مقامات صلاحیتدار دول متعاقد خواهد رسید.

ماده ۶- پرداختهای مربوط به کمک فنی امور مربوط به طرحها و سایر خدمات مربوط به تأسیس کارخانجات و همچنین پرداختهای مربوط به تحویل کالاهایی که در ماده اول قرارداد حاضر پیش بینی شده است از محل اعتبار فوق الذکر قابل برداشت نخواهد بود بلکه توسط سازمانهای ایرانی مربوطه برطبق موافقتنامه بازرگانی و پرداخت که در زمان انجام این گونه پرداختها معتبر باشد، صورت خواهد گرفت.

در مورد کالاهایی که بنا به توافق طرفین از کشورهای ثالث تحویل می‌گیرد، پرداخت، خارج از اعتبار مزبور صورت خواهد گرفت و سازمانهای ایرانی این پرداختها را تصویب و انجام خواهند داد.

ماده ۷- اعتباری که طبق شرایط این موافقتنامه داده شده است، می‌تواند از تاریخ اعتبار یافتن قرارداد حاضر تا تاریخی که کلیه کالاهای مذکور در قراردادهای مورد موافقت سازمانهای ایرانی و چکسلاوکی و تصویب شده توسط مقامات ذیصلاحیت دو کشور تحویل شود مورد استفاده قرار گیرد.

تاریخ برداشت از اعتبار مزبور عبارت از تاریخی است که چکسلونکا، آبچدنی بانکا-آ. اس. CHEKOSLOUENAKA ABCHODNI BANKA A.S. در پراگ (که از این پس در این سند به نام بانک چکسلواکی خوانده خواهد شد) حساب بستانکار مربوطه را که برطبق ماده ۱۱ این موافقتنامه افتتاح خواهد شد، بدهکار می‌سازد. ماده ۸- آن قسمت از اعتبار که در هر سال تقویمی مورد استفاده قرار می‌گیرد، توسط دولت شاهنشاهی ایران در ده قسط سالیانه متساوی بازپرداخت خواهد شد. تاریخ شروع اقساط مزبور ۱۵ اکتبر سال پس از سالی است که در طی آن از اعتبار فوق استفاده گردیده است.

ماده ۹- آن قسمت از اعتبار که مورد استفاده قرار گرفته است از تاریخ استفاده هر مبلغ معینی که برطبق مفاد مواد ۷ و ۱۱ موافقتنامه حاضر مورد استفاده قرار گیرد، الی تاریخ بازپرداخت نهایی کل مبلغ اعتبار استفاده شده، مشمول بهره ویزه ۲/۵٪ (دو نیم درصد) در سال خواهد بود.

بهره مزبور همواره در روز سی و یکم دسامبر هر سال محاسبه خواهد شد و در ظرف مدت سه ماه پس از این تاریخ، برطبق موافقتنامه پرداختها که در زمان پرداخت معتبر باشد، واریز خواهد شد. آخرین بازپرداخت بهره در یک زمان به اتفاق آخرین قسط

اعتبار صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۰ — بازپرداخت اعتبار استفاده شده و همچنین پرداخت بهره متعلقه به آن از طریق تحویل کالاهای ایرانی در چهارچوب موافقتنامه بازرگانی که در تاریخ پرداخت معتبر باشد و بخصوص نفت خام، گنجاله، پوست و چرم، روده، چوب گردو و سایر انواع چوب جهت مصارف صنعتی و همچنین گوگرد، کود و سایر کالاهایی که ممکن است مورد توافق قرار گیرد، صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۱ — بانک مرکزی ایران در تهران به عنوان کارگزار دولت شاهنشاهی ایران برای هریک از قراردادها در دفاتر خود حساب اعتباری با بهره مخصوص به دلار امریکایی (به نرخ روز) به نام بانک چکسلواکی به عنوان کارگزار دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی افتتاح می نماید. نام این حساب که از هرگونه کارمزد و حق الزحمه معاف خواهد بود، به قرار زیر است «حساب اعتباری دولت شاهنشاهی ایران - موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی مورخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶».

با تسلیم سیاهه های مربوطه و بارنامه ها و سایر مدارک حمل و نقل یا هرگونه اسنادی که منطبق با شرایط قراردادهای مربوطه باشد. بانک چکسلواکی مذکور در بند اول ماده حاضر را به میزان ارزش هر قسمت از محموله براساس فوب بنادر اروپایی یا فرانکو مرزهای چکسلواکی بدهکار خواهد کرد.

در تاریخ سررسید اقساط سالیانه، بانک مرکزی ایران در تهران مبلغ هریک از اقساطی را که توسط دولت شاهنشاهی ایران پرداخت می شود برطبق مواد ۸ و ۹ موافقتنامه حاضر به حساب تهاتری چکسلواکی برطبق موافقتنامه پرداختها منعقد بین دو کشور در تاریخ پرداخت افتتاح می شود و معتبر می باشد، خواهد گذاشت.

ماده ۱۲ — در صورتی که قرارداد بازرگانی و پرداخت بین دو کشور وجود نداشته باشد، نمایندگان دو دولت طبق مفاد ماده ۱۹ ملاقات خواهند کرد تا ترتیب تسویه تعهدات بازپرداخت نشده ناشی از موافقتنامه حاضر را از طریق تحویل کالاهای ایرانی بدهند.

در صورتی که کالاهای ایرانی مناسبی جهت صدور به چکسلواکی وجود نداشته باشد و اگر بالنتیجه موافقتی به عمل نیامد تعهدات مزبور به دلار امریکا یا به سایر وجوه قابل تسعیر و مورد قبول طرفین تسویه خواهد شد.

ماده ۱۳ - بانک چکسلواکی در پراگ و بانک مرکزی ایران در تهران از طریق توافق متقابل روشهای بانکی و ترتیبات فنی لازم را نسبت به حسابهای مذکور در این موافقتنامه اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۱۴ - بهای تجهیزات و ماشین آلاتی که توسط جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی تحویل می‌گردد و همچنین بهای کالاهایی که توسط ایران صادر می‌گردد از طریق توافق متقابل و براساس بهای جاری در بازار جهانی تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵ - سازمانهای ایرانی و چکسلواکی کوشش خواهند کرد که سازمانها و شرکتهای ایرانی را برای عملیات طراحی و تهیه تجهیزات و مواد لازم برای تأسیس کارخانجات صنعتی به حداکثر ممکن شرکت دهند.

ماده ۱۶ - سازمانهای ایرانی و چکسلواکی کلیه اطلاعات لازمه را مبادله کرده و در امور مربوط به موافقتنامه حاضر مساعدتهایی را که سازمانهای هریک از طرفین به طور موجه ممکن است تقاضا کنند، معمول خواهند داشت و بخصوص گزارشات مربوط به پیشرفت امور و سایر اطلاعاتی را که در مورد برنامه کار جهت اجرای طرحها مشمول موافقتنامه حاضر و سایر امور مربوط به آن ممکن است، تقاضا شود در اختیار یکدیگر خواهند نهاد.

ماده ۱۷ - به منظورتأمین اجرای رضایتبخش موافقتنامه حاضر، طرفین متعهدین توافق می‌کنند کمیته مشترکی مرکب از نمایندگان طرفین تشکیل گردد و این کمیته مشترک بنا به تقاضای هریک از طرفین ظرف ۴۴ روز (از تاریخ تقاضا) در ایران یا در چکسلواکی به قراری که مورد توافق قرار گیرد، تشکیل جلسه دهد.

ماده ۱۸ - چنانچه در نتیجه هرگونه حادثه‌ای خارج از کنترل هریک از طرفین، اجرای موافقتنامه حاضر برای مدت معینی متوقف گردد، نمایندگان دو دولت فوراً با یکدیگر مشاوره خواهند نمود تا در مورد اقداماتی که می‌بایستی صورت گیرد، توافق حاصل شود.

چنانچه ظرف مدت معقولی توافق مزبور حاصل نگردد، سازمانهای ایرانی می‌توانند تکمیل طرحهای مربوطه را به عهده گیرند ولیکن حتی در این صورت نیز حقوق و تعهدات سازمانهای طرفین که از طریق اجرای موافقتنامه حاضر تا آن لحظه ایجاد شده است، همچنان به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۲۰ — کلیه اختلافات ناشی از قراردادها یا مربوط بدانها از طریق داوری فیصله خواهد یافت. جزئیات مربوط به داوری برطبق قوانین جاری هریک از دو کشور در قراردادهای مربوط ذکر خواهد شد.

ماده ۲۱ — موافقتنامه حاضر در تاریخ مبادله یادداشت‌های اعتبار خواهد یافت که طی آن یادداشتها طرفین به یکدیگر اطلاع می‌دهند که مقررات حقوق اساسی ایشان برای اعتبار یافتن موافقتنامه حاضر رعایت شده است.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

۲. نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی به رئیس سازمان برنامه ایران

محرمانه

تهران، بیست و نهم ژانویه ۱۹۶۶

عالی جناب

در جریان مذاکراتی که به امضای موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران مورخ امروز انجامید، هیئت چکسلواک مسئله شرط برابری ارزش طلا با دلار آمریکا که ارز محاسبات این موافقتنامه است و همچنین مسائل مربوط به زودتر اجرا شدن آن را مطرح کرد. مقرر شد شرط برابری ارزش طلا پس از موافقت طرفین هریک از قراردادهای مربوطه در آن گنجانده شود. این شرط برابری ارزش طلا به قرار زیر فرموله خواهد شد:

در صورت بروز هرگونه تغییر در میزان طلای معادل با دلار آمریکا که در حال حاضر ۰/۸۸۸۶۷ گرم طلای خالص در برابر هر دلار آمریکاست، قسمت استفاده نشده اعتبار مربوطه و همچنین اقساط پرداخت نشده مربوطه، به نسبت این میزان تغییر و از زمان بروز این تغییر به بعد محاسبه مجدد خواهند شد.

همچنین توافق به عمل آمد در مورد مالیاتها، کارمزدها و دیگر حقوق که امکان دارد طبق قوانین ایران از سازمانهای چکسلواک اخذ شوند و یا در «موافقتنامه» قید گردند، سازمان ایرانی مربوطه تغییرات لازم در مبالغ پرداختها در ارتباط با این قبیل موارد را در صورت لزوم تعیین کند.

همچنین توافق شد کارهای اولیه در ارتباط با اجرای «موافقتنامه»، پیش از تبادل یادداشتهای مربوط به تصویب نهایی آن طبق شرایط و قوانین قید شده در قانون اساسی در هریک از دو کشور می تواند آغاز شود.

استدعا می کنم آن جناب تأیید فرمایند که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ما می باشد.

عالی جناب لطف فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

وزیر تجارت خارجی جمهوری

سوسیالیستی چکسلواکی

امضا

امضا

به: عالی جناب مدیرعامل سازمان برنامه دولت پادشاهی ایران

۳. پاسخ رئیس سازمان برنامه ایران به نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی

محرمانه

تهران، بیست و نهم ژانویه ۱۹۶۶

عالی جناب

افتخار دارم دریافت نامه مورخ امروز شما به قرار زیر را تأیید نمایم:
«در جریان مذاکراتی که به امضای موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران مورخ امروز انجامید، هیئت چکسلواک مسئله شرط برابری ارزش طلا با دلار امریکا که ارز محاسبات این موافقتنامه است و همچنین مسائل مربوط به زودتر اجرا شدن آن را مطرح کرد. مقرر شد شرط برابری ارزش طلا پس از موافقت طرفین هریک از قراردادهای مربوطه در آن گنجانده شود.

این شرط برابری ارزش طلا به قرار زیر فرموله خواهد شد:

در صورت بروز هرگونه تغییر در میزان طلای معادل با دلار امریکا که در حال حاضر ۰/۸۸۸۶۷۱ گرم طلای خالص در برابر هر دلار امریکاست، قسمت استفاده نشده اعتبار مربوطه و همچنین اقساط پرداخت نشده مربوطه، به نسبت این میزان تغییر و از زمان بروز این تغییر به بعد محاسبه مجدد خواهند شد.

همچنین توافق به عمل آمد در مورد مالیاتها، کارمزدها و دیگر حقوق که امکان دارد طبق قوانین ایران از سازمانهای چکسلواک اخذ شوند و یا در «موافقتنامه» قید گردند، سازمان ایرانی مربوطه تغییرات لازم در مبالغ پرداختها در ارتباط با این قبیل موارد را در صورت لزوم تعیین کند.

همچنین توافق شد کارهای اولیه در ارتباط با اجرای «موافقتنامه» پیش از تبادل یادداشتهای مربوط به تصویب نهایی آن طبق شرایط و قوانین قید شده در قانون اساسی در هریک از دو کشور می تواند آغاز شود.

استدعا می کنم آن جناب تأیید فرمایند که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ما می باشد.»

تأیید می کنم که موارد مذکور در بالا به دقت حاکی از تفاهم حاصله بین ماست.

عالی جناب لطفاً عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

مدیرعامل سازمان برنامه دولت

پادشاهی ایران

امضا

به: عالی جناب وزیر تجارت خارجی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

(ب) مبادله هنرمندان و گروههای هنری و نمایندگان فرهنگ و هنر

ماده ۴

هریک از طرفین متعاهدین بورسهای کوتاه مدت برای مطالعات فرهنگی و علمی و فنی و هنری به اتباع کشور دیگر پس از معرفی مقامات صلاحیتدار اعطا خواهند کرد.

ماده ۵

طرفین متعاهدین در حدود مقررات جاریه کشور خود شناسایی عناوین و درجات علمی و دیپلمها و گواهینامه های پایان تحصیلی را که در کشور دیگر اخذ گردیده است تسهیل خواهند کرد و در صورت لزوم موافقتنامه خاصی در این مورد امضا خواهند نمود.

ماده ۶

هریک از طرفین متعاهدین نسبت به معرفی آثار مربوط به موسیقی و سینما و تئاتر و پخش برنامه های رادیویی و تلویزیونی و ترتیب سخنرانی ها و نمایشگاهها و جشنواره های فیلم و موسیقی و تئاتر و همچنین انتشار ترجمه های آثار علمی و ادبی و هنری کشور دیگر کمک خواهند نمود.

همچنین طرفین متعاهدین مبادله نشریات علمی و هنری و آموزشی و نوارهای موسیقی ضبط شده و مجموعه های نت و آثار هنر نقاشی و مجسمه سازی بین دو کشور را تسهیل خواهند کرد.

ماده ۷

طرفین متعاهدین همکاری بین سازمانها و مؤسسات رادیویی و تلویزیونی و فیلم برداری دو کشور را تشویق خواهند نمود.

ماده ۸

طرفین متعاهدین تماس بین ورزشکاران دو کشور بویژه ترتیب مسابقات ورزشی را تشویق خواهند کرد.

ماده ۹

طرفین متعاهدین در حدود مقررات جاریه کشور خود، برای تشکیل انجمنهای فرهنگی به منظور فعالیتهای فرهنگی و شناساندن تاریخ و تمدن طرف مقابل در پایتختهای دو کشور تسهیلات لازم را فراهم خواهند نمود انجمنهای مزبور با توجه به قوانین داخلی هر یک از طرفین ضمن موافقتنامه جداگانه تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۰

طرفین متعاهدین به منظور اجرای این موافقتنامه، برنامه مبادلات فرهنگی سالیانه تنظیم خواهند کرد.

ماده ۱۱

این موافقتنامه برطبق قوانین اساسی دو کشور به تصویب خواهد رسید و از تاریخ مبادله اسناد تصویب به موقع اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۲

مدت اعتبار این موافقتنامه سه سال خواهد بود و هریک از طرفین می توانند حداقل سه ماه قبل از انقضای مدت مزبور با اعلام فسخ به آن پایان بخشد. مادام که یکی از طرفین با اعلام قبلی سه ماهه آن را فسخ ننمود، هر بار برای یک دوره سه ساله دیگر معتبر خواهد بود.

این موافقتنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی و چک و فرانسه تنظیم و به امضا می رسد و هر دو نسخه متساویاً معتبر می باشد و در صورت بروز اختلاف در تفسیر مواد متن فرانسه مناط اعتبار خواهد بود.

پراگ به تاریخ پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و چهل و شش

از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی

چکسلواکی

از طرف دولت شاهنشاهی

ایران

۱۱. موافقتنامه بلندمدت بازرگانی و پرداخت

۱. متن موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی طویل‌المدت

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

با توجه به مفاد عهدنامه بازرگانی گمرکی و کشتیرانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی منعقد در تاریخ ۳۰ آوریل ۱۹۲۹ و نظر به علاقه‌ای که برای توسعه روابط بازرگانی به مقیاس وسیع‌تری بین دو کشور وجود دارد در موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۱

مبادلات کالا بین دو کشور براساس فهرستهای «الف» (صادرات ایران به چکسلواکی) و «ب» (صادرات چکسلواکی به ایران) منضم به موافقتنامه حاضر صورت خواهد گرفت.

بدین منظور طرفین متعهد می‌شوند که صدور و ورود کالاهای مذکور در فهرستهای «الف» و «ب» و سایر کالاهایی را که ممکن است بعداً در مورد آنها بین مقامات صلاحیتدار دو طرف توافق شود طبق قوانین و مقررات جاری دو کشور مربوط اجازه دهند. فهرستهای (الف) و (ب) جزء لاینفک این موافقتنامه می‌باشد.

در مورد سهمیه‌های مندرج در فهرستهای «الف» و «ب» می‌توان از طریق توافق متقابل مقامات صلاحیتدار دو کشور تجدید نظر نموده و یا تغییراتی به وجود آورد.

ماده ۲

به منظور اجرای این موافقتنامه، کالاهایی که در ایران تولید یا ساخته شده و از ایران صادر می‌شوند، کالاهای ایرانی و کالاهایی که در چکسلواکی تولید یا ساخته شده و صادر می‌شوند، کالاهای چکسلواکی محسوب خواهند شد. گواهی مبدا توسط مقامات صلاحیتدار کشورهای مربوط برای کالاهای مشمول مقررات این موافقتنامه صادر و ضمیمه اسناد حمل خواهد شد.

ماده ۳

طرفین اقدامات لازم را جهت تضمین این امر معمول خواهند داشت که کالاهای وارده از کشور یکی از طرفین موافقتنامه بدون موافقت آن طرف به کشور ثالث صادر نگردد.

ماده ۴

ورود و صدور کالا تحت این موافقتنامه بین اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و سازمانهای مجاز چکسلواکی که عنوان اشخاص مستقل حقوقی دارند در محدوده قوانین و مقررات جاری کشور مربوط انجام خواهد گرفت.

ماده ۵

پرداختهای مربوط به کالاهایی که تحت این موافقتنامه مبادله می شوند، در محدوده موافقتنامه پرداخت که در تاریخ امروز به امضای طرفین رسیده است انجام خواهد گرفت.

ماده ۶

معاملاتی که در مدت اعتبار این موافقتنامه منعقد و به تصویب مقامات صلاحیتدار در کشور رسیده است تا پایان اجرای این قبیل معاملات تابع مقررات این موافقتنامه خواهند بود مگر آنکه ترتیبات خاصی برای تصفیه آنها بین طرفین داده شده باشد.

ماده ۷

به منظور تسهیل اجرای این موافقتنامه و همچنین توسعه بیشتر مناسبات بازرگانی بین دو کشور طرفین در مورد تشکیل کمیته مشترک متشکل از نمایندگان که به وسیله دولتهای مربوط دو کشور تعیین خواهند شد توافق حاصل نمودند این کمیته هرچه زودتر بنا به تقاضای یکی از طرفین به طور متناوب در تهران و در پراگ تشکیل و موارد زیر را مورد بررسی و تجدید نظر قرار خواهد داد:

۱. اجرای مفاد موافقتنامه های بلندمدت بازرگانی و پرداخت
۲. معمول داشتن اقدامات لازم برای رفع مشکلاتی که ممکن است در جریان اجرای موافقتنامه های بلندمدت بازرگانی و پرداخت پیش آید
۳. بررسی پیشنهاداتی که در محدوده این موافقتنامه توسط طرفین ارائه داده می شود و هدف آن توسعه بیشتر و متنوع ساختن بازرگانی بین دو کشور می باشد.

۴. اصلاح و تجدید نظر در فهرستهای «الف» و «ب» مذکور در ماده یک فوق.

ماده ۸

این موافقتنامه از تاریخ اول ژوئیه ۱۹۶۹ جانشین موافقتنامه بازرگانی منعقد شده بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶ می‌گردد. این موافقتنامه برای مدت پنج سال منعقد می‌گردد و اجرای آن از اول ژوئیه ۱۹۶۹ شروع و تا ۳۰ ژوئن ۱۹۷۴ معتبر خواهد بود.

پس از این مدت به طور ضمنی سال به سال قابل تمدید خواهد بود (در این صورت طرفین هر سال دو ماه قبل از تاریخ انقضای این موافقتنامه در مورد سهمیه‌های جدید فهرستهای «الف» و «ب» توافق خواهند کرد) مگر آنکه یکی از طرفین سه ماه قبل از تاریخ انقضای موافقتنامه در سال مربوط فسخ آن را کتباً اعلام و یا تقاضای عقد موافقتنامه جدید را بنماید.

ماده ۹

این موافقتنامه پس از تصویب دو دولت قابل اجرا خواهد بود.
در تهران در تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ در دو نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید که هر دو نسخه متساویاً معتبر می‌باشد.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران	از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی
علینقی عالیخانی وزیر اقتصاد	چکسلواکی
	تباچک وزیر بازرگانی خارجی

۲. فهرست کالاهای صادراتی ایران

فهرست (الف)

صادرات ایران به چکسلواکی

شماره ردیف	شرح کالا	دوره ۶۹/۷/۱ ۷۰/۶/۳۰	دوره ۷۰/۷/۱ ۷۱/۶/۳۰	دوره ۷۱/۷/۱ ۷۲/۶/۳۰	دوره ۷۲/۷/۱ ۷۳/۶/۳۰	دوره ۷۳/۷/۱ ۷۴/۶/۳۰
۱	خشکیار، پسته، گردو، فندق و غیره	۲۰۰۰	۲۱۰۰	۲۲۰۰	۲۳۰۰	۲۴۰۰
۲	گیاهان طبی و صنعتی و رنگرزی					
	من جمله حنا	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۳	ادویه، زیره، زعفران و غیره	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۷۰
۴	تنباکو و محصولات آن	۲۰۰	۲۲۰	۲۴۰	۲۶۰	۲۸۰
۵	چای	۲۰۰	۲۲۰	۲۴۰	۲۶۰	۲۸۰
۶	کتیرا و سایر صمغ ها	۴۰۰	۴۲۰	۴۴۰	۴۶۰	۴۸۰
۷	کمپوت، آب میوه و سرکه	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۸	روغن نباتی	۴۰۰	۴۲۰	۴۵۰	۴۸۰	۵۰۰
۹	کنسرو ماهی و ماهی خشکیده	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت
۱۰	آرد ماهی	—	—	—	—	—
۱۱	پوست گوسفند، بز و بره (خام و پرداخته) و سالامبور	۷۰۰	۷۳۰	۷۵۰	۷۸۰	۸۰۰
۱۲	چرم	۲۰۰	۲۱۰	۲۲۰	۲۳۰	۲۵۰
۱۳	روده	۳۰۰	۳۲۰	۳۵۰	۳۷۰	۴۰۰
۱۴	موهای مختلف حیوانات	۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰
۱۵	ابریشم خام طبیعی	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت
۱۶	چوب گردو و سایر چوبها	۶۵۰	۶۵۰	۷۰۰	۷۵۰	۸۰۰
۱۷	برنج	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت
۱۸	پنبه خام	۴۱۰۰	۴۲۰۰	۴۳۰۰	۴۴۰۰	۴۵۰۰
۱۹	سنگهای تراشیده جهت ساختمان	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت
۲۰	سنگهای کانی، کروم، منگانه، آهن	۱۵۵۰	۱۶۰۰	۱۸۰۰	۱۹۰۰	۲۰۰۰
۲۱	سنگهای معدنی تغلیظ شده روی					
	و سرب	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۴۰۰	۱۶۰۰	۱۸۰۰
۲۲	صدف	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت
۲۳	اتومبیل سواری	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰

۲۴	یخچال، بخاری گازی و روغنی، اجاق	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰
۲۵	گاز، آبگرم کن و تجهیزات اداری	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰
۲۶	اشیای پلاستیکی	—	—	—	—	—
۲۷	شمش آلومینیوم و محصولات آن	—	—	—	—	—
۲۸	کود شیمیایی (اوره مختلط)	—	—	—	—	—
۲۹	دوده	—	—	—	—	—
۳۰	پی - وی - سی	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰
۳۱	سولفور	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت	یادداشت
۳۲	فرش	۴۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۴۵۰	۴۵۰
۳۳	منسوجات نخی	۳۵۰	۳۵۰	۴۰۰	۴۵۰	۵۰۰
۳۴	منسوجات پشمی، تریکو و مصنوعات	۴۵۰	۴۵۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰
۳۵	بافتنی و صنعتی	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰
۳۶	نخ پنبه	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰
۳۷	پیراهن	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰
۳۸	جوراب مردانه و زنانه	۳۰۰	۳۰۰	۳۵۰	۳۵۰	۴۰۰
۳۹	کفش و بوتین (چرم و پلاستیک)	۲۰۰	۲۰۰	۲۲۰	۲۲۰	۲۲۰
۴۰	صابون و پودر رختشویی	۲۲۰۰	۲۲۰۰	۲۲۰۰	۲۲۰۰	۲۲۰۰
۴۱	کنجاله	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰
۴۲	اشیای دستی	۱۷۱۰	۱۵۵۵	۸۷۰	۱۱۵۵	۱۳۴۰
۴۳	فیلم سینمای ظاهر شده، کتاب و روزنامه	۲۲۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۹۰۰۰	۳۱۰۰۰
۴۴	متفرقه	۲۲۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۹۰۰۰	۳۱۰۰۰
جمع		۲۲۵۰۰	۲۴۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۹۰۰۰	۳۱۰۰۰

۳. فهرست کالاهای صادراتی چکسلاوکی

لیست (ب)

صادرات چکسلاوکی به ایران

شماره ردیف	شرح کالا	دوره ۶۹/۷/۱	دوره ۷۰/۷/۱	دوره ۷۱/۷/۱	دوره ۷۲/۷/۱	دوره ۷۳/۷/۱
		۷۰/۶/۲۰	۷۱/۶/۳۰	۷۲/۶/۳۰	۷۳/۶/۳۰	۸۴/۶/۳۰
۱	انواع بذرو دانه ها، رازک ومالت صنعتی	۱۶۰	۱۶۰	۱۶۰	۱۶۰	۱۶۰
۲	نشاسته صنعتی	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰
۳	محصولات لبنیاتی، شیر خشک (پودر)					
	پنیر، کره وخامه خام	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰
۴	گوشت تازه ومنجمد، رنگ برای صنایع					
	غذایی، گلوکز، روده مصنوعی وغيره	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰
۵	محصولات شیمیایی آلی وغیرآلی	۴۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۵۰۰	۶۰۰
۶	محصولات دارویی وآزمایشگاهی، داروهای					
	اسپیسالیته ومواد اولیه	۵۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰
۷	رنگ منجمده مواد رنگی وزنگ برای					
	صنایع نساجی وسرامیک	۲۰۰	۲۵۰	۳۰۰	۳۵۰	۴۰۰
۸	لیتوپون واولترامارین	۵۰	۵۰	۷۰	۷۰	۸۰
۹	پاک کننده ها، صفحات برای سائیدن، کاغذ و پارچه سمبانه وسنگهای					
	ساییدن برای مصارف فنی	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰
۱۰	ماشین آلات، تجهیزات ووسایل یدکی	۶۰۰۰	۷۰۰۰	۸۰۰۰	۹۰۰۰	۱۱۰۰۰
۱۱	ماشین آلات، لوازم ووسایل یدکی	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۱۲	ساعت وساعت دیواری من جمله ساعت					
	شماطه ای	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰
۱۳	دستگاهها و ادوات علمی، طبی و جراحی، دستگاهها وآلات سنجش واندازه گیری، دستگاههای بینایی، دستگاههای دقیق، وکنترل کننده من جمله انواع ماشین					
	حساب	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰
۱۴	دستگاههای طبی، تجهیزات اطاق عمل، ماده استرلیزه کننده، دستگاه اشعه ایکس، تجهیزات علم تشخیص					

۲۵۰	۲۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	درد، درمان شناسی، دندانسازی و غیره
۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵ تجهیزات مخابراتی
					۱۶ دستگاههای سینما، عکسبرداری و بینایی، لوازم عکسبرداری، عینک و شیشه های
۱۰۰	۸۰	۸۰	۷۰	۷۰	عدسی (عدسی های آسیوفا)
					۱۷ سوپاپ، فلورسنت و لامپهای برقی برای روشنایی، لامپهای فلورسنت، ترانسفورماتور، عایق، لوازم مقاومت، لوازم تأسیسات برقی، تنظیم کننده ها کلید برق، سیستم اتصالی برق، (فیوز) جعبه توزیع برق و ساکت برای جریانهای
۴۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۲۵۰	۲۰۰	فشار قوی در صنایع برق
۳۵۰	۳۰۰	۳۰۰	۲۵۰	۲۵۰	۱۸ قطبهای باردار
					۱۹ ماشین آلات و تجهیزات برای چاپخانه و اداره و ماشینهای آمارگیری و وسایل
۹۰	۹۰	۹۰	۹۰	۹۰	یدکی
					۲۰ دوچرخه، قطعات دوچرخه، متعلقات و وسایل یدکی آن
۱۵۰	۲۵۰	۳۵۰	۳۵۰	۲۸۰	۲۱ اتومبیل سواری، لوازم و وسایل یدکی آنها
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۲۲ موتورسیکلت، اسکوتر و لوسپید، لوازم و وسایل یدکی آنها
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۳ تجهیزات برقی و مکانیکی برای وسایل نقلیه موتوردار
۲۰۰	۲۰۰	۱۵۰	۱۰۰	۵۰	۲۴ کامیونها و ماشینها برای امور عام المنفعه و ماشینهای باری مخصوص، لوازم وسایل یدکی آنها (از نوع مجاز)
۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۲۵ لاستیک و تیوپ (از نوع مجاز)
۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۲۰	۲۲۰	۲۶ محصولات فنی از لاستیک، پلاستیک، پنبه نسوز، کاغذ و چرم
۱۸۰	۱۸۰	۱۶۰	۱۶۰	۱۴۰	۲۷ هواپیماهای ورزشی و تعلیماتی و تجهیزات آن
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۲۸ شیشه پنجره، شیشه ایمنی، شیشه

					سطح و شیشه به شکل سیم و شیشه
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	باد شده من جمله بطری های تزئین شده
۵۰۰	۵۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۲۹ محصولات شیشه ای
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰ بطری ها و سایر شیشه های بسته بندی
					۳۱ سرامیک و محصولات چینی بدل من جمله
					اشیای فنی، سفالی و چینی، لوازم
۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	آرایش و خانگی و محصولات نسوز
۶۰۰۰	۶۰۰۰	۶۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۳۲ محصولات ذوب آهن
					۳۳ محصولات فلزی و فولادی، قفل، و
					قفل های آویخته، زنجیر و زنجیر دو چرخه
					یا موتورسیکلت میخ (به استثنای
					میخ های معمولی) پیچ و پیچ و مهره
					برای امور بیل سازی و زمین سازی، تجهیزات
					کفش دوزی، لوازم فلزی برای مسافرتها
					و ابزار ساخته شده از آهن، فولاد
					و چدن (از قبیل کلنگ، بیل، آلات
۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	نوک تیز و تبر، شکل سر گاو)
					۳۴ آلات و کننده کاری از چدن، وان
					حمام، و سایر لوازم آرایش، لوازم
					خانگی ساخته شده از چدن و فولاد،
۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	گوشت خرد کن و آب میوه گیری
					۳۵ لوازم خیاطی، دکمه زنی، سنجاق،
					انگشتی، میله های بافتنی، سوزن سگک،
					بند کفش، قزن قفلی، سگک و عقربک
					شلوار و بند کفش، دکمه های پرچ دار
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	انواع و اقسام دکمه و زیپ
۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۳۶ لامپ های ضد کوران
					۳۷ محصولات کائوچو و چرم و پلاستیک
۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	برای مصارف صنعتی، طبی و بهداشتی
۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۳۸ لوازم التحریر
					۳۹ کاغذ و مقوا، محصولات کاغذی از
					جمله کاغذ چاپ تحریر، لفاف و
۱۴۰۰	۱۲۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	کپه
					۴۰ چتر، فرچه، قلم رنگ، ماهوت.

۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	پاک کن، مسواک، تیغ دسته دار و تیغ
۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۴۱ کالا و وسایل ورزشی
					۴۲ تفنگ شکاری و تفریحی و تفنگ
					تیراندازی و تفنگ (منوط به موافقت
۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	قبله وزارت جنگ ایران)
۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	۴۳ آلات موسیقی
					۴۴ پارچه پشمی، نخ پشمی بافتنی،
					نخ پشمی برای مصارف صنعتی و
۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۰۰	۱۰۰	مخمل پشمی
۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۴۵ کالاهای کتانی و برزنت
					۴۶ نخ پنبه مرسریزه برای دوزندگی و
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	و نخ کتان
					۴۷ ابریشم مصنوعی، رشته (لیف)
					غلیظ، نخ نایلون و مواد اولیه برای
۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	تولید آنها
					۴۸ منسوجات برای مصارف فنی از جمله
					منسوجات برای صنایع کفشدوزی، تسمه
					مو، گیره مو، پارچه برای صحافی،
					کتاب و پارچه های سفید شده آب بردار
۶۰	۶۰	۶۰	۵۰	۵۰	گاز هیدروفل
					۴۹ روبان کشدار، گیس مصنوعی و لوازم
۱۰۰	۱۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	آرایش، تور و بند کفش
۱۵۰	۱۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۵۰ نمد و کلاه نمدی
					۵۱ مواد محترقه، چاشنی های برقی برای
					معدن چاشنی، فیوزهای محترق و
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	فیوز ایمنی
					۵۲ کتاب، روزنامه و مجلات علمی،
					صفحات گرامافون فیلمهای موسیقی
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	و سینمایی
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۵۰	۵۰	۵۳ جواهرات بدل
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۶۰	۶۰	۵۴ مواد پلاستیک برای تولید صفحه
۱۰۳۰	۱۴۲۰	۸۵۰	۴۲۰	۲۱۰	۵۵ متفرقه
۳۱۰۰۰	۲۹۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۲۵۰۰	جمع کل

۴. پروتکل ضمیمه موافقتنامه بازرگانی

پروتکل

عطف به ماده یک موافقتنامه درازمدت تجاری بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴، از ۳ تا ۷ مه ۱۹۷۵ مذاکراتی بین هیئتهای ایران و چکسلواکی در تهران صورت گرفت و طرفین به قرار زیر توافق کردند:

ماده ۱

مبادله کالاها در فاصله زمانی اول ژوئیه ۱۹۷۵ تا سی ژوئن ۱۹۷۶، براساس لیستهای «الف» (صادرات ایران به چکسلواکی) و «ب» (صادرات چکسلواکی به ایران) به پیوست همین پروتکل صورت خواهد گرفت. این دو لیست جمعاً از بخشهای حتمی و قطعی این سند می باشد و فقط با توافق مقامات ذی صلاح دو کشور در مندرجات آنها تغییراتی داده خواهد شد.

ماده ۲

این پروتکل و ضمایم آن جمعاً بخشی حتمی و قطعی از موافقتنامه درازمدت تجاری بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ است.

ماده ۳

اقلام ۳، ۲، ۴، ۱۲، ۲۶، ۳۱، ۳۹، ۴۶ لیست «ب» این سند، جایگزین اقلام قید شده در نامه مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ خواهند بود و نامه مذکور از قسمتهای حتمی و قطعی موافقتنامه های درازمدت تجاری و پرداخت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ است.

ماده ۴

این پروتکل از اول ژوئیه ۱۹۷۵ اعتبار اجرا یافته تا ۳۰ ژوئن ۱۹۷۶ معتبر خواهد بود. در تاریخ ۷ مه ۱۹۷۵ در دو نسخه اصلی به انگلیسی در تهران امضا شد.

از سوی دولت پادشاهی

ایران

امضا

احمد معمارزاده

از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی

چکسلواکی

امضا

یاروسلاو یاکوبک *

* Ing. Jaroslav Jakubec.

۵. فهرست کالاهای صادراتی ایران

لیست (الف)

صادرات ایران به چکسلواکی

ارزش به هزار دلار آمریکا از اول ژوئیه ۱۹۷۵ تا سی ژوئن ۱۹۷۶

۳۴۰۰	۱. پوشاک کشفاف، پارچه پشمی، قماش پنبه ای، پرده و پارچه
۸۰۰	۲. البسه شامل پیراهن
۷۰۰	۳. انواع جوراب ساقه بلند و ساقه کوتاه
۲۳۰۰	۴. کفش
۲۰۰۰	۵. ابزار و تجهیزات صنعتی و کشاورزی
۵۰۰	۶. الکتروموتور
۳۴۰۰	۷. شمش آلومینیوم
۸۰۰	۸. گوگرد
	۹. لوازم خانگی شامل: یخچال، فریزر، فریزر سردخانه ای، اجاق
۲۷۰۰	گاز، وان حمام، آبگرمکن و تجهیزات اداری
۲۸۰	۱۰. صابون و مایعات پاک کننده
۶۰	۱۱. تیغ اصلاح
۶۰	۱۲. مواد دارویی
۵۳۰	۱۳. آشامیدنی های الکلی
۳۳۰	۱۴. پارکت و روکش چوبی از جنس چوب گردو
۵۰۰	۱۵. کاشی سرامیک و لوازم بهداشتی
۱۰۰	۱۶. اقلام پلاستیکی شامل مشمع
بعداً تعیین خواهد شد.	۱۷. محصولات پتروشیمیایی
۱۵۰	۱۸. بلبرینگ
۱۰۰	۱۹. شمع موتور خودرو
۱۰۰	۲۰. کابل

۱۰۰	۲۱. لامپ فلورسنت
۳۰۰	۲۲. باتری خشک
۱۵۰	۲۳. ادویه، زیره و غیره
۳۳۰	۲۴. توتون
بعداً تعیین خواهد شد.	۲۵. چای
۲۱۵۰	۲۶. خشکبار
۸۰۰	۲۷. صمغ کتیرا
۲۳۰۰	۲۸. گوسفند، بز و پوست و چرم بره و گوسفند
۷۰۰	۲۹. روده گوسفند
۸۲۰۰	۳۰. پنبه خام
۳۴۰۰	۳۱. سنگ فلز شامل کنسانتره‌های روی، سرب، کروم و مس
۷۰۰	۳۲. قالی
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۳. تفاله حاصله از روغن کشی*
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۴. انواع موی حیوان
۶۰	۳۵. کالاهای صنایع دستی و جواهر دارای طلا و نقره
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۶. فیلمهای سینمایی و نظایر آن، کتاب و مطبوعات
۲۰۰۰	۳۷. متفرقه
چهل میلیون دلار امریکا	جمع کل

* Oil-Cakes.

۶. فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی

لیست (ب)

صادرات چکسلواکی به ایران

ارزش به هزار دلار آمریکا
از اول ژوئیه ۱۹۷۵ تا سی ژوئن ۱۹۷۶
کالاها

-
۳۵۰	۱. انواع بذر غلات و غلات، رازک، مالت، نشاسته، گلوکز
۱۰۰	۲. محصولات گوشتی و لبنی و شبه روده مصنوعی
۵۰۰	۳. محصولات شیمیایی و دارویی، محصولات شیمیایی آزمایشگاهی و خالص (طبیعی)
۵۰۰	۴. رنگ رنگرزی، مواد رنگی، رنگ و لاک رنگ ساختمانی، شیمیایی
۵۰۰	کمکی، مواد مخصوص براق سازی و غیره
۱۲۰	۵. سمباده، سنگ سمباده، چرخ سمباده و پارچه مخصوص سمباده کاری
۱۳۰۰۰	۶. ماشین آلات، کالاهای سرمایه ای و تجهیزات و لوازم یدکی مربوطه
۱۵۰	۷. وسایل و ابزار کالاهای علمی، پژوهشی، اندازه گیری، توزین، وسایل بصری، وسایل و ابزار زمان سنجی و کنترل و ابزار سنجش دقیق شامل کامپیوتر
۶۰۰	۸. وسایل پزشکی و جراحی، تجهیزات دندان پزشکی، تجهیزات مخصوص بیمارستانها و اتاق عمل، وسایل مخصوص استفاده از اشعه ایکس و لوازم یدکی مربوط به آنها
۲۰۰	۹. تجهیزات مخصوص ارتباطات مخابراتی
۱۰۰	۱۰. وسایل عکاسی و سینما توگرافی و بصری، مواد مخصوص عکاسی، عینک آفتابی و عدسی عینک ذره بینی
	۱۱. سوپاپ، انواع لامپ برق شامل لامپ فلورسنت، ترانسفورماتور، عایق، باتری، مقاومت*، لوازم مخصوص سیم کشی

* Resistor.

- و برق رسانی، رگولاتور، سویچ، فیوز، تابلو تقسیم برق و پریر
 مخصوص (مخصوص سیم کشی برق فشار قوی)
 ۵۵۰ قطعات معین رادیو و تلویزیون گیرنده و تلویزیون
 ۱۲. محصولات چوبی شامل تیر چوبی از جنس چوب عمل آمده و همچنین
 ۱۰۰ الوار بریده شده از جنس چوب کاج و نظایر آن
 ۱۳. ماشین آلات و تجهیزات چاپخانه ها و صنعت چاپ، ماشینهای
 ۲۵۰ آمارگیری، ماشینهای کپی تکثیر و لوازم یدکی آنها
 ۴۵۰ ۱۴. دوچرخه و قطعات و لوازم یدکی آن
 ۲۰۰۰ ۱۵. کامیون، کامیونهای مخصوص و قطعات و لوازم یدکی آنها
 ۱۶. موتورسیکلت، موتورسیکلت کوچک* و لوازم یدکی
 ۷۰۰ مربوطه
 ۳۳۰ ۱۷. تجهیزات الکتریکی خودرو
 ۱۸. ماشینها و تجهیزات جاده سازی، ساختمانی، استخراج معدن و
 ۲۴۷۵ خاکبرداری و ماشینهای مربوط به کشاورزی و لوازم یدکی آنها
 ۱۲۰۰ ۱۹. تایر و تیوب
 ۲۰. محصولات لاستیکی و پلاستیکی و آسبست و چرم برای کارهای
 ۵۰۰ صنعتی، فنی، پزشکی و بهداشتی
 ۶۰۰ ۲۱. وسایل نقلیه هوایی آموزشی و ورزشی و لوازم یدکی مربوطه
 ۲۲. شیشه پنجره، شیشه ایمنی، شیشه مسلح به سیم و شیشه ورق
 ۵۰۰ صیقلی**
 ۱۰۰۰ ۲۳. محصولات شیشه ای شامل شیشه آلات فنی و آزمایشگاهی
 ۵۰۰ ۲۴. چهارچراغ و شیشه هادی نور (Illuminating)
 ۳۵۰ ۲۵. انواع سرامیک و بدل چینی و لوازم و تجهیزات نسوز
 ۲۰۰۰ ۲۶. محصولات آهنی و فولادی مخصوص فلزشناسی
 ۲۷. محصولات فلزی شامل محصولات فولادی قفل شامل قفل آویخته،

* Scooter.

** Sheet glass ground.

- زنجر شامل زنجر دوچرخه و موتورسیکلت، میخ، پیچ، مهره،
چفت و بست (bolt)، میخ پرچ، میخ سرپهن، میخ مبل سازی
و زین و یراق و سراجی، قفل کیف دستی و کیف بغلی و لوازم
مخصوص چمدان و انواع ابزار ۱۲۰۰
۲۸. لوازم چدنی لعابی، وام حمام، لوازم بهداشتی، لوازم خانگی
فولادی و چدنی، تجهیزات و چفت و بستهای آب گرم کاری شده،
چرخ گوشت، آب میوه گیری، چراغ ضد طوفان ۳۰۰
۲۹. لوازم خیاطی، کفاشی، مبل سازی و بافندگی و کالاهای تجملی
و زینتی ۱۸۰
۳۰. نوشت افزار ۲۳۰
۳۱. کاغذ، مقوا و محصولات کاغذی ۵۰۰
۳۲. چتر، تیغ اصلاح، وسیله اصلاح دستی و برس ۵۵
۳۳. کالاهای و تجهیزات ورزشی ۱۲۰
۳۴. اسلحه آتشین و مهمات مخصوص شکار و ورزش ۴۶۰
۳۵. آلات موسیقی ۱۲۰
۳۶. پارچه پشمی، نخ بافندگی و مخمل نخ و ابریشم ۵۵۰
۳۷. قماش پنبه ای، قماش دستباف (غیرماشینی)، اجناس کتان
و برزنتی (کرباس) ۲۸۰۰
۳۸. پنبه، نخ کتان و حریرنما (براق) ۱۱۰
۳۹. نخ نایلون و ابریشم مصنوعی و مواد لازم برای تولید آنها ۵۰۰
۴۰. منسوجات لازم برای مصارف تکنیکی شامل منسوجات مخصوص
صنعت کفش و ساخت کمربندهایی مویی، منسوجات مخصوص
صحافی کتاب و گاز هیدروفل سفید جاذب مایعات ۲۳۰
۴۱. روبان کشی، دستمال °، قیطان و توری و نوار و روبان
و ازین قبیل (tulle, laces)، انواع آستر شامل آستر لفافی

• مقصود از Napkin در اینجا به اقرب احتمال دستمال کاغذی است و نه دستمال پارچه ای. مترجم.

۳۵۰	مویی، لوازم تجملی وزینتی و آرایشی
۱۲۰	۴۲. نمد و کلاه‌های مخصوص خارجی از جنس نمد و کلاه کپی
	۴۳. مواد لازم برای عملیات آتشبازی، چاشنی اسلحه آتشین، فیوز
۴۵۰	انفجار و فیوز ایمنی
	۴۴. کتاب، مجله، قطعات موزیک ^۵ ، فیلم‌های سینمایی، صفحه
۵۰	گرامافون و مواد پلاستیکی لازم برای تولید آن
۲۵۰	۴۵. جواهر مصنوعی
۳۰۰	۴۶. مواد خام مخصوص سرامیک سازی و انواع گل چینی
بعداً تعیین خواهد شد.	۴۷. شکر
۲۰۰۰	۴۸. متفرقه
چهل میلیون دلار امریکا	جمع کل

۵ مقصود از Pieces of music معلوم نیست نوار موزیک است یا نت موزیک چاپ شده.

۷. متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه بلندمدت پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

با توجه به ماده ۵ موافقتنامه بلندمدت بازرگانی که در تاریخ امروز بین دو کشور به امضا رسید در موارد زیر توافق به عمل آوردند:

ماده ۱

پرداختهای مذکور در ماده ۴ زیر بین اشخاص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران و اشخاص حقیقی یا حقوقی مقیم جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در محدوده این موافقتنامه و طبق مقررات جاری کشور مربوط انجام خواهد گرفت.

ماده ۲

۱. پرداختهای بین ایران و جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی از طرف ایران توسط بانک مرکزی ایران-تهران و از طرف چکسلواکی توسط بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ انجام خواهد گرفت.

۲. بانک مرکزی ایران-تهران که از طرف دولت شاهنشاهی ایران عمل می کند، در دفاتر خود حسابی به نام بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ به دلار ایالات متحده آمریکا (پول واحد حساب) باز خواهد کرد که عنوان آن حساب تهاتر بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ خواهد بود.

۳. بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ که از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی عمل می کنند در دفاتر خود حسابی به نام بانک مرکزی ایران تهران به دلار ایالات متحده آمریکا (پول واحد حساب) باز خواهد کرد که حساب تهاتر بانک مرکزی ایران-تهران نامیده خواهد شد.

این حسابها مولد بهره نبوده و از پرداخت هر نوع هزینه بانکی معاف خواهند بود.

۴. وجوهی که از طرف اشخاص حقیقی یا حقوقی مقیم چکسلواکی به نفع اشخاص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران به منظور تصفیه پرداختهای مربوط به این موافقتنامه پرداخت

می شود به بستانکار حساب تهاتر بانک مرکزی ایران «تهران» منظور خواهد شد و همین طور حساب مزبور به میزان مبلغ دستورهای پرداختی که از طرف بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ دریافت و اجرا می شود بدهکار خواهد شد.

۵. وجوهی که از طرف اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن ایران به نفع اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن چکسلواکی به منظور تصفیه پرداختهای مربوط به این موافقتنامه پرداخت می شود به بستانکار «حساب تهاتر بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ» منظور خواهد شد و همین طور حساب مزبور به میزان مبالغ دستورهای پرداختی که از طرف بانک مرکزی ایران دریافت و اجرا می شود بدهکار خواهد شد.

ماده ۳

۱. بانک مرکزی ایران-تهران و بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ پرداختهایی را که تحت این موافقتنامه صورت می گیرد فوراً به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

۲. پرداختها به ذینفع به ترتیب تقدم زمان وصول دستور پرداخت و در حدود موجودی حسابهای مذکور در ماده ۲ و با در نظر گرفتن میزان اعتبار فنی پیش بینی شده در ماده ۵ زیر صورت خواهد گرفت.

ماده ۴

پرداختهایی که ذیل ذکر می شود پرداختهای موضوع این موافقتنامه تلقی خواهند شد.

۱. پرداختهای مربوط به مبادله کالا در محدوده موافقتنامه طویل المدت بازرگانی که در تاریخ امروز بین دو کشور به امضا رسید، به انضمام هزینه های مربوط مانند: هر نوع هزینه حمل و نقل، انبارداری، حق الزحمه بازرسی حقوق گمرکی، عوارض بندری، حق العمل بهره و هزینه های بانکی، پرداخت نقدی، هزینه های نمایندگی، تبلیغات عوارض و منافع ناشی از معاملات ترانزیت، حق الزحمه نصب و تأسیس و غیره.

۲. حق بیمه و بیمه مجدد و غرامت تا میزانی که قراردادهای مربوط پرداخت را به دلار امریکا (پول واحد محاسبه) اجازه می دهد.

۳. تصفیه پرداختهای ادواری بین ادارات پست تلگراف، تلفن و رادیو.

۴. خدمات هزینه مطالعات، عوارض مسافرت، هزینه های معاش و اقامت و هزینه بیمارستان.

۵. حقوق، حقوق بازنشستگی، فوق العاده، پاداش و حق الامتیاز.

۶. حقوق و مزایای اختراعات و پروانه؛ علایم تجاری، حق التألیف و فیلمها.
۷. حق اشتراک مجلات، نشریات و روزنامه.
۸. مالیات، عوارض، حقوق، جرایم و هزینه های دادگاه.
۹. هزینه های مربوط به نمایندگی های سیاسی و مقاصد رسمی دیگر.
۱۰. هزینه های مربوط به برگزاری نمایشگاهها و بازارهای مکاره.
۱۱. هزینه های مربوط به همکاری علمی و فنی دوره های کارآموزی مخصوص و هزینه اعزام کارشناسان.
۱۲. پاداش هنرمندان و ورزشکاران.
۱۳. سایر پرداختهایی که مورد توافق دو بانک باشد.

ماده ۵

به منظور تضمین دوام پرداختهایی که در محدوده این موافقتنامه بین دو کشور انجام میگیرد، بانک مرکزی ایران تهران و بانک چکسلوونکا آبخودنی آ-اس پراگ هریک متقابلاً به دیگری اعتبار فنی معادل ۲,۵۰۰,۰۰۰ دلار ایالات متحده امریکا (پول واحد محاسبه) در حسابهایی که در ماده ۲ ذکر شده است اعطا خواهند فرمود.

در صورتی که موجودی از میزان اعتبار فنی تجاوز نماید طرفین موافقت می نمایند که اقدامات لازم را برای تسویه این مازاد از طریق تحویل کالا در ظرف مدت سه ماه به عمل آورند.

اگر در مدت این سه ماه مازاد تسویه نشد، طرف بدهکار باید بنا به تقاضای طرف بستانکار مبلغ مازاد را در ظرف مدت ۱۴ روز که از تاریخ مطالبه به دلار ایالات متحده امریکا یا هر پول قابل تبدیل دیگری که مورد توافق طرفین باشد بپردازد.

به هر حال طرف بستانکار تقاضای طرف بدهکار را دایره اعطای یک اعتبار مخصوص با نظر مساعد مورد توجه قرار خواهد داد مشروط بر اینکه چنین تقاضا در ظرف مدت سه ماه مذکور در فوق انجام شود.

ماده ۶

پیشنهادهای، قراردادهای، صورتحسابها و دستورهای پرداخت در محدوده مقررات موافقتنامه بلندمدت بازرگانی و همچنین این موافقتنامه منحصر به دلار ایالات متحده امریکا (پول واحد حساب) قید خواهد شد.

ماده ۷

بانک مرکزی ایران-تهران و بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس پراگ مشترکاً در مورد فراهم کردن ترتیبات لازم برای اجرای این موافقتنامه توافق حاصل خواهند کرد.

ماده ۸

پس از انقضای اعتبار این موافقتنامه، حسابهای تهاتر برای مدت ۶ ماه باز خواهند ماند تا طرف بدهکار بتواند در این فاصله مانده را از طریق صدور کالا به کشور بستانکار که مقامات صلاحیتدار پروانه ورود مربوط را صادر خواهند کرد (در صورتی که صدور چنین پروانه‌ها در قوانین و مقررات جاری کشور مربوط پیش‌بینی شده باشد) تسویه نماید.

هرگاه در انقضای این مدت شش ماه باز هم مانده‌ای در حسابهای تهاتر وجود داشته باشد، طرف بدهکار موظف است که بنا به تقاضای طرف بستانکار آن را فوراً به دلار ایالات متحده آمریکا یا هر ارز قابل تبدیل دیگری که مورد توافق طرفین باشد تسویه نماید.

چنانچه پس از انقضای مدت شش ماه مذکور معاملاتی معوق مانده باشد، این گونه معاملات طبق معمول و با توجه به مقررات جاری روز تسویه خواهد شد.

ماده ۹

موجودی که در تاریخ ۳۰ ژوئن ۱۹۶۹ در حسابهای مذکور در ماده ۲ موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶ وجود داشته باشد به حسابهای جدید تهاتر مذکور در ماده ۲ این موافقتنامه منتقل خواهد شد.

پرداختهای مربوط به قراردادهایی که در محدوده موافقتنامه‌های مورخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶ منعقد گردیده و تا زمان اجرای موافقتنامه حاضر تسویه نشده باشد، از طریق حسابهای مذکور در ماده ۲ این موافقتنامه پرداخت انجام خواهد شد.

ماده ۱۰

موافقتنامه حاضر جزء لاینفک موافقتنامه طویل‌المدت بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی منعقد در تاریخ امروز می‌باشد.

ماده ۱۱

این موافقتنامه از تاریخ اول ژوئیه ۱۹۶۹ جایگزین موافقتنامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶ می‌گردد.

این موافقتنامه برای مدت ۵ سال منعقد می‌گردد و اجرای آن از اول ژوئیه ۱۹۶۹ آغاز و تا ۳۰ ژوئن ۱۹۷۴ معتبر خواهد بود. پس از این مدت موافقتنامه به طور ضمنی سال به سال قابل تمدید خواهد بود مگر آنکه یکی از طرفین سه ماه قبل از تاریخ انقضای موافقتنامه در سال مربوط، فسخ آن را کتباً اعلام و یا تقاضای انعقاد موافقتنامه جدید را بنماید.

ماده ۱۲

این موافقتنامه پس از تصویب دو دولت قابل اجرا می‌باشد.
در تهران در تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ در دو نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید که هر دو نسخه متساویاً معتبر می‌باشد.
علینقی عالیخانی
از طرف دولت شاهنشاهی ایران
تباچک
از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۱۲. موافقتنامه اقتصادی و فنی

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با در نظر گرفتن تمایل و علاقه موجود به توسعه همکاری اقتصادی و فنی به مقیاس وسیعتر براساس منافع متقابل طرفین و با توجه به افزایش امکاناتی که به وسیله توسعه تدریجی اقتصاد ملی دو کشور برای گسترش روابط اقتصادی ایجاد شده است، در موارد زیر توافق حاصل کردند:

ماده ۱- دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در محدوده این موافقتنامه نسبت به برقراری همکاری اقتصادی و فنی درازمدت توافق حاصل نمودند. بدین منظور چکسلواکی کارخانجات صنعتی و ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز ایران و همچنین لوازم یدکی و ابزار و وسایل مربوط به کارخانجات و ماشین آلات و تجهیزات مذکور که جهت به کار انداختن آنها لازم باشد را به ایران تحویل خواهد داد. چکسلواکی همچنین مطالعات و تحقیقات مربوط را انجام داده و نقشه ها و کمکهای فنی را برای اجرای طرحها و به کار انداختن ماشین آلات و تجهیزات تحویلی در اختیار ایران خواهد گذارد و کارآموزی فنی کارکنان ایرانی را در مورد اداره تأسیسات صنعتی و ماشین آلات مربوط به عهده خواهد گرفت.

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی موافقت دارند که بهای کالاهای تحویلی و کمکهای فنی که به موجب این موافقتنامه از طرف چکسلواکی در اختیار ایران گذاشته می شود به مصرف خرید نفت خام از شرکت ملی نفت ایران برسد.

فهرست طرحهای صنعتی و ماشین آلات و تجهیزات که چکسلواکی پیشنهاد تحویل آنها را به ایران داده است، به شرح ضمیمه یک منضم به موافقتنامه حاضر می باشد. این فهرست ممکن است در آتی با توافق طرفین با اضافه کردن سایر طرحهای

صنعتی و ماشین آلات و تجهیزات و کالاهایی تکمیل گردد.

نمایندگان طرفین یک ماه پس از تاریخ امضای این موافقتنامه به منظور تعیین زمینه‌های خاص که برای همکاری و انتخاب تدریجی طرحها مناسب باشد، با یکدیگر تماس حاصل و مشورت خواهند نمود.

ماده ۲- دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی براساس این موافقتنامه اعتباری بالغ بر ۲۰۰ میلیون دلار آمریکا به دولت شاهنشاهی ایران واگذار می‌کند. ایران این اعتبار را برای پرداخت بهای کالاهای تحویلی و کمکهای فنی و خدمات که از طرف چکسلواکی در محدوده این موافقتنامه در اختیار ایران گذارده می‌شود، به مصرف خواهد رسانید.

هزینه‌های مسافرت و اقامت و اجرت کارشناسان و تکنسینهای چکسلواکی که در ایران انجام وظیفه می‌نمایند و همچنین پرداختهای مربوط به اعزام کارآموزان ایرانی به چکسلواکی مشمول اعتبار پیش‌بینی شده در این موافقتنامه نبوده و توسط ایران در محدوده موافقتنامه پرداخت که در زمان انجام این قبیل پرداختها معتبر باشد، تأمین خواهد شد. به اعتبارات استفاده شده بهره‌ای معادل ۲/۵ درصد در سال تعلق خواهد گرفت. این بهره از تاریخ استفاده از اعتبار مربوط و فقط نسبت به مانده بازپرداخت نشده احتساب و همزمان با پرداخت اقساط مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۳- آن قسمت از اعتبار که در هر سال تقویمی مورد استفاده قرار می‌گیرد، در ۱۰ الی ۱۲ قسط سالیانه متساوی بازپرداخت خواهد شد.

مدت بازپرداخت اعتبار برای کالاهای تحویلی و خدمات انجام شده توسط چکسلواکی به شرح مواد ۱ و ۲ این موافقتنامه در مورد طرحهایی که ارزش آنها از ۵۰۰,۰۰۰ دلار آمریکا کمتر باشد ۵ تا ۱۰ سال خواهد بود.

مدت بازپرداخت اعتبار استفاده شده و تعداد اقساط در هر قرارداد با توجه به نوع کالا و بهای قراردادهای مربوط تعیین خواهد شد.

سررسید اولین قسط یک سال پس از آخرین روز سالی که طی آن اعتبار مربوط مورد استفاده قرار گرفته خواهد بود، سررسید اقساط بعدی در سالهای متعاقب در همان روز خواهد بود.

در مورد کالاهای تحویلی تاریخ بارنامه یا هرگونه اسناد حمل به منزله تاریخ

استفاده از اعتبار تلقی خواهد شد.

در مورد کمکهای فنی و خدمات انجام شده تاریخ گواهینامه صادره توسط سازمان چکسلواکی ذی ربط مبنی بر پایان رضایتبخش خدمات یا پیشرفت کارها که به تأیید سازمان ایرانی مربوط محسوب خواهد شد.

ماده ۴- قراردادهای مربوط به استفاده از اعتبار موضوع ماده ۲ این موافقتنامه باید ظرف ۴ سال از تاریخ اجرای این موافقتنامه منعقد گردد. مدت استفاده از اعتبار مذکور ممکن است با توافق متقابل مقامات صلاحیتدار دو کشور تمدید گردد.

ماده ۵- قراردادهای مربوط به استفاده از اعتباری که به موجب این موافقتنامه واگذار می شود از طریق مذاکرات مستقیم بین سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دو کشور که از جانب ایران توسط سازمان برنامه دولت شاهنشاهی ایران و از جانب چکسلواکی توسط وزارت بازرگانی خارجی دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی تعیین و معرفی گردند، منعقد خواهد شد.

برای اجرای صحیح قراردادهایی که در محدوده این موافقتنامه منعقد می گردد، کلیه شرایط بازرگانی و مالی و فنی و سایر شرایط لازم در هریک از قراردادهای مربوط قید خواهد شد.

موارد مربوط به ضمانتنامه هایی که توسط سازمانهای چکسلواکی صادر خواهد شد عبارت اند از:

۱. گزارشهای تفصیلی مربوط به طرحهای صنعتی که توسط سازمانهای مربوط تهیه می شود باید با ظرفیت تولید مورد توافق در هریک از قراردادها مطابقت نماید.

۲. ماشین آلات و تجهیزات تحویلی سازمانهای چکسلواکی باید با گزارشهای مربوط به طرحهای مذکور در فوق مطابقت نماید.

۳. ماشین آلات و تجهیزات مزبور باید برطبق ظرفیتهای معین مورد بهره برداری قرار گیرد و همچنین مدت اعتبار ضمانتنامه و ترتیب استفاده از آنها و سایر شرایط مربوط در قراردادهایی که به موجب موافقتنامه حاضر منعقد گردد، پیش بینی خواهد شد.

هریک از قراردادها قبل از امضا به تصویب مقامات صلاحیتدار طرفین خواهد

رسید.

ماده ۶- قیمت کالاهایی که به موجب این موافقتنامه توسط طرفین تحویل

می‌گردد، برحسب دلار امریکا و از طریق مذاکرات مستقیم بین سازمانهای مربوط دو کشور تعیین خواهد شد.

بهای کارخانه‌های صنعتی و ماشین‌آلات و تجهیزات و لوازم و وسایل یدکی و ابزار و کالاهای تحویلی و خدمات و کمکهای فنی که توسط چکسلواکی در اختیار ایران قرار داده می‌شود و همچنین قیمت نفت خام صادره از ایران با توافق طرفین قراردادها و براساس قیمتهای جاری بازار بین‌المللی در زمان انعقاد قراردادهای مربوط تعیین خواهد شد.

ماده ۷- تحویل کالا از جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی به ایران بر مبنای فرانکو مرزهای چکسلواکی و تحویل نفت خام ایران به چکسلواکی فوب بنادر ایران در خلیج فارس صورت خواهد گرفت.

ماده ۸- بازپرداخت اعتبار و پرداخت بهره موضوع ماده ۲ این موافقتنامه به وسیله برواتی که در سررسید معین از طرف صادرکننده چکسلواکی کشیده شود و مورد قبول واردکننده ایرانی قرار گیرد، تأمین خواهد شد.

هرگاه واردکننده، یک سازمان دولتی باشد که از طرف سازمان برنامه ایران برای استفاده از تسهیلات اعتبار موجود مجاز شناخته شده باشد، در این صورت دولت شاهنشاهی ایران پرداخت بروات قبولی را در محدوده این موافقتنامه تضمین خواهد کرد. در صورتی که واردکننده یک مؤسسه خصوصی ایرانی باشد، بروات را می‌توان به وسیله ضمانتنامه‌هایی که طبق قوانین جاری ایران توسط یکی از بانکهای مجازی که از طرف بانک مرکزی ایران برای این امر صالح شناخته شده و مورد قبول طرف چکسلواکی باشد، صادر گردد، تضمین نمود.

ماده ۹- به منظور ثبت و نگهداری حساب کالاهای تحویلی و کمکهای فنی انجام شده از محل این موافقتنامه، بانک «چکسلوونسکا آبخودنی بانکا- آ- اس- پراگ» به عنوان کارگزار دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در دفاتر خود یک حساب اعتباری به نام بانک مرکزی ایران باز خواهد کرد. این حساب به دلار امریکا (واحد محاسبه) نگهداری می‌گردد و عنوان آن «حساب اعتبار موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی ایران ۱۹۰۰» خواهد بود.

بانک مرکزی ایران به عنوان کارگزار دولت شاهنشاهی ایران در دفاتر خود حساب

مشابهی به نام «حساب اعتبار موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی چکسلواکی ۱۹۰۰» باز خواهد کرد.

با ارائه صورت حساب و بارنامه هر نوع اسناد حمل و نقل یا اسناد دیگری که منطبق با شرایط و مدت مقرر در قرارداد مربوط باشد بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس-پراگ حساب اعتباری مذکور در فوق را بدهکار خواهد کرد و برگ بدهکار مربوط را برای ثبت در حساب مذکور به بانک مرکزی ایران خواهد فرستاد.

بانک چکسلوونسکا آبخودنی - آ-اس - پراگ، بروات مربوط را قبل از سررسید جهت وصل به بانک مرکزی ایران یا هر بانک مجاز دیگری در ایران خواهد فرستاد.

ماده ۱۰ - کلیه پرداختهای ناشی از تحویل کالاهای چکسلواکی و خدمات و کمکهای فنی موضوع این موافقتنامه در حسابی به نام بانک چکسلوونسکا آبخودنی آ-اس - پراگ ثبت و نزد بانک مرکزی ایران تحت عنوان «حساب مخصوص همکاری اقتصادی و فنی ۱۹۰۰» برحسب دلار امریکا (واحد محاسبه) نگاهداری خواهد شد و به وسیله طرف چکسلواکی به مصرف خرید نفت خام از شرکت ملی نفت ایران خواهد رسید.

طرفین توافق حاصل نمودند که قسمتی از این وجوه به مصرف خرید کالاهای ساخته شده و نیمه ساخته و سایر کالاهای ایرانی که مورد توافق مقامات صلاحیتدار دولتی باشد، برسد.

قراردادهای مربوط به خرید نفت خام از ایران از طریق مذاکرات مستقیم بین شرکت ملی نفت ایران و سازمان مربوط چکسلواکی که از طرف وزارت بازرگانی خارجی چکسلواکی تعیین گردد، منعقد خواهد شد.

ماده ۱۱ - بانک مرکزی ایران-تهران به عنوان کارگزار دولت شاهنشاهی ایران و بانک چکسلوونسکا آبخودنی - آ-اس - پراگ به عنوان کارگزار دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توافق فی مابین کلیه ترتیبات لازم بانکی این موافقتنامه را خواهند داد.

ماده ۱۲ - همکاری اقتصادی و فنی مذکور در این موافقتنامه از طرف چکسلواکی بخصوص شامل موارد زیر خواهد بود:

— تهیه گزارشهای تفصیلی مربوط به طرحها در مورد کارخانههای صنعتی و

ماشین آلات و تجهیزات.

— تدارک و تحویل کارخانه‌های صنعتی و ماشین‌آلات و تجهیزات و لوازم و ابزار و قطعات و لوازم یدکی.

— حمل ماشین‌آلات و تجهیزات و سایر کالاها به ایران به حساب ایران براساس مقرراتی که در قراردادهای مربوط مورد توافق قرار گرفته است.

— اعطای کمکهای فنی مورد نیاز مثلاً از طریق:

— اعزام کارشناسان چکسلواکی به ایران جهت اموری از قبیل جمع‌آوری اطلاعات مقدماتی لازم برای تهیه طرحها، تأمین خدمات مشورتی جهت سازمانهای ایرانی در ساختمان کارخانه‌های صنعتی، کمک در نصب و تنظیم و به کار انداختن تجهیزات و ماشین‌آلات، تعلیم کارکنان ایرانی در امور نصب و تنظیم و به کار انداختن تجهیزات و ماشین‌آلات، پذیرش کارکنان ایرانی (تعداد و تخصص و مدت تعلیم این کارکنان بین سازمانهای مربوط دو کشور مورد توافق قرار خواهد گرفت) برای کارآموزی فنی در کارخانه‌های مربوط در چکسلواکی به منظور استخدام آنها در کارخانه‌های پیش‌بینی شده در موافقتنامه حاضر و تأمین اطلاعات فنی لازم جهت تولید محصولات که مورد توافق طرفین قرار گرفته است.

— تهیه و تحویل مدارک فنی و نقشه‌های لازم به انضمام نقشه‌های اجرایی برای سازمانهای ایرانی جهت احداث کارخانه‌ها و همچنین برای بهره‌برداری عادی کارخانه‌های موضوع موافقتنامه حاضر.

مدارک فنی و نقشه‌هایی که توسط سازمانهای چکسلواکی به سازمانهای ایرانی تسلیم می‌گردد، توسط سازمانهای اخیر الذکر منحصراً در کارخانه‌های واقع در ایران مورد استفاده قرار خواهد گرفت. این گونه مدارک و نقشه‌ها بدون رضایت قبلی سازمانهای چکسلواکی به اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی منتقل نخواهد گردید.

همکاری ایران به خصوص شامل موارد زیر خواهد بود:

دادن کلیه اطلاعات اولیه که در اختیار سازمانهای ایرانی بوده و جهت طرح‌ریزی کارخانه‌های صنعتی مورد نیاز سازمانهای چکسلواکی است و همچنین همکاری با سازمانهای چکسلواکی از جمع‌آوری سایر اطلاعات ضروری.

بررسی گزارشهای تفصیلی طرح که توسط سازمانهای چکسلواکی تسلیم می‌گردد

و تصویب این گزارشها با اصلاحاتی که در صورت لزوم بین سازمانهای مربوط مورد توافق قرار می‌گیرد. این بررسی در حداقل مدت ممکن از تاریخ وصول گزارشهای مذکور انجام خواهد گرفت.

— احداث کارخانه‌های صنعتی (کارهای مهندسی ساختمان) و در صورت لزوم انجام سایر کارها طبق گزارشهای طرح با کمک فنی سازمانهای چکسلواکی.

— تأمین نیروی انسانی و تسهیلات حمل و نقل و مواد لازم برای احداث کارخانه‌های صنعتی و همچنین ساختمان راهها و راه‌آهن و خطوط انتقال نیرو و تسهیلات ارتباطی تا محل کارگاه.

— تأمین اعتبار مالی لازم برای احداث کارخانه‌های مزبور و انجام سایر کارها در ایران، تأمین مسکن و تسهیلات مربوط به حمل و نقل در داخل ایران به منظور تأمین رفاه زندگی کارشناسان چکسلواکی که جهت اجرای طرحها طبق مفاد موافقتنامه حاضر و به هزینه ایران به این کشور اعزام شوند.

در صورت ضرورت خرید پروانه و نقشه برای عملیات فنی.

ماده ۱۳ — سازمانهای ایرانی و چکسلواکی سازمانها و شرکت‌های ایرانی را به مشارکت در عملیات طراحی و تدارک تجهیزات وسایل مورد نیاز تأسیس کارخانه‌های صنعتی در ایران تا حداکثر ممکن ترغیب خواهند کرد.

ماده ۱۴ — سازمانهای ایرانی و چکسلواکی کلیه اطلاعات لازم را مبادله خواهند کرد و در امور مربوط به موافقتنامه حاضر کمکهایی که تا حد معقول مورد نیاز سازمانهای هریک از طرفین باشد، فراهم خواهند ساخت و بخصوص گزارشهای مربوط به پیشرفت کارها و سایر اطلاعات را در اختیار یکدیگر قرار خواهند داد.

ماده ۱۵ — هر نوع حقوق گمرکی و مالیات یا هر نوع عوارض دیگری که برطبق قوانین و مقررات جاری ایران در مورد اجرای قراردادهای منعقد در محدوده این موافقتنامه وضع شود به عهده واردکنندگان ایرانی خواهد بود. همچنین هر نوع حقوق گمرکی و مالیات یا هر نوع عوارض دیگری که تحت قوانین و مقررات جاری جمهوری چکسلواکی در مورد اجرای قراردادهای منعقد در محدوده این موافقتنامه وضع شود، به عهده صادرکنندگان چکسلواکی خواهد بود.

ماده ۱۶ — در صورت بروز هر نوع اختلاف بین سازمانهای ایرانی و چکسلواکی

درخصوص امور مربوط به اجرای موافقتنامه حاضریا ناشی از اجرای موافقتنامه حاضری، نمایندگان دو دولت بلافاصله در مورد این گونه اختلافات با یکدیگر مشورت نموده و برای حصول توافق کوشش خواهند کرد.

ماده ۱۷- کلیه اختلافات ناشی از قراردادها یا مربوط به آنها از طریق داوری فیصله خواهد یافت. جزییات مربوط به داور برطبق قوانین جاری هریک از دو کشور در قراردادهای مربوط ذکر خواهد شد.

طرفین اقداماتی به عمل خواهند آورد تا احکام داوری براساس مقررات مربوط به داوری که ضمن قراردادهای مربوط مورد توافق قرار گرفته است، به وسیله دو کشور رعایت گردد.

ماده ۱۸- به منظور اجرای رضایتبخش این موافقتنامه، طرفین در مورد تشکیل یک کمیته مشترک در سطح وزارت، مرکب از نمایندگان دو کشور که از طرف دولتهای مربوط انتخاب می شوند، موافقت کردند. این کمیته سالانه یک بار به طور متناوب در تهران و پراگ تشکیل جلسه خواهد داد.

ماده ۱۹- این موافقتنامه از تاریخ مبادله یادداشتهایی بین طرفین مبنی بر اینکه اجرای این موافقتنامه با مقررات قانونی اساسی دو کشور مطابقت دارد، قابل اجرا خواهد بود.

این موافقتنامه تا زمانی که کلیه تعهدات ناشی از اجرای آن انجام نگردیده معتبر خواهد بود.

به تاریخ ۲۱ اسفند ۱۳۴۷ مطابق با ۱۲ مارس ۱۹۶۹ در دو نسخه اصلی به زبان انگلیسی که هردو نسخه متساویاً معتبر می باشد در تهران تنظیم گردید.

از طرف دولت شاهنشاهی	از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی
ایران	چکسلواکی
علینقی عالیخانی	تباچک
وزیر اقتصاد	وزیر بازرگانی خارجی

۲. لیست ماشین آلات و پروژه های صادراتی از چکسلواکی به ایران

ضمیمه یک

فهرست طرحها و ماشین آلات و تجهیزات که امکان دارد از چکسلواکی به ایران تحویل شود

شرح زمینه های همکاری

صنایع و معادن

صنایع فلزی اساسی از قبیل:

— صنعت تصفیۀ مس خام و تولید مس و محصولات نیمه ساخته شده از آلیاژ مس

— کارخانه های نورد ورق پولادی

صنایع محصولات فلزی از قبیل:

— کارخانه مرکزی ذوب فلزات

— کارخانه ذوب آلومینیوم

— کارخانه تولید لوله های بدون درز

— کارخانه تولید صفحه های فلزی با پوشش قلعی

صنایع مکانیکی و مهندسی برق و وسایط نقلیه از قبیل:

— کارخانه تجهیزات برقی

— توسعه ظرفیت تولیدی کارخانه ماشین سازی تبریز

— کارخانه تولید تجهیزات شیمیایی و پتروشیمی

— کارخانه تولید پیستون و رینگ پیستون

— کارخانه تولید واگن

— کارخانه تولید لوازم اتصال و بست و غیره

— کارخانه تولید دنده

— کارخانه برای نواحی صنعتی

— کارخانه مهندسی برای صنایع کوچک

— کارخانه تولید دستگاه اتصال برق برای فشارهای قوی و ضعیف و متعلقات

برای انتقال برق

— کارخانه تولید غلطک برای راه سازی و ماشینهای ساختمانی

— کارخانه تولید ابزارهای طبی و جراحی

— صنعت تولید سلولز

صنایع تولید مصالح ساختمانی از قبیل:

— کارخانه سیمان و توسعه ظرفیت آنها

— کارخانه تولید تخته های مشبک بتونی سبک

— کارخانجات سرامیک

صنایع غذایی از قبیل:

— کارخانه قند از جمله ماشین آلات برای تجدید ساختمان و توسعه آنها

— کارخانه تولید جوهر لیمو

— کارخانه آردسازی، سیلوهای حبوبات و ماشین آلات برای عمل آوردن علوفه

— ماشین آلات مربوط به عمل آوردن فرآورده های گوشتی

صنایع شیمیایی و پتروشیمی از قبیل:

— پالایشگاه های نفت خام و صنعت پتروشیمی

— کارخانجات تولید مواد رنگی

— کارخانجات تولید کود شیمیایی

— ماشین آلات برای استخراج و برش کلوخه های کانی و فلزات تولید بطری

آب:

— پروژه های سدسازی و هیدروالکتریک

— ماشین آلات تصفیه آب

— شبکه آبیاری و ایستگاههای تلمبه ای

کشاورزی:

— ماشین آلات و تجهیزات سنگین کشاورزی برای تسطیح اراضی و زهکشی

— صنعت عمل آوردن چوب

برق:

ماشین آلات تولید نیرو از قبیل:

— کارخانه تولید نیرو به وسیله بخار

— نیروگاههای اتمی

— تجهیزات انتقال نیروی برق (خطوط انتقال نیرو، لوازم شبکه توزیع و تجهیزات

ایستگاههای فرعی)

ارتباطات:

— تجهیزات راه سازی و تجهیزات مربوط به نگهداری راهها

— تجهیزات بنادر

تجهیزات راه آهن از قبیل:

— لوکوموتیوهای دیزلی

— واگن

وسایط نقلیه تجاری برای هدفهای مخصوص دستگاههای مخابراتی

— تجهیزات فرستنده رادیویی

آموزش و پرورش

— تجهیزات کامل برای تعلیمات عالی، فنی، حرفه ای و کشاورزی برای مدارس

و مراکز کارآموزی.

۳. دوفقره نامهٔ متبادل بین وزرای اقتصاد بازرگانی ایران و چکسلواکی

محرمانه

تهران

عالی جناب

در جریان مذاکراتی که به امضای موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران مورخ امروز انجامیدند، هیئت چکسلواکی مسئله شرط برابری ارزش طلا با دلار آمریکا که ارز محاسبات «موافقتنامه» است را مطرح کرد.

توافق به عمل آمد شرط برابری ارزش طلا پس از پذیرش هریک از قراردادهای امضا شده در چهارچوب مقررات این موافقتنامه به وسیله طرفین، در آن گنجانده شود. این شرط ارزش برابری طلا به قرار زیر فرموله خواهد شد:

در صورت بروز هرگونه تغییر در میزان طلای معادل با دلار آمریکا که در حال حاضر ۰/۸۸۸۶۷۱ گرم طلای خالص در برابر هریک دلار آمریکاست، قسمت استفاده نشده اعتبار مربوطه و همچنین اقساط پرداخت نشده مربوطه و بهره متعلقه به آنها، به نسبت این میزان تغییر و از تاریخ آغاز آن به بعد، تعیین مجدد خواهند شد. از آن جناب استدعا می شود، تأیید فرمایند که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ماست.

عالی جناب عنایت فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

وزیر تجارت جمهوری سوسیالیستی

چکسلواکی مهندس یان تباچک *

به: عالی جناب علی نقی عالیخانی

وزیر اقتصاد دولت پادشاهی ایران

۱۲ مارس ۱۹۶۹

محرمانه

تهران

عالی جناب

افتخار دارم دریافت نامه مورخ امروز شما به قرار زیر را تأیید نمایم:
 «در جریان مذاکراتی که به امضای موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت
 جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران مورخ امروز انجامیدند، هیئت
 چکسلواک مسئله شرط برابری ارزش طلا با دلار آمریکا که ارز محاسبات «موافقتنامه»
 است را مطرح کرد.

توافق به عمل آمد شرط برابری ارزش طلا پس از پذیرش هریک از قراردادهای
 امضا شده در چهارچوب مقررات این موافقتنامه به وسیله طرفین، در آن گنجانده شود. این
 شرط ارزش برابری طلا به قرار زیر فرموله خواهد شد:

در صورت بروز هرگونه تغییر در میزان طلای معادل با دلار آمریکا که در حال
 حاضر ۰/۸۸۸۶۷۱ گرم طلای خالص در برابر هریک دلار آمریکاست، قسمت استفاده
 نشده اعتبار مربوطه و همچنین اقساط پرداخت نشده مربوطه و بهره متعلقه به آنها، به نسبت
 این میزان تغییر و از تاریخ آغاز آن به بعد، تعیین مجدد خواهند شد.»

تأیید می‌کنم که موارد قید شده در بالا دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ما می‌باشند.
 عالی جناب عنایت فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

وزیر اقتصاد دولت پادشاهی ایران

امضا

علی نقی عالیخانی

به: عالی جناب مهندس یان تباچک

وزیر تجارت خارجی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۱۲ مارس ۱۹۶۹

۴. نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی به مدیر بازرگانی ایران

محرمانه

تهران، ۲۲ مه ۱۹۷۴

عالی جناب

در جریان مذاکرات امروز، مسئله تمدید مدت استفاده از اعتبار پیش بینی شده در موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران مورخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ مطرح شد و توافق به عمل آمد که طبق شرایط مندرج در ماده ۴ موافقتنامه مذکور، مدت زمان استفاده از این اعتبار تا پایان سال ۱۹۷۵ تمدید شود.

از آن جناب درخواست می شود تأیید فرمایند که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ماست.

عالی جناب عنایت فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

امضا

مهندس آندره ئی بارچاک*

وزیر تجارت خارجی جمهوری

سوسیالیستی چکسلواکی

به: عالی جناب فریدون مهدوی

وزیر بازرگانی

* Eng. Andrej Barcak.

۵. پاسخ وزیر بازرگانی به نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی

محرمانه

تهران، ۲۲ مه ۱۹۷۴

عالی جناب

افتخار دارم دریافت نامه مورخ امروز شما به قرار زیر را تأیید نمایم:
 «در جریان مذاکرات امروز، مسئله تمدید مدت استفاده از اعتبار پیش بینی شده در موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران مورخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ مطرح شد و توافق به عمل آمد که طبق شرایط مندرج در ماده ۴ موافقتنامه مذکور، مدت زمان استفاده از این اعتبار تا پایان سال ۱۹۷۵ تمدید شود.

از آن جناب درخواست می شود تأیید فرمایند که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ماست.

عالی جناب عنایت فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.
 تأیید می شود که موارد مذکور در بالا دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ماست.
 عالی جناب عنایت فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

فریدون مهدوی

امضا

وزیر بازرگانی

به: عالی جناب مهندس

آندره ئی بارچاک

وزیر تجارت خارجی جمهوری سوسیالیستی

چکسلواکی

۶. متن پروتکل مربوط به موافقتنامه همکاری فنی و اقتصادی (حذف شرط طلا)

محرمانه

پروتکل

هیئت دولتی ایران به ریاست عالی جناب جلیل شرکاء، قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران و هیئت دولتی چکسلواکی به ریاست عالی جناب ایوان پیتز، قائم مقام وزیر تجارت خارجی، از ۱۸ تا ۲۱ مارس ۱۹۷۴ در پراگ گردهمایی داشتند و از جمله موضوع نامه های محرمانه متبادله بین رؤسای هیئتهای دولتی دو کشور در رابطه با موافقتنامه های همکاری اقتصادی و فنی مورخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶ و ۱۲ مارس ۱۹۶۹ را مورد مذاکره قرار دادند.

لیستهای اسامی اعضای دو هیئت به عنوان ضمایم ۱ و ۲ پیوست این پروتکل از لحاظ مبارک می گذرند.

طرفین به قرار زیر به توافق رسیدند:

۱. از تاریخ امضای این پروتکل به بعد، نامه های مورخ ۲۹ ژانویه ۱۹۶۶ و ۱۲ مارس ۱۹۶۹ متبادله بین روسای هیئتهای دولتی دو کشور در رابطه با شرط طلا در قراردادهای منعقد براساس موافقتنامه های فوق الذکر و همچنین شرط طلای قید شده در قراردادهای منعقد براساس موافقتنامه های درازمدت تجارت و پرداخت مورخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ از حیز اعتبار خارج خواهند شد.

۲. از روز امضای این پروتکل، شرط طلا از تمام قراردادهای موجود حذف خواهد شد و شرط برابری ارزش پولی به قرار قید شده در پاراگراف ۴ این پروتکل، جایگزین آن خواهد شد.

شرط برابری ارزش پولی قید شده در پاراگراف ۴ این پروتکل تنها شرط پولی پذیرفتنی در قراردادهای جدید خواهد بود ولی مشروط بر آنکه طرفین قرارداد با گنجاندن آن قراردادهای مربوطه موافق باشند.

۳. طرفین موافقت کردند تعهدات طرفین قرارداد در ارتباط با شرط طلای تعیین شده در قراردادهای منعقد پیش از تاریخ انعقاد این سند، فقط برای دو مرحله کاهش

ارزش برابری دلار آمریکا مورخ ۸ مه ۱۹۷۲ و ۱۸ اکتبر ۱۹۷۳، اجباری باشند و همچنین مقرر شد به مؤسسات طرف قراردادها دستور دهند تغییرات لازم در این ارتباط را مرعی دارند و مبالغ مالی اضافی ناشی از انجام این تغییرات را به موقع بپردازند.

۴. شرط تعیین ارزش پولی مطرح شده به قرار بالا، براساس میانگین حسابی^{*} نرخهای خرید و فروش شش ارز قابل تبدیل یعنی فرانک بازرگانی بلژیک، فرانک سوئیس، کرون سوئد، مارک آلمان، دلار کانادا و ین ژاپن نسبت به دلار آمریکا به قرار تأیید شده به وسیله بانک میدلند لندن برای کشورهای ماورای بحار یا دیگر بانکهای مورد توافق طرفین واقع در لندن، تعیین خواهد شد.

در مورد قراردادهای منعقدۀ حاوی شرط طلای مورخ پیش از زمان انعقاد این سند، میانگین حسابی نرخهای خرید و فروش دلار آمریکا در برابر شش ارز بالا، نرخ مربوطه، همان نرخ معاملات در پایان روز کاری مصادف با روز امضای این سند خواهد بود.

در صورت بروز هرگونه تغییر در میزان میانگین حسابی نرخهای خرید و فروش دلار آمریکا در برابر شش ارز بالا در پایان روز کاری مصادف با روز پرداخت مبالغ پرداختها و هرگاه این تغییر از دو درصد بیشتر باشد، مبلغ هریک از این پرداختها به اندازه لازم تغییر خواهد کرد.

هرگاه در تاریخهای خاطرنشان شده هیچ نرخى در دسترس نباشد، از نرخهایی که در پایان روز پیش از این تاریخها که بازار ارز خارجی مربوطه در طی آنها مشغول کار بوده است تعیین شده اند استفاده خواهد شد.

۵. بانک مرکزی ایران در تهران به عنوان عامل دولت پادشاهی ایران و مؤسسه بانکی چکسلوانسکا آبخودنی بانکا آ. اس. پراگ به عنوان عامل دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در طی شصت روز پس از انعقاد این پروتکل در مورد تغییرات لازم در ترتیب و قرارهای بانکی به توافق خواهند رسید.

۶. این پروتکل در روز امضای آن اعتبار اجرا خواهد یافت.

در ۲۱ مارس ۱۹۷۴ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک اندازه

* arithmetic average.

معتبرند در پراگ به امضا رسید.

از سوی دولت پادشاهی

ایران

از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی

چکسلواکی

امضا

جلیل شرکاء

قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران

امضا

ایوان پیتر

قائم مقام وزیر تجارت خارجی

۷. اسامی هیئت نمایندگان دولت ایران

ضمیمه یک

لیست اسامی اعضای هیئت دولتی ایران

رئیس هیئت:

عالی جناب جلیل شرکا

قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران

اعضا:

آقای مرتضی زمانی

مدیرکل اداره تجارت خارجی وزارت اقتصاد

آقای حشمت الله نیک آئین

مدیرکل اداره وامها و اعتبار خارجی وزارت دارایی

آقای محمدرضا معروفی

قائم مقام رئیس اداره کنترل ارز خارجی بانک مرکزی ایران

۸. اسامی هیئت نمایندگان دولت چکسلواکی

ضمیمهٔ دو

لیست اسامی اعضای هیئت دولتی چکسلواک

رئیس هیئت:

عالی جناب ایوان پیتر (Ivan Peter)

قائم مقام وزیر تجارت خارجی

اعضا:

مهندس تیموتی دوب روای (Timotej Dubrovay)

مدیرکل بانک بازرگانی چکسلواکی

دکتر زندک پیشک (دکتر حقوق) (Zdenek Pisek)

رئیس اداره حقوقی بانک بازرگانی چکسلواکی

مهندس یوزف سیبولکا (Josef Cibulka)

قائم مقام رئیس کل بانک دولتی چکسلواکی

آقای میرکو کلیر (Mirko Klier)

دستیار مدیر از بانک بازرگانی چکسلواکی

۱۳. موافقتنامه‌های بلندمدت بازرگانی و پرداخت

۱. متن موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه درازمدت تجاری بین دولت پادشاهی ایران

و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توجه به شرایط مندرج در پیمان بازرگانی، گمرکات و دریانوردی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی که در تاریخ ۳۰ آوریل ۱۹۲۹ به امضا رسیده است و با عنایت به امر تشویق روابط تجاری در مقیاسی وسیعتر بین دو کشور، در موارد زیر به توافق رسیده‌اند:

ماده ۱

تبادل کالا بین دو کشور، پیرو لیستهای (الف) (صادرات ایران به چکسلواکی) و (ب) (صادرات چکسلواکی به ایران) پیوست همین سند انجام خواهد گرفت و به همین منظور طرفین بدین وسیله متعهد می‌شوند براساس قوانین و مقررات خود ورود و صدور کالاهای قید شده در لیستهای (الف) و (ب) و دیگر کالاهایی که مقامات ذیصلاح آنها در آینده ممکن است در مورد معامله آنها به توافق رسند را، تأیید کنند. مجموعه لیستهای (الف) و (ب) از بخشهای جدایی‌ناپذیر این سندند و سهمیه‌های قید شده در آنها برای دوره زمانی اول ژوئیه ۱۹۷۴ تا ۳۰ ژوئن ۱۹۷۵ تعیین شده‌اند.

طرفین توافق به عمل آوردن سهمیه‌های هر سال باقیمانده، دو ماه پیش از پایان هر سال مربوطه تعیین شوند و فقط براساس توافق مقامات صلاحیتدار دو کشور در آنها تجدید نظر شود و یا تغییر کنند.

ماده ۲

در این سند، کالاهای تولید و یا ساخته شده در و صادر شده از ایران، کالاهای ایرانی و کالاهای تولید و یا ساخته شده در و صادره شده از چکسلواکی، کالاهای چکسلواک نامیده خواهند شد.

گواهی‌های مبدا صدور برای کالاهای صادره براساس شرایط مندرج درین سند که مقامات ذیصلاح کشورهای مربوطه آنها را صادر خواهند نمود، پیوست اسناد بازرگانی

و حمل خواهند بود.

ماده ۳

هریک از طرفین تدابیر لازم به منظور تضمین عدم صدور مجدد کالاهای وارد شده از کشور یکی از دو طرف به کشور دیگری بدون تصویب قبلی طرف دیگر را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۴

ورود و صدور کالا براساس این سند، بین اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و سازمانهای تأیید شده چکسلواکی به عنوان اشخاص حقوقی مستقل، در چهارچوب قوانین و مقررات کشور مربوطه انجام خواهند شد.

ماده ۵

پرداختهای مربوط به کالاهای متبادله براساس این سند، در چهارچوب مندرجات موافقتنامه پرداختی که امروز به وسیله دو طرف به امضا رسید انجام خواهند شد.

ماده ۶

معاملات منعقد و به تصویب رسیده به وسیله مقامات ذیصلاح دو کشور در طی مدت اعتبار این سند تا انجام نهایی و کامل آنها تابع شرایط مندرج درین سند خواهند بود مگر اینکه طرفین برای انجام یافتن آنها ترتیب و قرارهای خاصی تعیین نمایند.

ماده ۷

به منظور تسهیل اجرای مفاد مندرج درین سند و توسعه بیشتر روابط تجاری دو کشور، طرفین توافق نمودند یک کمیته مشترک متشکل از شماری از نمایندگان دو کشور که دو دولت درگیر آنها را تعیین خواهند کرد به وجود بیاورند.

این کمیته بلافاصله پس از درخواست هریک از دو طرف به طور متناوب در تهران و پراگ گردهمایی خواهد داشت و موارد زیر را مورد بررسی و بازبینی قرار خواهد داد:

۱. اجرای شرایط مندرج در همین سند و موافقتنامه پرداخت مورخ امروز.
۲. اتخاذ تدابیر لازم برای رفع مشکلاتی که ممکن است در جریان امر اجرای دو موافقتنامه یاد شده در بند ۱ بالا پیش بیایند.
۳. بررسی پیشنهادهای هریک از طرفین در چهارچوب مندرجات همین سند به منظور بیشتر گسترش و تنوع بخشیدن به امر تجارت بین دو کشور.

۴. اصلاح و تجدید نظر در لیستهای (الف) و (ب) قید شده در ماده ۱ بالا.

ماده ۸

از اول ژوئیه ۱۹۷۴، این سند جایگزین موافقتنامه تجارت دوازدهم مارس ۱۹۶۹ بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی خواهد شد. این سند برای مدت سه سال از اول ژوئیه ۱۹۷۴ تا ۳۰ ژوئن ۱۹۷۷ منعقد شده است و سپس هر ساله به طور اتوماتیک تمدید خواهد شد (در این صورت طرفین هر سال دو ماه قبل از تاریخ انقضای این موافقتنامه در مورد سهمیه های جدید لیستهای (الف) و (ب) آن به توافق خواهند رسید) مگر اینکه یکی از طرفین سه ماه پیش از انقضای سال مربوطه، لغو آن را کتباً اعلام دارد و یا انعقاد موافقتنامه جدیدی به جای آن را درخواست نماید.

ماده ۹

این سند فقط طبق شرایط قانونی دو کشور تصویب شده تلقی خواهد شد و در تاریخ روز تبادل یادداشتهای دایر بر تصویب آن به قرار بالا اعتبار اجرا خواهد یافت. در تاریخ ۲۲ ماه مه ۱۹۷۴ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک اندازه معتبرند در تهران به امضا رسید.

از سوی دولت پادشاهی	از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی
ایران	چکسلواکی
امضا	امضا
فریدون مهدوی	مهندس آندره ئی بارچاک
وزیر بازرگانی	وزیر تجارت خارجی

۲. فهرست کالاهای صادراتی ایران

لیست (الف)

صادرات ایران به چکسلواکی

ارزش ضربدر هزار دلار آمریکا

از اول ژوئیه ۱۹۷۴ تا سی ژوئن ۱۹۷۵

۳۰۰۰	۱. البسه کشاف، پارچه پشمی، پارچه پنبه‌ای، پارچه کشاف و مخمل
۵۰۰	۲. البسه دوخته
۲۰۰	۳. پیراهن
۶۰۰	۴. انواع جوراب ساقه بلند و ساقه کوتاه
۲۰۰۰	۵. کفش
۲۰۰۰	۶. ابزار و تجهیزات صنعتی
۵۰۰	۷. الکتروموتور
۳۰۰۰	۸. شمش آلومینیوم
۸۰۰	۹. گوگرد
۲۵۰۰	۱۰. لوازم خانگی شامل یخچال، فریزر، فریزر سردخانه، اجاق گاز و آبگرمکن
۲۵۰	۱۱. صابون و مایعات پاک کننده
۵۰	۱۲. تیغ اصلاح
۵۰	۱۳. مواد دارویی
۵۰۰	۱۴. آشامیدنی های الکلی
۳۰۰	۱۵. روکش چوبی از جنس چوب گردو
۱۵۰	۱۶. شکلات
بعداً تعیین خواهد شد.	۱۷. ادویه، زیره و غیره
۳۰۰	۱۸. توتون
بعداً تعیین خواهد شد.	۱۹. چای

شد.	
۱۲۰۰	۲۰. خشکبار
۷۰۰	۲۱. صمغ کتیرا
۱۵۰۰	۲۲. گوسفند و بز و چرم و پوست گوسفند
۶۰۰	۲۳. روده گوسفند
۶۵۰۰	۲۴. پنبه خام
۲۵۰۰	۲۵. سنگ معدن، روی، سرب، کروم و کنسانتره مس
۶۰۰	۲۶. قالی
۲۰۰۰	۲۷. تفاله روغن کشی*
بعداً تعیین خواهد شد.	۲۸. موی حیوان
۵۰	۲۹. کالاهای صنایع دستی
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۰. فیلمهای سینمایی و ازین قبیل و کتاب و مطبوعات
۱۶۵۰	۳۱. متفرقه
سی و چهار میلیون دلار امریکا	جمع کل

* Oil Cakes.

۳. فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی

لیست (ب)

صادرات چکسلواکی به ایران

از اول ژوئیه ۱۹۷۴ تا سی ژوئن ۱۹۷۵

ارزش به هزار دلار آمریکا

۱. انواع بذر و غله، رازک، مالت، گلوکز و نشاسته ۳۰۰
۲. محصولات گوشتی و لبنی و شبه روده مصنوعی ۵۰۰
۳. محصولات شیمیایی و دارویی و مواد شیمیایی خالص و آزمایشگاهی ۵۰۰
۴. رنگ رنگرزی، مواد رنگی بافندگی، رنگ و روغن جلای ساختمانی، ۵۰۰
۵. اقلام شیمیایی کمکی، مواد مخصوص صیقل و غیره ۵۰۰
۵. کاغذ سمباده و ازین قبیل، سنگ سمباده، چرخ سمباده و پارچه مخصوص سمباده کاری ۱۰۰
۶. ماشین آلات، تجهیزات و لوازم یدکی مربوطه ۹۴۰۰
۷. دستگاهها و ابزار کالاهای علمی، اندازه گیری، توزین، زمان-سنجی، بصری و دستگاهها و ابزار اندازه گیری دقیق و کنترل شامل کامپیوتر ۱۰۰
۸. دستگاههای پزشکی و جراحی، تجهیزات دندانپزشکی، تجهیزات بیمارستان و اتاق عمل، دستگاههای اشعه ایکس و لوازم یدکی مربوطه ۵۰۰
۹. تجهیزات ارتباطات مخابراتی ۲۰۰
۱۰. دستگاههای سینماتوگرافیک، عکاسی و بصری، مواد عکاسی، عینک آفتابی و عدسی عینک ۲۰۰
۱۱. سوپاپ، لامپ برق و تیوب مخصوص سیمکشی برق، لامپ فلورسنت، ترانسفورماتور، انواع عایق مخصوص برق رسانی، انواع مقاومتهای مخصوص برق رسانی، باتری، مواد و لوازم مخصوص نصب در صنعت برق و برق رسانی، رگولاتور، سویچ، فیوز، تابلو تقسیم برق و ساکت (برای تأسیسات برقی فشار قوی) ۵۰۰

۱۲. محصولات چوبی شامل تیر چوبی عمل آمده ۱۰۰
۱۳. ماشین آلات و تجهیزات چاپخانه و صنایع چاپ، ماشینهای
آمارگیری و لوازم یدکی مربوطه ۱۵۰
۱۴. دوچرخه، لوازم و قطعات آن و لوازم یدکی مربوطه ۴۵۰
۱۵. اتومبیل، کامیون، وسایط نقلیه بازرگانی و مخصوص و
قطعات و لوازم یدکی مربوطه ۲۰۰۰
۱۶. موتورسیکلت، موتورسیکلت کوچک، دوچرخه و لوازم یدکی آنها ۲۰۰
۱۷. تجهیزات الکتریکی و مکانیکی انواع خودرو ۳۰۰
۱۸. ماشینها و تجهیزات جاده سازی، ساختمانی و خاکبرداری،
ماشینهای کشاورزی و لوازم یدکی آنها ۱۹۰۰
۱۹. تایر و تیوب ۱۰۰۰
۲۰. محصولات لاستیکی، پلاستیکی، پنبه نسوز، کاغذ و چرم برای
مصارف صنعتی، فنی، پزشکی و بهداشتی ۵۰۰
۲۱. وسایط نقلیه هوایی مخصوص آموزش و ورزش و لوازم یدکی
آنها ۶۰۰
۲۲. شیشه ورق و پنجره، شیشه ایمنی، شیشه ورق صیقلی و
ساییده، شیشه مسلح به سیم و بطری های شیشه ای زینتی و
تزئینی ۵۰۰
۲۳. محصولات شیشه ای ۱۰۰۰
۲۴. بطری و دیگر اقلام شیشه ای مخصوص بسته بندی ۱۰۰
۲۵. انواع محصولات سرامیک و بدل چینی، مواد و محصولات نسوز ۳۰۰
۲۶. محصولات فلزی شامل محصولات فولادی و آهنی ۳۰۰۰
۲۷. محصولات فلزی شامل محصولات فولادی: قفل ثابت، قفل آویزان،
زنجیر دوچرخه و موتورسیکلت، میخ، پیچ و مهره چفت و بست °،
میخ پرچ، میخ سرپهن، میخهای مخصوص میل سازی و زین سازی،

- قفل کیف دستی، کیسه و تجهیزات و لوازم مخصوص چمدان و انواع ابزار ۱۰۰۰
۲۸. کالاهای چدنی لعابی، وان حمام، لوازم بهداشتی، لوازم خانگی، چدنی و فولادی، چرخ گوشت، دستگاه آبمیوه گیری، چراغ ضد توفان ۲۵۰
۲۹. لوازم خیاطی، کفاشی، مبلسازی، بافندگی و کالاهای لوکس و تجملی ۱۵۰
۳۰. نوشت افزار ۲۰۰
۳۱. کاغذ، مقوا و محصولات کاغذی ۵۰۰
۳۲. چتر، انواع تیغ اصلاح و برس* ۵۰
۳۳. کالاهای و لوازم و تجهیزات ورزشی ۱۰۰
۳۴. اسلحه آتشین و مهمات ورزشی و شکاری ۴۰۰
۳۵. آلات موسیقی ۱۰۰
۳۶. پارچه پشمی، نخ بافندگی و مخمل نخ و ابریشم ۵۰۰
۳۷. منسوجات پنبه ای، منسوجات از جنس مواد مصنوعی، کالاهای کتانی و برزنت (کرباس) ۲۵۰۰
۳۸. نخ پنبه ای، حریرنما و کتانی ۱۰۰
۳۹. الیاف چسبنده و ابریشم مصنوعی و نخ نایلونی و مواد خام برای تولید آنها ۵۰۰
۴۰. منسوجات مخصوص مصارف فنی شامل منسوجات مخصوص صنعت کفش سازی و کمرندهای مویی و پارچه مخصوص صحافی کتاب و گاز هیدرو فیل سفید جاذب مایعات ۲۰۰
۴۱. روبان کشی، دستمال قیطان و توری و نوار و روبان و ازین قبیل (tulle, lace) انواع آستر شامل آستر لفافی مویی، لوازم تجملی و زینتی و آرایشی ۳۰۰

۱۰۰	۴۲. نمد و کلاه‌های خارجی مخصوص از جنس نمد
	۴۳. مواد لازم برای مراسم آتش‌بازی، چاشنی اسلحه آتشین، فیوز
۴۰۰	انفجار و فیوز ایمنی
	۴۴. کتاب و مجله، قطعات موزیک °، فیلم‌های سینمایی،
۵۰	صفحه گرامافون و مواد پلاستیکی لازم برای تولید آن
۲۰۰	۴۵. جواهر مصنوعی
۱۰۰۰	۴۶. گِل چینی سازی
بعداً تعیین خواهد شد.	۴۷. شکر
۵۰۰	۴۸. متفرقه

سی و چهار میلیون
دلار امریکا

جمع کل

۴. متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه درازمدت پرداخت بین دولت پادشاهی ایران و دولت

جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواک عطف به ماده ۵ موافقتنامه درازمدت تجاری که امروز بین دو کشور امضا شد در موارد زیر به توافق رسیده‌اند:

ماده ۱

پرداختهای قید شده در ماده ۴ همین سند بین اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن ایران و اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن جمهوری سوسیالیستی چکسلواک در چهارچوب مفاد این سند و طبق مقررات کشورهای مربوطه انجام خواهند گرفت.

ماده ۲

۱. پرداختهای بین ایران و جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی از سوی ایران به وسیله بانک مرکزی ایران در تهران و از سوی چکسلواکی به وسیله مؤسسه بانکی چکسلوونسکا آپچودنی - آ. اس پراگ، ادا خواهد شد.

۲. بانک مرکزی ایران در تهران به نمایندگی از سوی دولت پادشاهی ایران حسابی به نام مؤسسه بانکی چکسلوونسکا آپچودنی - آ. اس پراگ به دلار امریکا (واحد محاسبه) موسوم به «حساب تهاتری چکسلوونسکا - آپچودنی - آ. اس. پراگ در دفاتر مربوطه خود خواهد گشود.

۳. مؤسسه بانکی چکسلوونسکا - آپچودنی - آ. اس. پراگ به نمایندگی از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی حسابی به دلار امریکا (واحد محاسبه) به نام بانک مرکزی ایران، تهران» خواهد گشود. به این حسابها هیچ گونه بهره‌ای تعلق نخواهد گرفت و این حسابها از هرگونه عوارض یا کارمزدهای بانکی معاف خواهند بود.

۴. مبالغ مربوط به تسویه پرداختها طبق این موافقتنامه‌ها که اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن چکسلواکی آنها را در وجه اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن ایران می‌پردازند به «حساب تهاتری بانک مرکزی ایران، تهران» وارنر خواهند شد و مبالغ سفارش پرداختهای دریافت و ادا شده به وسیله مؤسسه بانکی چکسلوونسکا - آپچودنی - آ. اس. پراگ از همین حساب برداشت خواهند شد.

۵. مبالغ مربوط به تسویه پرداختها طبق این سند که اشخاص حقیقی و یا حقوقی ساکن ایران آنها را در وجه اشخاص حقیقی و یا حقوقی ساکن چکسلواکی می پردازند به حساب تهاتری چکسلوونسکا - آچودنی - آ. اس. پراگ واریز خواهند شد و مبالغ سفارش پرداختهای دریافت و ادا شده به وسیله بانک مرکزی ایران در تهران از همین حساب برداشت خواهند شد.

ماده ۳

۱. بانک مرکزی ایران در تهران و مؤسسه بانکی چکسلوونسکا - آچودنی - آ. اس. در پراگ، تمام پرداختهای انجام شده براساس این سند را فوراً به اطلاع یکدیگر خواهند رساند.

۲. دو بانک یاد شده، پرداختهای لازم در ارتباط با مفاد این سند را به ترتیب دریافت سفارش پرداختها و از محل موجودیهای حسابهای قید شده در ماده ۲ و با توجه به اعتبار تکنیکال مذکور در ماده ۵ خواهند پرداخت.

ماده ۴

پرداختهای زیر در شمار پرداختهای انجام شدنی براساس مفاد این سند تلقی خواهند شد:

۱. پرداختهای مربوط به تبادل کالا براساس توافقنامه درازمدت تجارت که امروز بین دو کشور به امضا رسید، شامل هزینههای لازم مانند: هزینه هر نوع حمل و نقل، هزینه انبارداری، عوارض و کارمزدهای بازرسی، حقوق گمرکی، عوارض و حقوق بندری، حق کمیسیونها، هزینه و بهره بانکی، پیش قسطها، هزینههای مربوط به نمایندگی بازرگانی، هزینه تبلیغات و آگهی، حقوق و سودهای حاصله از بازرگانی ترانزیت، کارمزدهای مربوط به جابه جا کردن کالاها و غیر اینها.

۲. حق بیمه و بیمه مجدد و مبالغ جبران خسارت به دلار امریکا (واحد محاسبه) تا حدودی که در قراردادهای مربوطه پرداخت آنها مجاز اعلام شده است.

۳. پرداختهای ادواری بین ادارات پست، تلگراف، تلفن، رادیو و تلویزیون.

۴. خدمات، هزینههای مربوط به انجام مطالعات و سفرها و تعمیرات و اقامت موقت و درمان در بیمارستان.

۵. انواع حقوق و مزایا و مقرریها و حقوق تألیف و ازین قبیل.

۶. منافع و مزایای حاصله از حقوق ثبت و اختراع و کسب مجوز و علایم تجاری، حق تألیف و حقوق مربوط به فیلمها و از این قبیل.
۷. حق اشتراک انواع مطبوعات.
۸. مالیاتها، عوارض، حقوق، جرایم و کارمزد دادگاهها.
۹. هزینه‌های مربوط به نمایندگی‌های دیپلماتیک و دیگر موارد دولتی.
۱۰. هزینه‌های مربوط به برگزاری نمایشگاهها.
۱۱. هزینه‌های مربوط به همکاری‌های علمی و فنی، دوره‌های آموزشی ویژه و اعزام کارشناس.
۱۲. دستمزدهای هنرمندان و ورزشکاران.
۱۳. در مورد هر نوع پرداخت دیگر دو بانک باید به توافق قطعی برسند.

ماده ۵

برای تضمین ادامه پرداختها بین دو کشور در حدود مقررات این سند، بانک مرکزی ایران در تهران و مؤسسه بانکی چکسلوونسکا - آچودنی - آ. اس. پراگ هرکدام یک اعتبار تکنیکال به مبلغ دو میلیون و پانصد هزار دلار امریکا (واحد محاسبه) به یکدیگر اعطا خواهند نمود که مبالغ این دو اعتبار به حسابهای مربوطه مذکور در ماده ۲ بالا واریز خواهند شد. اگر مانده حساب از میزان اعتبار تکنیکال بیشتر باشد، طرف مربوطه برای تسویه اضافه حساب از طریق تحویل کالا در طی سه ماه اقدامات لازمه را به عمل خواهند آورد و در غیر این صورت طرف بدهکار به درخواست طرف بستانکار در طی ۱۴ روز پس از تاریخ دریافت این درخواست، مبلغ اضافه حساب را به دلار امریکا یا هر ارز دیگری که طرفین آن را بپردازند، خواهد پرداخت. لازم است توضیح داده شود که طرف بستانکار، درخواست طرف بدهکار برای دریافت یک اعتبار ویژه را با علاقمندی بررسی خواهد نمود ولی مشروط بر آنکه در طی ۳ ماه مهلت تعیین شده در همین ماده به عمل آمده باشد.

ماده ۶

مبالغ قید شده در پیشنهادها، قراردادهای، صورت حسابها و سفارش پرداختهای پیش بینی شده در مفاد شرایط موافقتنامه درازمدت تجارت و همچنین توافقتنامه حاضر، فقط به دلار امریکا (واحد محاسبه) مطرح خواهند شد و لاغیر.

ماده ۷

بانک مرکزی ایران در تهران و مؤسسه بانکی چکسلوونسکا - آپچودنی - آ. اس. پراگ در مورد تکنیکهای اجرای کامل این سند مشترکاً تصمیم خواهند گرفت.

ماده ۸

پس از انقضای اعتبار این سند، حسابهای تهاتری به مدت شش ماه گشوده باقی خواهند ماند تا طرف بدهکار بتواند باقیمانده حساب را از طریق صدور کالا به کشور بستانکار تسویه نماید.

مقامات ذیصلاح کشور بستانکار در صورتی که صدور مجوزهای وارداتی مربوطه طبق قوانین و مقررات کشور مربوطه لازم باشد، به صدور این قبیل مجوزها اقدام خواهند کرد.

اگر در پایان دوره شش ماهه مذکور، باقیمانده ای در حسابهای تهاتری موجود باشد، طرف بدهکار باید آنرا بلافاصله پس از درخواست طرف بستانکار به دلار امریکا و یا هر ارز قابل تبدیل مورد قبول طرفین، تسویه کند.

پس از تمام شدن دوره شش ماهه مذکور، در صورتی که معاملاتی باقیمانده باشد، به طور معمول و عادی و طبق مقررات رایج و جاری در روز تسویه حساب مربوطه تسویه خواهند شد.

ماده ۹

باقیمانده های حسابهای مذکور در ماده ۲ موافقتنامه پرداخت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی امضا شده به تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ تا تاریخ ۳۰ ژوئن ۱۹۷۴، باید به حسابهای تهاتری مذکور در ماده ۲ این سند منتقل شوند. پرداختهای لازمه طبق قراردادهای منعقد براساس توافقنامه امضا شده در تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ که پس از آغاز اعتبار اجرای این سند تسویه نشده باشند، از طریق استفاده از حسابهای مذکور در ماده ۲ همین موافقتنامه پرداخت تسویه خواهند شد.

ماده ۱۰

این سند از بخشهای جدایی ناپذیر موافقتنامه درازمدت تجارت مورخ امروز بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی می باشد.

ماده ۱۱

موافقتنامه حاضر از اول ژوئیه ۱۹۷۴ جایگزین موافقتنامه پرداخت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ دوازدهم مارس ۱۹۶۹ خواهد شد. موافقتنامه حاضر برای مدت سه سال منعقد شده است، اجرای آن در تاریخ اول ژوئیه ۱۹۷۴ آغاز خواهد شد و تا سی ژوئن ۱۹۷۷ ادامه خواهد یافت و سپس سال به سال برای هر سال مربوطه به طور اتوماتیک اعتبار اجرا خود را حفظ خواهد نمود مگر اینکه یکی از طرفین لغو آن را کتباً درخواست کند و یا سه ماه پیش از پایان یافتن سال مربوطه سند، انعقاد موافقتنامه جدیدی به جای آن را درخواست نماید.

ماده ۱۲

این سند فقط براساس ماده قانونهای مربوطه دو کشور تصویب شده تلقی خواهد شد و از روز تبادل یادداشتهای دایر بر تصویب آن به قرار مذکور اعتبار اجرا خواهد یافت. در تاریخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک میزان معتبرند در تهران به امضا رسید.

از سوی دولت پادشاهی	از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی
ایران	چکسلواکی
امضا	امضا
فریدون مهدوی	مهندس آندره ئی بارچاک
وزیر بازرگانی	وزیر تجارت خارجی

۵. نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی به وزیر بازرگانی ایران

تهران

۲۲ مه ۱۹۷۴

محرمانه

عالی جناب

در جریان مذاکراتی که به امضای موافقتنامه تجارت و پرداخت مورخ امروز بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران انجامیدند، تفاهم زیر بین ما به عمل آمد:

نظر به عرضه محدود بعضی مواد خام در بازار جهانی و علاقه مندی تأیید شده طرفین به عرضه این قبیل مواد به یکدیگر، مقرر شد چکسلواکی مقادیری اضافه بر مقادیر مذکور در لیست «ب» پیوست موافقتنامه تجارت و پرداخت از اقلام ۳، ۴، ۱۲، ۲۶، ۳۱، ۳۹ لیست بالا و دیگر کالاهای مشابهی که در مورد آنها توافق خواهد شد را در برابر تحویل نفت خام از ایران از سال ۱۹۷۵ به بعد، در اختیار ایران قرار دهد. در مورد مقادیر نفت خامی که ایران در برابر تحویل کالاهای فوق الذکر از چکسلواکی به مقادیر اضافه بر مقادیر مذکور در لیست «ب» «موافقتنامه تجارت و پرداخت» و دیگر کالاهای مشابهی که برای تحویل آنها در مدت باقیمانده از مدت اعتبار موافقتنامه مذکور توافق خواهد شد، در زمان تعیین سهمیه های هر سال مربوطه توافق به عمل خواهد آمد.

هرگاه طرفین در مورد تحویل نفت خام از ایران به عنوان قیمت در برابر عرضه کالاهای فوق الذکر از چکسلواکی به توافق نرسند، مانده حسابها به درخواست طرف چکسلواک به ارز قابل تبدیل تسویه خواهند شد.

این نامه از بخشهای جدایی ناپذیر موافقتنامه تجارت و پرداخت بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران است. امروز به امضا رسید، می باشد.

از آن جناب تقاضا می شود تأیید فرمایند که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ما می باشد.

عالی جناب عنایت فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

امضا

مهندس آندره ئی بارچاک

وزیر تجارت خارجی دولت جمهوری

سوسیالیستی چکسلواکی

به: عالی جناب فریدون مهدوی

وزیر بازرگانی دولت پادشاهی

ایران

۶. پاسخ وزیر بازرگانی ایران به نامه وزیر بازرگانی خارجی چکسلواکی

تهران

۲۲ مه ۱۹۷۴

محرمانه

 عالی جناب

افتخار دارم دریافت نامه مورخ امروز شما را اعلام دارم و محتویات آن به قرار زیر را تأیید نمایم:

«در جریان مذاکراتی که به امضای موافقتنامه تجارت و پرداخت مورخ امروز بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران انجامیدند، تفاهم زیر بین ما به عمل آمد:

نظر به عرضه محدود بعضی مواد خام در بازار جهانی و علاقه مندی تأیید شده طرفین به عرضه این قبیل مواد به یکدیگر، مقرر شد چکسلواکی مقادیری اضافه بر مقادیر مذکور در لیست «ب» پیوست موافقتنامه تجارت و پرداخت از اقلام ۳، ۴، ۱۲، ۲۶، ۳۱، ۳۹ لیست بالا و دیگر کالاهای مشابهی که در مورد آنها توافق خواهد شد را در برابر تحویل نفت خام از ایران از سال ۱۹۷۵ به بعد، در اختیار ایران قرار دهد. در مورد مقادیر نفت خامی که ایران در برابر تحویل کالاهای فوق الذکر از چکسلواکی به مقادیر اضافه بر مقادیر مذکور در لیست «ب» «موافقتنامه تجارت و پرداخت» و دیگر کالاهای مشابهی که برای تحویل آنها در مدت باقیمانده از مدت اعتبار موافقتنامه مذکور توافق خواهد شد، در زمان تعیین سهمیه های هر سال مربوطه توافق به عمل خواهد آمد.

هرگاه طرفین در مورد تحویل نفت خام از ایران به عنوان قیمت در برابر عرضه کالاهای فوق الذکر از چکسلواکی به توافق نرسند، مانده حسابها به درخواست طرف چکسلواک به ارز قابل تبدیل تسویه خواهند شد.

این نامه از بخشهای جدایی ناپذیر موافقتنامه تجارت و پرداخت بین دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و دولت پادشاهی ایران که امروز به امضا رسید، می باشد.

از آن جناب تقاضا می شود تأیید فرمایند که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم

حاصله بین ما می باشد.»

مایلم به آن جناب اطمینان دهم که مفاد این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ما می باشند.

عالی جناب لطف فرموده عالی ترین مراتب احترامات نگارنده را پذیرا باشند.

امضا

فریدون مهدوی

وزیربازرگانی دولت پادشاهی ایران

ایران

به: عالی جناب مهندس آندره ئی بارچاک

وزیرتجارت خارجی دولت جمهوری

سوسیالیستی چکسلواکی

۱۴. برنامه مبادلات فرهنگی

برنامه مبادلات فرهنگی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی

چکسلواکی برای سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵

دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی نظر به علاقه‌مندی عمیقشان به توسعه روابط فرهنگی موجود بین دو کشور براساس موافقتنامه فرهنگی مورخ ۲۶ مه ۱۹۶۷ (پنجم خرداد ۱۳۴۶ هجری شمسی) و به منظور اجرای آن، در مورد برنامه مبادلات فرهنگی زیر برای سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ به توافق رسیدند.

فصل ۱ - هنر و فرهنگ

ماده ۱

طرفین سعی خواهند کرد در حدود مقررات مربوطه و طبق مقررات در فستیوالهای موسیقی و فولکلور بویژه از انواع تعیین شده آن در این برنامه شرکت کنند. این فستیوالها به قرار زیرند:

در جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی:

— فستیوال بین‌المللی موزیک «بهار پراگ».

— جشنهای موزیک در براتیسلاوا*

— فستیوال فولکلور در ویچودنا**

در امپراطوری ایران:

— جشن هنر شیراز در پرسپولیس*** (تخت جمشید).

ماده ۲

طرفین در طی مدت زمان تعیین شده برای این برنامه، دو مأمور^۱ فرهنگی برای یک دیدار مطالعاتی دو هفته‌ای مبادله خواهند کرد.

ماده ۳

طرفین، همکاری مؤسسات موزیک دو کشور را با یکدیگر تشویق خواهند کرد.

* Bratislava.

** Vychodna.

*** Persepolis.

• Worker به معنای مأمور.

ماده ۴

طرف ایرانی در طی مدت زمان تعیین شده برای این برنامه، دو نوازنده چکسلواکی را برای اجرای کنسرت و انجام سفرهای هنری به مدت دو هفته خواهد پذیرفت.

ماده ۵

طرف چکسلواکی، دو بورس کوتاه مدت، هر کدام به مدت سه ماه، برای آموزش در زمینه تأثیر عروسی و انجام مطالعات مربوطه در اختیار «دانشکده هنرهای دراماتیک وابسته به وزارت فرهنگ و هنر» قرار خواهد داد.

ماده ۶

طرفین، موضوع مبادله یک کارشناس در زمینه موزه شناسی و حفظ و نگهداری آثار باستانی به مدت دو هفته را مورد بررسی قرار خواهند داد.

ماده ۷

هریک از طرفین در طی مدت زمان تعیین شده برای اجرای این برنامه، یک نمایشگاه در کشور طرف دیگر برگزار خواهند کرد.

الف) نمایشگاه هنرهای فولکلوریک اسلواک به سرپرستی مأمور مربوطه در ایران برگزار خواهد شد و تاریخ برگزاری آن بعداً تعیین خواهد گردید.

ب) موضوع نمایشگاه ایران و تاریخ برگزاری آن در چکسلواکی، بعداً تعیین خواهد شد.

ماده ۸

دو طرف از طریق مؤسسات فرهنگی رسمی خود به تبادل کتابها و نشریات مربوط به هنر و فرهنگ خواهند پرداخت.

مقامات فرهنگی چکسلواکی، کتابها، نشریات و گزارشهای پژوهشی مربوط به فرهنگ، تمدن، تاریخ و ادبیات ایران منتشره در چکسلواکی را به طور منظم به وزارت فرهنگ و هنر تسلیم خواهند کرد.

فصل ۲ - آموزش و علوم

ماده ۹

طرفین، همکاری بین آکادمی علوم چکسلواکی و وزارت علوم و آموزش عالی و

تبادل انتشارات و از جمله مقالات علمی و همچنین فتوکپی های مربوطه بین کتابخانه های آکادمی علوم چکسلواکی و کتابخانه های علمی ایران را تشویق خواهند کرد.

ماده ۱۰

مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی وزارت علوم و آموزش عالی، یک کارشناس ارشد را برای مطالعه درباره روشهای برنامه ریزی آموزش کودکان در سن پیش از مدرسه به مدت پانزده روز به چکسلواکی خواهد فرستاد و از یک کارشناس ارشد چکسلواک در همین زمینه به مدت پانزده روز در تهران پذیرایی خواهد کرد.

ماده ۱۱

یک استاد دانشگاه تهران به مدت دو هفته برای مطالعه در مورد سیستم تدارک بهداشت و خدمات درمانی و آشنا شدن با مؤسسات پژوهشی دست اندرکار امور بهداشتی، ویروس شناسی، باکتری شناسی، اپیدمی شناسی و تشخیص و درمان بیماری های مسری و غیر مسری از چکسلواکی دیدار خواهد کرد و یک استاد دانشگاه چکسلواک متخصص در زمینه کلی بالا نیز برای انجام مطالعات مربوط به مدت دو هفته میهمان دانشگاه تهران خواهد بود.

ماده ۱۲

هریک از دو طرف یک هیئت آموزشی دو نفره به منظور بررسی مسائل مربوط به همکاری دو جانبه در زمینه آموزش به کشور دیگر اعزام خواهد کرد که یک ماه در آن کشور اقامت خواهد داشت.

ماده ۱۳

در جریان اجرای برنامه حاضر، دانشگاه تهران دو بورس تحصیلی برای آموزش در زمینه زبان و ادبیات فارسی به دو تابع چکسلواکی که قبلاً در زمینه یکی از زبانهای شرقی فارغ التحصیل شده باشند، اعطا خواهد کرد و طرف چکسلواکی به نوبه خود و در رابطه با موضوع خاطرنشان شده در همین ماده دو بورس تحصیلی در اختیار طرف ایرانی قرار خواهد داد.

ماده ۱۴

طرف چکسلواکی، چهار بورس تحصیلی در اختیار چهار فارغ التحصیل مدارس صنعتی یا مؤسسات تکنولوژی ایران قرار خواهد داد. داوطلب تحصیل در دانشگاههای

چکسلواکی باید دارای دیپلم کامل متوسطه بوده امتحانات مربوطه را گذرانده باشد.

فصل ۳ - رادیو، تلویزیون و فیلم

ماده ۱۵

طرفین، همکاری در زمینه‌های زیر را تشویق خواهند کرد:
— تبادل فیلمهای کوتاه آموزشی، علمی و مستند برای تلویزیون و تبادل اطلاعات و تجربیات مربوطه در زمینه‌های مختلف فعالیتهای فیلمسازی.
توجه: شرایط نمایش فیلمهای متبادله به قرار بالا قبلاً با توافق طرفین تعیین خواهند شد.

ماده ۱۶

هریک از طرفین، از مقامات ذیصلاح طرف دیگر دعوت خواهد کرد فیلمهایی برای نمایش در فستیوالهای بین‌المللی فیلم که در کشور طرف دعوت کننده برگزار خواهند شد به آن کشور بفرستند و در چهارچوب مقررات مربوطه در این قبیل فستیوالها شرکت کنند.

الف) طرف چکسلواکی از طرف ایرانی دعوت خواهد کرد در نوزدهمین فستیوال بین‌المللی فیلم کارلووی واری* که در سال ۱۹۷۴ برگزار خواهد گردید، شرکت نماید.
ب) طرف ایرانی از کارگزاران صنعت سینماتوگرافیک چکسلواکی دعوت خواهد کرد در هشتمین و نهمین فستیوالهای فیلم برای کودکان و جوانان که در سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ در تهران برگزار خواهند شد، شرکت کند.

ج) طرف ایرانی از کارگزاران صنعت سینماتوگرافیک چکسلواکی دعوت خواهد کرد در فستیوال بین‌المللی فیلمهای آموزشی و فستیوال بین‌المللی فیلم تهران شرکت نماید.

ماده ۱۷

طرفین، امکان برگزاری هفته‌های فیلم با همکاری هیئتهای فیلم دو کشور را مورد مذاکره قرار خواهند داد.

* Karlovy Vary.

ماده ۱۸

طرف ایرانی، نمایش فیلمهای چکسلواکی در کلوب ایران^۰ را در سطح نمایش فیلم در یک سینه کلوب^{۰۰} مورد بررسی قرار خواهد داد.

ماده ۱۹

طرفین، همکاری در زمینه تلویزیون و در درجه اول مبادله فیلمهای تلویزیونی را تشویق خواهند کرد.

ماده ۲۰

طرفین، مبادله برنامه بین سیستمهای رادیوی دو کشور بویژه در زمینه موسیقی، برنامه های دراماتیک و ادبی و برنامه های آموزشی را تشویق خواهند کرد.

فصل ۴ - تربیت بدنی

ماده ۲۱

سازمان تربیت بدنی ایران، دو کارشناس ایرانی را به مدت یک ماه در سال ۱۹۷۴ برای مطالعه در زمینه مدیریت تربیت بدنی و مسائل مربوط به انستیتو ورزشها^{۰۰۰} در ایران به چکسلواکی اعزام خواهد کرد.

ماده ۲۲

سازمان تربیت بدنی ایران از دو کارشناس و سخنران^{۰۰۰۰} در زمینه تربیت بدنی و طب ورزش دعوت خواهد کرد به منظور تبادل نظر و ایراد سخنرانی در انستیتوی ورزشها در ایران به این کشور سفر کنند.

ماده ۲۳

انستیتو ورزشهای ایران و کالج تربیت بدنی و ورزش پراگ، انتشارات و از جمله کتب علمی و تکنیکال^{۰۰۰۰۰} منتشره خود را مبادله خواهند کرد.

۰ مقصود از Iran Club ظاهراً کانون فیلم وابسته به وزارت فرهنگ و هنر رژیم سابق است.

۰۰ مقصود از Cine Club، باشگاه سینمایی ویژه نمایش فیلم برای اعضای باشگاه است.

۰۰۰ ظاهراً مقصود سازمان ورزش رژیم سابق است.

۰۰۰۰ مقصود دو کارشناس و سخنران چکسلواک است ولی واژه Czechoslovak از جمله جافتا شده است.

۰۰۰۰۰ به معنای اختصاصی.

ماده ۲۴

طرفین، همکاری بین مؤسسات ورزش دو کشور را تشویق خواهند کرد و هریک از طرفین در طی سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ تا حداکثر پنج مسابقه ورزشی هرکدام بین دو تیم از دو کشور برگزار خواهند کرد. هر مسابقه از این مسابقات پس از ارائه پیشنهاد اولیه مربوطه و توافق دو جانبه در مورد آن برگزار خواهد شد. سازمان تربیت بدنی ایران به ورزشهای میدانی شامل دو میدانی، ژیمناستیک، والیبال، بسکتبال و فوتبال علاقه مند است.

ماده ۲۵

طرف چکسلواکی برای سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ یک مربی ورزش در اختیار سازمان تربیت بدنی ایران قرار خواهد داد. شرایط استخدام این مربی باید قبلاً توسط طرفین تعیین شود.

فصل ۵ - شرایط مالی

ماده ۲۶

مبادله هیئتها و افراد براساس این برنامه طبق شرایط زیر انجام خواهد گرفت:

(الف) طرف فرستنده، هزینه های سفر و هزینه های حمل و نقل محمولات این قبیل هیئتها و افراد را به عهده خواهد داشت.

(ب) طرف پذیرنده، هزینه های سفرهای هیئتها و افراد مربوطه را در قلمرو خود به عهده خواهد داشت.

(ج) طرف پذیرنده هیئتها و افراد، پرداخت هزینه های اقامت موقت آنها در کشور خود و مقرری های روزانه مربوطه* آنها را به عهده خواهد داشت.

(د) طرف پذیرنده در صورت بیمار شدن ناگهانی هریک از اعضای هیئتها و افراد مربوطه در کشور خود، درمان و مراقبتهای پزشکی لازم از آنان را به رایگان به عهده خواهد داشت.

ماده ۲۷

هزینه های مربوط به سفرهای گروههای هنری مربوطه به قرار زیر تقبل خواهند

* ... per diem allowances...

شد:

(الف) هزینه سفر و همچنین هزینه حمل و نقل لوازم شخصی آنها و دکور صحنه و لباس و آلات موسیقی و غیره به کشور پذیرنده و هزینه برگشت آنها را طرف اعزام کننده تقبل خواهد کرد.

(ب) طرف دریافت کننده، هزینه های اقامت موقت این گروهها و همچنین هزینه های مربوط به اجرای نمایشهای این قبیل گروهها و درمان و مراقبتهای پزشکی از آنان را و در صورت لزوم تأمین یک راهنما- مترجم حضوری برای آنها را به عهده خواهد داشت.

طرف دریافت کننده با توافق طرفین مبالغ معینی به عنوان مخارج شامل هزینه های لازم روزانه به اعضای گروههای هنری پرداخت خواهد کرد.

ماده ۲۸

طرف دریافت کننده حتی المقدور یک برنامه سفر برای هیئتها و افراد دریافتی تنظیم کرده یک راهنما، مترجم حضوری در اختیار آنها خواهد گذاشت و همچنین در صورت لزوم درمان آنان را به طور رایگان تقبل خواهد کرد.

ماده ۲۹

هزینه های حمل و نقل نمایشگاهها به کشور دریافت کننده و برعکس و همچنین هزینه های بیمه آنها را طرف اعزام کننده به عهده خواهد داشت ولی هزینه های حمل و نقل و بیمه این قبیل نمایشگاهها در محدوده کشور دریافت کننده به عهده همان کشور خواهد بود.

ماده ۳۰

هزینه های سفرهای بورسیه ها به کشور دریافت کننده و برعکس را به کشور اعزام کننده به عهده خواهد داشت.

ماده ۳۱

(الف) طرف چکسلواک، تسهیلات زیر را در اختیار دانشجویان دانشگاه تهران قرار خواهد داد:

- چند بورس تحصیلی هریک به مبلغ هشت صد کرونای چک در ماه.
- تحصیلات رایگان.

— تسهیلات مربوط به خوابگاه و خوراک در ناهارخوری‌های دانشجویی برابر با تسهیلات مربوطه‌ای که دانشجویان چک از آنها برخوردارند.
 — مراقبت‌های پزشکی رایگان در صورت بروز بیماری ناگهانی.
 — ب) طرف ایرانی، تسهیلات زیر را در اختیار دانشجویان چک قرار خواهد داد:

— چند بورس تحصیلی هریک به مبلغ ۵۰۰۰ ریال در ماه.
 تسهیلات مربوط به خوابگاه و خوراک برابر با تسهیلات مربوطه‌ای که دانشجویان ایرانی از آنها برخوردارند.

فصل ۶ — شرایط عمومی

ماده ۳۲

طرف اعزام‌کننده حداقل یک ماه پیش از فرستاده شدن هیئت‌ها و افراد به کشور میزبان، اطلاعات مربوط به وضعیت، مشخصات، برنامه‌های کار، معلومات زبان خارجه و موضوعات سخنرانی‌های اعضای هر هیئت یا هریک از افراد مربوطه را در اختیار طرف دریافت‌کننده قرار خواهد داد.

طرف دریافت‌کننده بلافاصله پس از دریافت این اطلاعات تصمیم خود را در مورد پذیرایی از این قبیل هیئت‌ها و افراد برای اجرای برنامه‌های پیشنهادی به اطلاع طرف اعزام‌کننده خواهد رساند و طرف اعزام‌کننده حداقل هفت روز^۵ پیش از تاریخ رسیدن آنها به مقصد، تاریخ فوق و نوع وسیله حمل و نقل آنها را به طرف دریافت‌کننده اطلاع خواهد داد.

ماده ۳۳

در صورتی که مواد پیش‌بینی شده در برنامه حاضر برای سال ۱۹۷۴ به هر دلیل یا علتی تا آخر دسامبر سال فوق‌الذکر اجرا نشوند، براساس توافق قبلی طرفین در سال ۱۹۷۵ اجرا خواهند شد و هرگاه این مواد تا سی و یکم دسامبر ۱۹۷۵ نیز اجرا نگردند، در سالهای پس از سال ۱۹۷۵ مورد بررسی مجدد قرار خواهند گرفت.

^۵ عدد تایپ شده معلوم نیست پنج هزار ریال است یا پنجاه و دو هزار ریال. ر. ک. متن انگلیسی سند.

*... at least seven days' notice ...

ماده ۳۴

در ارتباط با توضیحات بیشتر درباره انجام این برنامه ها و همچنین ارتباط با اتخاذ تصمیمات مربوط به جزییات، شرایط و جریان کار و تغییرات احتمالی مربوطه، طرفین مذاکرات لازم را به عمل آورده از طرق رسمی به توافق خواهند رسید.

ماده ۳۵

طرفین، یک برنامه مبادلات فرهنگی برای سالهای ۱۹۷۶ و ۱۹۷۷ را تا حداکثر پایان دسامبر ۱۹۷۵ مورد مذاکره قرار خواهند داد.
در تاریخ ششم ژوئن ۱۹۷۴ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک میزان معتبرند در پراگ به امضا رسید.

از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی

چکسلواکی

امضا

دکتر ایوان روهاال - ایلکوف

قائم مقام وزیر امور خارجه

جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

از سوی دولت پادشاهی

ایران

امضا

آ. م. اسفندیاری

سفیر کبیر اعلی حضرت همایونی

شاهنشاه آریامهر

۱۵. تفاهمنامه کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی

۱. متن تفاهمنامه

یادداشت تفاهم بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی درباره تأسیس یک کمیسیون مشترک برای همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی

دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی، نظر به علاقه‌مندیشان به تشویق و گسترش همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی به سود دو کشور به قرار زیر به توافق رسیده‌اند:

ماده ۱

کمیسیون مشترک برای همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی بین ایران و جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی برای نیل به اهداف زیر تأسیس شده است:

(الف) اجرا، نظارت بر اجرا و بررسی موافقتنامه‌های اقتصادی، علمی و فنی بین دو کشور و مورد بررسی قرار دادن انعقاد این قبیل موافقتنامه‌ها.

(ب) بررسی و اتخاذ تدابیر لازم برای توسعه همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی.

(ج) تبادل اطلاعات و مشاوره در زمینه آن دسته از موارد مورد علاقه طرفین که در حدود و حوزه صلاحیت کمیسیون مشترک باشند.

(د) توسعه همکاری بین مؤسسات صنعتی، تجاری، کشاورزی، علمی، فنی، مالی و دیگر شرکتها و سازمانهای مشابه دو کشور به منظور تسهیل این قبیل همکاری‌ها به سود دو کشور.

ماده ۲

کمیسیون مشترک اجازه خواهد داشت برای نیل به اهداف خویش چند کمیته فرعی در زمینه‌های اختصاصی تشکیل دهد، شرایط استفتاء^{*} و تاریخها و محل‌های گرد همایی‌های این کمیته‌های فرعی باید توسط کمیسیون مشترک تعیین شوند و این کمیته‌های فرعی، گزارشهای مربوطه خود را به کمیسیون مشترک تسلیم خواهند کرد.

* ... terms of reference ...

امضا

فریدون مهدوی
وزیر بازرگانی

امضا

لئوپولد لر (Le'r)
وزیر دارایی

۲. پروتکل اولین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی
پروتکل نخستین اجلاس کمیسیون مشترک برای همکاری‌های اقتصادی، علمی و
فنی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری
سوسیالیستی چکسلواکی

۱. نخستین اجلاس کمیسیون مشترک برای همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی از هفدهم تا نوزدهم اکتبر ۱۹۷۴ در پراگ برگزار گردید.
۲. ریاست هیئت ایرانی را عالی جناب فریدون مهدوی، وزیر بازرگانی و ریاست هیئت چکسلواک را عالی جناب لئوپولد لر (Le'r)، وزیر دارایی به عهده داشتند.
۳. اسامی اعضای دو هیئت را در لیستهای یک و دو به پیوست ملاحظه می‌فرمایید.
۴. کمیسیون مشترک، روابط تجاری و اقتصادی بین دو کشور را مورد بررسی قرار داده در مورد چشم اندازهای گسترش روابط اقتصادی آنها شامل همکاری دو کشور با کشورهای ثالث به تبادل نظر پرداخت.
۵. کمیسیون مشترک از بابت انعقاد موافقتنامه‌های تجارت و پرداخت امضا شده بین دو کشور در تاریخ بیست و دوم مه ۱۹۷۴ ابراز خرسندی کرده اظهار امیدواری نمود، اجرای موافقتنامه‌های مذکور به توسعه بیشتر تبادل کالا بین دو کشور منجر گردد.
۶. با توجه به امکانات موجود برای افزایش یافتن قابل توجه حجم تجارت بین دو کشور، کمیسیون مشترک موافقت کرد حجم کنونی تجارت بین دو کشور در مدت باقیمانده از زمان اجرای موافقتنامه تجارت مذکور در بند ۵ بالا تا بالاترین سطح ممکن ارتقا یابد و به تجارت بین دو کشور حتی المقدور تنوع بخشیده شود.
۷. کمیسیون مشترک به این نتیجه رسید که تبادل هیئت‌ها و کارشناسان در زمینه‌های گوناگون فعالیت اقتصادی همیشه به همکاری اقتصادی دو کشور رونق بخشیده است و بجا و مفید خواهد بود این امر در آینده نیز ادامه داشته باشد و همکاری بین اتاقهای بازرگانی دو کشور نیز ثمربخش تشخیص داده شد.
۸. کمیسیون مشترک، تسریع در امر استفاده از اعتبار پیش بینی شده در موافقتنامه

بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی برای همکاری‌های اقتصادی و فنی مورخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ را در زمینهٔ صنعت شامل صنایع شکر، آجرسازی، سیمان، ساخت تیرهای سیمانی، آهک، کاشی‌سازی، مقره‌های بدل چینی تأسیسات برق‌رسانی و همچنین همکاری در مورد برق‌رسانی به نواحی روستایی ایران، مورد مذاکره قرار دادند.

۹. کمیسیون مشترک نتیجه گرفت که طرفین باید در زمینهٔ ساختن ماشین‌آلات نساجی در ایران با استفاده از ظرفیتها و قابلیت‌های موجود کارخانه‌های ماشین‌سازی ایران همکاری داشته باشند.

طرف چکسلواک خاطرنشان ساخت که خرید بخشی از تولیدات کارخانه‌هایی که به این ترتیب با همکاری چکسلواکی احداث خواهند شد را مورد بررسی قرار خواهد داد و مقرر شد پس از دریافت شدن پیشنهادهای ایران در این زمینه، گروهی از کارشناسان چکسلواکی به منظور مطالعه در مورد میزان تقاضای ایران به انواع گوناگون ماشین‌آلات نساجی، از ایران دیدار نمایند.

۱۰. کمیسیون مشترک موافقت اصولی کرد طرفین برای احداث چند کارخانهٔ چرم‌سازی در ایران با استفاده از ظرفیتها و قابلیت‌های کارخانه‌های ماشین‌سازی ایران در این ارتباط همکاری داشته باشند و مقرر شد کارشناسان طرفین پس از تسلیم پیشنهادهای مربوطهٔ ایران به منظور تعیین جزییات همکاری در این مورد در تهران گردهمایی داشته باشند.

۱۱. طرف چکسلواک ابراز آمادگی نمود انواع معینی از محصولات فلزی ریخته شده* از ایران خریداری کند و طرف ایرانی اعلام داشت آماده است در صورتی که کارخانه‌های ذوب فلز مربوطه که قرارست در ایران احداث شود شروع به کار کنند و تولیدات اضافی داشته باشند، می‌توان تحویل محصولات فوق‌الذکر به چکسلواکی را مورد بررسی قرار داد.

۱۲. طرف ایرانی علاقهٔ خود به همکاری در زمینهٔ احداث چند کارخانهٔ مخصوص تولید مصنوعات کریستالی در ایران را ابراز داشت و کمیسیون مشترک مقرر داشت

* Castings.

کارشناسان مربوطه دو کشور مطالعات مشترکی در این ارتباط به عمل آورند.

۱۳. کمیسیون مشترک با خرسندی یادآور شد که چکسلواکی پیشنهادی برای احداث یک کارخانه سیمان با ظرفیت تولید دو هزار تن سیمان در روز به سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تسلیم کرده است و مقرر داشت گروهی از کارشناسان چک برای مذاکره در مورد مراحل بعدی همکاری در این زمینه با کارشناسان مربوطه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در تهران گردهمایی داشته باشند.

۱۴. کمیسیون مشترک به این نتیجه رسید که در جریان بررسی همکاری صنعتی بین دو کشور، کارشناسان طرفین باید به همکاری اقتصادی دو کشور با کشورهای ثالث توجه خاصی مبذول دارند.

۱۵. طرف چکسلواک آمادگی خود برای همکاری به منظور تولید بذر چغندر قند، کاشت و برداشت چغندر قند و همچنین تحویل کارخانه های شکر به ایران را اعلام کرد و طرف ایرانی خاطرنشان ساخت که هر نوع پیشنهاد خاص در این موارد را مورد مطالعه قرار خواهد داد.

طرف چکسلواک همچنین پیشنهاد کرد گروهی از کارشناسان خود را برای مذاکره در مورد امکانات همکاری در موارد بالا به ایران اعزام نماید.

۱۶. طرف چکسلواک پیشنهاد کرد خدمات لازم دامپزشکی شامل خدمات مربوط به تلقیح مصنوعی خود را در اختیار ایران قرار دهد و طرف ایرانی خاطرنشان کرد که هر نوع پیشنهادی در زمینه روشها و حدود عملیاتی این قبیل خدمات را با علاقه مندی مورد مطالعه قرار خواهد داد.

۱۷. کمیسیون مشترک موافقت کرد طرفین برای احداث چند مجتمع گوشت و مرغداری در ایران همکاری کنند و در همین ارتباط مقرر شد گروهی از کارشناسان چکسلواکی به منظور مذاکره درباره امکانات همکاری در این زمینه با بخشهای دولتی و خصوصی ایران در آینده نزدیک از ایران دیدار نمایند.

۱۸. طرف چکسلواکی پیشنهاد کرد در زمینه تهیه تجهیزات لازم برای طرق گوناگون سیستمهای آبیاری در ایران همکاری داشته باشد و طرف ایرانی خاطرنشان ساخت که هر نوع پیشنهادی در این زمینه را با خرسندی مورد ملاحظه قرار خواهد داد.

۱۹. طرف چکسلواکی علاقه خود به خرید سه تا چهار هزار تن میوه خشکشاخ در

سال از ایران را اعلام داشت و طرف ایرانی یادآور شد که این پیشنهاد را مورد مطالعه قرار داده نظراتش در این مورد را به موقع خود به اطلاع طرف چکسلواک خواهد رساند.

۲۰. کمیسیون مشترک، امکانات همکاری دو کشور در زمینه‌های علمی و فنی را مورد بررسی قرار داده موافقت کرد کارشناسان مربوطه دو کشور به منظور شناسایی مواردی که ایران در آن موارد می‌تواند از دانش فنی چکسلواکی بهره‌برداری کند و همچنین به منظور تهیه برنامه‌ای به همین منظور تا حداکثر سه ماه پس از امضای این پروتکل گردهمایی داشته باشند.

۲۱. اجلاس بعدی کمیسیون مشترک در نیمه دوم ۱۹۷۵ در تهران برگزار خواهد شد.

۲۲. در تاریخ نوزده اکتبر ۱۹۷۴ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک میزان معتبرند در پراگ به امضا رسید.

رئیس هیئت چکسلواکی	رئیس هیئت ایرانی
امضا	امضا
لئوپولد لر (Le'r)	فریدون مهدوی
وزیر دارایی	وزیر بازرگانی

۳. اسامی هیئت نمایندگان ایرانی

ضمیمه یک

هیئت ایرانی

عالی جناب فریدون مهدوی

وزیر بازرگانی

عالی جناب جواد وفا

معاون وزیر دارایی و امور اقتصاد

عالی جناب عبدالله تمدن

معاون وزیر کشاورزی و منابع طبیعی در امور پروژه‌ها و برنامه‌ریزی

آقای علیرضا عروضی

مشاور وزیر بازرگانی

آقای مرتضی زمانی

مدیرکل وزارت بازرگانی

آقای نادر خورزاد

مدیر اداره صنایع سنگین سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

آقای خسرو فاضل

رئیس دفتر وزیر بازرگانی

۴. اسامی هیئت نمایندگان چکسلواکی

ضمیمهٔ دو

هیئت چکسلواک

عالی جناب دکتر مهندس لئوپولد لر (Le'r)

وزیر دارایی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

عالی جناب مهندس یاروسلاو یاکوبک (Jakubec)

قائم مقام وزیر تجارت خارجی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

عالی جناب مهندس فرانیشک لاجینا (Lacina)

قائم مقام وزیر مهندسی عمومی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

عالی جناب مهندس زدنگ میکش (Mikes)

قائم مقام وزیر صنعت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

آقای مهندس اتوهنیش (Henys)

رئیس اداره تجارت خارجی نخست وزیری جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

آقای مهندس یاروسلاو پلچ (Pelc)

مدیرکل کمیسیون برنامه ریزی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

آقای مهندس یوزف پروچازکا (Procházka)

مدیرکل وزارت فدرال متالورژی و مهندسی سنگین جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

آقای دکتر یان - کری چی (Krejci)

از رؤسای وزارت فدرال دارایی

آقای اولدریش - زیگ موند (Zikmund)

رایزن بازرگانی سفارت کبرای جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در ایران

آقای مهندس میروسلاو اوک روهملی (Ikrouhly)

از رؤسای وزارت فدرال تجارت خارجی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۱۶. پروتکل همکاری‌های کشاورزی و صنایع غذایی

پروتکل همکاری در زمینه کشاورزی و صنایع عمل‌آوری مواد غذایی بین وزارت

کشاورزی و منابع طبیعی دولت پادشاهی ایران و وزارت کشاورزی

و مواد غذایی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

نخستین اجلاس کمیته فرعی برای همکاری در زمینه کشاورزی و دامپروری

پیرو تصمیم دو دولت، نخستین اجلاس کمیته فرعی ایران-چکسلواکی برای

همکاری در زمینه کشاورزی و دامپروری که براساس مقررات کمیته مشترک در سطح

وزرا برای همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی بین دولت پادشاهی ایران و دولت

جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی تأسیس شده، از هشتم تا دوازدهم اکتبر در پراگ

برگزار گردید.

اسامی نمایندگان شرکت‌کننده در مذاکرات از سوی طرفین را به عنوان ضمیمه

شماره یک این سند ملاحظه می‌فرمایید.

اجلاس در محیطی دوستانه و صمیمی با هدف توسعه همکاری بین دو کشور

برگزار شد.

طرفین از طریق تبادل اطلاعات مربوطه، امکانات گوناگون همکاری در موارد

مختلف مربوط به کشاورزی و صنایع وابسته به آن را مورد بحث قرار دادند و در موارد زیر

به توافق رسیدند:

۱. صنعت شکر

همکاری در زمینه تولید بذر چغندر قند، کاشت و برداشت چغندر قند و همچنین

تحويل چند کارخانه قند به ایران (بند ۱۵ نخستین اجلاس کمیسیون مشترک).

طرف ایرانی در ارتباط با موارد بالا تقاضاهایی به قرار زیر به عمل آورد:

۱-۱. تقاضای دریافت یک پیشنهاد کامل به منظور تولید بذر مربوطه در ایران و

برای استفاده ایران، چکسلواکی و دیگر کشورها.

۱-۲. تقاضای دریافت یک پیشنهاد برای احداث چند کارخانه قند که بخش

خصوصی ایران مالکیت آنها را به عهده خواهد داشت.

۱-۳. امکان تولید بذر مونوجرم* چغندر قند مورد مذاکره قرار گرفت و مقرر شد بذر

* Monogerm به معنای تک جرم.

مونو جرم چغندر قند در ایران تولید گردد. هیئت مشترک کارشناسان ایران و چکسلواکی در مورد مقدار، قیمت و زمان تحویل بذر چغندر قند به مؤسسه عهده دار اجرای پروژه مشترک مربوطه مذاکره خواهند کرد و آنها را تعیین خواهند نمود و متعاقباً یک گزارش فنی تهیه شده به کمیته فرعی تسلیم خواهد شد تا کمیته فرعی در مورد آن تصمیم نهایی را اتخاذ کند.

۲. دامپروری

همکاری بین دو کشور در زمینه دامپروری براساس قلم ۱۷ نخستین اجلاس کمیسیون مشترک در ارتباط با تقاضای هیئت چکسلواکی در جریان دیدارشان از ایران و براساس موافقت دولت ایران با آن در جریان دیدار کارشناسان ایرانی از چکسلواکی، مورد مذاکره قرار گرفته درباره آن به قرار زیر توافق به عمل آمد:

۲-۱. مرغداری

دریافت پیشنهاد کامل طرف چکسلواکی برای احداث چند مجتمع پرورش مرغ تخمی و گوشتی به صورت پروژه مشترک با شرکت بخش خصوصی و یا دولتی ایران طرف چکسلواک سپاسگزار خواهد شد اگر دولت ایران وزارت مسئول در این ارتباط را تعیین و معرفی کند.

۲-۲. مزایع پرورش خوک

پیرو پیشنهاد اولیه طرف چکسلواکی در این زمینه، طرف ایرانی درخواست کرد یک پیشنهاد کامل برای احداث چند مجتمع پرورش و تولید خوک در ایران دریافت دارد.

۲-۳. تولید لبنیات

طرف ایرانی آمادگی خود را برای دریافت پیشنهادی در ارتباط با احداث چند مزرعه تولید لبنیات به صورت پروژه مشترک هرکدام دارای هزار تا دو هزار گاو شیری شامل طراحی و تکنولوژی و عرضه تجهیزات و غیره را ابراز داشت و مقرر شد طرف چکسلواکی پس از بررسی و مطالعه بیشتر در این باره گزارش مربوطه را به موقع خود ارائه کند.

۲-۴. تحویل تجهیزات

تحویل تجهیزات و همچنین طراحی، آموزش و مدیریت یک سیستم تلقیح مصنوعی کامل برای ایران توسط طرف ایرانی تقاضا شد (بند ۱۶ کمیسیون وزارت) و طرف چکسلواک آمادگی خود را برای عرضه و تأمین تمام خدمات فوق الذکر اعلام کرد.

۳. مهندسی کشاورزی

۳-۱. بند ۱۸ کمیسیون مشترک

همکاری به منظور تحویل تجهیزات لازم برای سیستمهای گوناگون آبیاری در ایران مورد مذاکره قرار گرفت و طرف چکسلواکی آمادگی خود را برای بررسی بیشتر امکانات عرضه و تحویل سیستمهای گوناگون آبیاری اعلام کرد.

۳-۲. در مورد ماشین آلات و تجهیزات کشاورزی مخصوص کشت محصولات گیاهی شامل چغندر قند، طرف چکسلواکی آمادگی خود را برای تحویل نمونه هایی از ماشین آلات و تجهیزات برای تست و بررسی به ایران اعلام داشت و طرف چکسلواکی از همکاری بین دو مرکز تست مربوطه در دو کشور استقبال نمود.

۴. همیاری فنی

در ارتباط با بند شماره ۱۶ کمیسیون وزارتی^{*}، طرف چکسلواکی آمادگی خود را برای تأمین کارشناسان و متخصصانی در زمینه کشاورزی همراه با اطلاعاتی شامل شرایط و مشخصات مربوطه، تعداد کارشناسان، میزان حقوقهایشان، طول مدت مأموریتهاشان، زبان یا زبانهایی که هریک از آنها می دانند و غیره در زمینه های زیر را اعلام کرد:

— خدمات دامپروری

— دامداری و دامپروری / مرغداری، پرورش بوقلمون، تولید لبنیات، پرورش گوسفند، پرورش خوک، تغذیه و ژنتیک.

— مکانیزه کردن تولید چغندر قند

— طراحی و عملیات سیستمهای آبیاری

— ایجاد و احداث مزارع

طرفین موافقت کردند اجلاسهای سالانه کمیته فرعی به طور متناوب در پراگ و تهران برگزار شوند و مقرر شد در فواصل زمانی بین این اجلاسها، رؤسای کمیته فرعی در موارد لازم با یکدیگر تماس حاصل کنند.

تاریخ برگزاری اجلاس آینده، بعداً با توافق طرفین تعیین خواهد شد. این پروتکل

* Regarding item 16 of the ministerial commission,

جمله خالی از محتوای و مقصود از آن ظاهراً قلم شماره ۱۶ سندی است مربوط به برگزاری یک کمیسیون وزارتی — مترجم.

در تاریخ سیزدهم اکتبر ۱۹۷۵ در پراگ به امضا رسید.

دکتر آ. تمدن / امضا

یان شاییک / امضا

رئیس هیئت ایرانی و معاون

رئیس هیئت چکسلواکی

وزیر کشاورزی و منابع

قائم مقام وزیر فدرال

طبیعی

کشاورزی و مواد غذایی

۲. اسامی هیئت نمایندگان چکسلواکی

۱. یان شابیک (Sabik)، قائم مقام وزیر فدرال کشاورزی و مواد غذایی.
۲. یاروسلاو روسا (Rosa)، عضو هیئت همکاران نزدیک* وزیر فدرال کشاورزی و مواد غذایی و از رؤسای ادارات وزارت فدرال کشاورزی و مواد غذایی.
۳. میروسلاو فورمان (Forman)، از مدیران عامل** ادارات وزارت فدرال کشاورزی و مواد غذایی.
۴. یاروسلاو چرونکا (Cervenka)، مدیرکل سازمان صنایع مرغداری.
۵. امانوئل کلاسنا (Klasna)، مدیرکل سازمان آگروپروجکت***.
۶. یاروسلاو نولیچک (Nulicek)، معاون سازمان آگروپروجکت.
۷. آدولف ایم لاف (Imlauf)، رئیس امور بازرگانی مؤسسه موتوکوف****.
۸. یان هوراچک (Horacek)، معاون مؤسسه موتوکوف.
۹. یان نواک (Novak)، از رؤسای کل وزارت فدرال کشاورزی و مواد غذایی.
۱۰. ولادیمیر روت بوئر (Rothbauer)، معاون مؤسسه دولتی خدمات دامپزشکی عمومی.
۱۱. آدولف فرانس (Franc)، از رؤسای ادارات سازمان آگروپروجکت.
۱۲. یوزف تلاس کال (Tlaskal)، رئیس مؤسسه دولتی صنایع دامپروری و مرغداری.

* Collegium.

** Manager.

*** Agroproject.

**** Motokov.

۳. اسامی هیئت نمایندگان ایرانی

دکتر آ. تمدن، قائم مقام وزیر کشاورزی و منابع طبیعی و رئیس هیئت

۲. دکتر آ. امیدوار، مدیرکل مؤسسه تحقیقات و تولید بذر چغندر قند

۳. دکتر آ. بهنام، مدیرکل اداره مجتمعه‌های کشت و صنعت

۴. دکتر آ. برهان، مدیرکل اداره مهندسی کشاورزی

۱۷. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی

پروتکل دومین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی

بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۱. دومین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی از ۱۹ تا ۲۳ اکتبر ۱۹۷۵ در تهران برگزار گردید.

۲. ریاست هیئت ایرانی را عالی جناب فریدون مهدوی، وزیر بازرگانی و ریاست هیئت چک را عالی جناب لئوپولد لره، وزیر دارایی به عهده داشتند.

۳. اسامی اعضای دو هیئت را به عنوان ضمایم ۱ و ۲ ملاحظه می‌فرمایید.

۴. کمیسیون مشترک، جریان تجارت بین دو کشور از زمان برگزاری نخستین اجلاس خود را مورد بررسی قرار داد، توسعه تجارت در فاصله زمانی مذکور را با رضامندی یادآور شد، نتیجه گرفت که حجم کنونی تجارت بین ایران و چکسلواکی، امکانات جدید موجود در دو کشور را به طور کامل منعکس نمی‌کند و تصمیم گرفت از هیچ نوع کوششی در جهت توسعه و تنوع بخشیدن به جریان تجارت بین دو کشور در آینده فروگذار نکند.

در همین ارتباط، کمیسیون مشترک ابراز امیدواری کرد از کل مبلغ سهمیه‌های افزایش یافته جدید جمعاً بالغ بر هشتاد میلیون دلار امریکا برای کالاهایی که قرار است از اول ژوئیه ۱۹۷۵ تا سی ژوئن ۱۹۷۶ بین دو کشور مبادله شوند، براساس مقررات موافقتنامه درازمدت تجاری مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ کاملاً استفاده شود.

۵. کمیسیون مشترک همچنین موضوعات مربوط به سیستم پرداختهای کنونی در تجارت بین دو کشور را مورد مذاکره قرار داد و طرفین موافقت کردند به بانکهای مربوطه عامل دو دولت توصیه کنند تدابیر لازم برای تضمین اجرای سریع و آسان موافقتنامه درازمدت پرداختها مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ را اتخاذ کنند.

بانکهای مربوطه در اوایل ۱۹۷۶ مذاکراتی در همین ارتباط به عمل خواهند آورد.

۶. مقرر شد به منظور بررسی شرایط بازار چکسلواکی از نزدیک و افزایش حجم تنوع بخشیدن به ترکیب صادرات صنعتی ایران به جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی،

طرف ایرانی در طی سه ماه پس از به امضا رسیدن این پروتکل یک هیئت صادرات به جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی اعزام دارد و طرف چکسلواکی آمادگی و علاقه خود به تسهیل عملیات هیئت مذکور را اعلام کرد.

۷. پیرو بیانیه مشترک امضا شده به تاریخ ۲ اکتبر ۱۹۷۵ در پراگ بین نخست‌وزیران دو کشور که خواستار تهیه یک موافقتنامه درازمدت برای همکاری‌های اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی بین ایران و چکسلواکی شده است، طرف چکسلواکی، پیشنهاد اصول این موافقتنامه را به طرف ایرانی تسلیم کرد و همچنین پیشنهاد نمود مذاکرات برای تهیه این موافقتنامه در اوایل ۱۹۷۶ در پراگ برگزار شد.

طرف ایرانی از این پیشنهاد حسن استقبال کرده، خاطرنشان ساخت که پیشنهاد مذکور را بررسی خواهد کرد و در طی سه ماه پس از به امضا رسیدن این پروتکل، پیشنهاد موافقتنامه پیشنهادی خود و نظرش در مورد تاریخ دقیق برگزاری مذاکرات مربوط به تهیه موافقتنامه همکاری‌های اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی بین دو کشور را به طرف چک تسلیم و ابلاغ خواهد کرد.

۸. کمیسیون مشترک رضامندی خود را از بابت استفاده از میزان معینی از اعتبارات پیش‌بینی شده براساس موافقتنامه همکاری‌های اقتصادی و فنی مورخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ ابراز داشت و یادآور شد که استفاده کامل از اعتبارات مذکور، راه را برای افزایش هرچه بیشتر جریان مبادله کالا بین دو کشور هموار خواهد کرد.

طرفین موافقت کردند به مقامات ذیصلاح خود توصیه کنند تمدید مدت زمان کاربرد موافقتنامه مذکور تا پایان ۱۹۷۶ را با علاقه‌مندی مورد بررسی قرار دهند.

۹. طرف چکسلواکی از ایران درخواست کرد از سال ۱۹۸۰ به بعد مقادیر معینی گاز طبیعی به چکسلواکی بفروشد و طرف ایرانی موافقت اصولی خود را با امکانپذیر بودن این معامله که جزئیات آن قرار است بعداً تعیین شوند اعلام کرد.

۱۰. کمیسیون مشترک، توصیه‌های کمیته فرعی کشاورزی را که در پروتکل همکاری در زمینه کشاورزی و صنایع عمل‌آوری مواد غذایی امضا شده و در تاریخ ۱۲ اکتبر ۱۹۷۵ در پراگ نیز ذکر شده‌اند را مورد بررسی قرار داده تصویب کرد.

پروتکل مذکور خواستار همکاری در زمینه‌های کشت چغندر قند، ایجاد چند مجتمع مشترک برای تولید مرغ گوشتی و تخمی در ایران، تولید لبنیات، پرورش خوک و

تحويل يك سيستم كامل تلقیح مصنوعی به ایران شده است.

براساس پروتکل بالا، طرف چکسلواک موافقت کرده است تحويل سیستمهای گوناگون آبیاری به ایران و همچنین همیاری فنی در سطوح کارشناسی در زمینه های خدمات دامپزشکی، دامپروری، مکانیزه کردن کشت چغندر قند، طراحی و اجرای عملیات آبیاری و ساختمانهای مزرعه ای را بیشتر مورد مطالعه قرار دهد.

۱۱. در ارتباط با همکاری های صنعتی بین دو کشور، طرف چکسلواک به تحويل يك کارخانه نورد برنج به ایران ابراز علاقه کرد و به علاوه ابراز آمادگی نمود تحويل تجهیزات صنعتی مربوط به کارخانه های قند و سیمان و آهک و سیستمهای آبیاری و نیروگاههای بخاری ۶۰ الی ۲۰۰ مگاواتی و همچنین تحويل لوکوموتیوهای برقی و واگنهای باری را ادامه دهد.

طرف ایرانی خاطر نشان ساخت که موضوعات فوق الذکر توسط مقامات ذیصلاح ایران مورد بررسی قرار خواهند گرفت و در صورتی که علاقه ای پیدا شود، طرف چکسلواک در مورد ترتیب و قرار مذاکرات بیشتر بین سازمانهای ذیصلاح به طور کامل راهنمایی خواهد شد.

۱۲. در مورد امکانات همکاری های درازمدت صنعتی و فنی، طرف چکسلواک درباره تمایل خود به ایجاد یا توسعه بعضی ظرفیتهای صنعتی معین در چکسلواکی را به اطلاع طرف ایرانی رساند در همین ارتباط، همیاری مالی ممکنه با ایران در زمینه های زیر را پیشنهاد کرد: ساخت پمپ، ابزار تنظیم و اندازه گیری و سنجش، مبلمان، کاشی سرامیک، پشم شیشه، تخته های شبه فیبر و لوازم الکتروتکنیک*.

طرف چکسلواک همچنین پیشنهاد کرد دیون ناشی از هر نوع همیاری مالی برای اجرای پروژه های فوق الذکر از طریق تحويل محصولات تولید همین پروژه ها به صورت پایاپای بازپرداخت شوند.

طرف چکسلواک ابراز آمادگی کرد برای ایجاد ظرفیتهای تولید صنعتی جدید در ایران در زمینه های نظیر ساخت، دیگ بخار، پمپ باد* و ماشین آلات و اتصالات و لوازم

* ... Chipboards ... electrotechnics.

عمل آوری مواد غذایی همکاری داشته باشد. در ارتباط با پیشنهاد های چکسلواکی در مورد سرمایه گذاری های صنعتی در چکسلواکی با همیاری مالی ممکنه ایران و همچنین همکاری در زمینه ایجاد ظرفیتهای صنعتی در ایران، طرف ایرانی خاطر نشان ساخت که با توجه به نیازها و مقتضیات ایران و قابلیت اجرای هریک از پروژه ها، هر دو پیشنهاد را با علاقه مندی کامل مورد بررسی قرار خواهد داد.

۱۳. طرف ایرانی در مورد امکان همکاری فنی چکسلواکی در موارد زیر استفسار

کرد:

الف) تولید الکترو د گرافیت برای کوره های قوسی ° کارخانه های ذوب فلز. در صورتی که شرایط و تکنولوژی چکسلواکی در این زمینه مطلوب تشخیص داده شود، امکان اجرای یک پروژه مشترک بین طرفین در این زمینه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ب) ساخت بلوک کاتد °° برای کارخانه های ذوب آلومینیوم.

ج) استخراج اکسید آلومینیوم از خاک رس.

د) ساخت انواع معینی از تجهیزات کشاورزی.

طرف چکسلواک یادآور شد که مقامات ذی صلاح چکسلواکی موارد بالا را مورد بررسی قرار داده در طی سه ماه پس از امضا شدن این پروتکل نظرات خود را اطلاع خواهند داد.

۱۴. به منظور اجرای ماده ۹ پروتکل نخستین اجلاس کمیسیون مشترک، طرف چکسلواک، امکانات همکاری در زمینه مهندسی نساجی و بویژه راه اندازی تولید ماشین آلات ریسندگی ته باز °° ساخت چکسلواکی، دستگاههای بافندگی عرضی °°° و دیگر انواع ماشین آلات مربوطه در ایران را مورد تأیید قرار داد. طرف ایرانی رضایت کلی

° معادل are furnaces ر. ک. فرهنگ فنی دانشگاهی، تألیف نادر گلستانی داریانی، (تهران، انتشارات علمی، ۱۳۶۳).

** ... cathode block

*** ... open-end...

**** ... Cross - winders...

خود با همکاری در مورد بالا را ابراز داشت و مقرر شد طرف چکسلواک تا پایان نوامبر ۱۹۷۵ پیشنهاد کتبی مربوطه خود را تسلیم کند و کارشناسان مربوطه طرفین در اوایل ۱۹۷۶ یک گردهمایی داشته باشند و طرف ایرانی پس از مورد مطالعه قرار دادن موضوع، نظر خود در این زمینه را در آینده هرچه نزدیکتر به اطلاع طرف چکسلواک برساند.

در همین ارتباط طرف چکسلواکی یادآور شد که همکاری در این مورد مستلزم ایجاد ظرفیتهای تولیدی بخصوصی در ایران است و پیشنهاد کرد ایران برای توسعه تولید محفظه‌های مخصوص ریسندگی^{*} در جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی به منظور برآوردن نیازهای دو کشور در این زمینه همیاری مالی داشته باشد.

۱۵. طرفین به توسعه مرکز آموزش «ماشین سازی تبریز» ابراز علاقه کردند و مقرر شد کارشناسان چکسلواکی به منظور تعیین نیازهای ایران در این ارتباط تا حداکثر پایان نوامبر ۱۹۷۵ از ایران دیدار کنند.

۱۶. طرف ایرانی از طرف چکسلواکی درخواست کرد سری دوم ابزار مربوطه را هرچه زودتر به «ماشین سازی تبریز» تحویل دهد و طرف چکسلواکی یادآور شد که موضوع را با علاقه‌مندی و جدیت مورد بررسی قرار خواهد داد.

۱۷. طرفین، امکان شروع و یا توسعه تولید دستگاه مته بازویی در «ماشین سازی تبریز» را مورد مذاکره قرار دادند و مقرر شد طرف چکسلواک موضوع را مورد مطالعه قرار داده پس از انجام مشاورات لازم توسط کارشناسان مربوطه در اواخر مارس ۱۹۷۶، پیشنهادهای خود را در این مورد تسلیم کند.

۱۸. کمیسیون مشترک، امکانات همکاری دو کشور در زمینه تجهیزات کشاورزی و پزشکی و صنایع اتومبیل را مورد مذاکره قرار داد و طرف ایرانی، تحویل میل لنگ موتور خودرو و بدنه موتور خودرو به چکسلواکی را پیشنهاد کرد.

۱۹. کمیسیون مشترک، دیدار تیم کارشناسی چکسلواکی از ایران در آوریل ۱۹۷۵ را با رضامندی یادآور شد و خاطرنشان ساخت که این دیدار به تبادل نظر در مورد همکاری علمی و فنی نزدیکتر بین دو کشور منجر شده است. کمیسیون مشترک یادآور شد که طرف چکسلواکی پیشنهادهای تفصیلی مربوط به آموزش نیروی انسانی ماهر

* Spinning Chambers.

ایرانی در چکسلواکی در زمینه‌های صنایع چرم و کفش و نساجی را ارائه کرده است. طرف ایرانی خاطرنشان ساخت که این پیشنهادها را بررسی خواهد کرد و در طی سه ماه پس از به امضا رسیدن این پروتکل، نظراتش را به طرف چکسلواک ارائه خواهد کرد.

طرف چکسلواک پیشنهادهای تفصیلی خود را در مورد همکاری فنی نزدیکتر در زمینه‌های صنایع شیمیایی، ساختمانی، چرمسازی، نساجی و دیگر صنایع تسلیم کرد و طرف ایرانی قبول نمود این پیشنهادها را مورد بررسی قرار داده. نظرات مربوطه‌اش را به موقع خود به اطلاع طرف چکسلواک برساند.

۲۰. اجلاس بعدی کمیسیون مشترک در نیمه دوم ۱۹۷۶ در پراگ برگزار خواهد شد.

۲۱. در تاریخ ۲۳ اکتبر ۱۹۷۵ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هر دو به یک میزان معتبرند در تهران به امضا رسید.

رئیس هیئت ایرانی	رئیس هیئت چکسلواکی
امضا	امضا
فریدون مهدوی	لئوپولد لر*
وزیر بازرگانی	وزیر دارایی

* Leopold Ler.

ضمیمه یک

هیئت ایرانی

۱. عالی جناب فریدون مهدوی
وزیر بازرگانی
۲. عالی جناب آ. تمدن
قائم مقام وزیر کشاورزی و منابع طبیعی
۳. عالی جناب ع. عروضی
قائم مقام وزیر بازرگانی
۴. آقای م. زمانی
مدیرکل وزارت بازرگانی
۵. آقای ن. خورزاد
قائم مقام مدیرعامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۶. آقای ف. پورفتحی
مدیرکل وزارت دارایی و امور اقتصاد
۷. آقای م. انصاری
مدیرکل وزارت بازرگانی
۸. آقای خ. فاضل
رئیس دفتر وزیر

ضمیمه دو

هیئت چکسلواکی

۱. عالی جناب لئوپولد لِر (Ler)
- وزیر دارایی جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی
۲. عالی جناب یاروسلاو یاکوبیک (Jakubec)
- قائم مقام وزیر تجارت خارجی
۳. عالی جناب فران تیشک لاجینا (Lacina)
- قائم مقام وزیر صنایع مهندسی عمومی
۴. عالی جناب یوزف پروچازکا
- قائم مقام وزیر صنایع مهندسی سنگین و متالورژی
۵. آقای اوتا هنیش (Henys)
- قائم مقام مدیرکل نخست وزیر
۶. آقای اولدریش زیکموند (Zikmund)
- رایزن بازرگانی سفارت کبرای چکسلواکی در ایران
۷. آقای پاؤل ترکا (Trcka)
- دبیر بخش چکسلواکی در کمیسیون مشترک
۸. آقای جیری سرنی (Jiri Cerny)
- رئیس دبیرخانه وزارت دارایی
۹. آقای زندک گاوندا (Zdenek Gavenda)
- مدیرکل وزارت فدرال توسعه فنی و سرمایه گذاری
۱۰. آقای ولادیمیر روت بوئر (Rothbauer)
- نماینده وزارت فدرال کشاورزی و تغذیه

۱۸. پروتکل همکاری های بازرگانی

پروتکل

عطف به ماده ۱ موافقتنامه درازمدت تجارت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴، از ۲۵ تا ۲۷ مه ۱۹۷۶ مذاکراتی بین دو هیئت ایرانی و چک در پراگ انجام شدند و طرفین به قرار زیر به توافق رسیدند:

ماده ۱

مبادله کالا در دوره زمانی اول ژوئیه ۱۹۷۶ تا سی ژوئن ۱۹۷۷ براساس لیستهای (الف) (صادرات ایران به چکسلواکی) و (ب) (صادرات چکسلواکی به ایران) به پیوست همین پروتکل صورت خواهد گرفت. مجموعه لیستهای (الف) و (ب) از بخشهای حتمی و قطعی این پروتکل است.

این دو لیست فقط با توافق مقامات ذیصلاح دو کشور می توانند اصلاح شوند یا تغییر کنند.

ماده ۲

مجموعه پروتکل حاضر و لیستهای ضمیمه آن از بخشهای حتمی و جدایی ناپذیر موافقتنامه درازمدت تجارت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ است.

ماده ۳

اقلام ۲، ۳، ۴، ۱۲، ۲۶، ۳۱، ۳۹ و ۴۶ لیست (ب) ضمیمه این پروتکل جایگزین اقلام قید شده در نامه مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ خواهند بود و نامه مذکور از اجزای قطعی موافقتنامه های درازمدت تجارت و پرداخت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ می باشد.

ماده ۴

این پروتکل از تاریخ اول ژوئیه ۱۹۷۶ اعتبار اجرا یافته و تا سی ژوئن ۱۹۷۷ معتبر خواهد بود.

در تاریخ ۲۷ مه ۱۹۷۶ در دو نسخه اصلی به انگلیسی در پراگ به امضا رسید.

از سوی هیئت ایرانی	از سوی هیئت چکسلواکی
امضا	امضا
مرتضی زمانی	ولادیمیر کیرشوم*
مدیر کل امور تجارت اروپا	مدیر کل وزارت فدرال تجارت
وزارت بازرگانی	خارجی

* Vladimir Kirsbaum.

لیست (الف)

صادرات ایران به چکسلواکی

مبالغ ضرب در هزار دلار آمریکا

از اول ژوئیه ۱۹۷۶ تا سی ژوئن ۱۹۷۷

کالا

۱. پرده، حوله، البسه کشباف، منسوجات سنتتیک و پشمی،	
قماش پنبه‌ای، اجناس بافته شده و غیره	۴۵۰۰
۲. البسه آماده شامل پیراهن	۱۰۰۰
۳. انواع جوراب ساقه بلند و ساقه کوتاه	۷۰۰
۴. کفش	۲۵۰۰
۵. ابزار، تجهیزات کشاورزی و صنعتی	۲۵۰۰
۶. الکتروموتور	۵۰۰
۷. شمش آلومینیوم	۳۴۰۰
۸. گوگرد	۸۰۰
۹. لوازم خانگی شامل یخچال، فریزر، فریزر سردخانه‌ای، اجاق-	
گاز، وان حمام، آبگرمکن و تجهیزات اداری	۲۷۰۰
۱۰. صابون و مایعات تمیزکننده	۵۰۰
۱۱. تیغ اصلاح	۱۰۰
۱۲. مواد دارویی	۱۰۰
۱۳. آشامیدنی‌های الکلی	۳۰۰
۱۴. روکش چوبی از جنس چوب گردو و پارکت	۳۳۰
۱۵. کاشی سرامیک و لوازم بهداشتی	۵۰۰
۱۶. اقلام پلاستیکی شامل مشمع	۱۰۰
۱۷. محصولات پتروشیمیایی	بعداً تعیین خواهد شد.
۱۸. بلبرینگ	۲۰۰
۱۹. شمع اتومبیل	۱۵۰

۱۵۰	۲۰. کابل
۲۰۰	۲۱. لامپ فلورسنت
۵۰۰	۲۲. باتری خشک
۷۵۰	۲۳. ادویه، زیره و غیره
۳۳۰	۲۴. توتون
بعداً تعیین خواهد شد.	۲۵. چای
۳۰۰۰	۲۶. خشکبار
۸۰۰	۲۷. صمغ کتیرا
۲۴۰۰	۲۸. گوسفند، بز و چرم گوسفند و پوست گوسفند
۸۰۰	۲۹. روده گوسفند
۹۰۰۰	۳۰. پنبه خام
۳۴۰۰	۳۱. سنگ فلز شامل کنسانتره های روی، سرب، کروم و مس
۱۰۰۰	۳۲. قالی
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۳. تفاله روغنی
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۴. انواع موی حیوانی
۱۰۰	۳۵. کالاهای محصول صنایع دستی، شبه جواهر از جنس طلا و نقره
بعداً تعیین خواهد شد	۳۶. فیلم سینمایی، کتاب و مطبوعات
۵۰۰۰	۳۷. ماشین آلات، تجهیزات و لوازم مهندسی نظیر دوک نخ ریزی، درل های ماشینی، دیگ بخار، آسانسور، مبدل گرما، پمپ باد، جراثقال، تسمه نقاله، تجهیزات ماشینی مخصوص ساختن بناهای پیش ساخته، لوازم ریخته شده از جنس فولاد، بولدوزر، تراکتورهای ۴۵ تا ۷۲ اسب و قطعات و لوازم یدکی مربوطه.

٥٧٨

١٦٩٠

٣٨. متفرقه

٥٠٠٠٠

جمع كل

لیست (ب)
صادرات چکسلواکی به ایران

کالا
مبالغ ضرب در هزار دلار آمریکا
از اول ژوئیه ۱۹۷۶ تا سی ژوئن ۱۹۷۷

۱. انواع غلات و بذر غلات، گلوکز، مالت، میوه رازک، نشاسته ۳۵۰
۲. محصولات لبنی و گوشتی و شبه روده مصنوعی ۵۰۰
۳. محصولات شیمیایی و پتروشیمیایی، مواد شیمیایی خالص و آزمایشگاهی ۵۰۰
۴. رنگ رنگرزی، رنگ ساختمانی و روغن جلا، مواد رنگی، اقلام شیمیایی کمکی مربوطه، مواد مخصوص لعاب کاری و پرداخت و ازین قبیل ۵۰۰
۵. کاغذ سنباده، سنگ سنباده، چرخ سنباده و پارچه سنباده ۱۲۰
۶. ماشین آلات، کالاهای سرمایه ای و تجهیزات و لوازم یدکی مربوطه ۱۴۰۰۰
۷. دستگاهها و ابزار مخصوص کارهای علمی، اندازه گیری، توزین، کارهای بصری، زمان سنجی و دستگاهها و ابزار کنترل و سنجش دقیق شامل کامپیوتر ۲۰۰
۸. دستگاههای پزشکی و جراحی، تجهیزات دندان پزشکی و بیمارستانی و تجهیزات اتاق عمل، دستگاههای مخصوص اشعه ایکس و لوازم یدکی آنها ۸۰۰
۹. تجهیزات ارتباطات مخابراتی ۲۰۰
۱۰. دستگاههای بصری و دستگاههای عکاسی، عینک و عدسی، عینک ذره بینی ۱۰۰
۱۱. سوپاپ، لامپ برق معمولی و تیوبهای لوله ای مخصوص برق-رسانی، لامپ فلورسنت، ترانسفورمر، عایق، مقاومت مخصوص سیستمهای برق رسانی، باتری، مواد مخصوص تأسیسات برق-رسانی، رگولاتور، سویچ، فیوز، تابلو تقسیم برق و ساکت

	برق (برای تأسیسات برق فشارقوی) قطعات رادیو و
۷۰۰	تلویزیون، گیرنده تلویزیون
	۱۲. محصولات چوبی شامل تیر چوبی عمل آمده و الوار ه شده
۵۰۰	از جنس چوب کاج و شبه کاج
	۱۳. ماشین آلات و تجهیزات چاپخانه ها و صنایع چوب، ماشینهای
۲۵۰	آمارگیری و کپی و تکثیر و لوازم یدکی آنها
۵۰۰	۱۴. دوچرخه و قطعات و لوازم یدکی آنها
۲۰۰۰	۱۵. کامیون و کامیون مخصوص قطعات و لوازم یدکی مربوطه
۱۰۰۰	۱۶. موتورسیکلت، اسکوتر* و لوازم یدکی مربوطه
	۱۷. تجهیزات دیزلی و الکتریکی تزریق سوخت برای وسایط نقلیه
۵۰۰	موتوری
	۱۸. ماشین آلات و تجهیزات جاده سازی، ساختمانی، خاکبرداری و
	استخراج معادن و ماشین آلات مخصوص عملیات کشاورزی و لوازم
۲۵۰۰	یدکی آنها
۱۲۰۰	۱۹. تایر و تیوب
	۲۰. محصولات و لوازم لاستیکی، پلاستیکی، آسبست و چرمی برای
۵۰۰	مصارف صنعتی، فنی، پزشکی و بهداشتی
	۲۱. وسایط نقلیه هوایی آموزشی و ورزشی و لوازم یدکی
۶۰	آنها
	۲۲. شیشه ورق پنجره، شیشه ایمنی، شیشه ورق صیقل داده
۵۰۰	شده و شیشه مسلح به سیمهای مخصوص
۲۰۰۰	۲۳. لوازم شیشه ای شیشه آلات آزمایشگاهی و فنی
۱۰۰۰	۲۴. چهلچراغ و شیشه هادی نور
۳۵۰	۲۵. انواع سرامیک و بدل چینی و انواع مواد و محصولات نسوز

* Scooter به معنای رورونک پائی در لغت ولی در اینجا ظاهراً مقصود یک جور موتورسیکلت کوچک است.
مترجم.

۲۶. محصولات آهنی و فولادی مخصوص متالورژی ۵۰۰۰
۲۷. لوازم و کالاهای فلزی شامل لوازم فولادی: قفل ثابت و قفل آویخته، زنجیر، زنجیر دوچرخه و موتورسیکلت، میخ، پیچ، پیچ و مهره مخصوص چفت و بست °، میخ پرچ، میخ سرپهن کوچک °°، میخ مخصوص مبیل سازی و زین سازی قفلهای مخصوص چمدان و کیف بغلی و لوازم مخصوص چمدان، انواع ابزار و سیلندر اکسیژن برای فشار زیاد گاز از انواع مجاز ۲۵۰۰
۲۸. لوازم چدنی لعابی، وان حمام، لوازم بهداشتی، لوازم خانگی، چدنی و فولادی، چرخ گوشت، دستگاه آبمیوه گیری، لوازم آب کرم کاری شده، چراغ ضد طوفان °°°، رادیاتور از انواع مجاز ۹۰۰
۲۹. لوازم خیاطی، کفاشی، مبیل سازی و بافندگی، لوازم لوکس و تجملی و زینتی ۲۸۰
۳۰. نوشت افزار ۲۵۰
۳۱. کاغذ، مقوا و محصولات کاغذی ۵۰۰
۳۲. چتر، برس، تیغ اصلاح معمولی، تیغ اصلاح دسته دار ۵۵
۳۳. تجهیزات و کالاهای ورزشی ۵۰۰
۳۴. اسلحه آتشین شکاری و ورزشی و مهمات آنها ۴۶۰
۳۵. آلات موسیقی ۱۲۰
۳۶. پارچه پشمی، نخ بافندگی و مخمل نخ و ابریشم ۵۵۰
۳۷. قماش پنبه ای، قماش از جنس الیاف مصنوعی، منسوجات کتان و برزنت (کرباس) ۲۸۰۰

* ... bolts and nuts

°° معادل tack که ممکن است به معنای پونز هم باشد.

*** hurricane lantern.

۱۱۰	۳۸. پنبه، نخ کتان و حریرنما
	۳۹. نخ لیفته نایلون و از جنس ابریشم مصنوعی و مواد لازم
۵۰	برای تولید آنها
	۴۰. منسوجات مخصوص صنایع شامل منسوجات مخصوص صنعت کفش
	کمربندهای مویی، پارچه مخصوص صحافی کتاب و گازهیدروفیل
۲۳۰	سفید جاذب مایعات
	۴۱. آستر لفافی مویی، روبان کشی، دستمال، آستر، توری و
۶۰۰	لوازم تزئینی، انواع توری و ازین قبیل
۱۲۰	۴۲. نمد و کلاهها و کلاه کپی های مخصوص خارجی از جنس نمد
	۴۳. مواد لازم برای آتشبازی شامل چاشنی احتراق، فیوز
۴۵۰	احتراق و فیوزهای ایمنی
	۴۴. کتاب، مجله، قطعات موسیقی °، فیلم سینماتوگرافیک،
۴۵۰	صفحه احتراق و فیوزهای ایمنی
۵۰۰	۴۵. جواهر مصنوعی
۵۰۰	۴۶. مواد خام مخصوص سرامیک سازی و گِل چینی
	۴۷. شکر
بعداً تعیین خواهد شد.	
۱۶۵۵	۴۸. متفرقه
۵۰۰۰۰	جمع کل

۱۹. موافقتنامه حمل و نقل بین المللی از طریق جاده

۱. متن موافقتنامه

موافقتنامه حمل و نقل بین المللی از طریق جاده بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با تمایل به تسهیل حمل و نقل مسافر و کالاهای از طریق جاده بین دو کشور و همچنین به صورت ترانزیت از سرزمین آنها در موارد ذیل توافق نمودند:

ماده ۱ - حوزه اجرا

مواد موافقتنامه حاضر در مورد حمل و نقل مسافر و کالاهایی اجرا می‌گردد، که در آن مبدا یا مقصد مسیر حمل و نقل در سرزمین یکی از دو طرف متعاقد واقع بوده و وسیله نقلیه مورد استفاده در سرزمین طرف متعاقد دیگر به ثبت رسیده باشد.

ماده ۲ - تعاریف

۱. اصطلاح «متصدی حمل و نقل» عبارت است از یک شخص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران یا چکسلواکی که حق دارد برطبق قوانینی که در کشورش لازم الاجرا است، حمل و نقل بین المللی مسافر و کالاهای را از طریق جاده انجام دهد.

۲. اصطلاح «وسیله نقلیه» عبارت است از وسیله نقلیه‌ای که مخصوص جاده‌ها ساخته شده، با نیروی محرکه مکانیکی و نیز در صورت اقتضاء دارای یدک یا نیمه یدک مربوط به آن برای حمل و نقل.

الف) بیش از هشت نفر شخص نشسته بدون احتساب راننده، یا

ب) کالاهای

۳. اصطلاح «اجازه» عبارت است از هرگونه جواز، امتیازنامه یا اجازه‌نامه‌ای که بنا بر مقررات جاری هریک از طرفهای متعاقد مطالبه می‌گردد.

ماده ۳ - حمل و نقل مسافر

۱. حمل و نقل مسافر طبق شرایط ذیل از تحصیل اجازه معاف است.

الف) حمل و نقل اشخاص معین با وسایل نقلیه معین در طول تمام مسافرتی که در آن نقاط مبدا و مقصد در سرزمین طرف متعهده‌ای که وسیله نقلیه در آنجا به ثبت رسیده است واقع بوده و در طول مسیر یا به هنگام توقف در خارج از کشور مزبور هیچ

مسافری به وسیله نقلیه سوار و یا پیاده نشود (مسافرت در بست)، یا

ب) حمل و نقل یک گروه اشخاص از محلی واقع در کشور محل ثبت وسیله نقلیه به محلی واقع در سرزمین طرف متعاقد دیگر به شرطی که وسیله نقلیه، سرزمین طرف متعاقد اخیرالذکر را بدون مسافر ترک کند، یا

ج) مسافرت به صورت ترانزیت از سرزمین طرف متعاقد دیگر به استثنای رفت و برگشت‌های مکرر که به طور منظم به فاصله زمانی کمتر از ۱۶ روز انجام می‌گیرد. به هنگام ترانزیت بدون مسافر، متصدی حمل و نقل باید ثابت کند که وسیله نقلیه از سرزمین طرف متعاقد دیگر خالی و بدون مسافر عبور می‌کند.

۲. غیر از حمل و نقل‌هایی که در بند ۱ این ماده مذکور است، در مورد سایر انواع حمل و نقل باید برطبق قوانین ملی و مقررات دو طرف متعاقد اجازه تحصیل شود.

ماده ۴ - حمل و نقل کالاها

۱. متصدیان حمل و نقل یک طرف متعاقد حق دارند وسایل نقلیه خود را که خالی یا دارای بار است برای حمل و نقل کالا به یکی از طرق زیر به طور موقت به سرزمین طرف متعاقد دیگر وارد کنند.

الف) از هر نقطه موافقت شده واقع در سرزمین یک طرف متعاقد به هر نقطه موافقت شده واقع در سرزمین طرف متعاقد دیگر، یا

ب) به صورت ترانزیت از سرزمین طرف متعاقد دیگر.

۲. وسایل نقلیه‌ای که در سرزمین یکی از دو طرف متعاقد به ثبت رسیده‌اند بایستی اجازه‌نامه‌ای برای ورود و یا خروج از سرزمین طرف دیگر متعاقد و یا عبور به صورت ترانزیت از آن سرزمین را داشته باشند.

۳. در مورد نحوه صدور اجازه‌نامه‌های مذکور و تصمیم درباره تعداد آنها در کمیسیون مشترکی که در ماده ۱۲ ذکر گردیده، توافق خواهد شد.

ماده ۵ - اجرای قوانین ملی

در تمام مواردی که مشمول مواد این موافقتنامه نمی‌شوند، متصدیان حمل و نقل و رانندگان وسایل نقلیه یک طرف متعاقد باید قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر از جمله مقررات مربوط به طول، عرض و ارتفاع بار و همچنین فشار وارده از محور را به هنگام عبور از سرزمین طرف متعاقد دیگر رعایت نمایند.

ماده ۶ - ممنوعیت حمل و نقلهای داخلی

مواد این موافقتنامه به هیچ یک از متصدیان حمل و نقل دو طرف متعاقد اجازه نمی دهد که در داخل سرزمین طرف متعاقد دیگر مسافر یا کالاها را از نقطه ای به نقطه دیگر در همان سرزمین حمل و نقل نماید.

ماده ۷ - معافیت از حقوق و عوارض

۱. وسایل نقلیه ای که در سرزمین یکی از دو طرف متعاقد به ثبت رسیده و در سرزمین طرف متعاقد دیگر به منظور حمل و نقل مسافر و کالا طبق مواد این موافقتنامه مورد استفاده قرار می گیرد براساس عمل متقابل از پرداخت کلیه عوارض و مالیاتهایی که به وسایل نقلیه خارجی تعلق می گیرد، معاف خواهد بود.

۲. دریافت حق الامتیاز و نیز عنداللزوم حق عبور و عوارض پل و تونل و عوارض مربوط به کسب اجازه عبور و مرور در مواقع اضافه وزن و ابعاد وسیله نقلیه از حدود مقرر یا ممنوعیت حرکت در روزهایی که حمل و نقل ممنوع می باشد و همچنین دریافت حق الزحمه بابت خدمات رعایت و پرداخت خواهد شد.

ماده ۸ - تشریفات گمرکی

۱. مواد سوختی و نفتی موجود در مخازن معمول وسایل نقلیه یک طرف متعاقد که به طور موقت وارد سرزمین طرف متعاقد دیگر می گردند از پرداخت حقوق و عوارض ورودی معاف بوده و مشمول ممنوعیت و محدودیت وارداتی نمی باشد.

۲. ورود موقت قطعات یدکی برای تعمیر یک وسیله نقلیه معین که قبلاً به طور موقت وارد شده از پرداخت حقوق و عوارض وارداتی معاف بوده و مشمول ممنوعیت یا محدودیت وارداتی نمی باشد.

۳. دو طرف متعاقد بایستی تقاضا نمایند که برای این قطعات یک سند ورود موقت ارائه گردد. قطعات تعویض شده تحت نظارت مقامات گمرک ترخیص یا منهدم یا مجدداً صادر خواهد شد.

ماده ۹ - تخلفات

۱. مقامات صلاحیتدار دو طرف متعاقد نظارت خواهند کرد که متصدیان حمل و نقل مقررات این موافقتنامه را رعایت نمایند.

۲. مقامات طرف متعاقد که وسیله نقلیه در آنجا به ثبت رسیده است،

موظف اند، بنابر تقاضای مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر در مورد متصدیان حمل و نقل و رانندگان وسایل نقلیه ای که در سرزمین طرف متعاقد اخیرالذکر از مقررات این موافقتنامه یا از قوانین و مقررات مربوط به حمل و نقل یا عبور و مرور که در آن سرزمین لازم الاجرا است، تخطی نموده اند اقدامات ذیل را معمول دارند:

الف) اخطار

ب) سلب اجازه حمل و نقل در سرزمین طرف متعهده که تخلف در آنجا وقوع یافته است به طور موقت، جزئی یا کلی.

۳. مقامات صلاحیتدار طرف متعهده که چنین تدابیری را طبق بند ۲ این ماده اتخاذ نموده اند، مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر را از اقدامات معموله مطلع خواهند کرد.

۴. هر طرف متعاقد مجازاتهایی را که ممکن است بنا بر قوانین و مقررات ملی توسط محاکم یا مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر که تخلفات در سرزمین آن طرف متعاقد وقوع یافته اعمال گردد، محترم خواهد شمرد.

ماده ۱۰ - مقامات صلاحیتدار

۱. دو طرف متعاقد مقاماتی را که مسئول اجرای این موافقتنامه هستند به یکدیگر اعلام خواهند نمود.

۲. مقامات مذکور مستقیماً با یکدیگر تماس خواهند گرفت.

ماده ۱۱ - نحوه اجرا

مقامات صلاحیتدار دو طرف متعاقد در مورد نحوه اجرای این موافقتنامه به وسیله پروتکلی که همزمان با این موافقتنامه منعقد خواهد گردید، توافق خواهند نمود.

ماده ۱۲ - کمیسیون مشترک

۱. یک کمیسیون مشترک متشکل از نمایندگان دو طرف متعاقد به منظور رسیدگی به جزئیات و نظارت بر اجرای صحیح این موافقتنامه و همچنین حل مشکلاتی که ممکن است بروز نماید. تشکیل می شود.

۲. کمیسیون جلسات خود را بنا به تقاضای یکی از دو طرف متعاقد متناوباً در ایران و چکسلواکی برگزار خواهد نمود.

ماده ۱۳ - پرداختها

کلیه پرداختهای ناشی از اجرای این موافقتنامه طبق موافقتنامه پرداختهای موجود بین دو کشور تسویه خواهد شد.

ماده ۱۴ - نمایندگی‌ها

نمایندگی مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل ایرانی در چکسلواکی و همچنین نمایندگی مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل چکسلواکی در ایران به یکی از مؤسسات یا شرکتهای حمل و نقل که می‌بایستی مورد تأیید مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد مربوط باشد، واگذار خواهد شد.

ماده ۱۵ - لازم‌الاجرا شدن و مدت اعتبار

۱. این موافقتنامه از تاریخ مبادله یادداشت کتبی مبنی بر تأیید تصویب موافقتنامه مذکور از طرف مقامات مربوط دو طرف متعاقد لازم‌الاجرا خواهد گردید.

۲. این موافقتنامه به مدت یک سال منعقد می‌شود و همه ساله خود به خود تمدید خواهد شد، مگر اینکه یکی از دو طرف متعاقد قصد خود را مبنی بر فسخ آن حداقل سه ماه قبل از تاریخ انقضای موافقتنامه کتباً اعلام نماید.

به تاریخ ۲۹ نوامبر ۱۹۷۶ در تهران در دو نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید، که هر دو نسخه دارای اعتبار یکسان می‌باشند.

از طرف دولت شاهنشاهی	از طرف دولت جمهوری سوسیالیستی
ایران	چکسلواکی
مرتضی زمانی	[استفان] دورچک

۲. پروتکل الحاقی

پروتکل

طبق ماده ۱۱ «موافقتنامه» بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در مورد حمل و نقل جاده‌ای بین‌المللی که امروز به امضا رسید، طرفین به قرار زیر به توافق رسیدند:

۱. حمل و نقل مسافر (ماده ۳)

(بخش ۲ الحاقی)

تقاضا برای اخذ مجوز حمل و نقل مسافر در صورتی که با شرایط مذکور در پاراگراف ۱ ماده ۳ این موافقتنامه (برای مثال ورود بدون مسافر یا سفرهای تکراری) مطابقت نداشته باشد، باید به صورت کتبی به مقامات طرف دیگر قرارداد ارائه شود و در مورد فرم درخواست مربوطه در جریان برگزاری نخستین اجلاس کمیسیون مشترک تصمیم گرفته خواهد شد.

مقام صادرکننده مجوز فوق‌الذکر، نسخه‌ای از این سند* را محض اطلاع برای طرف دیگر قرارداد خواهد فرستاد. مجوز مذکور باید در وسیله نقلیه موجود باشد و در صورتی که مقامات کنترل، درخواست کنند به آنان ارائه شود.

۲. حمل و نقل کالا (ماده ۴)

هرگاه وسیله نقلیه با یک تریلر یا شبه تریلر همراه باشد، ثبت ملی** مربوطه فقط برای واحد نقلیه اصلی بدون تریلر یا شبه تریلر آن الزامی خواهد بود.

۳. اجرای قوانین ملی (ماده ۵)

طرفین قرارداد باید توجه داشته باشند که ماده ۵ «موافقتنامه» بخصوص مربوط می‌شود به قوانین حمل و نقل و ترافیک جاده‌ای، وزن و ابعاد وسایط نقلیه مربوطه، ساعات کار و دوره‌های استراحت کارکنان آنها و مدت زمانی که در طی آن راننده مربوطه می‌تواند بی‌وقفه وسیله نقلیه مربوطه را براند.

۴. مقامات ذی‌صلاح

* معادل document به معنای مجوز مذکور در پاراگراف اول.

** ... national registration

مقامات ذیصلاح برای اجرای «موافقتنامه» به قرار زیرند:

از سوی دولت پادشاهی ایران:

سازمان هماهنگ سازی حمل و نقل وزارت راه و ترابری

از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی:

وزارت فدرال حمل و نقل جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۵. وزن و ابعاد وسیله نقلیه

در مورد وزن و ابعاد وسیله نقلیه مربوطه که بخصوص برای حمل و نقل جاده ای در نظر گرفته شده هریک از طرفین قرارداد باید تضمین کند که با وسیله نقلیه به ثبت رسیده در قلمرو طرف دیگر نباید طبق مقررات سخت گیرانه* تری از مقررات شامل حال وسایط حمل و نقل جاده ای ثبت شده در کشور خود آن رفتار شود.

وزن و ابعاد هریک از وسایط نقلیه جاده ای مربوطه هریک از طرفین قرارداد در موقع ورود آن به قلمرو طرف دیگر باید طبق قوانین و مقررات کشور پذیرنده تنظیم شوند.

این پروتکل از تاریخ شروع اجرای «موافقتنامه» مربوطه، معتبر خواهد بود. در تاریخ ۲۹ نوامبر ۱۹۷۶ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک میزان معتبرند به امضا رسید.

رئیس هیئت چکسلواکی

امضا

رئیس هیئت ایرانی

امضا**

* ... more rigid ...

** با حروف لاتین امضاء شده و «زمانی» خوانده می شود - مترجم.

۲۰. پروتکل سومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی

پروتکل سومین اجلاس کمیسیون مشترک برای همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۱. سومین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی از ۲۵ نوامبر تا اول دسامبر ۱۹۷۶ در تهران برگزار گردید.

۲. ریاست هیئت ایرانی را عالی جناب منوچهر تسلیمی، وزیر بازرگانی و ریاست هیئت چکسلواکی را عالی جناب لئوپولد لر*، وزیر دارایی به عهده داشتند.

۳. اسامی اعضای دو هیئت را به عنوان ضمایم ۱ و ۲ ملاحظه می فرمایند.

بازرگانی

۴. کمیسیون مشترک، جریان روابط بازرگانی و اقتصادی بین دو کشور را از زمان برگزاری دومین اجلاس به بعد بررسی نموده افزایش حجم تجارت بین ایران و چکسلواکی را با رضامندی یادآور شد و در عین حال به این نتیجه رسید که حجم کنونی تجارت مشترک، امکانات بالقوه واقعی موجود اقتصادهای دو کشور را به اندازه کافی منعکس نمی کند و تصمیم گرفت از هیچ کوششی در جهت افزایش و تنوع بخشیدن بیشتر به تجارت بین دو کشور فروگذار نکند.

کمیسیون همچنین سطح جدید سهمیه های کالاهای متبادله در طی دوره اول ژوئیه ۱۹۷۶ تا سی ژوئن ۱۹۷۷ که بالغ بر صد میلیون دلار امریکا می شود را مورد استقبال قرار داد که باید تبادل کالاهای مربوطه به مبلغ فوق طبق شرایط موافقتنامه تجارت درازمدت ۲۲ مه ۱۹۷۴ کاملاً انجام شود.

۵. کمیسیون، مسائل مطرح شده در رابطه با موافقتنامه های تجارت و پرداخت که در تاریخ اول ژوئیه ۱۹۷۷ منقضی خواهند گردید را مورد بررسی قرار داد و طرفین نتیجه گرفتند که برای توسعه بیشتر جریان تبادل کالا بین دو کشور لازم است انعقاد

* Leopold Ler.

موافقتنامه‌های تجارت و پرداخت جدیدی را به مقامات مربوطه خود توصیه کنند و این موافقتنامه‌های جدید باید قصد ایران و چکسلواکی را برای افزودن بر حجم تجارت مشترک در سالهای آینده و تنوع بخشیدن به آن کاملاً منعکس کنند و در همین ارتباط مقرر شد نمایندگان طرفین به منظور انعقاد موافقتنامه‌های فوق‌الذکر حداکثر تا ۳۱ مه ۱۹۷۷ در پراگ گردهمایی داشته باشند.

۶. به منظور بررسی زمینه‌ها و امکانات بالقوه بازار چکسلواکی و افزایش صادرات ایران و بویژه صادرات کالاهای صنعتی ایران به چکسلواکی، طرف ایرانی در نیمه اول سال ۱۹۷۷ یک هیئت صادراتی به جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی اعزام خواهد کرد.

۷. کمیسیون از بابت انجام مذاکراتی که به انعقاد موافقتنامه همکاری‌های اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی مورخ اول دسامبر ۱۹۷۶ منجر شدند، عمیقاً ابراز خرسندی نمود و طرفین بر این باورند که اجرای موافقتنامه فوق‌الذکر، سهم عمده‌ای در توسعه بیشتر همکاری‌های بازرگانی، اقتصادی، صنعتی، فنی و کشاورزی بین ایران و چکسلواکی خواهد داشت.

۸. کمیسیون، استفاده دایم‌التزاید از اعتبارات دولت چکسلواکی توسط ایران در چهارچوب موافقتنامه همکاری‌های اقتصادی و فنی مورخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ را با رضامندی یادآور شد و از آنجا که دوره زمانی استفاده از این اعتبارات در پایان سال ۱۹۷۶ به سر می‌رسد، مقرر داشت اقدامات لازم برای تمدید اعتبار موافقتنامه فوق‌الذکر تا پایان سال ۱۹۷۸ اتخاذ گردد.

۹. کمیسیون از بابت انعقاد قرارداد درازمدت تحویل گاز طبیعی ایران به چکسلواکی از سال ۱۹۸۱ به بعد بین سازمانهای مربوطه طرفین، ابراز خرسندی بسیار نمود.

۱۰. کمیسیون یادآور شد که انعقاد موافقتنامه حمل و نقل جاده‌ای بین‌المللی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۲۹ نوامبر ۱۹۷۶، جریان داد و ستد کالا بین دو کشور را بیشتر تسهیل خواهد کرد.

صنعت

کمیسیون، اجرای مواد مربوطه پروتکل اجلاس دوم را مورد بررسی قرار داده در

ارتباط با همکاری صنعتی بین ایران و چکسلواکی به تفاهمات زیرنایل گردید:

۱۱. طرف ایرانی به طرف چکسلواکی اطلاع داد که شرکت صنایع ملی مس ایران مشغول بررسی گزارش مربوط به پروژه کارخانه نورد برنج است و طرف ایرانی پس از خاتمه مطالعات مربوطه، نظراتش در این مورد را به اطلاع سازمان مربوطه طرف چکسلواک خواهد رساند.

۱۲. کمیسیون، پیشرفت حاصله در مذاکرات مربوط به پروژه‌های زیر را مورد بررسی قرار داد و به تفاهمات مربوطه زیرنائل گردید:

الف) کارخانه‌های سیمان:

کمیسیون از بابت پیشرفت حاصله در امر اجرای پروژه ساختن کارخانه سیمان ری ابراز رضایت نمود و در همین ارتباط طرف چکسلواکی متعهد شد عرضه لوازم یدکی و تجهیزات لازمه مربوطه را ادامه دهد.

ب) عایق‌های بدل چینی:

در این ارتباط یادآوری شد که سازمان ایرانی مربوطه هرچه زودتر در این مورد تصمیم خواهد گرفت.

ج) لوکوموتیوهای برقی:

در این رابطه خاطرنشان گردید که سازمان ذی‌صلاح چکسلواکی پیشنهادی به راه‌آهن دولتی ایران تسلیم کرده است که مورد مطالعه قرار خواهد گرفت و تصمیم نهایی در این مورد در طی سال ۱۹۷۷ اتخاذ خواهد شد.

د) نیروگاه‌های بخاری:

در ارتباط با نیروگاه‌های بخاری ۲۰۰-۶۰ مگاوات، طرف ایرانی خاطرنشان نمود که در حال حاضر ایران به نیروگاه‌های بخاری جدید نیاز ندارد ولی اگر چنانچه در آینده به این قبیل نیروگاه‌های بخاری کلاسیک* نیاز پیدا کند، طرف ایرانی با سازمان مربوطه در چکسلواکی تماس خواهد گرفت.

ه) ماشین‌آلات نساجی:

در این ارتباط مقرر شد طرف چکسلواک با توجه به امکاناتش هرچه زودتر،

* Classic.

پیشنهادی برای یک برنامه ساخت و تولید ماشین آلات نخ‌ریسی، بافندگی و آماده‌سازی نهایی منسوجات به سازمان ایرانی مربوطه تسلیم کند.

۱۳. کمیسیون، علاقه طرف چکسلواکی به ادامه و توسعه همکاری با «ماشین‌سازی تبریز» را یادآور شد و پیشرفت حاصله در امر ایجاد مرکز آموزش ماشین‌سازی تبریز را با رضامندی خاطرنشان ساخت.

طرف ایرانی مجدداً درخواست کرد که طرف چکسلواک سری دوم ابزار درخواستی برای ماشین‌سازی تبریز را تحویل دهد و طرف چک خاطرنشان نمود که سری دوم ابزار عملیاتی مذکور طبق قرارداد امضا شده در طی سال ۱۹۷۷ تحویل داده خواهد شد.

۱۴. کمیسیون موافقت کرد امکانات ساخت و تولید تجهیزات بیمارستانی در ایران شناسایی شوند و در همین ارتباط مقرر شد سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در طی یک ماه پس از تاریخ امضای این پروتکل، موارد نیازمربوطه خود را به طرف چک گزارش کند و طرف چک در طی سه ماه پس از تاریخ امضای این پروتکل، پیشنهاد مربوطه چکسلواکی را به سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تسلیم کند.

۱۵. کمیسیون یادآور شد که هیئت آموزش صنعتی ایران^{*} به زمینه نیازهای خود توسعه بخشیده است و در همین ارتباط مقرر شد طرف چک در طی یک ماه پس از تاریخ این پروتکل، برنامه‌های آموزشی مربوطه را تسلیم کرده، طرف ایرانی در طی دو ماه پس از دریافت پیشنهاد مربوط به این برنامه‌ها، نظرات خود را در این مورد اطلاع دهد.

۱۶. کمیسیون موافقت اصولی کرد امکانات صنعتی در زمینه‌های زیر را بیشتر شناسایی کند:

۱. رنگهای نساجی

۲. توسعه عملیات کارخانه ساخت چینی آلات سرامیک غذاخوری موسوم به کارخانه ارکیده^{**}

۳. کارخانه‌های تولید ماده کائولین^{***} برای صنایع سرامیک‌سازی

* Iranian Industrial Training Board.

** Orchid Plant.

*** Kaolin dressing Plants.

۴. کوره‌های آهک‌پزی و مواد و کالاهای نسوز
 ۵. تیر سیمانی
 ۶. نیروگاههای بخاری به قدرت تا پانصد مگاوات
 ۷. لوکوموتیو برقی
 ۸. کارخانه‌های شکر
 ۹. کارخانه‌های سیمان
 ۱۰. تجهیزات شیمیایی
 ۱۱. کارخانه‌های تایر و لاستیک‌سازی
- طرف ایرانی خاطرنشان ساخت که تجهیزات پروژه‌های فوق باید حتی المقدور در ایران و با استفاده از امکانات ماشین‌سازی* ساخته شوند.
۱۷. کمیسیون تأیید کرد که پیشنهادهای مربوط به کارخانه سیمان بلوچستان، کارخانه‌های تولید تیر سیمانی و واحدهای دیزلی تولید نیرو برای برق‌رسانی به شهرستانهای ایران** به مقامات ذی‌صلاح ایران تسلیم شده‌اند.
۱۸. کمیسیون، امکان ایجاد یک کارخانه آج‌سازی در ایران با همکاری چکسلواکی را شناسایی نمود و در همین رابطه مقرر شد سازمان مربوطه چکسلواکی در طی دو ماه پس از تاریخ این پروتکل، پیشنهادی در این مورد تسلیم کند.
- کشاورزی
- کمیسیون، اجرای مواد مربوطه پروتکل اجلاس دوم را بررسی کرده در ارتباط با همکاری ایران و چکسلواکی در زمینه کشاورزی به تفاهات زیر نایل شد:
۱۹. طرف ایرانی موافقت کرد در صورت درخواست طرف چکسلواکی، بذر چغندر تک‌جرم*** در اختیار چکسلواکی قرار دهد و در همین ارتباط مقرر گردید سازمان ایرانی مربوطه، پیشنهادی در این زمینه همراه با نمونه بذرهای مورد نظر را به منظور انعقاد قرارداد لازم بین سازمانهای ذی‌صلاح دو کشور به طرف چکسلواکی تسلیم نماید.
۲۰. طرف ایرانی خاطرنشان ساخت که آماده است سیستمهای آبیاری و

* معادل Machine Sazi همان ماشین‌سازی تبریز است. مترجم.

** معادل Iranian Provinces ولی شاید مقصود از آن مناطق روستایی ایران باشد.

*** mono-germ beet seeds.

ماشین آلات کشاورزی گوناگون عرضه شده توسط چکسلواکی را مورد آزمایش قرار داده، اقلام بالا را به بخشهای خصوصی و دولتی ایران توصیه کند ولی مشروط بر آنکه این سیستمها و تجهیزات، از استانداردهای قابل قبول برخوردار باشند.

طرف چکسلواکی موافقت کرد اطلاعات و مشخصات درخواستی ایران در ارتباط با این قبیل ماشین آلات را به ایران بفرستد تا طرف ایرانی به موقع خود در مورد انواع ماشین آلات مورد نیاز، اطلاعات لازم را در اختیار طرف چکسلواکی قرار دهد تا نمونه های از آنها برای آزمایش به ایران فرستاده شوند.

۲۱. همچنین موافقت گردید طرف ایرانی اطلاعات تفصیلی بیشتری درباره انواع مختلف سیستمها و تجهیزات آبیاری مورد نیاز خود را برای آزمایش روی آنها در ایران در اختیار طرف چکسلواکی قرار دهد و مقرر شد طرف چک پس از دریافت این اطلاعات، نظرات مربوطه خود را هرچه زودتر به اطلاع طرف ایرانی برساند.

۲۲. طرف چک اعلام کرد که در حال حاضر مشغول کار مطالعاتی درباره اجرای پروژه چند مزرعه پرورش خوک هرکدام با ظرفیت تولید ده هزار خوک در سال و همچنین اجرای پروژه چند واحد مرغداری هرکدام با ظرفیت تولید پنج میلیون مرغ گوشتی در سال در ایران است که گزارشهای مربوط به آن قرارست در آینده نزدیک به طرف ایرانی تسلیم شوند. در صورتی که سازمانهای ذیصلاح ایرانی اجرای این پروژه ها را تصویب کنند، گروهی از کارشناسان چکسلواک برای مذاکره بیشتر درباره اجرای آنها از ایران دیدار خواهند کرد.

۲۳. طرف ایرانی یادآور شد که علاقه مند است از خدمات کارشناسان چک در زمینه طرحها و عملیات آبیاری و همچنین دامپروری استفاده کند و مقرر شد در طی شش ماه آینده، طرف چک را از تصمیم نهایی خود در این موارد مطلع سازد.

۲۴. طرف ایرانی همچنین علاقه خود را به بررسی هر نوع پیشنهادی از سوی چکسلواکی در زمینه های سیستمهای تلقیح مصنوعی و تجهیزات آزمایشگاهی مربوط به دامداری و اقدام در مورد این قبیل پیشنهادها را اعلام داشت و مقرر شد طرف چک، پیشنهادهای خود را در این زمینه ها به موقع تسلیم کند.

۲۵. اجلاس بعدی کمیسیون مشترک در نیمه دوم ۱۹۷۷ در پراگ برگزار خواهد

گردید.

۲۶. در تاریخ اول دسامبر ۱۹۷۶ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک میزان معتبرند در تهران به امضا رسید.

رئیس هیئت چکسلواکی	رئیس هیئت ایرانی
امضا	امضا

لئوپولد لر	منوچهر تسلیمی
وزیر دارایی	وزیر بازرگانی

ضمیمهٔ یک

هیئت ایرانی

۱. عالی جناب منوچهر تسلیمی
وزیر بازرگانی
۲. عالی جناب عبدالله تمدن
قائم مقام وزیر کشاورزی و منابع طبیعی
۳. عالی جناب مهدی غفارزاده
قائم مقام وزیر صنایع و معادن
۴. عالی جناب علیرضا عروضی
قائم مقام وزیر بازرگانی
۵. آقای نادر خورزاد
قائم مقام مدیرعامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۶. آقای مرتضی زمانی
مدیرکل وزارت بازرانی
۷. آقای فیض الله پورفتحی
مدیرکل وزارت دارایی و امور اقتصاد
۸. آقای مصطفی انصاری
مدیرکل وزارت بازرگانی
۹. آقای خسرو فاضل
رئیس دفتر وزیر بازرگانی
۱۰. آقای مرتضی پدرام نیا
قائم مقام مدیرکل وزارت بازرگانی
۱۱. خانم سوسن البرزی
از مدیران وزارت بازرگانی
۱۲. آقای مسعود تقوی
کارشناس وزارت بازرگانی

ضمیمہ دو
ہیئت چکسلواک

۱. عالی جناب لٹوپولد لر (Ler)
وزیر دارایی
۲. عالی جناب یاروسلاویا کوبک (Jakubec)
قائم مقام وزیر تجارت خارجی
۳. عالی جناب فرانٹیشک لاجینا (Lacina)
قائم مقام وزیر صنایع مہندسی عمومی
۴. عالی جناب زدنگ میکش (Zdenek Mies)
قائم مقام وزیر صنعت / دولت جمہوری سوسیالیستی چکسلواکی
۵. آقای اوتا ہنیش (Otta Henys)
قائم مقام مدیرکل دفتر نخست وزیر
۶. آقای یاروسلاو پلچ (Jaroslav Pelc)
مدیرکل کمیسیون برنامه ریزی دولتی
۷. آقای یوزف پروچازکا (Josef Prochazka)
مدیرکل روابط بین المللی وزارت فدرال متالورژی و صنایع مہندسی سنگین
۸. آقای زدنگ گاوندہ (Zdenek Gavenda)
مدیرکل وزارت فدرال توسعه سرمایہ گذاری و توسعه فنی
۹. آقای اولدریش زیکموند (Oldrich Zikmund)
مشاور بازرگانی
۱۰. آقای یوزف ماشا (Josef Macha)
دبیر قسمت چکسلواک کمیسیون مشترک
۱۱. آقای یان کریچی (Jan Krejci)
کارشناس دبیرخانہ وزارت دارایی
۱۲. آقای کارل بارتاک
کارشناس

۲۱. موافقتنامه همکاری های اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی

موافقتنامه همکاری اقتصادی و صنعتی و علمی و فنی فی مابین دولت

شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توجه به روابط دوستانه موجود بین دو کشور و با رعایت اصول منشور ملل متحد و برپایه تساوی حقوق، احترام متقابل، حاکمیت ملی، استقلال، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر و منافع متقابل، با توجه به امکانات وسیع ناشی از رشد سریع اقتصاد ملی دو کشور، با علاقه به توسعه بیشتر روابط بلندمدت اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی بین دو کشور، به شرح زیر موافقت می نمایند:

ماده ۱ — طرفین تصمیم خود را برای توسعه و تحکیم همکاری اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی بین دو کشور با توجه به امکانات بالقوه اقتصاد ملی خود در جهت توسعه متوازن و متنوع ساختن این روابط اعلام می نمایند.

ماده ۲ — همکاری های اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی بین دو کشور ممکن است فعالیتهای وسیع و متنوعی را در بر گیرد مانند:

- ایجاد کارخانه های صنعتی و کشاورزی و طرحهای مورد علاقه دو کشور.
- تهیه گزارشهای توجیهی مربوط به طرحهای فوق الذکر.
- مطالعات و بررسی های مشترک موضوعات علمی و فنی مورد علاقه دو کشور و همکاری در زمینه آموزش فنی و همچنین تحقیقات علمی.
- ایجاد تخصص در تولید و مبادله قطعات، همکاری در تولید و بازاریابی محصولات حاصل.

— مبادله اطلاعات و نشریات علمی و فنی.

طرفین اطمینان دارند که در نتیجه همکاری در رشته های فوق و سایر زمینه ها توسعه و تنوع مبادله کالاهای مصرفی، واسطه ای و سرمایه ای بین دو کشور به نفع هر دو طرف ادامه خواهد یافت. این مبادله ممکن است، شامل تأسیسات کامل ماشین آلات، تجهیزات، سایر محصولات صنعتی و همچنین کالای سنتی باشد.

ماده ۳ — سازمانهای مربوط طرفین براساس قوانین و مقررات جاری دو کشور قراردادهای مربوط به همکاری های اقتصادی و صنعتی، علمی و فنی را منعقد خواهند

ساخت.

طرفین براساس قوانین و مقررات موجود تدابیر لازم را جهت تسهیل در اجرای مفاد قراردادهای فوق الذکر اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۴ — اتخاذ تدابیر لازم جهت اجرای مفاد این موافقتنامه و توسعه همکاری بین سازمانهای مربوط طرفین و بررسی مسائل ناشی از همکاری دو کشور در محدوده این موافقتنامه در صلاحیت کمیته مشترک برای همکاریهای اقتصادی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی خواهد بود.

ماده ۵ — این موافقتنامه از تاریخ اجرا به مدت ۱۰ سال معتبر بوده و پس از آن نیز خود به خود برای دورههای ۲ ساله دیگر تمدید می گردد مگر آنکه یکی از طرفین ۶ ماه قبل از انقضای مدت اعتبار موافقتنامه قصد خود را مبنی بر فسخ آن کتباً به طرف دیگر اعلام نماید.

مفاد موافقتنامه حاضر در مورد قراردادهایی که در زمان اعتبار این موافقت منعقد می شود ولی اجرای آنها تا انقضای مدت این موافقتنامه انجام نشده مجری خواهد بود. این موافقتنامه منوط به تصویب مراجع صلاحیتدار دو کشور بوده و از تاریخ مبادله یادداشت‌هایی مبنی بر اینکه به تأیید و یا تصویب رسیده است، قدرت اجرایی خواهد یافت.

این موافقتنامه در تاریخ اول دسامبر ۱۹۷۶ در شهر تهران در دو نسخه اصلی به زبان انگلیسی که متساویاً معتبر می باشند، به امضا رسید.

از طرف دولت شاهنشاهی	از طرف دولت جمهوری
ایران	سوسیالیستی چکسلواکی

۲۲. موافقتنامه های بلندمدت بازرگانی و پرداخت

۱. متن موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه درازمدت تجارت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری

سوسیالیستی چکسلواکی

دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی با توجه به شرایط مندرج در پیمان نامه بازرگانی، گمرکات و دریانوردی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری چکسلواکی امضا شده به تاریخ سی آوریل ۱۹۲۹ و نظر به علاقه مشترکشان به تقویت و تشویق روابط تجاری بین دو کشور در موارد زیر به توافق رسیده اند:

ماده ۱

تبادل کالا بین دو کشور براساس لیستهای (الف) (صادرات ایران به چکسلواکی) و (ب) (صادرات چکسلواکی به ایران) به پیوست موافقتنامه حاضر صورت خواهد گرفت و به همین منظور طرفین طبق قوانین و مقررات کشورهای مربوطه خود بدین وسیله تعهد می کنند ورود و صدور کالاهای قید شده در لیستهای مذکور و دیگر کالاهایی که مقامات ذی صلاح طرفین ممکن است بعدها در مورد ورود یا صدور آنها به توافق رسند را مجاز بدانند مجموعه لیستهای (الف) و (ب) از بخشهای حتمی و قطعی موافقتنامه حاضر است. سهمیه های قید شده در لیستهای فوق الذکر برای دوره زمانی اول ژوئیه ۱۹۷۷ تا سی ژوئن ۱۹۷۸ در نظر گرفته شده اند.

طرفین موافقت کردند سهمیه های هر سال باقیمانده، دو ماه پیش از پایان آن سال تعیین شوند.

سهمیه های قید شده در لیستهای (الف) و (ب) فقط با توافق مقامات ذی صلاح دو کشور تغییر خواهند کرد یا اصلاح خواهند شد.

ماده ۲

در این موافقتنامه، کالاهای تولید یا ساخته شده در چکسلواکی و صادر شده از آن، کالاهای چکسلواکی و کالاهای تولید یا ساخته شده در ایران و صادر شده از آن، کالاهای ایرانی نامیده خواهند شد.

مجوز مبدأ صدور برای کالاهای پیش بینی شده در شرایط موافقتنامه حاضر را

مقامات ذی صلاح کشورهای مربوطه صادر خواهد کرد و این نوع مجوزها ضمیمه اسناد بارگیری مربوطه خواهند بود.

ماده ۳

طرفین تدابیری اتخاذ خواهند کرد که براساس آنها صدور مجدد کالاهای صادر شده توسط هریک از دو کشور به کشور طرف دیگر غیرممکن باشد مگر با اجازه قبلی طرف صادرکننده اولیه آنها.

ماده ۴

ورود و صدور کالا طبق این موافقتنامه بین سازمانهای ذی صلاح چکسلواکی که اشخاص حقوقی مستقل می باشند و اشخاص حقیقی و حقوقی ایران براساس قوانین و مقررات کشورهای مربوطه انجام خواهد گرفت.

ماده ۵

پرداختهای مربوط به کالاهای متبادله براساس این موافقتنامه، و در چهارچوب موافقتنامه پرداختها که امروز توسط طرفین به امضا رسیده است، انجام خواهند شد.

ماده ۶

معاملات منعقد و تصویب شده توسط مقامات ذی صلاح دو کشور در طی مدت اعتبار این موافقتنامه، تا اجرای نهایی خود تابع شرایط این موافقتنامه خواهند بود مگر اینکه طرفین برای تسویه این قبیل معاملات، ترتیب و قرارهای بخصوصی معین کنند.

ماده ۷

به منظور تسهیل اجرای این موافقتنامه و توسعه بیشتر روابط تجاری بین دو کشور، طرفین موافقت کردند یک کمیته مشترک متشکل از نمایندگان دو کشور که توسط دولتهای مربوطه تعیین خواهند شد، تأسیس کنند.

این کمیته به درخواست هریک از طرفین در اسرع وقت به طور متناوب در تهران و پراگ گردهمایی خواهد داشت و موارد زیر را بررسی کرده مورد مطالعه قرار خواهد داد:

۱. اجرای شرایط موافقتنامه های درازمدت تجارت و پرداختهای حاضر.
۲. اتخاذ تدابیر لازم به منظور حل مسائلی که ممکن است در جریان انجام موافقتنامه های درازمدت تجارت و پرداختها پیش بیایند.
۳. مطالعه درباره پیشنهاد های هریک از دو طرف در حدود مقررات این

موافقتنامه به منظور توسعه بیشتر و تنوع بخشیدن به تجارت بین دو کشور.
 ۴. تغییر و اصلاح لیستهای (الف) و (ب) مذکور در ماده یک همین سند.

ماده ۸

موافقتنامه حاضر از تاریخ تبادل یادداشتهای مربوطه بین طرفین در تأیید آن توسط مقامات مسئول دو کشور تا سه سال اعتبار اجرا خواهد یافت و همچنان ادامه می یابد مگر اینکه یکی از دو طرف هر زمانی که لازم بداند لغو آن را کتباً درخواست نماید که در این صورت شش ماه پس از دریافت یادداشت مربوطه توسط طرف دیگر ملغی خواهد شد در مدت اعتبار موافقتنامه پس از سه سال اول آن، طرفین هر سال دو ماه پیش از تاریخ روز اتمام سال مربوطه باید در مورد سهمیه های جدید لیستهای (الف) و (ب) به توافق برسند.

با شروع اجرای موافقتنامه حاضر، موافقتنامه منعقدہ بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ بیست و دو مه ۱۹۷۴ از اعتبار ساقط خواهد شد.

در تاریخ سیزدهم مه ۱۹۷۷ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک میزان معتبرند در پراگ به امضا رسید.

از سوی دولت پادشاهی	از سوی دولت جمهوری
ایران	سوسیالیستی چکسلواکی
امضا: نامشخص	امضا: نامشخص

۲. فهرست کالاهای صادراتی ایران

لیست (الف)

صادرات ایران به چکسلواکی

مبالغ ضرب در هزار دلار آمریکا

از اول ژوئیه ۱۹۷۷ تا سی ژوئن ۱۹۷۸

کالا

۱. البسه کشباف، منسوجات پشمی و سنتتیک و پنبه‌ای، کالاهای
کشباف، پرده، حوله و غیره ۲۵۰۰
۲. البسه شامل پیراهن ۵۰۰
۳. انواع جوراب ساقه کوتاه و ساقه بلند ۲۰۰۰
۴. کفش ۲۰۰۰
۵. ابزار، تجهیزات صنعتی و کشاورزی ۱۰۰۰
۶. الکتروموتور ۲۰۰
۷. شمش آلومینیوم ۲۵۰۰
۸. گوگرد
بعداً تعیین خواهد شد.
۹. لوازم خانگی شامل یخچال، فریزر، فریزر سردخانه‌ای، اجاق
گاز، وان حمام، آبگرمکن و تجهیزات اداری ۲۷۰۰
۱۰. صابون و مایعات تمیزکننده ۵۰۰
۱۱. تیغ اصلاح ۱۰۰
۱۲. مواد دارویی ۱۰۰
۱۳. آشامیدنی‌های الکلی ۱۰۰
۱۴. کاشی سرامیک و لوازم بهداشتی ۲۵۰
۱۵. اقلام پلاستیکی ۲۰۰
۱۶. محصولات پتروشیمیایی
بعداً تعیین خواهد شد.
۱۷. بلبرینگ ۲۰۰

۱۰۰	۱۸. شمع خودرو
۲۰۰	۱۹. کابل
۱۰۰۰	۲۰. ادویه، زیره و غیره
۲۰۰	۲۱. توتون
۶۰۰۰	۲۲. خشکبار و خرما
۱۵۰۰	۲۳. صمغ کتیرا
۲۵۰۰	۲۴. گوسفند، بز و چرم و پوست گوسفند
۸۰۰	۲۵. روده گوسفند
۱۰۰۰۰	۲۶. پنبه خام
۳۰۰۰	۲۷. سنگ فلز، کنسانتره های روی، سرب، کروم و مس
۴۰۰۰	۲۸. فرش و قالی (شامل فرش ماشینی)
بعداً تعیین خواهد شد.	۲۹. تفاله حاصله از صنایع روغن کشی
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۰. انواع موی حیوانی
۲۰۰	۳۱. کالاهای صنایع دستی، جواهر ساخته شده از طلا و نقره*
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۲. فیلمهای سینمایی، کتاب و مطبوعات
۶۰۰۰	۳۳. کالاهای و لوازم و تجهیزات مهندسی از قبیل دوک نخ ریزی، دیگ بخار، آسانسور، دستگاه مته، مبدل گرا، پمپ باد**، جراثیقل، نقاله بالابر، اقلام ریخته شده از جنس فولاد، تراکتور ۴۵ و ۷۲ اسب و قطعات و لوازم یدکی مربوطه
۴۰۰۰	۳۴. لوله انتقال گاز، لوله انتقال نفت
۵۰۰	۳۵. تایر لاستیکی

* ... gold and silver jewellery

** pressure vessel.

۲۰۰	۳۶. دستگاههای ماشین آتش نشانی و قطعات و لوازم آنها
۲۶۰	۳۷. محصولات آلومینیومی
۳۰۰۰۰	۳۸. نفت خام
۲۱۹۰	۳۹. متفرقه
۸۷۵۰۰	جمع کل

۳. فهرست کالاهای صادراتی چکسلواکی

لیست (ب)

صادرات چکسلواکی به ایران

مبالغ ضرب در هزار دلار امریکا

از اول ژوئیه ۱۹۷۷ تا سی ژوئن ۱۹۷۸

کالاها

-
۳۵۰	۱. انواع بذر و غلات، مالت، گلوکز، نشاسته، میوه رازک
۵۰۰	۲. محصولات گوشتی و لبنی و شبه روده مصنوعی
۲۵۰۰	۳. محصولات شیمیایی و دارویی، مواد شیمیایی آزمایشگاهی و خالص
۱۵۰۰	۴. رنگ رنگرزی، مواد رنگی، رنگ و روغن جلای ساختمانی، اقلام شیمیایی کمکی، مواد لازم برای پرداخت و لعاب کار نقاشی ساختمان
۱۵۰	۵. کاغذ سنباده، چرخ سنباده، پارچه مخصوص سنباده کاری و سنگ سنباده
۱۸۰۰۰	۶. ماشین آلات، کالاهای سرمایه ای، تجهیزات و لوازم یدکی مربوطه
۱۰۰	۷. دستگاهها و ابزار کارهای علمی، سنجش و اندازه گیری، توزین زمان سنجی، ابزار و وسایل بصری و دستگاهها و ابزار کنترل و سنجش دقیق شامل کامپیوتر
۸۰۰	۸. دستگاههای پزشکی و جراحی، تجهیزات دندانپزشکی، تجهیزات بیمارستان و اتاق عمل، دستگاههای اشعه ایکس و لوازم یدکی مربوطه
۱۰۰	۹. تجهیزات ارتباطات مخابراتی
۱۰۰	۱۰. دستگاههای سینماتوگرافیک، فتوگرافیک و بصری، مواد لازم برای عکاسی، عینک معمولی و عدسی ذره بینی برای عینک ذره بینی

۱۱. سوپاپ، لامپ برق معمولی و تیوب مخصوص سیمکشی و برق رسانی
لامپ فلورسنت، ترانسفورماتور، عایق و مقاومت مخصوص سیستمهای
برق رسانی، باتری، مواد مخصوص سیستمهای برق رسانی، رگولاتور
سوئیچ، فیوز، تابلو تقسیم برق و ساکت (برای تأسیسات
الکتریکی فشار قوی)، قطعات رادیو و تلویزیون ۵۰۰
۱۲. کالاهای چوبی شامل تیر چوبی عمل آورده شده و الوار اهر
شده از جنس چوب کاج و شبه کاج ۱۱۰۰۰
۱۳. ماشین آلات و تجهیزات چاپخانه ها و صنایع چاپ، ماشینهای
آمارگیری، ماشینهای کپی و تکثیر و لوازم یدکی مربوطه ۲۰۰
۱۴. دوچرخه و قطعات و لوازم یدکی مربوطه ۸۰۰
۱۵. کامیون، کامیون مخصوص و قطعات و لوازم یدکی مربوطه ۷۵۰
۱۶. موتورسیکلت، موتورسیکلت های کوچک و لوازم یدکی مربوطه ۱۰۰۰
۱۷. تجهیزات تزریق سوخت دیزل و الکتریکی برای خودروها ۲۵۰
۱۸. ماشینها و تجهیزات جاده سازی، ساختمانی، خاکبرداری و
استخراج معدن، ماشینهای کشاورزی و لوازم یدکی مربوطه ۷۵۰
۱۹. تایر و تیوب ۸۰۰
۲۰. محصولات و لوازم لاستیکی، پلاستیکی، پنبه نسوز* و چرمی برای
موارد صنعتی فنی و پزشکی و بهداشتی ۸۰۰
۲۱. وسایط نقلیه هوایی آموزشی و ورزشی و لوازم یدکی مربوطه ۱۰۰
۲۲. شیشه ورق پنجره، شیشه ایمنی، شیشه ورق صیقل داده
شده و شیشه مسلح به سیم ۵۰۰
۲۳. کالاهای شیشه ای و شیشه آلات آزمایشگاهی و فنی ۱۵۰۰
۲۴. چهلچراغ و شیشه هادی نور*** ۸۰۰
۲۵. انواع سرامیک و بدل چینی، کالاهای و لوازم نسوز ۲۵۰

* Scooters.

** asbestos.

*** illuminating glass.

۲۶. محصولات آهنی و فولادی متالورژیکی ۳۰۰۰۰
۲۷. محصولات فلزی شامل محصولات فولادی: انواع قفل ثابت و آویزان، زنجیر، زنجیر دوچرخه و موتورسیکلت، میخ، پیچ، پیچ و مهره چفت و بست*، میخ مبلسازی و زین سازی، میخ پرچ، میخ سربهن**، قفل کیف بغلی و کیف دستی و لوازم چمدان، انواع ابزار و سیلندر اکسیژن مخصوص ذخیره گاز با فشار زیاد از انواع مجاز آن. ۲۰۰۰
۲۸. لوازم چدنی لعابی، وان حمام، لوازم بهداشتی، لوازم خانگی چدنی و فولادی، لوازم آب کروم کاری شده، چرخ گوشت، دستگاه آبمیوه گیری، چراغ ضد طوفان، رادیاتور از انواع مجاز ۵۰۰
۲۹. لوازم خیاطی، کفاشی، مبلسازی و بافندگی، کالاهای لوکس و تجملی ۳۰۰
۳۰. نوشت افزار ۴۰۰
۳۱. کاغذ و مقوا و محصولات کاغذی ۸۰۰
۳۲. چتر، برس، انواع تیغ اصلاح معمولی و دسته دار ۵۰
۳۳. تجهیزات و کالاهای ورزشی، انواع اسباب بازی ۵۰۰
۳۴. اسلحه آتشین شکاری و ورزشی و مهمات آنها ۵۰۰
۳۵. آلات موسیقی ۱۵۰
۳۶. پارچه پشمی، نخ بافندگی و مخمل نخ و ابریشم ۶۰۰
۳۷. منسوجات پنبه ای و سنتتیک کالاهای کتانی و برزنتی (کرباس) ۱۰۰۰
۳۸. نخ پنبه ای، کتانی و حریرنما ۱۵۰
۳۹. نخ نایلون و ابریشم مصنوعی و مواد لازم برای تولید

* bolts and nuts.

۱۵۰۰	آنها
	۴۰. منسوجات لازم برای بعضی کارهای فنی شامل منسوجات مخصوص
	صنعت کفش، ساخت کمربندهای مویی، پارچه مخصوص صحافی
۱۰۰	کتاب و گاز هیدروفل سفید جاذب مایعات
	۴۱. لفاف و آستر معمولی و مویی، روبان کشی، دستمال، توری،
۵۰۰	قیطان، نوار، یراق‌های مخصوص و از این قبیل
	۴۲. نمد و انواع کلاه خارجی از جنس نمد شامل کلاه کپی از
۲۰۰	جنس نمد
	۴۳. مواد لازم برای مراسم آتشبازی، شامل چاشنی، فیوز ایمنی
۲۰۰	و فیوز انفجار و احتراق
	۴۴. کتاب، مجله، قطعات موسیقی [*] ، فیلمهای سینمایی، صفحه
۵۰	موسیقی و مواد پلاستیکی لازم برای تولید آنها
۱۰۰	۴۵. جواهر مصنوعی
۸۰۰	۴۶. مواد خام لازم برای سرامیک سازی و گِل چینی
بعداً تعیین خواهد شد.	۴۷. شکر
۵۰۰	۴۸. آشامیدنی ها شامل آبجو
۲۵۰۰	۴۹. متفرقه
۸۷۵۰۰	جمع کل

* pieces of music.

۴. متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداختهای درازمدت بین دولت پادشاهی ایران و دولت

جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی، عطف به ماده پنج موافقتنامه تجاری درازمدت مورخ امروز و امضا شده بین دو کشور، در موارد زیر به توافق رسیده اند:

ماده ۱

پرداختهای مذکور در ماده ۴ این سند بین اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن ایران و اشخاص حقیقی یا حقوقی ساکن جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی، در چهارچوب مقررات این موافقتنامه و طبق مقررات جاری و معتبر کشورهای مربوطه انجام خواهند شد.

ماده ۲

۱. پرداختهای بین جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی و ایران، از سوی چکسلواکی توسط مؤسسه بانکی * چکسلوونسکا - آبخودنی - بانکا آ. اس. پراگ و از سوی ایران توسط بانک مرکزی ایران، تهران صورت خواهند گرفت.

۲. بانک مرکزی ایران از سوی دولت پادشاهی ایران، حسابی به دلار آمریکا (واحد محاسبه) به نام چکسلوونسکا - آبخودنی - بانکا آ. اس. پراگ، موسوم به «حساب تهاتری چکسلوونسکا - آبخودنی - آ. اس. پراگ» در دفاتر خود خواهد گشود.

۳. مؤسسه بانکی چکسلوونسکا - آبخودنی - بانکا آ. اس. پراگ، از سوی دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی، حسابی به دلار آمریکا (واحد محاسبه) به نام بانک مرکزی ایران، تهران، موسوم به «حساب تهاتری بانک مرکزی ایران، تهران» در دفاتر خود خواهد گشود.

این دو حساب از هر نوع کارمزد بانکی معاف خواهند بود و به آنها بهره تعلق نخواهد گرفت.

۴. مبالغ مربوط به تسویه پرداختها طبق این موافقتنامه توسط اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن چکسلواکی در وجه اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن ایران به «حساب

* Československa obchodni banka, a.s.

تهاتری بانک مرکزی ایران، تهران» واریز خواهند شد و مبالغ سفارش پرداختهای دریافتی و اجرا شده توسط مؤسسه بانکی چکسلوونسکا - آپچودنی - بانکا، آ. اس. پراگ از حساب مذکور برداشت خواهند گردید.

۵. مبالغ مربوط به تسویه پرداختها طبق این موافقتنامه توسط اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن ایران در وجه اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن چکسلواکی به «حساب تهاتری چکسلوونسکا - آپچودنی - بانکا، آ. اس. پراگ» واریز خواهند شد و مبالغ سفارش پرداختهای دریافتی و اجرا شده توسط بانک مرکزی ایران، تهران از حساب مذکور برداشت خواهند گردید.

ماده ۳

۱. «بانک مرکزی ایران، تهران» و مؤسسه بانکی «چکسلوونسکا - آپچودنی - بانکا، آ. اس. پراگ» تمام پرداختهای واریز شده براساس این موافقتنامه را فوراً به اطلاع یکدیگر خواهند رساند.

۲. پرداختها توسط دو بانک به ترتیب دریافت سفارش پرداختها و در حدود موجودیهای حسابهای مذکور در ماده ۲، با توجه به اعتبار تکنیکال^{*} تأمین شده براساس مندرجات ماده ۵ این سند، به دریافت کنندةها تأدیه خواهند شد.

ماده ۴

پرداختهای زیر جزو پرداختهای این موافقتنامه اند:

۱. پرداختهای مربوط به مبادله کالاها طبق موافقتنامه درازمدت تجارت مورخ امروز بین دو کشور شامل هزینههای مربوط نظیر هر نوع هزینه حمل و نقل، هزینه انبارداری، عوارض و کارمزدهای بازرسی، حقوق گمرکی، حقوق بندری، حق کمیسیون، بهره و کارمزدهای بانکی پیش قسطها، هزینههای مربوط به نمایندگی بازرگانی، هزینههای تبلیغاتی، کارمزدها و منافع حاصله از تجارت ترانزیت، هزینههای مربوط به نصب لوازم بارگیری و غیره.

۲. بیمه و بیمه مجدد غرامت و خسارت و ازین قبیل تا حدودی که قراردادهای مربوطه، پرداخت آنها به دلار امریکا (واحد محاسبه) را اجازه می دهند.

* technical به معنای اختصاصی.

۳. پرداختهای ادواری بین ادارات پست، تلگراف، تلفن، رادیو و تلویزیون.
۴. خدمات، هزینه‌های مربوط به انجام مطالعات، هزینه سفر، هزینه‌های مربوط به تعمیرات و اقامت موقت و درمان بیمارستان.
۵. انواع حقوق و مزایا و مقرری‌ها و حقوق تألیف و ازیں قبیل.
۶. حقوق و مزایای حاصله از حقوق ثبت و اختراع و کسب مجوز، علایم تجاری، حق تألیف و حقوق مربوط به فیلمها و ازیں قبیل.
۷. اشتراک انواع مطبوعات.
۸. مالیاتها، عوارض، حقوق، جرایم و کارمزد دادگاه.
۹. هزینه‌های مربوط به نمایندگی‌های دیپلماتیک و دیگر موارد دولتی.
۱۰. هزینه‌های مربوط به برگزاری نمایشگاهها.
۱۱. هزینه‌های مربوط به همکاری‌های علمی و فنی، دوره‌های آموزشی ویژه و اعزام کارشناس.
۱۲. دستمزدهای هنرمندان و ورزشکاران.
۱۳. نفقه برای نگهداری از کودکان و ازیں قبیل.
۱۴. در مورد هر نوع پرداختهای دیگر دو بانک باید به توافق قطعی برسند.

ماده ۵

به منظور تضمین ادامه پرداختها بین دو کشور در حدود مقررات موافقتنامه حاضر، «بانک مرکزی ایران، تهران» و مؤسسه بانکی «چکسلوونسکا-آبخودنی-بانکا، آ. اس. پراگ» هرکدام یک اعتبار تکنیکال به مبلغ دو میلیون و پانصد هزار دلار امریکا (واحد محاسبه) به یکدیگر اعطا خواهند کرد و مبالغ این دو اعتبار به حسابهای مربوطه مذکور در ماده ۲ بالا واریز خواهند گردید.

اگر مانده حساب از میزان اعتبار تکنیکال بیشتر باشد، طرفین برای تسویه اضافه حساب از طریق تحویل کالا در طی سه ماه، اقدامات لازمه را به عمل خواهند آورد و در غیر این صورت طرف بدهکار به درخواست طرف بستانکار در طی چهارده روز پس از تاریخ دریافت این درخواست، مبلغ اضافه حساب را به دلار امریکا یا هر ارز دیگری که طرفین آن را بپذیرند، خواهد پرداخت. لازم است توضیح داده شود که طرف بستانکار، درخواست طرف بدهکار برای دریافت یک اعتبار ویژه را با علاقه‌مندی بررسی خواهد کرد ولی مشروط بر

آنکه این درخواست در طی سه ماه مهلت تعیین شده در همین ماده به عمل آمده باشد.

ماده ۶

مبالغ مالی پیشنهادها، قراردادها، صورت حسابها و دستور پرداختها طبق شرایط موافقتنامه درازمدت تجارت و همچنین موافقتنامه حاضر همگی باید به دلار امریکا (واحد محاسبه) تعیین شوند.

ماده ۷

«بانک مرکزی ایران، تهران» و مؤسسه بانکی «چکسلوونسکا - آبخودنی - بانکا، آ. اس. پراگ» در مورد تکنیکهای اجرای کامل موافقتنامه حاضر مشترکاً تصمیم خواهند گرفت.

ماده ۸

پس از انقضای اعتبار موافقتنامه حاضر، حسابهای تهاتری به مدت شش ماه گشوده باقی خواهند ماند تا طرف بدهکار بتواند باقیمانده حساب را از طریق صدور کالا به کشور بستانکار تسویه نماید.

مقامات ذیصلاح کشور بستانکار در صورتی که صدور مجوزهای وارداتی مربوطه طبق قوانین و مقررات کشور مربوطه لازم باشد، به صدور این مجوزها اقدام خواهند کرد. اگر در پایان دوره شش ماهه فوق الذکر، باقیمانده ای در حسابهای تهاتری موجود باشد، طرف بدهکار باید آن را بلافاصله پس از درخواست طرف بستانکار به دلار امریکا یا هر ارز قابل تبدیل مورد قبول طرفین، تسویه کند.

پس از تمام شدن دوره شش ماهه مذکور، در صورتی که معاملاتی باقی مانده باشند، به طور معمول و عادی و طبق مقررات رایج و جاری در روز تسویه حساب مربوطه، تسویه خواهند شد.

ماده ۹

باقیمانده حسابهای مذکور در ماده ۲ موافقتنامه پرداختها بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی امضا شده به تاریخ ۲۲ مه ۱۹۷۴، در تاریخ شروع اعتبار اجرای موافقتنامه حاضر باید به حسابهای تهاتری مذکور در ماده ۲ موافقتنامه حاضر مستقل شوند. پرداختهای لازمه طبق قراردادهای منعقد براساس موافقتنامه امضا شده به تاریخ ۲۲ مه ۱۹۷۴ که پیش از شروع اعتبار اجرای موافقتنامه حاضر تسویه نشده

باشند، از طریق استفاده از حسابهای مذکور در ماده ۲ موافقتنامه پرداختهای حاضر تسویه خواهند گردید.

ماده ۱۰

موافقتنامه حاضر از قسمتهای حتمی و قطعی موافقتنامه درازمدت تجارت مورخ امروز بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی می باشد، از تاریخ تبادل یادداشتهای مربوط به تأیید تصویب موافقتنامه فوق الذکر توسط مقامات مربوط دو کشور به مدت سه سال اعتبار اجرا خواهد داشت اعتبار اجرای آن ادامه خواهد داشت ولی هریک از طرفین می توانند هر زمانی که مایل باشد تمایل خود به لغو آن را کتباً به اطلاع طرف دیگر برسانند که در این صورت این سند شش ماه پس از تاریخ درخواست کتبی مذکور لغو شده تلقی می گردد.

بلافاصله پس از اعتبار اجرا یافتن موافقتنامه حاضر، موافقتنامه منعقد بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ بیست و دومه ۱۹۷۴ کان لم یکن خواهد بود.

در تاریخ سیزدهم مه ۱۹۷۷ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک میزان معتبرند در پراگ به امضا رسید.

از سوی دولت جمهوری	از سوی دولت پادشاهی
سوسیالیستی چکسلواکی	ایران
امضا: ناخوانا	امضا: ناخوانا

۲۳. صورت جلسه مذاکرات اقتصادی

مینوت مذاکرات

در جریان برگزاری دیدار رسمی اعلیٰ حضرتین محمدرضا پهلوی، شاهنشاه ایران و فرح پهلوی، شهبانوی ایران از جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی، از ۲۶ تا ۳۰ اوت ۱۹۷۷، مذاکراتی درباره روابط اقتصادی دو کشور بین اعلیٰ حضرتین شاهنشاه آریامهر و عالی جناب دکتر گوستاو هوزاک*، رئیس جمهور جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی به عمل آمدند.

در جریان برگزاری این مذاکرات، موجودیت جریان توسعه مستمر روابط بسیار خوب اقتصادی بین دو کشور تأیید شد و روحیه تلاشهای صمیمانه طرفین به منظور اجرای موفقیت آمیز مفاد تمام اسناد منعقد بین دو کشور به سود طرفین تصدیق گردید. در جریان برگزاری این دیدار، مقامات رسمی طرفین مذاکرات مبسوطی درباره توسعه بیشتر روابط اقتصادی بین دو کشور به شرح زیر به عمل آوردند:

طرف ایرانی خاطرنشان نمود که ایران در طی سالهای آینده به توسعه صنایع سنگین، فولاد، آلومینیوم، مس، صنایع پتروشیمی و الکترونیک و همچنین پروژههای کشاورزی و سیستمهای آبیاری خود توجه خاصی مبذول خواهد داشت و در همین ارتباط یادآور شد که از شرکت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی در اجرای پروژههای مربوطه در ایران استقبال خواهد کرد و پیشنهاد گردید در جریان برگزاری اجلاس بعدی کمیسیون مشترک برای همکاریهای اقتصادی، علمی و فنی، در رابطه با پروژههای مربوطه طرف چکسلواک موارد ممکنه شراکت خود را تعیین کند. طرف چکسلواک آمادگی خود برای تحویل کارخانه ها، ماشین آلات و تجهیزات نظیر اقلام زیر به ایران را به قیمتها و تحت شرایط قابل رقابت در سطح بین المللی ابراز داشت:

تجهیزات تولید الکتریسیته، کارخانه های سیمان، کارخانه های سرامیک سازی، کارخانه مهندسی، دستگاههای نورد فلز، پروژه های آبیاری و دیگر پروژه های کشاورزی، قسمتهایی از پالایشگاههای نفت و کارخانه های مخصوص تولیدات مواد شیمیایی و پتروشیمیایی، کارخانه های شکر، کارخانه های آبجوسازی، سیستم ژنراتورهای دیزل،

* Dr. Gusta'v Husak.

ماشین آلات نساجی، ماشین ابزار و غیره.

طرف چکسلواک تأیید کرد که علاقه مند است خرید نفت خام و گاز و دیگر محصولات ایران که توسط طرف ایرانی تعیین خواهند شد را افزایش دهد.

گذشته از تجارت موجود بین دو کشور و کاملاً جدا از آن، به منظور تسهیل مبادله کالاهای فوق الذکر و پیرو مذاکرات انجام شده بین رؤسای دو کشور، نتیجه گرفته شد که عرضه گاز طبیعی، نفت خام و دیگر محصولات ایران، زیربنای خوبی برای تشویق تحویل مقادیر بیشتری از کارخانه های صنعتی، ماشین آلات، تجهیزات و کالاهای دیگر ساخت چکسلواکی به ایران می باشد.

مقرر شد مقامات ذی صلاح دو دولت موافقتنامه های لازم برای تسهیل انجام معاملات فوق الذکر را به انعقاد رسانند.

طرفین به این نتیجه رسیدند که همکاری دو کشور در زمینه های زمین شناسی و استخراج معادن باید تشویق شود و مقرر شد رؤس کلی همکاری در این زمینه در جریان برگزاری اجلاس بعدی کمیسیون مشترک همکاری های اقتصادی، علمی و فنی ایران و جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورد مذاکره قرار گیرند و موافقت شد، در ارتباط با توسعه روابط اقتصادی، امکانات همکاری بین سازمانهای برنامه ریزی، دو کشور در طی برگزاری اجلاس بعدی کمیسیون مشترک همکاری های اقتصادی، علمی و فنی مورد بررسی قرار گیرند.

طرفین تأیید کردند که کمیسیون مشترک همکاری های اقتصادی، علمی و فنی ایران و جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی تا حدود زیادی به انجام وظایف مربوط به توسعه قابل توجه روابط تجاری و اقتصادی بین دو کشور یاری رسانده است.

در تاریخ سی اوت ۱۹۷۷ در پراگ به امضا رسید.

امضا

امضا

لئوپولد لر*

عباسعلی خلعتبری

وزیر دارایی دولت جمهوری

وزیر امور خارجه دولت

سوسیالیستی چکسلواکی

پادشاهی ایران

* Leopold Ler.

۲۴. پروتکل بازرگانی

پروتکل

عطف به ماده ۱ موافقتنامه درازمدت تجارت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۱۳ مه ۱۹۷۷، از سوم تا پنجم ژوئن ۱۹۷۸ مذاکراتی بین هیئتهای ایرانی و چک در تهران انجام شد و طرفین به قرار زیر به توافق رسیدند:

ماده ۱

مبادله کالا از تاریخ اول ژوئیه ۱۹۷۸ تا سی ژوئن ۱۹۷۹ طبق لیستهای «الف» (صادرات ایران به چکسلواکی) و «ب» (صادرات چکسلواکی به ایران) به پوست این پروتکل صورت خواهد گرفت، مجموعه لیستهای «الف» و «ب» از قسمتهای حتمی و قطعی این پروتکل است و این دو لیست فقط با توافق مقامات ذیصلاح دو کشور می تواند اصلاح شود یا تغییر کند.

ماده ۲

مجموعه این پروتکل و لیستهای ضمیمه آن از قسمتهای حتمی و قطعی موافقتنامه درازمدت تجارت بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مورخ ۱۳ مه ۱۹۷۷ است.

ماده ۳

این پروتکل از اول ژوئیه ۱۹۷۸ تا سی ژوئن ۱۹۷۹ اعتبار اجرا خواهد داشت. در تاریخ ۵ ژوئن ۱۹۷۸ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک میزان معتبرند در تهران به امضا رسید.

از سوی هیئت ایرانی	از سوی هیئت چکسلواکی
امضا	امضا
خسرو فاضل	یان گارسار
مدیرکل تجارت خارجی*	مدیرکل تجارت خارجی

* براساس تحقیق به عمل آمده معلوم شده است که خسرو فاضل در تاریخ امضای این سند مدیرکل اداره تجارت خارجی وزارت بازرگانی ایران بوده است.

لیست (الف)
صادرات ایران به چکسلواکی

مبالغ ضرب در هزار دلار امریکا

از اول ژوئیه ۱۹۷۸ تا ۳۰ ژوئن ۱۹۷۹

کالاها

۱. البسه کشباف، منسوجات پشمی و سنتتیک، منسوجات پنبه‌ای،	
منسوجات غیر سنتتیک، پرده، حوله و غیره.	۲۵۰۰
۲. البسه شامل پیراهن	۱۵۰۰
۳. انواع جوراب ساقه بلند و ساقه کوتاه	۲۰۰۰
۴. کفش	۲۵۰۰
۵. ابزار، تجهیزات صنعتی و کشاورزی	۱۰۰۰
۶. الکتروموتور	۲۰۰
۷. اقلام آلومینیومی شامل در و قاب پنجره	۳۵۰۰
۸. گوگرد	۳۰۰۰
۹. لوازم خانگی شامل یخچال، فریزر، فریزر سردخانه‌ای، اجاق	
گاز، وان حمام، آبگرمکن و تجهیزات اداری	۲۵۰۰
۱۰. صابون و مایعات پاک کننده	۱۵۰۰
۱۱. تیغ اصلاح	۱۰۰
۱۲. مواد دارویی	۶۰۰
۱۳. آشامیدنی‌های الکلی	۱۰۰
۱۴. کاشی سرامیک و لوازم بهداشتی	۵۰۰
۱۵. اقلام پلاستیکی	۲۰۰
۱۶. محصولات پتروشیمیایی	۲۰۰۰
۱۷. بلبرینگ	۱۰۰
۱۸. کابل	۲۰۰
۱۹. ادویه، زیره و غیره	۱۰۰۰
۲۰. توتون	
بعداً تعیین خواهد	

شد.	
۷۰۰۰	۲۱. خشکبار
۲۰۰۰	۲۲. خرما
۱۸۰۰	۲۳. صمغ کتیرا
۴۰۰۰	۲۴. گوسفند، بز و چرم و پوست گوسفند
۱۰۰۰	۲۵. روده گوسفند
۱۱۰۰۰	۲۶. پنبه خام
۳۰۰۰	۲۷. سنگ معدن شامل کنسانتره های روی، سرب، کروم و مس
۳۰۰۰	۲۸. قالی (شامل فرش ماشینی)
بعداً تعیین خواهد شد.	۲۹. تفاله حاصله از روغن کشی
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۰. موی حیوانی
۳۰۰	۳۱. کالاهای صنایع دستی، شبه جواهر ساخته شده از طلا و نقره
بعداً تعیین خواهد شد.	۳۲. فیلم سینمایی، کتاب و مطبوعات
	۳۳. تولیدات مهندسی شامل تولیدات نیم ساخته و قطعات و لوازم
۴۰۰۰	یدکی آنها
۲۸۰۰	۳۴. لوله نفت و گاز
۵۰۰	۳۵. تایر
۲۰۰	۳۶. وسایل آتش نشانی خودکار و قطعات و لوازم مربوطه
۳۲۰۰۰	۳۷. نفت خام
۲۴۰۰	۳۸. متفرقه
۱۰۰۰۰۰	جمع کل

لیست (ب)
صادرات چکسلواکی به ایران

مبالغ ضرب در هزار دلار آمریکا

از اول ژوئیه ۱۹۷۸ تا سی ژوئن ۱۹۷۹

کالاها

۱. انواع بذر و غلات، میوه رازک، مالت، نشاسته، گلوکز ۶۰۰
۲. محصولات گوشتی و لبنی، شبه روده مصنوعی ۵۰۰
۳. محصولات شیمیایی و پتروشیمیایی، مواد شیمیایی خالص و آزمایشگاهی ۳۰۰۰
۴. رنگ رنگرزی، مواد رنگی بافت، رنگهای ساختمانی و روغن جلا، اقلام شیمیایی کمکی، مواد مخصوص لعابکاری و پرداخت و ازین قبیل ۲۳۰۰
۵. کاغذ سنباده، سنگ سنباده، چرخ سنباده و پارچه سنباده ۱۰۰
۶. ماشین آلات، کالاهای سرمایه ای و تجهیزات و لوازم یدکی مربوطه ۲۰۰۰۰
۷. دستگاهها و ابزار مخصوص کارهای علمی، اندازه گیری، توزین، کارهای بصری، زمان سنجی و دستگاهها و ابزار کنترل و سنجش دقیق شامل کامپیوتر ۱۳۰
۸. دستگاههای پزشکی و جراحی، تجهیزات دندانپزشکی و بیمارستانی و تجهیزات اتاق عمل، دستگاههای مخصوص اشعه ایکس و لوازم یدکی آنها ۶۰۰
۹. تجهیزات ارتباطات مخابراتی ۱۰۰
۱۰. دستگاههای بصری و دستگاههای عکاسی و سینماتوگرافیک، مواد عکاسی، عینک و عدسی عینک ذره بینی ۱۰۰
۱۱. سوپاپ، لامپ برق معمولی و تیوبهای لوله ای مخصوص برق-رسانی، لامپ فلورسنت، ترانسفورمر، عایق، مقاومت مخصوص سیستمهای برق رسانی، باتری، مواد مخصوص تأسیسات برق-

- رسانی، رگولاتور، سویچ، فیوز، تابلو تقسیم برق و ساکت برق (برای تأسیسات برقی فشار قوی)، تلویزیون، قطعات رادیو و تلویزیون ۲۳۵۰
۱۲. محصولات چوبی شامل تیر چوبی عمل آمده و الواراره شده از جنس چوب کاج و شبه کاج ۱۲۰۰۰
۱۳. ماشین آلات و تجهیزات چاپخانه ها و صنایع چاپ، ماشینهای آمارگیری و کپی و تکثیر و لوازم یدکی آنها ۵۰۰
۱۴. دوچرخه و قطعات و لوازم یدکی آن ۸۰۰
۱۵. کامیون و کامیون مخصوص و قطعات و لوازم یدکی مربوطه ۵۲۰
۱۶. موتورسیکلت، اسکوتر^{*} و لوازم یدکی مربوطه ۱۰۰۰
۱۷. تجهیزات دیزلی و الکتریکی تزریق سوخت برای وسایط نقلیه موتوری ۴۰۰
۱۸. ماشین آلات و تجهیزات جاده سازی، ساختمانی، خاکبرداری و استخراج معادن و ماشین آلات مخصوص عملیات کشاورزی و لوازم یدکی آنها ۹۰۰
۱۹. تایر و تیوب ۸۰۰
۲۰. محصولات و لوازم لاستیکی، پلاستیکی، آسبست و چرمی برای مصارف صنعتی، فنی، پزشکی و بهداشتی ۷۰۰
۲۱. وسایط نقلیه هوایی آموزشی و ورزشی و لوازم یدکی آنها ۵۰
۲۲. شیشه ورق پنجره، شیشه ایمنی، شیشه ورق صیقل داده شده و شیشه مسلح به سیمهای مخصوص ۴۰۰
۲۳. لوازم شیشه ای، شیشه آلات آزمایشگاهی و فنی ۱۵۰۰
۲۴. چهلچراغ و شیشه هادی نور ۱۰۰۰
۲۵. انواع سرامیک و بدل چینی و انواع مواد و محصولات نسوز ۴۰۰
۲۶. محصولات آهنی و فولادی مخصوص متالورژی ۳۵۰۰۰

* در لغت به معنای رورونک پایی است ولی در اینجا به اقرب احتمال به معنای موتورسیکلت کوچک آمده است.

۲۷. لوازم و کالاهای فلزی شامل لوازم فولادی:
- قفل ثابت و قفل آویخته، زنجیر، زنجیر دو چرخه و موتورسیکلت، میخ، پیچ، پیچ و مهره مخصوص چفت و بست^{*}، میخ پرچ، میخ سرپهن^{°°}، میخ مخصوص مبیل سازی و زین سازی، قفل‌های مخصوص چمدان و کیف بغلی و لوازم مخصوص چمدان، انواع ابزار و سیلندر اکسیژن برای فشار زیاد گاز از انواع مجاز ۲۰۰۰
۲۸. لوازم چدنی لعابی، وان حمام، لوازم بهداشتی، لوازم خانگی چدنی و فولادی، چرخ گوشت، دستگاه آبمیوه گیری، لوازم آب کرم کاری شده، چراغ ضد طوفان، رادیاتور از انواع مجاز ۱۵۰۰
۲۹. لوازم خیاطی، کفاشی، مبل سازی و بافندگی، لوازم لوکس و تجملی و زینتی ۵۰۰
۳۰. نوشت افزار ۵۰۰
۳۱. کاغذ، مقوا و محصولات کاغذی ۵۰۰
۳۲. چتر، برس، تیغ اصلاح معمولی، تیغ اصلاح دسته دراز ۵۰
۳۳. تجهیزات و کالاهای ورزشی، انواع اسباب بازی ۶۰۰
۳۴. اسلحه آتشین شکاری و ورزشی و مهمات آنها ۵۰۰
۳۵. آلات موسیقی ۱۵۰
۳۶. پارچه پشمی، نخ بافندگی و مخمل نخ و ابریشم ۵۰۰
۳۷. قماش پنبه ای، قماش از جنس الیاف مصنوعی، منسوجات کتان و برزنت (کرباس) ۸۰۰
۳۸. پنبه، نخ کتان و حریرنما ۱۵۰
۳۹. نخ لیفته نایلون و از جنس ابریشم مصنوعی و مواد لازم

* bott.

°° ممکن است به معنای پونز باشد.

۸۰۰	برای تولید آنها
۴۰	منسوجات مخصوص صنایع شامل منسوجات مخصوص صنعت کفش
	کمربندهای مویی، پارچه مخصوص صحافی کتاب و گاز هیدرو فیل
۱۰۰	سفید جاذب مایعات
۴۱	آستر لفافی مویی، روبان کشی، دستمال، آستر، توری و
۸۰۰	لوازم تزئینی، انواع توری و ازین قبیل و غیره
۲۵۰	نمد و کلاهها و کلاه کپی های مخصوص خارجی از جنس نمد
۴۳	مواد لازم برای آتشبازی شامل چاشنی احتراق، فیوز احتراق
۴۰۰	و فیوزهای ایمنی
۴۴	کتاب، مجله، قطعات موزیک [*] ، فیلم سینماتوگرافیک، صفحه
۱۰۰	موزیک و مواد پلاستیکی لازمه برای تولید آن
۱۵۰	جواهر مصنوعی
۹۰۰	مواد خام مخصوص سرامیک سازی و گل چینی
بعداً تعیین خواهد شد.	۴۷. شکر
۵۰۰	۴۸. آشامیدنی ها شامل آبجو
۲۵۰۰	۴۹. متفرقه
۱۰۰۰۰	جمع کل

۲۵. برنامه مبادلات فرهنگی برای سالهای ۱۹۷۸، ۱۹۷۹، ۱۹۸۰

برنامه مبادلات فرهنگی بین
دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی
برای سالهای ۱۹۷۸، ۱۹۷۹، ۱۹۸۰

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی بنابر علاقه‌ای سرشار و متقابلی که جهت گسترش روابط فرهنگی و همکاری‌های موجود بین دو کشور بر مبنای موافقتنامه که در تاریخ ۲۶ مه ۱۹۶۷ (پنجم خرداد-۲۵۲۶) بین طرفین به امضا رسیده و مورد اجرا می‌باشد، طرفین به انعقاد یک موافقتنامه فرهنگی براساس برنامه حاضر برای سالهای ۱۹۷۸، ۱۹۷۹ و ۱۹۸۰ موافقت نمودند.

فصل اول

هنر و فرهنگ

ماده ۱

در مدت اعتبار این برنامه طرفین طبق مقررات مربوطه در جشنواره‌های هنری یکدیگر مانند جشن بهار پراگ و جشن هنر شیراز و سایر جشنواره‌ها شرکت می‌نمایند.

ماده ۲

هریک از طرفین دو نفر تکنواز ویولن و در صورت امکان یک رهبر ارکستر سنفونیک یک گروه باله یا یک گروه تئاتر عروسکی (خیمه شب بازی) از طرف مقابل را برای اجرای برنامه در تهران-پراگ و یا سایر شهرهای دو کشور دعوت خواهند کرد.

ماده ۳

طرف ایرانی دو کارشناس چکسلواکی در زمینه هنر گرافیک را به مدت یک ماه پذیرا خواهد شد، دولت چکسلواکی هم متقابلاً، دو کارشناس را برای همان مدت دعوت خواهد کرد تا از مراکز سمعی و بصری موجود در آن کشور بازدید کنند. کارشناسان ایرانی مورد بحث، شیوه تولید فیلمهای آموزشی را مورد مطالعه قرار خواهند داد.

ماده ۴

طرفین در مدت اعتبار این برنامه، نمایشگاهی به شرح ذیل در سرزمین یکدیگر برگزار خواهند کرد:

الف) ایران نمایشگاهی از هنر تئاتر چکسلواکی را همراه یک کارگردان پذیرا خواهد شد.

ب) دولت چکسلواکی نمایشگاهی از هنر فولکلور ایران را به همراه یک کارگردان پذیرا خواهد شد.

تاریخ دقیق تشکیل دو نمایشگاه و جزییات مربوطه از طریق مجاری سیاسی توافق و تعیین خواهد شد.

ماده ۵

طرفین در مدت اعتبار این برنامه، هر سال به مبادله یک کارشناس در زمینه هنر و فرهنگ به مدت یک هفته مبادرت خواهند کرد.

ماده ۶

طرفین با همکاری مستقیم آژانسهای هنری چکسلواکی و تالار رودکی، استخدام موزیسینهای چکسلواکی را به منظور همکاری با ارکستر سمفونیک تهران و ارکستر اپرای تالار رودکی تشویق خواهند کرد.

ماده ۷

وزارت فرهنگ و هنر و مرکز هنر چکسلواکی ضمن ادامه همکاری موجود به ارزیابی فعالیتهای مشترک پرداخته و ترتیبی خواهند داد تا در آینده در زمینه گسترده تری همکاری کنند.

ماده ۸

طرفین از طریق مؤسسات رسمی فرهنگی به مبادله نشریات در زمینه فرهنگ و هنر می پردازند.

ماده ۹

سازمان جشن هنر ایران دو گروه هنری از چکسلواکی به نامهای گروه «تئاتر سیاه» و گروه «فانوس جادویی» را به منظور اجرای برنامه در تئاتر شهر تهران خواهد پذیرفت.

ماده ۱۰

جشن هنر شیراز در ۱۹۸۰ یک گروه تئاترال چکسلواکی را به کارگردانی KREJCA که همراه با یک سرپرست باشد پذیرا خواهد شد.

ماده ۱۱

دولت ایران یک گروه رقص و موسیک فولکلور چکسلواکی را به نام LUČNIKA به منظور شرکت در جشن فرهنگ مردم را (جشن هنر فولکلور ایران) پذیرا خواهد شد.

ماده ۱۲

دولت ایران در سال ۱۹۷۹ از ارکستر مجلسی اسلوواک را پذیرا خواهد شد شرایط اقامت بعداً مورد موافقت قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۳

طرفین در جشنواره‌های بین‌المللی فیلم یکدیگر شرکت خواهند کرد.

ماده ۱۴

دولت چکسلواکی از سینماگران ایران برای شرکت در جشنواره بین‌المللی KARLOY YRARY در ۱۹۷۸ و ۱۹۸۰ براساس مقررات مربوطه جشنواره دعوت خواهد کرد.

ماده ۱۵

هریک از طرفین «روزهای فیلم» طرف دیگر را در کشور خود برگزار خواهد کرد هیئتی مرکب از سه نفر شخصیت سینمایی طرف متقابل در این «روزهای فیلم» شرکت خواهد کرد.

ماده ۱۶

الف) طرفین نسبت به مبادله فیلمهای هنری، مستند و آموزنده براساس مبادلات بازرگانی و غیربازرگانی اقدام خواهند نمود.

ب) دولت ایران تسهیلاتی برای نمایش فیلمهای چکسلواکی در آرشیو ایرانی فیلمها نایل خواهد شد.

ماده ۱۷

طرفین اطلاعات و تجارب خود را درباره رشته‌های مختلف هنری من جمله

نقاشی، سینما، معماری و شهرسازی مبادله می نمایند.
مجری قسمتی از مادهٔ اخیرالذکر وزارت مسکن و شهرسازی ایران است.

فصل دوم

الف) علوم

مادهٔ ۱۸

طرفین تسهیلاتی در مورد همکاری میان آکادمی علوم چکسلواکی و فرهنگستان شاهنشاهی «آکادمی» علوم ایران قایل خواهند شد.

مادهٔ ۱۹

طرفین نسبت به مبادلهٔ محققان علمی به مدت پنج ماه اقدام خواهند کرد، زمینه‌های تحقیق از مجرای سیاسی مورد موافقت قرار خواهد گرفت.

ب) آموزش عالی

مادهٔ ۲۰

دانشگاه تهران دو بورس تحصیلی در رشتهٔ زبان و ادبیات فارسی و یا رشته‌های دیگر مربوط به فرهنگ و ادب ایران به مدت یک سال به دو نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه زبانهای شرقی چکسلواکی واگذار خواهد کرد و دولت چکسلواکی متقابلاً دو بورس تحصیلی در رشته‌هایی که بعداً تعیین می‌گردد در اختیار دانشگاه تهران قرار خواهد داد.

مادهٔ ۲۱

بنیاد فرهنگ ایران حاضر است سه نفر دانشجو و یک استاد را با تقبل کلیهٔ مخارج در هر سال به منظور کارآموزی در زمینهٔ زبان فارسی و فرهنگ ایرانی به مدت دو ماه در پژوهشکدهٔ فارسی بپذیرد.

مادهٔ ۲۲

بنیاد فرهنگ ایران یک محقق را به مدت دو ماه به منظور تحقیق در زمینهٔ زبان، تاریخ، فرهنگ و زبانشناسی به چکسلواکی اعزام خواهد داشت.

مادهٔ ۲۳

دانشگاه اصفهان یک هیئت سه نفری را به مدت دو هفته، به منظور بازدید از مؤسسات آموزش عالی چکسلواکی و آشنایی با روشهای برنامه‌ریزی آموزشی و همچنین بازدید از مراکز تولید لوازم فنی برای دانشگاه به آن کشور اعزام خواهد داشت.

ماده ۲۴

دانشگاه صنعتی آریامهر به منظور آشنایی با برنامه ریزی های آموزش فنی و پژوهش های صنعتی هیئتی را به مدت یک هفته تا ده روز به چکسلواکی اعزام و متقابلاً یک هیئت دانشگاهی و علمی آن کشور را به همان مدت می پذیرد.

ماده ۲۵

دانشگاه صنعتی آریامهر مایل است تا اطلاعات مربوط به انجام طرح های صنعتی و پژوهشی چکسلواکی را دریافت نموده و همچنین فهرستی از زمینه های فنی که مراکز علمی آن کشور قادر به ارائه اطلاعات علمی باشند دریافت نماید.

ماده ۲۶

دانشگاه آذربادگان مایل است یک نفر از اعضای علمی گروه مهندسی راه و ساختمان را به منظور تحقیق در رشته ساختمان به مدت نه ماه به آن کشور اعزام نموده و متقابلاً یک استاد را در رشته راه سازی یا آبرسانی فاضلاب و یا تأسیسات آبی و بندری برای نیمسال اول تحصیلی و به منظور تدریس در آن دانشگاه به شرط دانستن زبان انگلیسی بپذیرد.

ماده ۲۷

دانشگاه آذربادگان دو تن از اعضای هیئت علمی دانشکده فنی خود را به منظور بازدید از مؤسسات علمی و فنی چکسلواکی به مدت یک ماه به آن کشور اعزام نموده و متقابلاً دو نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه های آن کشور را به همان مدت به منظور بازدید و ایراد سخنرانی و تشکیل سمینار خواهد پذیرفت.

ماده ۲۸

پلی تکنیک تهران یک هیئت علمی که از سه نفر مهندس در زمینه های شیمی، برق و مکانیک تشکیل شده باشد به مدت دو هفته به چکسلواکی اعزام داشته و متقابلاً یک هیئت مشابه را به مدت دو هفته برای تشکیل سمینارها و ایراد کنفرانس ها می پذیرد.

ماده ۲۹

طرفین همکاری مستقیم میان پلی تکنیک تهران و مدرسه عالی مشابه جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی را تشویق خواهند کرد.

ماده ۳۰

دانشگاه جندی شاپور دو نفر از اساتید رشته‌های پزشکی و علوم پایه چکسلواکی را به منظور بازدید از آن دانشگاه و تشکیل سمینار به مدت دو هفته می‌پذیرد.

ماده ۳۱

دانشگاه تربیت معلم مایل است یک هیئت علمی سه نفری از دانشکده علوم خود را به منظور بازدید از مؤسسات عالی آموزش و آشنایی با روشهای برنامه‌ریزی آموزشی به چکسلواکی اعزام دارد. ضمناً هیئت علمی فوق از لابراتوارها و مراکز تحقیقی نیز بازدید خواهد نمود.

ماده ۳۲

همچنین این دانشگاه علاقه‌مند است دو تن از اساتید دانشکده علوم تربیتی خود را برای بازدید از مؤسسات تربیتی به مدت دو هفته به چکسلواکی اعزام دارد.

ماده ۳۳

دانشگاه تربیت معلم متقابلاً یک هیئت علمی چکسلواکی را که از چهار نفر تشکیل شده و به دانشکده‌های علوم و دانشکده‌های تعلیم و تربیت وابسته باشند به مدت ۲۰ روز پذیرا خواهد شد.

ماده ۳۴

مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی آموزشی علاقه‌مند است هیئتی مرکب از دو نفر از اعضای علمی خود را به مدت یک هفته تا ده روز به منظور مطالعه در نهادها و سیاستهای جاری در چکسلواکی به آن کشور اعزام دارد و متقابلاً دو کارشناس را در زمینه‌های یاد شده پذیرا خواهد شد.

ماده ۳۵

کتابخانه پهلوی مایل است از تسهیلات دولت چکسلواکی جهت فتوکپی کتابها و مدارک خطی فارسی موجود در کتابخانه‌های آن کشور بویژه کتابخانه دانشگاه براتیسلاوا برخوردار گردد. بدین منظور دولت چکسلواکی از یک یا دو کارشناس ایرانی پذیرایی خواهد کرد. مدت اقامت آنها در چکسلواکی بعداً از مجرای سیاسی تعیین خواهد شد.

ماده ۳۶

طرفین مقدمات انعقاد موافقتنامه‌ای که در آن شناسایی متقابل مدارک تحصیلی

متوسطه و دانشنامه‌های دانشگاهی صادره از طرف مؤسسات آموزشی دو طرف که شرایط و مقررات آن پیش‌بینی شده باشد را فراهم کرده و بدین منظور دولت ایران در طول برنامه حاضر یک هیئت دو نفری از چکسلواکی را جهت مطالعه و تبادل نظر و تجارب می‌پذیرد. مسئول اجرای این برنامه از طرف ایران وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت آموزش و پرورش می‌باشند.

ماده ۳۷

طرفین مبادله انتشارات علمی و آموزشی را به زبانهای انگلیسی، فرانسه، آلمانی و روسی بین کتابخانه‌های دانشگاهها و آکادمی علوم چکسلواکی از یک طرف و کتابخانه‌ها و دانشگاههای اصفهان و آذربادگان و مراکز علمی ایران را از طرف دیگر تشویق خواهند کرد.

ماده ۳۸

دولت چکسلواکی هر سال دو بورس تحصیلی به دانشجویانی که علاقه‌مندند تحصیلات عالی خود را در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی آن کشور به پایان برسانند اعطا خواهد کرد.

فصل سوم

آموزش و پرورش

ماده ۳۹

در مدت اعتبار این برنامه، طرفین دو کارشناس صنایع فلزی (متالورژی) را به منظور بازدید از آموزشگاههای حرفه‌ای و فنی یکدیگر و انجام مطالعات در زمینه برنامه‌ریزی آموزشی این فن به مدت سه هفته مبادله خواهند کرد.

ماده ۴۰

طرفین یک کارشناس را در زمینه تربیت معلم فنی و حرفه‌ای به مدت دو هفته مبادله خواهند کرد.

ماده ۴۱

طرفین دو کارشناس به منظور مطالعه در زمینه صنایع شیمیایی و سیلیکات‌ها به مدت پانزده روز مبادله خواهند نمود.

ماده ۴۲

وزارت آموزش و پرورش مایل است دو بورس کارآموزی هرکدام به مدت دو سال به منظور تکمیل معلومات کارآموزان یا دو بورس تحصیلات عالی در زمینه صنایع شیمیایی و سیلیکات به مدت دو سال به منظور آموزش و مطالعه هنرآموزان انستیتوهای تکنولوژی در رشته کریستال سازی را بپذیرد.

ماده ۴۳

طرفین نسبت به مبادله دو کارشناس آموزش کودکان عقب مانده به مدت پانزده روز به شرح ذیل اقدام خواهند نمود:

الف) وزارت آموزش و پرورش یک نفر کارشناس به منظور مطالعه در زمینه آموزش و پرورش کودکان لال «ناگویا» و یک کارشناس جهت بررسی در زمینه تعلیم و تربیت کودکان کر «ناشنوا» به چکسلواکی اعزام خواهد داشت.

ب) دولت چکسلواکی یک کارشناس آموزش کودکان نابینا و نیمه بینا و یک کارشناس آموزش کودکان عقب مانده ذهنی را به منظور مطالعه در زمینه های مزبور به ایران اعزام خواهد داشت.

ماده ۴۴

دولت چکسلواکی در جشنواره فیلمهای آموزشی که از طرف وزارت آموزش و پرورش دولت شاهنشاه ترتیب می یابد شرکت خواهد کرد.

فصل چهارم

کودکان و نوجوانان

ماده ۴۵

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان مایل است با وزارت فرهنگ جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی سازمان فیلم چکسلواکی و دیگر سازمانهای مربوط به شرح زیر همکاری نماید:

الف) نمایش فیلمهای نقاشی متحرک چکسلواکی در سیزدهمین جشنواره بین المللی فیلم کودکان و نوجوانان سال ۱۹۷۸ در ایران.

ب) دعوت از دو نفر کارشناس فیلم ساز چکسلواکی در زمینه تولید فیلمهای نقاشی های متحرک به صورت عروسک و غیره (ANIMATION) در جشنواره فیلمهای

کودکان و نوجوانان.

پ) دعوت از یک گروه تئاتر عروسکی در تابستان ۱۹۷۸ یا ترجیحاً دعوت از گروه دراک DRAK در تابستان ۱۹۷۹ یا ۱۹۸۰.
ت) مشارکت ایران در نمایشگاه بین‌المللی نقاشی کودکان لیدیس در ۱۹۷۹ و ۱۹۸۰.

ث) مبادله دو هنرمند متخصص تئاتر عروسکی یا فیلم به مدت یک ماه دولت ایران دو مربی چکسلواکی را پذیرا خواهد شد.
ج) مؤسسه نشر ادبیات چکسلواکی کودکان از کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به منظور شرکت در نمایشگاه کتابهای کودکان دعوت خواهد کرد.
کانون نیز متقابلاً آثاری را که در ایران برای کودکان انتشار یافته است برای مؤسسات و ناشران مربوطه چکسلواکی ارسال و یک نفر ناظر را برای شرکت در بی‌ینال نقاشی کتابهای کودکان در ۱۹۷۸ به مدت یک هفته پذیرا خواهد شد.

فصل پنجم

مطبوعات رادیو و تلویزیون «وسایل ارتباط جمعی»

ماده ۴۶

مبادله دو نفر روزنامه‌نگار به مدت یک هفته تا ده روز.

ماده ۴۷

طرفین همکاری بین خبرگزاری‌های دو کشور را تشویق خواهند کرد.

رادیو

ماده ۴۸

الف) سازمانهای طرفین به مبادله نوارهای موسیقی کلاسیک و موسیقی فولکلوریک و آهنگهای روز و همچنین نوارهای ضبط شده از جشنواره‌های موسیقی در دیگر کشورها و برنامه‌های آموزشی جهت کودکان و نوجوانان و نیز برنامه‌های ادبی که در رشته ادبیات دراماتیک و شعر ضبط شده‌اند خواهند پرداخت. مبادلات فوق به‌طور رایگان انجام خواهد شد.

طرفین قرارداد برنامه‌های متعلق به شخص ثالث را مبادله نخواهند کرد.
طرفین مجاز هستند به انتخاب خود نسبت به پخش و یا حذف قسمتی از

برنامه‌های مورد مبادله اقدام کنند بدون اینکه تقلیل این قبیل برنامه‌ها موجب دگرگونی مضمون اصلی آنها شود.

ب) تشکیلات رادیویی طرفین برنامه‌های ویژه‌ای به مناسبت سفر شخصیت‌های برجسته هریک از طرفین و یا به مناسبت بازدید اشخاص مهم دو کشور پخش خواهند کرد.
پ) سازمان رادیویی طرفین در مدت اعتبار این برنامه به مبادله کارشناسان خواهند پرداخت.

مدت اقامت و رشته‌های تخصصی و برنامه‌های آنها در یک مهلت یکماهه پیش از سفر به کشور پذیرنده مورد توافق قرار خواهد گرفت.

تلویزیون

ماده ۴۹

طرفین به مبادله برنامه‌ها و فیلم‌های تلویزیونی در زمینه علمی، فرهنگی و ورزشی همچنین به مبادله برنامه‌ها و فیلم‌های تلویزیونی کودکان و نوجوانان براساس بازرگانی و غیر بازرگانی اقدام خواهند کرد. برنامه‌های مورد مبادله با ترجمه انگلیسی یا فرانسه آن همراه خواهد بود.

طرفین مجاز به انتقال برنامه‌های دریافتی به سازمانها و کشورهای ثالث نیستند.
طرفین می‌توانند برنامه‌های مبادله شده را به‌طور کامل یا با حذف قسمتی از آن به شرطی که به مفهوم کلی اثر، خللی وارد نسازد منتشر و پخش کنند.

ماده ۵۰

ایجاد ترتیبات لازم برای پخش برنامه‌های ویژه تلویزیونی به مناسبت سفر شخصیت‌های برجسته از یک کشور به کشور دیگر و یا انجام مراسم رسمی جشنهای ملی. در چنین موقعی طرفین تسهیلات لازم را برای روزنامه‌نگاران، خبرنگاران، عکاسان و فیلمبرداران طرف دیگر با توجه به قوانین و مقررات هر کشور فراهم خواهند ساخت.

ماده ۵۱

سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران در جشنواره‌های طلایی پراگ و جایزه دانوب شرکت خواهد کرد و متقابلاً سازمان رادیو تلویزیون چکسلواکی با ارسال فیلم در جشنواره فیلمسازان جوان منطقه آسیا و اقیانوس آرام شرکت می‌نماید.

ماده ۵۲

طی دوران اعتبار این برنامه، طرفین مبادرت به مبادله حداکثر دو کارشناس به مدت دو هفته به منظور تبادل تجربیات خواهند کرد.

مضافاً به اینکه سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران به هزینه خود دو نفر را به مدت سه ماه به منظور آموزش در زمینه تولید فیلمهای عروسکی و همچنین تولید برنامه های ویژه کودکان به چکسلواکی اعزام خواهد داشت.

فصل ششم

ورزش و تربیت بدنی

ماده ۵۳

در مدت اعتبار این برنامه تماسهایی برحسب موارد در زمینه تربیت بدنی و ورزش اخذ خواهد شد:

الف) فدراسیون کشتی همه ساله از تیم ملی کشتی چکسلواکی دعوت می نماید تا در مسابقات بین المللی جام آریامهر شرکت نماید و متقابلاً ایران تیم کشتی خود را برای شرکت در مسابقات بین المللی کشتی ۱۹۷۹ چکسلواکی اعزام می دارد.

ب) فدراسیون شنا یک تیم مرکب از پنج نفر در ۱۹۷۹ به مدت یک هفته به چکسلواکی اعزام داشته و متقابلاً یک تیم چکسلواکی ۱۹۸۰ پذیرا خواهد شد.

پ) فدراسیون دوومیدانی مایل است در رشته پرتاب دیسک چکش و غیره یک نفر مربی از چکسلواکی استخدام کند.

ت) فدراسیون والیبال در نظر دارد به هزینه خود دو مربی به چکسلواکی اعزام دارد تا در دوره های تکمیلی و تربیتی مربیان آن کشور شرکت کنند.

ث) پیشنهاد می کند که در سالهای ۱۹۷۹ و ۱۹۸۰ بین تیمهای والیبال پسران و دختران ایران و چکسلواکی مسابقاتی برقرار گردد.

ج) فدراسیون بوکس ایران یک تیم ۱۱ نفره با سه همراه (یک سرپرست یک مربی یک پزشک) در ۱۹۷۹ به چکسلواکی اعزام داشته و از تیم مشابهی در ۱۹۸۰ پذیرا خواهد شد.

ماده ۵۴

دولت ایران امکان انعقاد یک پیمان همکاری مستقیم بین مرکزی ورزشی دو

کشور را مورد مطالعه قرار خواهد داد.

ماده ۵۵

تشکیلات ورزشی دو کشور هیئتهایی را که از اشخاص مجرب و آگاه تشکیل شده‌اند، مأمور مطالعه و بررسی امکانات برقراری روابط نزدیکتر و بیشتری را بین دو کشور خواهند نمود.

دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی از نمایندگان سازمان ورزشی ایران دعوت خواهد کرد که در ژوئن ۱۹۸۰ از جشنهای ورزشی «اسپارتاکیاد» «SPARTAKIAD» چکسلواکی دیدن به عمل آورند.

تاریخ بازدید هیئت ورزشکاران چکسلواکی از ایران بعداً از مجرای سیاسی تعیین خواهد شد.

ماده ۵۶

طرفین به مبادله آثار و کتب ورزشی ترجیحاً به زبانهای انگلیسی و فرانسه مبادرت خواهند نمود.

فصل هفتم

شرایط مالی

ماده ۵۷

مبادله هیئتها و افرادی که به موجب این برنامه انجام می‌گیرد براساس مقررات مللی ذیل خواهد بود:

- الف) هزینه سفر رفت و آمد و کرایه بار به عهده کشور اعزام کننده است.
- ب) هزینه سفر اشخاص یا گروهها در داخل کشور پذیرنده به عهده طرفی است که عهده دار پذیرایی شده است.
- پ) طرف پذیرنده، هزینه مسکن افراد و گروهها را تأمین نموده به علاوه برطبق مقررات داخلی مبلغی به عنوان دستمزد به آنها پرداخت خواهد کرد.
- ت) کشور پذیرنده هنگام ابتلای افراد و گروهها به بیماری‌های سخت و حاد به رایگان از آنها مراقبت پزشکی به عمل خواهد آورد.

ماده ۵۸

پرداخت هزینه‌های گروههای هنری به طریق ذیل انجام خواهد شد:

الف) پرداخت هزینه سفر رفت و برگشت اعضای گروه و هزینه‌های حمل و نقل اثاث شخصی و وسایل، (دکور)، صحنه‌آرایی لباس، آلات موسیقی و غیره متعلق به گروه و اعضای آن به عهده طرف اعزام کننده است.

ب) تأمین هزینه مسکن گروه‌های هنری و هزینه‌های ضروری برای اجرای برنامه‌ها و نمایشات به عهده کشور پذیرنده است. به علاوه، کشور پذیرنده مراقبت‌های پزشکی رایگان اعضای این گروه‌ها را تأمین کرده و در صورت لزوم یک نفر را به عنوان مترجم و راهنما در اختیار آنها خواهد گذاشت.

پرداخت پاداش و فوق‌العاده اعضا و گروه‌های هنری به عهده طرف پذیرنده و منوط به توافق قبلی طرفین در این زمینه خواهد بود.

ماده ۵۹

هزینه حمل و بیمه اشیایی که در نمایشگاه‌ها به نمایش گذاشته می‌شوند از کشور مبدا تا مقصد و یا بالعکس به عهده کشور فرستنده است و پرداخت کلیه هزینه‌های فوق هنگام ارسال اشیاء به نقاط داخلی و به نمایش گذاشتن آنها به عهده کشور پذیرنده است. هزینه چاپ کاتالوگ، کارتهای دعوت و کلیه تبلیغاتی که درباره نمایشگاه به عمل می‌آید به عهده کشور پذیرنده است. طرف اعزام کننده موظف است حداقل سه ماه پیش از برگزاری نمایشگاه مدارک و اطلاعات لازم را تهیه نموده و در اختیار کشور پذیرنده قرار دهد.

ماده ۶۰

هزینه سفر رفت و برگشت دارندگان بورس را کشور اعزام کننده خواهد پرداخت.

ماده ۶۱

دولت چکسلواکی تسهیلات ذیل را درباره دانشجویان ایرانی مقیم آن کشور مورد موافقت قرار خواهد داد:

الف) بورس ماهانه‌ای به مبلغ هشتصد کورون.

ب) تحصیل و مطالعه رایگان.

پ) حق استفاده از خوابگاه‌ها و رستورانهای دانشگاهی با همان شرایط دانشجویان چکسلواکی.

ت) اعطای فوق‌العاده سالیانه‌ای به مبلغ چهار صد کورون برای خرید کتاب و

بار دوم در آغاز سال چهارم تحصیلات.

ج) مراقبتهای پزشکی رایگان هنگام بیماری‌های حاد.

دولت شاهنشاهی ایران تسهیلات ذیل را درباره دانشجویان چکسلواکی مورد موافقت قرار خواهد داد:

الف) اعطای بورس ماهیانه‌ای به مبلغ ۸,۰۰۰ ریال برای دوره لیسانس، ۹,۰۰۰ ریال برای فوق لیسانس و ۱۰,۰۰۰ ریال برای دوره دکترا.

ب) مسکن و خوراک با همان شرایطی که دانشجویان ایرانی از آن برخوردارند.

پ) مراقبتهای پزشکی هنگام بیماری‌های حاد.

دولت چکسلواکی تسهیلات زیر را برای دانشجویان و کارآموزان ایرانی فوق لیسانس و دکترا فراهم خواهد ساخت:

الف) بورس ماهانه‌ای به مبلغ ۱۲۰۰ کورون.

ب) تحصیل و مطالعه رایگان.

پ) اقامت و صرف غذا در بوفه‌های دانشجویی با همان شرایطی که برای دانشجویان چکسلواکی فراهم است.

ت) مراقبت پزشکی رایگان در صورت بروز بیماری حاد.

فصل هشتم

مقررات عمومی

ماده ۶۲

کشور اعزام کننده لااقل دو ماه قبل از عزیمت افراد و اعضای گروهها، کشور پذیرنده را از وضع و شرایط و معلومات زبان خارجی اشخاص و اعضای هیئت ها آگاه خواهد ساخت. کشور پذیرنده در ظرف یک ماه موافقت خود را به کشور اعزام کننده اطلاع خواهد داد.

کشور اعزام کننده لااقل ده روز پیش از عزیمت افراد و گروهها تاریخ ورود و نوع وسیله مسافرت آنها را به کشور پذیرنده اطلاع خواهد داد.

ماده ۶۳

هر نوع توضیح اضافی درباره اجرای این برنامه، یا شرایط آن و نیز هرگونه تغییرات احتمالی در آن منوط به مذاکره و توافق طرفین از مجاری سیاسی خواهد بود.

برنامه حاضر تا سی و یکم دسامبر سال ۱۹۸۰ معتبر خواهد بود.
این برنامه در تاریخ هشتم ژوئن در دو نسخه به زبان فرانسه تنظیم و امضا گردید.

امضا

معاون وزارت امور خارجه

امضا

از طرف دولت شاهنشاهی

ایران

مرتضی قدیمی نوایی معاون

امور فرهنگی و اجتماعی

وزارت امور خارجه

لیست اسامی اعضای هیئت چکسلواکی

رئیس هیئت:

آقای زدنگ ترهلیک

معاون وزیر امور خارجه

اعضای هیئت:

آقای کارل کومارک

مدیرکل اداره روابط فرهنگی وزارت فدرال امور خارجه

آقای آنتونین زروست

از رؤسای قسمتهای اداره روابط فرهنگی وزارت فدرال امور خارجه

آقای لوبوس تراونی چک

دستیار اداره روابط خارجی وزارت فرهنگ جمهوری سوسیالیستی چک

خانم مارگیتا ماتلونوا

از مقامات وزارت فرهنگ جمهوری سوسیالیستی اسلواک

آقای جی. بورس

از رؤسای قسمتهای اداره روابط خارجی وزارت آموزش جمهوری سوسیالیستی چک

آقای یولیوس مولنار

از رؤسای قسمتهای اداره روابط خارجی وزارت آموزش جمهوری سوسیالیستی اسلواک

خانم آ. اچکوا

از مقامات اداره روابط خارجی آکادمی علوم چکسلواکی

لیست اسامی اعضای هیئت ایرانی

رئیس هیئت:

آقای مرتضی قدیمی نوائی

معاون وزیر امور خارجه در امور فرهنگی و اجتماعی

اعضای هیئت:

آقای پرویز اتابکی

رئیس اداره فرهنگی، علمی و تکنیکی وزارت امور خارجه

آقای محمدتقی مایلی

مدیرکل امور بین المللی وزارت فرهنگ و هنر

خانم مریم دفتری

مدیرکل امور بین المللی وزارت آموزش و پرورش

آقای مسعود محرابی

مدیرکل امور بین المللی و روابط علمی وزارت علوم و آموزش عالی

آقای علی فاضلی

قائم مقام مدیرکل روابط بین المللی سازمان ورزش

خانم آذر خیام

مسئول اصلی مبادلات فرهنگی، علمی و تکنیکی وزارت امور خارجه

۲۶. پروتکل چهارمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی

پروتکل چهارمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی، علمی و فنی

بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی

۱. چهارمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی از بیست تا بیست و چهار ژوئن ۱۹۷۸ در پراگ برگزار گردید.

۲. ریاست هیئت ایرانی را عالی جناب کاظم خسروشاهی، وزیر بازرگانی و ریاست هیئت چک را عالی جناب لئوپولد لر، وزیر دارایی به عهده داشتند.

۳. اسامی اعضای دو هیئت را به عنوان ضمایم ۱ و ۲ این سند ملاحظه می‌فرمایید.

۴. تصمیم گرفته شد مذاکرات و مباحثات کمیسیون مشترک را چهار کمیته پیگیری کنند:

یک کمیته ویژه بررسی زمینه‌های صادرات چکسلواکی به ایران، یک کمیته دیگر ویژه بررسی زمینه‌های صادرات ایران به چکسلواکی، کمیته سوم ویژه حل و فصل مسائل مربوط به همکاری‌های اقتصادی و مالی و یک کمیته هماهنگ کننده که کار ادغام گزارشهای سه کمیته مذکور به منظور تنظیم و فرموله کردن پروتکل را به عهده خواهد داشت.

به منظور تضمین پیگیری مطلوب امور مربوطه مقرر شد کمیته هماهنگ کننده در فواصل زمانی معین، پیشرفت همکاری بین دو کشور را مورد بررسی قرار داده در مورد آن گزارش بدهد.

۵. کمیسیون مشترک، روابط اقتصادی و تجاری بین دو کشور را از زمان برگزاری سومین اجلاس خود بررسی کرده افزایش حجم تجارت مشترک را خاطر نشان ساخت و دو هیئت درباره توسعه آتی روابط اقتصادی و تجاری دو کشور به تبادل نظر پرداخته امکانات بالقوه توسعه فعالیت‌های مربوطه را مورد تأیید قرار دادند.

۶. کمیسیون مشترک در ارتباط با پروتکل موافقتنامه درازمدت تجارت امضا شده

به تاریخ ۵ ژوئن ۱۹۷۸ در تهران که اجازه می دهد حجم و تنوع تجارت مشترک در دوره زمانی ۱۹۷۸-۱۹۷۹ بیشتر توسعه یابد، ابراز خرسندی کرد.

۷. دو هیئت، امکانات استفاده کامل طرف ایرانی از تسهیلات اعتباری چکسلواکی در حدود مقررات موافقتنامه همکاری های اقتصادی و فنی مورخ ۱۲ مارس ۱۹۶۹ را بررسی کردند و به منظور استفاده کامل از مبلغ باقیمانده جمع این تسهیلات اعتباری، طرفین موافقت کردند برای افزایش مهلت انعقاد قراردادهای مربوطه تا ۳۱ دسامبر ۱۹۸۰ اقدامات لازم به عمل آید.

۸. با توجه به مینوتهای مذاکرات امضا شده در ماه اوت ۱۹۷۷ در پراگ، کمیسیون مشترک در مورد راههای مناسب چگونگی اجرای نتیجه گیری های متخذه طبق مشاوره های به عمل آمده در ماه مارس ۱۹۷۸ در تهران به مذاکره پرداخت.

طرف چکسلواک خاطر نشان ساخت که مقرر شده است از سال ۱۹۸۰ به بعد، گاز طبیعی ایران به چکسلواکی صادر شود و این امر حجم تجارت مشترک را به طور قابل ملاحظه ای افزایش خواهد داد و اعلام داشت قصد دارد پیش نویس موافقتنامه ای در ارتباط با توسعه افق همکاری های اقتصادی مربوطه دو کشور تهیه و تسلیم کند.

۹. طرفین بر این باورند که تبادل اطلاعات مربوط به متدها و تکنیکهای برنامه ریزی دو کشور به سود ایران و چکسلواکی خواهد بود و مقرر شد سازمانها و مقامات مربوطه دو کشور، امکانات تماس گیری های نزدیکتر به منظور مبادله تجربیات خود در زمینه های بالا را مورد مطالعه قرار دهند.

۱۰. طرفین، وضعیت کنونی و چشم اندازهای صدور کالا و محصول و از جمله کالاهای ساخته شده، از ایران به چکسلواکی را بتفصیل مورد مذاکره قرار دادند، تأیید کردند که امکانات مطلوبی در این ارتباط وجود دارد و طرف چک یادآور شد که بازار چکسلواکی، فرصتهای متعدد و نامحدودی برای صدور کالا و محصول ایرانی به چکسلواکی عرضه می کند و طرفین همچنین در مورد مطلوب بودن همکاری اتاقهای بازرگانی دو کشور در ارتباط با شرکت دو کشور در نمایشگاههایی که در ایران و چکسلواکی برگزار خواهند گردید نیز به توافق رسیدند.

طرف ایرانی، توجه کمیسیون مشترک را به نتایج مذاکرات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران که همزمان با گردهمایی کمیسیون مشترک در پراگ به عمل آمدند، جلب

کرد و تأیید گردید که نمایندگان فوق الذکر، لیستی از کالاهای آماده برای تحویل فوری و فروش به چکسلواکی را به سازمانهای خریدار مربوطه آن کشور تسلیم کرده اند. طرف چکسلواکی خاطرنشان ساخت که تقاضا برای این قبیل کالاها در بازار چکسلواکی وجود دارد و مقرر گردید طرفین مربوطه تماسهای نزدیک خود را دنبال کرده مذاکرات لازمه را به عمل آورند.

طرف چک، پیشنهادهای تسلیم شده در این زمینه و جریان خرید کالاهای ایرانی در چکسلواکی را به منظور تضمین توسعه فروش این کالاها در بازار چکسلواکی بسرعت مود بررسی قرار خواهد داد.

۱۱. کمیسیون، نتایج به دست آمده از همکاری دوجانبه در زمینه صنایع را مورد بررسی قرار داده از بابت انجام پروژههای در دست اجرا در زمینههای گوناگون ابراز رضایت نمود. طرفین موافقت کردند توسعه اجرای پروژههای بالا را از نزدیک دنبال کنند و برای تسریع انجام موفقیت آمیز آنها، در این ارتباط هرچه بیشتر همکاری داشته باشند. در جریان برگزاری مذاکرات، طرف چک پیشنهادهایی برای همکاری بیشتری مطرح کرد و اطلاعاتی در مورد مرحله کنونی اجرای پروژهها از زمان برگزاری اجلاسهای قبلی کمیسیون مشترک تاکنون ارائه نمود و مقرر شد این پیشنهادها به صورت کتبی برای بررسی به طرف ایرانی تسلیم گردند.

طرف ایرانی این پیشنهادها را به طور کامل و تفصیلی مورد بررسی قرار خواهد داد و نقطه نظرهای خود را در مورد آنها به موقع خود اعلام خواهد کرد و انجام معاملات آتی مربوط به آنها را تسهیل خواهد نمود.

۱۲. کمیسیون، مواد مربوطه پروتکل اجلاس سوم را مورد ملاحظه قرار داد و به این نتیجه رسید که امکاناتی برای همکاری بیشتر در زمینههای زیر وجود دارند و طرفین باید همکاریهای اقتصادی، علمی و فنی در زمینههای کشاورزی و صنعت تهیه مواد غذایی بین دو کشور را تشویق و ترغیب کنند:

الف) تحویل انواع ماشین آلات کشاورزی به تقاضای هریک از دو طرف.

ب) استفاده از تجربیات و دانش فنی چکسلواکی برای افزایش تولید مواد غذایی و پیشگیری از زیانهایی که ممکن است متوجه تولید کشاورزی شوند.

ج) ماشین آلات و تجهیزات لازم برای افزایش ظرفیت تولید واحدهای زراعی و

همچنین به وجود آوردن امکانات جدید برای تولید در مناطق روستایی.

طرف چک لیستی از پیشنهادهای مربوط به همکاری بیشتر در زمینه های فوق را تسلیم کرد و طرف ایرانی موافقت نمود این پیشنهادهای را مورد بررسی و ملاحظه قرار داده نظرات خود را در مورد آنها در آینده نزدیک تسلیم کند.

۱۳. کمیسیون یادآور شد که امکانات بالقوه موافقتنامه همکاری های اقتصادی، صنعتی، علمی و فنی امضا شده به تاریخ اول دسامبر ۱۹۷۶ به طور کامل مورد بهره برداری قرار نگرفته اند و در همین ارتباط تأیید شد که تبادل کارشناس، تهیه نیروی انسانی کارآمد، آموزش تکنیسین و مهندس و تبادل مشاور و اطلاعات علمی و فنی در این زمینه می تواند به سود دو کشور تمام شود.

کمیسیون به این نتیجه رسید که در ارتباط با مواد همکاری فوق الذکر، به زمینه های صنعت مهندسی، صنایع چرم کفش و نساجی، آبیاری، تهیه و تدارک ذخایر آب و زمین شناسی، توجه خاصی باید مبذول گردد. در همین ارتباط مقرر شد طرف چک در طی سه ماه آینده یک پیشنهاد تفصیلی تر و مشخصتری برای همکاری آتی دو کشور در موارد فوق الذکر به طرف ایرانی تسلیم کند و طرف ایرانی تا پایان ۱۹۷۸ نظرات خود را درباره پیشنهادهای چکسلواکی ارائه نماید.

۱۴. کمیسیون از بابت مذاکرات انجام شده برای همکاری در زمینه فعالیت های زمین شناسی بین دو کشور ابراز رضایت نمود و مقرر گردید برای توسعه بیشتر همکاری در این زمینه و عمق و تنوع بخشیدن به آن، سازمانهای مربوطه دو کشور با یکدیگر همچنان در تماس باشند.

۱۵. اجلاس بعدی کمیسیون مشترک حتی المقدور در اوایل ۱۹۷۹ در تهران برگزار خواهد شد.

۱۶. در تاریخ ۲۴ ژوئن ۱۹۷۸ در دو نسخه اصلی به انگلیسی که هردو به یک میزان معتبرند در پراگ به امضا رسید.

رئیس هیئت ایرانی	رئیس هیئت چک
امضا	امضا
کاظم خسروشاهی	لئوپولد لر
وزیر بازرگانی	وزیر دارایی

ضمیمهٔ یک

لیست اسامی اعضای هیئت ایرانی شرکت کننده در کمیسیون مشترک
ایران - چکسلواکی

عالی جناب کاظم خسروشاهی

وزیر بازرگانی

عالی جناب ناصر گنجی‌ای

قائم مقام وزیر بازرگانی در امور اقتصادی و بین المللی

عالی جناب عباس حیدری

قائم مقام وزیر کشاورزی و توسعهٔ روستایی در صنایع روستایی فعالیت‌های غیرمزرعه‌ای*

آقای احمد غفاری

رئیس ادارهٔ امور اقتصادی وزارت امور خارجه

آقای فریبرز قدر

رئیس مرکز توسعه و تشویق صادرات ایران

آقای فیض الله پورفتحی

مدیرکل همکاری‌های اقتصادی با کشورهای سوسیالیستی وزارت دارایی و امور اقتصاد

آقای خسرو فاضل

مدیرکل تجارت خارجی وزارت بازرگانی

آقای بهمن صنیعی

رئیس امور بین المللی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

آقای کامران مؤید دادخواه

رئیس ادارهٔ برنامهٔ سنجی** و اقتصاد عمومی سازمان برنامه و بودجه

خانم هازمیک مارکاریان

رئیس دفتر وزیر بازرگانی

آقای علی کافی

* non-farm.

**Plannometrics.

قائم مقام مدیرکل وزیر دارایی و امور اقتصاد در امور همکاری های اقتصادی با کشورهای

سوسیالیستی

آقای محمد ابراهیم عباسیان

قائم مقام مدیرکل امور اقتصادی و بین المللی وزارت بازرگانی

آقای محمد قاسم ابریشمی

رئیس اداره تجارت خارجی با اروپای خاوری وزارت بازرگانی

آقای عظیم عظیمی گهر

کارشناس مسئول وزارت بازرگانی

ضمیمه دو

لیست اسامی اعضای هیئت چک شرکت کننده در کمیسیون

مشترک ایران - چکسلواکی

عالی جناب لئوپولد لر CSC *

وزیر دارایی

عالی جناب یاروسلاو یاکوبک

قائم مقام وزیر تجارت خارجی

عالی جناب فرانسیسک شک - لاپینا

قائم مقام وزیر صنایع مهندسی عمومی

عالی جناب فرانسیسک شک کرد

قائم مقام وزیر کشاورزی و مواد غذایی

عالی جناب پاول مچورا

قائم مقام وزیر صنایع ساختمانی

عالی جناب زدنک میکش

قائم مقام وزیر صنایع

عالی جناب کارل هاولیک

سفیر و مدیرکل از وزارت امور خارجه

اوتا هنیش

قائم مقام مدیرکل اداره نخست وزیری

یان گارچار

مدیرکل وزارت فدرال تجارت خارجی

یاروسلاو پلچ

مدیرکل کمیسیون برنامه ریزی دولتی

یوزف پروچازکا

مدیرکل روابط بین المللی وزارت فدرال متالورژی و صنایع مهندسی سنگین

دکتر زدنگ گاوندا
 مدیرکل وزارت فدرال توسعه سرمایه گذاری و فنی
 واکلاو چرنی
 رئیس قسمت روابط بین المللی مؤسسه زمین شناسی چکسلواکی
 آقای ولادیمیر رودولف
 مشاور بازرگانی
 میروسلاو - اوک روهملی
 وابسته بازرگانی
 آقای یوزف ماشا
 دبیر بخش چک کمیسیون مشترک
 دکتر یان کری - چی
 از معاونان وزارت فدرال دارایی

جمهوری چین (تایوان) (۱ - ۳۲)

۱. موافقتنامه فرهنگی

موافقتنامه فرهنگی بین جمهوری چین و ایران

نظر به اینکه دولت جمهوری چین و دولت شاهنشاهی ایران علاقه مند به تحکیم روابط دوستی فی مابین بوده و خواهان بسط و توسعه همکاری فرهنگی بین دو کشور می باشند، طبق اصول منشور ملل متحد و اساسنامه یونسکو تصمیم به عقد موافقتنامه فرهنگی گرفته و بدین منظور:

دولت جمهوری چین:

جناب آقای دکتر یه کون چائو، وزیر امور خارجه

دولت شاهنشاهی ایران:

جناب آقای دکتر علیقلی اردلان وزیر امور خارجه

را بعنوان نمایندگان تام الاختیار خود برگزیده و نامبردگان پس از مبادله اعتبارنامه های خود که صحیح و معتبر بود در مواد زیر توافق نمودند.

ماده ۱

طرفین معظمین متعهدین کوشش خواهند نمود که روابط فرهنگی بین دو کشور بسط یافته و بدین وسیله موجبات تشدید روابط معنوی دولت بیشتر فراهم گردد.

ماده ۲

طرفین معظمین متعهدین به منظور حفظ همکاری صمیمانه و مفید فی مابین در امور فرهنگی و آموزشی و علمی و فنی و هنری و ورزشی متقابلاً تسهیلات ممکنه را معمول خواهند داشت.

ماده ۳

طرفین معظمین متعاهدین، مطالعه زبان و تاریخ و تمدن طرف متعاهد دیگر را در سرزمین خود تشویق نموده و تسهیلات لازم را برای توسعه این منظور فراهم خواهند کرد.

ماده ۴

طرفین معظمین متعاهدین، مبادله استادان دانشگاه و اعضای مؤسسات علمی و فرهنگی را تسهیل نموده و در صورت امکان بورس تحصیلی و تکمیلی و وسایل ایاب و ذهاب و مخارج زندگی به آنان اعطا خواهند نمود.

ماده ۵

طرفین معظمین متعاهدین، فعالیتهای فرهنگی کشور متعاهد دیگر را از قبیل تشکیل نمایشگاهها و کنسرتها و ترتیب مسابقه های ورزشی و نیز مبادله فیلم و برنامه های رادیویی تشویق خواهند کرد.

ماده ۶

طرفین معظمین متعاهدین اقدام لازم را برای اجرای مواد مذکور در فوق به عمل خواهند آورد.

ماده ۷

این موافقتنامه طبق موازین قانونی هریک از طرفین معظمین متعاهدین به تصویب خواهد رسید و اسناد مصوب هرچه زودتر مبادله خواهد شد و موافقتنامه یک ماه پس از مبادله اسناد مصوب به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۸

مدت اعتبار این موافقتنامه پنج سال است و چنانچه حداقل شش ماه قبل از انقضای مدت مزبور فسخ آن اعلام نشود، برای دوره پنج سال دیگر معتبر خواهد بود و دوره های پنج ساله بعد نیز مشمول همین تشریفات خواهند بود.

ماده ۹

این موافقتنامه در دو نسخه هریک به زبانهای چینی، فارسی، انگلیسی تنظیم شد و چنانچه اختلافی در تفسیر آن روی دهد متن انگلیسی معتبر است.
بنا به مراتب فوق نمایندگان تام الاختیار طرفین معظمین متعاهدین این موافقتنامه را امضا و به مهر خود ممهور نمودند.

تهران به تاریخ یازدهم یازدهمین ماه چهل و ششمین سال جمهوری چین مطابق با
بیستم آبانماه یکهزار و سیصد و شش و یازدهم نوامبر یکهزار و نهصد و پنجاه و هفت.
از طرف دولت جمهوری چین
امضا

از طرف دولت شاهنشاهی ایران
امضا

۲. موافقتنامه فنی در امور کشاورزی

موافقتنامه مربوط به همکاری فنی کشاورزی برای کاشت برنج

وزارت کشاورزی ایران و وزارت امور اقتصادی جمهوری چین ملی به منظور توسعه همکاری‌های کشاورزی در زمینه کاشت برنج موافقتنامه‌ای به شرح زیر منعقد می‌نماید.

ماده اول - وزارت امور اقتصادی چین ملی به منظور ترویج روشهای پیشرفته کشت و کار برنج برای افزایش محصول در واحد سطح و ترتیب دادن مزارع آموزشی هیئتی از کارشناسان فنی برنجکار خود را برای مدت دو سال به ایران اعزام خواهد داشت. این هیئت با ایستگاه آزمایش برنج در آمل نیز از نظر انجام تحقیقات همکاری خواهد نمود. هیئت مزبور تشکیل خواهد شد از ۴ تا ۶ نفر کارشناس (که یک نفر از آنها ریاست هیئت را عهده‌دار خواهد بود) و ۸ نفر تکنیسین مزارع - براساس این موافقتنامه هیئت مذکور برنامه عملیات اجرایی سالانه خود را - تهیه و پس از تصویب وزارت کشاورزی ایران به موقع اجرا خواهند گذاشت.

ماده دوم - هزینه رفت و برگشت (از طریق هوایی) اعضای هیئت بین تایپه و تهران و همچنین پرداخت فوق‌العاده‌های مأموریت و اعاشه آنها برای مدتی که در ایران انجام وظیفه خواهند نمود از طریق وزارت کشاورزی ایران پرداخت خواهد شد. میزان فوق‌العاده مأموریت و اعاشه به شرح زیر خواهد بود.

رئیس هیئت ماهانه: ۶۵,۹۲۰ ریال سایر کارشناسان هریک ماهانه ۵۲,۵۶۰ ریال و هریک از تکنیسینهای مزارع ماهانه ۳۲,۸۴۰ ریال. کلیه هزینه‌های اداری هیئت بر عهده وزارت کشاورزی ایران خواهد بود.

پرداختهای مربوط به فوق‌العاده مأموریت و فوق‌العاده اعاشه هریک از کارشناسان چین ملی (اعم از رئیس و اعضای هیئت و تکنیسینهای مزارع) مندرج در این ماده به این صورت خواهد بود که ۵۰٪ آن به ریال و ۵۰٪ دیگر به دلار امریکایی پرداخت خواهد گردید.

ماده سوم - وزارت امور اقتصادی چین ملی از بدو امر ابزار و لوازم کار، کود، مواد حشره کش و بذر برنج را در اختیار هیئت خواهد گذاشت.

وزارت کشاورزی ایران سوخت ماشین‌آلات زراعی مورد مصرف هیئت و همچنین سرویس و تعمیرات آنها را تأمین خواهد نمود.

ماده چهارم - هیئت اختیار کافی برای به کار بردن اراضی زراعتی که در دسترس آنها گذارده می شود داشته و کلیه محصول به دست آمده از مزارع مورد عمل تحویل وزارت کشاورزی ایران خواهد شد، به استثنای مقداری از آن که جهت مصرف شخصی اعضا برداشت خواهد شد.

ماده پنجم - وزارت کشاورزی ایران هزینه عملیات مربوط به آماده نمودن زمین، ساختمان منابع آب، آبیاری و زهکشی را تأمین خواهد نمود.

ماده ششم - هیئت کارشناسان فنی چین اقدامات لازم برای آشنا ساختن کارمندان فنی ایرانی به روشهای پیشرفته کشت و برداشت برنج از طریق تعلیم در دوره های کوتاه مدت به عمل خواهند آورد.

ماده هفتم - وزارت کشاورزی ایران محل سکونت مناسب و دفتر کار با وسایل را برای اعضای هیئت تأمین خواهد نمود.

هزینه های درمانی اعضای هیئت نیز بر عهده وزارت کشاورزی ایران خواهد بود.

ماده هشتم - وزرات کشاورزی ایران دو نفر مأمور رابط و دو نفر مترجم جهت اقامت در محل و همکاری با هیئت مأمور خواهد نمود.

وزارت کشاورزی ایران به تعداد مورد نیاز اتومبیل صحرایی با راننده و کارگر برای اجرای برنامه ها خواهد گمارد.

ماده نهم - طرفین این موافقتنامه کلیه مساعی خود را به منظور اجرای مفاد آن به کار خواهند برد.

ماده دهم - این موافقتنامه از تاریخ ورود هیئت به ایران تا پایان مأموریت دو ساله هیئت مزبور به قوت خود باقی خواهد ماند و ممکن است با تراضی طرفین تمدید گردد.

این موافقتنامه در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی و انگلیسی که هر دو نسخه معتبر است تنظیم و پس از امضا، مبادله خواهد شد.

در تاریخ ششم ماه خرداد سال ۱۳۴۸

از طرف وزارت کشاورزی ایران
امضا

حسن زاهدی

وزیر کشاورزی ایران

امضا

کاؤتینگ لی

وزیر اقتصاد خارجی جمهوری چین

جمهوری خلق چین (۲-۳۲)

۱. موافقتنامه حمل و نقل هوایی

موافقتنامه حمل و نقل هواپیمایی کشوری

بین

دولت ایران و دولت جمهوری خلق چین

دولت ایران و دولت جمهوری خلق چین به منظور تسهیل روابط دوستانه مردم دو کشور و همچنین با در نظر گرفتن تمایل دو طرف، به انعقاد یک موافقتنامه برطبق اصول احترام متقابل نسبت به حاکمیت طرفین، رعایت تساوی و منافع دو طرف و نیز همکاری‌های دوستانه، برای تأسیس و به کار انداختن سرویسهای هوایی منظم بین سرزمینهای ایران و چین و مابرای این سرزمینها، به شرح زیر موافقت نمودند:

ماده ۱

تعاریف

بجز در مواردی که فحوی عبارت معنی دیگری را ایجاب نماید، از لحاظ این

موافقتنامه:

۱. عبارت «مقامات هواپیمایی» در مورد ایران اطلاق می شود به «هواپیمایی کل کشوری ایران» و یا مقامی که مجاز به انجام وظایف هواپیمایی کل کشوری ایران و یا وظایف مشابه آن باشد و در مورد جمهوری خلق چین اداره کل هواپیمایی کشوری چین یا مقامی که مجاز به انجام وظایف اداره کل هواپیمایی کشوری چین یا وظایف مشابه آن باشد.

۲. عبارت «شرکت هواپیمایی تعیین شده» اطلاق می شود به یک شرکت

هواپیمایی که به موجب بند یک از ماده ۳ موافقتنامه حاضر تعیین شده باشد.

۳. عبارت «ظرفیت» در مورد یک هواپیما اطلاق می‌شود به میزان بارگیری آن هواپیما در یک مسیر یا قسمتی از مسیر و عبارت «ظرفیت» در مورد سرویس موافقت شده اطلاق می‌شود به ظرفیت مورد استفاده هواپیما در چنین سرویس ضرب در دفعات پرواز انجام شده توسط چنین هواپیما طی زمان معین و در تمام یا قسمتی از مسیر.
۴. عبارت «سرویس هوایی» به هر سرویس هوایی منظمی اطلاق می‌شود که توسط هواپیما برای حمل و نقل عمومی مسافر، اثاثیه مسافر و بار یا پست صورت گیرد.
۵. عبارت «سرویس هوایی بین‌المللی» به هر سرویس هوایی اطلاق می‌شود که از فراز سرزمین هوایی بیش از یک دولت عبور نماید.
۶. عبارت «مؤسسه هواپیمایی» به هر مؤسسه حمل و نقل هوایی اطلاق می‌شود که یک سرویس هوایی بین‌المللی دایر نماید یا مورد بهره‌برداری قرار دهد.

ماده ۲

حقوق ترانزیت و ترافیک

۱. هریک از طرفین متعاقد به منظور حمل و نقل بین‌المللی مسافر و اثاثیه مسافر و بار و پست، حق انجام سرویسهای هوایی بین‌المللی را توسط مؤسسه هواپیمایی تعیین شده طرف دیگر (که از این به بعد «سرویسهای مورد توافق» نامیده خواهد شد) در مسیر مشخصه در ضمیمه این موافقتنامه (که از این به بعد «مسیر مشخصه» نامیده خواهد شد) به طرف متعاقد دیگر اعطا می‌نماید.
۲. هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده هریک از طرفین متعاقد که سرویسهای مورد توافق را در مسیر مشخصه انجام می‌دهند می‌توانند — با تصویب مقامات هواپیمایی طرف دیگر — بدون فرود یا با انجام توقف و بدون حقوق ترافیک از فراز سرزمین طرف متعاقد دیگر پرواز عبوری نمایند.
۳. هیچیک از مواد این موافقتنامه بنحوی تلقی نخواهد شد که در نتیجه مؤسسه هواپیمایی یکی از طرفین متعاهدین محق باشد در سرزمین طرف متعاقد دیگر در قبال مزد یا کرایه مسافر و اثاثیه مسافر و بار و پست به مقصد نقطه دیگری در سرزمین طرف متعاقد مزبور — حمل کند.

ماده ۳

تعیین شرکت هواپیمایی

۱. هریک از طرفین متعاهدین حق دارد یک شرکت هواپیمایی را برای انجام سرویسهای مورد توافق— در مسیر مشخصه تعیین و مراتب را کتباً به طرف متعاهد دیگر اعلام نماید.

۲. پس از دریافت اعلامیه تعیین، طرف متعاهد دیگر با رعایت مقررات مربوطه این موافقتنامه بدون تأخیر به شرکت هواپیمایی تعیین شده اجازات مربوطه را اعطا خواهد نمود.

۳. مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکت هواپیمایی تعیین شده توسط هریک از طرفین متعاهد در دست همان طرف متعاهد یا اتباع آن باقی خواهد بود.

ماده ۴

تعلیق استفاده از حقوق

۱. هریک از طرفین متعاهدین حق دارد، در موردی که مؤسسه هواپیمایی طرف متعاهد دیگر قوانین و مقررات طرف متعاهد اول را رعایت ننماید یا نتواند عملیات بهره‌برداری را طبق شرایط موافقتنامه حاضر و ضمایم آن انجام دهد، از اعطای اجازه بهره‌برداری خودداری نماید یا استفاده از حقوق مشخصه در مواد مربوطه موافقتنامه حاضر را در مورد مؤسسه تعیین شده توسط طرف متعاهد دیگر معلق نموده یا هر شرطی را که ممکن است برای استفاده از این حقوق توسط آن شرکت هواپیمایی لازم بداند، تحمیل نماید.

در هر حال جز در مواردی که اقدام فوری برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین یا مقررات لازم باشد، اعمال این حق فقط پس از مشاوره با طرف متعاهد دیگر انجام خواهد گرفت.

ماده ۵

اجرای قوانین و مقررات

قوانین و مقررات هر طرف متعاهد ناظر به ورود و توقف و خروج و هوانوردی در مورد هواپیمایی که به انجام سرویسهای هوایی بین المللی اشتغال دارد و همچنین قوانین و مقررات ناظر به ورود و اقامت و خروج مسافرین و خدمه پرواز و اثاثیه مسافر و بار و پست، در مورد هواپیمای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر و خدمه و

مسافرین و اثاثیه مسافر و بار و پست که توسط همین هواپیما حمل می شود — مادامیکه در سرزمین طرف متعاقد اول باشند — اجرا خواهد شد. هر طرف متعاقد اطلاعات مربوط به قوانین و مقررات فوق الذکر را به موقع در اختیار طرف متعاقد دیگر خواهد گذاشت.

ماده ۶

معافیت از حقوق گمرکی و عوارض

۱. هواپیماهای شرکت تعیین شده هر طرف متعاقد که در مسیر مشخصه پرواز می نمایند و همچنین لوازم مورد نیاز و وسایل یدکی و سوخت و روغن و روغن موتور و آذوقه که در هواپیما باقی می ماند — به هنگام ورود و خروج از سرزمین طرف متعاقد دیگر — براساس عمل متقابل از پرداخت هر نوع حقوق گمرکی و هزینه های بازرسی و سایر حقوق و عوارض معاف خواهد بود.

۲. لوازم مورد نیاز جاری هوانوردی و وسایل یدکی و سوخت و روغن و روغن موتور و آذوقه مورد استفاده هواپیما که به سرزمین یک طرف متعاقد توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر وارد می گردد و صرفاً به منظور استفاده در هواپیمای طرف متعاقد اخیرالذکر می باشد — براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی و هزینه های بازرسی و سایر حقوق و عوارض طرف متعاقد اول معاف خواهد بود.

۳. سوخت و روغن و روغن موتور و لوازم مورد نیاز و وسایل یدکی و خواربار هواپیما که در سرزمین یک طرف متعاقد توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر برای پرواز در مسیر مشخصه ذخیره یا بارگیری شده — براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی و هزینه های بازرسی و سایر حقوق و عوارض معاف خواهد بود.

۴. لوازم مورد نیاز جاری و مواد و لوازم وارد شده به سرزمین یک طرف متعاقد توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر یا تخلیه شده از هواپیماهای همین شرکت تحت نظارت گمرک قرار خواهند گرفت و در سرزمین طرف متعاقد اول فروخته نخواهند شد و یا به منظورهای دیگری مورد استفاده قرار نخواهند گرفت و نگهداری این لوازم مشمول هزینه انبارداری مطابق مقررات مربوطه طرف متعاقد اول خواهد بود.

ماده ۷

انجام خدمات فنی

۱. هر طرف متعاقد فرودگاههای اصلی و احتیاطی خود را برای استفاده شرکت

هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر به منظور انجام پرواز در مسیر مشخصه تعیین خواهد نمود و برای طرف اول تسهیلات ارتباطی و هوانوردی و هواشناسی و سایر خدمات کمکی را در سرزمین خود به نحوی که برای انجام سرویسهای مورد توافق لازم باشد، فراهم خواهد نمود. جزئیات مربوط به این ترتیبات بین مقامات هواپیمایی دو طرف مورد موافقت قرار خواهد گرفت.

۲. مؤسسه هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد برای استفاده از فرودگاهها و تسهیلات فنی طرف متعاقد دیگر عوارض عادلانه و مناسبی که توسط طرف متعاقد دیگر تعیین می شود پرداخت خواهد نمود. مع هذا این عوارض از آنچه سایر هواپیماهای خارجی که در سرویسهای هوایی بین المللی مشابه، تردد می نمایند و برای استفاده از این فرودگاهها و تسهیلات می پردازند، تجاوز نخواهد نمود.

ماده ۸

ظرفیت

۱. مؤسسات هواپیمایی تعیین شده توسط طرفین متعاهدین از رفتار عادلانه و مناسب برخوردار خواهند شد تا بتوانند برای انجام سرویسهای توافق شده در مسیرهای مشخص از فرصتهای متساوی بهره مند شوند.

۲. در انجام سرویسهای مورد توافق، شرکت هواپیمایی تعیین شده هریک از طرفین متعاقد منافع شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر را منظور نظر خواهند داشت تا مین غیر حق در سرویسهای طرف دیگر در تمامی یا قسمتی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

۳. هدف اصلی - سرویسهای مورد توافق که توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد انجام می شود - تأمین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب است - برای رفع نیازمندی های حمل مسافر و بار و پست جاری و آنچه برای آینده به طور مناسب قابل پیش بینی باشد - بین سرزمین طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمایی و سرزمین طرف متعاقد دیگر.

۴. با رعایت اصول مشروحه در بندهای ۱ و ۲ و ۳ این ماده، مؤسسه هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد - همچنین می تواند ظرفیتی را برای نیازمندی های ترافیک بین سرزمینهای کشورهای ثالث در مسیر مشخصه در ضمیمه این موافقتنامه و سرزمین

طرف متعاقد دیگر— تأمین نماید.

۵. مسائل مربوط به تعداد سرویسها و نوع هواپیما و برنامه پرواز و شرایط حمل و نقل و نمایندگی فروش و خدمات زمینی در انجام پرواز در مسیرهای مشخصه از طریق مذاکره بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد — که برای انجام این منظور اصول مصرحه در بندهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ این ماده را در نظر خواهند گرفت — مورد توافق قرار خواهد گرفت چنین توافقی منوط به تصویب مقامات هواپیمایی مربوطه طرفین متعاقد خواهد بود.

۶. در صورت عدم توافق بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفین متعاقد مسائل مشروحه در بند ۵ فوق بین مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد حل و فصل خواهد شد.

ماده ۹

اسناد

هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد که در مسیر مشخصه پرواز می کنند به رنگ و علامت ثبت و تابعیت همان طرف مشخص خواهند بود — و اسناد زیر را با خود حمل می نمایند:

۱. گواهینامه ثبت
۲. گواهینامه قابلیت پرواز
۳. دفتر مسافرت (لاگ بوک)
۴. پروانه فرستنده رادیویی
۵. پروانه یا گواهینامه هریک از خدمه پرواز (کارکنان هواپیما)
۶. فهرست مسافری با ذکر مبدأ و مقصد پرواز
۷. مانیفست بار و پست
۸. اعلامیه عمومی

هر طرف متعاقد اسناد معتبر فوق الذکر را که از طرف متعاقد دیگر صادر شده باشد به رسمیت خواهد شناخت. در هر حال هریک از طرفین متعاقد این حق را برای خود محفوظ می دارد که در مورد پرواز از فراز سرزمین خود از شناسایی گواهینامه صلاحیت و پروانه هایی که به نام اتباع او توسط طرف متعاقد دیگر صادر شده باشد، خودداری نماید.

ماده ۱۰

تعرفه‌ها

۱. تعرفه‌های مورد اجرا در سرویسهای مورد توافق توسط شرکتهای هواپیمایی طرفین متعاقد، در سطح معقولی خواهد بود که با توجه به کلیه عوامل مربوطه از جمله هزینه عملیات و سود معقول و خصوصیات سرویس و تعرفه‌های شرکتهای هواپیمایی دیگر که در تمام یا قسمتی از همان مسیرها سرویسهای برنامه‌ای انجام می‌دهند، تعیین می‌گردد.

۲. تعرفه‌ها و نرخهای قابل اجرا بین نقاط مورد استفاده در مسیر مشخصه در سرزمین یک طرف متعاقد و نقاط واسطه در مسیر مشخصه در سرزمین طرف متعاقد دیگر، بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد مورد موافقت قرار خواهد گرفت و حداقل سی روز قبل از تاریخ اجرای پیشنهادی، برای تصویب به مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد تسلیم خواهد شد. چنانچه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده نتوانند درباره هریک از این تعرفه‌ها توافق نمایند، یا چنانچه مقامات هواپیمایی یک طرف متعاقد از هریک از تعرفه‌های مورد توافق شرکتهای هواپیمایی دو طرف متعاقد رضایت نداشته باشد، مقامات هواپیمایی طرفین متعاقد کوشش خواهند نمود که در مورد یک تعرفه مناسب بین خود توافق نمایند. در هر حال، هیچ تعرفه‌ای قبل از تصویب مقامات هواپیمایی طرفین متعاقد به موقع اجرا در نخواهد آمد و شرکتهای هواپیمایی تعیین شده نمی‌توانند سرویسهای مورد توافق را انجام دهند مگر اینکه چنین تعرفه‌ای تعیین شده باشد.

۳. تعرفه‌های تعیین شده به موجب ماده حاضر — تا زمانی که تعرفه‌های جدید به موجب مفاد این ماده جانشین آنها نشده باشد — به قوت خود باقی خواهد ماند.

۴. تعرفه‌ها و نرخهای قابل اجرا بین نقاط مورد استفاده در مسیر مشخصه در سرزمین یک طرف متعاقد و سرزمین ممالک ثالث بین همین طرف متعاقد و ممالک ثالث مربوطه مورد موافقت قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۱

دفتر نمایندگی

۱. به منظور انجام پرواز در مسیر مشخصه، شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد حق دارد دفاتر نمایندگی خود را در نقاط مورد استفاده در مسیر مشخصه در

سرزمین طرف متعاهد دیگر تأسیس نماید. کارکنان این دفاتر نمایندگی از اتباع ایران و جمهوری خلق چین خواهند بود و تعداد آنان از طریق مشاوره بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاهد مورد توافق قرار خواهد گرفت و منوط به تصویب مقامات هواپیمایی دو طرف متعاهد خواهد بود. کارمندان این دفاتر موظف اند، قوانین و مقررات جاری مملکتی را که این دفاتر در آنجا واقع است رعایت نمایند.

۲. هر طرف متعاهد نسبت به انجام کار دفاتر نمایندگی مؤسسه هواپیمایی طرف متعاهد دیگر کمک و تسهیل خواهد نمود و حفاظت هواپیماها و لوازم مورد نیاز و سایر اموال مورد استفاده را در سرویسهای مورد توافق در سرزمین طرف متعاهد اول تأمین خواهد نمود.

ماده ۱۲

انتقال درآمد و معافیت مالیاتی

موضوع معافیت شرکت هواپیمایی هر طرف متعاهد از پرداخت مالیات بر درآمد نسبت به عواید حاصله در سرزمین طرف متعاهد دیگر و همچنین موضوع انتقال عواید آن شرکت به موجب موافقتنامه‌های جداگانه‌ای خواهد بود که از مجرای دیپلماتیک بین دو طرف متعاهد منعقد می‌شود.

ماده ۱۳

تسلیم آمار و تصویب برنامه‌های پرواز

۱. مقامات هواپیمایی هر طرف متعاهد، اطلاعات و آمار مربوط به ترافیک حمل شده توسط مؤسسه هواپیمایی تعیین شده خود در سرویسهای مورد توافق به سوی سرزمین طرف متعاهد دیگر یا از آن سرزمین را بنا بر تقاضا در اختیار مقامات هواپیمایی طرف متعاهد دیگر قرار خواهد داد.

۲. شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاهد — حداقل سی روز قبل از شروع سرویس در مسیر مشخصه — برنامه‌های پرواز را به مقامات هواپیمایی طرف متعاهد دیگر برای تصویب تسلیم خواهد نمود و در مورد تغییرات بعدی نیز از همین قرار عمل خواهد شد. این محدودیت زمانی را می‌توان در موارد خاص با تصویب مقامات مذکور کاهش داد.

ماده ۱۴

تحقیق حوادث

- در مواردی که هواپیمای شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد در سرزمین طرف متعاقد دیگر در معرض خطر باشد، یا با حادثه‌ای مواجه گردد، طرف متعاقد دیگر به مقامات مربوطه دستور خواهد داد که:
۱. به مسافری و کارکنان هواپیما کمک شود.
 ۲. جریان حادثه بدون تأخیر به طرف متعاقد اول اطلاع داده شود.
 ۳. کلیه اقدامات امنیتی برای هواپیما و محتویات آن فراهم گردد.
 ۴. تحقیق درباره حادثه انجام پذیرد.
 ۵. ترتیب دسترسی ناظران طرف متعاقد اول به هواپیما داده شود و کلیه تسهیلات ممکنه برای آنان فراهم گردد.
 ۶. به محض آنکه دیگر هواپیما و محتویات آن برای ادامه تحقیق لازم نباشد، اجازه خروج به آن داده شود.
 ۷. نتایج تحقیقات کتباً به اطلاع طرف متعاقد اول رسانده شود.
- مخارج مترتبه بر اقدامات فوق به عهده طرفی خواهد بود که مسئول بروز حادثه بوده است.

ماده ۱۵

مشاوره و اصلاح

۱. طرفین متعاقد، اجرای صحیح موافقتنامه حاضر را با روح همکاری نزدیک و حمایت متقابل تأمین خواهند نمود، و بدین منظور مقامات هواپیمایی آنها گاه به گاه با یکدیگر مشورت خواهند کرد.
۲. چنانچه یکی از طرفین متعاقد لازم بدانند که در هریک از مقررات این موافقتنامه یا ضمایم آن تغییر یا اصلاحی به عمل آید، می تواند در هر زمان از طرف متعاقد دیگر تقاضای مشاوره نماید و چنین مشاوره‌ای در فاصله شصت روز از تاریخ دریافت تقاضا توسط طرف متعاقد دیگر، آغاز خواهد شد.
۳. هر تغییر یا اصلاحی که در نتیجه این مذاکرات در موافقتنامه حاضر به عمل آید، سی روز بعد از تأیید از طریق مبادله یادداشت‌های دیپلماتیک لازم الاجرا خواهد شد.

اصلاحات ضمیمه موافقتنامه فوراً پس از تأیید از طریق تبادل یادداشتهای دیپلماتیک، لازم الاجرا خواهد گردید.

ماده ۱۶

حل اختلاف

هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه اختلاف نظری بروز نماید، مقامات هواپیمایی دو طرف متعهد اهتمام خواهند نمود تا اختلاف را با یک روح دوستانه و همکاری و تفاهم متقابل از طریق مشاوره حل و فصل نمایند. در صورت عدم حصول توافق، طرفین سعی خواهند کرد اختلاف خود را از مجاری دیپلماتیک حل و فصل نمایند.

ماده ۱۷

فسخ

هریک از طرفین متعهد می تواند در هر موقع، قصد خود را مبنی بر فسخ موافقتنامه حاضر به طرف دیگر اعلام کند. موافقتنامه دوازده ماه پس از تسلیم یادداشت توسط طرف متعهد دیگر فسخ خواهد شد. چنانچه یادداشت فوق قبل از انقضای این مدت پس گرفته شود، این موافقتنامه با توافق طرف متعهد دیگر کماکان لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۸

اعتبار

موافقتنامه حاضر از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعهد به طرف دیگر دایر براینکه طبق مقررات لازم الرعایه خود درباره لازم الاجرا شدن موافقتنامه حاضر عمل کرده است، به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

این موافقتنامه در دو نسخه در تاریخ ۱۳۵۱/۸/۲۷ در پکن به زبانهای فارسی و چینی که هر دو متساویاً معتبر است تنظیم گردید. ترجمه انگلیسی برای مراجعه در موقع تفسیر ضمیمه است.

از طرف دولت جمهوری خلق چین

از طرف دولت ایران

امضا

امضا

۲. مسیر خطوط هوایی

ضمیمه

۱. مسیر سرویسهای مورد توافق که از دو جهت توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده ایران مورد استفاده قرار می‌گیرد، به شرح زیر خواهد بود.

از	به	نقاط واسط	نقاط ماورا
نقاطی در	شانگهای ویا	کابل یا بمبئی یا	توکیو
ایران	پکن	دهلی نو	
		رانگون	

۲. مسیر سرویسهای مورد توافق که از دو جهت توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده جمهوری خلق چین مورد استفاده قرار می‌گیرد، به شرح زیر خواهد بود:

از	به	نقاط واسط	نقاط ماورا
نقاطی در	تهران ویا	کراچی یا راولپندی *	یک نقطه در ترکیه که بعداً تصریح می‌شود.
چین	آبادان	قندهار	* بخارست
			* بلگراد
			* تیرانا
			* شش نقطه دیگر که در تاریخ دیگری تصریح خواهد شد.

* بدون برخورداری از حقوق ترافیک بین این نقاط و ایران تبصره: مؤسسات هواپیمایی طرفین متعاهدین، می‌توانند در سرویسهای مورد توافق هریک یا تمام نقاط واسط و همچنین نقاط ماورا را در پروازهای خود حذف نمایند.

۴. دوفقره نامهٔ متبادل بین سفیر ایران و نمایندهٔ دولت چین

محرمانه

جناب آقای کوان یین ننگ، نماینده دولت جمهوری خلق چین

عالی جناب

دربارهٔ موافقتنامهٔ حمل و نقل هواپیمایی که امروز بین دولت جمهوری خلق چین و دولت ایران به امضا رسید، افتخار دارد تفاهمی را که بین طرفین حاصل گردیده به شرح زیر منعکس نماید:

۱. هواپیماهایی که در سرویسهای مورد توافق پرواز می نمایند علایم ثبت و تابعیت طرف متعاقد مربوطه را خواهند داشت. مع هذا، شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد می تواند، در موارد مخصوصی از هواپیماهای دربست یا اجاره ای که علایم ثبت و تابعیت ممالک دوست دیگری را داشته باشد برای انجام سرویسهای مورد توافق استفاده نماید مشروط بر اینکه موافقت قبلی طرف متعاقد دیگر را در این خصوص کسب کرده باشد. طرفین متعاقد درخواستهای مربوط به استفاده از چنین هواپیماهای دربست یا اجاره ای را فوراً و به محض وصول مورد رسیدگی قرار خواهند داد.

۲. خدمهٔ پرواز شرکتهای هواپیمایی هر طرف متعاقد که در سرویسهای مورد توافق پرواز می نمایند از اتباع طرف متعاقد مربوطه خواهند بود. مع هذا شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد می تواند از اتباع ممالک دوست دیگر برای انجام پرواز در سرویسهای خود بین دو کشور استفاده نماید — مشروط بر آنکه — قبلاً موافقت طرف متعاقد دیگر کسب گردیده باشد.

۳. تعویض آتی عبارت «رانگون» به «بانکوک یا رانگون» در مسیر ایران به چین در ضمیمهٔ موافقتنامهٔ مذکور توسط مقامات هواپیمایی چین، به محض اینکه مقامات مذکور اوضاع و احوال را مناسب تشخیص دهند، مورد موافقت قرار خواهد گرفت. پیشنهاد می نماید که چنانچه تفاهم مشروحهٔ فوق مورد موافقت دولت شما قرار

دارد، این نامه و نامه جوابی شما دایره موافقت با آن به منزله قسمت لایتنجرا موافقتنامه فوق الذکر تلقی گردد.

موقع را برای تجدید احترامات فایقه مغتنم می شمارد.

عباس آرام

سفیر شاهنشاه آریامهر-

پکن

محرمانه

جناب آقای عباس آرام سفیر شاهنشاه آریامهر-پکن

عالی جناب

افتخار دارد وصول نامه شما را به همین تاریخ که به شرح زیر است، اعلام دارم:
 «درباره موافقتنامه حمل و نقل هواپیمایی که امروز بین دولت جمهوری خلق چین و دولت ایران به امضا رسید، افتخار دارد تفاهمی را که بین طرفین حاصل گردیده به شرح زیر منعکس نماید:

۱. هواپیماهایی که در سرویسهای مورد توافق پرواز می نمایند، علایم ثبت و تابعیت طرف متعاقد مربوطه را خواهند داشت. مع هذا، شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد می تواند، در موارد مخصوصی از هواپیماهای در بست یا اجاره ای که علایم ثبت و تابعیت ممالک دوست دیگری را داشته باشد برای انجام سرویسهای مورد توافق استفاده نماید مشروط بر اینکه موافقت قبلی طرف متعاقد دیگر را در این خصوص کسب کرده باشد. طرفین متعاقد درخواستهای مربوط به استفاده از چنین هواپیماهای در بست یا اجاره ای را فوراً و به محض وصول مورد رسیدگی قرار خواهند داد.

۲. خدمه پرواز شرکتهای هواپیمایی هر طرف متعاقد که در سرویسهای مورد توافق پرواز می نمایند از اتباع طرف متعاقد مربوطه خواهند بود. مع هذا شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد می تواند از اتباع ممالک دوست دیگر برای انجام پرواز در سرویسهای خود بین دو کشور استفاده نماید — مشروط بر آنکه — قبلاً موافقت طرف متعاقد دیگر کسب گردیده باشد.

۳. تعویض آتی عبارت «رانگون» به «بانکوک یا رانگون» در مسیر ایران ار* به چین در ضمیمه موافقتنامه مذکور توسط مقامات هواپیمایی چین، به محض اینکه مقامات مذکور اوضاع و احوال را مناسب تشخیص دهند، مورد موافقت قرار خواهد گرفت.

پیشنهاد می نماید که چنانچه تفاهم مشروحه فوق مورد موافقت دولت شما قرار دارد، این نامه و نامه جوابی شما دایره موافقت با آن به منزله قسمت لایتنجا موافقتنامه فوق الذکر تلقی گردد.»

افتخار دارد که از طرف دولت چین تفاهم حاصله فوق را که بین دو طرف
به عمل آمده است— تأیید نماید.

موقع را برای تجدید احترامات فائقه مغتنم می شمارد.

کوان ین ننگ

نماینده دولت جمهوری

خلق چین

۴. نامه وزارت امور خارجه چین به سفارت ایران در پکن

*(73) PU Ya Fei Tzu, No 1.

(ترجمه)

وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین بدین وسیله احترامات خود را به محضر سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین تقدیم داشته افتخار دارد آن سفارتخانه کبرا را به قرار زیر مستحضر دارد:

ماده ۱۲ موافقتنامه حمل و نقل هوایی کشوری بین دولت جمهوری مردمی چین و دولت پادشاهی ایران امضا شده در پکن به تاریخ ۱۸ نوامبر ۱۹۷۲، اشعار می دارد که «مسئله معافیت هواپیمایی تعیین شده هریک از طرفین قرارداد از پرداخت مالیات بر درآمد حاصله در قلمرو طرف دیگر قرارداد و همچنین انتقال درآمد مربوطه این هواپیمایی، موضوع موافقتنامه های جداگانه ای خواهد بود که طرفین قرارداد آنها را با استفاده از کانالهای دیپلماتیک بین خود به انعقاد خواهند رساند.»

با توجه به این واقعیت که خدمات هوایی بین چین و ایران بزودی رسماً شروع خواهند شد، دولت چین طبق ماده فوق الذکر و براساس اصل دوستی و معامله به مثل پیشنهاد می کند هواپیمایی تعیین شده هریک از طرفین موافقتنامه فوق الذکر از پرداخت مالیات بر درآمد حاصله توسط آن در قلمرو طرف دیگر معاف بوده و انتقال درآمد مربوطه آن مجاز باشد. در صورتی که دولت ایران با این پیشنهاد موافق است، تقاضا می شود موضوع را کتباً اطلاع دهد و در این صورت، یادداشت حاضر و یادداشت جوابیه دولت ایران در پاسخ آن جمعاً در حکم موافقتنامه ای بین دو دولت خواهد بود که، اعتبار اجرای آن در تمام مدت موافقتنامه فوق الذکر ادامه خواهد داشت. این وزارت امور خارجه از فرصت موجود استفاده کرده یک بار دیگر عالی ترین مراتب احترامات فایقه خود را به محضر آن سفارت کبرا تقدیم می دارد.

پکن، ۱۷ فوریه ۱۹۷۳

به: سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین، پکن.

۵. پاسخ سفارت ایران به نامه وزارت امور خارجه چین

تاریخ: دوازدهم ژانویه ۱۹۷۴

شماره: ۱۹۱۸

سفارت کبرای پادشاهی ایران

پکن

سفارت کبرای پادشاهی ایران احترامات خود را به محضر وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم داشته عطف به یادداشت آن وزارتخانه (Pu- Ya- Fei- Tzu- No.1) مورخ هفدهم فوریه ۱۹۷۳، افتخار دارد خاطر نشان سازد که دولت پادشاهی ایران، طبق ماده ۱۲ موافقتنامه حمل و نقل هوایی کشوری بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری مردمی چین براساس اصل دوستی و معامله به مثل، موافقت کرده است که هواپیمایی تعیین شده هریک از طرفین قرارداد، از پرداخت مالیات بر درآمد حاصله توسط آن در قلمرو طرف دیگر معاف بوده و انتقال درآمد مربوطه آن مجاز می باشد.

همچنین موافقت می شود که یادداشت حاضر و یادداشت فوق الذکر وزارت خارجه جمهوری مردمی چین جمعاً در حکم موافقتنامه ای بین دو دولت در مورد نکات بالا تلقی گردد.

سفارت کبرای پادشاهی ایران از این فرصت استفاده کرده یک بار دیگر عالی ترین مراتب احترامات فائقه خود را به محضر وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم می دارد.

محل ممهور شده توسط سفارت ایران در پکن

به: وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین

۲. موافقتنامه‌های بازرگانی و پرداخت

۱. متن موافقتنامه بازرگانی

موافقتنامه بازرگانی

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین به منظور توسعه روابط
بازرگانی بین دو کشور براساس منافع متقابل نسبت به موارد زیر توافق حاصل نمودند:

ماده یک

مبادله کالا بین دو کشور براساس فهرست (الف) (صادرات ایران به چین) و
فهرست (ب) (صادرات چین به ایران) منضم به این موافقتنامه انجام خواهد گرفت.
فهرستهای (الف) و (ب) جزء لاینفک این موافقتنامه بوده و می‌توان با توافق دو
جانبه مقامات صلاحیتدار دو کشور نسبت به تصحیح و تجدید نظر در آنها اقدام نمود.
بدین منظور طرفین متعهد می‌شوند که برای ورود و صدور کالاهای مذکور در
فهرستهای (الف) و (ب) و همچنین سایر کالاهایی که ممکن است بعداً مورد توافق
مقامات صلاحیتدار دو کشور قرار بگیرد، طبق قوانین و مقررات جاری هریک از دو کشور
و در حدود احتیاجات خود تسهیلات لازم را فراهم سازند.

ماده دو

از نظر این موافقتنامه کالاهایی که در ایران تولید یا ساخته شده و از ایران صادر
می‌شوند کالاهای ایرانی و کالاهایی که در جمهوری خلق چین تولید یا ساخته شده و از
جمهوری خلق چین صادر می‌شوند، کالاهای چینی محسوب خواهند شد.
گواهینامه مبدأ توسط مقامات صلاحیتدار کشور مربوطه برای کالاهای مشمول
شرایط این موافقتنامه صادر و ضمیمه اسناد حمل خواهد شد.

ماده ۳

طرفین اقدامات لازم را جهت تضمین اینکه کالاهای وارده از کشور یکی از
طرفین بدون موافقت قبلی طرف دیگر به کشور ثالث صادر نگردد معمول خواهند داشت.

ماده چهار

پرداختهای مربوط کالاهایی که تحت این موافقتنامه مبادله می‌شود در محدوده
موافقتنامه پرداخت بین دو کشور که در تاریخ امروز بامضاء طرفین رسیده است انجام

خواهد گرفت.

ماده پنج

واردات و صادرات کالاهای تحت این موافقتنامه میان اشخاص حقیقی و حقوقی مقیم ایران و شرکتهای و سازمانهای بازرگانی مقیم جمهوری خلق چین برطبق قوانین و مقررات جاری هر کشور انجام خواهد گرفت.

ماده شش

معاملاتی که در مدت اعتبار این موافقتنامه منعقد و به تصویب مقامات صلاحیتدار دو کشور رسیده باشد تا اجرای نهایی تابع مقررات این موافقتنامه و موافقتنامه پرداخت که به تاریخ امروز به امضا رسیده خواهد بود. مگر اینکه ترتیبات خاصی بین طرفین به منظور تسویه این قبیل معاملات صورت گیرد.

ماده هفت

به منظور تسهیل در اجرای این موافقتنامه و توسعه بیشتر روابط بازرگانی بین دو کشور طرفین در مورد تشکیل کمیته ای متشکل از نمایندگان دو کشور که به وسیله مقامات صلاحیتدار دو کشور تعیین خواهند شد توافق نمودند. این کمیته سالی یک بار به طور متناوب در تهران و پکن تشکیل و موارد زیر را مورد بررسی و تجدید نظر قرار خواهد داد.

۱. اجرای مفاد موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت حاضر.

۲. معمول داشتن اقدامات لازم برای رفع مشکلاتیکه ممکن است در جریان اجرای موافقتنامه های بازرگانی و پرداخت پیش آید.

۳. مطالعه پیشنهاداتی که در محدوده این موافقتنامه توسط طرفین ارائه می شود و هدف آن توسعه بیشتر و متنوع ساختن بازرگانی بین دو کشور می باشد.

۴. اصلاح و تجدید نظر در فهرست های (الف) و (ب) مذکور در ماده یک این

موافقتنامه.

ماده هشت

این موافقتنامه برای مدت یک سال منعقد می گردد و از تاریخ مبادله اسناد مبنی بر تصویب مقامات صلاحیتدار دو کشور قابل اجرا خواهد بود. پس از این مدت این موافقتنامه هر سال به طور ضمنی تمدید خواهد شد مگر اینکه یکی از طرفین شش ماه قبل از تاریخ انقضای مدت این موافقتنامه فسخ آن را کتباً اعلام و یا تقاضای انعقاد موافقتنامه

جدیدی را بنماید.

این موافقتنامه در پکن به تاریخ هشتم آوریل ۱۹۷۳ در دو نسخه اصلی به زبانهای
فارسی، چینی و انگلیسی تنظیم گردید که هر سه متن متساویاً معتبر می باشند.

از طرف دولت شاهنشاهی	از طرف دولت جمهوری
ایران	خلق چین
امضا	امضا

۲. فهرست کالاهای صادراتی ایران و چین

فهرست (الف)

صادرات ایران به چین

ارزش: میلیون ریال

کالا

۲۰۰	۱. اتوبوس و مینی بوس، کامیون و وانت، اتومبیل سواری جیپ و لندرور
۱۰۰	۲. محصولات صنایع سبک
۱۰۰	۳. ماشین آلات کشاورزی
۲۳۰	۴. شمش آلومینیوم
۲۰	۵. لاستیک روئی و توئی جهت کامیون
۲۰	۶. حشره کش
۵۰	۷. کشاف و تریکو
۱۰۰	۸. روغن نباتی
۱۰	۹. انواع رنگ
۲۰	۱۰. گلیسرین
۲۰	۱۱. پارچه های پشمی
۲۰	۱۲. اشیای پلاستیکی
۵۰۰	۱۳. پنبه
۲۰	۱۴. خشکبار
۱۰	۱۵. انواع پوست
۲۰	۱۶. مس تغلیظ شده
۹۰	۱۷. کرومیت
۱۰	۱۸. گیاهان طبی (انقوزه)
۸۰	۱۹. گوگرد
۱۸۰	۲۰. کودهای شیمیایی
بطور یادداشت	۲۱. پی - وی - سی

۶۷۸

۱۰۰	۲۲. دود سیل بنزن
۱۰۰	۲۳. کربنات دوسود
۴۰۰	۲۴. سایر
۲۴۰۰	جمع

فهرست (ب)
صادرات چین به ایران

ارزش: میلیون ریال

کالا

۵۶۰	۱. قماش ابریشمی و منسوجات پشمی
۴۰۰	۲. محصولات صنایع سبک
۱۶۰	۳. لوازم التحریر و کالاهای ورزشی
۱۲۰	۴. چینی آلات
۱۲۰	۵. صنایع دستی
۸۰	۶. کاغذ
۴۰	۷. محصولات غذایی کنسرو شده
۳۰	۸. چای
۸۰	۹. محصولات شیمیایی و دارویی
۱۸۰	۱۰. ماشین آلات و تجهیزات
۲۰	۱۱. انواع رنگ
۸۰	۱۲. محصولات فلزی و فولادی
۵۰	۱۳. انتیمون
۲۰	۱۴. پارافین سفید
۲۰	۱۵. قلم مو
۱۰	۱۶. رزین
۵۰	۱۷. قلع
۱۰	۱۸. ادویه جات
۳۷۰	۱۹. سایر
۲۴۰۰	جمع

۳. متن موافقتنامه پرداخت

موافقتنامه پرداخت

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق با توجه به ماده چهار موافقتنامه بازرگانی که در تاریخ امروز بین دو کشور به امضا رسید، نسبت به موارد زیر توافق حاصل نمودند:

ماده یک

پرداختهای مذکور در ماده سه زیر بین اشخاص حقیقی و حقوقی مقیم ایران و سازمانهای ذی ربط مقیم جمهوری خلق چین در محدوده این موافقتنامه و طبق مقررات جاری کشور مربوطه انجام خواهد گرفت.

ماده دو

۱. پرداختهای بین ایران و جمهوری خلق چین از طرف ایران توسط بانک مرکزی ایران و از طرف چین توسط بانک چین که از طرف بانک خلق چین تعیین و مجاز شده است انجام خواهد گرفت.

۲. بانک مرکزی ایران که از طرف دولت شاهنشاهی ایران عمل می کند در دفاتر خود حسابی به نام بانک چین به ریال ایران (پول واحد حساب) باز خواهد کرد که عنوان آن «حساب تهاتر بانک چین» خواهد بود.

۳. بانک خلق چین که به نمایندگی دولت جمهوری خلق چین عمل می کند بانک چین را تعیین و مجاز نموده است تا در دفاتر خود حسابی به نام بانک مرکزی ایران به ریال ایران (پول واحد حساب) باز نماید که عنوان آن «حساب تهاتر بانک مرکزی ایران» خواهد بود.

این حسابها مولد بهره نبوده و از پرداخت هر نوع کارمزد و هزینه بانکی معاف خواهند بود.

هر ریال ایران محتوی ۰/۰۱۰۸۰۵۵ گرم طلای خالص می باشد و در صورت تغییر در محتوای طلای ریال ایران مانده حسابهای فوق توسط دو بانک تعدیل خواهد شد.

ماده سه

پرداختهای زیر از طریق حسابهای فوق الذکر انجام خواهد شد: پرداختهای مربوط

به مبادله کالا در محدوده این موافقتنامه و هزینه‌های مربوط به آن، هزینه‌های مربوط به نمایندگی‌های سیاسی، بازرگانی، فرهنگی، هیئتهای نمایندگی سازمانهای اجتماعی و سایر پرداختها که مورد توافق دو بانک قرار گیرد.

ماده چهار

به منظور تأمین جریان بلا انقطاع مبادله کالاها بین دو کشور در محدوده موافقتنامه پرداخت از طریق حسابهای مذکور در ماده ۲ این موافقتنامه، بانک مرکزی ایران و بانک چین هریک به دیگری اعتبار فنی به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال ایران (پول واحد حساب) واگذار خواهند نمود. در صورتی که مانده حسابهای فوق از مبلغ اعتبار فنی مذکور تجاوز کند نسبت به مبلغ اضافی بهره تعلق خواهد گرفت. در مورد نرخ بهره دو بانک توافق خواهد نمود.

طرفین به منظور رفع این عدم توازن از طریق داد و ستد کالا در مدت سه ماه اقدامات لازم را به عمل خواهند آورد. چنانچه طی این مدت مبلغ مازاد بر اعتبار فنی تسویه نشود طرف بدهکار بنا به درخواست طرف بستانکار مبلغ اضافی را به لیره استرلینگ یا هر نوع ارز دیگری که مورد توافق طرفین باشد پرداخت خواهد نمود.

ماده پنج

بانک مرکزی ایران و بانک چین مشترکاً در مورد فراهم نمودن ترتیبات فنی بانکی برای اجرای این موافقتنامه توافق حاصل خواهند نمود.

ماده شش

پس از انقضای مدت اعتبار این موافقتنامه، حسابهای تهاتری برای مدت ۶ ماه باز خواهند ماند تا طرف بدهکار بتواند در این فاصله مانده را از طریق صدور کالا به کشور بستانکار تصفیه نماید. در صورتی که پس از انقضای مدت شش ماه مانده‌ای در حسابهای تهاتر باقیمانده باشد طرف بدهکار بایستی بلافاصله پس از درخواست طرف بستانکار این مانده را به لیره استرلینگ یا هر ارز قابل تبدیل دیگری که دو بانک به توافق خواهند رسید تسویه نماید.

ماده هفت

این موافقتنامه برای مدت یک سال منعقد می‌گردد و جزء لاینفک موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین می‌باشد و از تاریخ

مبادله اسناد مبنی بر تصویب مقامات صلاحیتدار دو کشور قابل اجرا خواهد بود. پس از این مدت این موافقتنامه هر سال به طور ضمنی تمدید خواهد شد مگر اینکه یکی از طرفین ششماه قبل از تاریخ انقضای مدت این موافقتنامه فسخ آن را کتباً اعلام و یا تقاضای انعقاد موافقتنامه جدیدی را بنماید.

این موافقتنامه در پکن به تاریخ هشتم آوریل ۱۹۷۳ در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی و چینی و انگلیسی تنظیم گردید که هر سه متن متساویاً معتبر می باشند.

از طرف

دولت شاهنشاهی ایران
امضا

از طرف

دولت جمهوری خلق چین
امضا

۴. پروتکل اولین اجلاس کمیسیون مشترک بازرگانی

یادداشت

براساس ماده ۷ موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین مورخ هشتم آوریل ۱۹۷۳، کمیته مشترک بازرگانی ایران و چین از تاریخ ۲۱ تا ۲۹ سپتامبر ۱۹۷۴ در تهران تشکیل شد.

ریاست هیئت ایرانی را آقای مرتضی زمانی مدیرکل بازرگانی خارجی وزارت بازرگانی و ریاست هیئت چینی را آقای شی، ی، شینگ رئیس اداره در وزارت بازرگانی خارجی به عهده داشتند.

فهرست اسامی اعضای دو هیئت در ضمیمه شماره یک (۱) و دو (۲) می باشد. در مدت مذاکرات بین دو هیئت موضوعات مختلف بازرگانی بین دو کشور مورد بحث قرار گرفت.

طرفین عملکرد بازرگانی را در سال اول موافقتنامه بازرگانی که در تاریخ هشتم آوریل ۱۹۷۳ به امضا رسیده است بررسی کرده و برای توسعه بازرگانی بین ایران و چین تبادل نظر نمودند. دو هیئت از طریق مشورت دوستانه درباره فهرستهای جدید مبادله کالا از تاریخ ۱۶ ژوئن ۱۹۷۴ تا ۱۵ ژوئن ۱۹۷۵ موافقت نمودند.

فهرست (الف) (صادرات ایران به چین) و فهرست (ب) (صادرات چین به ایران) در ضمیمه شماره ۳ و ۴ می باشد.

فهرستهای (الف) و (ب) منضم به این یادداشت جزء لاینفک موافقتنامه بازرگانی مورخ هشتم آوریل می باشد.

این یادداشت در تهران در تاریخ ۲۹ سپتامبر ۱۹۷۴ در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، چینی و انگلیسی که هر سه نسخه متساویاً معتبر می باشد به امضا رسید.

رئیس هیئت ایرانی

رئیس هیئت چینی

مرتضی زمانی

شی، ی، شینگ

امضا

امضا

۵. اسامی هیئت نمایندگی ایران و چین

ضمیمه شماره ۱

اعضای هیئت نمایندگی ایران

مدیرکل بازرگانی خارجی، وزارت بازرگانی	۱. آقای مرتضی زمانی
مدیرکل صنایع مصرفی، وزارت صنایع و معادن	۲. آقای جواد پوستی
معاون مدیرکل بازرگانی خارجی، وزارت بازرگانی	۳. آقای منوچهر علیرضایی
رئیس کمیته طرحها و برنامه ها، مرکز توسعه صادرات ایران	۴. آقای امیرنگهبان
معاون اداره نظارت ارز، بانک مرکزی ایران	۵. آقای محمدرضا معروفی
رئیس اداره امور اروپای شرقی، وزارت بازرگانی	۶. آقای محمود زنجانی
کارشناس، وزارت بازرگانی	۷. آقای اکتای ولی زاده
کارشناس اداره نظارت ارز، بانک مرکزی ایران	۸. آقای هوشنگ بیرقی
کارشناس، مرکز توسعه صادرات ایران	۹. آقای محمدتقی غمگسار
کارشناس بازرگانی خارجی، وزارت بازرگانی	۱۰. آقای غلامرضا منصور

ضمیمه شماره ۲

اعضای هیئت نمایندگی چین

رئیس اداره وزارت بازرگانی خارجی	۱. آقای شی - ی - شونگ
مستشار بازرگانی سفارت جمهوری خلق چین در ایران	۲. آقای پی - یی - مینگ
رئیس دایره وزارت بازرگانی خارجی	۳. آقای شانگ - پا - هو
معاون دایره بانک تجارت خارجی چین	۴. آقای لی - شو - تین
کارشناس وزارت بازرگانی خارجی	۵. آقای چن - چیه - شیائو
کارشناس وزارت بازرگانی خارجی	۶. آقای وانگ - شین - ون

۶. فهرست کالاهای صادراتی ایران و چین

ضمیمه شماره ۳

فهرست (الف)

صادرات ایران به چین

کالا	ارزش: میلیون ریال
۱. اتوبوس و مینی بوس	۲۵۰
۲. شمش آلومینیوم	۴۵۰
۳. محصولات صنایع سبک	۱۰۰
۴. ماشین آلات کشاورزی	۱۰۰
۵. حشره کش	۴۰
۶. کشباف و تریکو	۶۰
۷. کربنات دو سود	۱۵۰
۸. انواع رنگ	۲۵
۹. گوگرد	۱۶۰
۱۰. بلبرینگ	۲۵
۱۱. پنبه	۸۰۰
۱۲. خشکبار و خرما	۲۰
۱۳. پوست	۵۰
۱۴. گیاهان طبی (آنقوزه)	۳۰
۱۵. روده	۳۰
۱۶. مس تغلیظ شده	۲۰
۱۷. کود شیمیایی	۱۸۰
۱۸. کرومیت	۹۰
۱۹. محصولات دارویی و پتروشیمی	۱۲۰
۲۰. روغن نباتی	۱۰۰

۶۸۷

۴۰۰

۲۱. سایر

۳۲۰۰

جمع

ضمیمه شماره ۴
فهرست (ب)
صادرات چین به ایران

کالا	ارزش: میلیون ریال
۱. منسوجات	۵۳۰
۲. محصولات صنایع سبک	۴۰۰
۳. لوازم التحریر و کالاهای ورزشی	۲۰۰
۴. چینی آلات	۲۰۰
۵. صنایع دستی	۱۲۰
۶. کاغذ	۲۵۰
۷. گوشت و محصولات غذایی کنسرو شده	۷۰
۸. چای	۵۰
۹. محصولات شیمیایی و پتروشیمی و دارویی	۲۰۰
۱۰. ماشین آلات و تجهیزات	۳۰۰
۱۱. انواع رنگ	۸۰
۱۲. محصولات فلزی و فولادی	۴۰۰
۱۳. انتیمون	۲۰
۱۴. پارافین سفید	۲۰
۱۵. قلم مو	۴۰
۱۶. رزین	۲۰
۱۷. قلع	به طور یادداشت
۱۸. ادویه جات	۱۰
۱۹. سایر	۲۹۰
جمع	۳۲۰۰

۷. دو فقره نامه متبادل بین وزرای بازرگانی ایران و چین درباره حذف شرط طلا از موافقتنامه

بازرگانی و پرداخت

بسیار محرمانه

تهران، ۵ دسامبر ۱۹۷۴

عالی جناب

در جریان دیدار عالی جناب از ایران از ۲۹ نوامبر تا ۶ دسامبر ۱۹۷۴، به توافق زیر نایل شدیم:

۱. پاراگراف آخر ماده ۲ موافقتنامه پرداختها مورخ ۸ آوریل بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری مردمی چین باید به شرح زیر اصلاح شود:
تعیین برابری ارزش ریال ایران، براساس میانگین رسمی نرخهای خرید و فروش چهار ارز قابل تبدیل یعنی فرانک سوئیس، فرانک فرانسه، مارک آلمان باختری و دلار امریکا در برابر ریال ایران که بانک مرکزی ایران برای معاملات دولتی منتشر می‌کند صورت خواهد گرفت.

نرخ میانگین تاریخ امروز در طی پانزده روز پس از تاریخ این نامه به بانک چین اطلاع داده خواهد شد.

در هر فصل از فصول سال، دو بانک، نرخ میانگین مذکور را چک خواهند کرد و در صورت هر نوع تغییر بیش از دو درصد در هر جهت در آن، مبلغ باقیمانده خالص برای فصل مربوطه توسط دو بانک به طور مناسب تعیین خواهد گردید.

۲. ماده ۴ موافقتنامه پرداختهای مذکور به قرار زیر اصلاح خواهد شد: به منظور تضمین ادامه مبادله کالا بین دو کشور در حدود مقررات «موافقتنامه پرداختها» بانک مرکزی ایران و بانک چین هرکدام یک اعتبار متغیر* به مبلغ دویست میلیون ریال ایران (واحد محاسبه) که در حسابهای قید شده در ماده ۲ بالا واریز خواهند کرد برای یکدیگر تأمین خواهند نمود و در صورتی که مانده حساب از حد تغییر اعتبار متغیر تجاوز کند، براساس نرخ مورد توافق دو بانک، بهره‌ای از مبلغ اضافه بر اعتبار متغیر دریافت خواهد

* swing credit.

شد.

مانده متجاوز از حد تغییر حساب متغیر در حسابهای تهاتری مذکور در پایان هر فصل تسویه خواهد گردید. طرف بدهکار در طی پانزده روز پس از دریافت کابل طرف اعتباردهنده دایر بر درخواست مبلغ اضافه حساب باید مبلغ مذکور را به ارز قابل تبدیل مورد قبول دو بانک پرداخت کند.

این نامه از قسمتهای حتمی و قطعی موافقتنامه پرداختهای مورخ هشت آوریل ۱۹۷۳ خواهد بود. از عالی جناب تقاضا می شود تأیید فرمایند که این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ماست. عالی جناب لطفاً عالی ترین مراتب احترامات فایقه این جانب را پذیرا باشند.

فریدون مهدوی

امضا

وزیربازرگانی دولت پادشاهی

ایران

به: عالی جناب لی چیانگ

وزیرتجارت خارجی جمهوری

مردمی چین

بسیار محرمانه

تهران، ۵ دسامبر ۱۹۷۴

عالی جناب

مفتخرم دریافت نامه آن جناب مورخ امروز را اطلاع داده مندرجات آن به قرار زیر را تأیید کنم:

«۱. پاراگراف آخر ماده ۲ موافقتنامه پرداختها مورخ ۸ آوریل ۱۹۷۳ بین دولت پادشاهی ایران و دولت جمهوری مردمی چین باید به شرح زیر اصلاح شود:
تعیین برابری ارزش ریال ایران، براساس میانگین رسمی نرخهای خرید و فروش چهار ارز قابل تبدیل یعنی فرانک سوئیس، فرانک فرانسه، مارک آلمان باختری و دلار امریکا در برابر ریال ایران که بانک مرکزی ایران برای معاملات دولتی منتشر می‌کند صورت خواهد گرفت.

نرخ میانگین تاریخ امروز در طی پانزده روز پس از تاریخ این نامه، به بانک چین اطلاع داده خواهد شد. در هر فصل از فصول سال، دو بانک، نرخ میانگین مذکور را چک خواهند کرد و در صورت تغییر بیش از دو درصد در هر جهت در آن، مبلغ باقیمانده خالص برای فصل مربوطه توسط دو بانک به طور مناسب تعیین خواهد گردید.

۲. ماده ۴ موافقتنامه پرداختهای مذکور به قرار زیر اصلاح خواهد شد:

به منظور تضمین ادامه مبادله کالا بین دو کشور در حدود مقررات «موافقتنامه پرداختها» بانک مرکزی ایران و بانک چین هرکدام یک اعتبار متغیر* به مبلغ دو بیست میلیون ریال ایران (واحد محاسبه) که در حسابهای قید شده در ماده ۲ بالا واریز خواهند کرد برای یکدیگر تأمین خواهند نمود و در صورتی که مانده حساب از حد تغییر اعتبار متغیر تجاوز کند، براساس نرخ مورد توافق دو بانک، بهره‌ای از مبلغ اضافه بر اعتبار متغیر دریافت خواهد شد.

مانده متجاوز از حد تغییر حساب متغیر در حسابهای تهاتری مذکور در پایان هر فصل تسویه خواهد گردید.

* Swing credit.

طرف بدهکار در طی پانزده روز پس از دریافت کابل طرف اعتباردهنده دایر بر درخواست مبلغ اضافه حساب باید مبلغ مذکور را به ارز قابل تبدیل مورد قبول دو بانک پرداخت کند.

این نامه از قسمتهای حتمی و قطعی موافقتنامه پرداختهای مورخ هشت آوریل ۱۹۷۳ خواهد بود.

از عالی جناب تقاضا می شود تأیید فرمایند که این نامه دقیقاً حاکی از تفاهم حاصله بین ماست.»

عالی جناب لطفاً عالی ترین مراتب احترامات فایقه این جانب را پذیرا باشند.

امضا

لی چیانگ

وزیر تجارت خارجی جمهوری

مردمی چین

به: عالی جناب فریدون مهدوی

وزیر بازرگانی دولت پادشاهی

ایران

۸. نامه وزارت امور خارجه چین به سفارت ایران در پکن و اعلام توافق آن

(ترجمه)

(75) Pu- Kuo- Tzu- No. 258

وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین، احترامات خود را به محضر سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین تقدیم داشته، مفتخرست خاطرنشان کند که: به منظور توسعه دوستی و روابط تجاری بین جمهوری مردمی چین و ایران، دولت جمهوری مردمی چین پیشنهاد می‌کند، دولت جمهوری مردمی چین براساس اصل معامله به مثل درخواستهای اشخاص حقیقی و حقوقی ایران برای ثبت علایم تجاری طبق قوانین و مقررات چین را بپذیرند و دولت پادشاهی ایران نیز درخواستهای شرکتها و مؤسسات و سازمانهای چین برای ثبت علایم تجاری طبق قوانین و مقررات ایران را قبول کند. در صورتی که این پیشنهاد مورد پذیرش دولت پادشاهی ایران می‌باشد، ممنون می‌شویم مفاد این نامه را تأیید فرمائید.

وزارت امور خارجه چین از این فرصت استفاده کرده یک بار دیگر عالی‌ترین مراتب احترامات فایقه خود را به سفارت کبرای پادشاهی ایران تقدیم می‌دارد.

پکن، ۱۵ دسامبر ۱۹۷۵

به: سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین، پکن

سفارت کبرای پادشاهی ایران

پکن

شماره: ۱۵۸۴

سفارت کبرای پادشاهی ایران، احترامات فایقه خود را به محضر وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم داشته مفتخرست دریافت یادداشت شماره ۲۵۸ مورخ ۱۵ دسامبر ۱۹۷۵ آن وزارتخانه به قرار زیر را اطلاع دهد:

« به منظور توسعه دوستی و روابط تجاری بین جمهوری مردمی چین و ایران، دولت جمهوری مردمی چین پیشنهاد می‌کند دولت جمهوری مردمی چین براساس اصل معامله به مثل درخواستهای اشخاص حقیقی و حقوقی ایران برای ثبت علایم تجاری طبق قوانین و مقررات چین را بپذیرند و دولت پادشاهی ایران نیز درخواستهای شرکتها و مؤسسات و سازمانهای چین برای ثبت علایم تجاری طبق قوانین و مقررات ایران را قبول کند.» و توافق دولت پادشاهی ایران با مفاد آن را تأیید نماید.

سفارت کبرای پادشاهی ایران از این فرصت استفاده کرده یک بار دیگر عالی‌ترین مراتب احترامات فایقه خود را به وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم می‌دارد.

پکن، ۱۵ دسامبر ۱۹۷۵

محل مهر سفارت کبرای ایران در پکن

به: وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین

۹. پروتکل دومین اجلاس کمیسیون مشترک بازرگانی

یادداشت

براساس ماده ۷ موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین مورخ هشتم آوریل ۱۹۷۳، دومین کمیته مشترک بازرگانی ایران و چین از تاریخ ۱۴ تا ۱۸ ژوئن ۱۹۷۶ در پکن تشکیل شد.

ریاست هیئت ایرانی را آقای موسی الرضا قنادیان مدیرکل بازرگانی خارجی وزارت بازرگانی و ریاست هیئت چینی را آقای شی، ی، شینگ رئیس اداره در وزارت بازرگانی خارجی به عهده داشتند.

فهرست اسامی اعضای دو هیئت در ضمیمه شماره یک (۱) و دو (۲) می باشد. در جریان مذاکرات بین دو هیئت موضوعات مربوط به توسعه مبادلات بازرگانی بین دو کشور به طور جامع مورد بررسی قرار گرفت.

طرفین عملکرد بازرگانی بین دو کشور را بررسی کرده و به منظور توسعه بیشتر و متنوع ساختن مبادلات بازرگانی بین ایران و چین با یکدیگر تبادل نظر نمودند. طرفین عقیده داشتند که مبادلات بازرگانی بین دو کشور باید براساس موازنه معقول برحسب نیازها و امکانات طرفین انجام گیرد.

طرفین از طریق مشورت دوستانه درباره فهرستهای جدید مبادله کالا از تاریخ ۱۶ ژوئن ۱۹۷۶ الی ۱۵ ژوئن ۱۹۷۷ موافقت نمودند.

فهرست (الف) (صادرات ایران به چین) و فهرست (ب) (صادرات چین به ایران) در ضمیمه شماره ۳ و ۴ می باشد.

فهرستهای (الف) و (ب) منضم به این یادداشت جزء لاینفک موافقتنامه بازرگانی مورخ ۸ آوریل ۱۹۷۳ می باشد.

این یادداشت در پکن در تاریخ ۱۸ ژوئن ۱۹۷۶ در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، چینی و انگلیسی به امضا رسید، هر سه متن متساویاً معتبر می باشد.

رئیس هیئت ایرانی	رئیس هیئت چینی
امضا	امضا
موسی الرضا قنادیان	شی، ی، شینگ

۱۰. اسامی هیئت نمایندگان ایران و چین

اعضای هیئت نمایندگی ایران

۱. آقای موسی الرضا قنادیان	مدیرکل بازرگانی خارجی، وزارت بازرگانی
۲. آقای پرویز منصور مؤید	معاون اداره امور اقتصادی وزارت امور خارجه
۳. آقای محمود داودی	معاون مدیرعامل شرکت سهامی معاملات خارجی
۴. خانم منیژه معزی	مدیر روابط بین المللی، شرکت سهامی نمایشگاههای بین المللی ایران
۵. خانم پروانه صمیمی	معاون مدیر صنایع نساجی مرکز توسعه صادرات ایران
۶. آقای حبیب اله محمدی	رئیس دایرة تهاتر بانک مرکزی ایران
۷. آقای بهروز فریور	کارشناس مسئول، همکاری های اقتصادی با کشورهای سوسیالیست وزارت امور اقتصادی و دارایی
۸. خانم ژاله کمیلی	کارشناس بازرگانی وزارت بازرگانی
۹. آقای بیژن اسلانو	کارشناس بازرگانی وزارت بازرگانی

ضمیمه شماره ۲

اعضای هیئت نمایندگی چین

رئیس اداره دروزارت بازرگانی خارجی	۱. آقای شی، ی، شینگ
معاون اداره دروزارت بازرگانی خارجی	۲. آقای چانگ شین - چینگ
معاون اداره دروزارت بازرگانی خارجی	۳. آقای تسائوئینگ - فنگ
رئیس دایره دروزارت بازرگانی خارجی	۴. آقای چانگ پا - هو
معاون دایره دروزارت بازرگانی خارجی	۵. آقای چانگ فو - جونگ
معاون دایره دربانک خلق چین	۶. آقای یانگ هوئی - چو
عضو ارشد دایره دروزارت بازرگانی خارجی	۷. آقای تائو - چی یین
عضو ارشد دایره دروزارت بازرگانی خارجی	۸. آقای چن چی - شیائو
کارشناس دروزارت بازرگانی خارجی	۹. آقای لی ون یین
کارشناس دروزارت بازرگانی خارجی	۱۰. آقای شیائوهنگ هوئی

۱۱. فهرست کالاهای صادراتی ایران و چین

فهرست (الف)

صادرات ایران به چین

ارزش: میلیون ریال

کالا

۳۲۵	۱. اتوبوس و مینی بوس و قطعات یدکی
۵۸۵	۲. شمش آلومینیوم
۱۳۰	۳. محصولات صنایع سبک
۱۳	۴. ماشین آلات
۵۲	۵. حشره کش
۱۰۰	۶. کشاف و تریکو
۲۹۵	۷. کربنات دو سود
۳۳	۸. انواع رنگ
۱۶۱	۹. گوگرد
۱۳۳	۱۰. بلبرینگ
۹۰۰	۱۱. پنبه
۲۶	۱۲. خشکبار و خرما
۱۵۴	۱۳. پوست
۳۹	۱۴. گیاهان طبی (آنقوزه)
۳۹	۱۵. روده
۲۶	۱۶. مس تغلیظ شده
۲۳۴	۱۷. کود شیمیایی
۱۱۷	۱۸. کرومیت
۱۵۶	۱۹. محصولات دارویی و پتروشیمی
۵	۲۰. تیغ خودتراش
بطور یادداشت	۲۱. چرم و محصولات چرمی
بطور یادداشت	۲۲. محصولات صنایع سنگین

۶۹۹

۵۲۰

۲۳. سایر

۴۱۶۰

جمع

ضمیمه شماره ۴
فهرست (ب)
صادرات چین به ایران

ارزش: میلیون ریال

کالا

۶۸۹	۱. منسوجات
۵۲۰	۲. محصولات صنایع سبک
۲۶۰	۳. لوازم التحریر و کالاهای ورزشی
۲۶۰	۴. چینی آلات
۱۵۶	۵. صنایع دستی
۳۲۵	۶. کاغذ
۹۱	۷. گوشت و محصولات غذایی کنسرو شده
۶۵	۸. چای
۲۶۰	۹. محصولات شیمیایی و پتروشیمی و دارویی
۳۹۰	۱۰. ماشین آلات
۱۰۴	۱۱. انواع رنگ
۵۲۰	۱۲. محصولات فلزی و فولادی
۲۶	۱۳. انتیمون
۲۶	۱۴. پارافین سفید
۵۲	۱۵. قلم مو
۲۶	۱۶. رزین
به طور یادداشت	۱۷. قلع
۱۳	۱۸. ادویه جات
۳۷۷	۱۹. سایر
۴۱۶۰	جمع

۱۲. پروتکل سومین اجلاس کمیسیون مشترک بازرگانی

یادداشت

براساس ماده ۷ موافقتنامه بازرگانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین مورخ هشتم آوریل ۱۹۷۳، سومین کمیته مشترک بازرگانی ایران و چین از تاریخ ۲۹ اکتبر تا ۱ نوامبر ۱۹۷۷ در تهران تشکیل شد.

ریاست هیئت ایرانی را آقای منوچهر فلاح معاون مدیرکل بازرگانی خارجی وزارت بازرگانی و ریاست هیئت چینی را آقای شی، ی، شینگ رئیس اداره در وزارت بازرگانی خارجی به عهده داشتند.

فهرست اسامی اعضای دو هیئت در ضمیمه شماره یک (۱) و دو (۲) می باشد. در جریان مذاکرات بین دو هیئت موضوعات مربوط به توسعه بیشتر مبادلات بازرگانی بین دو کشور به طور جامع مورد بررسی قرار گرفت.

طرفین عملکرد بازرگانی بین دو کشور را بررسی کرده و به منظور توسعه بیشتر و متنوع ساختن مبادلات بازرگانی بین ایران و چین با یکدیگر تبادل نظر نمودند. طرفین عقیده داشتند که مبادلات بازرگانی بین دو کشور باید براساس موازنه معقول برحسب نیازها و امکانات طرفین انجام گیرد.

طرفین ضمن انجام مشورت دوستانه درباره فهرستهای جدید مبادله کالا از تاریخ اول نوامبر ۱۹۷۷ الی ۳۱ اکتبر ۱۹۷۸ موافقت نمودند.

فهرست (الف) (صادرات ایران به چین) و فهرست (ب) (صادرات چین به ایران) در ضمیمه شماره ۳ و ۴ می باشد.

فهرستهای (الف) و (ب) منضم به این یادداشت جزء لاینفک موافقتنامه بازرگانی مورخ ۸ آوریل ۱۹۷۳ می باشد.

این یادداشت در تهران در تاریخ اول نوامبر ۱۹۷۷ در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، چینی و انگلیسی به امضا رسید، هر سه متن متساویاً معتبر می باشد.

رئیس هیئت ایرانی	رئیس هیئت چینی
امضا	امضا
منوچهر فلاح	شی، ی، شینگ

۱۳. اسامی هیئت نمایندگان ایران و چین

ضمیمه شماره ۱

اعضای هیئت نمایندگی ایران

رئیس هیئت:

آقای منوچهر فلاح

معاون مدیرکل بازرگانی خارجی، وزارت بازرگانی

اعضای هیئت:

۱. خانم پروانه صمیمی

معاون مدیریت صنایع فلزی و شیمیایی مرکز توسعه صادرات
ایران

۲. آقای بیژن اسلانلو

رئیس اداره امور آسیا، وزارت بازرگانی

۳. آقای هوشنگ بیرقی

معاون اداره نظارت ارز، بانک مرکزی ایران

۴. آقای سیروس اردشیری

کارشناس مسئول اداره امور آسیا، وزارت بازرگانی

۵. آقای محمد دانش بهزادی

کارشناس مسئول، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۶. آقای علی میرابوالفتحی نژاد

کارشناس بازرگانی خارجی، وزارت بازرگانی

ضمیمه شماره ۲
اعضای هیئت نمایندگی چین

رئیس هیئت:

آقای شی، ی، شینگ

اعضای هیئت:

۱. آقای لیو چون چانگ

۲. آقای فونگ یی

۳. آقای نیو، یی، چای

۴. آقای چن چی شیائو

۵. آقای لی ون-ین

۶. آقای کاو جونگ چین

رئیس اداره دروزارت بازرگانی خارجی

رایزن بازرگانی، سفارت جمهوری خلق چین در تهران

رئیس دایره دروزارت بازرگانی خارجی

مدیر، قسمت بازرگانی بانک چین

معاون دایره دروزارت بازرگانی خارجی

کارمند وزارت بازرگانی خارجی

کارمند اداره بازرگانی سفارت جمهوری خلق چین در

تهران

۱۴. فهرست کالاهای صادراتی ایران و چین

ضمیمه شماره ۳

فهرست (الف)

صادرات ایران به چین

ارزش: میلیون ریال

کالا

۴۵۵	۱. اتوبوس و مینی بوس، کامیون و قطعات یدکی
۵۸۵	۲. شمش آلومینیوم
۱۹۶	۳. محصولات صنایع سبک
۱۳۰	۴. ماشین آلات
۵۲	۵. حشره کش
۱۰۰	۶. کشاف و تریکو
۲۹۵	۷. کربنات دو سود
۳۳	۸. انواع رنگ
۱۶۱	۹. گوگرد
۱۳۳	۱۰. بلبرینگ
۱۱۲۰	۱۱. پنبه
۲۶	۱۲. خشکبار و خرما
۱۵۴	۱۳. پوست
۳۹	۱۴. گیاهان طبی
۳۹	۱۵. روده
۲۶	۱۶. مس تغلیظ شده
۲۳۴	۱۷. کود شیمیایی
۱۱۷	۱۸. کرومیت و سایر سنگهای معدنی
۱۵۶	۱۹. محصولات دارویی و پتروشیمی
۵	۲۰. تیغ خودتراش
به طور یادداشت	۲۱. چرم و محصولات چرمی

۷۰۵

به طور یادداشت

۵۲۰

۲۲. محصولات صنایع سنگین

۲۳. سایر

۴۵۷۶

جمع

ضمیمه شماره ۴
فهرست (ب)
صادرات چین به ایران

کالا	ارزش: میلیون ریال
۱. منسوجات	۶۸۹
۲. محصولات صنایع سبک	۵۲۰
۳. لوازم التحریر و کالاهای ورزشی	۲۶۰
۴. چینی آلات	۴۷۶
۵. صنایع دستی	۱۵۶
۶. کاغذ	۳۲۵
۷. گوشت و محصولات غذایی کنسرو شده	۹۱
۸. چای	۶۵
۹. محصولات شیمیایی و پتروشیمی و دارویی	۲۶۰
۱۰. ماشین آلات	۵۹۰
۱۱. انواع رنگ	۱۰۴
۱۲. محصولات فلزی و فولادی	۵۲۰
۱۳. آنتیمون	۲۶
۱۴. پارافین سفید	۲۶
۱۵. قلم مو	۵۲
۱۶. رزین	۲۶
۱۷. قلع	به طور یادداشت
۱۸. ادویه جات	۱۳
۱۹. سایر	۳۷۷
جمع	۴۵۷۶

۳. قرارداد واگذاری زمین برای سفارت ایران در چین

۱. متن قرارداد

قرارداد واگذاری زمین

سفارت کبرای پادشاهی ایران (که در این سند «طرف ایرانی» نامیده خواهد شد) و اداره خدمات پرسنل دیپلماتیک پکن جمهوری مردمی چین (که در این سند «طرف چینی» نامیده خواهد شد) در مورد استفاده از زمین توسط طرف ایرانی برای ساختن بناهای سفارت خود در پکن به توافقی به قرار زیر نایل گردیده‌اند:

ماده ۱

طرف چینی موافقت می‌کند قطعه زمینی به مساحت ده هزار مترمربع واقع در ناحیه «سان-لی-تون»^{*} پکن را برای ساختن بناهای سفارت ایران برای مدت شصت سال به رایگان به طرف ایرانی واگذار نماید.

ماده ۲

قطعه زمین مذکور، ملک جمهوری مردمی چین باقی خواهد ماند.

ماده ۳

طرف ایرانی از قطعه زمین بالا و بناهای آن به هیچ منظوری غیر از مورد پیش‌بینی شده در ماده یک استفاده نخواهد کرد و آنها را به هیچ طرف ثالثی اجاره و یا واگذار یا منتقل نخواهد کرد.

ماده ۴

طرف ایرانی در صورتی که بخواهد بناهای جدیدی در محل سفارت خود بسازد و یا تغییراتی در این بناها بدهد باید از طریق مشاوره از طرف چینی اجازه قبلی دریافت دارد.

ماده ۵

دولت جمهوری مردمی چین حق دارد در صورتی که تغییر در برنامه‌های شهرسازی یا دیگر نیازهای مخصوص ایجاد کنند، قطعه زمین بالا را در طی مدت واگذاری از طرف ایرانی پس بگیرد ولی در این صورت باید به جای آن و تحت شرایط و مقتضیات

* San Li Tun.

مشابه پیش‌بینی شده در این قرارداد، قطعه زمین دیگری تقریباً به مساحت و اندازه همان قطعه زمین برای ساختن بناهای سفارت کبرای ایران به طرف ایرانی واگذار نماید و در این صورت، مبلغ عادلانه و قابل قبول به عنوان جبران خسارت در برابر ساختمانها و تأسیسات متعلق به طرف ایرانی واقع در قطعه زمین پس گرفته شده و با توجه به وضعیت و شرایط ساختمانها و تأسیسات، باید از طریق رایزنی و مشاوره بین دو طرف تعیین گردد.

ماده ۶

کار ساختن بناهای سفارت کبرای پادشاهی ایران باید در صورت امکان در طی سه سال پس از روز امضای این قرارداد آغاز گردد.

ماده ۷

این قرارداد از روز امضای آن اعتبار اجرا یافته تا شصت سال پس از روز مذکور معتبر خواهد ماند و در صورتی که پس از انقضای قرارداد حاضر، طرف ایرانی مایل باشد به استفاده از قطعه زمین تعیین شده ادامه دهد، طرفین قرارداد جدیدی به امضا خواهند رساند.

در تاریخ ۵ سپتامبر ۱۹۷۳ در دو نسخه به چینی و انگلیسی که هردو به‌طور متساوی معتبرند در پکن به امضا رسید.
امضای عباس آرام

سفیرکبیر شاهنشاهی آریامهر

اداره خدمات پرسنل دیپلماتیک

پکن

امضا

اداره خدمات پرسنل دیپلماتیک پکن

۲. نامه وزارت امور خارجه به سفارت ایران در پکن (ترجمه)

پکن، ۵ سپتامبر ۱۹۷۳

وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین، احترامات فایقه خود را به محضر سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین تقدیم داشته مفتخر است موافقتنامه زیر بین دو طرف در مورد ساختن بناهای سفارت کبرای ایران در پکن به وسیله دولت پادشاهی ایران را تأیید کند.

(۱)

دولت جمهوری مردمی چین (که در این سند، «طرف چینی» نامیده خواهد شد) موافقت می‌کند قطعه زمینی به مساحت ده هزار مترمربع در پکن برای ساختن بناهای سفارت پادشاهی ایران در چین را در اختیار دولت پادشاهی ایران (که در این سند، «طرف ایرانی» نامیده خواهد شد) قرار دهد.

این قطعه زمین برای مدت شصت سال به رایگان واگذار خواهد شد. طرف ایرانی موافقت می‌کند قطعه زمینی به مساحت ده هزار مترمربع در تهران برای ساختن بناهای سفارت چین در ایران برای مدت شصت سال به رایگان در اختیار طرف چینی قرار دهد. پس از گزینش و به ثبت رسیدن قطعه زمینها به وسیله دو طرف، قراردادهای واگذاری زمین به طور جداگانه ولی همزمان به ترتیب بین اداره خدمات پرسنل دیپلماتیک پکن و سفارت پادشاهی ایران در چین و بین سفارت چین در ایران و وزارت امور خارجه پادشاهی ایران به امضا خواهند رسید.

هریک از طرفین ایرانی و چینی براساس یک قرار مشترک تعهد می‌کند تخریب تمام بناها و تخلیه تمام ساکنین قطعه زمین به ثبت رسیده برای ساختن سفارتخانه طرف دیگر را پیش از شروع کار اجرای پروژه ساختمان سفارتخانه مربوطه به اتمام رساند.

هریک از دو طرف ایرانی و چینی براساس یک قرار مشترک متعهد می‌شود جاده‌ها و تسهیلات شهری گوناگون (شامل لوله کشیها و کابل‌های لازم برای آب، فاضلاب، گاز، گرماسانی، ارتباطات مخابراتی و برق) را به رایگان به حدود قطعه زمین مربوطه طرف دیگر برساند.

(۲)

هریک از دو طرف ایرانی و چینی براساس یک قرار مشترک متعهد می شود امتیاز معافیت از پرداخت تمام انواع مالیاتها و عوارض مربوط به زمین واگذار شده به سفارت طرف دیگر و مواد و لوازم و تجهیزات وارد شده توسط آن سفارت برای ساختن بناهای مربوطه را برای طرف دیگر قایل باشد.

(۳)

طرف چینی بدین وسیله به اداره خدمات پرسنل دیپلماتیک پکن مأموریت می دهد تمام ترتیب و قرارهای لازم برای استفاده از زمین، طراحی عملیات ساختمانی، مواد و مصالح، کارهای ساختمانی و سرپرستی بر آنها را به طور جداگانه با سفارت پادشاهی ایران در چین امضا نماید.

پس از تأیید شدن این موارد از طریق صدور یک یادداشت جوابیه، یادداشت حاضر و یادداشت جوابیه سفارت پادشاهی ایران در پاسخ آن جمعاً در حکم موافقتنامه ای بین دو طرف چینی و ایرانی خواهد بود و متون هر دو یادداشت فوق الذکر به یک میزان اعتبار خواهند داشت.

وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین از فرصت موجود استفاده کرده یک بار دیگر عالی ترین مراتب احترامات فایقه خود را به محضر سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین تقدیم می دارد.

به: سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین.

۳. پاسخ سفارت ایران به وزارت امور خارجه چین در پکن

تاریخ: ۵ سپتامبر ۱۹۷۳

شماره:

سفارت کبرای پادشاهی ایران

پکن

سفارت کبرای پادشاهی ایران احترامات خود را به محضر وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم داشته مفتخر است توافق زیر بین طرفین در مورد ساختن بناهای سفارت در پکن به وسیله دولت پادشاهی ایران را تأیید کند:

(۱)

«دولت جمهوری مردمی چین (که در این سند، «طرف چینی» نامیده خواهد شد) موافقت می‌کند قطعه زمینی به مساحت ده هزار مترمربع در پکن را برای ساختن بناهای سفارت پادشاهی ایران در چین برای مدت شصت سال به رایگان به دولت پادشاهی ایران (که در این سند، «طرف ایرانی» نامیده خواهد شد) واگذار نماید.

طرف ایرانی موافقت می‌کند قطعه زمینی به مساحت ده هزار مترمربع در تهران برای ساختن بناهای سفارت چین در ایران برای مدت شصت سال به رایگان در اختیار طرف چینی قرار دهد.

پس از گزینش و ثبت شدن قطعه زمینها به وسیله طرفین، قراردادهای واگذاری زمین جداگانه ولی همزمان به ترتیب بین اداره خدمات پرسنل دیپلماتیک پکن و سفارت پادشاهی ایران در چین و بین سفارت چین در ایران و وزارت امور خارجه پادشاهی ایران به امضا خواهد رسید.

هریک از طرفین ایرانی و چینی براساس یک قرار مشترک تعهد می‌کند تخریب تمام بناها و تخلیه تمام ساکنین قطعه زمین به ثبت رسیده برای ساختن سفارتخانه طرف دیگر را پیش از شروع کار اجرای پروژه ساختمان سفارتخانه مربوطه به اتمام رساند.

هریک از دو طرف ایرانی و چینی براساس یک قرار مشترک متعهد می‌شود جاده‌ها و تسهیلات شهری گوناگون (شامل لوله کشی‌ها و کابلهای لازم برای آب، فاضلاب، گاز، گرماسانی، ارتباطات مخابراتی و برق) را به رایگان به حدود قطعه زمین

مربوطه طرف دیگر برساند.

(۲)

هریک از دو طرف ایرانی و چینی براساس یک قرار مشترک متعهد می شود امتیاز معافیت از پرداخت تمام انواع مالیاتها و عوارض مربوط به زمین واگذار شده به سفارت طرف دیگر و مواد و لوازم و تجهیزات وارد شده توسط آن سفارت برای ساختن بناهای مربوطه را برای طرف دیگر قائل باشد.

(۳)

طرف چینی بدین وسیله به اداره خدمات پرسنل دیپلماتیک پکن مأموریت می دهد تمام ترتیب و قرارهای لازم برای استفاده از زمین، طراحی عملیات ساختمانی، مواد و مصالح، کارهای ساختمانی و سرپرستی بر آنها را اتخاذ و تعیین کند و موافقتنامه هایی در ارتباط با موارد و موضوعات بالا به طور جداگانه با سفارت پادشاهی ایران در چین امضا نماید.

پس از تأیید شدن این موارد از طریق صدور یک یادداشت جوابیه، یادداشت حاضر و یادداشت جوابیه سفارت پادشاهی ایران در پاسخ آن جمعاً در حکم موافقتنامه ای بین دو طرف چینی و ایرانی خواهد بود و متون هر دو یادداشت فوق الذکر به یک میزان اعتبار خواهند داشت.»

سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین از فرصت موجود استفاده کرده یک بار دیگر عالیترین مراتب احترامات فایقه خود را به وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم می دارد.

به: وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین - پکن

۴. نامه‌های متبادل راجع به صدور روادید کثیرالمسافره یکساله برای خدمه هواپیمایی کشوری

۱. نامه وزارت امور خارجه چین به سفارت ایران
(ترجمه)

وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین، احترامات خود را به محضر سفارت کبرای پادشاهی ایران در چین تقدیم داشته مفتخر است تأیید نماید که طبق اصل معامله به مثل و طبق قوانین و مقررات دو کشور ما، طرفین مذاکراتی درباره موضوع ویزاهای کارکنان دایم دفاتر هواپیمایی های چین و ایران و کارکنان پرواز پروازهای منظم و طبق برنامه مربوطه به عمل آوردند و موافقت شد ویزاهای چندگانه^۱ ورود و خروج معتبر برای مدت دوازده ماه و برای کارکنان دایم دفتر هواپیمایی هریک از طرفین صادر شده و کارکنان پرواز پروازهای منظم مربوطه از گرفتن ویزای ورود و خروج معاف باشند. ترتیب و قرارهای مخصوص مربوطه به قرار زیر می باشند:

۱. کارکنان دایم دفتر هواپیمایی هریک از طرفین و وابستگان همراه آنها به اداره مسئول امور ویزای کشور دیگر مراجعه کرده ویزاهای دوازده ماهه چندگانه ورود و خروج خود را خواهند گرفت.

۲. هواپیمایی تعیین شده به وسیله دولت هریک از طرفین به قرار قید شده در موافقتنامه هواپیمایی ایران و چین سالی یکبار لیست اسامی تمام کارکنان پرواز را که در مدت یک سال اجرای پروازهای برنامه ریزی شده شرکت خواهند داشت (شامل نام، تاریخ، سال تولد، وظیفه شغلی و شماره گذرنامه) همراه با دو عکس از هریک از آنها را به سفارت طرف دیگر تسلیم خواهد کرد.

هر نوع تغییر در لیست اسامی مذکور باید طبق مشخصات فوق الذکر و از یک هفته قبل کتباً به سفارت طرف دیگر اطلاع داده شود و از روز هشتم پس از فرود آمدن هواپیمای هریک از پروازهای برنامه ریزی شده، گزارشی حاوی اسامی تمام کارکنان

پرواز مربوطه حاضر در هواپیما باید به گارد مرزی و مقامات هواپیمایی کشوری طرف دیگر ارائه شود.

کارکنان پرواز مذکور در موقع ورود به کشور دیگر اگر به قصد تغییر شیفت کاری عادی یا به علت اشکال کار مکانیکی هواپیما یا نامناسب بودن هوا برای پرواز باشد، به گرفتن ویزا نیاز نخواهند داشت ولی کسانی که بخواهند به علل شخصی در آن کشور بمانند و یا به عنوان مسافر عادی یا از طریق استفاده از وسایل حمل و نقل دیگران آن کشور را ترک کنند باید به اداره ویزای طرف دیگر مراجعه کرده تشریفات اخذ ویزا را طی کنند.

در صورتی که آن سفارت کبرا نکات بالا را از سوی دولت خود کتباً تأیید کند، تبادل یادداشتهای مربوطه در حکم موافقتنامه‌ای خواهد بود بین دولتهای ایران و چین که از اول سپتامبر ۱۹۷۶ به بعد اعتبار اجرا خواهد یافت.

وزارت امور خارجه چین از فرصت موجود استفاده کرده یک بار دیگر عالی‌ترین مراتب احترامات خود را به آن سفارت کبرا تقدیم می‌دارد.

پکن، بیست اوت ۱۹۷۶

به: سفارت پادشاهی ایران در چین، پکن

۲. پاسخ سفارت ایران به وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین

شماره: ۵۸۴

سفارت کبرای پادشاهی ایران

پکن

سفارت کبرای پادشاهی ایران احترامات خود را به محضر وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم داشته مفتخرست دریافت یادداشت شماره Pu- (76) Ling- Zi- 3/217 مورخ بیست اوت ۱۹۷۶ آن وزارتخانه به قرار زیر را به اطلاع برساند:

«طبق اصل معامله به مثل و طبق قوانین و مقررات دو کشور ما، طرفین مذاکراتی درباره موضوع ویزاهای کارکنان دائم دفاتر هواپیمایی های چین و ایران و کارکنان پرواز پروازهای منظم و طبق برنامه مربوطه به عمل آوردند و موافقت شد ویزاهای چندگانه* ورود و خروج معتبر برای مدت دوازده ماه و برای کارکنان دائم دفتر هواپیمایی هریک از طرفین صادر شده و کارکنان پرواز پروازهای منظم مربوطه از گرفتن ویزای ورود و خروج معاف باشند. ترتیب و قرارهای مخصوص مربوطه به قرار زیر می باشند:

۱. کارکنان دائم دفتر هواپیمایی هریک از طرفین و وابستگان همراه آنها به اداره مسئول امور ویزای کشور دیگر مراجعه کرده ویزاهای دوازده ماهه چندگانه ورود و خروج خود را خواهند گرفت.

۲. هواپیمایی تعیین شده به وسیله دولت هریک از طرفین به قرار قید شده در موافقتنامه هواپیمایی ایران و چین سالی یک بار اسامی تمام کارکنان پرواز را که در مدت یک سال در اجرای پروازهای برنامه ریزی شده شرکت خواهند داشت (شامل نام، تاریخ، سال تولد، وظیفه شغلی و شماره گذرنامه) همراه با دو عکس از هریک از آنها را به سفارت طرف دیگر تسلیم خواهد کرد.

هر نوع تغییر در لیست اسامی مذکور باید طبق مشخصات فوق الذکر و از یک هفته قبل کتباً به سفارت طرف دیگر اطلاع داده شود و از روز هشتم پس از تسلیم شدن این لیست، کارکنان پرواز نامبرده شده در آن برای پروازهای برنامه ریزی شده می توانند با ارائه

گذرنامه‌های معتبر به کشور دیگر مربوطه وارد شده یا از آن خارج شوند ولی پس از فرود آمدن هواپیمای هریک از پروازهای برنامه‌ریزی شده، گزارشی حاوی اسامی تمام کارکنان پرواز مربوطه حاضر در هواپیما باید به گارد مرزی و مقامات هواپیمایی کشوری طرف دیگر ارائه شود.

کارکنان پرواز مذکور در موقع ورود به کشور دیگر به قصد تغییر شیفت کاری عادی یا به علت اشکال کار مکانیکی هواپیما یا نامناسب بودن هوا برای پرواز، به گرفتن ویزا نیاز نخواهند داشت ولی کسانی که بخواهند به علل شخصی در آن کشور بمانند و یا به عنوان مسافر عادی یا از طریق استفاده از وسایل حمل و نقل دیگر آن کشور را ترک کنند، باید به اداره ویزای طرف دیگر مراجعه کرده تشریفات اخذ ویزا را طی کنند. اگر آن سفارت کبرا لطف فرموده از سوی دولت خود نکات بالا را کتباً تأیید فرمایند، تبادل یادداشتهای مربوطه در حکم موافقتنامه‌ای بین دولتهای ایران و چین خواهد بود که از اول سپتامبر ۱۹۷۶ به بعد اعتبار اجرا خواهد یافت.»

سفارت پادشاهی ایران تأیید می‌کند که دولت پادشاهی ایران با مندرجات یادداشت آن وزارتخانه موافق است و از این فرصت استفاده کرده یک بار دیگر عالی‌ترین مراتب احترامات خود را به وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین تقدیم می‌دارد. پکن، بیست اوت ۱۹۷۶

به: وزارت امور خارجه جمهوری مردمی چین، پکن

۵. موافقتنامه فرهنگی

موافقتنامه فرهنگی بین

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری خلق چین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری خلق چین به منظور تحکیم روابط دوستانه فی مابین و همکاری در زمینه های فرهنگی و هنری و آموزشی و ورزشی، تصمیم به انعقاد این موافقتنامه گرفته و به شرح زیر موافقت نمودند:

ماده ۱

طرفین متعاهدین خواهند کوشید که روابط فرهنگی و علمی و فنی بین دو کشور را طبق اصول احترام به حاکمیت و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر براساس عمل متقابل و رعایت منافع متقابل گسترش دهند.

ماده ۲

طرفین متعاهدین روابط فرهنگی و علمی و فنی در زمینه های ذیل را تشویق خواهند نمود:

- الف) همکاری بین دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی
- ب) مبادله اطلاعات و نشریات در رشته های ادبیات و هنر و فلسفه و مذهب و باستانشناسی و تاریخ
- ج) مبادله کارشناس و پژوهشگر در رشته های فرهنگی و آموزش و پرورش و هنر به منظور مطالعه در رشته های تخصصی مورد علاقه طرفین
- د) تشویق مؤثر مبادلات فی مابین در زمینه فیلمهای سینمایی
- ه) ترتیب دیدارهای متقابل گروههای هنری و نمایشگاههای هنری
- و) ترتیب دیدارها و مسابقات تیمهای ورزشی متقابل

ماده ۳

طرفین متعاهدین، طبق مقررات دولتی مربوطه و برحسب توانایی خود مبادله استادان دانشگاه و معلمان و دانش پژوهان را که دولت هریک از طرفین توصیه کند، تسهیل خواهند کرد.

ماده ۴

هریک از طرفین حتی الامکان آموزش زبان طرف دیگر را در دانشگاههای خود تشویق خواهد نمود.

ماده ۵

هریک از طرفین در چهارچوب قوانین و مقررات خود، تسهیلات لازم را برای اتباع طرف دیگر که از طرف دولت متبوعشان جهت انجام مطالعات تخصصی در دانشگاهها و دانشکدهها و کتابخانهها و موزههای آن طرف معرفی می شوند، فراهم خواهد ساخت.

ماده ۶

طرفین متعاهدین به طور متقابل اعطای بورس را تشویق خواهند کرد.

ماده ۷

طرفین متعاهدین از مجاری رسمی و در چهارچوب مقررات مربوطه خود اقدامات لازم را جهت توسعه همکاری در زمینه های رادیو و تلویزیون و تأسیس یک شعبه خبرگزاری یا انتصاب خبرنگاران مقیم در پایتخت یکدیگر به عمل خواهند آورد.

ماده ۸

هریک از طرفین متعاهدین با توجه به تشکیلات مملکتی خود کار تدوین و هماهنگ سازی و اجرای برنامه های مبادلات را به یک اداره اجرایی معرفی شده محول خواهد کرد.

هریک از طرفین متعاهدین قسمت مربوطه سفارت خود را مسئول حفظ تماس با اداره معرفی شده طرف دیگر خواهد کرد.

هرگاه یکی از طرفین لازم بداند می تواند به طرف دیگر پیشنهاد کند یک جلسه کار به منظور بررسی و مذاکره درباره پیشرفت مبادلات فرهنگی بین دو کشور تشکیل شود.

ماده ۹

مبادلات موضوع این موافقتنامه بر مبنای اصل معامله متقابل صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۰

هریک از طرفین متعاهدین انجام تشریفات را که طبق قوانین داخلی برای لازم الاجرا شدن موافقتنامه حاضر ضروری باشد به اطلاع طرف دیگر خواهد رسانید و

موافقتنامه حاضر از تاریخ آخرین اطلاعیه، لازم الاجرا خواهد گردید.

ماده ۱۱

موافقتنامه حاضر مدت پنج سال اعتبار خواهد داشت و پس از آن خودبه خود برای دوره های یکساله دیگر تمدید خواهد شد مگر آنکه یکی از طرفین با دادن یک اطلاعیه کتبی سه ماه قبل از انقضا به طرف دیگر قصد خود را دایره فسخ آن اعلام کند. این موافقتنامه در تاریخ ۹ شهریور ۱۳۵۷ در شهر تهران در دو نسخه به زبانهای فارسی و چینی و انگلیسی تنظیم گردید و هر سه متن دارای اعتبار یکسان است. در صورت بروز اختلاف در تفسیر موافقتنامه، متن انگلیسی مناط اعتبار خواهد بود.

از طرف	از طرف
دولت جمهوری خلق چین	دولت شاهنشاهی ایران

نمونه اسناد

T R A D E A G R E E M E N T
between the Imperial Government of Iran
and the Government of the Kingdom of Thailand

The Imperial Government of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand, animated by the desire of developing, extending and strengthening the economic and trade relations between the two countries have agreed upon the following:

Article 1

The two Parties, subject to laws and regulations prevailing in their respective countries, shall provide necessary facilities for the import and export of agricultural, mineral and industrial products.

Article 2

For the purpose of this Agreement, goods produced or manufactured in and exported from Iran shall be termed as Iranian goods and goods produced or manufactured in and exported from Thailand shall be termed as Thai goods.

Certificate of origin shall, if required by either Party, be issued by the competent authorities of the respective countries for goods exported by either of the two Parties.

Article 3

The purchase and the sale of the commodities and the goods between the two countries shall be effected through normal trade channels either by private traders or by governmental agencies.

Article 4

In order to promote and expand trade between the two countries, the two Parties shall, subject to prevail-

- 2 -

ing laws and regulations, allow each other to hold trade fairs in their respective countries and shall provide all necessary facilities for this purpose.

Article 5

The two Parties shall consult each other whenever necessary in order to recommend measures for expanding mutual trade or to overcome difficulties that might arise in connection with the implementation of the provisions of this Agreement.

Article 6

All payments in connection with the import and export of goods between the two countries shall be settled in currencies agreed upon by the Central Banks of the two Parties.

Article 7

Each Party will inform the other of the completion of ratification procedures according to their respective laws, rules and regulations.

Article 8

This Agreement shall enter into force on the date at which the latest notification has been served and it shall remain in force for a period of one year and shall automatically be renewed for similar periods thereafter, unless a notice of termination in writing is given by either Party three months prior to the expiration of the Agreement.

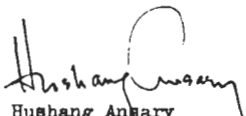
Done in Teheran on November 12, 1969, in two originals in the English language, both being equally authentic.

- 3 -

For the Imperial Government
of Iran

For the Government of the
Kingdom of Thailand

Hushang Ansary
Minister of Economy

Pote Sarasin
Deputy Prime Minister

ACCORD SPECIAL

entre

L'EMPIRE DE L'IRAN ET LA REPUBLIQUE TURQUE
CONCERNANT L'ETABLISSEMENT DE CERTAINES LIGNES
TELEGRAPHIQUES ET TELEPHONIQUES.

SA MAJESTE IMPERIALE LE SCHAHINCHAH DE L'IRAN

d'une part,

et

LE PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE TURQUE

d'autre part,

Animés du désir de développer les communications télégraphiques et téléphoniques entre les deux Pays, ont décidé de conclure un Accord concernant l'établissement de certaines lignes télégraphiques et téléphoniques et l'amélioration de celles déjà existantes et ont nommé, à cet effet, pour leurs Plénipotentiaires :

SA MAJESTE IMPERIALE LE SCHAHINCHAH DE L'IRAN :

Son Excellence Monsieur Enayatollah Samiy, Ministre des Affaires
Etrangères,

et

Son Excellence Monsieur Mohammed Hekimiy, Sous-Secrétaire d'Etat
au Ministère des Postes, Télégraphes et Téléphones;

LE PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE TURQUE :

Son Excellence Monsieur Cemal Hüsnü Teray, ancien Ministre,
Député à la Grande Assemblée Nationale et ancien Délégué perma-
nent à la Société des Nations,

et

Son Excellence Monsieur Kemal Köprülü, Ministre Plénipotentiaire;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en
bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

ARTICLE Ier.

Le Gouvernement Iranien et le Gouvernement Turc s'engagent à

améliorer ./.

améliorer, chacun sur son propre territoire, au cours de l'année 1937, la ligne télégraphique existant entre Makou et Bayazit et à la doubler par un second fil de réserve. Les stations de Tabriz et de Bayazit ou Erzuroum seront munies de tous les appareils nécessaires modernes.

ARTICLE 2.

Des bureaux télégraphiques et postaux de frontière seront établis dans le local prévu par l'Accord des douanes mixtes de frontière signé à Téhéran, le 4 Mars 1937.

Ils seront munis d'appareils télégraphiques et d'un personnel suffisant pour en assurer le bon fonctionnement de façon à ce que la ligne télégraphique Tabriz-Bayazit et le service postal soient régulièrement utilisés pour l'échange des communications entre les deux pays.

ARTICLE 3.

Les deux Gouvernements sont d'accord pour relier également le réseau télégraphique iranien au réseau télégraphique turc entre Koutour et Van.

Les Administrations des P.T.T. des deux pays régleront d'un commun accord les modalités de l'application des dispositions du présent article.

ARTICLE 4.

Les deux Gouvernements sont d'accord pour prendre toutes mesures nécessaires en vue de relier leurs réseaux téléphoniques au plus tard jusqu'à la fin de l'année 1939.

Ils fixeront, selon les résultats des études qui seront effectuées à ce sujet par les Administrations respectives des P.T.T. des deux pays, le point de la frontière et la date précise à laquelle cette liaison devra être réalisée.

ARTICLE 5.

Chacun des deux Gouvernements donnera, pour le transit des radiogrammes destinés aux pays avec lesquels ses stations de radio n'ont pas de liaison directe, la préférence aux radio-stations de l'Autre, en tant que celles-ci puissent remplacer, à condition égale, tant au point de vue technique qu'au point de vue tarifaire, les radio-stations intermédiaires actuellement utilisées.

Les modalités de l'application des dispositions du présent article seront fixées d'un commun accord par les Administrations intéressées des deux Gouvernements.

ARTICLE 6.

Le présent Accord sera soumis aux formalités constitutionnelles de chacune des Parties Contractantes et l'accomplissement des dites formalités en sera communiqué par note à l'Autre Partie.

Il entrera en vigueur quinze jours après la remise de la dernière note.

Les instruments constatant l'accomplissement des formalités constitutionnelles seront échangés à Ankara aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des deux Parties Contractantes ont signé le présent Accord.

Fait à Téhéran, en double exemplaire, en français,

Le quatorze Mars 1937.

Samy

Le H. Kamy

Camal Hürmî
Foray
H. Köprülü

٧٢٩

AMBASSADE DE TURQUIE

À TÉHÉRAN

122 - 13

Urgent

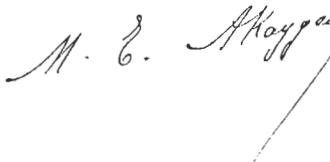
Téhéran, le 14 Mars 1937

Monsieur le Ministre,

Je m'empresse d'informer Votre Excellence que mon Gouvernement par une dépêche télégraphique en date du 13 courant a autorisé Leurs Excellences Cemal Hüsnü, Président de la Délégation et Kemal Köprülü, Délégué, à procéder conjointement à la signature de la Convention des communications télégraphiques et téléphoniques entre la Turquie et l'Iran.

Il va sans dire que j'aurai l'honneur de remettre ultérieurement à Votre Excellence les pleins pouvoirs en due forme qui me seront transmis d'Ankara.

Je saisis cette occasion pour réitérer à Votre Excellence les assurances de ma très haute considération

Son Excellence

Monsieur A. Samiy

Ministre des Affaires Etrangères

T E H E R A N

C O N V E N T I O N
VETERINAIRE ENTRE L'EMPIRE DE L'IRAN ET
LA REPUBLIQUE TURQUE.

SA MAJESTE IMPERIALE LE SCHAHINCHAH DE L'IRAN

d'une part,

et

LE PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE TURQUE

d'autre part,

animés du désir de faciliter le commerce du bétail et de produits d'origine animale entre l'Iran et la Turquie et d'enrayer, par une collaboration mutuelle, les dégâts que les épizooties occasionnent aux deux pays et de prendre réciproquement, chacun sur son propre territoire, toutes les mesures nécessaires pour lutter contre les maladies contagieuses du bétail et pour instituer une surveillance vétérinaire sur les animaux domestiques et sur les produits bruts d'origine animale passant d'un pays à l'autre, ont décidé de conclure une Convention Vétérinaire, dans le but de réglementer le commerce du bétail, de la volaille, des produits d'origine animale bruts et alimentaires et de délimiter une zone vétérinaire, et ont, à cet effet, nommé leurs plénipotentiaires respectifs :

SA MAJESTE IMPERIALE LE SCHAHINCHAH DE L'IRAN :

Son Excellence Monsieur Eneyatollah Samiy, Ministre des Affaires
Etrangères,

et

Son Excellence Monsieur Mustafa Bayat, Directeur Général du
Département de l'Agriculture;

LE PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE TURQUE :

Son Excellence Monsieur Cemal Hüsnü Taray, Ancien Ministre,

Député ./.

- 2 -

Député à la Grande Assemblée Nationale et ancien Délégué permanent
à la Société des Nations, et

Son Excellence Monsieur Kemal Köprülü, Ministre Plénipotentiaire,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en
bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

COMMERCE DU BETAIL

et

DES PRODUITS D'ORIGINE ANIMALE

ARTICLE 1er.

L'entrée des animaux (solipèdes, ruminants, porcs, volaille)
des matières et produits animaux bruts et alimentaires et des objets
pouvant servir de véhicule à la diffusion des maladies épizootiques
du territoire de l'Une des Parties Contractantes dans le territoire
de l'Autre, est limitée aux points-frontières de passage ci-dessous
désignées et soumis au contrôle vétérinaire par l'Etat sur le terri-
toire duquel l'importation doit avoir lieu.

Du côté Iranien : Bazergan

Du côté Turc : Gerdjiboulagh

Au besoin, ces points-frontières de passage peuvent être modifiées
ou leur nombre augmenté d'un commun accord.

Les postes de quarantaines seront construits par les deux Parties
Contractantes dans un délai maximum d'un an.

ARTICLE 2.

Pour les animaux destinés à l'exportation, susceptibles selon
leur espèce de contracter :

la peste bovine, la fièvre aphteuse et la clavelée,

le certificat de santé doit attester que les animaux sont sains
et que ni dans le lieu d'origine, ni dans un rayon de 30 (vingt)
kilomètres aux alentours (ce rayon est de 40 kilomètres

pour ./.

- 3 -

pour la peste bovine et la fièvre aphteuse) les maladies susvisées n'ont sévi depuis au moins 60 jours.

Les autres maladies contagieuses et infectieuses seront traitées d'après le règlement sanitaire de chaque Partie Contractante.

Quant à la gale, au cas où un animal en est atteint dans un village, le certificat de santé ne doit pas être délivré à l'espèce à laquelle appartient l'animal contaminé pour le village en question durant la durée de la contagion.

ARTICLE 3.

Les animaux ainsi que les produits bruts et alimentaires d'origine animale destinés à l'importation dans le territoire de l'Une des Parties Contractantes, doivent être marqués et accompagnés d'un certificat de santé délivré par un vétérinaire d'Etat ou autorisé par l'Etat à cet effet. Le certificat d'origine délivré par les autorités intéressées servira de base au certificat de santé susvisé.

ARTICLE 4.

Le certificat de santé des animaux doit être établi d'après le modèle annexé (N° I).

Au cas où au passage de la frontière le nombre de bétail ne correspondrait pas au nombre inscrit sur le certificat de santé, le vétérinaire du poste frontière du pays importateur aura le droit d'interdire le passage au bétail en question jusqu'à ce que soit attesté officiellement par le vétérinaire du pays exportateur que le manque ainsi constaté ne provient pas d'une maladie contagieuse ou infectieuse.

ARTICLE 5.

En ce qui concerne le cheval, le certificat de santé vétérinaire en question doit être délivré par tête; quant aux bovidés, chameaux, buffles, zébus, moutons, chèvres, porcs et volailles, ils peuvent être collectifs pour chaque espèce. Le certificat de santé doit être

visé ./.

- 4 -

visé par un vétérinaire d'Etat dans les quinze jours avant l'arrivée des bestiaux à la frontière. Les bestiaux dont le propriétaire ne se conformerait pas à cette formalité seront soumis à la quarantaine.

ARTICLE 6.

Le contrôle des animaux à la frontière est effectué par le vétérinaire de l'Etat exportateur, sur le territoire de celui-ci, en présence du vétérinaire de l'Etat importateur, et le transport n'est arrêté que s'il y a eu constatation ou soupçon de maladies contagieuses et infectieuses. Les troupeaux parmi lesquels se déclarent des maladies contagieuses et infectieuses ne seront pas autorisés à franchir la frontière conformément aux dispositions de l'article 5.

En ce qui concerne les animaux suspects d'une maladie infectieuse ou contagieuse le troupeau sera mis en quarantaine sur le territoire du pays exportateur et sera traité d'après les règlements de police sanitaire de ce dernier.

ARTICLE 7.

Tous les bovidés importés et destinés à la reproduction seront accompagnés d'un certificat de santé vétérinaire attestant qu'ils ont été tuberculinisés depuis six mois au plus, et qu'ils proviennent de stabiles indemnes de la tuberculose.

ARTICLE 8.

L'examen des solipèdes pour la morve comporte ce qui suit :

Les vétérinaires des deux Etats, après examen clinique, soumettent les chevaux et les mulets à la réaction interpalpebrale par injection de malleine et les bêtes qui ont donné une réaction positive ne seront pas admis à l'importation.

Pour la dourine le certificat de santé doit attester qu'au moment de l'exportation, les solipèdes sont sains, et que ni dans le lieu d'origine, ni dans un rayon de 30 kilomètres aux alentours, la maladie en question n'a été signalée depuis au moins 40 jours.

- 5 -

ARTICLE 9.

Le transport des produits bruts d'origine animale n'est autorisé que par les postes vétérinaires de quarantaine déterminés, sous condition de la présentation par le propriétaire de ces produits d'un certificat de santé conforme au modèle (N° 2) annexé à la présente Convention.

ARTICLE 10.

Les services vétérinaires des deux Parties Contractantes conviennent de s'aviser réciproquement de tout ce qui concerne la marche et le développement des maladies contagieuses des animaux, sur le territoire de chacune d'Elles; de même, ils se communiqueront mutuellement les mesures prises pour enrayer les maladies susmentionnées. Dans ce but les Parties Contractantes échangeront mensuellement des renseignements relatifs à la marche des maladies des animaux ainsi que des rapports annuels et tous autres renseignements concernant la situation sanitaire vétérinaire des deux Parties Contractantes.

En ce qui concerne la peste bovine, les directions centrales vétérinaires des deux Etats s'aviseront télégraphiquement de son apparition.

Les bulletins concernant les renseignements susmentionnés seront libellés en langue du pays et en français.

ARTICLE 11.

La zone limitrophe de la frontière, soumise à l'inspection sanitaire vétérinaire spéciale, s'étend sur 15 kilomètres de distance de chaque côté de la ligne frontière. Au cas où dans la zone frontière des maladies contagieuses et infectieuses viendraient à se déclarer sur le bétail, l'inspection sanitaire vétérinaire de chacune des Parties Contractantes devra aviser d'urgence l'Autre Partie de cet événement par l'entremise des autorités frontalières.

En ce qui concerne la peste bovine, les susdites autorités s'aviseront télégraphiquement de son apparition.

Art. 12 ./.

- 6 -

ARTICLE 12.

Les Parties Contractantes s'engagent à se communiquer mutuellement la liste des villes et des communes comprises dans la zone frontière prévue à l'article 11.

ARTICLE 13.

Les Parties Contractantes s'engagent à se prêter un concours mutuel en vue de faciliter le transport et le transit du bétail sur leur territoire respectif.

Les autorités vétérinaires qui délivrent le certificat de santé sont tenus d'appliquer aux animaux destinés au transit des marques spéciales, conformes aux modèles à être échangées entre les deux autorités intéressées.

ARTICLE 14.

Le transport du bétail effectué par le territoire de l'Une des Parties Contractantes sera soumis aux lois et règlements et instructions de Celle-ci.

ARTICLE 15.

En cas de divergences entre les vétérinaires de la zone frontière des deux Parties Contractantes, le litige sera réglé par les directeurs vétérinaires des provinces dont ils dépendent.

ARTICLE 16.

La présente Convention sera ratifiée et la ratification en sera communiquée par note à l'Autre Partie Contractante.

Elle entrera en vigueur 15 jours après la remise de la dernière note et aura une durée de 5 (cinq) ans. Après l'expiration de ce délai Elle restera en vigueur tant qu'Elle n'aura pas été dénoncée par l'Une des Hautes Parties Contractantes ; cette dénonciation ne devant produire ses effets que 6 (six) mois après la date de sa notification.

L'échange ./.

- 7 -

L'échange des instruments de ratification aura lieu à Ankara
aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Hautes Parties
Contractantes ont signé la présente Convention.

Fait en double exemplaire en français à Téhéran,

Le 20 Avril 1937.

Sams x *M. Bayat*

Genel Müdür Toray
Kemal Köprülü

Modèle N° 1.

CERTIFICAT SANITAIRE VETERINAIRE

Pour les animaux.

Année _____ Mois _____ Jour _____

Lieu de délivrance du certificat :

Expéditeur (nom, nom de famille, nom de l'établissement) :

Adresse de l'expéditeur :

Genre et espèce des animaux (gros bétail à cornes, moutons, chèvres, chevaux, ânes, mulets et autres) :

Nombre de têtes de bétail (en toutes lettres) :

Marques :

Lieu de provenance et d'origine du bétail :

Poste de passage à la frontière :

Lieu et poste de destination :

Notes supplémentaires :

Je soussigné, Médecin Vétérinaire d'Etat, certifie :

- 1.- que les animaux mentionnés ci-dessus sont sains et proviennent d'une localité où la peste bovine et la fièvre aphteuse et la clavelée n'ont pas sévi depuis au moins 60 jours (dans un rayon de 20 Kilomètres aux alentours pour la clavelée et 40 kilomètres pour la peste bovine et la fièvre aphteuse) précédant l'expédition des animaux et que dans les lieux d'origine et de provenance il n'existe aucune autre maladie contagieuse et infectieuse transmissible à l'espèce d'animaux qu'il s'agit d'exporter,
- 2.- Les bovidés destinés à la reproduction proviennent d'étables indemnes de la tuberculose et que les mêmes animaux ont été tuberculinnés à une date ne dépassant pas six mois,
- 3.- que les races chevalines sont saines et que ni dans le lieu d'origine, ni dans un rayon de 20 kilomètres des alentours n'a pas sévi la gourme depuis au moins 40 jours.

Modèle N° 2.

CERTIFICAT DE SANTE VETERINAIRE
Pour les produits d'Origine Animale.

Année _____ Mois _____ Jour _____

Lieu de délivrance du certificat :

Expéditeur (nom, nom de famille, nom d'établissement) :

Adresse de l'expéditeur :

Genre, espèce de produits :

Sorte (conformément à la préparation) :

Emballage :

Quantité de pièces :

Poids brute :

Marques :

Lieu d'origine, de provenance des produits :

Lieu d'expédition des produits :

Poste de passage à la frontière :

Lieu de destination :

Notes supplémentaires :

Je soussigné, Médecin Vétérinaire d'Etat, certifie que les produits susmentionnés proviennent d'une région où la peste bovine, la fièvre aphteuse et le charbon, la clavelée et autres maladies contagieuses et infectieuses des animaux n'ont pas été signalées depuis trois mois, et l'emballage s'est fait d'après les exigences sanitaires.

ACCORD CULTUREL

entre

Le Gouvernement Impérial de l'Iran

et

Le Gouvernement de la République
Tunisienne

Le Gouvernement Impérial de l'Iran d'une part et
Le Gouvernement de la République Tunisienne
d'autre part,

Considérant leurs anciens et profonds liens culturels et spirituels et soucieux de renforcer et de développer encore davantage leurs liens culturels sur la base des principes énoncés dans la Charte des Nations-Unies et selon les règlements de l'UNESCO, ont décidé de conclure le présent accord culturel et ont, en conséquence, désigné pour leurs plénipotentiaires :

LE GOUVERNEMENT IMPERIAL DE L'IRAN

S.E. Monsieur Ardeshir ZAHEDI

Ministre des Affaires Etrangères

LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE TUNISIENNE

S.E. Monsieur Habib BOURGUIBA Junior

Secrétaire d'Etat aux Affaires Etrangères

lesquels après avoir échangé leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit :

Article 1

Les Parties Contractantes s'engagent à protéger et à développer la coopération culturelle entre les deux pays de façon à contribuer à une meilleurs connaissance de leurs cultures, de leurs civilisations respectives et leurs activités intellectuelles.

- 2 -

Article 2

Les Parties Contractantes s'efforceront de faciliter et de promouvoir entre leurs pays l'échange d'assistants, de maîtres de conférence, de professeurs d'Université, de chercheurs, de spécialistes et techniciens ou d'autres personnes exerçant leur activité dans les domaines de l'éducation, de la science et de la culture.

Article 3

Chaque Partie Contractante s'engage à encourager, par l'octroi de bourses, les nationaux de l'autre partie, à entreprendre ou poursuivre dans son propre pays, des études ou des stages.

Article 4

Chaque Partie Contractante s'engage à faciliter aux étudiants, boursiers, chercheurs scientifique et sportifs de l'autre Partie Contractante, et dans les mêmes conditions, l'accès de monuments, institutions scientifiques, centres de recherches, bibliothèques nationales, collections d'archives, stades et autres organismes intellectuels ou sportifs contrôlés par l'Etat.

Article 5

Les Parties Contractantes s'engagent à favoriser la coopération étroite entre les groupements culturels et sportifs ainsi qu'entre les organisations pédagogiques des deux pays et à encourager la création d'associations et de centres culturels selon les lois et règlements en vigueur dans les deux pays.

- 3 -

Article 6

Les Parties Contractantes s'engagent à procéder à l'examen des conditions dans lesquelles l'équivalence entre les diplômes et titres universitaires délivrés dans les deux pays sera reconnue à des fins universitaires.

Article 7

Les Parties Contractantes encouragent la coopération technique ainsi que l'échange de programmes culturels et artistiques entre leurs stations de Radio-Diffusion et favoriseront la coproduction de programmes et de films pour la Radio et la Télévision. Elles conclueront à cette fin un accord particulier.

Article 8

Les Parties Contractantes encourageront et faciliteront la coopération dans le domaine cinématographique par l'échange de films culturels, l'organisation de journées du cinéma et la réalisation de coproduction cinématographique.

Article 9

Les Parties Contractantes favoriseront dans la limite de leurs législations respectives l'échange et la diffusion des livres, brochures, publications périodiques à caractère littéraire, artistique, scientifique ou technique, de la musique enregistrée et des films d'intérêt éducatif.

- 4 -

Article 10

Chaque Partie Contractante s'engage à faciliter l'organisation sur le territoire de l'autre, d'expositions artistiques ou scientifiques, de conférences, de concerts, de représentations théâtrales, ainsi que des compétitions sportives.

Article 11

Les Parties Contractantes encourageront les échanges d'étudiants, d'enseignants, de groupes de jeunes, de sportifs ainsi que des groupes de journalistes entre les deux pays et faciliteront dans la limite de leurs moyens, leurs séjours et leurs déplacements dans leurs territoires respectifs.

Article 12

Les Parties Contractantes encourageront les échanges touristiques entre les deux pays dans le but de développer une meilleure connaissance réciproque et de renforcer les liens d'amitié entre les deux pays.

Article 13

Chaque Partie Contractante s'assurera que les programmes d'Histoire et de Géographie en vigueur dans ses établissements scolaires comportent, autant que possible, des chapitres qui donneront une connaissance exacte et suffisamment précise de la civilisation du pays de l'autre partie.

- 5 -

Article 14

Pour l'application de cet accord les Parties Contractantes ont décidé la création d'une Commission Mixte dont les membres seront nommés respectivement par les Ministères des Affaires Etrangères des deux pays. Cette commission se réunira alternativement à Téhéran et à Tunis au moins une fois par an et chaque fois qu'il sera nécessaire, à la demande de l'une ou de l'autre Partie Contractante.

Les représentants de chacune des Parties Contractantes peuvent coopter au sein de cette commission, des membres additionnels, en qualité de conseillers.

La Commission Mixte aura pour tâche d'étudier et de proposer à l'agrément des Parties Contractantes les mesures qu'elle estimera opportune pour l'application du présent Accord.

Article 15

Le présent Accord entrera en vigueur 30 jours après la date de l'échange des instruments de ratification qui aura lieu à Téhéran et restera en vigueur six mois après sa dénonciation par l'une des Parties Contractantes.

En cas de dénonciation, la situation dont jouissent les divers bénéficiaires continuera jusqu'à la fin de l'année en cours, et, pour ce qui concerne les boursiers, jusqu'à celle de l'année académique correspondante à la date de la dénonciation.

- 6 -

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires ont
signé le présent Accord en deux exemplaires rédi-
gés tous deux en langue française, les deux textes
faisant également foi.

Fait à Tunis , le 17 avril 1969

 POUR LE GOUVERNEMENT
IMPERIAL DE L'IRAN

 POUR LE GOUVERNEMENT DE
LA REPUBLIQUE TUNISIENNE

٧٢٥

ACCORD DE COOPERATION TOURISTIQUE ENTRE
LE GOUVERNEMENT IMPERIAL DE L'IRAN

ET

LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE TUNISIENNE

VISANT	Les rapports amicaux entre les deux pays ;
CONSIDERANT	L'importance du tourisme pour leurs deux pays aussi bien dans le domaine économique que comme facteur de compréhension culturelle entre les peuples ;
ÉVALUANT	Le développement actuel du tourisme dans leurs deux pays et l'exploitation plus effective de son potentiel ;
CONSCIENTS	De la nécessité d'une coopération entre les deux pays en raison de leurs attraits touristiques communs ou complémentaires ;
DECIDES	A rendre cette coopération aussi fructueuse que possible ;
INSPIRES	De l'esprit qui se dégage des Recommandations de la Conférence des Nations Unies sur le Tourisme et les Voyages Internationaux, tenue à Rome du 21 Août au 5 Septembre 1963 et de celles de l'Union Internationale des Organismes Officiels de Tourisme ; CONVIENNENT de ce qui suit :

- 2 -

Article 1. - Les Hautes Parties Contractantes sont d'accord pour prendre toutes les mesures nécessaires en vue de promouvoir et d'intensifier les échanges touristiques entre les deux pays et d'encourager les visites des touristes en provenance des pays tiers. A cet effet, les deux gouvernements accorderont une attention particulière à l'assouplissement des formalités de voyages, à la coopération dans le domaine des communications, à la propagande et à la publicité touristiques communes, à l'échange d'informations et d'assistance technique mutuelle.

NOTE. Visant la nécessité d'avancer encore l'étendue du développement de l'hôtellerie dans les deux pays, l'échange des experts et de l'information technique et de dispositions de management recevront une attention concrète et particulière dans le contexte de présent accord.

ARTICLE 2. - Une commission Mixte (ci-après dénommée Commission) chargée d'étudier et de faire appliquer les mesures susceptibles de contribuer à la réalisation des objectifs visés sera constituée.

La Délégation de chacun des deux pays à la dite Commission sera présidée par le dirigeant responsable de l'Organisation Officielle de Tourisme ou par son représentant.

La Commission peut se faire assister par des représentants d'autres administrations intéressées des deux pays, si les problèmes figurant à l'ordre du jour le nécessitent.

Article 3. - La Commission se réunira au moins une fois l'an. La Commission peut tenir, si besoin est, des réunions extraordinaires sur accord des présidents des Délégations Nationales.

Les réunions de la Commission se tiendront alternativement dans chacun des deux pays à une date fixée conjointement par les Présidents des Délégations Nationales.

La présidence de la réunion de la Commission sera assurée par le Président de la Délégation du pays d'accueil.

La Délégation Nationale du Pays où se tient la réunion assume la charge et les frais de secrétariat.

Article 4. - La langue officielle de la Commission sera le Français.

Article 5. - La Commission établira son programme de travail ainsi que l'ordre de priorité des problèmes à résoudre. Les mesures adoptées par la Commission seront appliquées après approbation par les autorités compétentes des deux pays.

Article 6. - Les Présidents des Délégations Nationales se tiendront informés des mesures prises pour la mise en application des résolutions adoptées par la Commission.

Article 7. - Dans le cas où d'autres pays ayant les mêmes intérêts régionaux et nationaux en expriment le désir, ils pourront être admis à adhérer à cet accord, sous réserve de l'approbation préalable des deux Gouvernements.

Article 8. - Le présent accord est valable pour une période d'un an, à partir de la date à laquelle il sera entré en vigueur. Sauf dénonciation par l'un des deux Gouvernements avec un préavis de six mois, le présent accord sera renouvelé par tacite reconduction, chaque fois pour une période d'un an.

Article 9. - Le présent accord comprenant un avant-propos et 9 Articles, fait en deux exemplaires originaux identiques, les deux étant valables, sera ratifié conformément à la législation des deux pays et entrera en vigueur dès l'échange des instruments de ratification.

Fait à Tunis le 24 Juillet 1974

Pr LE GOUVERNEMENT IMPÉRIAL DE L'IRAN

Pr LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE
TUNISIENNE

AGHA DARI

Ambassadeur de Sa Majesté Impériale
le Chohinchah Arya Mehr de l'Iran.

SADOK MOURAGHI

Directeur Général de l'Office
National du Tourisme et du Ther-
malisme.

TRAITE D'AMITIE
entre
L'EMPIRE DE PERSE ET LA REPUBLIQUE TCHECOSLOVAQUE.

~~~~~

Sa Majesté Impériale le Chah de Perse d'une part
et
Le Président de la République Tchécoslovaque d'autre part,
Egalement animés du désir de consolider les rapports d'amitié
entre les deux Etats,

Ont résolu de conclure un Traité d'Amitié et ont nommé à
cet effet, pour Leurs plénipotentiaires, savoir :

Sa Majesté Impériale le Chah de Perse :
Son Altesse Mohamad Ali Khan Foroughi, Son Ministre des
Affaires Etrangères,

Le Président de la République Tchécoslovaque :
Monsieur Miroslav Schubert, Chargé d'Affaires de la Répub-
lique Tchécoslovaque en Perse,

lesquels après d'être communiqué leurs pleins pouvoirs, recon-
nus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

ARTICLE I.

Il y aura paix inaltérable et amitié sincère et perpétuelle
entre la Perse et la Tchécoslovaquie, ainsi qu'entre les ressortis-
sants des deux Etats.

ARTICLE II.

Les Hautes Parties Contractantes sont d'accord pour établir
les relations

- 2 -

les relations diplomatiques entre les deux Etats conformément aux principes généraux du droit international.

Elles conviennent que les représentants diplomatiques de chacune d'Elles recevront, sur le territoire de l'Autre, à charge de réciprocité, le traitement consacré par les principes du droit commun international et qui, en tout cas et également sous condition de réciprocité, ne pourra être moins favorable que le traitement accordé aux représentants diplomatiques de la nation la plus favorisée.

ARTICLE III.

Chacune des deux Hautes Parties Contractantes admettra sur son territoire des représentants consulaires, régulièrement munis de l'exequatur, qui résideront soit dans la capitale soit dans les principales villes où de pareils agents étrangers sont généralement admis à résider. Ils recevront, à charge de réciprocité, le traitement consacré par les règles du droit commun international et qui, en tout cas et également sous condition de réciprocité, ne pourra être moins favorable que le traitement accordé aux représentants consulaires de la nation la plus favorisée.

ARTICLE IV.

Les Hautes Parties Contractantes conviennent de soumettre à des procédures de règlement pacifique tout différend qui viendraient à surgir entre Elles et qui n'aurait pu être réglé à l'amiable dans un délai raisonnable par les procédés diplomatiques ordinaires. Elles se réservent de déterminer dans chaque cas, par un compromis spécial, la procédure qui leur paraîtra le mieux appropriée.

Elles conviennent d'ailleurs que si toutes les deux venaient à adhérer à une formule générale recommandée par la Société des Nations, Elles l'appliqueraient au règlement de tous les différends auxquels elle s'adapte, nonobstant, s'il y a lieu, les dispositions qui précèdent

qui précèdent.

ARTICLE V.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Téhéran le plus tôt que faire se pourra.

Il entrera en vigueur le quinzième jour après l'échange des instruments de ratification.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double original à Téhéran, le 29 Octobre 1930.

M. A. Proudhon

Nicolas J. J. J. J.

VYSLANECTVÍ
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ
V TEHERÁNU.
—
LÉGATION
DE LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE
À TÉHÉRAN.
—

No. 1011/30.

Téhéran, le 29 Octobre 1930.

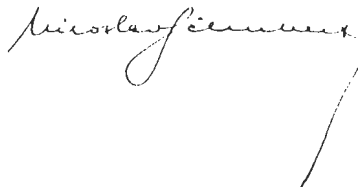
C _____

Altesse,

Avant de procéder à la signature du Traité d'Amitié et de la Convention d'Etablissement entre nos deux Pays j'ai l'honneur de porter à votre connaissance que mes pleins-pouvoirs y relatifs contiennent encore la désignation de mon ancienne fonction de „Consul” au lieu de „Chargé d’Affaires”.

D'accord avec les instructions que je viens de recevoir de Prague, je me permets de vous prier, Altesse, de bien vouloir accepter préalablement ces pleins-pouvoirs qui seront remplacés par les pleins-pouvoirs avec la désignation de ma fonction actuelle de „Chargé d’Affaires” aussitôt que je les aurai reçus.

Je profite de cette occasion pour vous renouveler, Altesse, les assurances de ma plus haute considération.

A Son Altesse

Mirza Mohammad Ali Khan F o r o u g h i ,
Ministre des Affaires Etrangères

T E H E R A N .

AGREEMENT
BETWEEN THE IMPERIAL GOVERNMENT OF IRAN
AND THE GOVERNMENT OF THE CZECHOSLOVAK
SOCIALIST REPUBLIC
ON ECONOMIC, INDUSTRIAL, SCIENTIFIC AND
TECHNICAL COOPERATION

The Imperial Government of Iran and the
Government of the Czechoslovak Socialist Republic,

In keeping with the existing friendly relations
between the two countries,

In conformity with the principles of the Charter
of the United Nations and on the basis of equality of
rights, mutual respect, national independence,
sovereignty, noninterference in internal affairs and
mutual advantage,

Taking into consideration the vast possibilities
created by the rapid development of their national
economies,

Animated by the desire to promote economic,
industrial, scientific and technical relations between
the two countries on a long term basis,

Have agreed as follows:

/..

2.

ARTICLE 1.

The Contracting Parties express their determination to develop and strengthen the economic, industrial, scientific and technical cooperation between the two countries with regard to the potentials of their national economies, aiming at the expansion and diversification of these relations.

ARTICLE 2.

The economic, industrial, scientific and technical cooperation may cover a wide variety of activities such as:

- Establishment of industrial and agricultural plants and projects of common interest,
- Preparation of feasibility reports with regard to the above-mentioned plants and projects,
- Joint studies and elaborations on scientific and technological subjects of mutual interests and cooperation in the field of technical training as well as applied research,
- Specialization in production and exchange of components, co-production and the marketing of the end products,
- Exchange of scientific and technical information and publications.

The Contracting Parties are convinced that as a result of cooperation in the above-mentioned areas and

3.

other fields, the exchange of consumer, intermediate and capital goods between Iran and Czechoslovak Socialist Republic shall continue to increase and diversify to their mutual advantage. Such an exchange may include complete installations, machinery, equipment, other industrial products as well as traditional goods.

ARTICLE 3.

The contracts on economic, industrial, scientific and technical cooperation shall be concluded between the respective organizations of both Contracting Parties in accordance with laws and regulations in force in each country.

The Contracting Parties shall take the necessary measures in order to facilitate the implementation of the contracts mentioned hereinabove, within their existing laws and regulations.

ARTICLE 4.

The adoption of measures for implementing the provisions of this Agreement, the promotion of the cooperation between the respective organizations of the two countries and the examination of problems arising from the cooperation within the present Agreement shall be under the competence of the existing Joint Commission on Economic, Scientific and Technical Cooperation between the Imperial Government of Iran and the Government of the Czechoslovak Socialist Republic.

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'R. Kuyup', is located in the bottom right corner of the page, outside the main rectangular border of the text.

4.

ARTICLE 5.

This Agreement shall be valid for a period of ten years from the date of its entering into force. Upon the expiry of the said period, its validity shall be automatically extended for further periods of two years, unless either of the two Parties declares in writing its intention to terminate the Agreement six months prior to its expiry.

The stipulations of this Agreement shall apply also to contracts agreed upon during the validity of this Agreement but not fulfilled until the expiry of its validity.

This Agreement is subject to the approval of the competent authorities of the two countries and shall enter into force from the date of the exchange of notes confirming that it has been duly ratified or approved.

Done in Tehran on *December 1*, 1976
in two originals, in English language, both being
equally authentic.

For the
Imperial Government of
Iran

For the Government of the
Czechoslovak Socialist
Republic

LAND-LENDING CONTRACT

The Imperial Embassy of Iran in China (hereinafter referred to as the Iranian side) and the Peking Diplomatic Personnel Service Bureau of the People's Republic of China (hereinafter referred to as the Chinese side) have hereby reached the following agreement on the use of land by the Iranian side for the construction of its embassy premises in Peking:

ARTICLE 1

The Chinese side agrees to lend free of charge a plot of land of 10,000 square meters situated in the San Li Tun area in Peking to the Iranian side for the construction of its embassy premises. The period of lending will be 60 years.

ARTICLE 2

The above-mentioned plot of land remains the property of the People's Republic of China.

ARTICLE 3

The Iranian side shall not use the above plot of land and construction on it for purposes other than that provided for in Article 1, nor shall it lend, lease or transfer them to a third party.

ARTICLE 4

In case additional buildings are to be constructed or alterations to be made to its embassy premises, the Iranian side should obtain prior consent from the Chinese side through consultation.

ARTICLE 5

In case of a change in town planning or of other special needs, the Government of the People's Republic of China may withdraw from the Iranian

side the above plot of land during the period of lending, but in that event should lend in its stead on similar terms and conditions as provided for in this contract to the Iranian side another plot of land of approximately the same size for the construction of its embassy premises. A reasonable amount of compensation for the buildings and installations belonging to the Iranian side on the land withdrawn shall be fixed through consultation between the two sides in the light of the conditions of the buildings and installations.

ARTICLE 6

The construction work of the premises of the Imperial Embassy of Iran should possibly start within three years from the day of the signing of this contract.

ARTICLE 7

This contract shall come into force on the day of its signing and shall remain in force for a period of 60 years. A new contract shall be signed by the two sides in case the Iranian side desires continuation of the use of the plot of land at the expiry of the present contract.

Done in duplicate in Peking on September 5, 1973 in the Chinese and English languages, both texts being equally authentic.

Ambassador
of Shahanshah Aryamehr

Peking Diplomatic Personnel
Service Bureau

(TRANSLATION)

No. M.B.(73)02.

Peking, September 5, 1973.

The Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China presents its compliments to the Imperial Embassy of Iran in China and has the honour to confirm the following agreement reached by the two sides on the construction of the embassy premises in Peking by the Imperial Government of Iran:

(1)

The Government of the People's Republic of China (herein-after referred to as the Chinese side) agrees to provide the Imperial Government of Iran (hereinafter referred to as the Iranian side) with a plot of land in Peking measuring 10,000 square meters for the construction of premises of the Imperial Embassy of Iran in China. This plot of land shall be lent free of charge for a period of 60 years.

The Iranian side agrees to provide the Chinese side with a plot of land in Tehran measuring 10,000 square meters for the construction of premises of the Chinese Embassy in Iran. This plot of land shall be lent free of charge for a period of 60 years.

After both sides have selected and booked the land, land-lending contracts shall be signed separately and respectively between the Peking Diplomatic Personnel Service

- ۲ -

Bureau and the Imperial Embassy of Iran in China and at the same time between the Chinese Embassy in Iran and the Imperial Iranian Ministry of Foreign Affairs.

The Chinese and Iranian sides undertake mutually to complete the demolition of all buildings and removal of all inhabitants on the land booked for the construction of the embassy premises of the other side before work starts on the construction of the embassy project.

The Chinese and Iranian sides undertake mutually to extend free of charge to the limits of the plot of land for the other side roads and various municipal facilities (including pipes and cables for water, sewage, gas, heating, tele-communications and electricity).

(II)

The Chinese and Iranian sides agree to accord mutually the privilege of exemption of all duties and taxes on the land lent to the Embassy of the other side and on materials and equipment imported by the Embassy itself for the construction of the embassy premises.

(III)

The Chinese side appoints the Peking Diplomatic Personnel Service Bureau to assist the Iranian side in